

NEKIJÁRÁSOK:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
 Kiadóhivatal:
Fischer Pál Fia könyv- és papirkereskedésben, Városház-palota; ide tartoznak az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
 Szerkesztőség: 78.

Műveltség, ball kimutatások és magán-közlemények soronként 50 fillér.
 Eljegyzési és esketési értesítések díj 5 kor.; előfizetőnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Helyben hához hordva:
 Egy hóra . . . . . 1.- K.
 Negyedévre 3.-
 Félévre 6.-
 Egész évre 12.-
 Postai szétküldéssel:
 Egy hóra . . . . . 1.50 K.
 Negyedévre . . . . . 4.50 "
 Félévre 9.-
 Egész évre 18.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőházi: RÉVÉSZ LAJOS.

Ma és minden kedden
SÁRKÖZY DEZSŐ
 teljes zenekarával
HANGVERSENYEZ
 a „FIUME“ kávéházban.

Adóháboru.

Nagykanizsa, február 1.

Az adóreform képviselőházi tárgyalása megváltoztatta az ország képét. Mindaz, amit nálunk társadalmi bajnak mondani szokás, most hirtelen eltűnt. — Nincs itt most már felekezeti kérdés, sem szociális kérdés, hanem csak a különböző foglalkozási, megélhetési ágak dominálnak lehetőség szerint rugván és harapván egymást. De ez a veszekedés csak látszólagos. A valóságban úgy áll a dolog, hogy a nemzet ismét örvendetesen és együttartóan egyesült abban a magaslatos elvben, hogy senki sem szeret adót fizetni.

Wekerle adóreformjára pedig senki sem mondhatná, hogy valami sebbel-lobbal, az úgy kellő ismerete s megfelelő tanulmányo-

zása nélkül készült tákolmány volna. Sajnos, vannak olyan törvényeink, amiket a dolgok s a gyakorlati élet ismeretének hiányában készítettek el ama bizonyos magán-szobatudósok. A képviselőház pedig, — az ötödik száz képviselőből: jelen lévén harminc: megszavazta. De ez nem ilyen dolog. Ismeretes dolog, hogy Wekerle nagyon jól ért a financiai tudományokhoz. Nem is tartozik azon emberek közé, akik mások által készített kész munkát a maguk neve alatt vinnének a közélet piacára.

Az adók arányos megosztása minden modern állam vezetőségének különös gondját képezi. De a kérdést teljesen megoldani egyik sem tudja. — Mindig és mindenütt vannak jövedelmek, melyek ki bírnak siklani az adóteher alól. De igen fontos kérdés, hogy az igazságot, az igazságos adóelosztást legalább megközelítsék. Az állam polgárainak a vállain az állam költségeinek viseléséből lehetőleg egyforma teher legyen. Ez a nehéz. Van eset rá, hogy olykor látszólag nagy vagyonok pár nap alatt menthetlenül összeomlanak, akkor lehet látni, hogy igazság szerint nem is vagyon volt az, hanem csak a mindenfelől igénybe vett hitelek halmaza. Valamiútt ennek a megfordítottja is áll. Koldusok örökségében is találunk olykor százezer koronákat.

Az adókérdésben a képviselőház szerencsén összevesztett egymással s agrár-beszédek meg merkantil-beszédek nagy buzgalommal váltogatják egymást. A végeredmény, ami ebből a szócsatából leszűrődik, hogy senki sem akar több adót fizetni, mint amennyit eddig fizetett, mert még azt is sokalja. Nem is a maguk álláspontját védik, hanem a másikat támadják. Egyébként pedig köztudomásu, hogy az állami adóvédelem alapjai nem is a közvetlen adók, hanem a közvetettek. A földadóból körülbelül hetven millió koronát kap évente az állam, a szeszfogyasztási adóból pedig két-százat. Itt aztán már csakugyan mindegy: agrárius vagy merkantilista issza-e a mérget.

Az adóreformjavaslat képviselőházi tárgyalása eddig már két fontos dolgot hozott előtérbe. Az egyik az, hogy a földadó katasztert feltétlenül át kell vizsgálni, mert abban, leginkább a nagybirtok javára, nagyfokú igazságtalanságok tartózkodnak. A másik pedig, amely már száz év előtt is volt a Code Napoleon tétele, hogy a többgyermekes családpa kevesebb adót viseljen, mint a gyermektelen, vagy a kevés gyermekű. Mert abban tökéletesen egyek vagyunk, hogy adót senki sem akar fizetni. De ha mégis fizetni kell, legyen legalább olyan, amely megközelíti az igazságot.

Kirándulás az Adriára.

Nem szükséges épen, hogy az ember boldja legyen a divatnak, de bizonyos tekintetben ez a szemek nem ismer kíméletet. Ilyenkor azután hiába minden kapálódzás, az ember kénytelen beadni a derekát, hacsak nem akarja, hogy rátsüssék az elmaradottság bélyegét, fő magam sem követem mindenben a divatot, de azért nagyon vigyázok arra, hogy legalább modernnek tartsanak.

Ez indított arra az elhatározásra, hogy én a tengerre megyek; mert úgy követell ez a szon tou. Ezzel azonban még korántsem értem meg kívánja, sőt követeli még azt is, hogy — ha már a tengerre megyünk — legalább is Abbáziában üssük fel a tétre a tanyánkat.

Nos jó, menjünk Abbáziába!
 Szép, napsütötte reggel költött ki hajónk Abbázia partján. Valóban kellemesen érzített a vízben valódi, de a nagyobb részt talmi elegánciának tarka serege, mely a kikötőnél körgött forgott. A nap melegen sütött, s már azt hittem, hogy megtaláltam azt, amit az ember — hogy úgy mondjam — a téli nyaralástól vár.

Egy két óra és arra a szromori tapasztalatra jutottam, hogy nagyon csúsztam. A nap csakhamar elbujt, a levegő nyirkos, nedves és hűvös lett. Azon reményben, hogy ez csak véletlen, néhány napig még Abbáziában maradtam. Bizva a változásban; de hiába. —

Nagyon is éretem a hiányát a napnak, mely pedig legfőbb tényezője a kellemes telelnek, hisz eltekintve a divattól, csupán azért keresük fel télen a délvideket, hogy az annóra nélkülözött napot, mely kedélyünkre mindenkor felmélőleg hat, élvezhessük, annak melegeben sátkérezhessünk.

Ebball várakozásomban csalódom, bucsut mondtam Abbáziának és áthelyeztem a közeli Cirkvenicára szerencsét próbálni.

A napsütötte jól barátságosan mosolygott felém. Abbázia hangos lármaja után kissé az elhagyatottság benyomását tettem reám, de csakhamar megkedveltem, mert Cirkvenica olyan, mint a tartalmas ember, akit meg kell találni, fel kell fedezni és csak akkor lehet igazán élvezni. Itt van azután napsütés.

Dr. Spiller »Antonia« világában, egy amerikai falusi lakóhely stíjében épült remek villában vettem lakást. Jobbat nem is találhattam volna. Semmi szállodaszzerűség, ellenben az izlésnek és lényelemnek oly nagy foka rejlik a berendezésben, amelyet valóban ritkán talál az ember. Ujjongani tudnék örömben, mikor a nap a szobába süt.

Az utak, a partmenti sétány, mely St. Helenára vezet, mind pompásak, állandóan napsütésben fürdenek, a levegő illatos, egyszerűen azt a helyet a természet is téli üdülőhelynek szánta.

Szánta hihetetlen, hogy mindezen szembe-szökő előnyök dacára is a közönség nem

nagy mértékben látogatja ezt a természettől bőkezűen megáldott helyet. Pedig csak a közönségen mulik, hogy Cirkvenicát valószínűs Eldorádóvá változtatja. Nem áll az, hogy nem nyújt elegendő szórakozást, hisz a szórakozás nem függ egyébektől, mint a társaságtól; ez hozza magával, viszont az idegy végével magával is viszi.

Az elmúlt évben az a panasz is felhagyott, hogy nagy a magyarülölet Cirkvenicán. Meggyőződtem róla, hogy ez nem igaz és hogy a rágalimat a konkurrens üdülőhelyek megfizetett orgánumai terjesztik. Hogy olyan emberek is vannak, akik még üdülés közben sem tudnak háttal fordítani, az ádáz politikai harcoknak, arról nem az üdülőhely, sem pedig annak igazságtalansága nem tehet de meg mindenütt vannak kellemetlen emberek.

Minél többen látogatjuk ezt a helyet annál inkább előmozdíthatjuk fejlődését és felszárunk szerint tehetünk módosításokat a saját előnyünkre és kényelmünkre.

Bárki is biztosíthatok, hogy ha egyszer itt volt nem megy többé más üdülőhelyre, mindig Cirkvenicára fog visszakiváncolni.

Az volna azután az igazi »bon tou«, hogy itt rendezzük téli szarjainkat. Én fogok a jó példával előjárni. Legközelebbi szaromat Cirkvenicán, az »Antonia« villa 2. számú szobájában tartom. Legyen szerencsém.

Cirkvenica, 1909. január hó.
 Dióssy Egnontné.

Tekintetes dr. Fried Odón ügyvéd úrnak,
helyben.

Lovagiasan bevégzett harc után, melyben vesztéség nélkül visszavertük a támadást, legméltóbb befejezés a kibékítő tárgyalás. Fried dr. úrról nem nehéz elhinni, hogy támadásakor közérdeket akart képviselni, viszont a Zala nem lehetett tekintettel a támadás megvonalára s azt csak mint támadást foghatta fel. De még a visszavágás alkalmával sem hagyott el bennünket annak sejtelme, hogy ön nem akarhat bennünket érzékenyen bántani, hiszen mindig meggyőződöttünk róla, hogy ön ama tiszta hevületű, és ezért, mint ellenfél is becsüléseméltó fogják közé tartozik, kik a sajtó jogait is respektálják. Ezért mindenek felett álló jóhiszeműségét meg akkor is hangoztattam, midőn ellene vonultunk mert arra, hogy jóhiszeműségét, a közügyek iránt való tiszta buzgalmát kétségbe vonjam: dr. Fried támadásai sem bírhatnak rá.

Ezek kijelentésével nem a v. közgyűlésnek, nem a villamos ügynek, nem Fried dr. úrnak tartozom, hanem a sajtó loyaltitásának, és meggyőzéssel gondolok arra a mérsékletre, mely visszatartott attól, hogy önt a harc hevében sértéssel illessem.

Nagykanizsán, február 1.

Nagy Samu.

a Zala felelős szerkesztője.

A Zala tekintetes Szorkosztóságának
helyben.

Az »Elkapjuk a bombát« című cikkben a Zala t. szerkesztősége engem komolyságomban megtámadott. Indítókául azt hozza fel, hogy a város legutóbbi közgyűlésen a Zalát tisztességében és becsületében támadtam meg.

Bűszke vagyok rá, hogy ebben az áldatlan harcban és a leghevülettebb felreértések közepette is a Zala tisztességemet és becsületemet érintetlenül hagyta és ezért önmagamnak tartozom annak kijelentésével, hogy én a Zalát nem tisztességében, nem becsületességében támadtam, én a közügyek terén munkálkodó képviselőtestületi tag kritikáját szándékoztam gyakorolni, amellyel nem a Zalának ártani, annak erkölcsi színvonalát kisebiteni, hanem a közügynek használni iparkodtam.

Ha azonban a vita hevében netán olyan kifejezések hangoztak volna el, melyek szándékomat nem hiven tükrözték vissza, ezt nem méltóztassék a sajtó becsúrlésének tekinteni, hanem csakis a harc tüzeinek.

Nagykanizsán, február 1.

Dr. Fried Odón.

képviselőtestületet, hogy bennünket még mindig az a szándék vezérel, habár az az elbágyás, a melyben egyesek részéről és bizonyos oldalról részeseültünk, nem egyszer keltette fel bennünk azt a feltevést, mintha ez irányú törekvésünk meddő lenne és mintha egyáltalában velünk ezen ügyet békésen rendezni nem akarnak.

A történetek dacára kijelentjük, hogy bennünket még mindig főleg a város érdeké vezérel, mert ebben a mi érdekünk is benne foglaltatik és azért készségünket jelentjük ki arra nézve, hogy az 1908. évi november hó 15. napján 23867/1908. sz. alatt benyújtott ajánlatunkat némi részben a megváltozott viszonyok folytán szükségessé vált módosításokkal fentartjuk, de ezeknek előterjesztésére engedett 48 órai idő oly rövid, hogy fizikai lehetetlenség az egész tervezetet megfelelő alakban még csak le is írni, mert a felhívásról még csak folyó hó 27-én későn este nyertünk értesítést, tehát 30-án délután 5 órára annak eleget nem tehetünk.

A küldött szerződés tervezetre vonatkozólag pedig az a megjegyzésünk, hogy az nem készült az általunk benyújtott tervezet alapján, a mely tervezetünk a tekintetes közgyűlés jóváhagyásától függő megállapodást képezett, hanem abban olyan lényeges eltérések foglaltatnak és olyan feltételek vannak szabva, a melyek feljésíthetetlenek és a melyekre nem vállalkozhatunk.

Mint értesültünk, a beadványban említett némi módosítások nem lesznek olyan természetűek, melyek a békés megegyezést lehetlenné tennék, vagy melyek az eddigi megállapodásokat halomra döntenék.

Elolvassa a cég beadványát, előtünk tartatatlanná válik az az állítás, hogy a cég ki akarja használni a városnak kétségteienül kellemetlen helyzetét. A cég fentartja előbbi ajánlatát s ezzel a legkorrektebbül cselekszik.

A Sopron-kerületi gyárosok szövetsége.

Fiókszövetség Nagykanizsán.

— Saját tudósítónktól. —

A Zala »Nagykanizsa, vagy Sopron« című szombati vezércikke méltó hatást keltett és az abban fölvetett helyes eszmé máris közeledik a megvalósuláshoz. Erre vonatkozólag jó hírt hoztak haza azok, kik tegnap, vasárnap jelen voltak a soproni kamarakerületi gyárosok fiókszövetségének alakuló gyűlésén.

Az alakuló gyűlésen a kamarához tartozó gyárak legtöbbjének megbízottja megjelent, a központból pedig Hegedüs Loránt jött el a gyűlésre, melyen Ulllein József kamarai elnök elnökölt. A szövetség célját nagyhatású beszédben Hegedüs Loránt ismertette, majd Kühne mosoni gyáros rámutatott a szövetség eddigi működésének szép eredményeire. — A gyűlés a megalakulást kimondta.

Az alakuló gyűlésen Nagykanizsáról Pongor gyárigazgató és Weiser János gépgyáros vettek részt, kik közül a választmány tagja lett Nagykanizsáról Weiser János, a malomipari szakosztály pedig Pongor igazgató. — Ez utóbbi körzölte Hegedüs Loránttal azt a tervet, hogy a gyárosok Nagykanizsán külön szövetségi fiókot létesítsenek, amihez Hegedüs örömmel ígerte meg a központ hozzájárulását és támogatását. A jelenlevő kanizsaiakra bízták, hogy ezt az eszmét megvalósítsák.

Vármegyei közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 8-án Zalaegerszegeen közgyűlést tart. A közgyűlés fontosabb tárgyai a következők:

Allispáni jelentés a törvényhatóság állapotáról és a megyei szónoklásak jegyzőkönyve.

Az elhalálozás folytán megüresedett balatonfűredi és a nyugdíjazás folytán megüresedett tapolcai járási főszolgabírói állásoknak és ezen állások betöltésével megüresedő egyéb állásoknak választása úján leendő betöltése.

Hajdúvármegye közönségének és ezzel kapcsolatban Debrecen sz. kir. város törvényhatóságának a »No tamers« kezdettű pápai decretum érvényesítése érdekében kell átiratát.

Zemplénvármegye törvényhatósági bizottsága a koalícióban levő pártok egyesítése tárgyában a magyar királyi kormányhoz intézett feliratát megküldi.

Pozsony szab. kir. város közönsége az ipari munkának vásár- és ünnepnapjainak szünetelése tárgyában a kereskedelemügyi miniszteriumhoz intézett feliratát pártolva végeztet bejárta.

A 110402 B. M. 1908. sz. rendelet a zalalövő — zalaegerszegi, pápa — sümegi és alsóoldvány-nagykanizsai h. ö. vasutak engedélyezése tárgyában hozott 9002/907. sz. határozatra.

A földművelésügyi miniszter 112000/1908. sz. rendelete a borhamisításnak és hamisított bor forgalomba hozatalának tilalmaszáráról szóló 1908-ik évi XLVII. t. c. végrehajtása tárgyában.

A kereskedelemügyi miniszter 107230/1908. számú rendelete a hordójelző hivatalok be- rendezése és szolgálata, valamint a hordók jelzése és a jelzésért fizetendő díjak tárgyában.

A vármegye allispánja a megyei pópnek gyűmölcsötárlás tárgyában a megyei főispán ur. érnéltsége által hozott intésezt rendelkezést bemutatja.

A vármegye allispánja a sz. kir. Belügy- miniszter úrnak a közpénzek elhelyezéséről az Országos Központi Hitelintézetnek figyelembe részesítése tárgyában küldött 4877/908. sz. körrendeletét bemutatja.

A vármegyei monographia-bizottság jelentése.

Udvardy Vince tvh. b. tag indítványa a novai főszolgabírói hivatal helyiségének felépítése tárgyában.

Huszár Károly kérvénye az iránt, hogy Badacsonytomajon gyógyszerár felállítása engedélyeztetessék.

Csáktornya község kérvénye, melyben a község által építendő közkórház építési költség gühöz a törvényhatóság támogatását kéri.

Resznek, Baglad és Jakabfa községek kérelme új törvényhatósági bizottsági tag választókerület alakítása iránt.

Községi számadás-vizsgáló elnökök megválasztása az 1909. évre.

A Franz cég beadványa.

— Saját tudósítónktól. —

A ma délutáni városi közgyűlés elé a Franz Lajos és fia cég következő beadványát terjesztették:

Tekintetes városi Képviselőtestület!

Nagykanizsa rendezett tanácsa városi tanácsa 1909. évi január hó 27. ik napján 1870/1909. sz. átiratával a tekintetes városi Képviselőtestület 1909. évi január hó 27. ik napján tartott közgyűlésében hozott határozatból felkért bennünket arra, hogy 1908. évi november hó 15-én beadott és ott 23867/1908. szám alatt írtatott ajánlatunk alapján a villamos bizottság által megszervezett és nekünk 1909. január hó 4-én 24/1909. szám alatt megküldött szerződés tervezetét úgy, a hogy azt elfogadni hajlandók vagyunk kitölteni, és a tekintetes városi tanácshoz 1909. évi január hó 30. délután 5 óráig, mint a felmondott villamosvilágítási szerződés módosítására vonatkozó végleges ajánlatunkat be- küldjük, ellenkező esetben az említett határozatból kifolyólag a szerződés módosítása tekintetében folytatott tárgyalások velünk megszakítani fognak.

Mi eddig minden ténykedésünkkel, a nagy- mérvű engedékenységgel és a tanúsított elő- rékenységgel bizonyosságot tettünk arról, hogy az ennélre elmergesedett ügyet békésen és pedig egyenesen a város közönségének érde- kében közmegyezzéssel óhajtuk megoldani és ezáltal is biztosíthatjuk a tekintetes városi

Lapzárta kor.

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

A ma délután lefolyt városi közgyűlésről lapunk zártkörön röviden a következő tudósítást közöljük:

Friedl Ölon dr. ügyvéd azon indítványra, hogy a Franz céget nyilatkozattételre szólítsák fel, jól bevált, mert a cég a városhoz benyújtotta lapunk más helyén egész terjedelmében közölt nyilatkozatát. Langyos főjegyző közölte, hogy a Siemens céget felszólították arra, hogy hosszabbítsa meg ajánlatának terminusát és változtassa meg a sérelmes pontokat. A cég válaszában kijelentette, hogy sem halasztást nem adhat, sem a szerződési pontok megváltoztatásába nem megy bele, mert ez igazgatósági döntéstől függ.

A tanács a bizottsággal együtt javasolja, hogy a Franz és Siemens cégeknek adjanak 14 napi halasztást a a házi kezelésbe való vetel előkészítésével bízzák meg a tanácsot.

A közgyűlés megbízta a tanácsot, hogy a Franz és Siemens cégekkel személyesen tárgyalást folytasson és Tripammer Gyula indítványára bizottságot küldött ki, mely a házi kezelést előkészíti. A bizottság tagjai: Tripammer Gyula, Rauschenberger Adolf, Eperjesy Gábor, Dobrovics Milán, Elek ernő, Sebestény Lajos, Kovács Ferenc, Dénes Lajos, Rosenheim Samu és a tanács három tagja.

A közgyűlés jelentősebb mozzanata volt a jelenlevő Martos szakértő nyilatkozata az ideiglenes üzem felállításának módjairól.

A nyugodt lefolyású közgyűlés egy negyed 5 órakor véget ért.

Hírek.

A nagykanizsai kath. népszövetség megalakulása.

— Saját tudósítónktól. —

A régi főgimnáziumi épület tornatermében tegnap délután mintegy 150 ember jelenlétében megalakult az orsz. kath. népszövetség nagykanizsai fióka. A fiók elnökévé Sebestény Lajos nagykanizsai ügyvéd, kir. tanácsosi választották meg. Az alakuló gyűlés lefolyásának érdekes mozzanata volt az, hogy a helybeli szociáldemokrata munkások egyik vezetője is bizalmat szavazott a népszövetségnek, amit ezen a helyen perzse lelkesedéssel fogadtak.

A népszövetség célját Ozoray Izidor ferencrendi házfőnök ismertette. Összetartásra buzdította a katolikusokat, mert csak így nyertek vissza a hitetlenség és a szocialisták támadását. Ismertette továbbá a népszövetség szervezetét, majd ajánlására a helyi fiók elnökévé megválasztották Sebestény Lajost, megválasztották továbbá a csoportvezetőket; a fiók igazgatója Ozoray Izidor lett.

Közben Sebestény Lajos elnök hosszabb beszéddel megköszönte a megtisztelést. Együttműködésre buzdította a katolikusokat; a teljes felekezeti élet kialakulása végett szükség van a népszövetségre. Mindentelől ellen-ségek vesznek körül bennünket és bár az összes fegyverek felett rendelkezünk, még sem győzhetünk. A szabaddómívészek s a gazdasági kiszípolozók veszélyes környezetben. Egy év óta dúszalt már erőnk és később még nagyobb eredményeket érünk el. A több-

ség a miénk, a vagyon is a miénk, és azt most csak ideiglenes birtokosok bírják. A szocialistáktól és gazdasági kiszípolozóktól csak hatalmas népmozgalom menthet meg.

Végül Schnell József szociáldemokrata agitátor együttműködésre hívta föl a szövetséget.

— A holnapi ünnep miatt lapunk legközelebbi száma szerdán este jelenik meg.

Zalaegerszeg népe ssége A februári városi közgyűlés elé terjesztendő alispáni jelentés szerint az elmúlt negyedéves született Zalaegerszegben 2891 gyermek, a halálozások száma 1836, tehát a természetes szaporodás 1055. A szaporodás eredménye járásonként és városokként így oszlik meg: Balatonfüredi járás 4, tapolcai járás 54, sümegi járás 56, zalaszentgróti járás 52, keszihegyi járás 46, kanizsai járás 77, pacsi 92, zalaegerszegi 116, novai 81, alsóvidvai 133, letenyei 49, parlaki 132, cskatornyai 88, Zalaegerszeg város 22. Nagykanizsa város 53.

Eljegyzés. Bun József a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó bank főosztályvezetője, Bun Samu nagykanizsai felső kereskedelmi iskolai igazgató fia eljegyezte Horner Ella kisasszonyt, Horner Samu fővárosi törvényhatósági bizottsági tag leányát.

— A főgimnázium Calasanzii ünnepélye. A nagykanizsai főgimnázium ifjusága holnap, kedd délután félhat órakor tartja lapunkban már említett Calasanzii ünnepélyét gasdag és változatos műsorral. Az ünnepélyre szóló meghívókat szétküldték, a rendezőség ugyan igyekezett ezt a dolgát körültekintően véghezvinni, mégis értesíti a közönséget, hogy akik tévedésből nem kaptak meghívót, menjenek csak el az ünnepélyre, melyen mindenkinek szívesen látnak.

— A Néptakarékpenztár Önszegélyző Szövetkezeténél f. hó 2-ai befizetések az ünnep miatt f. hó 3-án, szerdán délután teljesítendők.

Csenevész gyermekek

gyorsan egészségesekké válnak, ha a SCOTT-féle Emulsiót szedik. A javulás már az első adag használatát után észlelhető.

A SKOTT-féle Emulsió

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle valódi emulsiót a halszél - kerjük figyelembe venni.

oly édes mint a tejszín és a beteg szívesen veszi be és megemészteti még akkor is, ha a tejet visszautasítja. Köz-tudomásu, hogy az orvosok az egész világon legmelegebben ajánlják a

SCOTT-féle Emulsiót.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 I.

Kapható minden gyógyszerárban.

— Mulatságok. A délvassuti kézművesek szombat este megismételték Felhő-Kirái előadását, még sikerültebben mint első alkalommal, pedig az akkori siker is jelentékeny volt. Ember ember hátán tolongott szombat este az Egylet nagytermében, sőt sokan be sem fértek. Ekkora közönség mindig biztosítja a jökevedvet; nem is lett vége a mulatságnak reggel előtt. Az előadás kitűnően sikerült.

— Tegnap a tűzoltó zenekar rendezett mulatságot, mely igen kedélyesen folyt le. A nagykanizsai szakácsnők és szobaleányok e hó 7-én vasárnap a Polgári Egylet nagytermében bált rendeznek a messinai károsultak javára. Belépődíj személyenként 1 kor. Kezdeté este 8 órakor.

— Országos vásár. A mai nagykanizsai orsz. vásár nagyon élénk és anyagilag sikerültnek mondható. Különösen az állatvásárnak volt igen nagy forgalma. A vásár krónikájához tartozik az is, hogy a rendőrség több vásárit tolvajt elfogott.

— Zalaegerszegi hangverseny. Batthyány Pál gróf védnöksége alatt levő zalaegerszegi polgári dalkör február 6-án az Arany Páry szállóban hangversenyt rendez, melyen többek közt dr. Korbai Károly polgármester a kör diszelnöke felolvasást tart.

— Az állami és vármegyei szolgák és altisztek mozgalma. Zalaegerszegről jelentik: Emilittük már, hogy az állami és vármegyei altisztek és szolgák helyzetük javítása érdekében országos mozgalmat indítottak. Ezen mozgalomhoz csatlakoztak a Zala vármegye területén alkalmazásban levő altisztek és szolgák is. Novák János vármegyei hivataloszoja elnökléte alatt helyi bizottságot alakítottak, amely a szervezés munkáját vezette. A helyi bizottság a mozgalomba belevonta a vármegye területén alkalmazott összes altiszteket és szolgákat, ugyanezen az utkaparókat s miután csatlakozásukat megdönm valamenynyien bejelentették, Zalaegerszegről gyűlést hívott össze az ideiglenes vezetőség leszármolása s a végleges megalakulás kimondása végett. A gyűlést, amelyen a zalaegerszegi terükon kívül mintegy hetven utkaparó jeont meg Novák János vezette, aki jelentette, hogy a megjelenésben akadályozott kartársak a vidéken tartott értekezleteken felvett jegyzőkönyvekben tudatták be csatlakozásukat; ezután pedig hosszabb beszédben számolt be az ideiglenes vezetőség működéséről, változó a szervezkedés célját kérte jelentésének tudomásul vételét s a vezetőség végleges megalakítását. Ámber Novák János az elnökséget újból elfogadni nem akarta, a jelen voltak újból öt választották meg; jelyő lett Király Sándor, pénztárnok Halász János, ellenőr Domján István, bizottsági tagok: Kovács József, Miklós Mihály, Kósa Pál és Petőfi János. A megválasztottak megbízatása 3 évre terjed. — A gyűlés-feir a központi bizottsághoz sajtó, hogy az alapszabályok jóváhagyását a belügyminisztériumban közzétételre kéri, a bizottság tagjai jelennyel lássa el a nagykanizsai altisztek és szolgáktól, akik az országos bizottság elnökét, Madarász Jánost sajtó útján megérdemelték, a nyilvánosság előtt szerzen elgürít. A gyűlés Petőfi Jánosnak összetartásra buzdító beszédével ért véget.

— A kanizsai időjárás januárban. Itház Horváth István, a m. kir. meteorológiai intézet nagykanizsai állomásának eszelője közli: Az eddigi tapasztalatok szerint ezen hónap a leghidegebb időszak, — lévén a tél közepe, — ez évben még a normálnál is hidegebb volt egy egész fokkal, amit még kellemesebbé tett a gyakori élénk szél. — A hóap eleje és vége hidegebb, míg a közben eső időszak enyhébb volt. Legmelegebb volt 16-án

Szerkesztőség:

Nagykanizsa, Nádor-utca 4.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp Flia könyv- és papír-
kereskedésében, Városház-palota; ide
intézendők az előfizetések és hirdetésekTelefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.Művelődési, bál, kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Ejjelezési és esküdtel értesítések díja
6 kor; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órákor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házonhoz hordva:	
Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postai széküldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Fő szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Osztrák érvelés.

Nagykanizsa, február 3.

Legújabbán az önálló magyar bank el-
len azzal érvelnek, hogy azt azért nem le-
het megalkotni, mert nincs benne a pak-
tumban, azon paktumban, mely mellett a
mai kormány átvette a kormányzást. Mivel
pedig a király a paktumhoz ragaszkodik,
ergo hiu erőlködés a bankkérdés olyatén
megoldása, — ahogyan azt a függetlenségi
párt akarná. Ez kissé furcsa érvelés! —
Mintha bizony a paktum kizárná minden
oly ügy felvetését, vagy megoldását, mely
abban nem foglaltatik és mintha a paktum
folytán a pártok a különféle elveiket szegre-
skasztani volnának kénytelenek.

Tudja mindenki, hogy a koalíciós kor-
mány, mint ilyen, működését rövid időre
— talán két évre — tervezte, amely idő
alatt rendbe hozza a paktumbeli ügyeket;
ha minden simán ment volna és különféle
pártbeli elvek egyetése oly könnyű dolog
lett volna, mint ahogy azt kimondani könnyű,
— ha az Ausztriával való kiegyezés
nem ütközött volna rendkívüli nehézségekbe,
— akkor sikerült volna már a paktumbeli
ügyeket letárgyalni, rendbe hozni. Ámde
nem a kormányon mult a késelelem, ha-
nem a nehézségek az adott helyzetben vol-
tak. Ha immár a tervezett idő alatt eleget
tehető volna a kormány a paktumbeli kö-
telezettségeknek, akkor a bankkérdés csak
ezek után merült volna fel. Következéské-
p szó sem volt arról, hogy a bankügy és a
paktum között a legcsekélyebb összefüggés
is volna.

Kossuth Ferenc már a kiegyezés után
nyomban kijelentette, hogy a bankügyben
a szabad kéz, a szabad rendelkezési jog a
nemzetet megilleti és annak idején tetszése
szerint járhat el. Bizonyára nem teheti vala
e kijelentést az ország előtt, ha ebben őt a
paktum bármely csekély mértékben gátolta
volna.

Hogy a felség a paktum megtartásához
ragaszkodik, ez természetes, hisz a kormány
is, az egész koalíció is betartja azt, mint
betartotta eddig. Ámde a közbeeső függő
kérdések elintézendők, amelyekhez a mai
alapon már a bankügy is tartozik. A bank-
ügy, mint tudjuk, közös ügy, mely a két
kormány által egyértelműleg intézendő el,
mind egyik kormánynak, illetőleg ország-

gyűlésnek saját külön hatáskörébe esik,
vajjon megadja-e továbbra is a szabadalmat
az osztrák-magyar banknak, avagy nem?
Ha ezt valamelyik fél nem adja meg, sza-
bad intézkedési joga van az önálló cselek-
vésre és csak opportunitás és udvariasság
dolga, hogy a másik féllel egyezkedni
próbál és a közös megoldást keresi. Így
áll a kérdés közjogi és politikai szem-
pontból.

Azon érvelés tehát, hogy az önálló bank
már azért sem állítható fel ezen kormány
által, mert a paktum már eleve kizárta az
ez iránti intézkedésből a kormányt igazán
csak osztrák érv; amely érvet itthon is
hangoztatják az osztrák szolgák. Akik ezt
hangoztatják, azoknak az alkotmányosságról
is gyenge fogalmuk van.

A nemzetnek is van törvénykezdemé-
nyező joga, sőt igazi alkotmányosság mellett
csakis ennek van, de a magyar alkotmány
szerint a király és a nemzet a törvényho-
zásnak egyenlő jogu faktora, amit a nem-
zet nem szavaz meg, amit a király nem
szentesít, az törvényt sohasem válik. A
törvény arra van hivatva, hogy közszük-
ségletet elégítsen ki és ha a nemzet köz-
szükségleteként jelentkezik, akkor — mint
itt szabad rendelkezése van és ehhez ereje
van — nem lehet és nem tanácsos sőt nem
szabad azt figyelembe nem venni. Az igazi
alkotmányosság ezt követeli.

Azon a kérdésen, hogy az önálló bank
a nemzetre káros-e vagy hasznos, már
régén túl vagyunk. A bankkérdéséget óhaj-
tók, sőt az oda tendáló szakértők is beis-
merik, hogy in ultima ratione az önálló
bank fundamentuma a kereskedelem és ipar
teljes kifejtésének, bár az átmenet, kü-
lönösen a bizalmatlanság miatt némi rá-
kódást rövid ideig fog okozni. Ha pedig
így áll a dolog, akkor mi az önálló bank
kérdésében nem engedhetünk, nem csak
azért, mert a paktumnak e kérdésre mi
vonatkozása nincs, hanem azért sem, mert
elvégre is gyámoltalanságunk és gyáva-
ságunkat már sokkal drágábban fizettük meg
eddig, mint az az árszódifferencia, amit az
önálló bank ideig-óráig okozni fog. Nem
akadályozza meg a nemzetet a bank létesí-
tésében a kormányválság sem, mert közös
bank fenntartása nem azon fordul meg,
hogy ki van a kormányon, hanem azon,
hogy mit szavaz meg az országgyűlés. Ha

a függetlenségi párt a bankkérdésben lesze-
rel, akkor elvesztette létje osultságát, akkor
felesleges elvekről, pártól beszélni, de
felesleges sok minden egyéb is, talán maga
az — országgyűlés is.

Fedák Sári Nagykanizsán.

Az álarcos bál idegenje.

Beszélgetés a művésznővel.

— Saját tudósításból. —

Fedák Sári járt nálunk. Nem a színéző,
országgra szóló színpadi sikerek, szenzációs
művészi karriér, egybefolyó száz tapsos, virág-
esős színházi est hősnője, hanem a zalamegyei
Tótszerdahely urnője, ki a kanizsai urtársas-
ságok látogatására jött. Nagyon szívesen lá-
tott vendég volt; akikkel érintkezett, amerre
ment, mindenütt, mindenki igyekezett, hogy
Fedák Sári jól érezze magát nálunk a nagyon
kedve máskor is eljönni. Aminthogy el is jön.

A nagy, et álarcos bálján a jelmezesek be-
vonulása után csakhamar híre járt, hogy a
dominok közt jelen van Fedák Sári is a
hugával. Egy szőke hajú nőre gyónakodtak,
ki feltűnést keltő izléses fantázia kosztümben
jelent meg és a hajába arany szőlőfürtök vol-
tak fonva. Mozdulatainak ritmikája valóban
azt gyánították, hogy a japán, vagy görög
kimondás szőkecségek a színpad legkecsesebb
táncosnője lehet, árulójavá azouben a majéke
lett. Az estély hölgyei egyértelműen konsta-
tálták, hogy a plasztikusan simuló mályva
színű kimónó idegent fed, mert így szívroz-
ni nem tudnak Nagykanizsán.

Az elegáns és kedves jelenség a jelmeze-
sek közt járta körbe a termet és szintén nem
kanizsai feszelen jó kedvvel vitte magával a
frakkos legények bámuló csoportjából azokat,
akik éppen közel álltak.

Demaszakirozás után aztán előttünk állt a
nagy Zsazsa, kit mi most valahol messze sej-
tettünk. Mosolyogva gyönyörködött váratlan
megjelenésének hatásában és első perctől
kezdve otthon érezte magát. Bájos közvelen-
séggel vett részt a mulatságban, mindvégig
maga hagyva jelmezét. Fedák Sári csakha-
mar ismerős lett az egész Kanizsával. Isme-
rőskre is akadt. — Elvezette magát dr.
Rothschild Samuné urnőhöz és fölelevenítette
a kereskedő ifjak egy estélyének emlékeit,
melyen résztvett s melyen dr. Rothschildné
gárdirozta.

Képzeltető a frakkos és egyentűhás fiatal-
emberek áradata, mely megindult a művésznő
felé, midőn híre járt, hogy táncolni fog. Ha-
lálisan beteg lett volna az a fiatalember, ki
legalább egy fordulót nem kaphatott volna
tőle. Zsazsa pedig aranyos jókedvvel táncolt
s nem válogatott. A csárdást csodás tűzzel és

Exután folytatta a Ház az adójavaslatok tárgyalását.

Hód Gyula nagy anomáliának tartja a nagy- és a kisbirtok megadóztatása közti különbséget. A javaslatot elfogadja.

Polónyi Géza ezt a képviselőházat nem tartja illetékesnek arra, hogy az adóreformot megalkossa. Polemizál azokkal, kik eddig védtek a javaslatot. A reform éppen a magyar kézen levő birtokokat fenyegeti nagy megterheléssel. A szerencsétlenül megállapított adókulcs egészségtelen viszonyokat teremt ezért támadják minden felől a javaslatot. A javaslat a nagybirtokot igazságtalan kedvezményekben részesíti a egyes osztályoknak illetéktelen előnyöket biztosít.

Elnök szünetet rendel el. Szünet után Polónyi Géza folytatja beszédét.

A védőbizottság ülése.

Budapest, február 3. **Thaly Kálmán**, a védőbizottság elnöke körlevelet intézett a bizottság tagjaihoz, melyben ma este tartandó értekezésre hívja meg őket. A bizottság ma megkezdte az újoncjavaslat tárgyalását.

A bankügy.

Bécs, február 3. Az Osztrák-Magyar bank ma rendező ülést tart melyen a bankszabadság kérdése is szóba kerül.

Kragujevics önjong.

Insultálta a vizsgálóbíró.

Budapest, február 3. Iszalmos jelenet játszódott le ma délelőtt a büntető törvényszék vizsgáló bírójának kirokájában. A vizsgálóbíró felhozta a gyűjtőfogásból Kragujevics Spázót, hogy kihallgassa. Alig, hogy a két fogyvesztés között a fogoly mellől, ez dühöngeni kezdett, az asztaltól felkapta a tintatartót és hozzávágta a vizsgálóbíróhoz. Kragujevicsot, ki tombolt dühében, a börtönőrök nem tudták megfékezni ezért rendőri segítséget kellett hívni. A dühöngő foglyot vasra verve szállították vissza be a fogdába, hol külön sötét zárkába olták.

Tűz egy vasúti fűtőházban.

Budapest, február 3. A ferencvárosi vasúti pályaudvar fűtőházában ma délelőtt tűz tört ki, mely oly veszélyes gyorsan terjedt, hogy néhány perc alatt az egész épület lángba borította. A tűzoltó-összesítőbizottsága kivonult de kívülük még nagy rendőri és katonai segítségre is szükség volt, hogy nagy erőmegtöltéssel a tüzet leküzdjék.

Gróf Deym János szőlőgazdasága és pincészete

= Lesencetomaj, Zala megye. =

Megvételre ajánlja különféle arakványminőségű fejtiszta I. és II. osztályú Riparia-Portalis alanygyökerező fásoltványait valamint I. és II. osztályú alma vadvevesszőit, nemkülönben felhívja t. vendéglős urak figyelmét külön ujbort és palackérett asztali valamint pecsényeborok beszerzésére.

Ebbeli szíves megkeresések lenti címre kéretnek.

Farkasvadászat.

Beregszász, február 3. Király-Helmece vidékén hihetetlen nagy számban elszaporodtak a farkasok és igen nagy pusztítást végeznek véghez. A vármegye alispánja felhívta a megye összes vadászárságait, hogy tartsanak hajtóvadászatot a farkakban járó bestiákr.

Törvényszék.

§ Az spagyilkos Erdős szociális milieuban játszik a holnap esküdtészeki tárgyalás. Az alsósádi Bognár Kozma Lejos felett fogtak esküdtészek igazat mondani, a ki édesatyját ölte meg. Az apa krónikus alkoholista volt, ki egy delériális rohamában tévedt feleségére és fiára. A vádlottat Dr. Bartha József védelmezi.

Értékpapír tőzsde

— Mai arányokok. —

(Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagyközgyűlésének jelentése:

Magyar hitelrészvény 745.50. Osztrák hitel részvény 532.75 4%, magyar koronajáradék 91 lb. Kereskedelmi-bank részvény 3460. — Salgótarjáni közömbös részvény 591. — Kismamoruáni vasúti részvény 531.50 Adria tengervízjárás részvény 405. — Hazai bank részv. 190.50

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Készáru-üzlet.

Buza öt fillérről magasabb.

Határidő-üzlet.

Buza 1909 április 12-én. Buza 1909 október 10-én. Rozs 1909 április 10. — Rozs 1909 október 9-én. Zab 1909 április 4-én. Zab 1909 október 3-én. — Lengyel 1909 május 7-én. Repce 1909. aug. 11-én.

A szentesítés napján jelenik meg:

A magyar csekk-törvény!

Praktikus számára kifejezetten Dr. RUSZ ANDOR ügyvéd.

Ára: K. 1.20

Törvénycikk a

hamisított borokról.

Jegyzetszerű kiadás.

Ára: K. 1.20.

Kapható FISCHEL FÜLÖP FI

könyvkereskedésben.

Magyar kir. Államvasutak Üzletvezetősége Hirdet.

2061/909. sz. II.

Versenyfolyamatú hirdetés.

A magyar királyi Államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános írásbeli egyégyégy versenyfolyamatú hirdet.

A Szofronya állomáson létesítendő talpfaltöltő csarnok előállítási munkáira, megjegyezve hogy az építéshez szükséges anyagok közül a homokot termelőket és szénalakat a m. kir. Államvasutak aradi üzletvezetősége adja, illetve bocsátja vállalkozó rendelkezésére, a többi összes építési anyagot pedig elsőrendű minőségben a vállalkozó köteles adni. — (I. szerződés-tervezet 4. § a pontját.)

A pályázati feltételek, a szerződés tervezet, az ajánlati minta és a költségzámítás a magyar királyi Államvasutak aradi üzletvezetősége pályafeltöltési osztályában (II. oszt.) 3 korona lefizetése mellett, a hivatalos órák alatt délelőtt 8-tól délután 2 óráig bármikor bezerezhetők, vagy írásbeli megkeresés mellett a megfelelő bélyegjegyek előzetes megküldése után, a magyar királyi postán is megkaphatók.

Az ajánlatot 1 koronás magyar okmánybélyeggel, az ajánlat mellékleteit, ugyanint pályázati feltételeket, szerződés-tervezetet és költségzámítást pedig ívenként 30 filléres magyar okmánybélyeggel ellátva és az ajánlatához fűzve lepecsételt borítékban a következő felirattal:

„Ajánlat a 2061/909. sz. versenyfolyamatú hirdetés alapján a magyar királyi Államvasutak Szofronya állomáson létesítendő talpfaltöltő csarnok előállítási munkáira” kell benyújtani, vagy postán beküldeni és pedig legkésőbb 1909. évi február hó 16-án déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség általános osztályának (I. oszt.) főnökéhez, aradi és csanádi egyesült vasutak palotája I. em. 13. szobájában.

Az ajánlatot benyújtását megelőző napon, vagyis 1909. évi február hó 15-én déli 12 óráig a pályázónak 300% azaz Háromezer korona bánatpénzt kell a magyar királyi Államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztáránál, hivatkozással a hirdetett versenyfolyamatú számlára, akár készpénzben, akár állami letétre alkalmas értékpapirokban letenni, mely bánatpénz esetleg postán utján is beküldhető.

Arsdon, 1909. évi január hó 25-én.

Az üzletvezetőség.

Négy szobás utcai lakás

az Eötvös-tér H. számú házban máj. 1-re kiadó. Felvilágosítással szolgál a háztulajdonos, a ki Teleky-ut 19. sz. a. lakik.

Meghívó.

Letenyei Öns. Egylet Szöv. Letenyén,

az egylet helyiségében

1909. évi február hó 21-én

évi rendes

Közgyűlését

tartja, a melyre a t. c. részvényeseket ezennel meghívja az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. Az évi zárméleg, veszteség- és nyereség-számlák bemutatása (IV. és V. cyclus.)
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. A felügyelő-bizottság megválasztása (3 rendes és 2 póttag.)
5. Az alapszabályszerűleg bejelentett esetleges indítványok tárgyalása.
6. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2-részvényes kivételével.

Jegyzet: Az indítványok a közgyűlést megelőzőleg 48 órával az igazgatóságnál írásban, beadandók.

Nyitási idő: Nagykanizsa, Nádor-utca 4.

Kiadóhivatal: Fischer Fülöp Fló könyv- és papírkereskedésben, Városház-palota; ide intézendők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103. Szerkesztőség: 78.

Mulatságok, ball kimutatások és magánközlemények koronkint 50 fillér. Eljegyzési és esketési érmécskések díja 5 kor.; előfizetőknél 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órákor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Hetben hához hárda:

Egy hóra	1.-	K.
Negyedévre	3.-	"
Félévre	6.-	"
Égész évre	12.-	"

Postai széküldéssel:

Egy hóra	1.50	K.
Negyedévre	4.50	"
Félévre	9.-	"
Égész évre	18.-	"

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőmár: RÉVÉSZ LAJOS.

Nagy tél, nagy inség.

— A jótékony egyesületek figyelmébe! —

Nagykanizsa, február 4.

Az idei tél nagyon korán kezdődött. Már október közepén meg kellett kezdeni a fűtést. Hamar vége szakadt minden munkának, amik kenyeret és meleg hajlékot adnak a szegény munkás embereknek.

A tartós tél erősen megpróbálta azoknak türelmét, akik néhány keserves fillérért veszik meg maguk számára naponként az imádságba foglalt mindennapi kenyeret No meg a tűzifát is.

Ezek a napról-napra tengődő, szegény testvéreink talán már nem is a mindennapi kenyérért, hanem a zordon tél elmúlásáért imádkoztak.

Ámde — ha csakugyan azért imádkoztak — nem volt fogantatja imájoknak; mert — a mint a jelek mutatják — még a tél itt akar ülni néhány hétig a szegények nyakán.

Azért mondjuk, hogy a szegények nyakán, mert — ahol »mostanában a boldogság van, a barátságos meleg szobában« — nem érzi senki a tél hatását. Akik a korszolányási sportnak hívei, talán inkább azért fohászkoznak a magasabb hatalmakhoz, — hogy meunél tovább tartson a jeget fagyasztó téli hideg.

Hát már ez csak így van. Egyiknek a tél inség, a másikonak kellemes időöltés.

Azok, akik a társadalomtudománnyal gyakorlatilag is szeretnek foglalkozni, nagyon jól tennék, ha ilyen nagy, inséges tél idején, egy kis mérleg-készítés végett menél gyakrabban kirándulásokat rendeznének a jégpályákra, a »barátságos, meleg szobákba,« meg a szegények, az inségesek vacskába.

Ez a kis gyakorlati tanulmányozás talán hatalmasabb lépésekkel közelítené a »barátságos, meleg szobák« lakóit is egy minden forradalmi megrázkodás nélkül való nagy világreformnak gondolatához.

No, de ne menjünk ilyen messze és ilyen mélyre!

Csak azt akarjuk mondani, hogy akiknek érző szívök van a nagy embertársadalom anyagi aránytalanságainak megérzéséhez, a jótékony egyesületek vezető tagjai, — látogassanak el egyszer, csak egyetlenegyszer a városvegi utcák szegény lakóinak csak egyetlen-egy inséges tanyájára.

Belátjuk, hogy nagyon kellemetlen munkára kérjük őket. Az emberszeretnek, az irgalomnak áldozattal járó, nehéz munkájára. Senki sem adja szívesen a lelkét ilyen munkára, amely fájdalommal is, megdöbbenéssel is, talán irítással is jár. De éppen ezért kérjük az érző szivektől ezt az egyetlen látogatást, mert erősen hisszük, hogy egy ilyen látogatás, mely a téli inséget a maga nagyságában mutatja be, — az ilyen nagy és szigorú tél idején a segélyezés mértékének megkésztetésére és kiterjesztésére fogja serkenteni azokat az érző sziveket, akik ott közvetlenül látják és hallják a jó Istenhez kiáltó ember-nyomort.

Ezt akarjuk mi csupán.

Hogy a jótékony egyesületek emberszerető vezető tagjai csak egyetlen-egyszer érezzék a téli nyomornak, inségnek minden idegszálát megborzongató hatását! Ott, a rettenetes nyomor tanyáinak egyikén! A legmegrázóbb közvetetlenséggel!

És erősen hisszük, hogy akkor minden habozás nélkül hozzányulnak a gyöngébb teiek idejében megtakarított, tőkésített és jótékonyosságra szánt pénzüsszegekhez is, hogy most, a nagy és tartós télen legalább némileg enyhítsenek a sokszor vérlázító aránytalanságokon.

Tehát nem is újabb áldozatokkal, csak a jótékonyosság már meglevő anyagi erejének okos felhasználásával, a megnyugtató helyes érzékével, a jótékonyosságnak áldás-termő gyakorlásával!

A városi erdő kikébelezése.

Kiskanizsa öröme.

— Saját tudósítónktól —

Dobrovics Milán orsz. képviselő ur szíves-ségből közöljük a következő levelet, melyet Szomjas Lajos miniszteri osztálytanácsos, az einöki osztály főnöke intézett hozzá:

Nagyságos képviselő ur!

Földmívelésügyi miniszter önagyméltósága megbízásából van szencsem nagyságodat tisztelettel értesíteni, hogy ó excellenciája erdészeti bizottságához egyidejűleg intézett 97508/1908. számú leiratban foglalt feltételek mellett megengedni méltóztatott, hogy a Nagykanizsa rend. tanács város tulajdonát képező erdőnek gyéren befásult 15677 k. hold kiterjedésű részlete a város tulajdonát képező erdők

állományából töröltessék s jövőben állandó tegeelőül használtassék.

Fogadja Nagyságod stb.

Ez a levél nagy örömet fog kelteni Kiskanizsán, mert a kiskanizsaiak régi óhajának teljesülését jelenti. Sokat mozogtak, hogy a kormány engedélyt megyerjék, eddig azonban eredménytelenül, bár legmagasabb protektoruk is támogatta őket. A mostani kedvező elintézés a legutóbbi deputáció eredménye, melyet Dobrovics képviselő vezetett a miniszterhez és az Államtitkárhoz.

Tehát a földmívelési kormány megengedte, hogy a városi erdőből 1567 holdat legelőnek kikébelezzenek. Ettől az intézkedéstől remélni lehet a kiskanizsai állattenyésztés nagyobb fellendülését, minnek eddig a legelő hiánya volt az akadály.

Esküdtárszéki tárgyalás.

A jó testvér.

— Saját tudósítónktól. —

A halált okozó súlyos testisértés büntetével vádolt Busa testvérek bünyögyének tárgyalását tegnap délután fél három órákor folytatta az esküdtársaság.

A kérdések szövegezése volt soron, melyek az erős felindulás és jogos védelem szempontjaira terjeszkedtek ki. — Kévszel három óra után olvasták fel a kérdéseket, melyek után a perbeszédék következtek.

A kövvád képviselője dr. Molnár Jenő ügyész szerint a vádlottak tulajdonképen szándékos emberölés büntetést követték volna el, — de mert előre nem beszéltek össze a bűncselekmény elkövetésére nézve, s így az előre megfontoltságot teljesen nélkülözi, cselekedetük csak halált okozó súlyos testisértés ennek büntette miatt kívánta a vádlottak megbüntetését.

Dr. Balász Zsigmond ügyvéd, Busa Lajos védője arra allegált, hogy védenca jogos védelmet gyakorolt, midőn Iványit a fejével fejbe sújtotta, mert ezzel csak bátyjának, Busa Istvánnak aletet segítségére, kit Iványi megtámadott. Egyébként pedig arra kéri az esküdtetteket, hogy ha védenct mégis bünyönek találják, cselekményét erős felindulásban elkövetettnek mondják ki.

Dr. Miklós Dezső röviden, de annál határozottabban beszélt. Iványi földéhsége volt, — ugymond, oka az egész bűncselekmény. Ez folyton fenyegette, szidalmazta védenct az általa tervezett földvásárlás miatt, aki, mert békülékeny, csendes természetű volt, a vételtől le is mondott. Iványi ennek dacára ott ólalkodott Busaék háza körül és szinte provokálta az összecitkőzést.

Az esküdtettek verdiktjukban a Btk. 306-ik §-ba ütköző halált okozó súlyos testisértés büntetésében, mint tettestársakat mondták ki

a vádlottakat bűnösöknek, kiknek büntetését a törvényszék — 5-5 évi fegyházbüntetésben szabta ki. Az ügyész az ítéletben megnyugodott, védők azonban az ellen semmisségi pauszokkal éltek.

II.

Az apagyilkos.

Az alsózsidi családi dráma.

Szenzációs, az emberi lélek legmélyebb rejtelmeiben kutató bűnügyi tárgyalás folyik ma a nagykanizsai esküdttörvényszék előtt. Élesapját ölte meg egy alig 19 éves gyerekmber, ki végtelen cselekedetével anyja életét mentette meg.

Az esküdttörvényszék elnöke Závodj Albin curiai bíró, törvényszéki elnök, a szakbíró tagjai: dr. Konody Imre és dr. Fischer József kir. törvényszéki bírák, jegyző: Szugill János, ügyész: Jurocsky Iván, védő: dr. Bartha József ügyvédjelölt.

A vádlott Kozma (Bognár) Lajos megtörtén ismeri be bűnét. Az ő és az összes tanuknak egybehangzó vallomással a vádirat tényállását igazolják.

Kozma Bognár János, az apa, múlt évi július 30-án már délelőtt a kelleténél többet ivott. Ittas állapotában valami csodaszívűség miatt összerördült feleségével és szó szót követvén, Kozma János anyjára ingerült lett, hogy feleségét egy épp a keze ügyébe akadt bádognakannál fejen vágta, mire az asszony vértől elborítva menekült a brutális ember további ütlegei elől. Valahol a szomszédságban csépejt ugyanekkor fia, Kozma Lajos, a kivel egyik rokona közölte apja emberietlen cselekedetét. A fiu hallva a történeteket, rohant lakásukra, s ott apját kérdőre vonta anyjának bántalmazásáról. Az apa nem sokat teketőrözött, hanem beletett szobájába, honnan egy töltött-fegyverrel tért vissza, melyet fiára fogott, ezt lövéssel fenyegetve. A fiu erre atyjának ugrott, vele a puskáért viaskodni kezdett, de azt az öregtől elvenni nem sikerült, mire jónak látta a helyszínről eltávozni.

Az öreg most a duplacsövű töltött puskát a ház falának támasztva, a kutra ment vizért, amit ita észrevéve, a puskához ugrott, azt fekapta és apját körülbelül 10 lépés távolságról két lövéssel leterítette. A súlyosan sebesült ember két nap viaskodott a halállal, — míg végre augusztus hó 1-én sok kínlődés után meghalt.

A kir. ügyészség Kozma (Bognár) Lajost a Btk. 279. §-ába ütköző és a 280. §- szerint miúdszülde felmenő ágbeli rokonon elkövetett szándékos emberölés büntetésével vádolja. Kiemeli azonban a vádirat azt a fontos körülményt, hogy Kozma Lajos édesapját erős felindulásban ölte meg.

A vádlott beismeri, hogy szándéka atyja megölésére irányult, de azzal védekezik, hogy atyja úgy őt, mint anyját több ízben agyvelővel fenyegette és a gyilkosság elkövetésékor alapos oka volt attól tartani, — hogy apja fenyegetéseit valora váltja.

A tárgyalás gyors egymásutánban, minden különösen érdekes mozzanat nélkül folyt, és csak az egyik esküdt, Péczeli János intézett a bírócselekmény indító okának felderítése iránt a tanukhoz néhány kérdést.

— Részeges, házasított, ivarszűkdedő természetű ember volt-e az öreg Kozma, az asszony milyen indulatú, és a fiu, a vádlott korcsmáró, részeges-e? — voltak a kérdések. De a tanuk

ezekre a jelentős kérdésekre nagyon bizonytalanul válaszoltak.

Tizenegy óra sem mulott el még, a már az esküdtekhez intézendő kérdések megállapítására került a sor. Ügyész és védő között a kérdésekre névse nem volt jogvita, úgy, hogy az elnök már 11 óra előtt felfüggeszthette a tárgyalást délután fél 3 órára, amikor a perbeszédék és ítélethozatal kerülnek sorra.

PESTI MAGYAR

KERESKEDELMI BANK

Részvénytőke **42 millió korona.** ALAPÍTÁSTÓL 1861-IX. ÉVTŐL. Tartalékok **51 millió korona.**

NAGYKANIZSAI FIÓKJA

Elfogad pénzbetéteket

takarékpénztári könyvecskékre

valamint 244h

folyószámlára és pénztárjegyekre.

Pénztári órák: D. e. 9-12-ig. D. u. 3-5-ig.

Betétek, avagy kivétek a délutáni pénztári órák alatt is eszközölhetők.

A fiók vidéki ügyfeleknek készséggel küld postai befizető lapokat, melyekkel minden postahivatálnál portómentesen lehet feladni betéteket. □ □ □

Hirek.

— A megyei állandó választmány ülését folyó hó 1-én délelőtt 10 órakor tartotta a vármegyeház nagytermében Gróf Batthyány Pál elnöklelte alatt. A tárgysorozatban felvett ügyeket készítették elő a közgyűlésre.

— A nőegylet közgyűlése. A nagykanizsai ker. nőegylet február 16-án tartja évi rendes közgyűlést, melyen az alapszabályoknak, a választmányi tagok számára vonatkozó intézkedését meg fogják változtatni olyképpen, hogy eszentul nem 24 hanem 36 tagu választmányt választanak.

— Tanítványválasztás. A nyugdíjazás folytán megüresedett hajtsai tanítói állásra a f. hó 2-án megejtett választáson a községi iskolaszék egyhangulag Holler Andor okl. tanítót választotta meg.

— Fedák Sári a szanatoriumi pikniken. A szanatoriumegylet szombat esti piknikje minden tekintetben az idei szezon egyik leg-sikerültebb mulatságának ígérkezik. A nagy sikert elsősorban az a fáradhatatlan burszalom biztosítja, melyet annak érdekében egyesek kifejtének kik a rendezést elvállalták. Az estélynek számtalan eleme van, mely vonzza a közönséget. Első sorban áll ezek között a piknik játékonysági jellege, mely mindnyájunkat egyesít, ledönti a társadalmi válaszfalakat. Ezért mindegy esztendőben egész társadalmunk találkozási helye a szanatoriumegylet piknikje. — Diszes és eleven képet fog nyújtani ez az estély a mintegy hatvan felszolgáló fehér főköntös urleánnyal és a magyar főköntös háziasszonyokkal. Hatalmas étlap áll a piknik vendégei rendelkezésére és a rendezőség igen ügyesen intézkedett, hogy a felszolgálás kifogástalan legyen. Az estély műsorát a kitűnő fehérvári honvédzenekar

fogja kitölteni, szenzációs meglepetésre is lehet azonban számítani, mert Fedák Sári, ki feltétlenül jelen lesz, kilátásba helyezte közreműködését.

— A zalaezerségi „Karácsonyi Egylet” estélye. Gróf Batthyány Pálné születési lekey Valeria öméltségének fővédnöksége alatt működő „Zalaezerségi Karácsonyi Egylet” február hó 1-én este 9 órakor fényes estélyt adott az „Arany Bárány” szálló dísztermében élőképekkel és hangversennyel egybekötve. — A szünetig megtelt terem a legelőkelőbb közönség foglalta el. — Az első szám volt: „Festő a műteremben” egy élőkép a melyben a következő szereplők vettek részt: modell Dr. Udvardy Jenőné, „festő” Dr. Kis Dezső. A kepeket ábrázolták: fátálytánc: Bahens Annica, férfi hárság: Dr. Reiler Kornéliné, duzzogó huszár: Dr. Viskolcsy Árpád és Hagymássy Margit, Cantilena: Hertelendy Palika. Vasárnap reggel: Jakabffy Erzsike. Madrigal: Briglevics Milica és Borbély Boriska. Pici piros alma: Szabó Aranka. Rokoko kép: Hagymássy Mancika és Csák Kálmán. — Minden kép megszembélyesítője re-
mek tolettjével és megjelenésével csuda szép volt. — A második szám volt: „Legenda a nő nyelvéről”, felolvasás: Hanika Emilió. Hantke az ő szokott temperamentumos humorával kellemes perceket szerzett a hallgatóságnak. 3-ik volt az élő szobor csoportozatok száma, nagyon szép kosztümökkel és remek alakítással. — Résztvettek: „Mignon Kikakker Erzsike — Könyörgés: Bertalan Ilonka. Sappho: Balogh Margit. Római nő: Graner Juliska. — Három gracia: Briglevics Milica, Graner Juliska és Hertelendy Palika. — Az utolsó szám zene szám volt, ifju Ozkeller Lajos énekelte Kuzner János dalszerzeményeit a szerző szongorakísérete mellett, a „Járom az utcát” és a „Grand-Caféban” címűeket. — A tánc világos reggelig tartott. — Az estély rendezésének alkériben az oroszánréza Csobor Mátys vármegyei aljegyző, az egyesület titkárat illet meg.

— Az építőiparosok közgyűlése. A nagykanizsai építőiparosok, mint már röviden közöltük, tisztújító közgyűlést tartottak, a melyen, a meghívottak tekintélyes számmal jelentek meg. A közgyűlést Fater Mihály elnök igen szép, a mai áldatlan ipari viszonyokhoz alkalmazott a általános tetszéssel fogadott nagyhatású bevezető beszéde kíséretében nyitotta meg. Mindenek előtt a múlt 1908. évi mérleg (sáraz madás) és a folyó 1909 évről költséglelőirányzat vétetett tárgyalás alá. Az előbbi vita nélkül egyhangulag, az utóbbi pedig a végrehajtó bizottságnak azzal a javaslatával fogadták el, hogy a folyó évben minden szövetségi tag, ki tanoncot alkalmaz, köteles tanonca után 5 fillér heti járulékot a Szövetség pénztárába befizetni. Jóvá hagyta a közgyűlés a végrehajtó bizottságnak azt a határozatát is, hogy eszentul minden h ten tagoktól az esedékes heti járulékok beérdesse-
nek, hogy ezen eljárással eleje vétséssé azon kellemetlen helyzetnek, hogy a hátralékok felszaporodása miatt a vezetőség kénytelen legyen egyes tagjaitól a járulékokat per utján behajtani. Jóvá hagyta továbbá a közgyűlés a végrehajtó bizottságnak a szövetségnek immár egészen terhére vált 13 tagnak a szövetség kebeléből való kiközösítésére vonatkozó határozatát, a melynél fogva a t. pártoló tag urak ez uton is bizalomteljes tisztelettel felkérik, hogy a szolidaritás elvének érvényesülése céljából a nekik rövid időn belül kézbesítendő tagnévsorban törölt, volt szövetségi tagoktól a végrehajtó bizottságnak az ez érdemben hozandó esetleges újabb határozatáig az anyagoknak kiszolgáltatását megvonni sziveskedjenek. A közgyűlés el-

határozta még azt is, hogy a kisért tagokon kívül van még olyan 25 tag, a kik ugyan a szövetségben az idő szerinti még meghagyandók, tekintettel azonban felszaporodott hátralékaik nagyságára, és a fizetési kötelezettségeik teljesítése iránt való közönyösségükre, beparolendók, és hátralékaik tölték végrehajtás utján is bevezendők. — Ezek után következett az előjárósági tagok, és a végrehajtó bizottsági tagok választása, melynek eredménye a következő: Előjárósági tagoknak megválasztották: Fátér Mihály elnököt, Perkó Péter és Sió Károly al-elnököket, Gósi Viktor pénztárnokot és Melczer Jakab ellenért. A végrehajtó bizottságba beválasztották: Golenszky Ferenc, Hild Ferenc, Kaufmann Ferenc, Kohn Samu, Mitró József, Muzikár Vinca, Ország Kálmán, Raffelli Alajos, Schával Lajos, Szántó Lajos, Székely József és Szuknay Lajos.

— **Eljegyzés.** Szatny Zsigmond nagykanizsai fodrász eljegyezte Szabó Juliska kisasztronyt.

— **Alapítvány a főgimnázium tanulóiak.** Dr. Szabó Zsigmond kórházi orvos az 1881. évi érettségi vizsgálatot tett iskolatársak 25 éves találkozására alkalmával összegyűlt 220 (kettőszázhusz) koronát adott át a helybeli kath. főgimnázium igazgatóságának a szegény tanulók javára és buzdítására jutalomdíj alapítvánnyul. Ezen alapítványért hálás köszönetét fejezi ki az adományozóknak a főgimnázium igazgatósága.

— **Pisztoly-párbaj.** Kaposvárról jelentik: Egy földműlt lovagias afférből kifolyólag **Kisfaludy Miklós és Szaplonyay Oszkár** tegnap délután súlyos feltételi pistolypárbajt vívtak. Sebészülés nem történt. A felek nem békültek ki.

— **Gyermekszülés az utcán.** Tegnap késő délután egy elvetélt emberi magzat hulláját találták a Csengery-uton. A rendőrség csakhamar kinyomorta az anyát Árkus Mari cselédleány személyében, kit az utcán leptek meg a szülés fájdalmai és a magzatát ott hagyva kocsin a kórházba ment.

— **Letartóztatott zalamegyei kivándorlási ügynök.** Az embervásár kiáltó szemérmelenségének volt egy idő óta tanuja a mura-szombati járás határozott lakosság. Egy elvetemedett **száza** paraszt nap-nap után csapatokban hajította Vas- és Zalamegye fiatalosságát a radkersburgi határ felé, hogy ellenőrzés nélkül helyen csempézzék ki őket az országból. Ez az embervásár már óriási mérvet ért el, és a sorozás elől sorozástól esztek ki a legények a kivándorlási ügynök közreműködésével az országból, hogy Amerikába meneküljenek. Végre a határrendőrség, amely az üzemekről hírt szerzett, a gyanús vidéken több őrszemlet állított fel, amelynek tegnap sikerült elfognia a kivándorlási ügynököt és annak szerencsétlenül áldozatait. Kramár Józsefnek hívják ezt az emberkereskedőt, tuskócseri zalamegyei lakos, a kiderült róla, hogy évek óta felelős embere német kivándorlási ügynökségnek. Tegnap is nyolc embert akart álcacsempészni a határon, amikor Radkersburg közelében elfogták és letartóztatták.

— **Életmentő Julián-tanító.** Csáktornayról írják: A kresztovaci Julián iskola III. tanterme bérházban van. Keen iskolához csakis egy „Toplica” nevű patakon keresztül lehet jutni. A patak az erős hideg miatti betagyott és néhány tanuló határozott tilalom ellenére ráment a jégre. Az egyikük elkezdte átvágni a jéget, a mely be is szakadt és a tanulót, Guldon Jánost, csakhamar elnyelte a víz. Szerencséje, hogy a jég nagy darabon szűdött össze és hogy a

többi tanuló sikerrel átjutott a vízmentő Tóth Sándor Julián tanító, aki beleugrott a nyakig érő vízbe és a harmadszor felhúzó tanuló kiragadta a halál torkából.

— **Táncostély.** Husipari munkások f. hó 2-án tartott mulatsága igen jól sikerült. — A mulatságon felülírtettek: Lettár György 5 kor. Sabján József, Weissenstein Lajos, Berger Ignác 1—1 kor. Kayser N. 50 fill. Lidit N. 40 fillér.

— **Pusztai párbaj.** Marosd pusztán két béres legény Móring György é. Hetesi István együtt dolgozott egy szérus kertben. Jó ideig a legjobb egyetértésben végezték munkájukat; dalolásból, tréfálkozásból ösztönözölözés, komolyabb összetűzés keletkezett s a pusztai fiai nem sokat tekintőriáztak, hanem azonnal, segédek választása nélkül, minden párbaj kodex mellőzésével; ott a helyszínen akartak igazságot tenni. Modern fogverek helyett dolgozószerszámukkal: vasvillával rohantak egymásra. A vasvilla-párbajban Móring lett a győztes, ellenfele Hetesi István vérrel borítva maradt a szénában. Fején és mellén volt rettenetes összeszúrkalva. A segítségül hívott körorvos azonnal gyógykezelt a sebeit. Sebélből fel-fog talán gyógyulni, de a kiálltolt izgalmak és ijedség következtében beszélnéességét örökre elvesztette.

— **SZÉKELYI LAJOS** első nagykanizsai fehérnemű gőzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, gyűrítő és pilaszírozó gyára Nagykanizsa, Kőb-csel-utca 19 — Elváltai szakmájába vágó munkát a legutániosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Arjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év: 1892.

500 lap legjobb növénynyrosi closélpapír 40 f.
1000 lap „ „ „ 90 f.
1000 lap „ „ „ 1 K 20 f.

Fischel Fülöp fia könyvkereskedésében Nagykanizsa.

Eljegyzési-lakodalmi-
Damast - **Selyem** -
Eolione - és Henneberg-selyem 1 K 85 f-től felebb, bérmentve és vámmentesen. Minta postafordultával.
Seidentabrizl. Henneberg in Zürich.

A kiváló bőr- és lithiomas gyógyforrás
SALVATOR
vese- és hólyagbetegséknél, kővérnyomnál, cukorbetegségnél, húgysav bántalmaknál külön hatással. Természetes vasmentes savanyvíz.
Kapható: Károlyi árkocsitól és a Szatny-Lipóczy Salvator-féle Vállalkozói Rt.-től, Budapest, V. Ródló-vakpárt.

VITA
BŐRKRÜT FORRÁS VASMENTE

ALKALIKUS NÁTRON-LITHIUMOS GYÓGYVIZ
Orvosiilag ajánlva: húgysavas diathesis, kőszvény, cukorbetegség, gyomor-, vese- és hólyagbántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan.
Bővebb felvilágosítással szolgál a
Központi Iroda: Budapest, VIII., József-körút 60.
Kapható: gyógyfürdők, drogeriák és üzerek-üzletiben. 1728

Táviratok és telefonjeleutések. Országgyűlés.

Budapest, február 4. A képviselőház ma ülésén **Justh Gyula** elnökölt. A Ház folytatta az adójavaslatok tárgyalását, melyekhez ma elsőnek **Vajasevics** horvát képviselő szólt hozzá, ellenezve annak elfogadását.

Vlad Aurél azt kívánja, hogy a létminimumot a földadóra vonatkozólag is állapítsák meg. A javaslatot nem fogadja el.

Sándor Pál válaszol azoknak, kik multkori beszéde miatt támadták. Nem igaz, — úgy mond — hogy ő a hitbizományok ellen izgatna, ő csupán azt akarja, hogy szegény ember se fizessen aránylag több adót mint a gazdag. Poémizál **Holló Lajossal**.

Elnök figyelmezteti **Sándor Pált**, hogy ne térjen el a tárgytól.

Sándor Pál engedélyt kér, hogy a tárgytól eltérhessen. A Ház nagy többsége erre megadja az engedélyt. **Ellene szavazott Andrássy és Wekerle** is.

Polónyi Géza tréfásan átkiáltja **Wekerle**-hez: — **Leszavaztak benneteket, most lemondhattok.**

— Most te alakíthatsz kabinetet — válaszolt a miniszterelnök.

Sándor Pál befejezte beszédét arszal, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Szünet- után házszabályvita kerekedett. **Farkasházy Zsigmond** figyelmezteti a Házat, hogy mikor **Csanak János** debreceni képviselő megválasztását bejelentették a Hóznak **Kállay** képviselő közbekiáltotta, hogy Csanakot az *ellene* szövegezettek munkája dacára választották meg. Kéri **Kállay**-nak utólagos rendreutasítását.

Kállay kijelenti, hogy az a közbeszólas véletlenül csuzzott ki a száján.

Rókó István a boritaladó eltolrését kívánja. Ezzel az ülés véget ért.

Az önálló bank mellett.

Budapest, február 4. A budapesti **József** orvos polgársága legutóbbi népgyűlésének határozatából kifolyólag ma küldöttségileg tiszteltet a képviselőházban **Justh Gyula** elnököl, kinek átadták a népgyűlés-memorandumát, melyben az önálló bank melóbb való felállítása mellett foglalnak állást.

Justh Gyula a memorandumot átvéve, — hosszabb beszédet intézett a küldöttséghez, kijelentve, hogy a memorandum tartalmát vendkívül fontosnak tartja s azt a legnagyobb lelkesedéssel fogja a Ház elé terjeszteni. Ez az óhaja a nemzet nagy többségének és az nemzet függetlenségünk első feltétele, mert önálló bank nélkül önálló vámtérfületünk sem lesz és az ország el fog pusztulni. Az önálló bank mellett ki kell tartani és biztosítani a küldöttséget, hogy a nemzet gyózzon fog.

A küldöttség lelkes éljenzéssel fogadta **Justh Gyula** beszédét.

Kossuth Ferenc.
Budapest, február 4. **Kossuth Ferenc** kereskedelmi miniszter állapota oly jelentékenyen javult, hogy már a jövő héten a képviselőházba és a függetlenségi pártkörbe is elmehet. A miniszter a jövő héten **Bécs**-be utazik, hogy a királyt a függetlenségi párt álláspontjáról informálja.

Csendes a reichsrát.

Bécs, február 4. Az osztrák reichsrát mai ülésére heves botránnyokat jósoltak, azonban ezek elmaradtak. Az ülés minden zavaró incidens nélkül folyt le és nyugodtan megkezdtek a vitát Bienerth báró miniszterelnök tegnapi nyilatkozatáról.

Béke Törökországgal.

Konstantinápoly, február 4. A magyar-osztrák és török megegyezés jegyzőkönyvét a török minisztertanács ma aláírta, tehát az szeltesítve van.

Garai Manó áldozata.

Budapest, február 4. Garai Manó a letartóztatott zsaroló, sugárpirító áldozata, Robicsék József magánhivatalnok állapota ma oly válságosra fordult, hogy gyógyulásához kevés reményt fűznek az orvosok.

Értékpapír-tőzsde

— Mai arfolyamok. —

(Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykonzulati fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 745.—, Osztrák hitel részvény 838.—, 4% magyar koronajáradék 91.16, Kereskedelmi-bank részvény 3460.—, Salgótarjáni kőmészbánya részvény 586.—, Rimamurányi vasmű részvény 522.50 Adria tengorhajós részvény 408.—, Haza bank rész. 380.50.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Készáru-üzlet.

Jó vetelekedv folytán buza 5-10 fillérrel magasabb.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április 12.75. Buza 1909. október 10.84.
Róza 1909. április 10.10. Róza 1909. október 9.11. Zab
1909. április 8.59. Zab 1909. október —. —. tengeni 19.9.
május 7.27. Repce 1909. aug. 13.90.

Egy 3 szobából, konyhából és az összes mellékhelyiségekből álló lakás az Erzsébet-tér 14-15 ik számú házban május 1-ére kiadó. Bővebbet özv. Szeidmann Samuné háztulajdonosnál.

Palkó Péter képeztetési bíró és vállalkozó

Hagyaték, VI. ker. Városmajori út 11. (Ejélt házban.)

Elvállal: mindenféle székfészt, emelvény, bútortakarozást és javításokat melldíszek mellett. Kőművesmunkát és berkeket felmőltetésre készítek. Levélbeli árbeszélésre személyesen megjelölnek, vagy levélben válaszolok.

H n. érd. közönség bizalmát kérem.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐLTVÁNYISKOLA
AZ ÁRAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLTMILLENNIUM
TELEP
NAGYÖSZ
TORONTÁL M.

TERJEDELMÉ 500 KAT. HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Gróf Deym János szőlőgazdasága és pincészete

= Lesencetomaj, Zala megye. =

Megvételre ajánlja különféle szakványminőségű fajtisza I. és II. osztályu Riparia Portalis alányu gyökeres fásoltványait valamint I. és II. osztályu sima vadvesszőit, nemkülönbön felhívja t. vendéglős urak figyelmét kitűnő ujbór és palackérett asztali valamint pecsényeborok beszerzésére.

Ehbeli szíves megkeresések fenti címre kéretnék.

SZÁLFA-ELADÁS.

A ttrnoveci adóközség telekkönyvében 51. szám alatt jegyzőkönyvezett, 61 hold és 933 □-os terjedelmű az „Altes Schloss Warasdin“ hitbizományi birtok tulajdonát képező, sík területen, a varasdi állomástól mintegy 7 kilométernyire, az országhoz igen közel fekvő 961-es kataszteri parcellán található összeszálfa, szakértői becslés szerint 1088'08 m² tölgy-műfa és 286'79 m² tölgy, melyben 14'43 m² gyertyánfát foglalnak, az üzemterv megváltoztatása folytán írásbeli ajánlat árlejtés útján a legtöbbet ígérőnek eladatik.

A kikiáltási ár, melyen alul ajánlatok nem fogadtatnak el 17.752 K 32 fillér. Ez az előbb említett szakértői művelet szerinti becserék.

A szabályszerűleg bélyegzett ajánlatok, melyeknek tartalmazni kell:

- az ajánlattevő nevét, melléknevét és lakhelyét,
- az ajánlati tárgy határozott megnevezését,
- az ajánlott összeget számokkal és betűkkel korona értékben,
- az ajánlattevő abbeli nyilatkozatát, hogy az árlejtési feltételeket teljesen ismeri és hogy azokat feltétlenül elfogadja és melyhez a fentebb kített kikiáltási árnak 10 százaléka mint bánatpénz melléklendő,

alulírt dr. Kiss Oscar kir. közjegyzőnél Varasdon 1909. február hó 27. napján d. e. 11 óráig (a vasuti idő szerint) nyújtandó be.

Az ajánlat borítékjára (külsőre) irandó: „Ajánlat az „Altes Schloss Warasdin“ hitbizományi birtok tulajdonát képező »Deli« erdőben található összes fákra», melyek 1909. február 27-én dr. Kiss Oscar kir. közjegyzőnél Varasdon eladatkak.

Az ajánlatok 1909. február 27-én délelőtt 11 1/2 órákor dr. Kiss Oscar kir. közjegyző irodájában bizottságilag felbontatnak és az ajánlattevőknek megengedtetik, hogy az ajánlatok felbontásánál jelen legyenek.

Az ajánlattevőt ajánlata a benyújtás idejétől kezdve köteleli, ellenben az eladót a törvényes kötelezettségek csak az árlejtésnek a hitbizományi hatóság által történt jóváhagyása után terheli.

A részletes árlejtési feltételeket, valamint a szakértői becslést minden érdeklődő alulírt dr. Kiss Oscar kir. közjegyző irodájában Varasdon a hivatalos órák alatt betekinthei.

Varasd, 1909. január 28-án.

Dr. O. Kiss s. k.
kir. közjegyző.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedés-ben, Városház-palota; ide intézendők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Mulatságos, kislátások és magánközlemények sorozatát 50 fillér.
Eljegyzési és esketési árlistáink díja 5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 óraker ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3. "
Félévre	6. "
Egész évre	12. "

Postai szétküldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9. "
Egész évre	18. "

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

A parcellázás szabályozása

Nagykanizsa, február 5.

Azzal a jelszóval, hogy »földet a magyar népnek« sok visszaélést követtek el az utóbbi években. Nyakra-főre alakultak a parcellázási bankok és vállalatok, magánosok is ezzel foglalkoztak s az ország minden részében folyik most a parcellázás. — a legsvárább fizetési célokat hajhászva. Akár bank, társulat vagy vállalat parcelláz, mindegyik busás haszonra dolgozik, kihasználva a végletekig a magyar nép földéhségét. Nagyszabású visszaélések követtek el, amelyeknek utjába állni sajnos, törvény híján nem lehet. Ezen bajon kíván segíteni Darányi Ignác földművelésügyi miniszter, aki legközelebb törvényt nyújt be a parcellázás szabályozásáról.

A műzérlákat, melyek a parcellázás körül most előfordulnak, érdekesen jellemezte az OMGE szakosztályi ülésén Buday Barna, akinek előadása nyomán közöljük az alábbi fejtegetéseket:

A magyarországi agrárszocializmusnak az volt a székfoglaló beszédje, hogy fel kell osztani a földet a nép között. Ez ugyan nem teljeseget be, mindazonáltal a jelszó termékeny talajra talált, mert mind a sajtó, mind a közvélemény és ennek hatása alatt, a törvényhozás is teljes figyelmével és rokonszenvével honorálta azon panaszokat, hogy Magyarországon minden nyomorúságnak az a kuforrása, hogy a föld az urak kezében van, a paraszt pedig — mint az igazítás nyelvén mondani szokták — csak arra való, hogy éltében verejtékével, halála után pedig testével trágyázza az urak földjét. A földet forgalmu birtokokról éppen vérbe borított szemekkel beszéltek a XX. század legnagyobb botrányának tartván, hogy Magyarországon 16 millió kataszteri föld forgalmu meg van kötve. Ez tényleg egészségtelen állapot, azonban elfeledkeztek megemlékezni arról, hogy ennek a 16 millió kataszteri földnek a csoportjában körülbelül 8 és fél millió kataszteri földet tesz ki tisztán csak az erdőség és arról, hogy ebben pusztán csak 2 millió 230 ezer holdat tesz ki a szántóföld, a hitbizományi birtokok számtója pedig alig több 660,000 holdnál, amellyel körülbelül 20—25,000 családot lehetne lekötni, ezzel szemben csak az utolsó tíz esztendőben kíván-

dorlottak száma felülhaladja az egy milliót. Azonban a jelszónak meg volt a hatása és nagyszerű népmentő munka indult meg a földosztás terén. — Ebben a mozgalomban természetesen a spekuláció vitte a vezető szerepet, amely szívesen magáéva tette a jelszót és sietett egyesíteni a kellemet a haszonnal.

Csak 1905-ben a gazdát cserélt birtoktestek száma az ötszázszázet közelíti meg, melyeknek értéke mintegy 740 millió korona volt. Ugyanebben az esztendőben, 20,000 volt a kényszerforgalomban gazdát cserélt birtoktestek száma 40 millió korona értékben. Tehát egyetlen esztendőben mintegy 800 millió korona értékű birtok cserélt gazdát és ez a forgalom jórészt a 100 holdon aluli birtok kategóriákban folyt le. Ez az adat kétségtelenül igazolja, hogy akiekek pénze volt, az földet biztosan vásárolhatott, másodsor pedig, hogy ugyan csak mostohák lehetek a viszonyok, mikor egy esztendőben több százszor kizogazda volt kénytelen földjétől megválni, mert bizonyára nem azért vált meg földjétől a magyar paraszt, mert nem ragaszkodott hozzá, hanem azért, mert fogyatékos értelmi és anyagi fegyvereivel a mostoha gazdasági viszonyok között nem boldogulhatott.

Mind társadalmi, mind nemzetgazdasági szempontból a parcellázások nagyban és egészben üdvös változásokat nem idéztek elő, de a spekuláció rendkívül kihasználta azokat és olyan nyereségeket ért el, amelyeket a magyar nép fog megfizetni.

Ennek következtében csakhamar beállott a reakció és mind szélesebb körökben merült fel a kívánság, hogy a parcellázásokat a kizsákmányolható egyén és a köz érdekének megfelelően szabályozni kell. Ezt a kívánságot honorálta a földművelésügyi minisztérium is, mikor programjába vette a virtokfeidabolási tevékenység szabályozását is és az erre vonatkozó intézkedéseket a legközelebb benyújtandó birtokpolitikai törvényjavaslat keretében fogja a törvényhozás elé terjeszteni.

500 lap legjobb növényrosti closepapír	40 f.
1000 lap " " "	90 f.
1000 lap " " "	1 K 20 f.

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsa.

Felajánlott kölcsön a város részére.

Egy millió korona.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank ajánlata.

— Saját tudósítónktól —

Szép ajánlattal lepte meg városunk polgármesterét, — Vécsey Zsigmondot, tegnap a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank. Fuchs Arthur, a Bank nagykanizsai fiókjának főnöke, ki személyesen megjelent a polgármesternél, és közölte vele, hogy a bank egy millió korona kölcsön erejéig rendelkezésére áll a városnak. A kölcsön feltételeit ezután fogják megállapítani.

E nagyszabású kölcsön iránt a város tudvalevőleg még akkor érdeklődött, mikor a villamos világítás ügyében a pályázatot kiírta és még nyílt kérdés volt, hogy a kérdést városi kezelés, üzembérleti szerződés, vagy koncessziós alapon fogják-e megoldani. Több pénzügyeset hívott föl a város ajánlattételre, azonban konkrét ajánlatot egyik intézet sem tett, mert abban az időben kedvezőtlen viszonyok uralkodtak a pénzpiacon. Erre később a bizánciok is birtokoztak jelelentsükben.

Azóta a pénzpiacon kedvező alakulások következtek be és a lehető elő pillanatot megragadta a Kereskedelmi bank arra, hogy a városnak rendelkezésére álljon.

A Kereskedelmi bank ajánlatával ma délután foglalkozik a tanács. Amennyiben a kölcsönre egyáltalán szükség lehet, valószínűleg fel fogják ismét szólni a pénzügyeseket ajánlattételre. A Kereskedelmi bank spontán ajánlata minden esetre egy kétséget oszlat el és a villamos ügy intézésében némi előnybe juttatja a várost.

A városi kezelésről lévén szó, megjegyzés nélkül közöljük egy városi képviselőnek hozzáuk küldött terjedelmes cikkéből a következő részt:

— Budapest és Nagykanizsa közt ugye, van némi különbség? Mégis, Budapest törv. hatósága is gondolkodóba esett, midőn szó volt róla, hogy a gazvilágítást házi kezelésbe vegyék. Erre vonatkozólag közlöm egy előkelő fővárosi lap megjegyzéseit, melyek a mi viszonyainkra is találának:

»Kétségtelen tény, szeri a lap — hogy mikor a gázváltó szerződés megújításának kérdése napirendre került, a mesterségesen szított türelemtelenség valóságos terrorizált minden olyan véleményt, mely kételkedni merészkedett a minden áron való megváltás és hatósági kezelés egyedül üdvözítő voltában. Azóta jelentékenyen változott a közhangulat. Azok a tapasztalatok, melyek a hatósági huzak házilagos kezelése körül napvilágra kerültek, leohasztották a házikelés barátainak harci kedvét, s megokasították azok táborát, akik nem élvezken lovagolnak, hanem komoly matematikai mérlegelés alapján azt nézik, mi előnyösebb a fővárosra nézve: a házikelés e,

vagy az új szerződés. A mai nehéz pénzügyi viszonyok között a főváros vagy egyáltalán nem, vagy csak oly súlyos feltételek mellett kaphatna nagyobb kölcsönt, melyek a megváltás és házikelés rentabilitását tenne kérdésessé. Pedig a rentabilitást amúgy is eléggé veszélyeztetné a hatósági házikelés bürokratikus nehézsége s az ezzel járó üzleti mozgékonyt és szellem hiánya. *Útlat és bürokrácia egymást teljesen kizáró fogalmak*

Pedig — ismétlem — Budapest és Nagykánya között van egy kis különbség.

Uj főtárgyalás

Maxl és Szabó bűnügyében.

A kuria megsemmisítette az ítéletet.

— Saját tudósítónktól. —

Feltűnést keltő ítéletet hozott a kuria Maxl János bűnügyében. A kuria megsemmisítette a nagykánszai esküdtbírók ítéletét és az esküdtbírásgot új tárgyalás megtartására utasította.

Harmadéve, december 7-én Maxl János nagykánszai vendéglősnél szállott meg Szalai Samu borkereskedő. A borkereskedő vastag aranylánca és tömött pénztárcája fölkellette az adóssággal küzdő vendéglős pénzvágyát és elhatározta, hogy meggyilkolja Szalait. E célból szövetkezett Szabó János dologtalan napszámosal s ketten abban állapodtak meg, hogy a borkereskedőt kicsalják a cseréi szőlőhegyen levő pincésorra, ott letartják és kirabolják.

Másnap a vendéglős maga ajánkozott Szalainak, hogy elkíséri vendéget a kiszádkhoz, a kiskéltő és olesó bort kaphat. Velük tartott Szabó János is. A mikor Szalai már ittas volt a sok borkóstolástól, elvezették a közeli vajdagegyházi erdőcskébe, a hol Szabó János elvágta a borkereskedő nyakát. A két cikkos ezután elrabolta az áldozat néhány száz koronáját, aranyóráját és gyűrűit s a prédán megosztott. A csendőrök csakhamar kényszerítették a gyilkosokat s a nagykánszai esküdtbírásgot, gyilkosság és rablás büntette miatt Maxl Jánost életfogytig tartó, Szabó Jánost pedig tízezer évi fegyházra ítélte.

A Kuria negyedik büntető tanácsa Deák Péter bíró előadása után Vajda Ferenc dr. helyettes-koronaügyész indítványára helyet adott a benyújtott semmisségi panaszoknak s az ítéletet azon az alapon *semmissítette* meg, mert Szabó János bűnsegédi miadóására nézve a bíróság az esküdtkekhez nem intézett kérdést. A Kuria ennélfogva a nagykánszai esküdtszéket új tárgyalás megtartására utasította.

Mint értesülünk, az ítélet megsemmisítése következtében a fölmentett Maxl Jánosné letartóztatott és bekísérték az ügyésznek fogházába.

Esküdtszéki tárgyalások.

Az apagyilkos.

— Saját tudósítónktól. —

Az apagyilkossággal vádolt Korcsa (Bognár) Lajos alsószéki lakos bűnügyének tárgyalását a nagykánszai esküdtbírásgot tegnap délután 3 órákor folytatta.

Felolvastatták mindenekelőtt a déli szünet alatt elkészített kérdések, melyek a szándékos emberölés, a jogos önvédelem, és a jogos önvédelem határainak túllépése körüli kérdések voltak. Ezeket ügyész és védő egyforma megnyugvással vették tudomásul.

Jurocsky Iván kir. ügyész rövid, de alapos syllogizmusokban bővelkedő vádbeszédében fejtegette a vádlott rejtetes bűnének súlyosságát, majd arra utalt, hogy a főtárgyalás adatai a jogos önvédelem fenforgását illetően a vádlott javára semmi indokot nem tartalmaznak. — Azt hiszi, hogy a védő fog majd védőbeszédében ily indító okokat kideríteni, — és ezért csak a védőbeszéd meghallgatása után tudja vádját megalapozni.

A védő, dr. Bartha József ügyvédjelölt tartalmi és alaki tekintetben egyaránt elsőrendű, néhol költői szárnyalású és mindvégig magas-nívójú védőbeszédet tartott. A lefolytatott bizonyítás homályban hagyja, hogy atyja és fia között a kritikus percben tulajdonképpen mi is történt. Az esküdtkeknek tehát a két bizonytalanság közül azt kell választaniok, amelyik kevesebb kockázattal terheli lelkiismeretüket. Költői szívekkel vázolta a békés családi idyllt, melyet az alkohol mérge megzavart, a tragikus összeütközést a házasság, izikos és pazarló apa és a romlatlan kedélyű, sz erkölcsi tisztaságra vágó fia közötti kimutatja, hogy a végső összeütközésnek az apa deliriuma a közvetlen okozója. Fejtegeti, hogy a büntetés a jelen esetben céltalan, mert csak ez a tragikus összeütközés tudta bűnössé tenni vértanút, és azokat a lelki indokokat, melyek bűnössé tették, semmiféle anyagi büntetéssel belőle kioltani nem lehet, de arra most már szükség sincs. Arra kéri az esküdtteket, hogy ne a vádlottban, hanem a társadalomban és az államban keressék a bűncselekmény indító okait, és hozzanak felmentő ítéletet.

Jurocsky Iván ügyész válaszával azzal kéri, hogy a pompás védőbeszéd előterjesztéseinek hatása alatt áll, de a védőt fantáziája szárnyalásában nem követheti az ügyész székben és ő itt csak az erkölcsi világrend nagy sérelmét látja. A jogos védelemre semmi adat nincs, az azonban bizonyos, hogy a fia apja ellen támadott. A megsértett erkölcsi világrendnek tehát elégtételt kell nyújtani. A büntetés célszerű voltát a törvényhozó bírálhatja, de nem a bíróság, mely azt alkalmazzal köteles. Egyébként a vádlottra nem vár valami szörnyű büntetés, mert az a pár évi szabadság vesztes büntetés csak kellő megtisztulást fog belé nevelni.

A védő rövid viszonzása után Závody Albin curiai bíró, elnök az esküdtkekhez szólva mélyrehatóan fejtegette a bűncselekmény és a jogos önvédelem törvénybeli elemeit.

Az elnöki oktatás után az esküdtkek visszavonultak és feltett kérdésekre alig negyed-órás tanácskozás után a bűnösség kérdéseire igennel, a jogos önvédelem kérdéseire pedig nemmel válaszoltak.

Ezután a kir. törvényszék szintén rövid néhány perces tanácskozás után a vádlott büntetését hat évi fegyházbüntetésben szabta meg.

Pont 5 órákor délután hirdették ki az ítéletet, melynek elhangzása után egyérszi indítvány folytán az eddig szabadlábban volt vádlottat letartóztatták és fegyveres börtönbe kísérte zokogó anyjának karjaiból a börtönbe.

Az ítéletben az ügyész megnyugodott, védő azonban ennek súlyossága miatt semmisségi panaszt jelentett be.

— MAYER KÁROLY első díjazottul gőzmű-vestő, vegyszert ruhatisztító, guvrinó és pilissirozó gyára Nagykánszai, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Hírek.

— **Vármegyénk alapjai és a gyümpöntári pénzkészletei.** A törvényhatósági bizottság múlt év december havában tartott közgyűlésén elhatározta, hogy a vármegyénk ezideig az Országos Központi Hitelszövetkezethöz levő betéjét a megyeheli pénztárazetek közt fogja felosztani, részben azok előnyösebb gyümölcsösöztetése végett, de leginkább oly célból, hogy pénzeink saját vármegyénk közgazdasági érdekeit szolgálhassák. Ezen údvös intézkedés az egész közönség, különösen a közvetlen érdekeltség körében általános megelégedést keltett. Az ügy azonban időközben más stádiumba került, amennyiben az Országos Központi Hitelszövetkezet magasabb kamattétel beigérése mellett pótajánlatot tett, hogy ezzel a versenyt elútsesse. A kérdés e hó 8-án tartandó megyebizottsági közgyűlés napirendjére van kitűzve. Nem kételkedünk benne, hogy a gyűlés a vármegyei törvényhatósági bizottság előbbi határozatát fenntartva, minden külső illetéktelen ingerencia mellőzésével egyedül csak a megye javának előmozdítását fogja szem előtt tartani és saját pénztárazeteinket feltétlenül elsőbbségben részesíti.

— **Berendelés a pécsi ítélőtáblához.** Az igazságügyminiszter Antalffy Mihály dr. szentlőrinci kir. járásbírósi albíró a pécsi kir. ítélőtáblához tanácsjegyzővé rendelte be.

— **Japán herceg Zalamegyében.** A japán császár Knu herceget mezőgazdasági ügyek tanulmányozása céljából Magyarországra küldötte. Knu herceg vármegyénkbe is el fog jönni március hó második felében, hogy a gabonatermelést tanulmányozza.

— **Ihász Lajos öröke.** A dunántúli ág. evangélikus egyházkerület világi felügyelőjének választása dolgában csak lassan alakulnak ki a vélemények. De nincs kilátás egyöntetű megállapodásra, inkább azt tagaszatljuk, hogy minden vármegyének más a jelölje. A vasiak, mint annak idején megirtuk, eleinte Rapprecht Tasziló, majd Berkesy Jenő mellett foglaltak állást. A győriek pedig egész lelkesepéssel sorakoznak Fischer Sándor zászlója köré. Fischer Sándor érdekében március 17-én jelölő értekezlet lesz Győrön.

— **A legényegylet tarkaestélye.** A nagykánszai kath. legényegylet e hó 21-én tarkaestélyt rendez.

— **Magyar Israel.** [Említtük már, hogy az Országos Rabbiközönség, mely dr. Neumann Ede nagykánszai főrabbi gondos szerkesztésében jelen meg, címét Magyar Israel-re változtatták. A lap szerkesztése ezzel szélesebb alapokra helyezkedett, amennyiben foglalkozik minden, a magyar zsidóságot érdeklő ügyel. — A Magyar Israelre előfizetni lehet Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésében.

— **A piknik hangversenyének műsora.** Ma befejezték a szanatórium egyes hólnapi piknikjének előkészületeit, melyek igazolják azt a várakozásunkat, hogy hólnap a legkellemesebb estélye lesz a közönségnek. Fricsay, a székesfehérvári honvédenekar kiváló kar-mestere valóban gyönyörű műsort állított össze. A műsor a következő:

1. Veni, vidi, vici, — hődólati induló — Fricsajtól.
2. »Piros rózsák« — keringő Három feleség cz. operából — Lehártól.
3. Nyitány az »Ilka« operából Dopplertől.
4. Ábránd a »Hegyek alján« cz. op. -ából D' Albert.
5. »Popies« japán románc — Morettól.
6. Egyvleg a »Dollár királynő« ből Fáltól.

Érdekes, hogy Fricsay karmester *Bohm* Emilhez írt levelében azt a reményét fejezi ki, hogy a közönség *csendben* fogja meghallgani a gazdag műsort. Ezt reméljük mi is, mert a hangverseny megérdemli az osztatlan figyelmet. A termet igen izélesen díszítették fel, az asztalok szinte hívogatják a vendéget pompás terítékekkel.

— **Életunt szobaleány.** Az éjjel a kórházba szállították *Városi* Jolánt, Weiser gépgyáros szobaleányát, mert megmérgezte magát. A leánynak anyja szemrehányásokat tett amiatt, hogy pénzt elköltötte. Ezt annyira szívére vette az érzékeny lelkű leány, hogy szublimát-oldatot ivott. Állapota kielégítő, a kórházat rövidesen elhagyhatja.

— **Nősülhetnek a csendőrök.** A honvédelmi miniszter a napokban kiadott rendeletével megengedte, hogy a csendőrök 3 évi szolgálat után, mikor már oly fizetésbe jutnak, hogy családot tudnak fűtartani, nősülhetnek. Akik az utóbbi két évben kiléptek a csendőrség kötelékéből, azok mind visszaléphetnek. A rend. magyarázata az, hogy eddig igen sok fiatal csendőr lépett ki, mivel nem engedték meg nekik a nősülést s így a csendőrök létszáma igen megapadt.

— **A „Nyugat”-nak,** Ignóus, Fenyő Miksa és Osvát Ernő folyóiratának most jelent meg harmadik száma. Abban az érdekes irodalmi harcban, amelyet az ifjú frögeneráció modern hangú dolgai provokáltak, a „Nyugat” a harcok útközö pontja. A „Nyugat” körül sorakoznak a gárda legkiválóbb emberei és ez a szám is méltóan képviseli a modernnek irodalmi törekvéseit. Babits Mihály egy nálunk még ismeretlen angol költőt Swimburne-t mutatja be. Novellát írtak Lengyel Géza (véletlenül) és Möriz Zsigmond (a cicá meg a macská). Költeményekkel Szép Ernő, Kemény Simon és Tóth Árpád szerepelnek. — Balázs Béla (Dialógus és dialógusok) és Saigó Ernő (Az ellendráma) esszé-t írtak. Lukács György Richard Beer-Hoffmann novelláit ismerteti. A Figyelőbe Lengyel Géza (Közlés), Lackó Géza (A fehér körül a pingvinek szigetére), Csáth Géza (Lányi Ernő új dala) és Lengyel Géza (Hamis romok) dolgai jönnek. Havonta kétszer megjelenő folyóirat előfizetési ára egy évre 20 kor., félévre 10 kor. A kiadóhivatal VII. Akácia-utca 5. szám alatt van.

— **Sainésszerződés.** *Kövosi* Albert szingisztá *Fábián* Leánke koloratur énekesnőt a székesfehérvári, *Faludi* Károly tenoristát az aradi színházról, továbbá *Lévai* Elemér jellemszínészt, az Orsz. Színészeti Akadémia végző növendékét szerződtette a pécsi színházhoz.

— **Lelőtt főerdész.** Székesfehérvárról írják nekünk, hogy gróf Eögy János nagylángi uradalmához tartozó erdőszégekben már hosszabb idő óta a vadászok nagy garázdálkodást visznek véghez. Rott Ignác uradalmi főerdész a minap éppen ért három vadászot, akik, mikor megállták a főerdészt, futának eredtek, de csak azért, hogy a főerdészt az erdő belsőjébe csújíják. Mikor a vadászok beljebb értek az erdőbe, hirtelen megfordultak és tüzelni kezdtek Rott főerdészre; az egyik sörétes lövés fején találta a főerdészt, aki összerokkadt, mire a marányló vadászok elmenekültek. A súlyosan sérült főerdészt, atinek egyik szemét is kilökték. Budapestre szanatóriumba szállították. A csendőrség keresi a marányló vadászokat.

— **Külföldre való utazások.** A soproni határrendőrségtől a következő értesítést vettük:

Asoknak, kik külföldre tartó bizonytalan időmunka keresés céljából utaznak az 1903 évi IV. t. c. 1 és 3 §§-a szerinti az utlevél kiállítására jogosított hatóságtól utlevelet kell kérésükre, mert a távozás csak ebben az esetben engedhető meg. Így tehát az ilyen utazók saját jól felgött érdeklükben cselekszenek, mikor a törvény rendelkezéseit betartják, mert ellen esetben a határrendőrség kötelei őket visszautasítani. A közönség széles rétegeiben az a felgöttség terjedt el, hogy utlevélre csak Amerikába és a Balkán államokba való utazásra van szükség, holott aki bizonytalan tartós időre munkakeresés céljából utazik külföldre — akár Ausztriába is — a törvény világos rendelkezési értelmében utlevéllel kell bírnia.

— **ÓRÁT venni vagy javítani a legjobban SZÍVÓS ANTAL** műorásnál lehet, u. o. egy megfelelő szemüveg már egy koronáért kapható.

— **SZEKELYI LAJOS** első nagykanizsai fészernemű gőzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás.

SALVATOR

vese- és hólyagbetegségek, köszvényről, cukorbetegségről és hurutos bántalmakról különösen. Természetes vasmentes ásványvíz. Képlés ártalmatlan. Képlés ártalmatlan. Képlés ártalmatlan. Képlés ártalmatlan.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, február 5. A képviselőház mai ülésén *Rakovszky* István elnökölt. *Csurossy* Lajos volt háznagynak a darabont szolgálókra vonatkozó ügyét kiadták sürgős jelenléstétel végett a Ház igazságügyi bizottságának. A Ház folytatta az adójavaslatok tárgyalását.

Bozóky Árpád határozati javaslatot nyújt be, melyben a kataszteri visszaélések megszüntetését és a progresszív földadó bevezetését kívánja. A Háztól engedélyt kér, hogy a tárgyaló elterhessen, mivel azonban ezt nem kapja meg, nem folytatja beszédét.

Buzsák Barna, Sándor Pál beszédét felelelt. Sándor Pál e javaslatot úgy tünteti fel, mihelyt ez volna a világ legnagyobb igazság-talansága. Sándor Pál megtöreszteni akarja a körveleményt.

Vánsonyi Vilmos szerint a javaslat végpusztulással fenyegeti a kisbirtokosokat. A javaslatot nem fogadja el.

Mezőfi Vilmos a javaslat ellen beszél. Beszédé alatt az üléssteremben megjelent *Apponyi* Albert gróf miniszter, kit zajos éjenzéssel fogadtak a függetlenségiek.

Mezőfi utam *Kardos* Samu beszélt, ki Mezőfivel polemizált.

Ezzel az ülés véget ért.

Hírek a bányáságról.

Budapest, február 5. A képviselőházban ma általános felzúnezést keltezt, hogy a horvát képviselők szokatlannal nagy számban jelentek meg. Később a képviselőházba érkezett *Rauch* báró horvát bán is, ki *Wekerle* miniszterrel elnökkel és *Andrássy* belügyminiszterrel táncskozott. A horvát képviselők közt elterjedt hírek szerint *bányáság* van, emiatt este nagy értekezletet tartanak.

A reichsratot elnapolták.

Újabb botrányok.

Bécs, február 5. Az osztrák reichsratot ma királyi leirattal elnapolták. Midőn az ülés megnyitása után a kormány tagjai bevonultak, a csehek éktelen lármában törtek ki, úgy hogy percekre megakadt a tanácskozás. A képviselők a padokat verték, ordítottak, hangszereket fújtak; — az üléssterem az örültek házához volt hasonló. — A leirhatatlan kavarodás közepette a miniszterelnök hirtelen átnyújtott az elnöknek egy levelet, aztán a miniszterekkel távozott a teremből. Az elnök felolvassa a levelet, mely szerint a király a reichsratot elnapolja. Ezután az elnök is távozott a teremből, a benmaradt cseli és német képviselők pedig valósággyal összeverskedtek, míg a keresztény szocialisták a Gotterhalte t énekeltek. Végre, lassan kiürült a terem.

Megakadályozott rablógylkesség

Budapest február 5. Egy tervezett rablógylkességet akadályozott meg ma a fővárosi rendőrség. *Tamási* Béla asztalossegéd útkban jelentette a rendőrségnek, hogy *Kallos* János volt építési vállalkozó megakarja gyilkolni és ki akarja rabolni *Müller* Vilmos háztulajdonost, kinek több millió korona vagyonja van és a rablógylkesség végrehajtásához társul felkérte *Tamási*. — *Tamási* pontosan megjelölte az időpontot is, midőn *Kallos* tervét végrehajtani akarja. — A rendőrség emberei ma lesben álltak. — *Müller* lakásán, hol *Kallos* csakugyan megjelent *Tamási*val, a rendőrök mindkettőt elfogták, azonban *Tamási*t csakhamar szabadon bocsájtották *Kallos* azért akarja megölni *Müller*t mert őt tartotta anyagi romlása okozójának.

Árvek.

Budapest, február 5. Az ország minden részéből nagy vízáradásokat jelentenek, melyeket a hóolvadás idéz elő. Az államvasutak igazgatósága közli, hogy az árvek miatt a forgalom több helyen szünetel.

Értékpapír tőzsde

— **Mártafolyamok.** — (Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 743.50. Osztrák hitel részvény 536.25 4%, magyar koronaárú 91.12. Kereskedelmi bank részvény 3455 — Salgótarjáni kőszénbánya részvény 581. — Rumunurányi vasúti részvény 520. — Adria tengerhajós részvény 405 — Hazai bank részv. 278.50.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Készaru-Üzlet.

Változatlan.

Határidő-Üzlet:

Buda 1909. április 12.75. Buzsák 1909. október 16.86. Roms 1909. április 10.05. Roms 1909. október 1.88. Zab 1909. április 1.59. Zab 1909. október — teneri 1909. május 7.26. Repce 1909. aug. 13.0.

ANIMO
seep
Muraközi
Perzsgogyártó
CSÁKTORNYA

Magyar királyi Államvasutak Üzletvezetősége Hird.

2118/909. szám. II.

Versenytergályási hirdetmény.

A magyar királyi Államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános írásbeli egységáros versenytergályást hirdet.

A Gyömrő rakodó állomáson létesítendő földszintes felvető épület, gabonaszín és valóállító ór-bódé és a melléképületek előállítási munkálataira, megjegyezvén, hogy az építéshez szükséges anyagok közül a szin szalakt a magyar királyi Államvasutak aradi üzletvezetősége adja, illetve bocsátja vállalkozó rendelkezésére a többi összes építési anyagot pedig, elsőrendű minőségben a vállalkozó köteles adni. — Lásd a szerződéstervezet 4. §-ának a) pontját.

A pályázati feltételek, a szerződés tervezet az ajánlati minta és a költségvetés a magyar királyi Államvasutak aradi üzletvezetősége pályafentartási osztályában (II. oszt.) 3 korona lefizetése mellett, a hivatalos órák alatt délelőtt 8 órától délután 2 óráig bármikor beszerezhetők.

Az ajánlatot 1 koronás magyar okmánybélyeggel, az ajánlat mellékleteit, egymint pályázati feltételeket, szerződés tervezetét és költségvetését pedig ívenként 30 filléres magyar okmánybélyeggel ellátva és az ajánlatához fűzve lepecsételt borítékban a következő felirattal:

„Ajánlat a 2118/909 számú versenytergályási hirdetés alapján a magyar királyi Államvasutak Gyömrő rakodó állomáson létesítendő magas építmények előállítási munkálataira” kell benyújtani, vagy postán beküldeni és pedig legkésőbb 1909 évi február hó 20-án déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség általános osztályának (I. oszt. főnököhöz, aradi és eszaki egyesült vasutak palotája I. emelet 18. ajtó sz.)

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, vagyis 1909 évi február hó 19-én déli 12 óráig a pályázónak 1400 azaz Egyszernegyszáz korona bántópenzt a magyar királyi Államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztárából, hivatkozással a hirdett versenytergályási számarra, akár közpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni, mely bántópenzt esetleg posta úton is küldhető.

Aradon, 1909. január hó.

Az üzletvezetőség.

Egy ujonnan épült ház szabad kézből eladó. Bővebbet Csányi László utca 8. szám alatt.

Négy szobás utcai lakás

az Eötvös-tér 11. számú házban máj. 1-re kiadó. Felvilágosítással szolgál a háztulajdonos, a ki Teleky-ut 19. sz. a. lakik.

Egy 3 szobából, konyhából és az összes mellékhelyiségekből álló lakás az Erzsébet-tér 14-15 ik számú házban május 1-ére kiadó. Bővebbet özv. Sreidmann Samuné háztulajdonosnál.

Az „ALTVATER” likörgyár

GESSLER SIEGFRIED

cs. és kir. udvari szállító, József főherczeg ő fenségének kamarai szállítója.

BUDAPEST.

Ajánlja „ALTVATER” likörjét

és minden egyéb finom likör készítményeit valamint a legutóbbi termésből ezüst üstben

málnaszörpöt.

Magyar kir. Államvasutak Üzletvezetősége Hird.

2061/909. sz. II.

Versenytergályási hirdetmény.

A magyar királyi Államvasutak aradi üzletvezetősége nyilvános írásbeli egységáros versenytergályást hirdet.

A Sofronya állomáson létesítendő talpfatelítő csarnok előállítási munkálataira, megjegyezvén hogy az építéshez szükséges anyagok közül a homokot, terméskövet és szénalakt a m. kir. Államvasutak aradi üzletvezetősége adja, illetve bocsátja vállalkozó rendelkezésére, a többi összes építési anyagot pedig elsőrendű minőségben a vállalkozó köteles adni. — (I. szerződés-tervezet 4. §. a pontját.)

A pályázati feltételek, a szerződés tervezet, az ajánlati minta és a költségvetés a magyar királyi Államvasutak aradi üzletvezetősége pályafentartási osztályában (II. oszt.) 3 korona lefizetése mellett, a hivatalos órák alatt délelőtt 8-tól délután 2 óráig bármikor beszerezhetők vagy írásbeli megkeresés mellett a megfelelő bélyegjegyek előzetes megküldése után, a magy királyi postán is megkaphatók.

Az ajánlatot 1 koronás magyar okmánybélyeggel, az ajánlat mellékleteit, egymint pályázati feltételeket, szerződés-tervezetét és költségvetését pedig ívenként 30 filléres magyar okmánybélyeggel ellátva és az ajánlatához fűzve lepecsételt borítékban a következő felirattal:

„Ajánlat a 2061/909. sz. versenytergályási hirdetés alapján a magyar királyi Államvasutak Sofronya állomáson létesítendő talpfatelítő csarnok előállítási munkálataira” kell benyújtani, vagy postán beküldeni és pedig legkésőbb 1909 évi február hó 16-án déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség általános osztályának (I. oszt. főnököhöz, aradi és eszaki egyesült vasutak palotája I. em. 13. ajtósz.)

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, vagyis 1909 évi február hó 15-én déli 12 óráig a pályázónak 3000, azaz Háromezer korona bántópenzt a magyar királyi Államvasutak aradi üzletvezetőségének gyűjtőpénztárából, hivatkozással a hirdett versenytergályási számarra, akár közpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban letenni, mely bántópenzt esetleg posta úton is beküldhető.

Aradon, 1909. évi január hó 25-én.

Az üzletvezetőség.

Aranyozások,

szalagok nyomása,

könyvkötészeti munkák

FISCHEL FÜLÖP FIA

legjobban berendezett és felszerelt könyvkötészetében készülnek

Nagykanizsán.

Hangya-Sósorszesz

törvényesen védve.

2216

Legjobb fájdalomcsillapító, nélkülözhetlen háziszor bedörzsölésre.

Nagy üveg a 1.50 K. Kis üveg 80 fill.

Kapható Nagykanizsán: Gyógyszertárakban, Armuth Náthán és társa, Neu és Klein fűszerüzletében, Bader Henrik (Csengery-út) és Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Szemeses államérvó levél!

Meghívó.

A Letenyei Öns. Egylet Szöv. Letenyén

az egylet helyiségében

1909. évi február hó 21-én d.-u. 2 órakor

évi rendes

Közgyűlését

tartja, amelyre a t. c. részvényeseket ezennel meghívja az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése.
2. Az évi zármérleg, veszteség- és nyereség-számlák bemutatása (IV. és V. cyclus).
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. A felügyelő-bizottság megválasztása (3 rendes és 2 póttag).
5. Az alapszabályszerűleg bejelentett esetleges indítványok tárgyalása.
6. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kiküldése.

Jegyzet: Az indítványok a közgyűlést megelőzőleg 48 órával az igazgatóságnál írásban beadandók.

MEGJELENÉS
 Nagykanizsa, Hádor-utca 4.
 Kiadóhivatal:
 Flachel Fülöp fia könyv- és papír-
 kereskedővel, Városház-palota: ide
 letételek az előfizetések és hirdetések.
 Telefon: Kiadóhivatal: 103.
 Szerkesztőség: 78.
 Munkatársak, külső munkatársak és magán-
 ábrándírók sorozatát 50 fillér.
 Előfizetői és azonoslati árakért díj
 5 kor: előfizetőnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postai szétküldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Politikai rejtelmek.

Nagykanizsa, február 6.

Akármerre nézünk, szímatolnak a politikai fejleményeket lesők, — sehol sem bírnak valami bizonyosat megtudni.

A miniszterek szobáiban, a képviselőház folyosóján, a klubokban és mindenütt, ahol csak a politikai élet asztalára a külső löböző összetételű és hatású eledeleket tűzik, — találgatás, süttogás, ötlet-gyártás, mese-mondás járja. Sehol, sehonnán semmi olyan mozzanat, amire azt lehetne mondani, hogy: no ez valami, ezzel már komolyan foglalkozhastunk.

Mintha csak a politikai rejtelmek időszakát éljük, mindenütt komoly, sőt komor titkolódzás, sokat, szinte veszedelmet sejtető mimikával kísért, fontoskodó elhallgatások, valami nagy dolgot rejtegetni látszó zárkózottság teszik mód nélkül nyomasztóvá a politikai élet atmoszféráját.

Itt fúzódt emlegetnek, ott meg új pártalakítást. Ennütt meg a függetlenségi párt kezébe óhajtnák letenni teljesen a kormányzást. Ma ezt cáfolják meg, holnap azt, — holnapután amaz. Nincs állandóság! Még csak annyi sem, amennyi a mindig személyesen változó politikai életben egyébkor szokott lenni.

Forr, forr valami, vagy talán sok minden a politika üstjében; de hogy minő főzetet vagy sütet kerül ki onnan a politikai élet asztalára; azt talán még ezidőt maguk a politikai szakácsok is csak sejtik, tudni azonban ők sem tudhatják.

Nem valami kellemes és mulatságos dolog az efféle politikai bossorkánykonyha rejtelmel után szímatolni s az onnan kipatantó ismeretlen valamit lázas izgalommal, a legnagyobb bizonytalanság feszültségével várni; de azért mégis, akadnak kifáradhatatlan, rendíthetetlen konyha-lesők, akik külső löböző raffinérialával, a jelek céltapasztalásával mindenáron biztosítani akarják maguknak, hogy a főzethől nekik is okve-

tetlenül kijusson az ugynevezett kötelező rész.

A mai politikai rejtelmek időszakában a nyomasztó bizonytalanság komorságába egyedül a konyha-lesők eme szerepe vegyít egy kis komikumot. Azoknak szerepe, akik minden erejükkel kapaszkodnak még a bizonytalanságba is a — hatalomért.

Riz alkotmánybiztosítékok kiegészítése.

Langer István indítványa a megyegyűlésen.

— Saját tudatelményről —

Hazafias és közigazgatási szempontból is figyelemreméltó indítványt terjeszt Langer István balatonfűredi helyettes főszolgabíró a vármegye közgyűlése elé. Az indítvány hivatva van arra, hogy az 1886. évi XX. t. c. egy gyakran érekenyen érintő hiányát pótolja. Az indítvány nagy részét alább közöljük. Nem tartjuk szükségesnek, hogy itt külön méltassuk, mert az indítvány indokolása annak helyességéről mindenkit meggyőz.

Az indítvány a következő:

A törvényhatóságokról szóló 1886. évi XXI. t. c. 24 § a megállapítja, hogy a bizottsági tagok száma a vármegyékben 120-nál kevesebb és 600-nál több, a városi törvényhatóságokban pedig 48-nál kevesebb és 400-nál több sehol sem lehet, de nem intézkedik arról, hogy a közgyűlés megtartására és érvényes határozat hozatalára hány bizottsági tag jelenléte szükséges, minél fogva és tekintettel az 50 § első bekezdésére (A közgyűlésen a jelenlevők határoznak) kétségtelen, hogy a közgyűlés megtartható és érvényes határozatok hozhat legkisebb számú bizottsági tagok közreműködése mellett is, amint hogy a köztel mult szomorú időkben tapasztaltuk, hogy az alkotmányellenes kormányok főispáni címmel kiküldött darabontjal magukat a jó hazafiak tádoztatása mellett 3-10 megfélejtkezett hazafiatlan egyén közreműködése mellett beiktattatták s ez alapon a törvényes hatalmat bitorolva végig gázoltak törvényen, alkotmányon, a hazafias intézmények egész sorozatán és a vármegyei tisztviselők törvényes jogain. Kerüket rátették a vármegyei székházakra, a közpénzekre és intézkedéseket tettek az utonc állításra is. Tehát törvénytelenül rendelkeztek a nemzet vérével és pénzével, az alkotmány, a nemzet és a törvény ellenére. Ha az idézett törvény nem felejtkezett volna meg annak kimondásáról, hogy a törvényhatósági közgyűlések csak bizonyos számú bizottsági tag

(p. o. a rendes közgyűlések a bizottsági tagok egyhatoda, a rendkívüli közgyűlések pedig egytized részének) jelenlétében tarthatók meg, bizonyára nem történt és nem történhetett volna meg a hazaárulással határos ama sok törvény és alkotmánysejtés, mely nemestűnknek erkölcsi és anyagi erejében annyi kárt okozott s a kibontakozás korábban és előnyösebb feltételek mellett következtetett volna be mialéltt a végső kétségbeesés nem redukálta jogos követeléseinket a minimumra, — mert hiszen fel kell tételeznünk, hogy egyetlen törvényhatóságban sem akadt volna a bizottsági tagok között egyhatod résznyi áruló.

Ha a fentebb hivatkozott törvény alábbi csekély módosítással lesz kiegészítve, ez fontos alkotmánybiztosítékok log képezni arra nézve, hogy kikövetkezhető szomorú időkben törvénytelen kormányok és az alkotmány letörését célzó intézkedések a vármegyékben és városai törvényhatóságokban lábra nem kaphatnak.

Mintán Zalamegye törvényhatósági bizottságának tagja nem vagyok csalon bátorodom a bizottsági tagok becses figyelmét fentebbiek megismerésére felhívni és kérem, hogy tegyék magukévá és alkalmilag emeljék közgyűlési határozattá a következő indítványt:

Zalavármegye törvényhatósági bizottsági közgyűlése felir a belügyi kormányhoz s a képviselőházhoz a törvényhatóságokról szóló 1886. évi XXI. t. cikk vonatkozó paragrafusainak olyképpen leendő kiegészítése iránt, hogy a rendes közgyűlések csak az összes bizottsági tagok egyhatod, a rendkívüli közgyűlések pedig azok egytized részének jelenléte esetében tarthatók meg és érvényes határozatok csak ily gyűlésen hozhatók. — A bizottsági tagok egy részének a gyűlés folyomán való elávózása, vagy a szavazattól tartózkodása azonban a közgyűlést és azon hozott határozatokat érvénytelenné nem teszi.

Balatonfűred, 1909. február 5.

Langer István,
helyettes főszolgabíró.

Főszolgabíróválasztások.

Ismét hangos a vármegye.

Népes lesz a megyegyűlés.

A személyi kérdések soha nem fogják elvezíteni varázslukat; nincs oly életbevágóan fontos kérdése a közéletnek, mely az érdeklődést annyira felkeltene, a szenvedelmeket oly hevesen felkorbácsolná, mint a személyeskedő ki? mi? kérdő névmások. Gyakran tanul vagyunk annak, hogy a vármegyei díszteremben a legteljesebb részvétlenséggel kíséri a vár-

Merkur Vasművek Nikolai és Tsai

Kenőcsés és olajos hintótengelygyár, szárke és lágyvasöntőde, kovácsmű, nikkelező intézet. Gépgyár javító műhely.

NAGYKANIZSÁN.

A gyár foglalkozik gépszerkesztés és gyártással, közlőmű berendezések (transmissió) és ezek részecnek mint tengelyek, szíjkorongok, fogaskerekek, különösen gyűrűkenős perselyek stb., téglagyári gépek, körkémence-öntvény szerelvények, kútszivattyúk, vízvezetékek készítésével, gőzgép és lokomobil, valamint minden egyéb gép javításokkal. Malomhengere csiszolás és revátkolás olcsón és szakaszrben eszközölkétek.

Költségvetéssel díjtalanul szolgál.

megve életére súlyosan kiható ügyek elintézésénél, a referensek nagyon gyakran üres szavak sorok előtt referálnak nagy horderejű intézkedésekről. Mielőtt azonban személyi vonatkozások kerülnek szónyegre, izgalomba jön az egész nemes vármegye és a leglánglebb bizalommal látják el az ügyet, melyből legfeljebb egy-két embernek van haszna, mert a vármegye gazdasági életére nézve éppen a személyi kérdések csak másodrendű fontossággal bírnak.

Személyi kérdések által fölkelített izgalomokra nyújt kilátást a vármegye hétfői közgyűlése is. Két főszolgabírói állást: a tapolcai és a batonfüredit fogják betölteni választás útján és ezután a megválasztottak helyére szolgabírákat kell választani. Az izgalom a korteskedés, a harci hevület megvált a főreai főszolgabírói állás rejti magában. A tapolcai főszolgabírárság miatt nem lesz vita, mert erre az állásra az egyetlen számbavett jelölt *Karácsony Kálmán*, kinek megválasztása bizonyos.

A főreai főszolgabírárságot két jelölt küzd az első sorban: *Langer István* Batonfüredre kirendelt helyettes főszolgabíró és *Farkas István* szolgabíró. *Langer* kilátásai az erősebbek, sőt oly erősek, hogy az eredmény már alig kétséges. A meggyűlölet *Langer* fogja megválasztani, kinek egyén-képességeit a vármegye vezetősége azal méltányolta, hogy mint helyettes főszolgabíró Batonfüredre rendelte. Ezenkívül, — mint azt a *Zala* közölte — a főreai járás ragaszkodik *Langer* megválasztásához a végre is nekik van a legtöbb közül a dologhoz, ez őket érinti a legközelebről. Kivülök a tapolcai járás törvényhatósági bizottsági tagjai is egyhangúlag állást foglaltak *Langer* mellett.

Mindenek a körülmények nemcsak indokolták, hanem feltétlenül-sükségessé, kívánatosná és a megyei közignazgatás szempontjából célszerűvé teszik *Langer* megválasztását. Őt óhajtja az érdekelt járás közönsége, amelynek alkalma volt, hogy jelöltjét megismerje és hivatali képességeire való tekintettel őt rendelte ki a megyei vezetőség. Ezek az előnyök csak egy okon dőlhetnek meg: azon, ha a legszigorubb sorrendiséghez ragaszkodna a megyei közönség, ahhoz, hogy a tisztviselők előléptetése hivatali működésük idejének egymásutánjában történjék. Az erre a vármegye, — mint sok esetben megmutatta, — nem mindig helyez súlyt. A jelen esetben példánul sorrend szerint *Dienes Lajos* nagykanizsai és *Gályási Istenyi* szolgabírók kerülnének előtérbe, mégis az ő megválasztásuk számításba sem jön és komolyan csupán *Langer* és *Farkas* jelöléséről szó.

Farkas Kálmán *Langer* említett előnye ellen azal érvel, hogy ő mint szolgabíró két héttel, azaz tizennégy nappal előbb nevezetett ki, mint *Langer*, — tehát most az ő főszolgabíróvá való megválasztására kell, hogy a sor kerüljön. Mint említettük, ez az érvelés tarthatatlan, mert ha ra-

gaszkodnak az időbelli sorrendben törfendő előléptetéshez, akkor sem *Langer*, sem *Farkas* nem választható meg. A két neti előbbérkezettéssel előállani pedig egyenesen komikus dolog, mert két hét nem elég nagy idő ahhoz, hogy az érdekelt járás óhaját és esetleg nagyobb egyéni rámtetséget ellensúlyozzon. Különben éppen annak a *Farkas*hoz kövel álló családnak egy tagját, mely *Farkas* érdekében oly hevesen agitál a sorrendiség követelésével, — e család egy tagját az időrendileg a legutolsó sorából választották meg szolgabíróknak.

Farkas az országos politika könnyen kezelhető és könnyen robbantó tényvereivel is küzd *Langer* ellen, ki szerinte a nemzeti ellenállás idején a királyi biztos ellenjegyzésével vette fel fizetését. Ezt az állítását megcáfolják azzal, hogy *Langer* a hivatali főnököktől vette fel fizetését, különben is a fegyelmi választmány ezt a tény, melyet a főszolgabírák tí magasabb állású tisztviselőink is elkövettek, rendbenvalónak találta.

Mint értesülünk, a megyei függetlenségi párt vasárnap értekezletet tart és *Langer* mellett foglal állást, ezzel újból jelét adva azon lefogásának, hogy választásoknál első sorban az érdekelt járás óhaját tartja illetékesnek. Ez pedig tiszteletreméltó elv, melynek végre érvényt kell szerezni. Reméljük, hogy ez meg fog történni a bizottsági tagok élénk részvételével és közülük a kanizsai bizottsági tagok sem maradhatnak el.

A választási küzdelem mindenestre a legméltányosabb eszközökkel vívandó meg és bár véleményünk szerint a méltányossági okok *Langer* megválasztása mellett szólnak, a legfőkélyigazság kedvéért más oldalról egy kevésbé fair mozzanatról is meg kell emlékeznünk. Ugyanis ma nyomtatott levelek érkeztek *Nkanizsára*, melyek *Farkas* ellen azal keltének hangulatot, hogy néppárti. Ez tudomásunk szerint nem áll, mert ő, ki néhai *Farkas Ferencnek*, a kiváló függetlenségi férfinak a fia, szintén függetlenségi párti. Ezt a fentebb elmondottak fentartásával az igazság kedvéért meg kell említenünk.

Esküdtszéki tárgyalások.

III.

Az alkohol.

Agyonszurt mulatótárs.

— Saját tudósítlonktól. —

A nagykanizsai kir. törvényszék esküdt-bíróségának februári ülészaka három napig tartott a rgyalás után tegnap befejeződött.

Zsimics Mihály 24 éves alsódomborui lakos bűnügye került tegnap sorra. Halált okozó súlyos testisértés büntetése volt a vád.

Nagy társaság borozott együtt múlt év december hó 28 án este Alsódomboron Robán Gusztáv kocsmájában. Ott volt *Zsimics András* is *Mihály* nevű fiával a vendégek között, valamint egy *Feletár Bálint* nevű földesgazda, *Zsimics Mihály* egy fémtömböt mutogatott a társaságnak, melyet a vitkovical bányából hozott, hol szelűt dolgozott. *Feletár* elkérte a fémdarabot *Zsimics*től és cserébe érte egy liter bort fizetett, melyet nyomban megittak. *Zsimics Mihály* lassanként kezdett a sok bortól elázni, mire apja jónak látta őt a kocsmából hazavezetni. Alig távoztak Innét, utánuk ment *Feletár* is, ki szintén meglehetősen illuminált állapotban volt, s egyenesen az ut szélén álló *Zsimics Mihálynak* tartott. Ezzel a svindlerrel szemben a zsandárjogot fogom érvényesíteni, — támadt a mit sem sejtő *Zsimicsre*. Alig ért azonban melléje, ez hosszupengéjű bicskáját előkapva zseuéből, azt *Feletár* mellébe dőfte. A mély szurak főáteret és visszeret vágott át, minek következtében az áldozat ott, a véres tett színhelyén néhány perc alatt elvérzett.

A főtárgyaláson kihallgatott tanuk vallomása körülből ugyanezt a tényállást állapította meg, sértett védekezésével szemben, ki azt állította, hogy sértett őt jogtalanul, meg-támadta, tetteleg inzultálta és ő attól tartva, hogy a hatalmas természetű *Feletár* őt agyon-üti, saját védelmére szurta meg azt.

A kérdések indítványozására kerülően a sor, az ügyész azt az egy kérdést kívánta csupán az esküdtek elé terjeszteni, bűnös-e *Zsimics Mihály* a *Feletár Bálint* ellen elkövetett halált okozó súlyos testisértés büntetésében. *Dr. Lőke Emil* védő e kérdés ellen kifogást nem emelt, de ehhez még négy mellékkérdés feltevését indítványozta. E kérdések az erős felindulás, a jogos védelem és ennek túlhágása szempontjai körül mozogtak.

Jureczky Iván kir. ügyész vádbeszéde abból az alapból indul ki, hogy egyáltalán nincs lélektanilag indokolta vádoltat védekezése.

Kimerítő alaposággal és nagy jogi készséggel fejtegeti, hogy a jelen esetben erős felindulásról szó sem lehet. Lehet, hogy vádolt az itai behatása alatt állott, de ez oly csekély mértékű volt, hogy vádoltat cselekedetének szabad mérlegelésében nem korlátozta. A vádoltnak a jogos védelemről szóló előadását pedig egyenesen a mesék országába utalja. Az eset típusa az esküdtbíróság elő tartozó ügyeknek és azért bátran bocsája azt

„Mikor a tulipánok uralkodtak.“

nagykanizsai keraskedő ifjak önközpökörének február hó 20-iki estélyén.

Pazarlátványosság! — Művészi kivitel! — Műgas színvonalu előadás!

a mindennapi élettel állandó kontaktust tartó esküdtek itélkezése alá.

Dr. Lőke Emil ügyvéd a védői székben ritkán tapasztalható helyes érzékkel nem akadémiai szónoklatot tartott a nagyobbrészt egyszerűbb emberekből álló esküdtekhez, ha nem lehetőleg azok értelmi színvonalát igyekezett megközelíteni ötletes példáival. Védenca ittas volt és ily állapotban az ember a legkisebb sértésre túlzottan reagál. A sértés súlyá pedig nem nyelvtani, hanem erkölcsi értelemben veendő. Az mindig a sértett társadalmi állásától és műveltség fokától függ. Vádolt önértékelés melián sértette a »svindlernek« nevezetetés. Tény az, hogy a vádlott fenyegetve lett és ha áthágta azt a korlátot, mely őt a támadó fenyegetéssel szemben megillette, ez csak az alkohol hatásának és Feletár hatalmas termete által előidézett természetes félelemnek tulajdonítható. Egyszerű minden felesleges frázistól ment előadása az esküdtekre nagy hatással volt, mit a hozott verdikt szintén igazol.

Az esküdtek a legenyhébb minősítést fogadták el és vádlott cserekedését *arba solindulásában* elkövetettnek mondották ki.

A törvényszék ugyátszik a verdikket enyhének találta, amit kifejez az a tény, hogy a lünettés kiszabásánál annak maximumát alkalmazva, vádlottat három évi börtönbüntetésre ítélte.

A kir. ügyész az ítéletben megnyugodott, védő azonban a 92 § nem alkalmazása miatt az ellen semmiségi panasszal élt.

Hirek

— A vármegyei pénzek elhelyezése
Sok szóvitára adott alkalmat a vármegye decemberi közgyűlésének azon határozata, mely a megyei pénzek elhelyezéséről intézkedett. *A vármegyei hivatalos lapban megjelent határozat szövege szerint* ugyanis azt mondta volna ki a közgyűlés, hogy a pénzeket azon megyei intézetekben helyezi el, melyek 4 1/2% kamat mellett a tőkekamat adót is fizetik s a betétek után 50% erejéig óvadékképes papirban biztosítékot nyújtanak. A hivatalos lap e közlése szerint tehát a megyei pénzek csak megyei intézetekben helyezhetők el s minden megyei pénztintézet, mely a feltételeknek megfelelő ajánlatot nyújt be, feltétlenül jogigénnyel bír arra, hogy betéteket kapjon.

Örömmel konstatáljuk hogy az állandó választmány februári ülésén teljesen eloszlatta e térgyban a homályt. Megállapította ugyanis, hogy a *megyei hivatalos lapban megjelent határozat helytelenül van szövegezve*, amennyiben a vármegyei pénzek elhelyezésére az orsz. központi hitelszövetkezet hozott javaslataiba elsősorban és csak

ezután a megyei pénztintézetek, — nem kisebb tekintély, mint vármegyénk alispánjának közreműködésével és részvételével. Azt hisszük, alispánunk tekintélye éles elméje, nagy jogi-tudása és feltétlenül komolysága előtt mindnyájan meghajolhatunk, különösen ha arról sem feledkezünk meg, hogy székfoglaló beszédében nagy ékesszólással kifejtette, hogy ő csak az igazságot keresi mindig és mindenben, hogy a hatalmat is csak az igazság diadalajuttatásáért szereti, — nem pedig magáért a hatalomért. — Ha a közgyűlés tényleg azt határozta volna, hogy csakis megyei pénztintézetekben helyezze el a pénzeket, föltehető-e az a kiváló jogi képzettségű alispánról, hogy a legenergiusabban nem tiltakozott volna az ellen, hogy egy nem megyei pénztintézetben helyeztessék el a közpénzek. — minden indoklás és anélkül, hogy a vármegye jogerős véghatározata előbb hatályon kívül ne helyeztessék, hanem egyszerűen félrerugassék, mint ha nem is volna?!

A vita tehát eldőlt olyképp, hogy a pénzek az Orsz. Központi Hitelszövetkezetbe is és ha a közgyűlésnek úgy tetszik, egyik-másik bizalomra érdemes megyei pénztintézetbe is elhelyeztetnek, de nem minden megyei intézetben, amelyik a kikötött feltételeknek megfelelő ajánlatot terjesztett be.

— Zichy Aladár gróf ő felsége személye körül miniszter február hó 14-én Vasvárra utazik és ott részt vesz a kath. népszövetség nagygyűlésén. A minisztert a szombathelyi vasúti állomáson a politikai hatóságok hivatalosan üdvözölni fogják.

— A vasutas szövetség közgyűlése. A szociális vasutas szövetség központi kerület holnap délután tisztújító közgyűlést tart.

Vérszegénység

ellensúlyozásul tessék SCOTT-féle Emulsiót használni, a mely a vért gazdagítja és a test húsát szilárdná és egészségessé teszi.

A Scott-féle Emulsió

egyaránt hatásos fiatalnak és öregnek. A gyors javulás meglep és kielégít.

Próbálják meg

és meg foguak erről győődni, mint ahogy ezren és ezren győődték meg róla az utolsó 32 év lefolyása alatt.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módosított jellegűt — a halasat — kerjük megcsebbe venni.

— A nagykanizsai köztisztviselők lakbérére. A nagykanizsai köztisztviselők által Nagykanizsa városának lakpénzosztálya való sorozása ellen a miniszter-tanácsoshoz besújtott kérvényét a miniszterelnökség a pénzügyminiszteriumhoz áttette, s hol az 6750. számot nyerve, ez idő szerint dr. Teleszky János miniszteri tanácsos kezei között fekszik. A napokban nyer befejezést a polgármester által elrendelt az a nyomozás, a melynek célja a 3 szobás lakások közül azoknak kiválogatása, amelyek törvény szerint tisztviselői lakásul alkalmasak. Az ennek a nyomozásnak eredményét feltüntető munkálatait még e hét folyamán fel fog küldetni, most már a pénzügyminiszteriumhoz s remélhetjük, hogy annak a város főmérnöke és tisztí orvososa véleményén alapuló adatai a városnak a 70%, os IV-ik lakáspénz-osztályba való sorozását fogják eredményezni.

— Értekezlet egy vasút érdekében. Sarvartóit tegnap értekezlet volt a törje-rum-sarvácsepreg felépítési vasút érdekében. Részt vett azon Vas-, Sopron- és Zalavármegyék érdekeltsége, mintegy 250-en, köztük Hajcs Antal alispán, Batthyány Lajos gróf, Bezerédj István vármegyei főispán, Herbat Géza vármegyei alispán Csontos Ferenc csepregi, Nagy József sárvári, Malatinszky János zalazsentgróti főszolgabíró, Dr. Xier József csepregi körjegyző, valamint az összes érdekelte vidékek körjegyzői, községi képviselőtestületek kiküldöttei.

Herbat Géza alispán üdvözölte a megjelenteket, akiknek nagy száma a legérdekesebben szóló bizonyítéka mellett, hogy a tervezett vasútra nagy szükség van. Ezután ismertette a vasút tervét a rum-törjei összeköttetés és Túrjéti Sarváron keresztül a Répce vidéké át Felsőpulyáig a közeg-soproni vasúttal tervezett kapcsolattal. Az érdekeltség önk helyesléssel fogadta az alispán ismertetését és különben nagy tetszést keltett az alispánnak az a kijelentés, hogy lehetőleg szeretni kell a tervezett vasút megvalósítását.

Az alispán előterjesztése alapján egyhangú lelkesedéssel kimondta az értekezlet hogy Fábán Lajos vasútépítő mérnököt megbizta, a transzport munkálatainak megkezdésével. A nyomjelzési munkálatok március hó elején kezdődnek veszik, amennyiben a hó az élyt nem gőrdíti a munkálatok elé. A műszaki munkálatokkal párhuzamosan megindult az akció a törzsrésztvények jegyzése érdekében és pedig akként, hogy az érdekelte vidéken az egész vonalon bizottságokat fognak alakítani amelyek az aláírástokat gyűjteni fogják. Az értekezlet megválasztotta a gyűjtőbizottság tagjait és a nagybizottság elnökévé Batthyány Lajos gróf v. b. t. r. orsz. képviselőt választotta meg.

Ezenkívül Herbat Géza alispán előkötö mellett megalakult a szűkebb körű bizottság, amelynek tagjai Zala- és Sopronvármegye alispánjai, Drexler József kir. körjegyző, Maróthy László, Masák Mihály és Kálmán József. Az értekezlet, a szűkebb körű bizottságot felhatalmazta arra, hogy a további munkálatokat végezze és szükség esetén gyűléseket hívva a megbeszélés végezze és irányítsa.

PAGLIANO-SYRUP

Legjobb vértisztító szer
ERNESTO PAGLIANO professor Nápolyban.
Calata S. Marco 4.

Bevezetve a hivatalos olasz gyógyszerkönyvbe. Kitüntetve a gyógyszerészeki kiállításán 1884-ben, a Hygienikus kiállításán 1900-ban és majlandi nemzetközi kiállításán 1906-ban az aranyéremmel.

Üregyekben, dobozokban (poralakban) valamint comprimált tablettákban (pizulák) minden nagyobb gyógyszerárban kapható. Régebbi mindég Ernesto Pagliano, Nápoly védjeggyel. Megrendelés vagy lekötés miatt tessék Reel-Építész Székely Bencsétől (34 dírtól) fordulni.

— **Pénzügyi kinovezesek.** A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Arany Isor zalaegerszegi számvizsgáló pénzügyi számtanácsosá, Vidóczy Antal és Horváth Kálmán zalaegerszegi, Goraschek Adolf balatonfüredi és Tóth János keszthelyi pénzügyi számlellenőröket jelenlegi állomáshelyükön való meghagyás mellett számvizsgálókká nevezte ki.

— **Az Omke kanizsai közgyűlése.** Az Omke zalamegyei kerület, e hó 14-én Nagykanizsán a városháza dísztermében tartja közgyűlését, melyen a központ részéről dr. Szendrői Pál fog megjelenni. Lehet, hogy Sándor Pál is előjön a közgyűlésre.

— **A hét halottai Nagykanizsán** e héten elhunytak: Büki Iliana 11 hónapos, Somogyi Mária 13 hónapos, Flumbort Jánosné 44 éves, özv. Doimánys Lászlóné 62 éves, Sinkó Juliánna 63 éves, Horvát Anna 10 éves, Proszenyák János 51 éves, Nikicsér Ernő 13 hónapos, Tomasics József 59 éves, Lajkó József 2 éves, Marek János 11 napos, özv. Weisz Lipótné 81 éves, Torma Iliana 1 éves, özv. Kolloti Istvánné 28 éves, Gábor György 71 éves.

— **Társasvacsora.** A Nagykanizsai Emberbarátok Temetkezési Egylet február 7-én, vasárnap a Vaskapu helyiségében táncos egybeköltve társasvacsorát rendez. Pontos kiszolgálásról gondoskodik Csár János vendéglős. Jólhangú zenekar.

— **E héten házasságot kötöttek:** Vugriecz Gyula kőműves Nagy Rozáliával, Szabó József vasuti munkás Császárné Terézével, Kovács János munkás Dávid Erzsébettel, dr. Fehérvári Kálmán államvasuti fogalmazó (Budapest) Geiszl Lillával, Parti József földműves Horváth Annával, Godinek József földműves Plemmer Katalinnal, — Polanec József földműves Igri Katalinnal, Baj László földműves Milei Annával, Ristikics Sándor magántisztviselő Faksics Mariskával, Horváth Gergely kályhás Szakács Mariskával.

— **80 millió a földrengés áldozatainak.** Az elmúlt héttig lezárt kimutatások szerint addig 80 millió lira károkozás gyűlt egybe a földrengés áldozatai részére. Ebből az olasz nemzeti bank 16, a pápa 2 és milliót, az olasz király 2 milliót adott, a Corriere de la Sera 2, a többi olasz lap 7 milliót gyűjtött. — Az Egyesült Államokból 5 Németországból 4 és fél millió érkeztet, míg a gyűjtés eredménye Ausztria-Magyarországból az 1 milliót aligha érte el.

— **Somogyvármegyei telefon.** Kaposfy Jenő főispán mint elsőrendű fontosságú ügyet a vármegyei telefonhálózatot úgynevezett Somogyvármegyei hálóra közzétételének napirendjére, Auszterlitz Viktor (Kastarkut) indítványt tett a tárgyhónap szeptemberi közgyűlésében, mely javaslatjának és javaslatkijelölésével végeztet kiadta azt az alispánnak. Az alispán jelenti, hogy az indítványt beható tárgyalásra a pécsi posta és távírdálgazdasággal folytatott értekezés alapján közölteti, hogy a vármegyei telefonhálózat megépítésére a vármegyének 174 000 korona, a községeknek 21 490 korona beruházási kiadást, továbbá az első öt évben évi 8200, a további években

13 000 korona fenntartási költség kiadást jelentene. Ez az összeg főszámlákkal emelné a pótdótot. Minthogy azonban agyrészt a pótdótot már most is maximális és másként a költségeket fedezni nem lehet, már ezért a kereskedelmi miniszter (tervezi a vármegyéknek állami telefontal való ellátását); javasolja, hogy addig, amíg fedezet nincs, tegyék félre a tervet. Az indítványozó rámutatott a megyei telefon közgazgatási, közbiztonsági, közegészségszügyi stb. szempontból való előnyeire, bebizonyította, hogy egy-egy emberre alig esnek húsz fillér a költségek. Széchenyi Adár gróf is pártolta az indítványt, de a megye anyagi viszonyaira való tekintettel elodázni ajánlotta a tervet. A közgyűlés egyelőre eltekintett a megyei telefon sűrűs megépítéséről.

— **Honvédőhadnagy drámája.** Zsiros Líván tűzerőhadnagy Hátuma volt az első magyar dráma, melyet aktív katonatiszt írt. Minap a Vígyszínház fogadott el előadásra Huszárfőhadnagytól drámát, mely legközelebb kerül bemutatásra. De ezt még az előző Kiug Zoltán pécsi 19 honvéd gyalogezredbeli főhadnagynak drámája, »A becsület áldozata«, melyet az elmúlt héten nyújtott be Kövessey Albert pécsi színigazgatónak, akit annyira megnyert a modern társadalmi keretben játszó darab, hogy azt azonnal elfogadta előadásra és február 19-én már előadásra is kitűzte. A bemutató előadás — mint Pécsről írják — egyik szenzációja lesz az idei színházi évszaknak.

— **„Millenium telep“.** Nagyóvár, Torontál-megye, kiváló minőségű, elismert fajta szőlőültetvényeket szállít a csó árban. Erre 70 koronától feljebb. Magyar vagy német, vagy román, vagy szerb fővárosyok ingyen és bérmentve.

— **Elvélve még találkozunk** azaz az ódi felfogással, hogy a gyógyszernek, hogy hatásos legyen, okvetlen nagyon rossz ízűnek kell lennie. Ma más nézet uralkodik már és így például a „Scott-féle Emulsio“ oly csukamájolaj öszetételű mely kellemes ízű, könnyen emészthető és a gyermekeknek, a gyenge embereknek valószínűs áldás. A „Scott-féle Emulsio“ minden gyógyszerárban kapható.

— **Rabok segítése.** A dunántúli rabegylet az egyetemen szép átiratot intézett a vármegye alispánjához, a melyben felkéri, hogy ezen Jótékony egyesület a fozszoigbirak útján a községek figyelmébe ajánlja. Az átirat hivatkozik arra, hogy korunk a humanizmus szolgálatában áll, segít, ahol a segélynyújtás szükségét látja, s nem zárkózik el, ha a nyomor ajtaján kopogtat.

— **Állam és társadalom** váltakozó sőt vetélkedve ezen azme szolgálatába szegődött főleg azért, hogy anyaru viszonyok közt levdön segítsen. Ez az irány szülte a rabegylet-egyleteket is, melyek, mint a nevük mutatja, nemcsak a rabot akarják segíteni, hogy benne a társadalom ismét hasznavehető tagot nyerjen, nemcsak a családját támogattják, hogy ezt részére megtartják, hanem az egyletek segélyezése által a társadalom megvédi magát a visszaesés veszélyének kitett kiszabadult rab ellen. Ezen egylet fenntartása óta már több mint 25-30.000 korona segélyt nyújtott. Magától értetődik, hogy ezen anyagi támogatás a társadalom hozzájárulása nélkül lehetetlen. Különösen az egyes községek érdekében fekszik oly egylet erejét készségesen gyarapítani, mely feladatnál azok segélyezését tüstés ki, kik nyomor, közöny, megvétel, bizalmatlanság okozta visszaesésük, vagy elhagyottságuk által a közkerülőcsődt, élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztetnék, nemkülönben a segélyezés által a község vállairól tetemes tervek levez. A községek, melyeknek érdekében áll az egylet léteztetése, lépjenek mint alapító tagok az egyletbe, amely tagsági díj egyszerűsmindekkorra húsz korona

— **A tüdővész pusztulása Dunántúli.** A belügyminiszter által most kiadott jelentés szerint az 1908. évi szeptember havában a magyar birodalomban összesen 4454 egyén halt el tüdővészből. Ebből esik Győr-vármegyére 13, Győrre 14, Baranyavármegyére 61, Pécsre 13, Fekérvármegyére 36, Székesfehérvárra 3, Komáromvármegyére 40, Komáromra 2, Mosonvármegyére 16, Somogyvármegyére 81, Sopronvármegyére 68, Sopronra 6, Tolnavármegyére 54, Vasvármegyére 88, Veszprémvármegyére 54, Zalavármegyére 101. A Duna jobbparti vármegyék és városokra összesen 650, a Duna balpartiakra 426, a Duna-Tisza között esőkre 792, a Tisza jobbpartiakra 348, a Tisza balpartiakra 528, Tisza-Maros szögletén 517, a Királyhágón tuliakra 492, Fiuméra 25, Horvát-Szlavonországra 672.

— **Felűlvezetés.** A »Ker. Jótékony Nőegylet« február 1-én tartott álarcos-bálgán felűlvezetni kegyesek voltak: Hirschler Miksáné (Alsódomborn), Elek Ernő, Stein Sándorné, Reik Gyula 20-20 K, Bellus Lajos, Bognerieder Józsefné, Ferencrendiek, dr. Fábrián Zsigmond, Sommer Ignácné, Osterhuber László, dr. Lőke Emil, dr. Hübner János, Elek Lipót, Ebenspanger Leó Grünhut Henrik, Zerkovitz Lajos, dr. Hajdu Gyula, Grünhut Alfrédné, Radnai Jenő, Vidor Samuné, Josifovics Mihajlovné 10-10 K, özv. Wuzsil Lajosné 6 K, Kohn L. Lajos, Tripammer Gyula, dr. Döri József, Reichenfeld Sándor, özv. Fialovics Jánosné, Köhler Gyula, Eperjesy Gábor, Rosenfeld József, Blau Lajos, Milényi Gyula 5-5 K, dr. Goda Lipót, Mantuano Józsefné, Harsay Györgyné, Mantuano

PESTI MAGYAR
KERESKEDELMI BANK
Közvetítő tőke 42 millió korona. ALAPITTATOTT 1861-IX ÉVF. Tartalék tőke 51 millió korona.

NAGYKANIZSAI FIÓKJA
Elfogad pénzbetéteket
takarékpénztári könyvecskékre
valamint 2445
folyószámlára és pénztárjegyekre.

Pénztári órák: D. e. 9-12-ig, D. u. 3-5-ig.
Betétek, avagy kivételek a dalutáni pénztári órák alatt is eszközölhetők.
A fiók vidéki ügyfeleknek költségekkel kúld postai üzenet útján, melyekkel minden postahivatalnál portómentesen lehet leválasztani betéteket.

Sirolin Tüdőbetegségek, hurutok, számar- köhöges, skrofulozis, influenza ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva. Minthogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérem mindenkor „Roche“ eredeti csomagolást. **Roche** Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárban. — Ára üvegenként 4.—korona.
F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

Mart 4-4 K. dr. Fried Ödön, Deák Péter, dr. Edeény Géza, Löwe Adolf 3-3 K, N. N., N. N., N. N., N. N., 2-2 kor., Weiss Miksa 1 kor., mely felülfizetéseket hálásan köszöni a *Kor. Jót. Nőgyógyász-társaság* — Hálás köszönetet mondunk még Franz L. Hai uraknak a villanyvilágítás-díjtalan eszközözeiről, azonkívül Dobrovics Mihán orsz. képviselő és Böhm Emil uraknak a terem gyönyörű díszítéséért és az estély mintaszerű rendezéséért. Az ó kifogástalan és fáradságot nem kímélő rendezésöknek köszönhető az estély nagy sikere és szép jövedelme. A bálnak 1700 K bruttó jövedelme volt.

— **Kristalin:** Aki ezt a kiváló szépejtőszert csak légyser is használta, az sohasem fog más szertrel kísérletezni, hogy bőrét higiénikusan ápolja. A Kristalin egy nőrényekből összeállított kristálymassza, mely a bőrt fiatalítja és szépsíti. Szepítő, vimmerlik, májfoltok s minden arczisztálanságok rövid időn belül eltűnnek. Egy üvegdoboz ár 3 korona. Próbadoboz 50 fillér. Kapható mindenütt. Postán naponta küldi szét a vezérképviselet: Budapest, Baross-utca 91.

— **As epilepsia (nyavalyatörés) gyógyítása.** A világ legkiválóbb orvosai szüntelenül fáradoznak és kutatnak újabb és újabb gyógymódok után az emberiségre súlyos átokként nehezedő betegség ellen. E betegségek talán legborzalmasabbika az Epilepsia, E bajban szenvedőknek vigasztaló szolgálhat azon értesülésünk, mely szerint egy magyar orvos a betegség ellen új és hatékony módszert, — amely már külföldön is méltó elismerésben részesült, — alkalmaz gyógy-sikkrel. Ez orvos a Budapesten, Nagykorona utca-18 sz. alatt lakó Dr. Szabó B. Sándr, ki készséggel nyújt felvilágosítást mindazoknak, kik gyógyító-módszere segélyével e súlyos bajtól szabadulni óhajtanak.

— **ORÁT venni vagy javítani a legjobban SZIVÓS ANTAL** műrájánál lehet, u. o. egy megfelelő szemüveg már egy koronáért kapható.

— **SZEKELY LAJOS** első nagykanizsai fehérnemű-gőzmosó-vasaló és tisztító Intézete Hunyady-utca 8. (száját ház) volt Nagykereszt-utca.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyszert ruhatisztító, guvrirop és pilásirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsey-utca 19. — Elváltai szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1882.

500 lap legjobb nővényrosi closepapír 40 I.
1000 lap " " " " 90 I.
1000 lap " " " " 1 K 20 I.

Fl. schel Filöp fia kútykereskedésében Nagykanizsa.

Aki az Odol-követ kezetesen mindennap használja, az a tudomány mai állása szerint a képzelhető legjobb fog- és szájjápolást gyakorolja.

Törvénytörések.

§ Kuriai ítélet a Maxl ügyben. Maxl János és társai bűnügyében a Kuriaának megsemmisítő ítéletét közlő tegnapi cikkünk Maxl Jánosnéra vonatkozó része téves információn alapult. Az esküdttöróság ítéletének öre vonatkozó része ugyanis érintetlen maradt, mert arra nézve úgy az ügyész, mint a védő és vádlott megnyugodtak s így a felmentő ítéletet annak kihirdetésekor nyomban jogerőre emelkedett. Épp így téves volt az a közlésünk is, hogy Maxl Jánosné a Kuria ítélete folytán letartóztatott.

A kiváló bőr- és lúthiagos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.
Természetes vasmentes szulfányvíz.
Kapható ásványvíztelepeinkben vagy a Fonyó-Lipócs-Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Ródló rakpart 8.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, február 6. A képviselőház mai ülésén *Rakovszky* István elnökölt. Felolvasták az indítványkönyvet, melybe *Nagy György* jegyzelt be indítványt az aradi vesztőnely megvásárlásáról. Az indítványt február 15-én fogja megindokolni. — Ezután folytatták az adójavaslatok tárgyalását.

Grahovac Mikró horvátul beszél a javaslat ellen.

Szilassy Zoltán sürgeti a kataszter kiigazítását. A javaslatot elfogadja.

Sancsin János nem szavazza meg a javaslatot, mert nincs bizalma a kormányhoz.

Bathány Tivadár gróf sürgeti a köztisztviselői adóterhelnek csökkentését. Polemizál *Sándor Pál*tel, ki a progressziós földadó behozatalát kívánja. Ezt ő sem ellenzi, az csetre, ha a tőkéseket is progresszive adóztatják meg.

Szabó István kijelenti, hogy ha a kataszteri hajlandók kiigazítást, akkor elfogadja a javaslatot.

Wekerle Sándor miniszterelnök reflektál az elhangzott beszédre. A felhozott vádak régi anomáliákról panaszkodnak, melyeket orvosolni akar. A kisembereket nem szükséges egyeseknek védeni, mert megvédi őket az egész parlament. — A községi háziartások rendezése nagy gondját képezi a kormánynak és igyekszik a községek egyes terheit átvállalni. A fogyasztási adók átengedése nem jelentene segítséget. Az egyenes adók után az eddigi 1% helyett 2% ot fognak kapti a községek. Új kataszteri fölmérést nem lehet kívánni, mert ez sok esztendő költéséges munkája lenne. A progresszív földadóra gondolni sem lehet, mert csak a jövedelmet lehet megadóztatni. Kéri, hogy ezt a tizenhat éve készülő javaslatot fogadják el. A részleteknél majd bővebben ki fog terjeszkedni. Ezután az interpellációkra került a sor.

Magyar miniszterek Bécsben.

Bécs, február 6. Híre jár, hogy a király *Kossuth* Ferencsel egyidejűleg, *Wekerle* és *Apponyi* is kihallgatáson fogadja. Valószínű, hogy ezután *Justh* Gyula ismét kihallgatáson jeleik meg a királlyal.

Interpelláció a bán ellen.

Budapest, február 6. Hat horvát képviselő a képviselőház interpellációja Löwyvébe ma interpellációt jelentette *Rauch* báró horvát bán ellen.

A harcias szerb trónörökös.

Belgrád, február 6. György szerb trónörökös ma kihallgatáson fogadott egy budapesti hírlapírót, kinek terjedelmes kijelentéseket közölt. Az annexo — ugymond, — mélyen elkeserítette a szerbeket s el vannak szánva arra, hogy szükség esetén fegyverrel kerüben megvédik jogaikat. Ha háborúra kerül a sor, nem lesznek egyedül, mert barátaik biztosítottak bennünket arról, hogy nem hagyják el bennünket.

Véres kardparhaj.

Esztergom, február 6. *Bancsi* Jenő és *Glack* Ferenc gyilkossági hadnagyok kávéházi összeszólalkozásból kifolyólag má sulyos feltételi kardparhaj vıttak, melyben *Bancsi* fején és vállán oly súlyosan megsebesült, — hogy cseméletlenül szállították a kórházba.

Sikkasztó bankhivatalnok.

Budapest, február 6. A rendőrség ma letartóztatja *Molnár* Hugó bankhivatalnokot, ki nagyszabáú sikkasztá t követelt el.

Leszakadt háztető.

Budapest, február 6. A budapesti Szecheny telopen az eső egy bárbáz tetejét annyira meg rongálta, hogy az ma beszakadt és a földre a mennyezetet, majd az első emelet padóját is. Püdp István háztulajdonos nejevel együtt a pincébe suhan és mindketten halálosan megsebesültek.

SARG-féle 60

KALODONT

FILM

LEGJOBB FOG-GRÉME

Közgazdaság.

Értékpapír-tőzsdé.

— Mai árfolyamok. —
(Távirat.)

A Pestl Magyar Részvénytul Bank nagykereskedési Hókjónai jelentése:
Magyar hitelrészvény 743.50. Osztrák hitel részvény 575.50 4%, magyar koronaáradók 91.15. Kereskedelmi-bank részvény 3455. — Salgótarjáni közsénihánya részvény 584. — Rimamurányi vasút részvény 529. — Adria tengerhajónak részvény 407. — Hazsi bank részvény 379. —

A gabonaüzletről.

(Távirat.)
Készáru-üzlet.
Szilárd irányszat mellett árak változatlanok.
Hatalmids-üzlet 1.
Buda 1909. április 12.77. Buda 1909. október 16.88
Rosa 1909. április 10.05. Rosa 1909. október 9.08. Zab 1909. április 3.36. Zab 1909. október. — teneti 1909. május 7.25. Repce 1909. aug. 13.0.

Egy 3 szobából, konyhából és az összes mellékhelyiségekből álló lakás az Erzsébet-tér 14-15 ik számú házban május 1-ére kiadó. Bővebbet dr. Szeidmann Samuné háztulajdonosnál.

Négy szobás udvari lakás

az Eötvös-tér 11. sz. házban máj. 1-re olcsón kiadó. Felvilágosítással szolgál a háztulajdonos, a ki Teleky-ut 19. sz. a lakik.

Mi az

A legjobb kevéit, bel- és a külföld legelő tekintélyes orvos orvostól ajánlott tapasztalt egészség és bőrbalban szenvedő gyermekek és felnőttek részére; nagy léptékű, elősegíti az izom- és csontképződést szabályozza az emésztést és használatban olcsó. A csecsemők című tanulságos füzet ingyen kapható az eláruló helyeken, vagy Kufeké-nél Wien I.

Tejszövetkezet

legjobb állapotban levő teljes berendezés gőzerőre, mely jelenleg szövetkezeti alapon naponta átlagosan 600 liter tejet dolgozik fel, de szakszerű kezeléssel mellett 3-szori mennyiség is elérhető, — az üzemet tovább vezetésére igen jutányosan átvehető. — A tej szállítása az uradalmaktól továbbra is biztosítottatik. Bővebbet: **Tejszövetkezet Telezovac** Suhopolje Slavonia.

Mezőgazdasági szeszgyárral bíró mintegy 2500 holdas

urasági birtok haszonbérbe adatik. Átvehető esetleg már folyó évi március hó 1-én. Bővebb felvilágosítást nyújt Dr. Zánkay Guazlió ügyvédi irodája Kaposvár, Irányi Dániel, utca 5.

Erzsébet-tér 1. szám alatt 2 szoba nagy előszoba és mellékhelyiségekből álló emeleti lakás

május elsejére kiadó.

Felvilágosítással szolgál Bellheim és Guth vaskereskedése.

MÜHLE
KERTESZETI TELEPÉ
TEMESVÁR
Árnyékolt helyen

DOHÁNYZÓK
tegyenek próbát az egyedül létező árszállított
ROSELLE
cigaretta-papírossal.
Költséges ízűvel állított a dohány mári nikotináját.

Stec kenperd
Liliomtejszappan
osthárra a legenyebb szappan.

Egy újonnan épült ház szabad kézből eladó. Bővebbet Csányi László utca 8. szám alatt.

150 000 korona vagyonnal bíró hajadon, földbeli lakos leánya, 21 éves, férjét koros Anonim még több száz vagyonos parizis előjegyzésben egy hogy minden igénynek bármikor megfelelően ténk. Forduljon minden házasulandó Schlessinger céghez, Berlin 18.

Egy vagy több lakásból álló **HÁZAT** a be- és a közelében udvarral kerítel f. évi május 1-től három évre óhajtok bérbe venni.
Dobó Márton városi fogyasztási adó kezelő.

Nagykanizsaiak találkozó helye
Kisfaludi kávéház Teréz-körút 44
BUDAPEST.
Tulajdonos
nagykanizsai Sebők (Schwarz Mór)

Magyar kir. államosulak üzemeltetése Hrad.
2061/909. sz. II.
Versenyforgópolási hirdetmény.

A magyar királyi államosulak ára i. üzemeltetése nyilvános írásbeli egységáros versenyárgyalást hirdet:
A Szofronya állomáson létesítendő talpfaltelítő csarnok előállítási munkálataira, melygyerővén hogy az építéshoz szükséges anyagok közül a homokot természetesen és szénslakot a m. kir. államosulak aradi üzemeltetése adja, illetve bocsátja v. ill. közeli rendelkezésére, a többi összes építési anyagot pedig előrendű m. nőségben a vállalkozó köteles adni. — (II. szerződés-tervezet 4. §. a pontját.)
A pályázati feltételek, a szerződés tervezet, az ajánlati minta és a költségszámítás a magyar királyi államosulak aradi üzemeltetése pályafentartási osztályában (II. oszt.) 3 korona lefektetése mellett, a hivatalos órák alatt délelőtt 8-tól délután 2 óráig bármikor beszeresethetők, vagy írásbeli megkeresés mellett a megfelelő bélyegjegyek előzetes megküldése után, a magyar királyi postán is megkaphatók.
Az ajánlatot 1 koronás magyar okmánybélyeggel, az ajánlat mellékleteit, valamint pályázati feltételeket, szerződés-tervezetet és költségszámítást pedig ivenkint 30 filléres magyar okmánybélyeggel ellátva és az ajánlatos füze lepecsételt borítékban a következő felirattal:
„Ajánlat a 2061/909. sz. versenyárgyalási hirdetés alapján a magyar királyi államosulak Szofronya állomáson létesítendő talpfaltelítő csarnok előállítási munkálataira” kell benyújtani. — vagy postán beküldeni és pedig legkésőbb 1909. évi február hó 16-án déli 12 óráig az aradi üzemeltetőség általános osztályának (II. oszt.) főnökehez, aradi és eszaki egyesült vasutak palotája I. em. 13. sz. szobájában.
Az ajánlatok benyújtását megelőző napon, vagyis 1909. évi február hó 15-én déli 12 óráig a pályázónak 300, azaz Háromszáz korona bánatpénzt kell a magyar királyi államosulak aradi üzemeltetőségének gyűjtőpénztárára, hivatkozással a hirdetett versenyárgyalás számára, akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban letenni, mely bánatpénz esetleg posta útján is beküldhető.
Aradon, 1909. évi január hó 15-én.
Az üzemeltetőség.

„NIGRIN”
LEGJOBB
cipő
crème
Legjobb és leggyorsabb kezelés. Az alga rész győztesű fogatánál az elfogyasztott krém párolva lesz és így nem száradhat ki.
ST. FERDINAND
Bécs III/1.
Cs. és kir. udv. szállító.

gyűjtő
hüvelyben
Toványesen védve.
Ára 40 fillér.

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
egy régióknak bizonyos háziismer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult. Hőmérséklet, szél és megfázásoknál, bédés-sőléséknél használni.
Figyelmeztetés. Milyen kamaitványok miatt koronázottkor óvatossággal legyél és csak olyan évszopot legyél, mely a „Horgony” védjeggyel és a Nöbster cégjegyzékben állított dábaiba van csomagolva. Ára üvegben K-30, K.1.40 és K.2. — és üvegben minden gyógyszertárban kapható. —
Főosztály: Türek Mészai Gyógyszeripari, Budapest.
Dr. Nöbster Gyógyszertára az „Arany országház”,
Prágában, Kimmethalman 1. sz.
Mindennapi méltóság.

GNOM-MOTOR
4000-nél több üzemből Leg-egyszerűbb, szolid építés. Villamos-gyújtó Gépész nem szükséges. Lepecsékelyebb fogyasztás. Kedvező fizetések Prospektus ingyen.
Oberurseli Motorgyár Részvény-Társaság
Bécs, VI/2, Gumpendorferstrasse 72.

Bármilyen szerkezetű
Írógéphez
szükséges felszerelési cikkek u. m.:
festékszalagok,
szénpapírok,
törölógummik,
írógéppapírok
a legfinomabb gyártmányokban és legjutányosabb árban kaphatók
Fischel Fülöp Fia
könyv és papirkereskedésében
Nagykanizsán.

Legelősebb és legjobb hatású HASHAJTÓ:

Hashajtó labdacssal

(FISCHER'S PILULEN)

Jellegzetes minden tobiatoban a hasonló készítményeket Psud mer mones minden káros alkalmatossá, a legjobb sikerrel használják az altest bennmarad, kőszu meklotobu szerez, vértisztító és kőszu szert aralmasanabb és alkalmasabb a

legyomere, ami a legjobb betegség okozója. Csak azok tobi miatt, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 piulá tartalommal 30 fillér, 3 dobozmal tehát 120 piulával 2-korona.

A pény eiden küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utánzatoktól óvakodjunk. Neustein Fülöp hashajtó piuláit tobiok kéri! Csak akkor valódi, ha minden dobozon a törv. hójagyótt Szent Lipót védjegy és Pálip Neustein győgyoszeres aláírása fekete vérbu nyomásban olvasható. A keresk. törv. éni védett csomagjainkon epepénnek rajta kell lennie. 1908

Neustein Fülöp győgyoszeres Szent-Lipóthoz
Wien, Phantomschnee 6.
Kispesti K. Bartókó Doki Opala és Helcs Lajos győgyoszereszekéi.

Szülő-oltvány
és vesszéről nagy képes árjegyzékemet
ingyen és bérmentve küldöm meg
aki címét tudatja. — Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökeros oltványból, amerikai és európai stau és gyökeros vesszőkből a világhírű Delawaréből 1/3 millió készlet. — Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Cím: Szűcs Sándor fia szülőtelepe Bihardioszeg.

Óvatosság sohasem árt,
azért vegyük a legjobb higiénikus gummí-
övszert Auer-nél. 3 minta 1 kor.,
6 minta 1 K 80 f., 12 minta 2 K
20 f., 4 K 20 f., 6 K 20 fill. (bé-
lyegeken is küldhető) utasítással és nagy
képes árjegyzékkel együtt, amely az ösz-
szes övszereket és különlegességeket tar-
talmazza.

AUER H. gummigyárak, WIEN I.,
Wipplingerstrasse No. 15-20.

KÖHÖGŐ
gyermek- és felnőtteknek
a leghatásosabb és legeredményesebb
THYMOMELSCILLAE

készítményt ajánlják az orvosok, mert leggyorsabban enyhíti a gőros köhögési rohamokat, oldja fel a nyálkásokat, megszünteti a lélegzési zavarokat. — Száz meg száz orvos véleménye szerint meglepő és gyors hatása van a „Thymomel Scillae”-nek rekedtség és köhögésnél.

Tessék orvosát megkérdezni.

1 üveg K. 2.20, postán bérmentve az összeg előzetes beküldése mellett 2 K. 90 fill. 3 üveget küldök bérmentve 7 kor. és 10 üveget 20 korona előzetes beküldése mellett.

Készítő és főraktár:
FRAGNER B. és. és. Ktráti udvar 11115.

győgyoszerára a „Fekete Sas”-hoz Prága, Kleinseite 205.
Dru legaszar carbin.
Figyeljünk a készítő és a szer. nevére és védjegyére.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a Réthy-féle **pemetefü cukorkánál.**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk jól és határozottan „Réthy”-felét kerjünk mivel sok hasznótalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-felét fogadjunk el!

Kérjen Aspirint mindig a mi **eredeti tablettáinkban.**

Parbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co., Elberfeld.

Szolid, tartós kivitelű, legjobb anyagu

ÜZLETI KÖNYVEK

és irodai felszerelési cikkek raktára

Levélrendező Levélmásoló könyvek Kopirlapok Kaucsuk és olajlapok Legfinomabb író tollak Fekete és színes tinták Üvegtintatartók, irodai tinta-tartók fémből, vagy faáljakkal	Posta- és bankpecsétviasz Pénz- és levélkosarak Levélmérlegek Levélnyitók, csiptetők Iratkaposok és irathorgok Ruggyantabélyegzők és festékpárnák Pápirollók és kések Keletbélyegzők	Váltólejárató könyvek Előjegyzési naplók Irattáskák Váltó- és bankjegytáskák Hajlítható acélvonalzók Szivacsnedvesítő Írógépkellékek Sokszorosító eszközök Fűzőgépek, tollállványok
--	---	---

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyv- és papirkereskedésében

NAGYKANIZSAN, Kazinczy-utca (Városház-palota).

Kosár és fonottbutorok

utazó, fatartó, ruha- és egyéb kosár, továbbá igen kedvelt gyékény, vessző-butorok gyönyörű kézimunka, papirkosár jutányos áron szép és finom kivitelben kaphatók:

Kosár és fonottbutortelepen, Muravid Állomás Kotor-Alsó-Domboru.

— Kívánatra árjegyzék ingyen és bérmentve. —

A GYOMOR

egészségben való megőrzése

főleg az emésztés megtartásán, előmozdításán szabályozásán és az elhanyagolt székrekedés elhárításán alapul. Egy kipróbált a keresettek közül a legjobb és hatásos gyógyfűvekből gondosan előállított átvágytelősegítő, emésztés előmozdító és enyhén levelező háziszor, mely a mértéktelenség ismert következményeit, **húsa diét, meghülés és elhanyagolás által előidézett székrekedést, mint gyomorégést, székzavarát, mértéktelen székelpöszödést és görcsöszerű fájdalmakat csillapítja és megszünteti, az a dr. Rosa-féle gyomorbalzsam, Fragner B. prágai gyógyszerésztől 1/2 üveg 1 korona, 1/4 üveg 2 korona**

FIGYELEM! A csomagolás minden részén törvényileg bejegyzett védjegy van.

Főraktár:

FRAGNER B.

cs. és kir. udvari szállító

A „Fekete szarhoz” Prága, Kleinseite 203. Perutzgasse sarkán.

Postai szétküldés naponta

2 kor, 80 fillérnek előre való beküldés után egy nagy üveg és 1 kor, 50 fillérnek beküldés után egy kis üveg bérmentve küldeték meg Ausztria-Magyarország bármely részébe. — Raktár: Ausztria és Magyarország Gyógyszerártaiban. Főlevegény: Török József gyógyszerésztől Budapesten, Király-utca.

500 koronát

fizeték annak, ki a Bartilla fogvizének használatát mellett (üvege 80 fillér) valaha ismét foglajást kap, vagy szája büzlök. Bartilla Winkler Ede Wien, 19/1. Sommergasse 1. Kapható minden gyógyszerártaiban és drogueriáiban. Csakis „Bartilla fogvíz” kérendő. Hamisítások bejelentése jutalmaztstik. — Oy helyekre, hol nem kapható, bérmentve külpök 7 üveget 5 korona 80 fillérért. Raktár: Nagykanizsán Gelsch és Graef drogueriája, Csengery-u.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vessző-

eladási hirdetmény.

A nagyméltóságú Földművelésügyi Miniszterium 60900/1908. számú szokványrendelete szerinti választott első osztályú sima és gyökeres

Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemegé fajú

gyökeres, fás és zöldoltványok

ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnék nálunk ezen évben nagymértékben eladástá.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége,

Tapolca, (a Balaton mellett).

Palkó Péter képeztéssel a bíró építő és vállalkozó

Nagykanizsa, VI. ker. Vörözdí-utca 68. sz. (Baját házban)

Elvállal: mindennemű újépület emeletes házak tartozásait és javításokat azelőtt nek máskor. Költségvetést és terveket felmérésre készítek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok.

H n. érd. közönség bizalmát kérem.

Szőlő-oltványokat

szállít fajtatanagáért jótállva, legújabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

KÜLÖNÖMÉNTI

első szőlőoltvány telep

tulajdonos: CASPARI FRIGYES, Medgyes 17 sz. (Nagyküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett címszerű levelek, emellegva minden szőlőbirtokos megrendelésének megítése előtt az ismeretlen személyiségtől úgy szó, mint irashelleg bizonyoságot kereset maának fenti szőlőtelep feltételek megkérőzéstől.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐOLTVÁNYISKOLA

AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELLETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM

TELEP
NAGYÖSZ
TORONTÁL N.

TERJEDELME 500 KAT. HOLD
KESZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEJYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Hangya-Sósorszesz

törvényesen védve.

2216

Legjobb fájdalomcsillapító, nélkülözhetlen háziszor bedörzsölésre.

Nagy üveg a 1.50 K. Kis üveg 80 fill.

Kapható Nagykanizsán: Gyógyszerártaiban, Armuth Náthán és társa, Neu és Klein fűszerüzletében, Bader Henrik (Csengery-út) és Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Számos elismerő levél

Aranyozások,

szalagok nyomása,

könyvkötészeti munkák

FISCHEL FÜLÖP FIA

legjobban berendezett és felszerelt könyvkötészetében készülnek

Nagykanizsán.

Gróf Deym János szőlőgazdasága és pincészete

= Lesencetomaj Zala megye. =

Megvételre ajánlja különféle szarványmérségű fajltársa I. és II. osztályú Riparia Portalis-alanyú gyökeres fásoltványait valamint I. és II. osztályú sima vadvesszőit, nemkülönben felhívja t. vendég-lős urak figyelmét kitűnő ujbork és palackérett asztali valamint pecsenyebork beszerzésére.

Ebből szives megkeresések fenti címre kérelmek.

Még azokat is, kik éveken át más használták, meghódította a valódi

Erő

sósborszesz,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos házi szerzől várni lehet. Öre az egészségek, fertőtlenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szőlő, kaj- és bőrpolvosor.

Szükséges minden háztartásban.

Kapható mindenütt 30 l, 40 l és 1 koronás üvegekben. Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvételre, vagy a pénz előzetes behűltése után

KOSMOS laboratorium Győr.

Kapható mindenütt. Főraktár Nagykánizsán:

Schwarz és Tauber uraknál.

Dunántúl legrégibb ékszerüzlete!
1838-1908.

Berény József és fia
NAGYKANIZSA.

Arany- és ezüst-ékszerek készítése
villanyerőre berendezett műhelyünkben.

Dusan felszerelt ékszer arany- és
ezüstárak raktára.

Jegygyűrtékben legnagyobb választék
rendes és különleges formákban.

Menyasszonyi ajándékok finom izlésben.
Legszébb férfi- és női aranyárláncok!

Teljes étkezőkészletek valódi ezüstdből.

Jutányos olcsó árak!

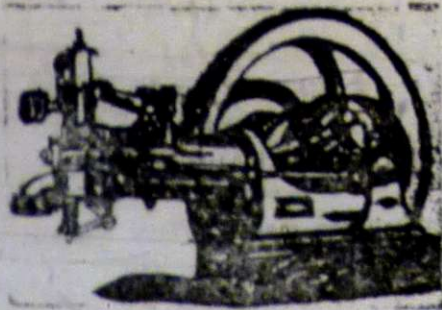
A berndorfi gyár jóellátású helye csakis
elő minőségű Alpacca- és Etim-ékszerekből.

Arany- és ezüst-ékszerekkel kiválóan szívesen szolgálunk.

Előre részletfizetésre is.

Legmesszebbmenő jótállás!

Kedvező fizetési feltételek

A drezdai motorgyár
Részvénytársaság.

Németország egyik legrégibb és legnagyobb mo-
torgyára állítja az elméleti legteljesebb, leg-
tartósabb, legszabatosabb járásu, legbiztosabb és
legelőnyösebb üzemű

Denzin, Nyerszola, Gáz, Acetylen
Szállítású motorokat és lokomobílokat.

Vasútképviselet és raktár: Gellért Ignác és Tsa.
Budapest, Teréz-körút 41. sz. Telefon: szám 12-91

STOCK
Cognac Medicinal
szavatolt valódi borpárlat

Camis & Stock

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Egyedüli cognac gőzözdé
Állandó hivatalos vegyi ellen-
őrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

2133

Tóth József utóda
Bazsó József
kovács és kocsigyártó Nagykánizsa, Teleky-ut. 6.

Elvállal minden - a kovács és
kocsigyártó szakmába vágó - munkák
elkészítését, kocsik javítását, tisztítását és
átalakításokat a legszébb és legjobb ki-
vitelben.

Raktáron tart könnyű és divatos új kocsikat.

ALYTHIA a bőr apolására
az arczbőr szépítésére
és áramítására **PUDER**

Legelőnyösebb, tolette, hál és salen puder.
Fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vegyileg analízisre és ajánlva Dr. J. J. Köhlér kir. tanár által Németben
Eliamóré levelek a legjobb körökből minden szobához mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

cs. és kir. udv. tolette-gyáppan és illatszergyára
Főraktár: BECS, I. Wolfkelle 2.

Széküldés utánvet vagy az őszeg előleges beküldés mellett.

Kapható a legtöbb illatszere-, drogus-kereskedésben és
Egy doboz 2. kor. 40 f. szög: szeg: szeg. Nagykánizsán: Alt és Böhm Keleti s. Mór, Kreiner Gyula,
Gelléh és Graef cégekhez.

Az írógépek terén

egyedül áll a

Teljesen látható írásu
írógép. z z z z
Szilárd konstrukció z
Könnyű kezelés z z
Kiválóan olcsónak be-
mérték z z z z

Lukács és Schwarz
Budapest, I. Váci körút 50.

Meghívás.

A Nagykanizsai Segélyegylet Szövetkezet által

1909. évi február hó 25-én délelőtt 10 órakor saját helyiségében tartandó

48. évi rendes közgyűlésre

a szövetkezeti tagok tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság évi jelentése.
2. Az 1908. évi zárszámadás (mérleg) előterjesztése, annak megállapítása, a nyereség mikénti felosztására vonatkozó határozathozatal és ennek alapján az 1903-1908. évtársulat végelszámolása és a felmentvény megadása.
3. A szövetkezet hivatalos közlönyének kijelölése.

4. A sorrend folytán kilépő elnök, alelnök, ellenőr és 6 igazg. tagnak 3 évre és a felügyelő bizottságnak 1 évre leendő megválasztása.

Kelt Nagykanizsán, 1909. január 30-án.

Az igazgatóság.

VAGYON.

MÉRLEG-SZÁMLA.

TEHER.

	Korona	fillér	Korona	fillér		Korona	fillér	Korona	fillér
Kiadott kölcsönök					Tartalékalap számla			25086	41
az 1903. évtársulat tagjainak	90796	—			Tisztviselők alapja számla			7298	50
az 1904. " "	44910	—			Ovadék " "			10000	—
az 1905. " "	70986	—			Törzsbetétek				
az 1906. " "	181048	—			1903. évt. törzsbetét számla	216077	—		
az 1907. " "	328688	—			1904. " " "	137340	—		
az 1908. " "	302957	—	1019385	—	1905. " " "	165024	—		
Összesített személyi számla			183615	30	1906. " " "	198507	—		
Ingatlan			54413	52	1907. " " "	248525	—		
Átmeneti kamat			12357	74	1908. " " "	150690	—	1116163	—
Letéti			10000	—	Nyeremények előbbi évekről				
Pénztár			4493	73	1903. évt. nyeresemény számla	29041	94		
					1904. " " "	14478	68		
					1905. " " "	12411	09		
					1906. " " "	8399	37		
					1907. " " "	3984	75	68315	83
					1908. évi nyeresemény				
					1903. évt. nyeresemény számla	13153	—		
					1904. " " "	8155	20		
					1905. " " "	9376	65		
					1906. " " "	10548	10		
					1907. " " "	11512	20		
					1908. " " "	4656	40	57401	55
			1284265	29				1284265	29

Nagykanizsán, 1908. évi december hó 31-én.

Dr. SZABÓ ZSIGMOND s. k.
igazg. elnök.FESSELHOFER JÓZSEF s. k.
alelnök.KAUFER JÓZSEF s. k.
ellenőr.ROSENBERG OSZKÁR s. k.
könyvelő.BECK MIKSA s. k.
irodai főnök.MILHOFFER KÁLMÁN s. k.
pénztárnok.

Fenti mérleg-számlát megvizsgáltuk, a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottuk és azokkal teljesen megegyezőnek találtuk.

A FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

HALPHEN MÓR s. k.

LENDVAI SAMU s. k.

SPITZER GYULA s. k.

Meghívók, táncrendek, teremdiszek, confetti, serpentin és cotillon
a legmodernebb kivitelben és a legolcsóbb árban kaphatók
FISCHEL FÜLÖP FIA KÖNYVNYOMDÁJÁBAN ÉS
KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN Nagykanizsán.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp Fló könyv- és papír-
kereskedés-ben, Városház-palota; ide
intézendők az előfizetések és hirdetések.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.Műveltség, béli kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Egyszerű és esküvel értesítések díja
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALAI

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órákor ünneppapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Holtyben házhoz hordva:

Egy hórá . . . . . 1.- K.
Negyedévre . . . . . 3.- "
Félévre . . . . . 6.- "
Egész évre . . . . . 12.- "

Postai szátküldéssel:

Egy hórá . . . . . 1.50 K.
Negyedévre . . . . . 4.50 "
Félévre . . . . . 9.- "
Egész évre . . . . . 18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőúr: RÉVÉSZ LAJOS.

Válság?

Irtá: Göde Jenő.

Nagykanizsa, február 8.

Ki megy: Andrásy-e vagy Wekerle? Vagy Kossuth talán? — vagy az egész kabinet? Nem-e Justh hagyja el díszes elnöki méltóságát és vonul ellenzékbe? Mi lesz a fuzióval, ugyan meglesz-e? És ha meg lesz, hogyan lesz meg? Negyvennyolcas alapon-e, vagy hatvanhetes elemek tömörülésével? ha pedig nem lesz meg, mi következik azután, vízőzön-e, vagy a Nemzeti Társas kör hallgatag alakjai végülnek újra fel.

Száz ilyen kérdés röpököd a magyar politika levegőjében. Hogy az a fények, amelyből kirepettek, nem valami mintatiztasztású, azt tudja mindenki. És hogy ezek a kérdések csak arra vannak szánuva, hogy mesterségesen idézzenek elő bizonyos ideges feszültséget, megtöltse a levegőt villamos szikrákkal, szóval hogy a közéletet nyugtalanítsák; há! Istennek az is köztudomású ma már.

És éppen mert ismert dolog, azért hullanak vissza a röpöködő kérdések rövid vergődés után szárnyukat szegve. A közvéleményt megtevesztetni ma már nem lehet, szántakarva mesterségesen idézni fel válságot akkor, amikor erről szó nincs; szájal-massan együgyű kísérlet, amelyet a magyar közönség politikai érettsége haborás nélkül utasít vissza.

Válság — az nincs. Semmiféle válság nincsen, semmiféle irányban. Nagy feladatok előtt állunk, súlyos kérdések várnak megoldásra: ennyi a tény. De csak egy szemernyi judicium kell annak a belátásához, hogy az a nemzeti irány, amelynek mértében Magyarország ma új kor felé halad, meg nem változhatnak, és mivel ez az irány szerves összekötésben áll és szinte elválaszthatatlan azoknak személyétől, akik megteremtették, a személyekben sem eshetik, — józanul tekintve a dolgokat — jelentékenyebb változás.

A magyar nemzetnek két nagy ellensége volt mindenha. Mind a két ellenség százados keletű. Az egyik az a lajtántuli törekvés, amely ezt a geográfice is, meg faji eredetere nézve is önállóságra termett nemzetet és országot százszor kudarcot vallott, de mindig újra felelőkéző makacosság-

gal akarja egy nagyhatalmi hóbortnak, a »Gesammt-Monarchie« eszméjének vasalrusává tenni. — Az az osztrák politika ez, amely Kollonics hirbeid jelszavában domborodik ki a legkifejezőbben, az a beolvastzó politika, amely ellen II. Rákóczy Ferenc kibontotta Szűzmáriás kornétáit; amely ellen kardot ragadtak 48-ban a nagyidők névtelen félistenei s amely ellen küzdünk ma is, ahogy az Isten tudnunk adta, és küzdeni fogunk az utolsó csepp vérig, amíg magyar él a Kárpátok alján, Duna-Tisza mentén.

A másik nagy ellenségünk nem kevésbé régi. A visszavonás az, amely untalan felütötte a fejét, valahányszor nyugodtabb korszak, az alkotó munka korszaka köszöntött erre a nemzetre. A labancoktól a darabontokig minden kornak meg voltak a magatág lelkiismeretű magyarjai, akik kincsért, hatalomért áruba bocsátották a nemzeti ügyet, sőt akkor is szeszegve öltöztették mérge nyállal telí vepányelvüket, amikor a nemzet felébredt öntudata visszakergette őket sötét odvaikba. De sajnos, akadtak egybéként jóhiszemű, talán jót is akaró hazafiak is mindenkor, akik egyéni hiúságból, szereplési viselkedésből, vagy egyszerűen csak meggondolatlanságból nem egyszer állították válságos helyzet elé nemzetüket.

Évszázadok tesznek tanúságot amellett, hogy mégsem jutottak célhoz a magyarság ellenségei soha. Ha le is gyürtek bennünket egy időre, a magyar Anteusz mindig újból, új erővel pattant fel a földről. A Lajta vizén átáramló törekvésekkel szemben megvédelmezett bennünket az élethez való jogunk hatalmas érzése, a sok kihullott magyar vérrrel átitott hazai rögöz való ragaszkodás és a szabadságnak szeretete. A széthuzás átka pedig elült mindannyiszor, valahányszor nehéz idők előtt állott a magyar.

Nem lesz hát vízőzön most sem, amely a »koalíció vétkeiért« mossa el a föld szikénél a magyarság önállóságra és függetlenségre irányuló törekvéseit. Nem válság sem, mert ha komolyra fordul a dolog, a magyar közvélemény józan ítélete lenéz megvetéssel fordul el minden ugratástól, minden színtal mögötti intrikától. A hamis jelszavak kívülről szállárának látszó, de belül üres oszlopai belerogynak a megsemmisülésbe, a nemzet pedig nyugodt

lélekei lizhatja magát azokra a gránit-oszlopokra, amelyeknek vállán sorsa egy-izben nehéz időben nyugodott már, s amelyek terhüket megingás nélkül viselik most is.

És ahogyan nem ártnak ezeknek az oszlopoknak az üres jelszavak, konkolyhíntő intrikák tisztátalan hulláma, épp úgy nem fogja megdöndíteni őket még az a bizonyos — vízőzön sem.

Megyei közgyűlés.

Elsimult differenciák.

Főszolgabírák választása.

A vármegyei pénzek elhelyezése.

— Riküldötti tudósítónk telefonjelentése —

Rendkívül népes közgyűlést tartott ma Zalavármegye törvényhatósági bizottsága. — Mintegy 400 bizottsági tag jelent meg a közgyűlésen, akiket részben a főszolgabíróválasztás, részben a megyei pénzek elhelyezése, ismét másoknak a megyei pénzek elhelyezése körül felmerült differenciák érdekelték. Örömmel jelenthetjük, hogy a differenciák, melyek már már komoly jelleget kezdtek ölteni, elsimultak.

Délelőtt 10 órákor nyitotta meg a közgyűlést Batthyány Pál gróf főispán. A megnyitás után Bosnyák Géza indítványozza, hogy a választások megejtése után a vármegyei pénzek elhelyezését tárgyalják. Koller István elítéli a megyei tisztviselőknek az egyes állások elnyerése céljából nagy mértékben kifejtett korteskedéseit és kéri az alispánt, hasson oda, hogy ez a jövőben megakadályoztassék.

Ezután óriási érdeklődés közepette megejtették a választásokat. Balatonfüredre főszolgabíróvá Langer Istvánt, Tapolcára pedig egyhangú közfelkiáltással Karácsonyi Kálmánt választották meg. I. osztályu soigabírákká pedig Dr. Kiss Dezsőt és Dr. Vízkelety Samut választották meg.

A tárgyszorozat következő pontját emelkedett hangulaton tárgyalták le.

Batthyány Pál gróf főispán ugyanis átiratot intézett Arvay alispánhoz arra vonatkozólag, hogy a múlt közgyűlésnek a vármegyei pénzek elhelyezéséről szóló határozata a vármegyei hivatalos lapban hibás fogalmazással jelent meg. Ezt az átiratot, amely az említett differenciákat előidézte, a mai közgyűlés tárgyszorozatára tünték. Barcza László bizottsági tag a vármegyei békéje és az összhangzó munkálkodás érdekében indítványozza, hogy ezt a pontot vegyék le a napirendről. Indítványát egyhangulag elfogadták.

Ezután következett sorra a megyei pénzek elhelyezésének tárgyalása. Leikes éjjensé kö-

zette megejtett névszerinti szavazás útján egyhangulag elfogadták *Bosnyák Géza* magas szárnyalású beszéddel megindokolt indítványát, melyszerint a gyámpénztári tartalmát továbbra is az *Országos Központi Hitelszövetkezet*nél helyezik el, a vármegyei alapok pénzét pedig meghagyják a *postatakarékpénztárnál*.

A közgyűlés ezután megválasztotta az évre a loavató bizottságok elnökeit.

Végül *Batthyány Ernő* gróf indítványára *Hajdúvármegye*nek a „*No temere*” kezdetű pápai bulla érvénytelenítése érdekében küldött átiratát levették a napirendről. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Lefolyásáról holnap részletesen tudósítunk.

Zalamegye mezőgazdasági állapota.

A vármegye mai közgyűlése elé terjesztett alispáni jelentésből közöljük a mezőgazdaságra vonatkozó következő részt:

A közigazgatási állapotokat illetőleg: az őszi folyamán korán beállt fű az egész mezőgazdaságra lényeges kihatással volt. A vetések a rendes időben nem voltak elvégezhetők, ezeknek habár kései bevégezését is a korai hó és téli időjárás megakadályozták, ugyanezen okokból az őszi szántások sem voltak kellő mértékben és időben befejezhetők. Így a kedvezőtlen időjárás miatt tökéletlenül teljesített őszi munkálatok és az a tény, hogy ezen munkálatok részben elmaradtak, valamint a vetéseknek általában véve gyenge, kedvezőtlen helyzete is rossz kilátással bíztatnak a folyó évre.

A vetések a több ízben leesett hótakaró alatt némileg fejlődtek ugyan, de nem juthattak a fejlődésnek olyan fokára, hogy a hátralévő tél minden viszontagságát kiállni képesek lennének. A rozsvetésekön kívül, a melyek elég jó állapotban mentek bele a télbe, rendesen kifejlődött őszi vetést valami keveset lehet látni.

A mezőgazdasági munkálatok a lefolyt időszakban jobbra a trágyahordásra szorítottak. Az első hó lecsése után beállt enyhébb időjárásnál a szántási munkálatok ismét megkezdettek ugyan, de a hamarosan beállt hidegebb időjárás és az utabban leesett hó megakadályozták azok folytatását.

A tél eddigi lefolyása, mellőzve azt, hogy korán beállt, jónak mondható, amennyiben az eddig nélkülözött nedveséget hó és eső alakjában kellő mértékben biztosította.

A korán beállt fagy és havazás a szőlőművelésnél is éreztette rossz hatását. A trágyázási és betakarási munkálatok nem voltak mindenütt elvégezhetők. Ily körülmények közt szerencse, hogy nem kaptunk és most már valószínűleg nem is kapunk oly nagyobb hideget, amely fagykárokat okozna. Az elmaradt trágyázás, főként ha a fagy korán följegyed, még pótolható lesz, habár annak hatása a folyó évben még nem fog teljes mértékben érvényesülni.

Az állatállomány téli tartása sok gondot és bajt okoz a gazdáknak. A meglévő készletek a leggyondosabb beosztás mellett is csak szűken lesznek elegendők a kellő kitéltetésre és amennyiben egy hosszán tartó telet kellene átszenvednünk, az állatok teletetése válságos helyzetbe jutna.

Igaz ugyan, hogy a földművelésügyi kormány, a törvényhatóság, a megyei gazdasági

egyesület és járási gazdakörök előrelátó gondoskodása következtében a kisgazdák nagy mérvben el lettek látva a póttakarmányokkal, de azon bizalmatlanság következtében, a mellyel a kisgazdák egyes helyen ezen, a takarmányviszükség enyhítésére irányuló tevékenységet fogadták, ezek a gazdák nem részesülhettek mindenütt kellő mértékben a nekik feltétlenül szükséges segélyben. Bizonyosága ennek az, hogy még most is számos gazda kér segélyt.

Az állatok az október, november hónapban elért színvonalon tartják magukat; javulás e téren sem állott be.

A gabonárák a lefolyt időszakban hanyatló irányzatot mutattak, azonban a készletek mennyisége, a vetések kedvezőtlen helyzete részben a külpolitikai helyzet árszállító hatásukat csakhamar érvényesítették úgy, hogy a gabonárák az év végével a helyzetnek megfelelő színvonalon állottak.

A mustárák a szüretelés befejeztével némileg javultak, azonban a kereslet csökkent, a mi azon körülménynek tulajdonítható, hogy az üzletemberek már korábban, mikor a must olcsóbban volt beszerezhető, nagy részben fedezték szükségletüket.

A gabonárák aránylag magasabb foka nem kárpótolta a gazdát azon veszteségeikért, amelyeket az állatok hanyatlása és az állatállomány aránytalan drágább teletetése következtében kellett elszenvednie.

Egyedül a szőlőtermelés eredménye minősíthető olyannak, amelynek a múlt évi mérlegét kedvezően zárhatjuk le; azonban ennek dacára is a múlt évet, mint a mezőgazdasági viszonyokra kedvezőtlen, közigazgatásilag veszteséggel járó gyanánt kell lezárunk.

A már három éve uralkodó szárazság szép fejlődésnek indult állattenyésztésünket mind újabb és újabb válságok elé sodorta és az utolsó év, mintegy betetőzésül az eddigi csapásoknak, a fentleírtak szerint a depekorráció rémét is feldőzte, amennyiben aggályokat kelt a tekintetben, hogy a természetes szaporulat nem lesz képes az arányos fejlődéshez szükséges mennyiséget szolgáltatni.

A takarmányhiány pótlásának elősegítésére kivételes alomszedési engedélyek a lefolyt időszakban is adtak ki.

Hírek.

— **Szanatoriumi piknik.** A sablonos mulatságoktól minden irányban előnyösen elütött a *József főherceg szanatoriamegyesület nagykanizsai bizottsága* által folyó hó 7-én tartott estély, mely iránt társadalmunk oly rendkívül nagy érdeklődést tanúsított, hogy a Polgári Egylet nagyterme és tágas helyiségei alig voltak képesek befogadni a vendégeket. Társadalmunk színe-java, valamint a nagykanizsai helyőrség tisztikara meleg érdeklődést tanúsítottak ezen estély iránt, melynek erkölcsi és anyagi eredménye érdemileg jutalmazta a fáradhatlan tevékenységű elnökök: *Vidor Samuné* szül. gessel *Gutmann Hedvig* és *Kövesdi Boér Gusztávné* urasszonyok nagy munkáját, melyben a választmány több tagja nagy ügyszeretettel osztozott. A főpénztárnál mintegy ezer korona folyt be belépődíjakból és felülfizetésekben; — a szelvénypénztárnál mintegy 600 korona, mely utóbbi összeg azt mutatja, hogy mintegy ezer adag étel lett felszolgálva. A felszolgálást 50 urileány sok kedvességgel teljesítette. A piknik alatt, mely mintegy 11 óra utánig tartott, a székesfehérvári V. honvédkerület kitűnő zenekara *Fricsay Richard* karmester vezetésével a szebbnél szebb hangversenydarabokat produkálta. A közönség lelkesen tapsolt a kiváló karagnak és zenekarának. — A csárdásnői *Sárközy Dezső* jól ismert bandája lépett akcióba. — A pompás mulatságról mindenki nagy megelégedettséggel távozott — a késő reggeli órákban. — A szanatoriumi piknik fényes sikere nemcsak a szegény tudóbajosoknak válik előnyére, hanem — hacsak rövid időre is — társaséletünket is egészségesebbé teszi, főleg ha olyan orvosai lesznek, mint *Fedák Zsazsa*, aki ígéretéhez képest az estélyen és annak vigságában élénk részt vett.

— **A Gazd. Takarékp. közgyűlése.** A Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság Nagykanizsán február 7-én tartotta évi rendes közgyűlést *Koller István* elnöke mellett. Elnök üdvözlötte a nagy számban megjelent részvényeseket, nagyszabású megnyitó beszédében örömmel állapította meg, hogy a Gazdasági Takarékpénztár nagyfontosságú mozgalma, a részvénytöke felemelése olyan hatalmasan, igazán nagyszerű eredménnyel sikerült. Aggodalmasan szólt a képviselőházban tárgyalás alatt levő adóreformjavaslatról, mely a takarékpénztárakra, illetve a takarékpénztárakat igénylő közönségre kedvezőtlen kilátásokat nyújt, hacsak a vonatkozó szakaszok a részletes tárgyaláskor nem módosulnak. A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után az igazgatóság javaslatait elfogadták. A választás során az elnököt, az igazgatósági elnököt, felügyelőbizottsági, az igazgatósági és választmányi tagokat mind újból egyhangulag, nagy lelkesedéssel választották meg. A gyűlés végén *Malatinszky György* indítványára az igazgatóságnak a minden várakozást túlhaladó sikerért, a 12 évi működés nagy eredményeért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

— **Kegyelet.** *Kuhár Ferenc*, a közelmúltban Nagykanizsán elhunyt posta és táviradótitkár kollégái *Szommer Náthán* posta és táviradai főfelügyelő indítványára és közbenjárására koszorúpótió gyűjtésük eredményéből száz korona alapítási összeget juttattak a népkönyvtárnak. — Ezen kegyeletos adomány folytán néhai *Kuhár Ferenc* emléke fenn fog maradni az idők végtelenségéig.

PESTI MAGYAR

KERESKEDELMI BANK

Részvénytőke 42 millió korona. ALAPÍTÁTOTT 1841-İK ÉVBEN. Tartalékai 51 millió korona.

NAGYKANIZSAI FIÓKJA

Elfogad pénzbetéteket

takarékpénztári könyvecskékre

valamint 2445

folyószámlára és pénztárjegyekre.

Pénztári órák: D. e. 9-12-ig, D. u. 3-6-ig.

Betétek, avagy kivétek a délutáni pénztári órák alatt is eszközölhetők.

A fiók vidéki ügyfeleknek készséggel küld postai beíratott lapokat, melyekkel minden postahivatalnál portómentesen lehet feladni betétet. □ □ □ □

címek a benyújtott módosításokkal szemben eredeti szövegében elfogadják.

As ülés folyik.

Batthyány és Holló az önálló bank mellett.

Nyíregyháza, február 8. Nagy népgyűlést tartottak a fűg elleneségi hívek ma amelyen Batthyány Tivadar gróf és Holló Lajos az önálló bank mellett nagyhatású beszédet mondtak. A népgyűlés Kossuth Ferencet, mint az orsz. függetlenségi párt elnökét távirattal üdvözölte.

Földrengés Kecskeméten.

Kecskemét, február 8. Nagy földrengés volt ma hajnalban ismét a városban és környékén. A heves lökések következtében sok kémény bedőlt és több ház fala erősen megrongálódott. A lakosságon pánikszerű félelem vett erőt.

Az amerikai elnökjelölt balesete.

New-York, február 8. Byran volt elnökjelölt sétakocsikázás alkalmával egy utcasarkon összeütközés következtében kocsijából kiesett és súlyos sérüléseket szenvedett.

Amerikai bárba.

Temesvár, február 8. Wágner Vilmos honvéd főhadnagy ma lakásán főbelölte magát. Hátrahagyott levelében azt írja, hogy amerikai párba miatt követte el az öngyilkosságot.

Orsz. háziipar-szövetség nagygyűlése.

Budapest február 8. Az országos háziipar-szövetség ma tartotta évi nagy gyűlését, melyet Izabella főhercegnő, Frigyes főherceg neje, nagyhatású magyar beszéddel nyitott meg.

A kiváló bőr- és lithlamos gyógylőrő.

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, kövénnyel, cukorbetegségnél és húrtüneteknél kiválóan hatásos.

Termék- és használati utasítások.

Mezőgazdasági szeszgyárral bíró mintegy 2500 holdas

urasági birtok haszonbérbe adatik. Átvehető esetleg már folyó évi március hó 1-én. Bővebb felvilágosítást nyújt Dr. Zánkay Guszló ügyvédi irodája Kaposvár, Irányi Dániel-utca 5.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —
(Távirat)

II Pestői Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 743.50. Osztrák hitel részvény 536.25. 4% magyar koronajáradék 91.25. Kereskedelmi bank részvény 3462 —. Salgótarjáni kőszénbánya részvény 583 —. Rimamurányi vasmű részvény 531.50. Adria tengerhajózási részvény 407 —. Hazai bank rész. 179. —.

A gabonaüzletről.

(Távirat)

Készlet-Üzlet.

Kínálat gyenge, árak változatlanok

Határidő-Üzlet:

Buda 1909. április 12.79. Buza 1909. október 10.86
Rosa 1909. április 10.11. Rossz 1909. október 9.1. Zab
1909. április 8.59. Zab 1909. október —. —. tenéri 1909
május 7.25. Repos 1909. aug. 13.10.

Egy ujonan épült ház szabad kézből eladó. Bővebbet Csányi László utca 8. szám alatt.

Dunántúli legrégebbi ékszerüzlet!

1838-1908.

Berény József és Fia
NAGYKANIZSA.

Arany- és ezüst-ékszerek készítése
villanyerőre berendezett műhelyünkben.

Duson felszerelt ékszer arany- és ezüstárak raktára.

Jegygyűrkben legnagyobb választék
rendes és különleges formákban.

Menyasszonyi ajándékok finom ízlésben.

Legszebb férfi- és női aranyórák!

Teljes étkezőkészletek valódi ezüsből.

Utányos olcsó árak!

A berendri gyár főleírásaitól valóan az az is
első minőségű Alpaccaeszét étkészletekből.

Árjegyzékkel hiudnatra szivesen szolgálunk.

Eladás részletfizetésre is.

Palkó Péter képesítéssel
és bíró és
építő és vállalkozó

Nagykanizsa, VI. ker. Varszadi-utca 58. sz. (Hajót házában.)

Elvállal: mindennemű újépület, emeletes házak átmozgatás és javításokat szelid munkákkal. Költöztetést és berkeket felszerelésre kénytelen. Levélbeli értesítésre személyesen megjelensz, vagy levélben válaszolok.

El a. érd. közönség bizamál kérem.

Bármilyen szerkezetű

Írógéphez

szükséges felszerelési cikkek u. m :

festékszalagok,

szénpapírok,

törlőgummik,

írógéppapírok

a legfinomabb gyártmányokban és legjutányosabb árban kaphatók

Fischel Fülöp Fia

könyv és papirkereskedésében

≡ Nagykanizsán. ≡

Gróf Deym János szőlőgazdasága és pincészete

— Lesencetomaj, Zala megye. —

Megvétele ajánlja különféle szakványminőségű fejtöltés I. és II. osztályú Riparia Portella alanyú gyökerező fásoltványait valamint I. és II. osztályú sima vadveszölt, nemkülönben felhívja a vendéglős urak figyelmét különő újbor és palackérett asztali valamint pecsényeborok beszerzésére.

Ebből szives megkeresések tenli címre kérelnak.

Hangya-Sósorszesz

törvényesen védve.

2216

Legjobb fájdalomcsillapító, nélkülözhetlen háziszor bedörzsölésre.

Nagy üveg á 1.50 K. Kis üveg 80 fill.

Kapható Nagykanizsán: Gyógyszertárakban, Armuth Náthán és társa, Neu és Klein, fűszerüzletében, Bader Henrik (Csengery-út) és Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

≡ Számos elismerő levél! ≡

Szerkesztőség:

Nagykanizsa, Nádor-utca 4.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésben, Városház-palota; ide intézendők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Mutatások, híli kimutatások és magánközlemények soronként 50 fillér.

Eligyzési és esketési értesítések díja 5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 óraker ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben Lázhoz hordva:

Egy óra . . . . . 1.- K.
Negyedévre . . . . . 3.- "
Félévre . . . . . 6.- "
Egész évre . . . . . 12.- "

Postai szétküldéssel:

Egy óra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre . . . . . 4.50 "
Félévre . . . . . 9.- "
Egész évre . . . . . 18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Főzetős: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőúr: BEVÉST LAJOS.

Ma és minden kedden
SÁRKÖZY DEZSŐ
teljes zenekarával
HANGVERSENYEZ
a „FIUME“ kávéházban.

Fuzióról-fuzióra.

Nagykanizsa, február 9.

A világ, mint felülről jelentik, még mindig állja az egy helyen. Nem halad se előre, se hátra. Senki se tudja, mit hoz a holnap, mert senki sincs vele tisztában, milyen a ma.

Aki azonban azt hinné, hogy ez az idült válság tulságos nyugtalanságban tartja az országot, nagyon csalódnék. Az élet rendes menetén nem változat az semmit.

Van mindazáltal egy osztály Magyarországon, amelyet roppant izgalomban tart a válság. Ez az osztály pedig igen kiterjedt és soktagu: a politikai szélkakasoké. Azoké a kiváló honpolgároké, akiket kösnyelven politikai strébereknek mondanak. Ezek az istenadta szélkakasok végtelen kínos helyzetben vannak most, mert nem tudják, merre alkalmasabb nekik forogni. Ma ilyen szél fuj, holnap amolyan s ezek a csikorgó pléhek olyan bolond táncot járnak, hogy majd az eszük mén el bele.

Fuzióról fuzióra: ezt a hirt a közvélemény sokkal rokonszenvesebben fogadja, mint a szélkakasok. Attól tartunk azonban, hogy a közvélemény egészen másforma fuziót vár, mint amilyent odafont kovácsolnak.

Körülbelül olyan fuzióra volna szükségünk, mint amilyen a Lajtán tul egyszerre kialakul, mikor a magyar érdekek megfajlásáról van szó. Ott a cseh torkolássza a németet, a német megtapossa a csehet, a keresztényszocialisták a veséjüket szedik ki az ó-liberálisoknak, a demokraták szíjját hasogatnak a szlovének bőréből; ott ököl-lel, tintatartóval, bicskával mennek egymásnak a folséges népakarat züllött képviselői; ott se tisztelt, se becsület, se tekintély; ott minden ember gazembernek tartja a másikat, ami nálunk is körülbelül ugyan, csak hogy ott beleordítják az urak a világ

fülébe a véleményüket: mikor azonban a fuor austraicus a telőpontra hág, akkor illetékes helyről ezt a Góg- és Magóg-hadat Magyarországnak uszítják neki. S egyszerre nincs osztrák-válság; csehek, németek a legszeretőbb testvérek; demokraták, keresztényszocialisták, ó-radikálisok egyé forrnak a magyar gyűlöletben s egy kéz gyanánt szorul ökölbe az egész Ausztria Magyarország ellen; a bécsi kéz gyanánt.

Hát ilyen fuzióra lenné nekünk is szükségünk. Hogy a neve mi lenne, igazán mellékes, hiszen az osztrákok magyarellenes fuziójának soha sincs kimondott neve. A programm lenne a lényeges.

A koalíció minden esetre nagy lépés volt a nemzeti érdekek védelmében, de ugyáltszik, nem volt elég. Ausztriának engesztelhetetlen és bosszú magyar gyűlölete életkérdéssé teszi rájuk a leve, — hogy tovább menjünk ezen az úton. A nemzeti érdekek védelme helyett leplezetlenül az osztrák ellen, az ós ellenség ellen való kérelhetetlen harcot kellene az új fuzió jelszavává tenni. Csak hogy nem szabad volna megállni a jelszónál. Azt az érzést, a mely majd négyszáz év óta hol lappangva, hol kitorve él a magyarság lelkében, a magyar politika állandóan működő rugójává kell tenni.

Rothadt állapotok.

Lappangó lüz a vármegyekeházán.

Vármegyei közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

A béke barátai kellemes meglepetéssel olvashatták a Zala tegnapi közgyűlési tudósításában elsimult differenciák-ról, ismét öszeneszendülő harmoniák-ról és egyéb ny kívánatos, sőt ájtatos, karácsonyesti hangulatu dolgokról: Mi is a béke barátai vagyunk, de azért s felgerjedt barátkozás, békülések és használók láttára nem érzünk tulzott örömet, legalább akkorát nem, hogy ez elnyomhatná az indokolatlanul és kíméletlen kézzel felidézett visszavonások miatt érzett felháborodásunkat. Sőt azt hiszük, hogy a tegnapi elsimult incidens még egyáltalában nem ok a megelégedésre, mert ez csupán egyetlen, nem is tulságosan fontos közgyűlési tárgy elintézését jelenti, de nem jelenti egyuttal azt is, hogy az alispáni hivatalban végleg megszűnne az a szük látóörv, oda nem méltó szellem, mely már már katasztrófális jelleget kezdett ölteni. Az elcsendesedett hullámok felett nem akarunk ma újabb vihart felidézni

és ezért megállunk az elsimító incidensnél, de tájékoztatniul kijelentjük, hogy a vármegye közönsége nem egy züllő állapot folytonos feldorását várja el, nem alkalmi elsimításokra, tenyegelő válságok elodfázására reflektál, hanem zavartalan, tartós békére, békés munkára a vármegyekeházán. Elég bő aratásnak van személyi motívumoknak a közgyűlési tereben, a hivatali helyiségek a tárgyalások, a közérdekű munka színhelyei legyenek. Ez azt a közérdekűséget ne vigye senki áldozatán tul engő egyéni ambícióknak, állásához méltatlan kicsinyességeknek.

Bennünket nem kápráztat el egyetlen incidens ügyes elsimítás; azt óhívjuk, hogy az a szellem szűnjön meg, mely ezeket az incidenseket felidézi.

A közgyűlés lefolyásáról a következő tudósítást közöljük:

Két napon át zajos élet folyt Egeresen. A megyebizottsági tagok szokatlanul nagy számban jelentek meg és izgalmak között tárgyalták a közgyűlési tárgysorozat érdekesebb pontjait.

A közgyűlést a főispán Batthyány Pál főispán tegnap délelőti 10 óraker nyitotta meg.

A választások óriási érdeklődés, sőt zajos izgalmak közt folyt le. Mint már közöltük, a választások eredménye a következő:

A balatonfüredi öszolgabirói állásra jelölték Langer Istvánt, Farkas Istvánt, Gályásy Lajost és Dienes Sándort. Ezek közül Langer 192, Farkas 160 és Gályásy 49 szavazatot kapott. Tehát Langert abszolút szótöbbséggel megválasztották.

— Tapolcai öszolgabiróvá lel a közfelkiáltással megválasztották Karácsony Kálmánt.

Langer helyére I. oszt. öszolgabiró lett dr. Skublics Gábor, Karácsony helyére Szilágyi Dezső. Ezek helyébe II. oszt. öszolgabiróknak megválasztották dr. Kis Dezsőt és dr. Vizekeletyt.

Ezután következett annak az átiratnak a tárgyalása, melyet a főispán az alispánhoz intézett. Ehhez a ponthoz mindenki nagy vihart jósolt, azonban a vihar elült.

Baross László: E fogódva szólal fel. A mult közgyűlésen a béke érdekében szólalt felt s ezt a ténykedését most folytatni akarja. (Helyeslés) A törvényhatósági bizottság feladata az, hogy a megyei autonomia alapján a közjót szolgálja. E rendeltetésének csak ugy felelhet meg, ha működésében megvan a kellő összhang, melyet disszonáns hang nem zavar meg. Ebből a szempontból itéli meg a szóban forgó ügyet. Ha a részletes tárgyalásba bocsájtkozunk és keressük az ügy árnyalatait, disszonáns vitát keltünk fel. — Mi hasznunk lenne ebből és mi kárunk, ha ezt nem tesszük? Mindkét esetben: semmi. (Helyeslés) Ezután ismerteti a tárgyat, majd így folytatja: Én itt voltam azon a közgyűlésen, még sem mernék határozott választ adni arra, hogy

precíze mit határozott a közgyűlés. — Hogy dönthet tehát efelelt ez a közgyűlés, melyen mások és többen vannak jelen, mint a múlt üléseknél voltak? (Tetszés.) Minden személyes tekintet mellőzéseivel a következő indítványt terjeszti elő:

— tekintve, hogy a főispán rendelete a közgyűlés határozatát nem érinti, a mai közgyűlés nem tartja magát illetékesnek az ügy elbírálására és ezért az levesszi a napirendről. (Zajos eljenzés és taps.)

Kérve kéri, fogadják el az indítványt abban a reményben és hitben, hogy ezzel a megye békéjét szolgáljuk hogy többé nem lesz szükség ilyen békaszolgalatokra. (Hosszszantartó eljenzés, taps.)

A közgyűlés az indítványt egyhangulag elfogadta.

Következett a vármegyei pénzek elhelyezése. Tizenhét megyei pénztüzetek adott be ajánlatot 4¹/₁₀%-ának arányában. Jelentik, hogy közben az ország központi hitelszövetkezet ajánlatot nyújtott be, melyben 4¹/₁₀% kamat fizetést ajánl.

Bosnyák Géza: Felszólalásában csak a közérdek és annak az igazságnak előlétsa vezérli, hogy egyesülésben van az erő és a siker. (Helyeslés.) Bátorságot ad neki a felszólalásához néhai gróf Károlyi Sándor emléke, ki azelőtt azt hirdette, hogy apóink, szeretettel övezzük nagy intézményünket s emellett soha ne feledkezzünk meg a kisiparosokról, kisgazdákról, kisemberekről, munkásokról. (Tetszés.) és vizsgáljuk mindig szívből a falu jólétét. (Zajos helyeslés.) A legkedvezőbb ajánlatot a központi hitelszövetkezet nyújtotta be. A szövetkezet a biztos fejlődés útján halad, amire adatokat hoz fel. Ismerteti a hitelszövetkezet munkásságának jó eredményét. Itt 600 ezer kiadása, kisiparos szervezetéről van szó, mely áldásos működést fejt ki. (Helyeslés.)

Azzal a felfogással szeretném, hogy a pénzmaradjon a vármegyében, azt feleli, hogy hi iszen itt marad, mert köleszőnök útján lit van. Figyelmeztet, hogy ha betételeinket megvonjuk a szövetkezetektől, az bevonhatja zalamegyei köleszőnőt és olyan vármegyébe viszi, hol meg becsúszik a szövetkezet. Elgondolni is iértőzetos, hogy ezzel hány kisember futna kol-dusbotra. (Zajos: Ugy van! kiáltások.) Egész életét a nép közt tölti, egybeolvad a néppel, ezért szent köleszőségnek tartja, hogy meg-vedje a nép érdekeit, melyek szükségessé teszik, hogy a megyei pénzeket az ország köz-ponti hitelszövetkezetnél helyezze el. (Parok-kig tartó zajos eljenzés és taps.)

Nadosky János pártolja Bosnyák állás-pontját.

Eltaor Zsigmond ország képviselő kijelenti, hogy a pénzeket a hitelszövetkezetnél hagy-ják, azonban Bosnyák beszéde után szüksé-gesnek tartja, hogy a megyei pénztüzeteket védelmébe vegye.

Kollar István kéri a hitelszövetkezet ajánlatának felolvasását. Megtörténik.

Árvay Lajos főispán közli, hogy a hitel-szövetkezetnél eddig csupán a gyűléspénztár 2 millió korona tartaléka volt elhelyezve, míg a megyei alapok 418 ezer koronája a posta-takarékpenztárnál van értékpapirokban.

Az elrendelt névszerűt szavazásnál 67 bizottsági tag szavazott és pedig egyhangulag amellett, hogy az érvényesek a központi hitelszövetkezetnél, az alapok pedig a posta-takarékpenztárknál meg hagyassanak.

Ezután megválasztották a lovatató bizott-ság elnökeit, kik a régiak maradtak.

Következett Hajdúvármegye átírta a »Ne temere« kezdetű pápai bulla érvényteleníté-séről. Az ügyet *Kolbenschlag főjegyző* ismér-tette. Az állandó választmány azt javasolja, hogy a közgyűlés az átiratot egyszerűen vegye tudomásul.

Gróf Batthyány Ernő indítványozza, hogy a tárgyat vegyék le a napirendről.

A közgyűlés elfogadta ezt az indítványt: és a főispán lelkes éltetésével véget ért.

Alarcos jelmez-kellékek in-gyén. Olvasó nőink bizonyára szívesen veszik a figyelmeztetést, hogy Odol-rek-lámekkelből igen eredeti alarcos béli jelmezek állíthatók össze. Költségvetést és alkalmas jelmezkellékeket díjmen-tesen küldi a bodenbachi odolgyár minden hölgynek, aki mint odolfo-gyászto magát igazolni tudja (például egy használati utasítással) mely min-den odolpalackhoz mellékelve van.

Elhárított vasuti szerencsétlenség.

A kanizsai gyorsvonal veszedelme.

— Saját tudósítoktól. —

A szerencsés véletlennek és egy ember lélekjelenlétének köszönhető, hogy két vonat utasairól elhárítottak egy borzalmas szerenc-sétlenséget, amelyre gondolva is színe a hideg borzongatás fut végig az ember hátán.

Az elhárított vasuti szerencsétlenségről tudósítók a következőket jelenti:

Este 9 órakor a Nagykanizsáról Budapest felé tartó 1061. számú gyorsvonatnak — vasuti nyelven szólva — találkozás lett adva Érd állomáson a Budapestről Nagykanizsára tartó 1912. számú személyvonattal. A budapesti sze-mélyvonat még nem érkezett be az érdi állo-másra, amikor már felütt a gyorsvonal mozdonyának vörös fénye. Dacára, hogy a kijá-rati váltótárcsa tilosra állott, a gyorsvonalat mégis teljes sebességgel robogott át az állo-máson. A szolgálatot teljesítő hivatalnok lámpájával megadta a gyorsvonatnak a lein-tést, de a mozdonyvezető ezt nem vette észre és a vonst püszkölve robogott tovább. Az összeütközés most már elkerülhetetlennek látszott, mert már a személyvonat érkezése is jelzve volt.

Futó József váltódőr, ki a tilosra állított váltó mellett állva szintén látta a közlő veszélyt, lámpajelzéssel akarta megállítani a közlő gyorsvonatot. Ez azonban, dacára a rossz váltóállásának, keresztülzárgaldott azon, miközben a váltó visszavágódott. Futó váltódőr még most sem veszítette el lélekjelenletét, hanem a gyorsvonal után futva, torkaszakad-tából kiabálni kezdett, amit végre meghallott a gyorsvonalat mozdonyvezetője és megállította a vonatot.

Eközben már felütek a közlő személy-vonal mozdonyának lámpái is. Futó váltódőr a szembejövő személyvonat elé szaladva, lám-pajelzéssel a nyílt pályára megállította. A két szemközti álló vonat között ekkor már alig volt 120 méter távolság.

A nagy katasztrófa elhárítása egyedül Futó váltódőr lélekjelenlétének köszönhető. Ha ő, miután a vonat átbogott a tilos váltón, nem kiabált és így nem sikerül neki a gyors-vonalat megállítani, a borzalmas karambol az Érd állomás és Érd megállóhely közötti, négy bevágásu kanyarulatban elkerülhetetlenül megtörténik.

Hírek.

— A nagykanizsai rabsegélyező egyesület évi rendes közgyűlését február 21-én a kir. törvény-szék főtárgyalási termében tartja meg. A közgyűlés tárgya a szokásos évi jelentések és a tisztikar megválasztásán kívül még egy fontos indítvány lesz, a mely az államtól leendő segélyekéréről szól. A választmány ez uton is meghívja az egyesület tagjait a közgyűlésre. — A Jótékonycéli egyesület céljaira ez évben a Délszalai takarékpénztár 10 kor. A Nagykanizsai Bankegyesület 10 koronát, a Keszthelyi Takarékpénztár 20 koronát adományozott, Löwy Adolf helybeli lakos pedig 4 korona esküdíját engedte át. Az egyesület választmányja köszönetét fejezi ki a jóságú adakozóknak.

— Egy fényes est. A szanatoriummegyei szombatesteri piknikjének sikerére, gazdag szí-neivel, melyekben a részt vevő tündöklők nem lehet betelni, ezért még egyszer írunk róla; elegt írni a fényes estélyről még lehet. Hogy az ember erősi-bű képet nyerjen kellett, hogy tanuja legyen, annak páratlanul ósok, kedélyes, szingazdag estélynek. Hallani kellett a honvédzenekar művészi hangversenyét, látni a hatvan holland főközös felszolgáló leányt, kik Kanizsa, igazi, pazar szépségkirakatát rendezték a teremben. Nagyon szépek voltak mind bájo-sak, kedvesek, előzőkenyek s ezzel nagy részt ők teremteték meg az estély kedélyes hangula-tát. A háziasszonyok is magyar főközösben ma-gyaros vendégszeretettel teljesítették tisztüket, a magyaros jellegű még emelte, hogy a minde-nfűtt jelenlévő, gondos Kövesdi Bozsné teljesen magyar díszbe öltözött. Egy nagy ujtása is volt az estélynek, mely a kiváló sikert legjobban igazolja. Ez az, hogy egész éjjel két teremben két banda játszott. A kistaromban reggelig a cigány csak csárdást játszott s ezalatt a nagy teremben a katonazenekar a körtáncokat ját-szotta. A négyest hatalmas két kolonban 240 pár táncolta, ami a legnagyobb, soha el nem ért rekord nálunk. Jellemzőül még egyet a cigány-banda reggel 6 órakor távozott. Sietve utána küldtek, visszahívták és a mulatság reggel 7 órakor ért véget. A jókedv éles magas hullámo-ka már rég nem vetett kanizsai mulatságon.

— Gyászrovat. Mint részvételi értesülünk, Klein Illés, a Strém és Klein cég volt bel-térje, az éjjel 71 éves korában meghalt. — Temetése holnap délután 3 órakor fog le-folyni. Az elhunyt ismert jótékonyágaért, ro-kouszenves egyénisége révén köztiszteletben állt a városban. Ének tevékenységet fejtett ki az izr. hitközség vezetőségében, igazgató-sági tagja volt a nagykanizsai Segélyegylet-nek és a Délszalai takarékpénztárnak. Halála a városban szinte részvétet kellett.

— Eljegyzés. Weiss Miksa divatárkeres-kező Nagykanizsán, eljegyezte Spitzer Róziát kisasszonyt Dunaföldváron.

— Új kávéház és vendéglő. Mint értesü-lünk, egy budapesti konzorcium tárgyalásokat folytat az iránt, hogy a nagykanizsai Fő ut egyik legjobb helyén álló házát megvegye s annak helyére hatalmas szállodat avarnak építtetjen elegáns étteremmel és kávéházzal.

— Kardpárbaj. Szombathelyről jelentik: Guary Leo dr. vármegyei aljegyző és Vidos Aladár huszárfőhadnagy pénteken reggel a lovassági laktanyában kardpárbajt vívtak. A súlyos feltételek mellett vívott duellumban Vidos könnyebb természetű horzsolást szen-vejtett, Guary Leo ellenben öt vágást kapott. A legsúlyosabb természetű vágást mellének jobb felén szenvedte.

Urak figyelmébe!

Tisztelettel van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miszerint helyben Fő-ut 17. szám alatt, a Phoenix biztosítóroda volt helyiségében, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő hygienikus

fodrász- és borbély-üzletemet

folyó hó 10-én megnyitom. — Midőn a n. é. közönség szives pártfogását kérem, legyen szabad megjegyznem, hogy több elsőrangú üzletemben szerzett bő tapasztalataim folytán az igen tisztelt vendégeim a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülhetnek.

Teljes tisztelettel

Szatay Zsigmond
fodrász- és borbély.

4459 tk, 908. sz. >

Arveres h rdetmény-kivonat.

A letenyi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Zalavár megye összesített árverés végrehajtásának Sebők István egyesületi lakos végrehajtást szenvedő elleni 240 K 80 f. lőke követeles és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék, illetve a letenyi kir. járásbíró, mint területen levő, a becseselyi 131 sz. tjkben felvett + 383 hrsz ingatlanoknak Sebők István nevében álló $\frac{1}{2}$ részére (szülő, rétre, Nagy Sosh dűlőben) 22 K, a polai 490 sz. tjkben felvett + 452 hrsz ingatlanoknak ugyanazt illető $\frac{1}{2}$ részére szántóföld a cserogyópi dűlőben) 64 K, a polai 33 sz. tjkben felvett + 891 hrsz ingatlanoknak ugyanazt illető $\frac{1}{2}$ részére szőlő és rét, pince az Újhegyen 86 K, a polai 764 sz. tjkben felvett + 1244 hrsz ingatlanoknak ugyanazt illető $\frac{1}{2}$ részére (szülő a Todor hegyen) 136 K, végül az egyesületi 588 sz. tjkben felvett + 71/a hrsz ingatlanoknak ugyanazt illető $\frac{1}{2}$ részére (2 sz ház udvarral és kerttel) 577 K, azonnal megállapított kikiáltási árban elrendelt, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi március hó 12-ik napjának délután 10 órája Pola

közönség házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alul is el fognak adni, mégis azaz a korlátozással, hogy az egyesületi 588 sz. tjkben felvett + 71/a hrsz ingatlanok a becsés felén alul el nem adhatók. — Az aki az ingatlanért a kikiáltási árát magasabb ígéretet tett, ba többet igényel senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint (10 %) megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Arverési szándékok tartoznak az ingatlanok becsésárának 10 %-át közpénzben, vagy az 1881. LX. t-c. 42 §-ában felvett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3133 sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX t-c 170 § a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályzat elismervényét átszolgáltatni.

A letenyi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Kelt-letenyén, 1909. évi december hó 24. napján.

Dr. Farkas László,
kir. aljárásbíró.

Gróf Uym János szőlőgazdasága és piacészete

= Lesencetomaj, Zala megye. =

Megvételre ajánlja különféle szakványminőségű fajtású I. és II. osztályú Riparia Portalis alauyu gyökeres fásoltványait valamint I. és II. osztályú sima vadvesszőit, nemkülönben felhívja t. vendéglős urak figyelmét kitűnő ujbort és palackérett asztali valamint pecsenyeborok beszerzésére.

Ebből szives megkeresések lenti címre kérelmek.

Ö z v. Klein Illésné szül. Strem Julia a saját és az összes rokonság nevében fájdalmas szívvel jelenti szeretett jó férjének,

Klein Illés urnak

a Strem és Klein cég volt beltagjának

f. hó 8-án éjjel 12 órakor életének 71-ik, boldog házasságának 47-ik évében rövid szenvedés után tőltént gyászos elhunyt.

A boldog at folyó hó 10-én délután 3 órakor helyezték a nagykanizsai izr. sírkertben örök nyugalomra.

Nagykanizsa, 1909. február hó 9.

Aldás és béke hamvaira!
Csendes részvét kérik.

A NAGYKANIZSAI SEGÉLYEGYLET SZÖVETKEZET IGAZGATÓSÁGA, FELÜGYELŐBIZOTTSÁGA ÉS TISZTIKARA mély gyászszal jelenti, hogy igazgatóságának érdemes tagja

Klein Illés ur

folyó hó 9-én elhunyt.

A megboldogult az intézetnek 22 éven át volt igazgatósági tagja és ezen hosszú időn át intézetünk érdekeit a legjobb jóakarattal és buzgósággal iparkodott előmozdítani.

Emlékét őszinte kegyelettel fogjuk megőrizni.

Nagykanizsa, 1909-évi február 9-én.

ZALÁ

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:	
Egy óra	1.— K.
Negyedévre	3.— "
Félévre	6.— "
Egész évre	12.— "
Postai szétküldéssel:	
Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.— "
Egész évre	18.— "

Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.

Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp Fia könyv- és papír-
kereskedésben, Városház-palota; ide
intézkedők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Mulatságok, hál kimutatások és magán-
közlemények sorankint 50 fillér.
Eljegyzési és esküvői értesítések díja
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Zalavármegye közszelleme.

Nagykanizsa, február 10.

A nemzeti ellenállás idejében fényesen bebizonyosodott, hogy Zalavármegye közön-
ségének lelke nagyon alkalmas és hálás
talaj a közszellem, még pedig az egészse-
ges jó közszellem megteremtésére.

Megvannak itt erre a módok és körülmények bőszegesen. A megyei társadalom vezető elemének magas értelmiségi színvonal, erős nemzeti érzése, a közügyek iránt való meleg, őnzetlen érdeklődése; — a társadalmi viszonyok; — a vármegye önkormányzati életének nagy történelmi mozzanatai adják meg ehhez a kiváló erkölcsi alapot.

Zalavármegyének történelmi szerepléséből igazán fényes emlékekül ragyognak ki azok az időszakok, amelyeket Zalavármegye közszellemének megnyilatkozásánál örökített meg az emlékezet.

Ilyen fényes, ragyogó emlék a nemzeti ellenállás időszakának története is.

Egy érzéssel, egy gondolattal szervezték meggyénk jeles vezető férfiai az ellenállást, és a nemzeti mozgalom élére odaállították a lángoló hazafiúi lelkek leglángolóbbjait, *Batthyányi Pál* grófot.

A nemzeti ellenállás idejében lett eleven valósággá az a nemzeti lelkesedés, az a megtörhetetlen magyar érzés, gondolkodás és hit, mely *Batthyány Pál* gróf belső világában, mint hatalmas örökölt erő, csak az inkarnálódás alkalmas pillanatát várta. És amikor ez a történelmi pillanat a nemzeti ellenállás tényében bekövetkezett, — ez a nagy ósoktól örökölt szinmagyar lelki kincs valóban lélekemelő, főséges tiszasággal inkarnálódott *Batthyány Pál* hazafias föllépésében és tetteiben.

A hazaszeretet, a nemzeti függetlenség tiszta, őnzetlen, nemes nagy alakjává magasztosult ő abban a küzdelmes, nehéz, szomorú időben. És mint ilyen jutott a nemzeti kormány mandatáriusánál Zalavármegye főispáni székébe.

Itt is fényesen megmutatta, hogy hazaszerető, a nemzeti függetlenséget hazafiúi eszményül tekintő, őnzetlen, tiszta, becsületes lelke mindig azért élt, azért lángolt, azért buzogott, hogy Zalavármegyének közszelleme a mindennapi munka, verejtékezés, a majtanabb, csendesebb közélet idején is

méltó legyen a nagy történelmi pillanatok közszellemének színvonalához.

Nemes törekvése azonban — úgy láttuk — nem érvényesülhetett a maga becsületes, tiszta egyeneségével és nagy erkölcsi értékével a megyei közélet minden vonalán. Itt is, ott is újába állott a merőben érthetetlen antagonizmus szeleme.

Ez zavarta meg Zalavármegye munkáló közszellemének megteremtését.

Ördömmel állapíthatjuk meg, hogy ezt a zavartó szellemet elűzték, s így most már határozottan kedvező kibontakozást várhatunk és remélhetünk.

Ez nagyon jól lesz így. És csak egyedül így lesz jó.

Zalavármegyének minden érdeke is azt kívánja, hogy amikor ilyen minden ízében jóakaratu; a közügyeken a nemzeti szellem közkinccseinek megőrzésén eszményi őnzetlenséggel csüngő; a magyar nemzet boldogulásáért rajongó, mag-szívű főispánunk van; a vármegyei közigazgatás és közélet minden kipróbált és tudással, tapasztalatokkal fölfegyverzett tényezője, egyéne köréje tömörüljön a legőszintűbb odaadással a vármegyei békés, munkás közszellem megteremtéséhez.

A szerencsétlenekért.

A kanizsai gyűjtés eredménye.

Ezerkétszáz korona.

— Saját tudósítónktól. —

Annak a rettenetes katasztrófa hírére, mely az egész nemzetet gyászba borította, az egész civilizált emberiség igaz részvétellel csatlakozott az olasz nép gyászához. A magyar népnek pedig kétszeresen kellett éreznie a csepés fájdalomt, midőn a messinai százezrek halálhőrgése mellett meghallotta a mi külső csepésünk, az ajkai bányakatasztrófa életben maradt szerencsétlenekéinek jajait.

Impozáns módon nyilvánult meg a segítő-akció nálunk Nagykanizsán is. Városunk társadalmának annyi különböző oldalról igénybe vett áldozatkészségének fényes megnyilatkozását jelenti az az összeg, melyet közönségünk buzgósága gazdagok koronáiból és szegények filléreiből hordott össze allig néhány hét alatt.

Az országos központi bizottság, melynek Vécsey Zsigmond polgármester is tagja, a múlt hónap közepén bocsájtotta szét felhívásait az adakozásra. A felhívás folytán Nagykanizsán is alakult egy gyűjtő bizottság, — melynek elnöke Vécsey Zsigmond polgármester.

— Tegnap fejezték be a gyűjtők áldásos munkájukat, melynek eredményéről a délután öt órakor tartott bizottsági ülésen számoltak be. A befolyt összeg *ezerkétszázötvenöt korona 76 fillért* tesz ki, ami valóban impozáns eredmény. A gyűjtés emberbaráti nemes munkáját a következők vállalták magukra: Vécsey Zsigmond polgármester 62 koronát, *Heltay József* 251 kor. 70 fill., *Schilhan János* fűtőházi főnök 304 kor. 80 fill., *Ozoray László* szentferencendi házfőnök (a névtelen kanizsai szegények adománya a szűkölködőknek) 110 kor., *Halvax Frigyes* v. tanácsos 44 kor. 80 fill., *Varga János* v. tanácsos 63 kor. 60 fill., *Fuchs Arthur* bank fiók főnök 50 kor., *Ujváry Géza* 331 kor. 70 fill., *Kalovics József* v. tanácsos 20 kor. 46 fill., és *Faisz József* v. tanácsos 16 kor. 40 fillért gyűjtöttek össze.

Heltay József azt indítványozta, hogy a gyűjtött összeg az eredeti tervtől eltérően fele részben a messinai, fele részben pedig az ajkai szerencsétlenek segítésére fordíttassék.

Vécsey Zsigmond elnök konstataálta, hogy a gyűjtők jelentéssel szerint az adományozók legnagyobb része azt kívánta, hogy a gyűjtött összegnek ne csupán 25 százalékát, hanem felét juttassák az ajkai szerencsétleneknek, indítványozta, hogy erre nézve a bizottság határozatot hozzon.

Az indítvány folytán a bizottság kimondta, hogy a befolyt összeg felét a szicíliai felét pedig az ajkai katasztrófa sújtottjainak segítésére fordítsa. Az összeggyűjtött pénzt ideiglenes elhelyezéséről pedig úgy határozott a bizottság, hogy annak az ajkai katasztrófa fele része a városi letépténytárba, másik fele pedig a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjánál helyeztetésére kerüljön, mint amely pénztintézet az Országos Központi bizottság által erre kijelöltetett.

Az ülés, s ezzel együtt az egész gyűjtési akció a polgármester záró szavával, melyekkel a gyűjtőknek őnzetlen nemes működésükért köszönetet mondott véget ért.

Az adakozók névsorát következő számunkban közölni fogjuk.

Hirek.

— Az új osztrák kormány. Az osztrák hivatalos lap mai száma közli az új osztrák kormány kinevezését. Eszerint a kormány a következőképpen alakult meg: Miniszterelnök: *Bionerth* báró. Belügy: *Haertel* báró. Honvédelem: *Georgi* tábornok. Közoktatásügy: *Stürgkh* gróf. Igazságügy: *Hohenburger* Vasutügy: *Vrba* Lajos. Kereskedelemlügy: *Weimkirchner*. Pénzügy: *Bilinski*. Földmívelésügy: *Braf*. Közmunkaügy: *Schwarzenau* báró. Német tárcanélküli miniszter: *Schretter*. Cseh tárcanélküli miniszter: *Záček*. Lengyel tárcanélküli miniszter: *Ábrahámovic*.

— A Mihalovics-ügy eltűnt levelei. *Mihalovics Géza* huszárkapitány, József főherceg gyermekeinek volt nevelője még mindig fogságban tűnődik fényesen indult és gyorsan letört karrierjén, a közérdeklődés fórumáról azonban már teljesen eltűnt. Még létezik, él Mihalovics kapitány, ha fogságban is, de a *Nap* című lap részére, mely erősen fogadkozott, hogy rehabilitálja, — úgy látszik — már végleg meghalt. Vasárnap óta a *Nap* egyetlen betűt nem irt a szerencsétlen emberről, pedig nekünk a *Zalának*, a leghatározottabb tudomásunk van róla, hogy sok és felette érdekes írnivalója lenne. — Mihalovics tudvalevőleg zalaegerszegi fiú, Mihalovics zalaegerszegi ügyvéd, nyugalmazott törvényszéki bíró fiú, Mihalovics Gézáról, az elegáns, délceg, rendkívül szívélyes, megnyerő modoru huszártisztról mindenki a legrokonszenvesebben emlékezik meg, kit brutális cselekedetekre képteiennek tartanak. Egerszegen leghatározottabban tudni vélik a szerencsétlen ember nem mindennapi esetének okait és részleteit és állítólag a szükséges bizonyítékok is Zalaegerszegen vannak. Illetve, lehet hogy csak voltak. Ugyanis éppen a megyegyűlés napján Egerszegen járt a *Nap* egy munkatársa, ki főkereste Mihalovics családját és mint értesülünk, ott nemcsak információkat kapott, hanem eredeti leveleket is, melyek hivatva vannak arra, hogy ez ügyben döntő szerepet játszanak. Az újságíróval a *Zalának* a megyegyűlésre küldött tudósítója többször találkozott. A fővárosi riporter bő anyaggal távozott Egerszegről, hogy azonban ez anyag hová lett, azt nem tudjuk. Tény, hogy mióta a *Nap* munkatársa Egerszegről elutazott, a *Napban* egyetlen betű nem jelent meg a Mihalovics ügyről. Hogy ha Mihalovics családja tényleg átadta az eredeti leveleket, amivel nagy könnyelműséget követtek volna el, — vajjon hol lehetnek akkor ezek a levelek?

— Mikor a tulipánok uralkodtak. Feltűnő falragaszok hirdetik városzerte, hogy szenzációs mulatságra készül a nagyvárosi kereskedő-íjak önképző köre. Ennek az egyesületnek mulatságai mindig kiválóak a táncot megelőző előadások, magas művészi színvonalával, mely a város egész közönségét vonza az estélyre. Évről évre a legkiválóbb magyar művészek és művésznők szerepeltek a kereskedő íjak estélyén: Krámer Teréz, Fedák Sári, Márkus Emma stb. Az idén feleslegesnek vélte a rendezőség az idegen művészek meginvitálását, mert olyan lényes öleltre akadtak, mely kanisszal szereplőkkel is a legnagyobb sikert biztosítja. Az előadás címe: »Mikor a tulipánok uralkodtak«. A történelem egy páratlanul érdekes mozzanatát mutatja be az előadás változó színes képsorozatokban, táncokkal, szöveggel, zenével, énekkel. — A színpad előre láthatóan vakítóan színes képet fog mutatni. Az előadás mintegy másfél óra hosszát tart. A próbák már nagyban folynak és erős sikert ísölnek.

— Az omke kögyűlése. Az Országos magyar kereskedelmi egyesület zala megyei kerülete Nagykanizsán, 1909. február hó 14-én, vasárnap délután 3 órákor a város háza nagytermében kögyűlést tart. Táragsorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Számado-ök előterjesztése. 3. Beszámoló az OMKE működéséről tartja Dr. Szende Pál központi főtitkár ur. 4. Uj választás.

— A Tapolcavéidei Gardakör kögyűlése. Tegnap tartotta meg Tapolcán Gyulakeresz. Forster Elek földbirtokos elnöksége alatt. Az ülésen megállapították a kör jövő évi munka

programját a örvendatesen vették tudomásul, hogy a kör tagszáma az ezrei meghaladt. Elhatározták egy áruaktár felállítását, végül Forster Elek indítványára Darányi Ignác földmivvelésügyi minisztert táviratilag átvődözték.

— Zalamonya a — »Moderne Kunst«-ban. Tudvalevőleg *Kossuth Ferenc* kereskedelmi miniszter meggyesztte a »Moderne Kunst« című német szépirodalmi folyóirat szerkesztőségével, hogy a nyár folyamán egy teljes számot Magyarországának írástár és képből való ismeretelésére szán. Minthogy ez rengeteg költséggel jár, a belügyminiszter most felkérte Zalamegyét is, abba a »magyar a számba 285 korona költséggel egy oldal hirdetést, illetve nevezetesebb helyeinek reklámszerző, esetleg illusztrált ismeretelését tegyen közzé. A tervet kétségekívül olyanoknak tartjuk, mint amellyel foglalkozni kell a eredetjének tartanók, ha a vármegye a Balaton zari partján épült fürdőhelyeket ismeretelné.

— A mulató Fedák Sári. Bár Fedák Sári, saját kijelentése-szerint végleg letűnt a magyar színpadról, azért az ország közönsége nagy érdeklődéssel kíséri minden lépte nyomát. *Zalának* azt a terjedelmes tudósítását, melyben Zsassa kanisszal szerepléséről számoltunk be, átvette a legtöbb fővárosi és vidéki lap is az irodalmi folyóiratok is megemlékeztek róla. Tehát Fedák Sári elvonulósága dacára is erősen bennéi a köztudatban, többször helyi birtokán is feléje irányul az érdeklődés, amit a hozánk ma érkezett levél is igazol.

Mélyen tisztelt szerkesztőség!

A napokban egy nagyobb hölgytársaságban voltam és ott hallottam, milyen pompásan sikerült a nagykanizsaiak jelmez estélye és ami bennünket legjobban érdekel, hogy a mi szeretett nagy művésznök, Fedák Sári urhölgy is jelen volt és pompásan mulatott. Hogy milyen végtelen örömet szerezett nekem ez a kedves hír, azt el sem lehet gondolni. Már a tudat is boldoggá tesz bennünket, hogy újra itthon van ez a nagy magyar leány, hát ha azt halljuk, hogy jól éri magát és egy kedves zalai városban feledtetik vele a sok jó emlékét, melyet a lelketlen emberek szereztek neki. Bár egy idő óta el elhagy bennünket, mint egy boldog csillag, de azért az ő hűséges árván maradt közönsége nem szűnt meg őt szeretni egy percre sem, minden lépését aggodó szeretettel követjük. — A múlt napokban határtalan lelkesedést keltett egy hír, mely megírta, hogy Herceg-Ferenc és Huszár Jenő »Rebus báró« című operetijében ő fog jövőre játszani és mi újra reménykedünk, hogy nem veszi újra kezébe a vándorbotot, különösen ha a szép, kedves zalai városban oly jól éri magát. Maradtam teljes tisztelettel

Pénzesy Mária

(Budapest, Andrásy-ut.)

Aki az Odolt következtessen mindennap használnja, az a tudomány mai állása szerint a képzhető legjobb fog- és szájpótlást gyakorolja.

— A szombat éjjeli betörés tettesei. Tegnapelőtt megemlékeztünk arról a betörésről, melyet szombat éjjel *Mosoni Ferenc* postatiszt lakásán elkövettek. Míg a család a szanatórium megyei estélyén volt, a betörők álkulcsal a lakásba hatoltak és onnan 40 korona készpénzt s 700 korona értékű ékszert elraboltak. A pénzt még azon éjjel eldorbézolták, az ékszereket pedig elrejtették. A rendőrség ügyes vizsgálata azzal az eredménnyel járt, hogy letartóztaták *Bogyai Viktor*, *Tanzenberger Lajos* és *Torma István* szabósegédket, kik hosszas vallatás után beismerték, hogy a betörést ők követték el. Mindhármat átszállították az ügyészséghez.

— A főispán váltója. Budapestről jelentik: Néhány hónappal ezelőtt *Serényi Sándor* kereskedő feljelentést tett a rendőrségen *Svastics* Benő nyugalmazott zala megyei főispán ellen. A panasz szerint Svastics megkérte Serényit, hogy zsírájon neki egy négyszáz koronás váltót. Serényi tudta, hogy a főispán nyomasztó anyagi viszonyokkal küzd és ezért zsíró fejében biztosítékot követelt. — Svastics erre átadta egy hónapi nyugdíjnyújtóját egy levéllel, amelyben utasítja az adópénztárt, hogy havi fizetését Serényinek fizesse ki. Amikor a kereskedő a pénzt fel akarta venni, a pénztárnok felmutatta Svastics levelét, amelyben megtilja a pénz kifizetését. E közben a váltó lejárt s ezt Serényinek kellett beváltania. Az ügyészség család miatt vádiratot adott Svastics ellen, akinek kifogásait március 4 én fogja tárgyalni a vádtanács.

— Nyári Rudiné temetése. Sopronból írják: Órlási részvét mellett kísérték utolsó útjára *Nyári Rudi* cigányprimás nejét, *Festetics Ilona* grófnót. Mire a gyászszertartás megkezdődött, ezekre rugó embertömeg szorongott a *Jakab* kápolna körül s onnan az új temetőbe vonulni vonalomal. Mikor a papság és később a cigányok megékeztek, majd pedig, mikor a menet megindult, szinte veszedelmessé vált a tolongás, melylyel tehetetlen volt a rendre ügyelő két száz rendőr. Csodálatos, hogy a rendőrség nem számított arra, hogy a temetésen nagyobb tolongás lehet és nem gondoskodott kellőképpen a rend fentartásáról. A szertartást *Zehetbauer Ottó* prépost véggezte *Gästhaller* és *Sabel* káplánok segédletével. A szebbnél-szebb koszorúkkal borított koporsót, melyben a grófnő a halálban öt néhány órával megelőző kis magzatával feküdt, megtört férje, *Nyári Rudi*, *Fischler Imre* ulánus főhadnagy a grófnő egyik közeli rokona, az egész Nyári család és beláthatatlan embertömeg követte. A grófi családból senki sem jelent meg a temetésen, melyre a grófnő anyja sem jelenhetett meg, mert külföldön tartózkodik. A soproni cigányok egyesített nagy zenekeza *Makkay Béla* vezetésével a menet élén gyászdalokat játszott, a sírnál pedig eljátszotta az elhunyt két legkedvesebb nótáját, a »Lehullott a rezgő nyárfa...« és »Csak egy kis leány...« kezdetű gyönyörű nótákat, a melyekkel annak idején meghódította a gyönyörű grófnőt az ő szeretett Rudija. A meghatottság könnyre pergett le az emberek arcán a szép búcsúztató hallatára. Azután elföldelték a koporsót és ezzel lezárult a grófkisasszony regényének utolsó fejezete.

— Megölte a vaddisznó. Szigetvárról írják: *Pollák János* esztől, somogy megyei cőszborzalmas baállal mult ki a mult hét végén. *Pollák* türelőfért ment az erdőre, ahol teljesen váratlanul egy hatalmas vaddisznó tá-

Egy ujonnan épült ház szabad kézből eladó. Bővebbet Csányi László utca 8. szám alatt.

Négy szobás udvari lakás
az Eötvös-tér 11. sz. házban máj. 1-re ocsón kiadó. Felvilágosítással szolgál a háztulajdonos, a ki Teleky-ut 19. sz. a. lakik.

Egy szép nagy
üzlethelyiség berendezéssel
a Fő-uton átadó. Cim a kiadóhivatalban.

Magyar kir. államasutak Üzletvezetősége Irad.
1765/909. sz. II.

Üzletvezetőségi hirdetés.

A magyar királyi államasutak aradi üzletvezetősége nyilvános írásbeli pályázatra versenyárgyalást hirdet.
A Békéscsaba állomáson létesítendő postapénztár előállítási munkálataira. — Az építéshoz szükséges anyagok közül ki nem rostált homokot és szénalakat a magyar királyi államasutak aradi üzletvezetősége adja, illetve hozzájárul a szükséges rendelkezésére, a többi építési anyagot pedig elsőrendű minőségben a vállalkozó köteles adni.

A pályázati feltételek a szerződés tervezet, az előállítási munkákra és a költségvetés a magyar királyi államasutak aradi üzletvezetősége pályafeltartási osztályában (II. oszt.) 3. közlemény mellett a hivatalos órák alatt délelőtt 8-tól délután 2 óráig bármikor bevezethető.

Az előállítást I. köröségi magyar okmánybellel, az előállítást mellékelve, azaz a pályázati feltételeket, szerződés-tervezetet és költségvetést, pedig ívenként 30 filléres magyar okmánybellel ellátva és az előállításhoz fizetendő borítékban a következő felirattal:

„Aláírt az 1765/909. sz. versenyárgyalási hirdetés alapján a magyar királyi államasutak Békéscsaba állomáson létesítendő postapénztár előállítási munkálataira kell benyújtani, vagy postán beküldeni és pedig legkésőbb 1909. évi február hó 23-án déli 12 óráig az aradi üzletvezetőség általános osztályának (I. oszt.) főnökéhez, aradi és osztrák egyesült vasutak palotáján I. em. 13. sz. szobában.”

Az előállítást benyújtását megelőző napon, vagyis 1909. évi február hó 22-én déli 12 óráig a pályázónak 3000. azaz Hártezer korona bánatpénzt kell a magyar királyi államasutak aradi üzletvezetősége részére a pénztáránál, hivatalosul a hirdetés versenyárgyalás számára, akár közpénzen, akár állami letétre alkalmas értékpapirokban letenni, mely bánatpénz esetleg posta útján is beküldhető.

Aradon, 1909. évi január hó
Az üzletvezetőség.

5764 tk. 908.

Arverési hirdetés.

A perleki kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közli, hogy Báncs János legrádi lakosnak öz. Feletár Ferenc, (már volt Vargák Katalinnal, alsó-dombori lakás elleni végrehajtási ügyben 740 K tőke, ennek és pedig 196 K után 1904 november hó 30-tól, 44 K után pedig 1905 január 13-tól járó 5 százalékos kamatai 44 K 5 f. addig, 14 K 72 f. arverés körvényi költség behajtása végett a nagykanizsai kir. törvényszék, a perleki kir. járásbíró, területén fekvő következő ingatlan u. m.

Az alsó-dombori 2972 sz. tükben foglalt a. + 1 sor 340 brass házhoz 215 sz. alatti udvar és kertnek öz. Feletár Ferenc nevén álló 1/2-ed része 804 K 10 fillér kiküldési árban, mint hecsárban az 1909. évi február hó 20-ik napján d. e 10 órákor Alsó-dombori községházánál hivatalból megtartandó Arverésen eladni fog. — Az ingatlan a kiküldési becslés (2%) közhatalmától alacsonyabb áron el nem adható és az el nem adásért a kiküldési árban magasabb igéretet tett, s ha többet igérni senki sem akar, köteles azonnal a kiküldési ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért összeg ugyanannyi százalékkáig kiegészíteni.

Az előállítást, mely szerint dr. Tamás János az ingatlanért 804 K 10 fillér beígért, nevezettre akkor is kötelező, ha az Arverésen meg nem jelennek. Ha ennél magasabb igéretet nem tétetnek, az ingatlan dr. Tamás János által megvéttnék fog. a kiküldött által nyilvánítani az újabb Arverés költségeit a vevő az ígért vételáron felül köteles fizetni.

Venni szándékosok figyelmeztetnek, hogy az Arverés megkezdése előtt a fenti kiküldési ár 10 százalékát bánatpénz fejében letenni köteles.

A kir. járásbíró, mint tkvi hatóság
Perleki, 1908. évi december hó 20-án.
Szenes, kir. allíró.

VÉRSEGENYSÉG,
ÉTVEGYTALANSÁG, IDE-
GESSÉG GYÓGYÁSÁRA: DYERGE DYER
MEKÉK, VALAMINT FELNŐTTÉK SÁPKOROS
FIATAL LEÁNYOK ERŐSBÍTÉSÉRE
a legkiválóbb készítmény a KRIEGER-féle
**TOKAJI CHINA
VASBOR.**
VALÓDI PÜRÖMÖS TOKAJI BORBÓL KÉSZÜL, KASZON KÉZ-
MUNKÁSA BIZTOS.
K. S. ÜVEG ÁRA: 3,20 K, NAGY ÜVEG 6 K. GYÓGY-
TÁRAKBAN. POSTAI SZÉTKÜLDÉS NAPONTA
UTÁNVÉTEL VAGY A PÉNZ ELŐZETES
BEKÜLDÉSE UTÁN.
KORONA-GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST,
KÉLVIN-TÉR.

Nagykanizsaiak találkozó helye
Kistaludi kávéház Teréz-körút 44
BUDAPEST.
Tulajdonos
nagykanizsai Sebők (Schwarz Mór)

Tűzifa-eladás.
Legjobb minőségű tűzifát hasábról méterenként 36 koronáért azonnal házhoz szállít.
KONDOR ADOLF fabizományos
Arany J. u. 2.
Megrendeléseket elfogadjuk még: Kondor Ödön Fő-ut, Schlesinger Izidor Ötvös-tér és Dedovác Béla Magyar-utca.

Ügyes varrónők
Állandó munkára felvétetnek Szabó P. női divattermében Zrínyi-utca 42., ahol két tanuló is felvétetik. — Jelentkezhetni vasárnap délelőtt 11-től 12-ig.

Mezőgazdasági szeszgyárral bíró mintegy 2500 holdas urasági birtok haszonbérbe adatik. Átvehető esetleg már folyó évi március hó 1-én. Bővebb felvilágosítást nyújt Dr. Zánkay Guszló ügyvédi irodája Kaposvár, Irányi Duna u. 5.

MÜHLE
KERTÉSZETI TELEPE
TEMESVÁR
Árjegyzék ingyen.

Meghívás családi estélyre.
Van szerencsém értesíteni, hogy folyó évi február hó 20-án vendéglőhelyiségemben
CSALÁDI ESTÉLYT
rendezek, melyre a n. ér. közönséget tisztelettel meghívom. — Jó étellekről és italokról gondoskodom. — Az estélyen Drescher közreműködik. Szives látogatást kér — teljes tisztelettel
UNGÁR SÁNDOR
vendégfogadás
BELEPŐ DIJ NINCS.

Urak figyelmébe!
Tisztelettel van szerencsém a n. ér. közönség szives tudomására hozni, miszerint helyben Fő ut 17. szám alatt, a Phoenix biztosítóiroda volt helyiségében, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő hygienikus
fodrász- és borbély-üzletemet
folyó hó 10-én megnyitottam. Midőn a n. ér. közönség szives pártfogását kérem, legelőször szabad megjegyznem, hogy több elsőrendű üzletben szerzett bő tapasztalataim folytán az igen tisztelt vendégeim a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesítetnek.
Teljes tisztelettel
Szatay Zsigmond
fodrász- és borbély.

Palkó Péter képesítésével
és bíró
építő és vállalkozó
Nagykanizsa, VI. ker. Varsányi-utca 63. sz. (Szőlő házban.)
Elvállal: mindenféle újépület, emeletes házak tatarozását és javításokat, szőlő árak mellett. Költségvetést és terveket felszámításra készít. Levélbeli értesítésre szívesen megjelönek, vagy levélben válaszolok.
A n. ér. közönség bizalmát kérem.

Az „**ALTVATER**“ likörgyár
GESSLER SIEGFRIED
cs. és kir. udvari szállító, József főherceg ő fenségének kamarái szállítója.
BUDAPEST.
Ajánlja „**ALTVATER**“ likörjét
és minden egyéb finom likör készítményeit valamint a legutóbbi természetből ezüst üstben
malneszörpöt.

Dunántul legrégebbi ékszerüzlete!
1838-1908.
Berény József és Fia
NAGYKANIZSA.
Arany- és ezüst-ékszerek készítése villanyerőre berendezett műhelyünkben.
Dusan felszerelt ékszer arany- és ezüstárak raktára.
Jegygyárunkban legnagyobb választék rendezés és különleges formákban.
Menyasszonyi ajándékok finom izlésben.
Legszebb férfi- és női aranyórák!
Teljes étkezőkészletek valódi ezüstből.
Jutányos olcsó árak!
A beradorfi gyár főcélrészletei csak az olcsó minőségű Alpacoszelektételekből.
Árjegyzékkel küldetve szívesen szolgálunk.
Eladás részletfizetésre is.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp Fia könyv- és papír-
kereskedésben, Városház-palota; Ide
intézendők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.
Mulatságok, ball kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Eljegyzési és esketési árnyaltékek díja
5 kor.; előfizetőnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnepok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Helyben házhoz hordva:
Egy óra . . . . . 1.- K.
Negyedévre 3.-
Félévre 6.-
Égész évre 12.-
Postai szétküldéssel:
Egy óra . . . . . 150 K.
Negyedévre 450
Félévre 9.-
Égész évre 18.-

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Nemzetiségi politika.

Nagykanizsa, február 11.

(*) Karrel Alfonznak szellemes mon-
dása, mikor a halálbüntetés eltörléséről
véleményét kérték, az volt: Jó én eltö-
rlénem a halálbüntetést, de tessék a gyil-
kos uraknak elkezdni. Így van a nem-
zetiségiéssel való békeesség is. Mi szivesen
békülünk, csak tessék nekik kezdeni. Ed-
dig azonban minden nemzetiségi politikus
azon kezdte, hogy a magyar állameszme
rovására adják meg ezeket és ezeket a
nemzetiségi külön egyéniség kialakulását
biztosító föltételeket. Szóval: ők soha sem
hoztak mindig csak vinni akarnak, holott
alapjában még ha teljesen meghajolnának
is a magyar állameszme előtt, csak pol-
gári kötelességeiket teljesítenék.

Magyar részről sem alkanak: sem
engedményeknek helye nem lehet. A nem-
zeti állameszméből nem engedhetünk. Nem
engedhetjük meg azt sem, hogy a nem-
zetiségek mint külön államalkotó egységek
lépjenek föl. Ez volna a föderáció, aminek
az osztrák politikában gyönyörű eredmé-
nyeit szemlélhetjük. Aki a magyar állapotok-
kat erre a mintára óhajtáná berendezni,
annak előre is le kellene számolni az
állam magyar jellegével. Ha a bíraskodás-
ban, a közigazgatásban, vagy állami vezet-
és alatt álló oktatásban a nemzetiségek
külön egységként szerepelnének a maguk
idiomájával, vége lenne annak a magyar
hegemóniának, de a magyar állameszmé-
nek is.

A történelmi fejlődésnek utjáról e kér-
désben sem szabad letérni. S a történelem
azt tanítja, hogy a nemzetiségek soha nem
bírtak külön államalkotó egyéniséggel. Még
Erdélyre nézve is vitatni lehet ezt az elvet,
mert a románok ott sem szerepeltek külön
egységként — ellenben a magyar nemes-
ségben, a magyar jobbágyságban egyenlő
jogokat bírtak a németek a magyar nemes-
ekkel, a jobbágyok a magyar jobbágyok-
kal. Az alkotmányosság újabb alakjában
sem változott e szerep. A nemzetiségek
választók voltak a magyarokkal azonos föl-
tétel mellett, sőt a census aránytalansága
folytán a felvidéki megyékben aránylag
előnyben voltak a jobbmodu alföldi kerü-
letek fölött. Árvában már két forinttal
választó volt a tótnyelvű honpolgár, az

Alföldön harminc forint adó sem volt min-
denütt elegendő a cenzushoz. Ez arányta-
lanság mellett mégis folyton panaszkodtak
a magyarok nyomásáról, holott a valóság-
ban egyes nemzetiségi kerületek óriási
előnyben voltak.

Jogosan várhatja a magyar közvélemény,
hogy a nemzetiségiégek tegyenek bizonyosságot
az állameszméhez való hűségükről. De nem
amolyan szocialista módra, hogy ha nincs
általános választói jog, nincs haza sem. —
Mert a haza mindenkor megvan, kötelező
a hűség iránta akkor is, ha külön óhajta-
sai nem is teljesülhetnek. Az államhoz
tartozás a geográfiai és jogi viszonyok kö-
vetkezése és nem a polgár szerződése egy
másik szerződő féllel.

A nemzetiségek elismerése megboutaná
az egységes állameszmet s a föderációnak
utvesztőjébe vezetné az egész magyar poli-
tikát. Elég tanulságot ad eziránt Ausztria,
pedig ott a tartományok külön egyénisége
már magában is a szintetikus állameszmet
valósítja meg. S még itt sem lehet fenu
tartani az alkotmányos kormányzást, nem
is szólva arról, hogy a sokféle nemzetiség
mind más és más irányba buzza az állami
erőket.

Ezért akinek lelkében él a történelmi
jog, annak nem lehet elismerni a nemzeti-
ségek külön egyéniségét. Egyenlő jogot
adni nekik, mint minden honpolgárnak,
ez kötelesség. Külön jogot adni a magyar
nyelv s a magyar kormányzás rovására
azonban bűn a haza ellen.

Kossuth bécsi utja. Budapestről táviratoz-
ták. Ma a képviselőház folyosóján Sztéryny
József államtitkár kijelentette, hogy ha Kos-
suth Ferenc egészségi állapota megengedi
akkor a jövő héten kedden utazik Bécsbe
királyi kihallgatásra. A kereskedelmi minis-
tert ma délután egy órakor meglátogatta
Andrássy Gyula gróf belügyminiszter és egy
óra hosszat tanácskozott vele.

Harc az irodalmi mételty ellen.

— Saját tudósításokból. —

Alább Pozsony szab. kir. város feliratát
közöljük, melyet pártolás végett megküldött
Zala vármegye törvényhatóságának is. A mi-
niszterelnökhöz intézett feliratban foglaltak
bizonyára mindenfelé élénk visszhangra fog-
nak találni és a mi törvényhatóságaink is
csatlakoznak majd ahhoz az erőlyes állásfog-
laláshoz, amely ebben kifejezésre jut.

A felirat teljes szövege a következő:

»Míg egytelől serdülő ifjúságunk lelkében
lassan mérgezési folyamat gyanánt pusztít a
a pornográfia és a detektívregény, másfelől
az újságolvasó közönség hazafias érzelmeivel
napról-napra cédsajátékat üznek az osztrák
sajó magyarellenes orgánumi.

A pornográfiával és detektívregénnyel
szemben tehetetlen a család és az iskola mert
ez a veszedelmes ellenség irodalmi álcot ölt
és így bitorolja a sajtószabadságot; a magyar-
gyűlöletet hirdető lapoknak az országba
való ösznlését tehetetlenül kell nézünk,
mert igen sok ilyenmő sajtótermék még há-
borítatlanul élvezi a postai szállítás kedvez-
ményeit.

Polyó évi január hó 7-én és folytatólag
8-án tartott törvényhatósági bizottsági köz-
gyűlésünkön e kérdéssel foglalkozván, annak
belátására jutottunk, hogy az irodalmi méte-
ly ellen a kormányhatalom vaskezére van szük-
ség, mely korbáccsal veri ki a pornográfiát
és detektívregényt az irodalom csarnokából
és megtagadja a m. kir. posta szolgálatát a
magyar gyűlöletben tobzódoó hírlapoktól.

Azaz a kérelemmel járunk tehát Nagy-
méltóságod, mint s m. kir. kormány elnöke
elő, méltóságod megfelelő kormányintézkedé-
seket tenni aziránt, hogy az erkölcs és a
szellemrontó detektívregények, valamint a
pornográfia-irodalom termékeinek elárúsítása,
nyilvános kifüggesztése eltiltassék s az ilyen
művek szerzői, kiadói és elárúsítói ellen a
törvény legkíméletlenebb szigorú alkalmaz-
tassék; továbbá, ugy a magyar nyelvű külföldi
lapoktól, — nevezetesen a »Kronen
Zeitung«-tól és a »Neue Zeitung«-tól a postai
szállítási kedvezménye megvonassék.

A Mihalyovics-ügy levelei.

Mintha csak tegnapi hírlapokra válaszol-
nának, a Nap mai száma részletesen beszámol
a Mihalyovics-ügynek kezei közé jutott leveleiről.
A Nap ma azt írja, hogy Mihalyovics ügye
befejezéséhez közeledik és ezt megelőzően
nem tartotta absztrúrnak, hogy a leveleket
közölje, ezért azokat visszaküldte Mihalyovics
Géza apjának Zalaegerszegrre. A Nap szerk-
stője ezt a következő levél kíséretében tette
meg:

Budapest, 1909. hétfő, febr. 8.

Igen tisztelt Ügyvéd Úr!

Herczeg Géza ur, munkatársam, a kit
megbíztunk, hogy ügyvéd urat fölkeresse
s fia ügyéről bővebb információkat szer-
zen, referált kiküldetéséről és átadta nekem
igen tisztelt Ügyvéd ur levelét, üzenetét,
szerencsétlen fia két igazán megható leve-
lét és megkaptam irógépes sorait is, ame-
lyekben a felhívatalos cáfolat valótlanságaira
mutat rá.

Közbizonyosan kesébe jutott A Nap mai száma is és konstatálhatta, hogy a méltán és joggal a nyilvánosság elé kívánkozó ügyre ma, előző két nagy tudósításunk és erő állásfoglalásunk után nem tartottuk okosnak és helyesnek ezuttal visszatérni. Est az elhatározásunkat meg kell magyaráznunk igen tisztelt Ügyvéd urnak. A Nap közlése megtette a maga hatását s azok a körök, amelyek azt hitték, hogy Mihalovics Géza kivételében elbánásban részesíthetik, mert nincs aki az érdekében felszólalna, aki megkövetelné, hogy senki kedvéért és senki nyugalmaért rajta jogtalanság ne essék — ezek a körök ma kell, hogy más szemmel nézzék ezt a borzalmas ügyet, mint ahogy eddig nézték, amíg nem voltak a nyilvánosság ellenőrzésének kitéve.

Ma tudják, hogy Mihalovics Géza sorsát messze az ország határain túl is érdeklődő figyelem kíséri. Kemény meggyőződésünk, hogy szerencsétlen fiának leveleit ma, amikor még nem nyerte vissza szabadságát, éppen az ő érdekében nem szabad lenyomatni. Méltóztatassék elképzelni, hogy amikor még polgári foglyokkal is sok meg nem engedett dolog történik s megtörténik úgy, hogy hónapokig el sem panaszolhatják, mi-mindent követhetnének el katonai fogházakban, ha azt látnák, hogy a fogoly magánlevelei újságba kerülnek.

Egy újságnak nem szabad csak a maga újság-érdekét néznie. Nekünk bizonyára nem volna kellemetlen a meglepő intelligenciáról és lelkierőről tanuskodó szép levelek publikálása, de Mihalovics Géza sorsa e pillanatban előbbre való minden más érdeknel. Az ő sorsa föltétlen hallgatást parancsol e pillanatban, amikor azt ígéri, hogy ügyét hamarosan és igazság szerint befejezik. Várjunk egy darabig. Jó lélekkel mondjuk, igen tisztelt ügyvéd ur, hogy minden nyilatkozat, ha a legutóbbi apai, anyai vagy testvéri érzés diktálja is, csak általmára lehet Mihalovics Gézának. Várjuk meg az ítéletet, amely nem késhet sokáig.

Holttest az országuton.

Titokzatos rablógyilkosság.

Megölték egy zalamegyei lökereskedőt.

— Saját tudósítónktól. —

Hajmeresztően rémes eset híre érkezett a hozzánk. Két Szegedre menő ember Cserző község házában, az utmenti árokban borzalmas leltre akadott: az árok cserjéi között egy javakorabeli férfi istonyos sebekkel eltorzított holttestét feküdt vérebe fagyva.

Az eset részleteiről tudósítónk a következőket közli:

Bordó Mihály és Csarogy Péter, Csertőről Szegedre indultak. Nem messze a falutól, az országút mentén vérvonokat vettek észre. A nyomokat kísérve, amelyek az árokba vezettek, borzalmas látvány tárult előjük. Egy bokor aljában egy ismeretlen, erőteljes férfi holttestét pillantották meg. A fején, a vállán és a karján mély, baltaütésektől származó sebek tátongtak. Körülötte semmi jel, ami az előzményekre vezetne következtetni.

A két ember borzalmas fölfedezéséről nyomban jelentést tett a csendőrségnek, mely azonban a helyszínrre sietett és megindította a nyomozást.

A hullán lévő ruha szebeit kikutatták. — Egy csomó marhalevelet és egyéb irást ta-

láltak benne, melyekből megállapították, hogy az illető Galambos Sándor *murakeresztari* 38 éves lökereskedő. — Irásokon kívül semmi értéktárgyat, sem pénzt nem találtak nála. Két újján erős véraláfutás és horzsolás bizonyítja, hogy azokról a gyűrűket erőszakkal vették le. Minden jel, körülmény kétségtelesen bizonyítja, — hogy Galambos elvetemült rablógyilkosának lett áldozata.

Gyilkosai — mint a csendőrség ezt is megállapította — többen voltak, — kik hátulról, orozva támadták meg. Az első fejszecsapás fejét hasította ketté. Galambos eszméletlenül esett össze. A haramiák azonban még két halálos csapást sújtottak rá. Azután teljesen kioltották áldozatukat.

A szerencsétlen ember borzalmasan eltorzított holttestét beszállították Csertőre, — a csendőrség pedig nyomban erélyes nyomozást indított a haramiák kézrekerítésére. Az esetről táviratilag jelentést tett a kaposvári kir. ügyészségnek és a csendőrszárnyparancsnokságnak, mely táviratilag utasította az összes somogy megyei csendőrsőket is a nyomozásra és ugyanilyen megkeresést intézett a szomszédos vármegyék csendőrségéhez is.

A nyomozás tehát oly széles körben és olyan apparátussal folyik, hogy bizonyosra vehető, hogy a napon belül az elvetemült rablógyilkosok már a csendőrség kezében lesznek.

Az agyonvert lökereskedő borzalmas tragédiájáról táviratilag értesítették Murakereszturon lakó családját, mely intézkedni fog eltemetése iránt.

Angol-kór.

Ami kiváló és koncentrált táplálék a mely a SCOTT-féle Emulsió-ban foglaltatik, táplálja a csontokat, s azokat keményekké és egyenesekké teszi. E szer hatása alatt a csontokat körülvevő hus egészséges és szilárd lesz.

Az általános egészség a

SCOTT-féle Emulsió

hatása alatt, rohamosan javul és az angolkóros gyermekek a helyi rózsás és viruló arczint kapnak, mint az egészségesek. Az orvosok általánosan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsió

használatát.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 Ft.

Kapható minden gyógyszerárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer véglegét — a halálat — kerjük megemlékezni.

Hirek.

Á kaposvári Ázsia.

Azt mondják, hogy a kultúra folyójának veszélyes, tekervényes a medre. Ennek a szabálynak feltétlenül igazolása az a körülmény, hogy Nagykanizsára már kétségtelesen eljutottak az európai civilizáció áramlatai s tekervényes folyásukban az ősi, atavisztikus butaság oazarának meghagyták a nyugotabbnak fekvő Kaposvárt.

A kaposvári lapok ma hangos panasszal, érdeklmes kiáltásokkal vannak tele. Valóban, nagy sérelem esett velük, amelynek súlyát mi, kanizsajak fel nem foghatjuk, mert nálunk ilyesmi nem történhet meg. Kaposváron ugyanis történtek a következők:

Kupa országának megyéjében két napilap van. Két jól, élénken szerkesztett, komoly

napilap, melyeknek modern szelleműl ájtart szerkesztői úgy vélték, hogy nekik valami másféle feladat van ebben a korrupciótól és tudóvészeltől átitatott városban. És ezt a missziót igyekeztek is teljesíteni. A vége az lett, hogy a lapok tudósítót kiiltották a kaposvári képviselőtestület közgyűlési terméből. Felküldték őket valami légvonatos, nedves karzatra, hogy onnan gyönyörködjenek a helyi nagyságok sablonos közhelyeiben, rövidlátó hazabeszéléseiben. Persze, vannak Kaposvárott is — szinte hihetetlen! — értelmes fők, kik a legutóbbi közgyűlésen elégteltel kérték a sajtó részére, azonban lehurrogták a közgyűlés intelligenciáját, sőt utasították a városi közhivatalokat, hogy esentul minden információt tagadjanak meg a lapoktól.

Ezt a kis esetet rövidesen az ország összes lapjai tárgyalni fogják. És biztosíthatjuk a kicskás Kaposvárt, hogy három tífuszos esztendő nem árthat annyit a nemes város hírnevének, mint mennyit ez a kis ügy ártani fog. Ennek országos nyilvánosságra kerülése a legpompásabb butasági bizonyítványt állítja ki egy fejlődő városról, mely a panamák leleplezése mögött Miklós Gyula és Salgó Sándor szerkesztőket látja és nem az egész felháborodott közvéleményt, melynek bőrére a kisdud panamák folynak.

Kaposvár tehát országos hírnévre verődik. Gratulálunk hozzá *Németh István* odaváló polgármester urnak. Most még csak azt szeretnők tudni, hogy ez a képviselőtestület hogy szerzerhetett tudomást arról, hogy mi áll a helyi lapokban, mert az ABC ismeretének hírlapolvasáshoz szükséges magas kvalifikációja alig tételvezhető fel ezekről az urakról. Mint látni való, vannak városok, melyeket az államvasutak sem hozhatnak ki napkeleti Ázsiából.

— Uj törvényességi jegyző. Az igazságügy-miniszter *Orff Győző* nagykanizsai kir. törvénsszéki joggyakornokot a kaposvári kir. törvénsszékhöz jegyzővé kinevezte.

— Somogyban árad a Dráva. Zákányból írják: Az ország különböző részében fenyegető módon fellépő áradás, vármegyénk vizmentl lakosságát is előkészületekre készítette, amennyiben a Dráva is erősen megáradt. A csurgói, barcsi, nagyatádi és szigetvári járáások főszolgabírói a szükséges óvintézkedéseket megtették s a víz emelkedését éber és gondos figyelemmel kísérik. Egyelőre nálunk még nincs veszedelem s előreláthatólag nem is lesz, mindazonáltal az eshetőségekre el kell készülni.

— Katonai hír. *Patka Zsigmond* 48-ik gyalogezredbeli századost a 23. gyalogezredhez helyezték át.

— A Gazdasági bank alakuló ülésén Eger-szegen Emilittük már, hogy az Országos Gazdasági Bank r. t. Zalaegerszegen részvény-társasági alapon külföldi bankfiókot létesít. A bankfióknak nagyszabású programja van és igazán fontos gazdasági életre van hivatva a megyében. Ezt méltányolja is a megyei közönség, mely a kibocsájtandó részvények nagy részét aránylag igen rövid idő alatt jegyezte, úgy, hogy már szombaton, e hó 13-án délelőtti 11 órakor Zalaegerszegen az Arany Bárány szálloda első emeleti Kereskedelmi kör helyiségében az alakuló gyűlést megtarthatják. A meghívók az alapítók megbízásából herceg *Salkovszky* Viktor aláírásával mertek szét. Az alakuló ülésen a központi vezérigazgató is jelen lesz. Az alapítók 14 pontban részletezik az intézet gazdag

programját, melyből kiveseljük a következőket:

— Parcellálás saját számlára és parcellálás céljából alakult alkalmi egyesületek finanszírozása.

— Földhasználati szabványok létesítése.
— A gazdasági társadalmi egyesületeknek és gazdasági ösztönzőknek az állattenyésztés előmozdítása, vetőmag beszerzése és házaliparkésztmények értékesítésére irányuló törekvéseket pénzügyileg támogatni.

— Árnosztály létesítése, amely foglalkozik mindennemű nyersanyagok értékesítésével, gazdasági gépek és eszközök eladásával és minden olyan árucikk beszerzésével, amelyek a mezőgazdaságban használatosak.

— A kormány a balatoni haltenyésztést. Régebb idő óta folyamatban van oly tárgyalás, hogy a Balaton halastása érdekében nagyobb mértékű kiterjedések történjenek. Ezek a tárgyalások most befejeződtek. Arról van szó, hogy hat éven át éventét 100—100 mássa nemcsak fajta éves pontyivadékot lehetne egy tízhez kg. állag-nyiba arasztenek a balatoni. Szakértők azonban legelőbb szorgalmat a Balaton halastása, hogy három év múltán már eredményre lehetne számítani. A földművelésügyi kormány a Balaton halastási kísérletben közreműködni részvevő és [azt anyagilag is támogatja. Időnyerés végett az idén tavasszal történik a halastás, de még az ősszel beszerzik a Balatonba, a második teljesítő anyagot. Ezzel egyidejűleg intézkedések történnek az orvosi állatok ellen, a mi az egész állattal kísérlet sikerét, ha szigorúan nem tartózzák meg, illuzórikus lesz. Ezt az állati támogatást mi magunk is méltányonnak tartónak, ha nem egy nagy osztályos fizető részvényirtásának volna a balatoni halastás ma.

— Pozsony a Balatonnál. Csak pár hét előtérben állunk meg arról az érdekes mozgalomról, mely Pozsonyban a Balatonkultúra érdekében Masznyik Endre dr., ev. theol. akad. igazgató indított meg a ma már ötvennel jelentkezők, hogy a Kis-Pozsony a Balaton egyik legcsodásabb pontján, a Fenyőföldi Mária-telep legcsodásabb gyönyörű lenyomórészege tiszta és nagy parti mentén biztosan megépül. Masznyik Endre dr., theol. akad. igazgató és társai ugyancsak az Zsigy Béla dr., a miniszteri egyetemes négyesletnyi terület az aróval együtt pár nap előtt megvették és ötévesre parcellára alakítva most áruba is bocsátották. Az új földterület valószínűleg „Balaton-Fenyves” néven egyike lesz a legkedvezőbb nyaraló helyeknek. Lass minden kétséget kizáróan berendezési esztétika, vendéglője, csónakkötője, tenisz és teniszkurtyja és páratlan szépségű lenyomó erdei és parti sétány. A parcellázás miniszteri írás már is is foglalták a nyaraló budapesti az osztály kísértésével csaknem mind pozsonyi család.

— Mikor a tulipánok uralkodtak. Feltűnő felragasztás történik végtelenül, hogy gazdasági miniszterre kéri a nagykanizsai kereskedőknek feladást kéri. Ennek az egyesületnek miniszteri mindig kéri, a miniszter megindul a miniszter megindul a miniszterrel, mely a város egész közönséget vonzza az utca. Szóval a város leg-

kiválóbb magyar művészek és művésznők szerepeltek a kereskedő ifjak estélyán: Krammer Teréz, Fodor Sári, Márkus Emma stb. Az idősebbeknek vétele a rendezőség az idegen művészek meginvitálását, mert olyan fiatal ötletre akadtak, mely kanizsai szereplőkkel is a legnagyobb sikert biztosítja. Az előadás címe: „Mikor a tulipánok uralkodtak.” A történelem egy páratlanul érdekes mozzanatát mutatja be az előadás változó színes képcsoportokban, táncokkal, szöveggel, zenével, énekkel. — A színpad előre láthatóan vakítóan színes képeket fog mutatni. Az előadás mintegy másfél óra hosszú tart. A próbák már nagyban folynak és erős sikert jósolnak.

— Az izr. templomban a péntek esti istentiszteletet f. hó 12 étől kezdve további intézkedésig délután fél 6 órakor kezdődnek.

— Névmagyarosítás. Löwinger János tapolcai illetőségű nagykanizsai lakos, 48-ik es. és kir. gyalogezredbeli őrmester család nevét „Lengyel”-re magyarosította.

— Kimutatás. A letenyei iparos olvasókör 1909. évi február hó 2 án tartott ünnepélyes felhívást a kegyesek voltak: Sámson László 2-K Zsuzsanna Gyula, Fodor Vilmos 1.20—1.20 K Batta Andor, Neumann Samu, Vajda Manó, Szászter Jakab 1—1 K, Szalay Károly 80 f. Pichla Lajos 70 f., Reich Salamon, Kovács Tivadar 60—60 f., Klüger Pál 50 f., Beck Árpád, Mészáros Sándor, Berger Károly, Pál János, Pikali József, Kovács Kálmán, Simon Lajos, Schwarzenberg János 40—40 f., Csik N., Leitner Lipót, Österreicher József, Hirsch Ignác, Kasper Károly, Kramár Ötön, Schiboczky Mihály, dr. Lakó Imre, D. Mátyás József, Szedelmajer Ferenc, Holczar 20—20 f.

— SZÉKELYI LAJOS első nagykanizsai fehérmű gőzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

— ORÁT venni vagy javítani a legjobban SZIVOS ANTAL műrással lehet, u. o. egy megfelelő szemüveg már egy koronaért kapható.

— MAYER KÁROLY első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, gyűrűző és pillesírozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elválttal szakmájába vágó munkákat a legutányosabb -/9/, — egy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1882.

VITA
SÓSKÚT FORRÁS VÁZMÉLYE

ALKALIKUS NÁTRON-LITHIUMOS GYÓGYVIZ

Orvosi ajánlása: húgyvese, diathézis, köszvény, cukorbetegség, gyomor-, veseseb- és húgyhólyag-bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz pártalan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a
Központi Iroda: Budapest, VIII., József-körút 60.
Kapható: gyógyszerek, drogeriák és Haxer-üzletekben.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Fehérvári kormány megbélyegzése.

Budapest, február 11. A képviselőház mai ülésén Jusch Gyula elnököt Visontai Soma előadó előterjeszté az igazságügyi bizottság jelentését a Fehérvári kormány vád alá helyezéséről és kéri a bizottsági vélemény kinyomtatását. — Az indítvány rámutat arra, hogy a Fehérvári kormány szembe helyezkedett több alkalommal a törvényekkel, megítámdta az alkotmányt és a királyi tekinetlyt, megsértette azzal, hogy az uralkodót nyílt alkotmányserítés katasztrófájához vitte közel. A kormány tagjai szövetkeztek a nemzet ellenségeivel, osztályharcot idéztek fel és megfizetett sajtóikkal megfélembítették a közvéleményt. Mindezek súlyos okok arra, hogy a Fehérvári kormány tagjait vád alá helyezzék, a felelősök paktumra való tekintettel azonban a Ház nem kíván a megtorló eszközökhöz folyamodni, hanem beéri azzal, hogy a felelősök neveket megbélyegezze, átadja a nemzet ítéletének.

A Ház a bizottsági indítványt egyhangúlag elfogadta.

Nagy György kijelenti, hogy ezek után a saját indítványát tárgyalannak tekinti, de azért kéri annak kinyomtatását is. A Ház elhatározta, hogy Nagy György indítványát nem nyomtatja ki.

Ezután folytatták a földadójavaslattal tárgyalását. A 30. § nál Maszón Vilmos kívánja a földadónál is a létminimum megállapítását és ehhez névszerinti szavazást kéri.

Előző megállapítja, hogy a névszerinti szavazást kéri husz képviselő közül csak tizenöt van jelen, ezért a névszerinti szavazást nem rendeli el.

Ezután a Ház kisebb módosításokkal végig elfogadta a javaslatot és az elnök így az általános, mint a részletes vitát besárta.

Öngyilkos bankigazgató.

Eszék, február 11. Kossuth József, a csődbe jutott eszéki iparbank vezérigazgatója ma öngyilkos lett. A rendőrség lakását alá helyezte. A szerencsétlen ember azért vált meg az életől, mert Eszéken társadalmi boykottot indítottak ellene és azt nem tudta elviselni.

Ki nyert?

Budapest, február 11. Az osztálysorsjáték mai húzásán 10 ezer koronaát nyertek a 12796, 8542 és 9138 számú sorsjegyek.

A gyilkos katonák.

Baja, február 11. Az aradi hadbírósg két vizsgálóbírója ma Bajára érkezett, — hogy a Szivics Pál nevű gyilkos katonaszökevény ügyében nyomozzanak. A hivatalos vizsgálat megindult és az máris olyan adatokat lárt

Meghívók, táncrendek, teremdzsek, confetti, szerpentin és cotillon a legmoderniebb kivitelben és a legolcsóbb árban kaphatók **FISCHEL FÜLÖP FIA** KÖNYVNYOMDAJAPAN ÉS KÖNYVKERESKEDESEBEN Nagykanizsán.

fel, melyek az egyik hadbíró kijelentése szerint elégségesek ahhoz, hogy Sirovicot a hadbíróság halálra ítélje.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köbvénynél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál különösen hasznos.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvizetartályokban vagy a Salgó-Lipóczy
Salvator-forrás Váltóutján Pápai, V. Budai rakparton.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Pestli-Magyar Kereskedelmi Bank nagyközönségi hírhíjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 743. — Osztrák hitel részvény 532.75. 4/10, magyar koronajárék 92.20. Kereskedelmi-bank részvény 3466. — Salgótarjáni közönséganya részvény 584. — Rimamurányi vasmű részvény 530. — Adria tengervíz részvény 407. — Hazai bank részv. 279. —

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Készáru-üzlet.

Változatlan.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április 12.81. Buza 1909. október 10.65
Rozs 1909. április 10.11. Rozs 1909. október — Zab
1909. április 8.58. Zab 1909. október — tengeri 1909.
május 7.28. Repece 1909. aug. 14.15.

Egy újonnan épült ház szabad kézből eladó. Bővebbet Csányi László utca 8. szám alatt.

Üveg varrónők

Állandó munkára felvételnek Szabó P. női divattermében Zrínyi-utca 42., hol két tanulóany is felvétetik. — Jelentkezhetni vasárnap délelőtt 11-től 12-ig.

Steckenpferd- Bay-Rum

Legjobb hajvix különösen kopra- és hajtúllás ellen.

== MINDENÜTT KAPHATÓ! ==

Az új bortörvény.

A borhamisításnak és hamisított bor forgalombahozatalának tilalmazásáról jegyzetkészű kiadás ára 1 kor. 20 fill. Az e törvényben előírt nyilvántartás bejelentés nyomtatványok állandó kiadása

Fischel Fülöp Fia

Könyvkereskedésében Nagykanizsán.

== Egy szép nagy ==
üzlethelyiség berendezéssel
a Fő-úton átadó. Cím a kiadóhivatalban.

Faragó és Sass

festőművészek műtermében

már készülnek a legpazarabb diszletek

a kereskedő ifjak 20-iki es-télyére, melyen a

„Mikor a tulipánok uralkodtak“

című fantasztikus

képcsoportozatot adják elő

mulattató szöveget,

zenével, táncsal.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐÜLTVÁNYISKOLA

AZ ÁRAMI FELÜGYELET MELLETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM

TELEP
NAGYŐSZ
TORONTÁL N.

TEREJEIME 500 KAT. HOLD
KÉSZLET SOM MILLIÓ
ÁRÉJYÉZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Aranyozások,

szalagok nyomása,

könyvkötészeti munkák

FISCHEL FÜLÖP FIA

legjobban berendezett és felszerelt könyvkötészetében készülnek

Nagykanizsán.

Gróf Deym János szőlőgazdasága és pincészete

== Lesencetomaj, Zala megye. ==

Megvételre ajánlja különféle szőlőművelésű és fajtájú I. és II. osztályú Riparia Portalis stannu gyökeres fásoltványait valamint I. és II. osztályú sima vadveszélit, nemkülönben felhívja a vendéglős urak figyelmét kitűnő újbor és palackérett asztali valamint pecsényeborok beszerzésére.

Ebbsel szíves megkeresések lentli címre kérelmek.

Hangya-Sósorszesz

törvényesen védve.

2214

Legjobb fájdalomcsillapító, nélkülözhetlen háziszer bedörzsölésre.

Nagy üveg à 1.50 K. Kis üveg 80 fill.

Kapható Nagykanizsán. Gyógyszertárakban, Armuth Náthán és társa, Neu és Klein fűszerüzletében, Bader Henrik (Csengery-út) és Drogeria a „Vörös kereszt“-hez.

== Számos elismerő levél! ==

Szerkesztőség:

Nagykanizsa, Nádor-utca 4.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp fia könyv- és papírkereskedésben, Városház-palota; ide látogatnak az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103. Szerkesztőség: 78.

Munkadíjak, hirdetésdíjak és magán-közlemények soronként 50 fillér. Eljegyzési és esketési értesítések díja 5 kor.; előfizetőknél 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Égész évre	12.- "

Postai szétküldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Égész évre	18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Adóreform és demokrácia.

Irtá: Fenyvesi Soma dr.
országgyűlési képviselő.

Nagykanizsa, február 12.

Az adójavaslatok ellen mesterségesen támasztott részleges felzúdulás már csillapult. Az országgyűlési tárgyalások alatt elhangzott beszédek és különösen a pénzügyminiszter minden egyes felszólalása mélyen bevilágítottak az adójavaslatok ellen támasztott csendes lefolyásnak bizonyult viharok forrásába, de egyszerműd kétségtelenné tették azt is, hogy a mozgalom, mely országzserte az adójavaslatok ellen indította, nem magukban a javaslatokban bírta indító okát és ennek nem is a célzottak mondott javítások elérése volt a feladats, hanem kísérlet arra, hogy a kormányzás ellen hangulat és — ha lehet — elkeseredés keltsék.

Kétségtelen tény ugyanis, hogy politikai igazságra jobb anyagot, mint az adóreformot, képzelni sem lehet. Hisz minden adóreform közvetlenül érinti az ország egész lakosságát és döntő befolyást gyakorolhat egyes osztályok jövedelmének csökkenésére, vagy emelkedésére, segíthet vagy ronthat egyes termelési osztályok egész alakulásán, helyzetén. Mindenütt a világon, ahol adóreformot tervezett valamely kormány, idegenkedéssel és félelemmel fogadták, mert minden reformnál ott settenkedett az adó fizető polgár gyanuja, hogy az új adóreform ép vele szemben fogja súlyosabb terhet jelenteni. Az adófizetési morál nem igen emelkedett sehől arra a magaslatra, hogy a polgárság széles rétegei önként és szívesen fizessék az adót ama tudatban, hogy ez is elsőrangú állampolgári kötelesség. Az állam nem öncél, nem önmagáért létezik, hanem minden egyes funkcióját az egész nemzet érdekében végzi. De mert az adófizetés terhét az egyes közvetlenül érzi, míg az állami funkciók — minő az iskoláztatás, személy- és vagyonbiztonság védelme, jogszolgáltatás, egészségügy intézése és számtalan más megnyilatkozása az állami tevékenységnek, — csak közvetve hat, így az összhang a teherviselés készsége és az állami funkciók igénybevétele között nincs meg. Nálunk még más indoka is volt annak, hogy adót nem szívesen fizettünk. Hosszu időn át idegen hatalom által, idegen célokra szedtetvén az adó, vis-

szamaradt az idegenkedés mindennel szemben, ami az adóviselési kötelezettséggel összefügg.

Ha azonban most már az adójavaslatok tárgyalása alkalmával felmerült tüneteket komoly és tárgyilagos vizsgálat tárgyává tesszük, egy különös jelenségre akadunk. Hogy nálunk, hol a termelési ágak leginkább reá lennének utalva arra, hogy egymást kölcsönösen kiegészítsék, azok képviselői — miúdig hirdetvén az összhang szükséges voltát — nem annyira saját adójuk súlyos voltát panaszolták, hanem a másik termelési osztály adójának csekély voltát. A valódi, az egyenletes és demokratikus fejlődés pedig csak akkor fog képződni, midőn az egyes termelési osztályok nem állanak idegenként szemben egymással. Az állam fejlődő szükségleteire, a folyton fokozódó terhek, a mindenfelé megnőtt életigények kielégítésére a földbirtok korlátozott jövedelme ma holnap nem elegendő. A földbirtok terhei folyton nőnek és magának a birtokos osztálynak be kell látania, hogy a birtok kezelését összekötetésbe kell hozni az iparral és a kereskedelemmel; a jó gazdának ma ipárosnak, kereskedőnek is kell lennie. De be kell látania még egyet. Hogy meg kell szünnie annak a hitnek, hogy a földbirtokos minden gyermekének is vagy földbirtokosnak kell maradnia, vagy minden áron hivatalhoz kell jutnia. Magyarország közszellemének szüksége van arra, hogy egyazon családok fiai menjenek ipari, kereskedelmi pályára is, amely családokban a hazafiság erénye szent érzésként adatott át egyik generációtól a másiknak. Addig míg csak panaszkodunk kereskedelmünk szellemére, de mit sem teszünk annak megváltoztatására, eredményeket nem is remélhetünk. Ha a földbirtokos család egyes tagjai kereskedelemmel, iparral is fognak foglalkozni, ha a külön termelési osztályok tagjai nem idegenként fognak szemben állani, hanem tényleg megbecsülve kölcsönösen egymást, együttesen és harmonikusan fognak működni, akkor fogja kezdetét venni nálunk a valódi demokratikus fejlődés. Az a demokratikus fejlődés, melynek végeredménye nemcsak a jogok egyenlő voltának hirdetése, hanem a köteleességek egyenlő teljesítése. Ezen fejlődés egyik alapköve lesz a már tárgyalás alatt álló adóreform, melynek kétségtelen helyes célja

az terhek áthárítása a szegényről a vagyonosra. Mert ugyanis a valódi demokrácia elve az, hogy az erősebb többet teljesítsen mint a gyenge.

A Balatonpart fejlesztése.

A birtokviszonyok rendezetlensége

Új kataszteri földmérések lesznek.

— Saját tudósításokból. —

Azt a rendkívül fontos gazdasági és kulturális érdeket, melyet a Balatonpart fejlesztése, fővárosátatása van hivatva képviselni, már régen fölismerték az állam, a balatonvidéki vármegyék törvényhatóságai és a társadalom. E fölismérésből fakadt az az évekkel ezeltől megindult lelkes mozgalom, mely nem kímélve sem pénzátáldozatot, sem fáradságot, helyesen értelmezett és alkalmazott céltudatossággal igyekezett a Balatonparton élénk kulturális és gazdasági életet teremteni.

Ámde, míg egy oldalról a legteljesebb áldozatkészség nyilvánult meg, mely a fejlődési folyamatot helyes irányba terelte és megerősítette, szinte természetellenesen meggyorsította, addig viszont más oldalakon teljesen megfeledkeztek azon intézkedések megtételéről, melyeket a fejlődés szabályozása nem nélkülözhet és melyeknek hiánya mind érezhetőbbé lesz.

Ezen hiányok közül való az is, melynek sürgős pótlótatása érdekében most indított akciót Somogyvármegye törvényhatósága. — Az utóbbi években a Balatonpart fejlődése gyors lendületet vett. A parton hevert telkek egész villavárosok, nyaralótelepek, üdülősorok keletkeztek. Egy-egy nagyobb telket 20–25 földdarabra parcellázták és adott el a tulajdonos. A vevő tulajdonába lépett a vásárolt földterületnek, épített is rajta hasznosította is. A vételnek telekkönyvi rendezése azonban 70–80 százalékban elmaradt. Elmaradt, mert ha akarták is, nem tudták rendezni. Nem pedig azért, mert a Balatonpart telekkönyvelése nagyon, de nagyon hiányos, a birtokviszonyok elrettentően rendezetlenek, zűlések. — A Balatonpart kataszteri beosztását még a múlt század ötvenes-hatvanas éveiben rendezték. Azóta senkinek sem volt gondja arra, hogy az elévült birtokrendezést korrigálva, meg kellene újítani. Ebből aztán természetesen eredt a birtokviszonyok nagy zűlétsége.

Már pedig ez nagyon súlyos zavarokat idézhet és idéz is elő és komoly aggodalmakra adhat okot, ha a mulasztásokat a legsürgősebben nem pótolják. A birtokviszony zavarossága ugyanis nem csak papíros hiba, hanem szomorú gazdasági következményeket is von maga után, már magában véve egy-

dül azzal is, hogy a telek, villatulajdonosok hitelképességét erősen és kedvezőtlenül befolyásolja. Hiszen a villatulajdonos így abban sem lehet biztos, hogy az a telk, melyet ő megvett, melynek vételárát kifizette és melyen hasznosítható befektetéseket eszközölt, — telek könyvileg jogosan képezheti az ő tulajdonát és képezte e szellett az eladój tulajdonát?

E zavaros és sok veszedelmes következményekkel fenyegető állapot megszüntetése érdekében Somogyvármegye közigazgatási bizottsága följáratot intézett a miniszterelnökhöz és pénzügyminiszterhez, melyben előterjesztést tesz, hogy a kormány rendelje el a Balatonpart birtokviszonyainak soronkívüli rendezését. — Ennek lehetővé tételére pedig kéri a közigazgatási bizottság, hogy állítson a kormány Somogy és Zala vármegye területére kiterjedő hatáskörrel egy új, köztér határaitól fölmérő hivatalt, mely a 40-50 évvel ezelőt megállapított és ma már nagyon számos hibás kataszteri beosztást, birtokrendezést kiigazítsa.

A memorandum sikerre vezetett

Nagykanizsa a IV. lakbérosztályban.

— Saját tudósítónktól. —

A nagykanizsai államtisztviselőknél 5-ös hírral szolgálunk. Nem volt hiábavaló egyesülésük, a rajtuk esett sérelem orvosolást talál. Mint a leghitelesebb helyről értesülünk, a memorandum, melyet a minisztertanácsban városunknak alacsony lakbérosztályba sorozása miatt nyújtottak be, eredményre vezetett.

A minisztertanács nem ragaszkodik a lakbérosztály ügyében kiadott rendeletéhez, mely azt mondta ki, hogy az tíz éven belül meg nem változtatható. Nem tekint az elvi jelentőségének, vagyis olyannak, melyet a kimondott 10 éven belül meg nem lehet változtatni, és ezért elrendelte a kormány, hogy mindazonokon a helyeken, hol a tisztviselőknél bizonyítványok sikerült, hogy az a nyomozás, melyet a pénzügyigazgatóságok teljesítettek a városokban és községekben, s melynek alapján ezek a helységek a különböző lakbérosztályokba soroztattak, valamely ok folytán téves vagy hibás, a sérelmet orvosolni fogja.

Mint azt már megírtuk, a pénzügyminiszter még a múlt hónapban megkereste Nagykanizsa várost egy tabuláttal kimutatás elkészítésére, melyben pontos adatok álljanak arra nézve, hogy hány tisztviselői lakásul alkalmas három szobás lakás van a városban és mi azok pontos bérösszege. — A kimutatás, mely Vécey Zsigmond polgármester által vezetett nyomozás eredménye, elkészült és a pénzügyminiszterhez felküldött. Ez a kimutatás minden költséget kizárólag kiderítette azt, hogy a zalaegerszegi pénzügyigazgatóság kiküldöttje által összeállított kimutatás hibás, mert abba nagyon sok olyan lakás is fel volt véve, melyben államhivatalnokok nagy kontingensét kitevő úri ember nem lakhat, s ezenkívül sok esetben a városnak még nem felelő alacsony bérösszegek szerepelnek a pénzügyigazgatás kimutatásában. E hibák pedig onnan származnak, hogy a pénzügyigazgatóság kiküldöttje tévesen értelmezte az első nyomozás alapján szolgáló miniszteri rendeletet és nem győződött meg a helyszínen minden egyes lakás használhatóságáról és azok valódi bérösszegének nagyságáról.

Mindezen okok, melyeket a memorandum nagy részletességgel és körültekintő gondossággal sorol fel, arra indították a miniszteriumot, hogy új nyomozás foganatosítását rendelje el. A hibás és tévedések kiigazítása végett a legközelebbi napokban fogja a pénzügyminiszterium a zalaegerszegi kir. pénzügyigazgatóságot megkeresni, melynek eredménye most már csak az lehet, hogy Nagykanizsa állami tisztviselői az öbajtott 70 százalékos lakbérosztályba fognak soroztatni.

Vissza Boszniából.

— Vége a próbamozgósításnak. —

— Saját tudósítónktól. —

Most már csakugyan nincs mit tartani attól, hogy a Balkánon valami zavargás bontsa meg Európa békés harmoniáját, a politikai szünetedések, amelyek a monarchia agresszív magatartásáért bűntelen felkorbácsolás teljesen lecsillapították. Szó sincs többé háborúról, a diplomácia jól működő gépezete kitűnően hatott. Tavaszra mindenki rettegett a zavaroktól és íme, a hangulat teljesen békés, a próbamozgósítás alkalomával leveleznyelt csapatok teljesen feleslegessé váltak Boszniában.

Ennek a megváltozott helyzetnek tulajdonítható az a legújabb titkos hadügyminiszteri rendelet, amely visszavonja a Boszniába leveleznyelt csapatokat. Amint megbízható forrásból értesülünk, már el is rendelte a hadtestparancsnokság, hogy azok a zászlóaljok, amelyek a határőrszolgálat teljesítésénél nélkülözhetők, haladéktalanul vonuljanak vissza előbbi állomáshelyükre. Kiváltságosan azokra a csapatokra vonatkozik ez a rendelkezés, amelyekre a helyőrségi szolgálattól szükség van.

A rendelkezésnek megfelelőleg több boszniai zászlóalj már megtette az előkészületeket, hogy hazautazzék ezrede törzséhez. A zászlóaljok hazahívásával vége lesz a próbamozgósításnak. Természetes, hogy az összes csapatok nem egyszerre jönnek vissza. Még mindig marad oda lenn annyi katonaság, amennyi bármely adott helyzetben a béke és a közbiztonság megőrzéséért szükséges. Egyébként érdekes, hogy a tüzérszerekek éles lötéssel való harcserű lövés gyakorlata közel a határhoz fog lefolyni, amit természetesen szintén nyomatékos mértékben alkalmas a zavargásoknak még gondolatát is elfojtani.

PESTI MAGYAR
KERESKEDELMI BANK

Részvénytőke 42 millió korona. ALAPÍTOTT 1861-İK ÉVBEN. Tartalékalap 51 millió korona.

NAGYKANIZSAI FIÓKJA

Elfogad pénzbetéteket

lakbérpénztári könyvecskékre

üzemint. 244

folyószámlára és pénztárjegyekre.

Pénztári órák: D. e. 1/9-12-ig, D. u. 1/3-5-ig.
Betétek, avagy kivétek a délutáni pénztári órák alatt is eszközölhetők.

A fiók vidéki ügyfeleknek készpénzzel küld postai befizető lapokat, melyekkel minden postahivatalnál portómentesen lehet feladni betéteket. □ □ □ □

Hirek.

— A honvédelmi miniszter a Mihalovics-ügyről. A képviselőház déli szünete alatt Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter a balpárti képviselők közé vegyült és az iránt érdeklődött, hogy milyen kilátásaik vannak az ujoncjavaslatoknak. A képviselők kijelentették, hogy minden eszközzel harcolni fognak a javaslatok ellen. Szóba került a Mihalovics-ügy is. A kérdezősködésekre a miniszter ezt mondta:

— Az előnyömozás be van fejezve és a dolog a rendes bíról utra került. Ide se uchem, se másnak beavatkozni joga nincs. Azt azonban mondhatom, hogy nem értem azt a zajt, amit az újságok ebben az ügyben csapnak.

— Dr Szende előadása. Mint már közöltük, az O. M. K. E. zala megyei kerülete vasárnap, folyó hó 14 én délután 3 órakor a városháza dísztermében közgyűlést tart, melyen Dr. Szende központi főtitkár fog beszámolni. Tekintettel arra, hogy ezen beszámoló az összes gazdasági kérdéseket, különösen az adóreform kérdését is felöleli, s ekként az ipar és kereskedelem körén kívüli állókat is érdekel, az Onke, a mult helybeli vezetőségétől értesülésünk, vendégeket ezen gyűlésen szívesen lát.

— A kaposvári Ázsia. A kaposvári képviselőtestület bölcis többsége, — mint tegnap megírtuk, — átokkal sujtotta a helyi lapokat s megtiltotta a városi hivataloknak, hogy a sajtót informálják. Erre az ostoba határozatra, — mint Kaposvárról táviratozzák, — azzal felelnek a lapok, hogy ezentúl a városi közgyűlésekről nem fognak tudósítást közölni. A kaposvári kupaktanács kitűnő szakjelei ezentúl tehát hiába fognak hazabeszélni, azt ott-hon nem fogja senki megtudni.

— A tapolcai főszolgabíró. Tapolcáról küldték hozzánk a következő sorokat: Hogy mily eredménnyel folytak le a megyei közgyűlésen a szolgabírák választása, azt a kedves lapunk már közölte. E hír kiegészítésül azonban okvetlen közölnöm kell azt az állítólagos örömről, mely uton-utfélen megnyilatkozott, midőn tudomására jutott a közönségnek, hogy a tapolcai járás főszolgabírájával közfelkiáltással a köztisztjelet és szeretetben álló eddigi tb. főbíránk, Karácsonyi Kálmán választott meg.

— A balatonparti bozót lecsapolása. A Balaton nyugati partján levő bozótok II részletét az ármentesítő társulat most akarja lecsapolni, s erre engedélyt kért az alispántól. A lecsapolásnak semmi különösebb akadályja nincs s így az alispán e hó folyamán helyszíni szemlét fog a bozótokban tartani és ennek megőrténte után a lecsapolást megkezdi.

— Besútták a jégpályát. Nagy és jogos panasza van a korcsolyázó közönségnek, még tart a tél, még soká megbírná a korcsolyázókat s a nagykanizsai korcsolyapályát már végleg leszerelték, a korcsolyázó egyesület befejezte idei működését. — Ez az intézkedés valóban érthetetlen, sőt jogtalan is mert a szezonjegyeket az egész tél folyamára adták ki s így a tél közepén nem lehet leszerelni a pályát. Igaz, hogy az idén bőségesen volt alkalom a korcsolyázásra, de viszont tessék azt tekinteni, hogy némely esztendőben a szezonjegyek alig két-háromszor vehetik igénybe a korcsolyapályát. Az egyleti tagok remélik, —

hogyan vezetőség még a holnap nap folyamán ismét megnyitja a pályát és a villanylámpákat ismét felszerelteti.

— A belügyminiszter a cimkóróság ellen. Andrássy Gyula gróf belügyminiszter az összes törvényhatóságokhoz körrendeletet intézett, hogy a megyei és városi segéd- és kezelőhivatalnokok a tiszteletbeli címek adományozását szüntessék meg és tisztviselőknak is csak abban az esetben adjanak tiszteletbeli állásokat, ha annak gyakorlati szüksége mutatkozik. — Oh jaj, mi lesz most?

— Egy léghajó útja. Sárbovárdról jelentik, hogy ott tegnap este hét órakor kikötött a Berlin léghajó, a mely keáden dében 12 óra 50 perckor szállt föl a svájci Szt.-Móricban. Utközben, a mely Roseg-gleccser, Milanó, Valencs, Laibak, Pécs és Nagykanizsa fölött vitt el, a maximális magasság 5800 méter volt. A léghajó utasai: Erbsloß és Reiman Eberfeldből és Grüneberg Frigyes Kölnből.

— A jogászbál. Nagyban folynak az előkészületek a holnap esti jogászbálra. Soha tán nem vilványult meg akkora érdeklődés nyilvánlancumulátság iránt, mint aminő érdeklődés elözi meg városunk minden rendű és rangu jogászáinak holnapi táncestélyét. — Valamikor egész Dunántulon a leghitelesebb bálok egyike volt a kanizsal jogászbál, és azt hisszük, hogy a holnapesti táncmulatság, — mely a gyermekvédelem nemese célját fogja szolgálni, népszerűség és látogatottság dolgában az idei szezonnak is legkikerültebb bálja lesz. Egyforma örömmel üdvözölte egész városunk művelt társadalmát az igazán nemese mozgalmat, melyet a Gyermekvédő liga megalakulásában látott. É: ha visszaemlékszünk arra a párját ritkító sokadalomra, melyet főleg városunk urf hölgyei alkottak néhány héttel ezelőtt, midőn a liga nagykanizsai csoportját megteremtették, joggal remélhetjük, hogy most is mind eljönnek oda, hol a mulatás egyedül célja az elhagyott és önhibájukon kívül bűnbe esett szerencsétlen gyermekek megmentése.

— Kondor Ernő — cigányprimás. Kondor Ernőről, a Bihari társulat volt kabarét-rendezőjéről híják: Az 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 című furcsa, jó melódiajú pattogó magyar dal most a legnépszerűbb nótá. Még a Berger Zsigánál is népszerűbb. Budapesten, sőt a vidéken, mintha megbolondultak volna az emberek, lejjászámolnak, amikor mulatnak. Elkészeregett lumpok most már nem a szorítottól dalt húzzák a fülükbe, sőt nem is a Kitétték a holttestet az udvarra mellett tessék ki a nehéz »dohányt« az asztalra. Könnyű erkölcsű kis nők és havonkint egyszer kiruccanó államhivatalnokok, mind-mind csak ezt énekelik:

Egy, kettő, három, négy, öt, hat, hét . . .

Öt, hat, hét,

Öt, hat, hét,

Enek a népszerű dalnak és több más kitűnő és ismert nótának a szerzője Kondor Ernő. Nevezetessége, hogy a kabarét ő kezdette meg Magyarországon. A Bonboniere-nek ő volt az első igazgatója. Most hirtelen irányt változtatott: egy egyszerű fordulatú cigányprimás lett. A Mátyás Király-kávéházban muzsikált először tegnap este a Pege Károly bandája élén. Nagy sikere volt.

— Az akácok és a vándorszinészek. Kovács János seregélyesi földművesgazda háza előtt négy fiatal akác állott, melyet Kovács a nyújtandó enyhe árnyék reményében már évek óta féltő gondnal ápolt. — De hát mi köze ezeknek az akácoknak a vándorszinészekhez? — kérdezheti akárki. Ennek bizony nagyon köznapl a magyarázata. Ugy történt a dolog, hogy Kovács gazda fejbő 7-én reggel, amikor az utcára tekintet: féltett fájának hült helyét találta. Csak a töben lemetezett törzsek meredtek rá szemrehányólag, mintha azt mondták volna: miért nem, vigyáztál ránk jobban. Kovács megértette a néma vádat, sietett a csendőrséghez és följelentést tett, hogy háza elől éjre idején kivagdalták az akácokat. A csendőrök által megajított nyomozás során kiderült, hogy a lopást Grey Rainer igazgató vezetésével Seregélyesen keresztül vonult vándorszinész trupp tagjai követték el, hogy így egy kis tűzrevalóra tegyenek szert.

— Szerencsétlenség a szombathelyi pályaudvaron. Az utóbbi időben sűrűn ismétlődő vasuti szerencsétlenségek krónikája az este a szombathelyi teherpályaudvaron egy borzalmas, halálos végű szerencsétlenséggel szaporodott. Este körülbelül 10 óra 20 perckor az 1366 sz. tartalék-mozdonyt a fűtőházba akarták dirigálni. A mozdonyt a teherpályaudvaron állott szerkocsijával együtt és pedig a szerkocsival a fűtőház felé. A mozdonyt Léva Lajos mozdonyvezető vezette, kivéle a mozdonyon volt még Császár Gyula fűtő és Kasás János gépkísérő. — Léva Lajos sinjelzés után megindította a mozdonyt a fűtőház felé, így a fordított mozdony maga előtt tolt a szerkocsit. A mozdony elindítására a szabályszerű jelzést Molnár Gyula állomás felvigyázó adta meg. A mozdony megindult tövekedő sebességgel s a vasuti átjáró hid mellett levő kék-ablakos jelzőlámpánál hosszas sipjelzést hallatott, jelezve, hogy a mozdony a fűtőházhoz közeledik. Így értek az első lámpához, s midőn a jelző lámpa mellett levő váltónál elhaladtak, a mozdonyon levők gyanus zajt hallottak, majd látták, hogy egy emberi alak hentereg a sínparon a mozdony után. Léva Lajos mozdonyvezető azonnal megállította a vonatot; s mindhárman a mozdony mögé siettek. Egy emberi holtest feküdt a sínparon borzalmasan megcsontva. A mozdony kerekai a törzset derékban s a két kart könyökben teljesen ketté vágták. A feldarabolt holttesttől néhány méternyire megtápták a szerencsétlen áldozat kalapját és rugasztó bögrijét is, amivel pártvatesten foglalatoskodott. A feldarabolt holttestben a vasutasok Koch József kocsihárcsúróra ismerték. Koch József mindössze öt esztendeje van a pályavestesten alkalmazásban, azelett vasuti podgyászhorzó volt. A szerencsétlen ember 71 éves volt. A szerencsétlenségért szűros felelősség terheli Kasás János gépkísérőt, aki a szerencsétlenség bekövetkezésékor a mozdonyon foglalt helyet, holott szabályszerűen, ha fordított mozdony nyal haladnak, a gépkocsi kísérőnek a szerkocsit halgóján kellene állani, kezében a jelző lámpával, mert a hátul levő mozdony sblakán nem örködhetik.

— SZÉKELYI LAJOS első nagykanizsai fehérnemű gőzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

— ÓRÁT venni vagy javítani a legjobban SZIVÓ ANTAL műorásnál lehet, u. o. egy megfelelő szeműveg már egy koronáért kapható.

— MAYER KÁROLY első dunántúli gőzmű-festő, vegyszeti ruhatisztító, guvrirozó és pillásirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legutáryosabb óron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítái év 1892.

Közgazdaság.

Értékpapír-tőzsdé

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Pezli Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 741.50. Osztrák hitel részvény 632.20 4%, magyar koronajáradék 92.07. Kereskedelmi-bank részvény 3460.—. Salgótarjáni közszénbánya részvény 582.—. Rimamurányi vasmű részvény 528.—. Adria tengerhajózási részvény 407.—. Hazai bank részv. 276.50.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Készáru-üzlet.

Csendes. Árak változatlanok.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április 12.80. Buza 1909. október 10.93
Rozs 1909. április 10.12. Rozs 1909. október 9.14. Zab
1909. április 8.61. Zab 1909. október ——. tengeri 1909.
május 7.29. Repce 1909. aug. 14.10.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségél, — harutos hátszalmaknál különösen.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Salgó-Lipőci Saluator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Ródtörökpart 8.

Táviratok

és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Megszahították az adójavaslatok tárgyalását.

Tárgyalják az ujoncjavaslatot.

Budapest, február 12. A képviselőházban ma Jusch Gyula elnököl. A Ház harmadszori olvasásban is elfogadta a földadójavaslatot s áttért a háradóreform tárgyalására.

Mozóti Vilmos nem fogadja el a javaslatot, mert semmi intézkedést sem tartalmaz a lakásuzsora ellen. Erősen támadja a budapesti háztulajdonosokat, és — adatokkal illusztrálja a fővárosi lakásínséget. A háztulajdonosok megnyuzzák a közönséget. A javaslatot nem fogadja el, mert az a mai rossz állapotokhoz képest is visszaesést tartalmaz.

Lázár Pál helyesli azt az intézkedést, hogy ahol városrendezési szempontok megkívánják, ott adómentességet biztosít a javaslat, kívánja azonban, minden más helyen korlátozzák az adómentességet. A javaslatot elfogadja.

Szünet után Holló Lajos dicséri a kormány azon intézkedését, hogy a munkaházak építéséhez elvállalta a téglá szállítást.

Wekerle Sándor miniszterelnök válaszol az elhangzott beszédekre és kijelenti, hogy igyekezni fog az aránytalanságot megszüntetni.

Elsők a vitát bezárta és a Ház a javaslatot elfogadta.

A holnapi ülés napirendjéről megindult tanácskozás során elnök indítványozza, hogy az adójavaslatok tárgyalását szakítsák meg és az ujoncjavaslat tárgyalását tűzzék napirendre. Az elnök indítványát a balpárt zajos ellenmondással fogadták; »Szégyen, gyáflázat« kiáltották a balpártiak. A Ház többsége az elnök indítványát elfogadta és így holnap megkezdik az ujoncjavaslat tárgyalását.

Fehérvár a királynál.

Budapest, február 12. A képviselőház folyosóján híre járt, hogy a király Bécsben ma délelőtt külön kihallgatáson fogadta Fehérvár Géza bárót. Ez a hír a képviselők közt nagy konsternációt keltett és különböző kombinációkra adott okot.

A földadójavaslat a főrendiházban.

Budapest, február 12. Nagy meglepetést okozott a képviselőházban ma az, hogy a földadójavaslatot, melyet a Ház harmadszori olvasásában is elfogadott, az elnök azonnal átküldte a főrendiházhoz. A képviselők ugyanis azt hitték, hogy az adóreformot a főrendiház is egész komplexumában fogja tárgyalni, ez azonban nem így történik, mert a főrendiház pénzügyi bizottsága már holnap tárgyalja a földadót Herzelendy Ferenc előadásában.

Az osztrák álláspontról.

Bécs, február 12. A felhivatalos Fremdenblatt mai száma vezető helyen foglalkozik az osztrák kabinetválsággal és többek közt a következőket írja: Kérdés, hogy egyes magyar lapok mily diómmal üdvözlék a osztrák kormányváltozást és különösen az Osztrák magyar banknál bekövetkezett változást, pedig az új osztrák kormány tekintet nélkül a nagyratörő magyar reményekre ragaszkodni fog az előbbi kormány állásponinjához.

A trónörökös egészsége.

Prága, február 12. Egy prágai lap azt a feltűnést keltő hírt közli, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös súlyos beteg és a Löw-féle szanatóriumban ápolják. — Illetékes helyről megcáfolják ezt a hírt és közlik, hogy a trónörökös családijával még mindig San Maurice-ben van és egészséges.

Automobilkatasztrófa.

Pozsony, február 12. Súlyos kimenetelű automobilkatasztrófa történt ma Pozsony központjában. Vay gróf és Lantos huszárhadnagyok Georg tábornagszenny leányával automobilkirándulást tettek. Az automobil egy hátrakötözött ütés miatt a benülő kirepült. A leánynak csodálatosképpen semmi baja nem történt, de a két hadnagy életveszélyesen megsebesült.

Ügyes varrónők

Állandó munkára felvételnek Szabó P. női divattermében Zrínyi-utca 42-3 hol két tanuló is felvétetik. — Jelentkezhetni vasárnap délelőtt 11-től 12-ig.

6504 tk. 1908.

Árverési kirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kohn Gáspár nagykanizsai lakos végrehajtónak Pus Pálné szül. Dolmányos Juli végrehajtást szenvedett elleni 980 kor. tőke, ennek 1908 január hó 1-ső napjától járó 7 százalékos kamatai, 78 kor per. 32 kor. 60 fillér végrehajtás kérelmi, 32 korona + 0 fillér árverés kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében, a nagykanizsai kir. törvényszék területéhez tartozó a kerencesnyi 365 sz. tjkvben A + 564 hrsz. alatt felvett szőlő és pince a fehérváry Dolmányos Juli nevében álló fele része 288 korona, a kerencesnyi 516 sz. tjkvben A I 153 hrsz. számú szántóföld a szarkavölgyi dűlőben 191 hrsz. szántóföld a lakatosi dűlőben 2-1 hrsz. szántóföld a rét dűlőben, 252 hrsz. szántóföld a sáncréti dűlőben, 233 hrsz. számú szántóföld a nagyvízi oldal dűlőben, 123 hrsz. szántóföld a magyarosi dűlőben Dolmányos Juli nevében álló 1/2- ad része 191 korona, a kerencesnyi 407 sz. tjkvben A + 553 hrsz. számú szőlő és pince, Fehérváry Dolmányos Juli nevében álló 1/2- ad része 143 korona becsértékben 1909 évi április hó 15 ik napján délelőtt 10 órakor Kerencesy község házánál Dr. Miklós Dező felperesi ügyvéd, vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitétt becsár, melynek kétharmadánál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adatik.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság. Nagykanizsa, 1909. január 25-én.

Gózon,

kir. törvényszéki bír.

4605/908 tkszám.

Árverési hirdetmény-kivonat.

A letenyei kir. járásbírószék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Tizedes Mihály, Pincocz József, Beck Henrik végrehajtónak Skoda Péter egyeduti lakos végrehajtást szenvedett elleni 24 K 13 f. és 76 K 16 fillér tőke és járulékok iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék illetve a letenyei kir. járásbírószék területén levő 1. az egyeduti 62 számú tjkvben A I 6-7 sor alatt felvett 451 hrsz. alsócserebenti rétnek, és 5 0 hrsz. úszaparti földkeheni szántóföldnek Skoda Pétert illető 1/2 részére 450 korona 2. az egyeduti 167 sz. tjkvben + 1 soraz 446 hrsz. alatt felvett alsócserebenti rétnek Skoda Pétert illető 1/2 részére 300 korona kikiáltási árban elrendeltetik, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1909. évi április hó 1-ső napjának délelőtt 10 óráját Egyeduta községbe, a községi bíró házána megtartandó nyilvános árverésen eladni fognak, mégis azzal a korlátozással, hogy miután ezen újabb árverés utóajánlat folytán rendelkezett el, a fenti ingatlanok a becsért 450 illetve 300 korona kikiáltási áron alul el nem adhatók.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát, vagyis 45 illetve 30 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. L-c 42 §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3393 sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óva ékkes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. LX. L-c 470 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabáyszerű elismervényt átazol-gáltatni.

A letenyei kir. járásbírószék, mint tkvi hatóság. Kelt Letenyén, 1909. évi január hó 12 napján.

Dr. Farkas László,

kir. járásbíró.

Egy szép nagy üzlethelyiség berendezéssel a Fő-uton átadó. Cim a kiadóhivatalban.

Palkó Péter képesítéssel és bírósággal építő és vállalkozó

Hagykötés, VI. ker. Varasdi-utca 62. sz. (Baját házáján.)

Elvállal: mindennemű újépület, emeletes házak tartozásait és javításokat az old árak mellett. Költségvetést és tervet felmérésre készítik. Levélbeli értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok.

A n. érd. közönség bizalmát kérem.

STOCK

Cognac Medicinal

szavatolt valódi borpártlat

Camis & Stock

gőzpároló telepéből

BARCOLA.

Egyedüli cognac gőslőde állandó hivatalos vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb üzletben.

Szőlő- oltványok

Állva, legdúsabb választékban a már évek óta ismert és legmeghírebbnek ismert:

KÖKÜLLÖMENTI első szőlőoltvány telep

tulajdonos: CASPARI FRIGYES, Medgyes 37 M (Nagyköküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben láthatók az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, emellett minden szőlőbirtokos megrendelésnek megtétele előtt az ismert személyiségtől úgy szó, mint iszábellőg bizonyítást nyerhet magának fenti szőlőtelep feltételek-gyhatóságáról.

Hangya-Sósorszesz

törvényesen védve. 2216

Legjobb fájdalomcsillapító, nélkülözhetlen háziszor bedörzsölésre.

Nagy üveg a 1.50 K. Kis üveg 80 fill.

Kapható Nagykanizsán: Gyógyszertárakban, Armuth Náthán és társa, Neu és Klein fűszerüzletében, Bader Henrik (Csengery-út) és Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

— Számos elismerő levél! —

Aranyozások, szalagok nyomása, könyvkötészeti munkák

FISCHEL FÜLÖP FIA

legjobban berendezett és felszerelt könyvkötészetében készülnek

Nagykanizsán.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésben, Városház-palota; ide intézendők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Mulatságnak béli kimutatások és magánközlemények soronként 50 fillér.
Eljegyzési és esketési értesítések díja 5 kor.; előfizelőknak 3 koronás.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra . . . . . 1.— K.
Negyedévre . . . . . 3.—
Félévre . . . . . 6.—
Egész évre . . . . . 12.—

Postai szétküldéssel:

Egy óra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre . . . . . 9.—
Egész évre . . . . . 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Legkifünőbb honi gyárlmány!

Kobrak cipők

hölgyek, urak gyermekek részére. Béli és utcai cipők minden bőrfajtában az idény előrehaladása folytán különösen előnyös árakon szereshetők be.

Kobrak váci cipőgyár-raktárában,
Nagykanizsa, Csengery-ut 2.

Nehéz idők.

Nagykanizsa, február 13.

A sors ellen való zugalódás, az elégtelenség, a panasz — tudvalevőleg — mélyen gyökerezik az emberi természetben. A gazda soha sincs megelégedve a természettel: ha beült a gabona, kevés a széna; ha jól fizet a repce, nem elegendő a bor, s ha mindegy van, sok is: jó is: akkor meg semminek sincs »becsületes« ára. Ha azonban ebben sincs hiba, akkor meg nagy a

— porció. Denique: mindig akad valamelyes ok, hogy a gazda elégedett ne legyen: hogy panaszkozhatassék.

Bizony, bizony: »creature difficile« az ember, főleg a magyar ember, aki, mint tudjuk, vigadni is csak sírva, nekibusulva tud. »Jót remélve, rosszat érve« telik el életünk: kesergünk, sópánkodunk, panaszkodunk.

Figyeljük csak meg: mi a refrainje az oly komoly beszélgetésnek, mely az élet viszonyairól foly? — Hogy a megélés hova-tovább nehezebb lesz; hogy a tultermelés mindenütt érezhető; hogy az új nemzedék már-már roskadoz ama fegyverek súlya alatt, melyekkel az élet harcát kell megharcolnia, hogy a küzdelem a létért — a »struggle for life«, melyet Darwin a Malthus féle »struggle for existence«-ből gyurt át — sok esetben már most is kétségig megy; hogy: sok az eszkimó, kevés a fóka.

De hát valóban oly sok volna az ember és oly kevés a fóka? — Ha a »fóka« alatt a kézi munkával megkeresett mindennapi kenyeret értjük, úgy gazdaközön-

ségünk, mely nyaranta mindig munkás-kéz-hiányról panaszkodik, könnyű szerrel megcáfolja ezt az állítást.

Hol érezhető hát leginkább a tultermelés? — A szellemi munka terén. Gyökeres átalakulásban leledző társadalmunk ebben a tekintetben még többet vétkezett, mint a külföld. Nagy elmaradottságunk érzete, középnemességünk anyagi pusztulása, idegen intézmények kezeseteinek szolgáló másolással való átvétele, társadalmunk urhatnámsága: mind közreműködtek abban, hogy immár a szellemi munka terén oly tultermeléssel állunk szemben, melyet kis tulzással nemzeti bajnak is mondhatnánk.

— Bizony nehéz időket élünk, mondá nemrég egy orvos ismerősöm. Mikor én ebben az utcában megtelepedtem, ketten laktunk itt orvosok: megéltünk tisztességesen. Azóta elmúlt vagy tíz év s lakunk most ebben az utcában hatan orvosok s bizony-bizony a megélés tisztességesen már alig-alig lehetséges. A mi számunk, az orvosok száma, megháromszorozódott anélkül, hogy a betegek száma valami nagyon megnőtt volna.

Mossina.

Irta: Verner László.

Ezelőtt három évvel voltam Messinában. Egy Lloyd-teherhajón indultunk el. A szöke Adrián mentünk és a rozoga, öreg Adrián ültünk. De mindkét Adria jól véselte magát, a tenger is, a hajó is. Azalatt a hat nap alatt, amíg a kirakodó berakodó hajó-nt tartott, a tenger oly szép sima volt, mint egy fiatal leánynak márvány karja.

Közel voltunk az otrantói öbölhöz, amikor a világ legsivárabb tájéka tűnt fel előttünk: Calabria. Néhány hét előtt itt volt a rémesen pusztító földrengés, mely átható fájdalom kitörésével betöltötte egész Európát. Részvételt tekintettünk a sötét fekete sziklatömegre s legalább a partokról az az impresszió volt, hogy itt aligha veszett el emberi élet. Hogyan is élhetne meg? Csak Szendrőtől délre, az Aidunán a szerb partokon láttam életben ekkora sívárságot. A vegetációnak

sehol semmi nyoma, talán a partokon túl más világ van, mert itt a partokon emberi élet alig képzeltető.

A jól tengernek neki vágva, — a távol szemléletébe merülő barátom és én valami rendkívülítől megkapatva kiáltottunk fel:

— Micsoda rendkívülíté hegy lehet az?

— Ugy ül, mint trónusán a király.

— Ez csak az Aetna lehet, — mondta barátom.

— De hisz az lehetetlen, a messinai szorosba még csak 24 óra múlva jutunk. Ám semmi kétség: az Aetna volt ez a robusztus hegyóriás, 3600 méter magas ormával felnyulva azokba a régiókba, ahol már még az örökzöld hazájában is csak hó van. S a fenéges magasságban egykedvűen pipázott az öreg. Alatta felhők koválogtak, de az óriást az nem zavarta. Egy főötte álló felhődarabnak küldözgette füstjét, mely azután a felhő fosszányokban veszett el. És olvastuk a modern hangulatnak rionópáljában, a Baedeker-

ben, hogy a tisztelt öregnek kegyetlen utóéll vannak. Hatszáz évvel ezelőtt 400 falut és várost döntött romba, mikor a pipájára jobban rágyújtott. Olvastuk a Baedekert és elvonult lelki szemünk előtt Herkulanum és Pompéji kétszázszoros nagyításában. Ily hangulatok közt értünk a messinai szorosba, ekkor már a két földnyelven, a csizmasarkon feltűnt Reggió, a kedves szicília, a tengerészek ismert réme mellett Messina. Valami sötét köd ereszkedett le. Olyan volt, mint valami özvegyi fátyol. Ez a sut leketeség körülölelte Messina városát s alig láttunk belőle valamit, hiszen ugy is egy földnyelv takarja el a kíváncsi idegen előtt. Egymásra néztünk.

— Mire gondolsz? — szóltam barátomhoz.

— Arra, hogy vajjon ez a fonséges öreg az Aetnára mutatott, — nem söpri-e majd el sokad magával még a mi életünkben ezt a két várost.

Merkur Vasművek Nikolai és Tsai

Kendős és olajos hintótengelygyár, szürke és lágyvasöntőde, kovácsmű, nikkelező intézet. Gépgyár javító műhely.

NAGYKANIZSÁN.

A gyár foglalkozik gépszerkesztés és gyártással, közlömli berendezések (transmissió) és érek részeinek mint tengelyek, szijkorongok, fogaskerekek, különösen gyűrűskendős perselyek stb., téglagyári gépek, körkemenccsöntvény szerelvények, kútvízvattyúk, vízvezetékek készítésével, gőzgép és lokomobil, valamint minden egyéb gép javításokkal. Malomhenger csiszolás és rovatkolás olcsón és szakszerűen eszközöltetik. Költségvetéssel díjtalanul szolgál.

Az ügyvédek még rosszabbul vannak, mint az orvosok; belőlük még inkább jut fölös számmal oda is, ahova nem kell mint az orvosokból! Hát igaz, hogy ezzel is úgy vagyunk, mint a középiskoláinkkal: faluszámba menő helyeken van egy, kettő, sőt három is, míg nagy vidékek anélkül szűkölködnek. Rossz ép a területi rendszertelenség. De még igazabb, hogy a tultermelés tényleg megvan s érezhető.

Aki a Budapest főváros által tanítható állásokra kiírt pályázatokat figyelemmel kíséri; aki látta, hogy mily nagy számmal jelentkeznek azokra a szerény állásokra jó, sőt kitűnő képesséssel bíró tanítók nő jelöltek: az — anélkül, hogy a kulisszák mögé vetett volna egy pillantást — meggyőződhetett afelől, hogy a tultermelés okozta »struggle for life« nagy mértékben megvan.

Mindenki tudja, hogy egy egy hivatalra hirdetett pályázat három-négy száz percet fizet pályázókban. Sok ezek közt, kiváltképpen a fővárosban — a vidéken zátonyra került existenciák e meantsvárában — a képésítés nélkül szűkölködő és lutrizó, mint akár az Akadémia szépirodalmi pályázatain. Tagadhatatlan De nem csekély azok száma sem, akik a megkívántnál magasabb kvalifikációval bírnak. Hiszen nem titok, hogy számos ügyvédi, tanári okleveles dijnokoskodik a miniszteriumokban és a főváros segédhivatalaiban.

Nehéz idők, valóban nehéz idők a malak és főleg a szellemi munkásokra, akik még csak nem is tűntethetnek május elsején s akiknek sok tekintetben kedvezősebb a

helyzetük, mint a gyári vagy ipari munkásoké, kik legalább a szocializmus rémítő rajzolhatják a paloták falaira. Pedig rájuk nézve a helyzet hova-tovább kedvezőlenebb lesz!

Minisztertanács. A Bud. Tud. jeleuti. A kereskedelemügyi miniszteriumban tegnap dél után négy órákor minisztertanács volt, amelyen a kabinet valamennyi tagja részt vett. A tanácskozáson Wackerle Sándor miniszterelnök elnökölt, a jegyzőkönyvet Máffy Albin államtitkár vezette. A minisztertanácsban, mint a Bud. Tud. értesül, le tárgyalták a legutóbbi minisztertanács óta felszaporított ügyeket; a tanácskozás idejének legnagyobb részét a Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter részéről előterjesztett telepítési törvényjavaslat tárgyalása vette igénybe. A tanácskozás este fél hét órákor ért véget.

Popovics nem lesz bankkormányzó. A W. A. Z. nyomán Budapesten is elterjedt az a hír, hogy Popovics Sándor államtitkár nem fogadta el a bankkormányzói állást. A hírt ma illetékes helyen is megerősítik. A bankkormányzói állást egyelőre nem is fogják betölteni. Függetlenül tartják mindaddig, amíg a tanácsérdeket el nem intézik.

A horvátok. (Saját tudósítónktól.) A horvát-szerb koalíció lejárófélben levő politikája közelodik a teljes csödéhez. Meg lehet állapítani hogy Zagorac István akciója egyre nagyobb hullámokat ver föl s mind többben csatlakoznak hozzá. A jogpárt vidéki szervezetei teljesen a kezében vannak. Rgyáltalán óriási differenciák vannak a horvát jogpárt országgyűlési klubja és vidéki szervezetei között. A vidéken a legnagyobb mértékben elittélik az országgyűlési klub munkáját, amelyben támadást látnak a katolikus vallás és az állam érdekei ellen. Ezzel szemben érdekes a

jogpárt elnökének, Tusán Györgynek az arra való törekvése, hogy a széthuzást elsimítsa. Azzal igyekezik a híveket együtt tartani, hogy Magyarországon legközelebb kormányválság lesz, amely után a függetlenségi párt kerül uralomra s a függetlenségi párt hajlandó lesz a horvát-szerb koalícióval paktumot kötni. Érdemesnek tartom megemlíteni, hogy Zagorac István kerületében, Kaproncán egyhangú bizalmi szavazatot kapott. Választói helyeselték, hogy kilépett a koalícióból, valamint, hogy törekszik a horvát közigazgatási elemeket együvé hozni.

Odol

Fogak legjobb szere.

Uj iskolaépületek.

— február 13

Már évek óta napirenden van Nagykanizsán új iskolaépületek építése.

A város belső területén, a Rozgonyi-utcai iskola épület már régóta dűledezik. — Csak a traverekkel bírtak még bele annyi erőt szorítani, hogy az új iskolaépület felállítását előtörök nyugalomra ne dőljön. Nehány osztály szintén olyan helyiségben van, amely nem iskolának való.

Itt azonban már — amint tudjuk — az új iskola építése előtt nincs semmi akadály. A városi mérnöki hivatal az új iskola tervét elkészítette. Úgy hisszük, hogy az építést már a tavasz beálltával megkezdenhetik.

Ezt az új iskolát a Rozgonyi-utca-ba fogják építeni arra a területre, ahol most a katonatisztikar lawotennis pályája van.

Ez a hely iskolaépület részére úgy egészen megfelelő, mint pedagógiai szempontokból teljesen megfelelő. Nem is tett ellene kifogást senki.

A város külső két kerületében (Kiskanizsán) szintén kell új iskola épület négy osztály elhelyezésére.

Ezt a szükséges épületét már talán régen fel is építette volna s város az arra minden tekintetben legalkalmasabb helyre, a templomtéri központi iskolánál még beépítésre nagyon alkalmas területre, ha közben föl nem vetődik az a terv, hogy ezt az új iskolaépületet a Hunyadi-térre kellene építeni.

Ez a Hunyadi-tér a nagyvendéglő mögött fekvő limbusos terület; tehát iskola épület számára egyáltalán nem alkalmas. Mivel azonban a városi képviselőtestület a felvetődött tervvel szemben — úgy látszik — nagyon lojális akart lenni: olyképpen katarozott, —

Megdőbbentem. Csodálatos: egyet gondoltunk. Ez a fekete kő, mely lassan szétterjengett az egész földből, valjon nem-e a facies hipokratika? A halál jele. Nem tudtam akkor ennek a gondolatnak a somorv hangulatából kikölkenni. Pedig az öreg Adria már fölytventett és Dél-Olaszország jellegzetes hangos zivaja előre tört a kikötőből.

A mi hajók deszkát és épületét rakott ki, amely valahol a cirkai tavasokban termeltett, — volt néhány óránk s elhasználtuk, hogy megnezük a várost, mely nemcsak azért érdekes, mint általában minden szicíliai város: nyugodó, eredeti lármás, rendkívül igazított, meglehetősen piszkos lakosai mián, hanem érdekes a XVI századból való Angelo Montorsoli által készített kőszobrász, mely szobrokkal és reliefekkel ékes. Igen szép látnivalóak ígérkezett a 900 esztendő Anunnziata del Catalani normann templom, a máltai lovagrend háza, mely ma prefekturái szolgál és melyről a lapokban olvassuk, hogy elég épen maradt. Hanem s többiek? Romhány és szemét teleppé vált. A hajóból ki-

lépve, megindultunk a városba. Néhány piszkos albergo volt mindössze a parton s az egyikből két gyanus szicíliai betörő férfkőzött hozzánk, sugdosva, jelentősen pislogva össze, — semmiesetre sem volt bátoroságunk a két vad idegeknek a társaságához.

Visszamentünk a hajóra s megkérdeztük az öreg kapitányt, hogy mit gondolt, a két gyanus alak mit akar velünk? Az öreg a következőket felelte:

— Ha jót akarnak, maradjanak veszteg. Az egész városban nincs mit látni. Csinaljunk egy preferanzót.

Igy maradt el Messina megtekintése s így nem fogjuk mi látni többé ebben az életben Angelo mesternek gyönyörű kutját, ha csak az a csodálatos erő, mely az olaszokban régi történelmi hagyományok iránt van, nem kápegti őket az egész világ felbuzdult áldozatkészségével mindent úgy restaurálni, mint a hogy a rettenetes katasztrófa előtt Messina állott. Mert századok patináját visszaadni újonnan készült alkotásokra, — mesésen tudják az olaszok.

PAGLIANO-SYRUP

Bevezetve a hivatalos olasz gyógyszerkönyvbe. Kiténtetve a gyógyszerészeti kiállításán 1894-ben, a Hygienikus kiállításán 1896-ban és majlandi nemzetközi kiállításán 1906-ban az aranyéremmel.

Üvegokban, dobozokban (poralakban) valamint comprimált (tablettákban) minden nagyobb gyógyszeriarban kapható.

Kérje mindég Ernesto Pagliano, Bápaly védjeggyel. Megrendelés vagy tudakozásnál írta lecséi Post-Boxban Budapesten Benczúr utca (Bécsiről) kerület.

Legjobb vértisztító szer
ERNESTO PAGLIANO professor Bápalyban.
Calata S Marco 4.

hogy az iskola-építés tervezési munkálatait erre az új tervre is terjessze ki.

Eznek a határozatnak következtében az állami iskolai gondnokság is foglalkozott ismételten a kiskanisai új iskola-épület kérdésével a városi tanács megkeresése alapján.

A községi igazgató bevonásával kiküldött bizottság véleménye az volt, hogy vagy a kiskanisai nagy vendéglőt, mely városi tulajdon, alakítsák át 4 osztályú iskoláépületté, vagy 2 osztályt építsenek a Hunyadi-térre, a 2 osztályt pedig a templomtéri (központi) iskolához.

A gondnokságban nem kisebb közegészségügyi szaktekintély, mint dr. Szekeres József megyei tiszt. főorvos, kórházi igazgató, — véleményezte, hogy a Hunyadi térre, erre a limbusos területre iskola-épületet állítani annyi volna, mint félszékretánia tuberkulózis, a görvénykór bacillusainak. A nagyvendéglő helyét alkalmas területnek tartja; de nem oly képpen, hogy a vendéglő épület átalakításra, hanem hogy leromboltassék és helyére egészen új iskola épületet állítsanak.

Ez azonban a városnak sokjába kerülne; mert elvesztené a nagy-vendéglő bérjövendelmét is, meg az iskolát is fel kellene azért építtetni teljesen új anyagból.

A gondnokság végül az elhangzott vélemények alapján elhatározta, hogy a Hunyadi térre való lakóépítést egészségi, a nagyvendéglő helyére való építést pedig gazdasági szempontból nem javasolja, hanem megmarad ama régebbi véleménye mellett, hogy az új iskola építéséhez legmegfelelőbb helynek a templomtéri iskolánál levő alkalmas területet tartja.

Hisszük, hogy a város képviselőtestülete is így értelemben fog határozni és akkor végre Kiskanisánk, eddig csak zugokba szorított négy osztályú is megfelelő helyiséget kap. Ha csak a Hunyadi-térhez ragaszkodók nem okvetetlenkednek és föllebbezésrel még évekre ki nem tolják az építés foganatosítását.

Ebben az esetben azonban nagyon könnyen megtörténhetik, hogy a kir. településgyűlés egyszerűen lezárja az osztályok elhelyezésére csak rövid ideiglenességgel elfogadott alkalmatlan, bérelt tereket.

Hirek.

— **Villamosvilágítás Alsólendván.** A zala megyei Alsólendván mozgalom indult meg egy villamosvilágítási telep felállítására végett. Maga a város 203 lámpát jegyzett a maga számára, amiből 180 az utcák, 7 a közkórház, 8 az irodahelyiségek és 8 a jegyzői lakóvilágítására szolgál. Mint értesülünk az alsólendvajak ez ügyben a nagykanisai *Frans Lajos* fiál céggel tárgyalnak.

— **Nagykanisán a héten házasságot kötöttek.** Lútf György cipész Rogács Máriaival, Kis János csizmadia Andrasics Rozáliával, Kozma Nándor asztalos Benedek Annával, Német István munkás Radics Erzsébettel, Godina Sándor földműves Málek Annával, Horvát Simon földműves Tomassics Máriaival, Erdélyi Ferenc munkás Kocsis Jullianával, Iván János honvéd törzsröster Plander Évával.

— **Székesúti tulipánerdő.** A kanisai közönséget nem igen kényeztették el színpadi díszletek dolgában. A rozzant áránában tönkremenének a díszletek és ezért meg kell elégednünk azzal, hogy néhány napján valami kiszolgált gyanus vérszen-erdőt, mezőt, esetleg hegyes vidéket jelszen a háttérben és tanul utunk, hogy Napoleon dolgozó szobájának egyedüli díze egy varrógépreklám volt. Kifejező, stízszerű, az előadáshoz simuló díszletek első ízben február 20 án, a kereskedő újak estélyén fognak megjelenni kanisai színpadon. Ezek a díszletek már készülnek: *Paragó* és *Sas* festőművészek, az ifjabb művészgeneráció két kiválóan tehetséges tagja nagy segédlettel napok óta dolgoznak rajtuk. Nem akarjuk korai indiszkrécióval csökkenteni a hatást, azért csak pár szóval ismertetjük a készülő díszleteket. Az első szín háttér egy mesebeli tulipán-keret ábrázol, — kanyargó utakkal, rondókkal és megszámlálhatatlan sok, különböző színrű tulipánnal. Egy végelelhatatlan tulipánrengeteg az egész, mely az oldalfalakra is átnyúlik. A háttérrel hajnali fény ömli át. A második rész az alkonyati pírban égő németi földi partvidék. A harmadik ismét egy fantasztikus kert lékbe játszó éjjeli világításnál. A háttérnek csak kisebb részét alkotják a pazar díszleteknek, melyeket az estélyen fog megismerni a közönség. Itt említjük, — hogy az estélyre már most lehet jegyet váltani az Alt és Böhm cégnél.

— **Hadgyakorlatok Zalavármegyében.** A Hadseteg című katonai lap azt írja, hogy az idei nagy őszi hadgyakorlatok Sopron és Vasvármegyében, valamint Zalamegye északnyugati részén lesznek. A hadgyakorlatok három hadtest, a pozsonyi, budapesti és zágrábi, valamint a honvédségből a székesfehérvári, budapesti zágrábi és pozsonyi honvédkerületek csapatai vesznek részt. Nem tudjuk, — mennyiben telet meg ez a híradás a valóság, de egy kissé valószínűtlennek teszi a dolgot ezen körülmény, a mely miatt tavaly sem itt tartották a hadgyakorlatokat, hogy Sopron megyében részint a cukorrépa, részint a szőlőművelés a lakosság főkeresetforrása és mindkét termény az őszi marad kőnn, tehát egy nagy hadgyakorlat esetén igen nagy őszmeleg kellene a hadvezetőségnek kártérítés címén kifizetni. Viszont azonban az is igaz, hogy a király hajlott kora miatt mindinkább arra törekednek, hogy a hadgyakorlatok ne legyenek távol és így vármegyénk és Vasvármegyé kijelölése bír bizonyos valószínűséggel.

— **A nagykanisai husvizsgáló tanfolyam.** A földművelésügyi miniszter rendelete folytán városunkban a husvizsgálókat kiképező tanfolyam *Kortász* Lipót vágóhídi állatorvos vezetésével február 19 én nyílt meg. A tanfolyamon a következők községek husvizsgálói vesznek részt: Kákosy József nyung. tanító, Zalaszentgróth, Csillag Péter földműves, Tapolcra, Kovacsics Ferenc földműves Perlak, Antauer Ferenc cipész, Lenti, Szi Ferenc Miklós földműves Felsőrsid, Oszeszly Antal fodrász Balaton Boglár, Takács Károly földműves Zala-Baksa, Horváth Mihály földműves Légrad, Végh István földműves Lendvaújfalú, Kiss József földműves Kerkaszentmiklós. Az előadások részben a vágóhídon, részben a hentesek szurótelepein tartatnak. A tanfolyam egy hónapig tart. A husvizsgálatot és marhalevelkezelést tanulják.

— **St. Mórióból léghajó Nagykanisára.** Az a léghajó mely szerdán délután 6 óra tájban Nagykanisza fölött elrepült, alighanem világrekordot ért el távolsági utjával, amelynyiben az kedden délelben szállt föl St. Mórira hírneves svájci fűrdőhelyről, még pedig pompás időben. felhőlen égboltozat mellett. A Berlin léghajó fűszállásánál a tó partján jelen volt Ferenc Ferdinánd trónörös feleségével és a fűrdővendégek egész lömege. A léghajó kosarában helyet foglaltak Eberschoch Oskár, Reichmann Ferenc (Riberfeld), Grüneberg Ferenc (Köln) Zimitagwald hegyi vezető Zermattból. A léghajó első indulására délnyugati irányban a hegyeken át Olaszország felé Nagykanisza fölött, ezen idő alatt tehát mintegy 648 kilométert röpdült a léghajó, de eltéréseket is figyelembe kell venni, ami által a Nagykaniszáig elért röpdülési légkör-bizonyára eléri a 1000 kilométert. Hogy ily óriási távolságról röpdült hozzánk a Berlin léghajó, most lehetünk csak kíváncsiak arra, hol szállt az le utasaival, akik városunkat alaposan megtekintették, mivel éppen városunk fölött imponáló nyugalommal vonult el a léghajó.

— **Nem eszták be a jégpályát.** Tegnap hírtünk helyreigazításaként közöljük, hogy az egyet vezetősége éppenséggel nem akartja a jégpályát breszkni. Sőt mindent elkövet, hogy a korcsolyázók igényeit kielégíthesse. Többször fölbangsott kérdésre rendelte el néhány szor a délutáni korcsolyázást, hogy a kocsinok nappal szórakozhassanak. Megfelelő idő esetén noha a pálya helyreállítása igen nagy költségbe kerül, holnap vasárnap, azonban már a rendes időben és módon este fél 6—8 óráig lesz a jégpálya nyitva.

— **Felfüggesztett körjegyző.** Somogy vármegye alispánja Nyul Sándor lellei körjegyzőt állásától felfüggesztette és ellene a fogyelemi vizsgálatot elrendelte. Nyul Sándor fölfüggesztése szorokai az évek óta húzódo panaszokkal áll egyenes ősz felfüggesztésben, — amelyeket Kiss Károly dr. lellei birtokos és fővárosi tanár tett a lellei botrányos panaszok ügyében.

— **Rakovszky-összevetség.** A „Dunántúli Hírlap”-ban olvassuk a következőket valami új néppárti maszlagról: Rakovszky-összevetség néven Sopronban intelligens világi urakból egyesület alakult, amely célul tűzte ki maga elé, hogy a mozgató erő szerepét vigye Sopron és Sopronmegye hatalmasan fejlődő katolikus egyesületi életében. A összevetség tagjai Sopronban tartják összevetségüket, melyeken megbeszéli a munkaprogrammöt és embereket jelölnek ki annak végrehajtá-

PESTI MAGYAR

KERESKEDELMI BANK

Közvetítő ALAPÍTOTT 1863. ÉVBEN. Tartaléknap 42 millió korona. 51 millió korona.

NAGYKANISZAI FIÓKJA

Elfogad pénzbetéteket

takarékpénztári könyvecskékre

valamint

folyószámlára és pénztárjegyekre.

Pénztári órák: D. ó. 1/2—12-ig, D. u. 1/2—5-ig.
Betétek, avagy kivétek a délutáni pénztári órák alatt is eszközölhetők.

A fiók vidéki ügyfeleknek kőszéggel küld postai befizetési lapokat, melyekkel minden postahivatálnál portómentesen lehet befizetni. □ □ □ □

sára. Szónokokat előadókat küldenek ki a vidéki katolikus népszövetségi gyűlésekre. A tagok nagyjából tanárok, ügyvédek, tanítók, hivatalnokok. A Rakovszky szövetség által még nagyobb lendületei fog nyerni Sopronmegyében a katolikus szervezkedés, mely eddig is úgy áll, mint egy hatalmas harcra kész hadsereg.

— **Gyászrovat.** E héten Nagykanizsán elhunytak: Hóbor Antalné 44 éves, Gábor György földműves 72 éves, Grünfeld Márkuné 71 éves, Scherz Ignác 86 éves. Lenkovics György 1 órási Klein Illés magánzó 70 éves, Futó Ferenc újságíró 63 éves, Lakatos Rozi 3 éves, özv. Vajda Jánosné 54 éves, Vukó Franciska 29 éves, Körösi Ferenc pintér 35 éves, Hackler Erzsébet 3 hónapos, Pleischbek György téglás 84 éves, Steiner Gizella 1 hónapos, Farkas Julianna 4 hónapos, Millci György 3 hónapos, özv. Valics Józsefné 52 éves, Vajda László földműves 46 éves, Balázs István 2 hónapos, Hegyi Klára 90 éves.

— **A honvédtisztek nyugdíja.** Az állami számvevőszék 1907 évi számadvásáról szóló jelentésében két királyi elhatározást közöl a honvédtisztek nyugdíjazásáról. Az egyik szerint 1908 május 1-től kezdve nyugállományba lépő oly honvédek részére, a kiknek beszámítható szolgálati idejénél egy hat hónapot meghaladó évhányad marad fenn, az egy év beszámíthatása esetén járó nyugdíjhányadnak megfelelő összegű eseti pótdíj engedélyezésére esetről-esetre javaslatba hozható. A másik szerint a király még 1905-ben megengedte, hogy az 1900 évi január elseje előtt nyugdíjazott és szerény anyagi viszonyok között levő, rangosztályba sorozott honvéd havidíjasok a VII. rangosztálytól lefelé nyugdíjilletményük 15 százalékának, a rangosztályba nem sorozott havidíjasok pedig nyugdíjilletményük 15 százalékának megfelelő és esetről-esetre engedélyezendő kegyelmi nyugdíjpótlékban részesüljenek, egyetemen megengedvén, hogy az eddig élvett nyugdíjilletmények az esetben, ha az évi 750 koronát, illetve az évi 400 koronát el nem érnék ezekre az összegekre kegyelemből kiegészítsenek. Ezt a kedvezményt most az 1909. január elseje után nyugdíjazottakra is kiterjesztették.

— **Kristalin.** Aki ezt a kiváló szépművészt csak egyszer is használta, az sohasem fog más szettel kísérletezni, hogy bőlt higiénikusan ápolja. A Kristalin egy nőreuevekből összeállított kristálymassza, mely a bőrt fiatalítja és széplíti. Szepők, vimmerlik, nájfoltok s minden arctisztálanságok rövid időn belül eltűnnek. Egy üvegdoboz ára 3 korona. Próbadoz 50 fillér. Kapható mindenütt. Postán naponta küldi szét a vezérképviselő: Budapest, Baross-utca 91.

— **Táncmulatvág.** A nagykanizsai Malatgyár és Söröző részv. társ. összes munkásai és munkásnői beteg munkások segélyezői alapja javára 1909. évi február hó 13-án egy jóhírű cigányszenekar közreműködése mellett a sörgyári sörözők összes helyiségeiben táncmulat rendeznek. Kezdete 8 órakor. — Belépőtíj 60 fillér. Családíj (3 személyre) 1 korona 40 fillér.

— **Koszoru pótló adományok.** Folyó hó 8-án elhunyt Klein Illés ur iránti kegyelet jeléül koszoru megváltás címén adományoztak: Izs. Szentegylet 200 K, Klein Illésné 100 K, Plache Sándor és neje 50 K, Izs. Nőegylet, Dr. Oberm. Mór s neje, Strém Vilmos és neje 40—40 K, Strém Tivadar és neje 35 K, Célzalai Takarékpénztár, Fischer Ignác és neje, Segélyegylet Szövetkezet és Szarvas Asztaltársaság 20—20 K, Bogenrieder József és családja, özv. Fischer Józsefné, Hirschler Sándor, Klein Vilmos, Karcag Vilmos, özv. Kohn Ödönne, Löbl

Marci és neje, Mandl Pál és neje, Plache Lajos, Leitner László, özv. Strém Dezsőné és fia, Strém Dénesné, Strém Ödön és neje, Strém Ottó, Sattler József, Székely Ármán, dr. Szabó Zsigmond 10—10 K, Dr. D'ri József, Strém Barnát és Rosenfeld Miksa 6—6 K, ifju Kohn Mó (Szombathely), özv. Kohn Fülöpne, Lévár Miksa és neje, Raichenfeld Sándor, Sauer Ignácne, Sattler Mór és neje, Strém Károly és neje, Singer József, Waisz Ignác és neje 5—5 K és Strém Mór 4 koronát. Összesen: 812 koronát. Izs. Szentegylet.

— **A cabaret februárja.** Az élénk és mozgalmas farsangi szezonra Budapestre ránduló vidéki közönségnek legkedvesebb szórakozóhelye az Andrassy uti „Modern Szinpad” intim, elegáns és most már országsszerte ismert és kedvelt helyisége. Nagy Endre, az ismert nevű író, a ki a magyar cabaret-művészetet életre keltette és utánozhatatlan cabaret-zsánerjét pártatlanul névszerűvé tette, éppen a vidéki előkelő és intelligens közönségre való tekintettel erre a hónapra olyan műsort állított össze, a milyen még sohasem mulattatta a „Modern Szinpad” közönségét. A februári műsor minden száma valóságos szenzáció. Kis szindarabok, operettek, színházi, társadalmi és politikai mórak, jelenetek és szinpadai tréfák váltakoznak huszonnégy cabaret-számmal, melyek legkiválóbb költőink és komponistáink művei. A pompás februári műsor erősséggel a „Diogenes” című teljes egyfelvonásos operett és az „Izrael” című kacagtató Bernstein-paródia, mind a kettő Nagy Endre munkája. Ezen kívül két egyfelvonásos bohózat: „A revolverdráma” és „A kettős légyott” ad alkalmat a kifünő művészcsapatsáznak, hogy intim, a színházakótól teljesen eltérő, sajátos előadással gyönyörködtessék a közönséget. Négy szinpad tréfa, két modern monológ szerepel még a februári műsoron, melynek betetőzése a nagy „Februári revü”, tele aktuális jelenetekkel, kuplékkel, táncokkal. Végig vonul az egész műsoron, melynek minden számát megelőzi a Nagy Endre konferálása, egy végtelenül mulatságos Serenissimus-jelenet: a közönség egy páholyban Apponyi minisztert látja, aki minden produkció után elmondja véleményét és vitatkozik a konferenciával. Tíz négytagú művészcsapatság lép fel minden este, Nagy Endre vezetése alatt a „Modern Szinpad” februári műsorának keretében. Jegyeket vidéki megteressékre is előjegyez a cabaret pénztára. (Budapest, Andrassy-utca 69).

— **SZÉKELYI LAJOS** első nagykanizsai fehérnemű gőzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

Koraszülött gyermekeket

a SCOTT-féle Emulsió az elsatnyulástól menti és rendszeres erőbőz és vidámsághoz segíti őket

Aggódó szülők ezrei nézték elragadtatva gyermekük egészségének rohamos javulását. Még akkor is, ha a gyermek a tejet vissza utasítja, a

SCOTT féle Emulsiót

szivesen fogadja és könnyen emészt meg.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerárban.

— **Felülfizetések és adományok a szanatóriumi pikniken.** A kiválóan sikerült szanatórium egyleti piknik anyagi részéről megkezdjük a kimutatás közlését. Ma a természetben történt adományokat és felülfizetéseket soroljuk fel és hétfőn közzé fogjuk a pénzbeli adományokat. Az egyesület vezetősége ez uton hálás köszönetét fejezi ki azoknak a hölgyeknek, kik kegyesek voltak a gyűjtés nehéz munkáját vállalni s azt oly lelkiismeretesen és sikerrel végezték, továbbá az estély magyar háziasszonyainak és felszolgáló bájos leányainak. Végül megköszöni a juttatott felülfizetéseket és adományokat.

Az estélyen felülfizettek: Hába Pál 50 kor. Ujnepi Elek Ernő 20 kor. Osterhuber László, Dénes Lajos, Belus, Lajos, Grünaut Henrik, Dr. Lőke Emil, Radnai Jenő, Vidor Samu, Weiser József 10—10 kor. Dobrovics Milán, Günsberger Soma 8—8 kor. Árva Adolf, Blasich Guidó, Unger Uilmann Elek 6—6 kor. Hertelendy Béla, Löwenstein Emil, Mesteri Ferenc, Závody Albiu, Kövesdi Boér Gusztáv, Prluz Ferenc, Eperjessy Gábor, Guth Arnold, Dr. Villányi Henrik, Dr. Szekeres Józsefné 5—5 kor. Konold Frigyes 4 koronát. Dr. Goda Lpót, Bogenrieder József, Löve Adolf 3—3 kor. Bueuer Izidor, Dr. Dobó Dezső, Dr. Friedl Ödön, Blau Béla, Káán, Ima 2—2 kor. Dr. Pollák Ernő, Kardos József, N. N., Eppinger Gyula, Stern József, Fiedler N. Csurgó, Pelcz Jakabné, ifj. Kaifka László 1—1 kor., összesen 265 koronát.

A piknikre apományoztak: Sauer Ignác, Remete Gézané, Schulhof Adolf, Guth Arnold, Betheim Rezső, Schiesinger Mór 10—10 üveg bor, Sommer Ignácne 6 üveg bor, Fleischacker József egy üveg pezsgő, Balaton testvérek 1 üveg cognac, Rosenfeld Adolf fia 4 üveg bor, Schwarz és Tauber rum és tea, Rehnitzler Mór 2 üveg csemegebor, Stirling Sándorné 1 torta, Maschazker Ignácz 3 pint bor, Pflaczer Irma kugler, Brück Sándorné 1 torta, Király Sándorné sütemény, Övös Emilné 1 torta, befőtt, Sonnenbergne kugler, Kovács Ferencné torta, Szabados Sománé 6 üveg befőtt, Pály Jánosné gyümölcs és tészta, Rosenthal Géza 2 kenyér, Gärtner Vilmos kenyér, Steiner Ármán 30 drb. kifli, Pálffy Alajosné sonka, Beierl Ferenc hideg főlszelt.

— **ORÁT** venni vagy javítani a legjobban SZIVOS ANTAL műrásnál lehet, u. e. egy megfelelő szemüveg már egy koronáért kapható.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyszereti ruhatisztító, gyűrűző és plüssirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — Elváltai szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Értékpapir tőzsde

— Mai árfolyamok. — (Távirat)

1 **Peali Magyar Kereskedelmi Bank** nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 739. — Osztrák hitel részvény 530 50 4%, magyar koronajárék 91.75. Kereskedelmi-bank részvény 3460. — Salgótarjáni köznevelési részvény 580. — Rómamuráyi vasút részvény 528,80 Adria tengerhajózási részvény 398. — Hazai bank részv. 276. —

A gabonaüzletről.

(Távirat)

Készáru-üzlet.

Forgalom mérsékelt. Árak tartottak.

Határidő-üzlet.

Buza 1909. április 12.88. Buza 1909. október 10.99 R. 1909. április 10.27. Rozs 1909. október 9.28 Zab 1909. április 8.66 Zab 1909. október. —, tengeri 1909. május 7.33. Repce 1909. aug. 14.10.

Táviratok és telefontjelek.

Országgyűlés.

Viharos ülés.

Budapest, február 13. A képviselőház mai ülésén *Justh Gyula* elnököt *Héderváry Lehel* jelentést tesz néhány horvát képviselő mentelmi ügyéről. Mielőtt erről a Ház határozná,

Farkasházy Zsigmond kijelenti, hogy a ház nem határozatképes és kéri az elnököt, hogy szigorubban őrködjék a házszabályok feletti. A házszabályok szerint legalább száz képviselő jelenléte szükséges a határozathozatalhoz. Kéri a jelenlévők megszámlálását.

Megállapítják, hogy csak 62 képviselő van jelen, mire elnök az ülést felfüggesztette.

Szünet után konstatálják, hogy most is csak 80 képviselő van a teremben. Erre elnök elrendeli a névsorolvasást és ekkor már 120 képviselőt találtak, mire elnök konstatálta a határozatképességet. Elnök a házszabályokra hivatkozva, figyelmezteti a Házat, — hogy azoknak a képviselőknek, kik a Ház engedélye nélkül távol maradnak, — nem jár napidíj.

Farkasházy Zsigmond: Az elnöknek kötelessége ügyelni a házszabályok betartására, mert nem járja az ami már gyakran megtörtént, hogy fontos javaslatokat a mindig jelenlevő *Simkó József* egyedül szavazza meg.

Ugron Gábor: Mégis hallatlan dolog folyton gonyolódni egy képviselő felett! (Nagy sajt. Ugy van! Ki kell dobnia!)

Farkasházy Zsigmond Ugronnak kiáltja: Disznóság, hogy mindenbe beleavatkozik!

Förster Ottó *Farkasházyhoz*: Ugyan ne okvetetlenkedjék ekkora orral!

Farkasházy Zsigmond indítványozza, hogy a kormánypárti és ellenzéki képviselők közül bizottságot küldjenek ki, mely az elnök mellett a házszabályokra felügyel.

Rakovszky István: Ez galád gyanusítás!

Molnár Jenő: Hja, a szabadelvű párt ide-

kiáltják *B-niczky* felé, míg a függetlenséglek zajosan éljenzik az elnököt.

Elnök kijelenti, hogy mindig korrekten jár el és a pártatlanságot nem téveszti szem elől. (Éljenzés).

Ezután a Ház elfogadta a mentelmi bizottság jelentését és áttért az ujoncjavaslat tárgyalására.

Az ülés folyik.

Incidens az elnöki emelvényen.

Budapest, február 13. Szokatlan incidens történt a mai viharos képviselőházi ülés alatt. *Polónyi Dezső* elkésve érkezett a Házba és fölment az elnöki emelvényre, hogy exorcálja magát, azonban *Justh* elnök indulatosan leutasította az emelvényről. Emlatt *Polónyi Dezső* inzultáló levelet írt *Justh* nak.

Az új osztrák kabinet.

Bécs, február 13. A király előtt ma tették le a hivatali esküt az új osztrák kormány tagjai. Az ezt követő általános kiballgatáson az uralkodó többek közt gróf *Dessewfy Aurél* főrendiházi elnököt is fogadta.

Wekerle a királynál

Bécs, február 13. *Wekerle Sándor* miniszterelnök ma este Bécsbe utazik a holnap külön királyi kihallgatásra jelenik meg. A miniszterelnök *Aehrenthal* báró külügyminiszterrel is fog tanácskozni a politikai helyzetről.

Közgazdasági tevékenység.

Nagy uzsora pör.

Szatmár, február 13. Nagyszabású uzsora-pör foglalkoztatja a szatmári törvényszéket. Főjelentés folytán kiderült, hogy a bitolci népbank 30—40% kamatot szed a kölcsönök után és ezzel egész községeket tett tönkre. A szakértők az uzsorát kétségtelenül megállapították és erre nézve "háromszáz" több eset szolgál bizonyossággal. Ezenkívül váltó- és okirathamisítások is fordultak elő az intézetnél, melynek elnöke, igazgatója és hivatalnokai ellen folyik a vizsgálat.

Sirolin

Ez az étvágyat és a testvélyt megerősíti a köhögést, vésztéket, éjjeli kelészt.

Tüdőbetegségek, hurutok, szárazköhögés, skrofulózis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, ki-jen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárterekben. — Ára üvegenként 4.— korona.

Köszönetnyilvánítás

A nagykanizsai izr. az izr. hitközség elől az izr. nőegyletnek, népközelialai takarékpénztár és kanizsai segélyezület sz. t. Igazgatóságának tovább azon jóbarátainknak és sőknek, kik holdogult férjem lálózása alkalmával fájdalommal hitésére részvétüknek kifejezték, czuton mondok hálás köszönetet.

Nagykanizsa, 1909 február 13.

Özv Klein Illésné

Számtalanszor bevált

MATTONI FELE
GIESSHÜBLER
SAVANYUVIZ

húgyhomoknál és hólyaghurutnál, mint a húgysavat megkötő szer.

Madárkereskedők figyelmébe!

saját nevelésű nemes házi

kanári fajmadaraimat

eladásra bocsájtottam. Énekesek és tenyésznőstények *Sugár Adólf* ur fodrászüzletében »Szarvas« szálloda mellett megtekinthetők.

Építkezéshez jól használható

állványok, vastaligák, kutfurók és kutszerszámok, tölgyfagerendák és padlók teljesen jó állapotban jutányos áron átvehetőek. —

Bővebbet özv. *Sallér Lajosné* nál *Teleky-ut 11.*

Vegyes asztali almát

ajánlok különként 24 fillérért.

A nap bármely szakában kaphatók.

özv. *Sallér Lajosné* nál *Teleky-ut 11. sz.*

Meghívók, táncrendek, teremdiszek, confetti, serpentin és cotillon a legmodernebb kivitelben és a legolcsóbb árban kaphatók **FISCHEL FÜLÖP FIA** KÖNYVNYOMDAJÁBAN ÉS KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN Nagykanizsán.

MÜHLE
KERTÉSZETI TELEPE
TEMESVÁR
Arjegyzék ingyen.

150 000 korona vagyonnal bíró hajadon, földbíró tokos leánya, 21 éves, férjét keres.azonkívül még több száz vagyonos partbis előjegyzésben úgy hogy minden igénynek bármikor megfeleltünk. Forduljon minden házassulandó *Schlesinger* céghez. Berlin 18.

Tűzifa-eladás.
Legjobb minőségű hűk-hasábfát méterelőnkint 36 koronáért azonnal házhoz szállít **KONDOR ADOLF** fabizományos Arany J. u. 2.

Megrendeléseket elfogadnak még **Kondor Ödön** Fő-ut. **Schlesinger Izidor** Ötvös-tér és **Dedovác Béla** Magyar-utca.

Szőlő-oltvány
és vesszéről nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg aki címét tudatja. — Ezen könyvet már az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.
Gyökeres oltványból, amerikai és európai sima és gyökeres vesszőből a világghírű Delawareből 1 1/2 millió készlet. — Olcsó ár és pontos kiszolgálás.
Cím: Szűcs Sándor fia szőlőtelepe Bihardiószeg.

Az új bortörvény.
A borhamisításnak és hamisított borforgalom behozatalának tiltalmazásáról jegyzetszerű kiadás ára 1 kor. 20 fill. Az e törvényben előírt nyilvántartás bejelentés nyomtatványok állandó raktára **Fischel Fülöp Fia** könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Védjegy: „Horgony”
A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
egy régóta híres és bizonyított készítmény, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult károsodás, csúszás és meghűlések, bedőlések, sőt bőrgyógyászati betegségek kezelésére.
Figyelemre méltó. Ezen készítmények miatt beváltatások évánál legyünk is csak olyan keveset fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Horgony előjegyzésű ábrákot dobosra van nyomtatva. Am újságokban K.-80, K.1.40 és K.1. — is megjelölés minden gyógyszertárban kapható. — Helysz.: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Horgony gyógyszerésze az „Arany országház”, Prágában, Hlohovecban és más. Híres magyar készítmény.

Kalmár és Engel
motor és gépgyára
Városi raktár: V. Lipót-körút 18. BUDAPEST Gyár és iroda: VI. Úteg-utca 19.
Ajánlja úgy esőplőgépet, mint malomüzemre legegyszerűbb benzínmotorjait, benzínlokomobiljait, valamint szivógázmotorjait, melyek V. Lipót-körút 18 sz. bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás kitűnő — cséplésért! — Egyedül létező újdonság!
Ezen motorok egyenletes járásaik és bámulatos egyszerű szerkesztük folytán bármely legjáratlabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.
Arjegyzék ingyen. Olcsó árak részletfizetésre

Sebesülések
mindenkor megóvándók minden tisztátalanság ellen, hogy ne fájjanak el nehezen gyógyuló sebekké — 10 év óta legismertebbnek bevált puhító kenőcs az ugynevezett **Prágai házikenőcs**, mint a legmegbízhatóbb kötszer. Megóvja a sebet, enyhíti a gyulladást és fájdalmakat, hűsítőleg hat és elősegíti a varrkeződést és gyógyulást.
Postal szétküldés naponként 1 doboz 70 fillér. — Póstan 3 K 10 f. előzetes beküldése után 4 doboz 7 K beküldése után 10 doboz szállítók bérmentve Magyar-országra ország minden állomására.
Változt csak szét a védjeggyel
Főraktár: R. FRAGNER
os és kir. a „Fokete szobor” Prága ut. Eos-der Nordgasse 103 továbbá Török József, Dr. Egerer L. és Vácz J. gyógyszerésztárában Bpestben. Kapható minden gyógyszertárban

Még azokat is, kik éveken át más használtak, meghódította a valódi **Erő** sósorszesz,
mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos házi szerrel várni lehet. Öre az egészségnek, fertőtleníti, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószer.
Szükséges minden háztartásban.
Kapható mindenütt 30 f., 40 f. és 1 koronás üvegekben. Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvételrel, vagy a pénz előzetes beküldése után
KOSMOS labororium Győr.
Kapható mindenütt. Főraktár Nagykanizsán: Schwarz és Tauber uraknál.

Stechenpferd-
Liliumtejszappan
Legenyhébb szappan archörre és szeplő ellen jó hatással.
MINDENÜTT KAPHATÓ!

Palkó Péter képesítéssel a bíró a építő és vállalkozó
Nagykanizsa, VI. ker. Verező-utca 63. sz. (Bajai házban.)
Elvállal: mindennemű újépület emeletes lakások tervezését és javításokat kőművesek mellett. Költségvetést és tervek felmérésére készítek. Levélbeli árszámításra személyesen megérkeznek, vagy levélben válaszolok.
R. a. érd. köszönetg. bizomál kérem.

Bármilyen szerkesztű **Írógéphez**
szükséges felszerelési cikkek u. m.:
festékszalagok, szénpapírok, törőgummik, írógéppapírok
a legfinomabb gyárimányokban és legjutányosabb árban kaphatók **Fischel Fülöp Fia** könyv és papirkereskedésében Nagykanizsán.

Óvatosság sohasem árt,
 azért vegyük a legjobb minőségű gummi-
 övszert Auer-nél 3 minta 1 kor.,
 6 minta 1 K 80 f., 12 minta 2 K
 20 f., 4 K 20 f., 6 K 20 fill. (be-
 lyegekben is küldhető) utasítással és nagy
 képes árjegyzékkel együtt, amely az ös-
 szes övszereket és különlegességeket tar-
 talmazza.

AUER H. gummigyárak, WIEN I.,
 Wipplingerstrasse, No. 15-20.

Nagykanizsaiak találkozó helye
Kisfaludi kávéház Teréz-körút 44.
 BUDAPEST.

Tulajdonos
 nagykanizsai Sebők (Schwarz Mór)

GNOM-MOTOR

4000-nél több
 üzemben leg-
 egyszerűbb,
 szolid építés.
 Villamos gyújtó.
 Gépész nem
 szükséges.
 Levegőkétyűb
 fogyasztás.
 Kedvező fizeté-
 sek Prospektus
 ingyen.

Oberurselji Motorgyár Részvény-Társaság
 Bécs, VI/3, Gumpendorferstrasse 72.

"NIGRIN" LEGJOBB
 cipő
 crème

Legtöbb és
 leggyorsabb
 károsító. Az alsó
 rész egyszerű
 forgatással az
 elfogyasztott
 krém pótolva
 lesz és így nem
 száradhat ki.

Dr. FERENC LINDI
 Bécs III/1,
 Cs. és kir. udv.
 szállító.

Törvényesen védve.
 Ara 40 fillér.

Fizetési elnöki Uradalmi Főbérnökség ezennel
 közhírré teszi, hogy ALSÓLENDVA városban
 évenként megtartani szokott

**hét napos vásár helypénzszedési
 joga február 22-én d. e. 10 órakor**
 bezárólag 1912. november hó 1-ig Alsólendván a
 főbérlet központi irodájában nyilvános árverés
 útján alberletbe adatik.

Az árverési feltételeket érdeklődőknek kész-
 séggel megküldi az

Uradalmi főbérnökség főszámvevősége Alsólendván.

Anglicana-Deildjen-Glycerin-Seife
 Gottlieb Taussig
 k. u. k. Hof- und Kammer- Hoflieferant
 Wien.

Kapható minden drogériában, és illatszerekkereskedésben
 és gyógyszerárban.

Hirdetmény.

Dobronak község képviselőtestülete a dobronaki
körorvoslak felépítését

elhatározta és 13.000 korona összeg erejéig engedélyezte.
 Ezen munkálat kivételének biztosítása céljából 1909.
 március hó 6-ik napjának délutáni 2 órája
 a közigazgató hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati
 versenytárgyalás hirdették.

A vállalkozni kívánók felhivatnak, hogy a fentebbi
 munkálat elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat a kitűzött
 nap déli 12 órájáig 5% bánatpénzzel annyival is inkább
 igyekezzenek beadni, mert a később érkezett ajánlatok
 figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlatok általános összegben teendők annak kijelentésével,
 hogy az ajánlatban kitért összegért a munkának a terv és költségvetés szerinti pontos kivételére magamat kötelezem, valamint annak kitűntetésével, hogy a szükséges anyag szállításhoz bármelyik (Alsólendva vagy Muraszombat) vasúti állomáshoz adandó írás fogatok természetbeni kiszolgáltatása esetén — ennek ellenértékét mily összegben szállítja le az ajánlati összegből.

A terv és költségvetés a közigazgatói irodában bármikor a hivatalos órák alatt betekinthező. — Az építési költség az épület átvétele után egy összegben fog kifizettetni.

A község fenttartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhat. Oly pályázók, kik iparengedéllyel nem bírnak, képesítéssel bíró megbízottat kötelesek megnevezni és képesítését igazolni.

A munkálatnál használandó anyagok csak hazai termékek lehetnek és az építés befejezte után szakértővel fognak az összes munkálatok felülvizsgáltatni.

Dobronak, 1909. február 1-én.

Varga Ferenc közigazgató.
Jorma Pál községbíró.

Hangya-Sósorszesz
 törvényesen védve. 2216

Legjobb fájdalomcsillapító, nélkülözhetetlen háziszser bedörzsölésre.
 Nagy üveg a 1.50 K. Kis üveg 80 fill.

Kapható Nagykanizsán: Gyógyszertárakban, Armuth Náthán és társa, Neu és Klein fűszerüzletében, Bader Henrik (Csengeryut) és Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Számos elismerő levél!

Arañyozások,
 szalagok nyomása,
könyvkötészeti munkák

FISCHEL FÜLÖP FIA
 legjobban berendezett és felszerelt könyvkötészetében készülnek

Nagykanizsán.

Faragó és Sass

festőművészek műtermében már készülnek a leg-pazarabb díszletek a kereskedő ifjak 20-iki es-télyére, melyen a „Mikor a tulipá-nok uralkodtak“ című fantasztikus képcsoportozatot adják elő mulattató szöveggel, zenével, tánccal.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vessző- eladási hirdetés.

A nagyméltóságú Földművelésügyi Miniszterium 60900/1908. számú szőlőoltványrendelete szerint valogatott első osztályú sima és gyökeres

Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonia

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csomaga faj.

gyökeres, fás és zöldoltványok ugyancsak hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymértékben eladásra.

Badacsonyi vidéki Szőlőtelep kezelősége,
Tapolca, (a Balaton mellett).

Dunántúl legrégebbi ékszerüzlete!
1838-1908.

Berény József és Fia

NAGYKANIZSA.

Arany- és ezüst-ékszerek készítése villanyerőre berendezett műhelyünkben. Dusan felszerelt ékszer arany- és ezüstárak raktára.

Jegygyűrűkben legnagyobb választék rendezés és különleges formákban. Menyasszonyi ajándékok finom ízlésben.

Legjobb férfi- és női aranyórák! Teljes étkezéskészletek valódi ezüztől.

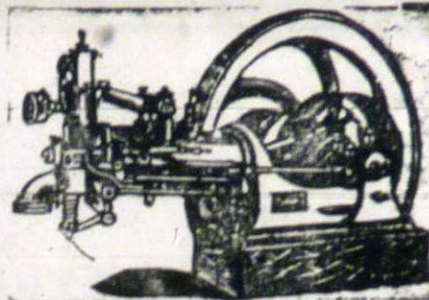
Jutányos olcsó áruk! A berendi gyár főleírásaitól helyre szokásos olcsóságú Alpaconocit étkészletekből. Árjegyzékkel hívóntra szívesen szolgálunk. Eladás részletezésre is.

Kosár és fonottbutorok

utazó, fatartó, ruha- és egyéb kosár, továbbá igen kedvelt gyékény, vessző-butorok gyönyörű kézimunka, papirkosár jutányos áron szép és finom kivitelben kaphatók:

Kosár és fonottbutortelepen, Muravid állomás Kotor-Alsó-Domboru.
— Kívánatra árjegyzék ingyen és bérmentve. —

Legmesszebbmenő jóttállítás!
Kedvező fizetési feltételek

A drezdai motorgyár Részvénytársaság.

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára szállítja az elismert legtekélyesebb, leg-tartósabb, legzabatosabb járásu, legbiztosabb és legolcsóbb üzemű

Benzin, Nyerszinaj, Gáz, Acetylen Szivógáz motorokat és lokomobilokat.

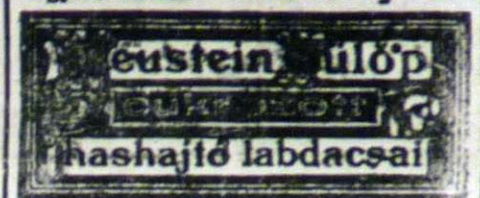
Vezérképviselőt és raktár: **Gellért Ignác és Társ.**
Budapest, Teréz-körút 41. sz. Telefon: szám 12-91

Kérjen Aspirint mindig a mi eredeti tablettáinkban.

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co.,
Eldorf.

Legolcsóbb és legjobb hatású **HASHAJTÓ!**

(NEUSTEIN ERZSÉBET-PILULÁI)
feloldulja minden tekintetben a hasonló készítményeket. Fenti szer mentes minden káros alkotórésztől, a legjobb sikerrel használják az alhasi bántalmaknál, könnyű székletet szerez, vértisztító egy győztesen sem ártalmatlanabb és alkalmasabb a

SZÉKREKEDÉS

legyőzésére, mint a legtöbb betegség okozója. Cukroztól mentes, a gyermekek is szívesen veszik. Egy doboz 15 pilula tartalommal 30 fillér, 2 doboz 8 dobozzal tehát 120 pilulával 2 korona.

A pénz előre küldése mellett bérmentve.

Óvás! Utánzatoktól óvakodjunk. Neustein Fülöp hashajtó piluláit csak kéri! Csak akkor vásárolni, ha minden dobozon a törv. bejegyzett Szent Lipót védjegy és Philip Neustein gyógyszerész aláírása fekete vörösvörös nyomatásban olvasható. A kereskedő által védett csomagjainkon előgöngyök rajta kell lennie.

Neustein Fülöp gyógyszerész Szent-Lipóthoz
Wien, Plankengasse 8.
Kapható H. Borsányi Káth. Apolló és Szent-Lipót gyógyszerüzletben.

Az írógépek terén

egyedül áll a

Teljesen látható írású írógép. Szilárd konstrukció. Könnyű kezelés. Kívánatra díjtalanul bemutatjuk.

Lukács és Schwarz
Budapest, V. Váci-lével 60.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp Fia könyv- és papir-
kereskedésben, Városház-palota; ide
intézendők az előfizetések és hirdetések.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.Művelődési, népi kimutatások és nygán-
közlemények sorankint 50 fillér.
Eljegyzési és esketési értesítések díja
6 kor; előfizetőnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra . . . . . 1.— K.
Negyedévre . . . . . 3.—
Félévre . . . . . 6.—
Egész évre . . . . . 12.—

Postai szétküldéssel:

Egy hóra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre . . . . . 9.—
Egész évre . . . . . 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

A magyar nemzet szupremáciája.

Nagykanizsa, február 15.

(Sz.) A magyar államban a magyar nemzet szupremáciáját minden eshetőséggel szemben állandóan biztosítani kell. Ez olyan törekvés, melynek igazsága, jogossága és okossága minden kétségen fölül áll. A magyar nemzetnek minden eszközt meg kell ragadnia a végből, hogy ennek a törekvésnek teljes diadalt szerezzen. Az eszközök közt kettő a leghatalmasabb. Az egyik a helyes, okos, előrelátó nemzetgazdasági politika, a másik a magyar kultúra. Sokáig uralkodott az a nézet, hogy a magyar nemzeti kultúra ugyszólván egymagában elégséges arra, hogy fölszívja az országban az összes nem magyar elemeket s illetéknéppen nemcsak megerősítse a magyar fajt, minden más nemzetséggel és idegen hatalmi befolyással szemben, hanem alkalmas arra is, hogy megcsinálja az összes nemzetiségi elemeknek a magyar fajba való beolvadási proceszusát.

Keserű tapasztalások révén szereztük meg azt a tanulságot, hogy a magyar faj szupremáciájának megszilárdítására más uton is, más eszközökkel is próbálkoznunk kell. Közjogi helyzetünkben és az Ausztriával való gazdasági szövetségben még mindig szerfölött nehéz földadat a magyar nemzet közgazdasági érdekeinek eredményes gondozása. — Hiszen közjogi helyzetünk és az Ausztriával való gazdasági viszony egyik legfőbb oka népünk elszegényedésének. Az elszegényedéssel pedig együtt jár a fizikai erők gyöngülése és az erkölcsi hatalom pettyhüdése. De ebben a helyzetben is arra kell törekednünk, hogy a magyar faj fizikai erejét és erkölcsi hatalmát megmentsük a teljes elzüllesztől.

Igy egyik nagy feladatunk az, hogy a magyar földbirtokot magyar kézben tartjuk meg. — Okvetellenül meg kell akadályozni, hogy a magyar földbirtok idegen kezekbe jussou. Eddigelé ebben az irányban nem tettünk semmit Csodálatos egykedvűséggel nézte a magyar államhatalom, hogy a magyar földbirtokokat idegenek szerzik meg. Idegenek, akik amellett, hogy a magyar föld jövedelmét külföldre viszik, itt az országban idegen szellem terjedésének vágnak ösvényeket, s idegen befolyások érvényesülésének csinálnak kedvező alkalmakat.

Micsoda bolond állapot az, hogy a magyar föld egy nagy része, körülbelül két millió hold, idegen emberek tulajdonában van, s két millió holdnyi magyar föld jövedelmét külföldre viszik, a mi népünk pedig napról-napra szegényedik. Az meg épinséggel szégyenletes dolog, hogy magyar nagybirtokosok, magyar emberek is vannak nagy számmal, kik állandóan külföldön laknak, s magyar birtokaik jövedelmét külföldön költik el Egészen helyes, egészen természetes és mindenképpen jogos lenne az, hogy idegeneknek megnehezítessék a magyar föld szerzése. Aki Magyarországon akar földbirtokos lenni, legyen magyarrá, vagy pedig fizessen birtoka után nagyobb adót. Legalább ezen az uton térüljön vissza az idegenbe folyó jövedelemnek egy része. Az is egészen helyes és mindenképpen jogos, hogy olyan magyar földbirtokos, aki külföldön él, nagyobb adóval terheltessek meg, mint az olyan magyar földbirtokos, aki jövedelmét itt az országban teszi folyóvá, s itt az országban segíti elő költségeivel a magyar ipar és magyar kereskedelem ügyét.

Ha sehol nem lennének is ilyen szellemű törvényes intézmények: nálunk meg kellene azokat teremteni. De Európa számos államában munkálkodik és pedig sikerrel munkálkodik a nemzeti erőnek ez a védelmezése. Annál inkább gondoskodni kell róla nálunk, ahol sokkal nagyobb szükség van rá, mint bárholjék más európai államban.

A vármegye határozatai.

— Saját tudósítónktól. —

A legutóbbi érdekes mozzanatokban gazdag megyegyűlés lefolyásáról részletesen tudósítottunk. Ezuttal még néhány fontosabb határozat közlésével egészítjük ki a tudósítást: A bohamisításnak és a hamisított bor forgalomba hozatalának tilalmazásáról szóló törvény végrehajtása tárgyában kiadott miniszteri rendelet kapcsán a törvényhatósági bizottság felír a kormányhoz, hogy a bortermelőkre nézve kötelezőleg előírt nyilvántartások vezetése ne követeltessek, mert erre a kisgazdák képtelenek s a nyilvántartások vezetése céltalan és indokolatlan megterheléssel járna. Megalkottattak egyszersmind a járási borellenőző bizottságok.

A hordójelező hivatalok berendezése, szolgálata és a jelezésekért szedhető díjak megállapítása tárgyában hozandó határozat előké-

szítése végett bizottság küldetett ki. — Egyszersmind kimondta a közgyűlés, hogy az eddigi hordójelező hivatalokat mind feuttartja.

A vármegye monografiájának megírását a törvényhatósági bizottság már évek előtt elhatározta s a munka megírásával Dézsi Lajos egvetemi tanárt bízta meg. A munka megírása azonban évről-évre halasztást szenvedett s Dézsi professzor egyik utóbbi beadványában azt jelentette, hogy nem akarja a vármegye közönségének türelmét továbbra is próbára tenni, megbízatásáról lemond s az eddig felvett tiszteletdíjat visszafizeti. A közgyűlés most úgy határozott, hogy hajlandó a munka megírására újabb két évi határidőt adni s felszólítja Dézsi tanárt, hogy ezen idő alatt a monografiát írja meg.

A vármegye alispánjának a perliki megyei épület javítása és a többi főszolgabírói hivatal alkalmas elhelyezése tárgyában tett jelentése folytán felhívta a közgyűlés az alispánt, hogy a perliki megyei épület eladását kísérelje meg s a főszolgabírói hivatalok elhelyezése iránt tárgyalásokat folytasson.

Ezen tárggyal összekapcsolított Udvardy Vincének a novai főszolgabírói hivatal helyiségek felépítése iránt beadott indítvány.

Huszár Károly kérvényt adott be, Badacsonytomajon gyógyszerár felállítására iránt. A vármegye közönsége az engedély megadását nem véleményezi.

Áugván János vonarcvaságyi körjegyzőt a közgyűlés nyugdíjazta.

Az OMKE közgyűlése.

Az adóreform.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap délután tartotta az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesület zalamegyei kerülete Nagykanizsán a városház dísztermében évi közgyűlést. — A közgyűlésen megjelent dr. Szende Pál az OMKE titkára is, kinek neve az új adóreform javaslatok ellen kifejtett széleskörű agitáció révén lett országos hírvé és terjedelmes beszédében illusztrálta mindazokat, melyekkel szerinte az új adótörvény a kereskedelem érdekeit illeti.

A közgyűlés lefolyásáról tudósításunk a következő:

Ujnépl Elek Liptó elnök üdvözölte a megjelenteket, mire Heltai József titkár beszámolt a kerület múlt évi működéséről és számadásait terjesztette elő. Múlt évi pénztári maradvány: 1616 korona.

Dr. Szende Pál válaszolja azt az irányzatot, mely szerinte az országos politikában az utóbbi évek alatt lábra kapott, s mely a kereskedelem oly mostoha bánásmódban részesül. Szociálpolitikai irányban haladunk, olyan törvények készülnek egyre-másra, melyek mind a kisvállalkozók anyagi helyzetének

Javulását szolgálják, de emellett teljesen megfelelnek az ipar és kereskedelem legjobbat érdekeitől. Az új végrehajtási novellában kimutatja azokat az elemeket, melyek a földművelőknek sánytalannal nagy előnyöket biztosítanak, majd az új polgári perrendtartást említi, mely a kereskedőt attól a mindekké fölé emelt helyzettől akarja megfosztani, hogy adását saját üzleti szféráján keresztül perelhesse.

Az országgyűlésen jelenleg tárgyalás alatt álló új *adótvényjavaslat* ismertetésére térve, széles alapon igyekezett bizonyítani, hogy ez a törvényjavaslat újból a leg súlyosabb sérelmeket rejti magában a magyar kereskedővilágra nézve.

Igaz ugyan, hogy míg a földadókulcsot 25% ról 20% ra szállítja le csupán a javaslat, addig a III. oszt. kereseti adót (új nevén: általános kereseti adó) 10%-ról 5% a csökkeneti, de a régi adótvény a gyakorlatban kivihetetlen volt, mert a III. oszt. kereseti adóban 10% helyett tényleg csak átlagos 25%-ot hajtottak be, míg a reform módot nyújt az egész 5%-nak kárthatatlan behajtására. Eddig a kereskedőkre és iparosokra nézve nem volt adóbevallási közszer, az új adótvény azonban módot nyújt a hatóságoknak a jövedelmet az utolsó fillérig kinyomozni.

De nemcsak általános kereseti adót ró ki a reform az ipari és kereskedő osztályra, hanem ezenkívül *személyes jövedelmi adó* címén is fogja tekintélyes összeggel terhelni a városi polgárságot. Ha valaki jövedelmének bevallását a jövőben is megtagadná, az eddigi 1%-os bírság helyett a kirovando adóösszegeknek 12%-át fogja ezután bírság gyanánt fizetni, arról nem is szólva, hogy a 12%, a teljes összegében kinyomozott és megállapított adó után jár. Ha pedig valaki hamis jövedelem-bevallást ad, az mint *jövedelmi kihágás*, a súlyos pénzbüntetésen kívül elzárással is büntethető lesz. A nyomozás teljessége érdekében jogászok és majd nemcsak az adókieladó bizottságoknak, hanem a pénzügyigazgatóságoknak is tanakat kihallgatni, az adózó üzleti könyveit megvizsgálni és szakértőket is meghallgatni.

A múlt évi állami budget zárszámadása mindössze 5 millió korona felesleget mutat ki, ez pedig deficit, ha összehasonlítjuk ezzel az előbbi évek feleslegeit, melyek ez összegnek 5-10-szeresét mutatták. Csak adóemelés segíthet tehát a zilált pénzügyi helyzeten, — még pedig szigorúan végrehajtott törvény alapján. A fogyasztási adóból többet kiszorítani sem lehet. A földadó pedig kontingentálva van. Vagyis ki van mondva az, hogy az eddigi 68 millió koronányi földadó a maximum, mi e címen a földbirtok után behajtható. Ez igazságtalan határszabás ugyan, mert a földadó kulcsa a 300 millióra becsült u. n. kataszteri tiszta jövedelem után megállapítva, holott a magyar földbirtokok összes igazi jövedelme átlag ez összegnek éppen tízszeresére, vagyis 3 milliárdra tehető. De mert ez a kontingentálás megváltoztathatlan, nem marad más hátra, mint a kereskedők és iparosok adóját 25 millióról 50-55 millió koronára felemelni.

Mégis az előadó reményt nyújt, hogy a törvényjavaslat nagyon sok merevségét enyhíteni fogja az az országos akció, mely a javaslat egyoldalú rigorusát igyekszik mérsékeltebbé tételni s mely akció most az OMKE-nek is legfőbb gondját képezi. A vá-

rosok és kereskedők a múlt hónapban országos kongresszust tartottak, melynek eddigi eredménye az, hogy *Wekerle* Sándor miniszterelnök a törvényjavaslat *nogyvenhárom* pontjára nézve fontos engedményeket jelentő ígéretet tett és ígéretéhez képest mindjárt másnap az országgyűlés nagy jelentőségű nyilatkozattal szólott hozzá az adóreform tárgyalásához. Főleg *Sándor* Pál központi elnök, országgyűlési képviselő személyéhez fűződnek ezen elért sikerek kinek az említett 43 ponton kívül még újabb engedményekre is sikerült ígéretet nyerni a kormányelnöktől. Ezek legfőbbike az általános kerületi adónak 28 millió koronában való megállapítása. Szól az Omke programjáról, melyet azonban tulajdonképpen nem az egyesület maga szab meg, hanem azt a kormányok irányítják időről időre előterjesztett törvénytervezeteikkel.

Legújabbban még az *ipartörvény* felette aktuális. Ez a kisiparnak nyújt sok előnyt, melyeket mind a kereskedelem fog megfizetni. Sérlemesnek tartja a tervezetet, mely az ipart a nála sokkal kisebb körű kereskedelemmel akarja közös intézményekbe foglalni. A cérendszer a kereskedelemre nézve képtelennek tartja, s általában az tartja, hogy mindazokat az előnyöket, melyekhez az ipar az új törvénnyel jutni fog, mind a kereskedelem fizeti majd meg.

Az Omke nek belső ügyeiben való tevékenységéről emlékezve meg fontos politikai jelentőségű tevékenységéről számol be. Az iparosok és kereskedők választási ligáját akarja az egyet megalakítani, melyből idővel egy erős politikai párt kialakulását reméli.

Elek Lipót elnök a közgyűlés nevében megköszöni a kiváló előadást. Következett az igazgatóság tagjainak választása. Az egyhangú választás eredménye a következő:

Elnök: Ujnepi Elek, Lipót, alelnök: Unger Ullmann Elek, Grünhut Henrik, titkár: Heltai József, pénztáros: Fleischer Miksa. Választmány: Schwarz Gusztáv, Bettelheim György, Rotschild Samu, Halphen Mór, Löwy Arnold, Reichenfeld Ede, Weisz Tivadar, Rosenfeld József, Blau Lajos, Ledólszki Ernő, Guth Arnold, Köhler Antal, Lang Miksa, Strem Tivadar, Rosenberg Richárd, Böhm Emil, Weiser József, Steiner Zsiga. Tapolczároi: Frisch Lipót, Lusztig Ferenc, Neményi Géza, Schwarz Emil. Csáktornyárai: Graner Miksa, Scheffer Rezső. Keszthely: Pető Vilmos, Prager Tivadar, Ozmán Pál. Zalaegerszeg: Graner Géza, Gyarmati Vilmos. Alsódomboru: Hirschler Miksa. Szamvizsárai: Radnai Jenő, Blankenberg Imre, Bettelheim Aladár, Kardos Sándor.

Borzalmas gyilkosság Zalaegerszezen.

Agyonvert kéményseprő inas.

— Saját tudósítónktól. —

Vasárnap este 7 óra körül *Stefanecz Gyula*, *Stefanecz József* zalaegerszegi kéményseprőmester 21 éves fia dr. Halász Vilmos orvost azzal a riasztó hírral hivta atyja lakására, hogy a kéményseprő inas vérben fetreng a segédek szobájában.

Dr. Halász Vilmos sietett a fiatalemberrel *Stefanecz József* házához, ahol a segédek szobájában a padlón feküdt *Kondor Sándor* 16 éves tanonc hullaja.

Az orvos már csak a halált konstatálhatta. A szerencsétlen fiu feje szét volt roncrolva. A padló vértócsákkal volt tele s az agyvelő roncsolai szerte-szét fecskendeztek. A fal is csúpa vér, a hullá feje arca vérral borítva. Rettenetes haláltusa, borzalmas gonoszított nyomai látszottak az egész szobában.

A rendőrséget s a csendőrséget, valamint a vizsgálóbírókat azonnal értesítették.

A házakat azonnal kihallgatták. Nem volt otthon más, mint *Stefanecz József* kéményseprőmester, *Stefanecz Gyula* és *Zsoldos Mária* 17 éves cselédleány.

A bűntényről először *Stefanecz Gyula* adott hírt. A fiatalember úgy adta elő a dolgot, hogy este 7 óra tájban ment haza s a mint a segédek sötét szobájába tért, érezte, hogy a padló nedves, a lába csuszik. Erre gyufát gyújtott s borzadva látta, hogy az inas véres teteme fekszik a földön.

Zsoldos Mária cselédleány, aki egész délután otthon volt, azt vallotta, hogy nem látott, nem hallott semmit.

A csendőrök először a kéményseprő segédeket keresték. Szerencsére a kéményseprők egész délután nem voltak otthon s alibiüket lépésről-lépésre tudták igazolni. A rendőrségtől tehát szabadon bocsátották őket.

A kihallgatás éjjel után egy óráig folyt, eredményre azonban nem vezetett. A rendőrkapitány a házat egész éjjel őriztette s reggel folytatta a nyomozást, amelynek váratlan fordulatot adott egy véres csákány. Az udvaron levő disznóól háta mögött találtak rá a hosszú nyelű, súlyos szerszámra, amelynek véso alaku végén vért és velőroncsokat lehetett látni, a nyele pedig teljesen vérral volt borítva.

A rendőrségen *Zsoldos Mária*, a csinos fiatal cselédet fogták szigorúan vallatóra. An a leány állhatatosan tagadott. Nem látott, nem tudott semmiről. A holmija között azonban egy véres szoknyát találtak, amelynek első része, a kötény alatt teljesen vérfoltos, míg a kötényen vérynemok nincsenek. *Zsoldos Mária* a súlyos bizonyíték láttára már hajlandóbb lett a vallomásra, de egymásnak ellentmondó feleleteket adott és *Stefanecz Gyulát* keverte gyanuba. *Stefanecz Gyula* azonban tagadja, hogy része volna a borzalmas gyilkosságban.

Stefanecz Gyulát és *Zsoldos Mária* letartóztatták és átkísérték a kir. törvényszék fogházába. A vizsgálat nagy eréllyel folyik.

Hirek.

Mihalovics-ügy a képviselőházban.

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapest, február 15.

A képviselőház mai ülésén *Farkasházi Zsigmond* általános érdeklődéstől kísérve, interpellációt intézett *Jekelfalussy* Lajos honvédelmi miniszterhez a zalaegerszegi származású *Mihalovics* Géza huszárkapitány ismert ügyében. *Farkasházi* ezt az esetet is annak igazolásánál tekinti, hogy mily elavult a katonai büntetőtörvénykönyv.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter kijelenti, hogy szükségtelen ezzel az ügygel a képviselőházban foglalkozni, mert az csupán *József főherceg* és egy alárendelt katoná ügye. A büntetőügyi eljárás már folyamatban van, sőt bejelezéshez közeledik; ezt meg kell várni s kár a dolgot előbb feszegetni. Azt a hírt, hogy a főherceg inzultálta volna a tisztet, a miniszter impertinens rágelomnak mondja.

A Ház a választ tudomásul vette.

— A Társaskör vársága. Lapunk zárta kor értesülése, hogy a nagykanizsai csász. és kir. 48 gyalogezred, valamint a 20. honv. zászlóalj tisztikara a Társaskör elnökéhez ma írásban nyújtotta be, hogy a Társaskörből kilépnek. Ennek következtében 75 tagot veszít a kör.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —
(Távirat.)

II. Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagyhorizosai főhíjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 741. — Osztrák hitel részvény 831. — 4% magyar koronajáradék 91.75. Kereskedelmi bank részvény 38.60. — Salgótarjáni kőszénbánya részvény 578. — Rimamurányi vasút részvény 529. — Adria tengerhajózás részvény 398. — Hazai bank részv. 275.50.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Készáru-üzlet.

Jó vételkedv és gyenge kínálat mellett buza tíz fillérrel magasabb.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. Április 12.95. Buza 1909. október 11.67
Rozs 1909. április 10.34. Rozs 1909. október 9.34. Zab
1909. április 8.71. Zab 1909. október — — tengeri 1909
május 7.37. Repece 1909. aug. 12.40.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényes, csonk-
betegségek és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.
Természetes vasmentes savanyúvíz.
Kapható ártalmatlan körülményben vagy a Salgótarjáni
Salvator-forrás Váltóüzletén Budapest, V. Római újkapu 8

Táviratok

és telefonjelentések

Országgyűlés.

Budapest, február 15. A képviselőház mai ülésén Návay Lajos elnökölt. Felolvassák azon képviselők neveit, kik a múlt ülésről engedély nélkül távolmaradtak. Ezután elnök bemutatja Polónyi Dezső sértő levelét, melyet Justh Gyula házelnökhöz intézett s közli, hogy a levelet Beniczky Odón is aláírta, tehát annak tartalmát

magáévá tette. Elnök indítványozza, hogy a levelet tegyék át a mentelmi bizottsághoz. A Ház ehhez hozzájárul.

Polónyi Dezső elmondja a levelét megírásának okait. Ő a múlt ülésre későn érkezett. A házszabályok elrendelik, hogy ilyen esetben az elnökkel jelentkezni kell, amit ő meg akart tenni, midőn azonban az elnöki emelvényre ment, még egy szót sem szólhatott s már az elnök sértő modorban elutasította. Ezt ő nem hajlandó tűrni. Kéri, hogy e bejelentését is tegyék át a mentelmi bizottsághoz.

A Ház Polónyi bejelentését is átteszi a bizottsághoz.

Nagy György megindokolja az aradi vesztőhely megvásárlására vonatkozó indítványát.

Wekerle Sándor miniszterelnök ismerteti a kormány átláspontját ez ügyben. Köli, hogy a miatt már régóta folynak tárgyalások, hogy az aradi vértanúk porai az aradi templomban helyeztessenek el. A kormány támogatja a megindult akciót s ezért Nagy György újabb indítványa felesleges.

Barabás Béla ismerteti a vesztőhely megváltása miatt megindult akciót.

A Ház elhatározta, hogy Nagy György indítványát mellőzi.

Ezután áttértek az ujoncjavaslat tárgyalására.

Farkasházy Zsigmond részletesen bírálja a javaslatot, melyet mindaddig nem szavaz meg, míg önálló jegybankunk nem lesz. Ezután a Mihalovics ügyben interpellál. (Ezt más helyen közöljük. Szerk.)

Végül a Ház elfogadta Ugron Gábor indítványát, mely szerint az üléseket egy órával meghosszabbítják.

A miniszterelnök a királlyal

Becs február 15. Wekerle Sándor miniszterelnököt tegnap délelőtt 10 órakor a király egy óra hosszat tartó magánlátogatáson fogadta. A miniszterelnök főleg ügyesítő teleki, Dömötör semmi irányban agra történt.

Az Ormó elnökválasztása.

Budapest, február 15. Országos érdeklődés mellett folvit le tegnap az Országos magyar gazdasági egyesület elnökválasztó közgyűlése. Doszowffy gróf helyébe tudvalevőleg Zsolnányi Róbert grótot és Károlyi Mihály grótot jelölték. — A közgyűlés 268 szótöbbséggel Károlyi Mihály grótot választotta meg az Ormó elnökévé.

Sturm Albert meghalt.

Budapest, február 15. Sturm Albert, a félhivatalos Bud. Tud. volt tulajdonosa és meg alapítója ma a sanatóriumban, hol fél éve feküdt beteg, meghalt. Temetése holnap lesz.

Véres kardpárbaj

Szeged, február 15. Schulhof Emil dr. és Raitenberg Emil dr. ügyvédek ma sulvos fejtetű kardpárbajt vívtak, melyben Schulhof életveszélyes vágást kapott a fejére. Rszmételtenül szállították lakására. A párbajra kaszinói összeszólalkozás adott okot, melynek végén Schulhof tetting bántalmazta Raitenberget.

Lázító ügyvédjelölt.

Budapest, február 15. A budapesti rendőrség a sátorajzshelyi ügyészség távirati megkeresése alapján kinyomozta és letartóztatta Vincze Sándor ügyvédjelöltet, kit a sátorajzshelyi törvényszék lázítás miatt egy évi-fogházra ítélt.

Képviselői beszámoló.

Békéscsaba, február 15. Pető Sándor országos képviselő tegnap Békéscsabán beszámolót tartott, melyen kijelentette, hogy a választójogi reformjavaslatot kivétel nélkül tartja és hogy az önálló bankra senki nem gondol

Hirdetmény.

A Nagykanizsai Takarékpénztár Részvény-Társaság ezennel közhírré teszi, hogy részvényeseinek 1909. évi február hó 14-én tartott évi rendes közgyűlésén hozott határozata értelmében a jelenleg 1,000,000 korona részvénytőkéjél 250 darab 1000 korona névértékű új részvény kibocsátásával 1,250,000 korondra emeli fel.

1. A részvényesek az új részvényekre elővételi joggal bírnak és pedig akképpen, hogy egy részvény után egy negyed, négy régi részvény után tehát egy egész új részvényt vehetnek át.

2. Minden új részvényért a részvénytőkére 1000 korona, a tartalékalap javára 800 korona, kiállítás és bélyeg-költségre 10 korona, összesen 1810 korona fizetendő.

A befizetések következőképen esikendők:

600 korona és ennek 1909. január hó 1-től számítandó 5%-os kamatai, valamint 10 korona bélyeg és kiállítás díj

1909. március hó 24-éig.

600 korona és ennek 1909. január 1-étől számítandó 5%-os kamatai

1909. április hó 15-éig.

600 korona és ennek 1909. január 1-étől számítandó 5%-os kamatai

1909. május hó 15-éig.

Azonban egyszerre több részlet is fizethető.

A befizetés alkalmával elismervények fognak kiadni, a melyek ha az összes részletek a kitűzött időben befizettek, 1909. szeptember 15-től kezdve részvények ellenében becsereendőek.

A kibocsátandó új részvények a régiakkal mindenben egyenlők és az 1909. évi nyereség-osztalékban már részesülnek.

3. Az elővételi jog csak 1909. március hó 15-éig gyakorolható, az ezen határnapig igénybe nem vett elővételi jog megszűnik.

A régi részvényesek, melyek alapján az elővételi jog gyakorolhatni kívánatik, szelvény-ív nélkül az ügyszeg pénztáránál lebélyegzés végett legkésőbb 1909. március hó 15-éig bemutatandók, azok alapján a jogosultsági jegyek kiadatnak.

Az elővételi jogon alapuló jog megszűnik annak is, aki mind a három részlet befizetését a meghatározott időben nem teljesíti és ez esetben a már eszközölt részletfizetéseket is elveszti s ezek a tartalék-alap javára fognak fordíthatni.

4. A negyed új részvényekről szóló elismervények 1909. évi október hó 30-ig egyesítendőek, amennyiben ezen egyesítés a kitűzött határnapig meg nem történik, az egyesítés végett be nem mutatott elismervények érvénytelenek válnak és azon összeg, mely ezen elismervények számának megfelelőleg kiállított egész részvényeknek a helybeli kir. közjegyző közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen való eladásból befolyik, az elismervények birtokosai javára illetőségük arányában az elismervények ellen kiadatnak, vagy bírói letétbe helyeztetik.

Nagykanizsa, 1909. február hó 15-én.

A Nagykanizsai Takarékpénztár Részvény-Társaság.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnepok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.— K.
Negyedévre	3.— "
Félévre	6.— "
Egész évre	12.— "

Postai szétküldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.— "
Egész évre	18.— "

Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.

Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp Fia könyv- és papír-
kereskedésben, Városház-palota; Ide-
intézendők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Mulatók, bál kimutatók és magán-
közlemények soronként 50 fillér.

Eljegyzési és esketési értesítések díja
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felölös szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Ma és minden kedden
SÁRKÖZY DEZSŐ
teljes zenekarával
HANGVERSENYEZ
a „FIUME” kávéházban.

A városi közkórház és a szegények háza.

Nagykanizsa, február 16.

Beteg látogatásban voltam a városi közkórházban. A számalom vitt oda egy szegényebb beteghez, a kinek súlyosan beteg állapotáról értesülve, látui kívántam.

Mielőtt a kórházhoz értem volna, utközben elgondolkodtam, mint a hogy az lenni szokott, ha az ember valaki iránt számalmat érez és önzetlenül jót akar cselekedni.

Ekkép elmerengve, önkéntelenül az a gondolat nyugtatott meg, mily áldásos intézmény is az a kórház, a hol a szegény embernek is nyílik alkalmu, hogy megroggalt egészségének helyreállítására ott menedéket kereshessen — és így a kórházba érve, bebocsátást kértem az illető beteghez.

Bevezettek hozzá. De ekkor meghökentem. És előző megnyugvásomat ímért borús gondolatok váltották fel. Ennyi ember egy szobában!? Sőt egy ágyban ketten is! Ágy-ágy mellett a földön! Ember-ember hátán! Hisz a kórház így a betegség fészke és nem gyógyhelye!

Nem a kórház vezetőségét akarom éreztetni, mert látva a betegápolás szinte emberfeletti megfeszítéssel és csodálatra méltó odaadással folyó munkáját, azonnal tisztában voltam a helyzettel, hogy az tehetetlenül áll a felforgó körülmények közepette, hanem a város közönségéhez, a jóérzésű és humanusan gondolkodó emberekhez, — az illetékes körökhöz kívánok szólni!

Győződjének meg az állapotokról és lehetetlen, hogy ne lássák be halaszthatlan szükségét ezek orvoslásának.

Hisz mindenkit érhet baj és olyan betegség, hogy esetleg a kórházban kell gyógyulást keresnie, — és milyen érzéssel küldi bárki is szeretett hozzátartozóját egy olyan kórházba, a hol ember-ember hátán szorong és egy egészséges test sem nyugodhatik akadálytalanul, nem hogy egy beteg test, egy súlyosan beteg ember nyugalmáról, pihenhetéséről is lehetne szó.

És ilyenek az állapotok a szegényházban, a rokkantak és aggok közt is. Ez a helyett, hogy a szegények otthona lenne, a száműzöttek, bűnhődők telepének jellegét viseli magán. Hát miért? Hiszen a szegények és tehetetlenek is emberek, ők is érdemesek arra, hogy a felebaráti szeretetben részesüljenek. Hol van itt az emberi érzés és miért kell hát a rokkantoknak, aggoknak és keresetképteleneknek a szivtelenség átkát annyira éreznük, hogy még otthonuk se lehessen?

Az állatvédő egyesületek jutnak eszembe és mert volt alkalmam egy ilyennek működésébe is betekínthetni, valóban mondhatom, hogy ott az állatoknak jobb módjuk van, mint náluuk az embereknek.

Restellem, hogy ilyen párhuzamot kell vonnom és csodálkozom, hogy a szegénysorsu nép oly megadással tűri helyzetét, ha arra gondolok, mily nyomasztóan érezheti lelki állapotára mindenestre ható súlyát azon mostohaaságnak, mely az ember lényét tekintve, szinte megalkó.

Hisz itt az ember humanisztikus jogai vannak kérdésben, a miben különbséget tenni pedig egyenesen az emberi méltóságra sértő.

Magunkat sértjük, magunkat alázzuk meg, ha ilyen állapotokat nem szüntetünk meg, mert itt nem a szegény és vagyonos emberről van szó, hanem a létről, az élethez való jogról, mely veszélyeztetve van, — és a könnyelmű gondatlanság, a bünyés vádjá hátrul ránk, ha nem teszünk, nem cselekszünk.

Köszínházat akarunk építeni, a művelődésnek, a kulturának hódolni, a civilizáció legmagasabb színvonalára akarunk emelkedni. Helyes! De lehet-e erről addig szó, míg beteg, rokkant és agg embertársainknak otthonuk sincs? Nem és nem.

Itt tehát, bármikép is, de feltétlenül cselekedni kell! Ennek a két humanus intézménynek az őket megillető színvonalra emelése első és halaszthatlan szükség és és semmikép sem merülhet fel az a kérdés, hogy miből és hogyan fedezzük ezt, illetve semmikép sem mondhatjuk azt, hogy ezért meg azért nem lehet, mert ennek lennie kell.

Mondjunk le kissé a fényűzésről és többé kevésbé önző hajlamainkról, ne ünnepeztessük egymást minduntalan, ne anketezzünk és bankettezzünk minden jelentéktelenebb alkalomból, ne legyen mindig csak mulatósi vágyunk és ne áldozzunk csupán tetszelgős dolgokra, várjunk inkább még a köszínházzal is és ha más mód nincs, fordítsunk esetleg ennek meglevő alapjából is valamit ezekre a minden esetre előbbre való célokra, rendezzünk — ha kell

— gyűjtést is, emeljük fel — ha szükséges — a városi pótadót, mert legyünk is bár a gyűjtésekkel tulzaklatva, vagy érte el legyen a pótadó is már maximumát, a kórház kibővítéséért és egy szegényház létesítéséért még mindenkinek szívesen kell elszenvednie a nem oly jelentéktelen megterhelést, forduljunk esetleg az államhoz is segélyért, szóval teremtsük meg a betegeknek és szegényeknek az őket megillető nyugalmat, az őket megillető otthont, lássuk el őket azzal, a mire az élethez való joguknál fogva szükségük van és a mit a felforgó körülmények parancsolólag követelnek.

Gondolkozzuk és érezzük, képzeljük magunkat a betegek és rokkant szegények helyzetébe, tegyük kezünket a szivünkre és lehetetlen, hogy az is ne sugalná, hogy: »Könyörülj szenvedő embertársadon.«

A város böics tanácsa és képviselő testülete pedig találja meg a módját a kérdés okszerű és gyors megoldásának! Hisz ezzel a közegészségi és szegényügynek tartozik.

A Társaskör válsága.

Kiléptek a katonatisztek.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap rövid néhány sorban megemlékeztünk arról, hogy a nagykanizsai cs. és kir. 48. gyalogezred és a 20. honvédegyezred tisztikara kilépett a Társaskörből. mi által a kör lappangó válsága egyszerre kitűzött vált. Alig lehet kétség az iránt, hogy e 72 tag kilépése a kör közeli feloszlását jelenti, mert a kör eddig is deficitel küzdött és a tisztikarok kiválása évi 1500 koronával kevesbiti a bevételeket. Ez erős csapásként hat a kör különben is ingatag alapu finánciára és ha a tiszteket nem tudják maradásra bírni, — amire kevés kilátás van, — a kör alig tarthatja fenn magát.

Tisztikar kiválását közvetlenül egy jelentéktelen incidens idézte elő, de közvetve sok lappangó tényező befolyt erre. A közvetlen ok az, hogy a kör e hó 20-ikára piknik rendezését tervezte s a rendezés körül tévedésből olyan mellőzés érte a tisztikart, melyet ez magára sértőnek talált. Ezért mindkét ezred tisztjei tegnap kiléptek a körből.

Világos, hogy a kör válságának e krízisét nem tisztán az említett incidens idézte elő, a mint erről több illetékes nyilatkozatból is meggyőződünk. A Társaskörben már régebben feszült a hangulat és villamossággal telített a levegő. Ezeknek a szikráknak előbb, vagy utóbb ki kellett pattanniuk.

— Rég óta fenyegetett az, hogy a tisztikar kivál — mondták tudósítónknak — s valóban, a lehető legelső alkalmat meg is ragadták ehhez.

Katonai részről közölték veünk, hogy a tisztakar elhatározása megmáshatatlant, amit legjobban bizonyít az, hogy a honvéd tisztakar a gör. keleti szerb egyház Erzsébet-téri épületében már bérbe vette a munkásbiztosító pénztár és az ifjuságképző helyiségeit és ott tisztai étkezdét és kaszinót fognak berendezni.

A nőegylet közgyűlése.

— Saját tudósítónkól. —

A nagykanizsai keresztény jótékony nőegylet dr. Szekeres Józsefné elnöklésével vasárnap délután tartotta évi közgyűlését, mely iránt a tagok szokatlanul élénk érdeklődést tanúsítottak.

Az elnöknő széleskörű jelentésében beszámolt a nőegylet évi működéséről. Kiemelte, hogy a nőegylet az idén 70 gyermeket ruházott fel, közülük hatot Inkey Kálmánné nagylelkűsége folytán, ki e célra 100 koronát adományozott. Kiosztottak 1324 egyéneknek 3183 korona segélyt, ezenkívül hetenként 10 korona ára népkonyhai jegyet és 66 szegényt részesítettek havi segélyben. Bejelenté, hogy a múlt év februári előadás 803 koronát, a karácsonyi vásár 2023 koronát jövedelmezett tisztán. — Az egyetlen nagyobb adományokat kapott: Franz Lajos fial cégtől 400 koronát. Délzalai takarékpénztártól 100, Gazdasági takarékpénztártól 30 herceg Batthyány Strattmantól 84 koronát és a Szent Antal perselybe begyűlt 254 korona. Az elnöknő köszönetet mond a választmányoknak, Lajpcsig Antalnénak elnöknőnek, Dobrovics Milán orsz. képviselő, főtitkárnak és Kaan Irma pénztárosnőnek buzgó tevékenységükért. Sajnálatát fejezi ki afelett, hogy Eperjesy Căbor egyébként nagy elfoglaltsága miatt megvált a tükári tisztségtől és közli, hogy Eperjesy 200 koronás alapítványt tett, ezuttal már a harmadikat, szülei emlékére.

Dobrovics Milán orsz. képviselő, főtitkár beterjesztette jelentését, melyet a közgyűlés tudomásul vett. Ebből megemlítjük, hogy az együletnek 14411 korona tiszta vagyona van. Tagsági díjakból az elmúlt évben 676 korona folyt be, alapítványokból 200 kor., adományokból 730 kor. Szegélyezésre 3696 koronát fordítottak.

Ezután a közgyűlés kimondta, hogy az alapszabályok 36. §-át megváltoztatja olyképpen, hogy esetlenül az eddigi 24 választmányi tag helyett harminchatot választ.

Dobrovics Milán indítványát igen nagy lelkesedéssel, egyhangú körfelelialással dr. Szekeres Józsefné a nőegylet örökös elnöknővé választották E határozat kimondása után az elnöknőt közös ovációkban részesítették.

A további válaszlatokat a következőképpen ettették meg:

Alnöknő-Lajpcsig Antalné, pénztárosnő Kaan Irma, főtitkár Dobrovics Milán, titkár Pfeifer Elek, (uj) ügyész Hertelendy Béla, orvos dr. Szekeres József. Választmány: Unger Ullmann Elekné, Wuzsi Alajosné, Kaffka Józsefné, Pialovits Lajosné, Sebestény Lajosné, Tuboly Gyuláné, Sallér Lajosné, Prangner Károli, Horváth Jánosné, Knottzer Györgyné, Almásy Jánosné, dr. Pihá Viktorné, Farkas Vilma, Marzós Tiborné, dr. Tripammer Részóné, Jáger Ferencné, Gyórfy Jánosné, Viozz Ferencné, Josifovits Milivojné, Kövesdi Boér Gusztávné, Szanvéber Józsefné (uj) Csizmadia Vilma (uj), Pálfi Alajosné, Bogenrider Józsefné (uj), dr. Eöri Szabó Jenőné (uj), Schnell Alfrédné (uj), Rubint Károlyné (uj), dr. Pábian Zsigmondné (uj), Konold Frigyesné (uj), Petrica Ferencné (uj), Rácz Aranka (uj), Mäsler Istvánné (uj), Farkas Alajosné (uj), Závodny

Albiné (uj), Halvax Frigyesné (uj), Puredus Antalné, (uj); póttagok: dr. Fodor Aladárné, Szakonyi Gézné, Geizl Miksáné, Dreven Lajosné, Bayer Vincéné, Fatér Mihályné, Valligurazky Antalné, Mantuano Mariaká.

A makacs meghűlést

és köhögést gyorsan enyhíti a SCOTT-féle Emulsio.

A SCOTT-féle Emulsio

Az Emulsio vásárlásánál a SCOTT-féle módosított védjegyét — a halászt — kerjük figyelembe venni.

annyira kellemes ízű, hogy azok, akik nem bírják el a közönséges csukamájolaj ízét, könnyen sőt élvezettel táplálkoznak a

SCOTT-féle Emulsio-val.

Azonkívül a SCOTT-féle Emulsio sokkal jobb hatású az egázségre.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerárban.

Hirek.

Könyvügynökök manipulációi.

A fővárosi napilapok, főként a Pesti Napló és a Nap, az utolsó hetekben sokat írtak a könyvügynökök általánossá vált visszaéléseiről. Ismeretes dolog, hogy egyes kiadócégek ügynökei cégük kiadványaival bejárják az országot, s mindenütt írónak, szerkesztőnek adják ki magukat, nem tulságos épülésére a magyar újságírásnak; vagy pedig hazug jótékonycélok ürügye alatt igyekeznek portékáikon tovább adni. Ezek a vigéc-fogások nemcsak a sajtó igazi munkásainak ártanak, akinek hivatását gyanus üzletcsekéik perfektálására cégerül használják fel, de ártanak a tisztességes eszközökkel dolgozó könyvpiacnak is, amely az ilyen tisztességtelen konkurencia anyagi súlyát érzli. Legfőképpen ártanak azonban magának a vevő közönségnek, melyet félrevezetnek és becsapnak és így alkalmasak arra is, hogy a magyar közönség amugy is lanyha könyvvásárló kedvét a minimumra csökkentsék.

A könyvügynökök manipulációját ellen való óvásnak újabban az adott aktualitást, hogy egy fővárosi kiadócég emberei Eötvös Károly munkáival járják be a vidéket, különösen a vidéki zsidóságot, mindenütt azt hangoztatva, hogy a tiszteztári pör 25 éves jubileuma alkalmából a megrendelés teljes összege Eötvös Károly alapítványra címén zsidó közművelődési alap létesítésére fordítottatik s hogy erre a célra a papírgyár ingyen szákítja a papírt, a kiadó cég pedig lemondott üzleti hasznáról. És ezt épen annak az Eötvös Károlynak a munkájával teszik, akinek művei bizonyára nem szorulnak a terjesztés ilyen módjára. Sőt: nyomtatott aláírás leveket is mutatnak be ezek az ügynökök, még pedig kétféle mutációval. Ha zsidó vallásúhoz térnek be, akkor olyant vesznek elő, amelyen az van, hogy a vételár szegény zsidó vallású tanulók felsegítésére fordítottatik, ha meg keresztényt keresnek fel, akkor előkerül a másik fajta nyomtatvány, amely már csak általában »szegény tanulókat« segélyezéséről beszél. Az igazság pedig az, hogy ebből az állítólagos alapítványból eddig egyetlen fit, in-

get sem látott semmiféle »szegény tanuló«, de nem látott egyéb kulturális vagy jótékony cél sem, s ha a sajtó leleplezése meg is teszi azt a hatást, hogy kénytelen-kelletlen már most juttatni fognak néhány obulust a jótékonyok oltárára is, ezek az obulusok aligha fogják számottevő részét alkotni azoknak a súlyos ezreseknek, amelyeket a könyvügynök uraknak már eddig sikerült a hiszékeny közönség zsebéből kivásalniok.

Mind ezt pedig egyrészt azért írtuk meg, mert ilyen módon mégis jut néhány garas talán azoknak a humanitárius célokra is, amelyek jegyében kizsárolták a megrendeléseket, de megírtuk másrészt azért is, mert ezek a könyvügynökök főként a vidéket válasszatták érdemes működésük szinteréül és leginkább a vidéki városokat árasztják el. Így Nagykanizsát is. A vidéki sajtó feladata tehát, hogy a vidék közönségét figyelmeztesse ezekre az üzelmekre. Ime megteszük most, — és ajánljuk mindenkinek, akit városukban egy ilyen »jótékonykban« utazó könyvügyc látogatásával szerencsételt, hogy ne üjön fel neki, hanem adja ki az utját olyan erélyes formák között, amilyenre ezek az urak rászolgálnak.

— A villamos-ügy. A villamos ügyről ma a következő följegyezni valók vannak: Mint velünk közlik, Az Ujság vasárnapai számában megjelent hirdetést a város tetette közzé és pedig több hazai és külföldi lapokban. Mint értesülünk, a Franz cég szerződés-tervezete tegnap beérkezett a városhoz. Mivel valószínű, hogy a céggel közvetlen tárgyalások fognak folyni, tehát a cég beadványa még módosulhat, azért annak ismertetését ma még feleslegesnek tartjuk, csupán annyit említtünk, hogy az új tervezet a régihez képcst a koncesszió időtartama és a közvilágítás ára tekintetében tartalmaz eltérést. A villamos bizottság tegnap délutáni ülésén foglalkozott a cég beadványával.

— Személyi hír. Odor Géza kir. tanácsos, pénzügyigazgató, ma Nagykanizsán idősöti a pénzügyi hivatalok megvizsgálása végett.

— Virághullás. Alsódomborui dr. Zala Gyula nagybirtokost és családját fájdalmas gyász érte. Legifjabb leánykája Herma rövid néhány napi betegség után elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz. A szülők fájdalmasban nemcsak az előkelő, kiterjedt rokonság, hanem Alsódomboru község egész közönsége, és a jóbarátok és ismerősök sokasága ószinte részvétellel osztozik.

— Fedák Sári elutasott. Mint értesülünk, Fedák Sári tótszardahelyi birtokáról elutasott és pedig egyenesen Berlinbe, hol amerikai körutjára vonatkozó szerződését aláírja. A tengeren tuli körutat nemsokára megkezdi a művész. Meghívása váratlanul érkezett, mert az elutazást csak márciusra tervezte. A tegnapi letenei bálon már nem jelenhetett meg, pedig oda ő hívta meg fél Kanizsát.

— Gyászrovat. Egy kedves, ifju szép leányt döntött sírba a korai hervadás, amely kóros lehelletével végig szántva az emberiség exreim nap-nap után nagyobb mértékben szedi áldozatait. Mint részvétellel értesülünk, Boday Margit postamesternő folyó hó 15-én ifju életének 21-ik évében elhunyt Kotorban Temetése 17-én délután lesz. Az elhunytban Boday Imre katori áll, isk. tanító nővérét gyászolja.

— Új doktor. Rathmann Menyhért kémányesprő mester fiát, Rákai Bólát a budapesti tudományegyetemen tegnapelőtti a jogtudományok doktorává avatták.

— **Kösgyűlések.** A nagykanizsai önkéntes tüstöltő egység e hó 21-én délután 3 órakor, az általános betegsegítő pönstár 24-én délután 4 órakor tartja évi kösgyűlést.

— **Swárdtström nővérek Nagykanizsán.** Swárdström nővérek, a világhírű svéd énekesnők imprezariója ma értesítést küldött Nagykanizsára, mely szerint a kiváló művésznők, kik legutóbb Aradon énekeltek, hajlandók Nagykanizsán is hangversenyezni. Sajnos, az imprezarió ennek oly magas árát szabja, hogy e hangverseny megtartásához nem sok reményt fűzhetünk.

— **A Nagykanizsai Magántisztviselők Egyesülete** folyó hó 17-én tartja második felolvasó estélyét. Ezuttal az egyesület agilis ügyőse, **Miklós Dász** dr. ül a felolvasó asztalhoz, és magántisztviselőket s főnököket egyaránt érdeklő trgyről: „A magántisztviselők jogviszonyairól” fog értekezni. A felolvasás iránt már is nagy érdeklődés mutatkozik.

— **Gyulai Pál visszavonulása.** Egyik fővárosi lap arról értesült, hogy Gyulai Pál előrehaladott korára való tekintettel, a „Budapesti Szemle” rkeztésétől visszavonul.

— **A Zala megye fölött elrepült léghajó sorsa.** Végre megtudtuk, hol szállt le az a pompás léghajó, mely szerdán délután repült el hosszában Zalamegye fölött. — Hogy **St. Moricban**, Svájcban szállt föl és kik ültek a kosárban, azt már megírtuk. Az izgalmas utazásról; **Erbster Oszkár** német gyáros, a **Gordon-Bennett** díj első győztese, a berlini kereskedelmi kamara nagytekintélyű elnökének a fia, **Grüneberg Tivadar** kölni gyáros és **Reimann Frigyes** eberfeldi gyáros. Mind a három vakmerő természetű, edzett és nagyon képzett férfi, akiken meg sem látszik, hogy másfél napot töltöttek dermesztő hidegben, több mint kétezer méternyi magasságban. — Egy hírlapíró beszélgetést folytatott **Erbster Oszkár**val, aki így mondotta el a léghajós utazás részleteit:

— A **Berliner Verein Für Luftschiffahrt** tagjai vagyunk és a léghajónk 5800 m³-es. **St. Moricban**, ezen a bájos téli üdülőhelyen szállottunk föl s az indulásunkat nagy érdeklődéssel nézte végig **Ferenc Ferdinánd** trónörökös, valamint a neje, **Hohenberg Zsófia** hercegnő is. Nekivágtunk az Alpéseknek, amelyek fölött tapasztalt hegyi vezető irányította az utunkat. Többnyire 2200 méternyi magasságban haladtunk, — még pedig — 25 Celsius hőmérsékben. Harminc óránál tovább voltunk a levegőben. Olaszország fölött is keresztül haladtunk, Velencében leszállottunk és a **Lidón** kitéttük kosarunkból a szermetti hegyi vezetőt. Hárman indultunk tovább a **Slavonián**, majd **Pécs** és **Zalamegye** fölött elszállva, **Sárbogárd** mellett ért az utunk kellemesen véget — Vasuton érkezünk aztán **Budapestre** és most itt, a **Hungária** szállóban pihenjük ki a fáradsalmainkat.

A hosszú ut alatt nem történt jelentősebb baj, csak **Grüneberg Tivadarnak** indult meg egyszer az orra vére. A merész léghajósok között legkiválóbb **Erbster Oszkár**, aki Amerikában gyönyörű stílusban nyerte meg a **Gordon Bennet** első díját. Győzelme annak idején világszerte felűnést keltett. A német léghajósok ténnapra érkeztek **Budapestre**, de a város annyira megtetszett nekik, hogy tisztelesen meghosszabbították a tartózkodás idejét. Ma utaztak vissza **St. Moricba**.

— **Elfogott katonaszökevény.** **Siposs László**nak a soproni 48-ik gyalogezred köslegényének szökevény letszottak a gyöngyöket köllemel. Kezért

egy szép napon bucsút sem mondvá a kaszárnya kapujának, előbb **Nagykanizsára**, majd pedig innen a **Földvári** melletti **Kiscsár** pusztai állomásra szökött, ahol sógora **Durinyi János** állomáskezelő a katonaszökevényt a nagykanizsai rendőrség megkeresésére folyó hó 10-én letartóztaták a csendőrtök, bekisérték: **Székonybóvárra** és átadták a sa. és kir. 89-ik gyalogezred parancsnokságának. **Siposs László**t innen visszakísérték eszedéhez.

— **Rövid de alapos jellemzés.** **Berlinből** írják. A hatalmas lendületnek indult német fővárosban — mindig valamely nemzetközi kiállítás közi le különösen az ott nagy számban megforduló idegenek érdeklődését. Most népszerű műkiállítást rendeznek, még pedig **Erzsébet** román királyné védnöksége mellett és ezen a világ összes számtottvő népeinek háziipari cikkeiket hozták egy tető alá. A kiállítás igen gazdag, tanulmányos és oktató és ami a magyaroknak igen jól esik, a magyar házi- és műipar a világversenyben is számtott tesz, mert igen gazdag és szép ezen kiállítással. De a kiállítás rendezősége nem érte be a tárgyak egybegyűjtésével, hanem valamennyi kiállító ország mellé föltűnő irással, rövid jellemzését is adják az illető országnak. Ime, hogyan fest Magyarország a nemzetközi világitásban:

„A magyar nép, mely hadviselő faj, elsősorban lakik **Budapest** és a **Tátra** között. Színe barárok, de rendkívül festőiek és ászial származásuk rögtön fölismerhető.”

Nos, így festünk mi magyarok, 10 óra jártányira a magyar határtól **Berlinben**, ahol 10—20,000 magyar állandóan él **Nemde** bájos jellemrajz.

— **ÓRÁT** venni vagy javítani a legjobban **SZIVÓTS ANTAL** műorásnál lehet, u. o. egy megfelelő szeműveg már egy koronáért kapható.

— **SZÉKELYI LAJOS** első nagykanizsai fehérnemű gőzmosó-vasaló és tisztító intézete **Hunyady-utca 6.** (saját ház) volt **Nagykereszt-utca**.

— **MAYER KÁROLY** első éunántúli gőzmű-festő, vegyszeti ruhatisztító, guvrirozó és pilaszirozó gyára **Nagykanizsa, Kölszei-utca 19** — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjaványosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék **Ingyen** és bérmentve. Alapítá-l év 1892.

gyar férfi állított be a minap. **Middn** a vállalat tulajdonosa elébe jött, a mi emberünk megforgatta kezében a kalapját és hibás angolsgággal elmondotta, hogy **Kerekesnek** hívják és azért jött, hogy fényképet készíttessen. — A fényképezési műterem feun van az emeleten — jelentette ki a temetkezési vállalkozó és már az idegent az ajtóhoz akarta kísélni.

De a magyar ember megértette vele, hogy bizony ő jó helyen jár, mert először a temetésrendezőre van szüksége és csak azután a fényképezőre. Az a kívánsága, hogy fektessék őt koporsóba, ő majd behunyja a szemét és a fényképező felvételt fog róla csinálni. (R miatt csipte ki úgy magát, mert az ember annyira hlu, hogy még halálában is szépnek akar mutatkozni.)

Wiegandot rendkívül meglepte e különös kérelem. Kíváncsian kérdezte **Kerekestől**, hogy mi a csudán akarja magát halott ember gyanánt lefényképeztetni. **Kerekes** erre elbeszélte, hogy 3 esztendővel ezelött vándorolt ki **Magyarországból** és azzal a szándékkal jött **Amerikába**, hogy szerez egy kis pénzt, aztán visszaköltözik a feleségéhez. De hát három év alatt nagyot fordult a világ. **Kerekes** beleszeretett egy sugár termetű, barna amerikai leányzóba, a felesége meg egy mezőkövesdi leánybe. Hosszas levelezgetések után kölcsönösen megvállották egymásnak a hűtlenségüket és azt határozták, hogy az asszony válópört fog indítani az ura ellen. Azonban a válópör dolga sehogysem akart előrehaladni. Ekkor az asszonynak az a gondolata támadt, hogy a férje fényképeztesse le magát a koporsóban, ez által megbizonyosodik a halála és a felesége új házasságra léphet.

A temetkezési vállalkozó nem rontotta el a tréfát. És **Kerekes** képe már utban is van **Magyarország** felé. A képen **Kerekes** komoly, átszellemült arccal, becsukott szemmel fekszik a ravatalon. **Kerekes** most tulboldog és várja, hogy mikor érkezik meg feleségének házassági híre, mert akkor ő is házasságra fog lépni.

Ma kedden és szombaton este

zene-estély

a **Budacsöny** vendéglőben.

A házasságbonzó koporsó.

—
Találékony házastársak.
—
Amerikai történet

*

A **Clevelandban** magyar nyelven megjelenő **Szabadság** érdekes történetet mond el egy amerikai magyar zalamegyei férfi és ennek lthton lakó feleségéről. A történet a következő:

Az északamerikai **Ohío** államban levő **Akron** városka egyik temetkezési vállalatához, a **Wiegand Frank-féle**hez csinosan öltözött ma

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —
(Távirat.)

A Pestii Magyar Kereskedelmi Bank noqyszómizál főhájának jelentése:

Magyar hitelrészvény 740.—. Osztrák hitel részvény 630.—. 4%, magyar koronaáradék 91.70. Kereskedelmi bank részvény 38.60.—. Salgótarjáni közszénbánya részvény 589.—. Rimamurányi vasmű részvény 628.—. Adria tengerhajósás részvény 398.—. Hazai bank részv. 272.—.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Készáru-üzlet.

Élénk kereslet mellett buza 6t-tiz fillérrrel drágább.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április 13.05. Buza 1909. október 11.17
Rozs 1909. április 10.38. Rozs 1909. október 9.38 Zab
1909. április 8.76. Zab 1909. október —.— tengeri 1909. május 7.38. Rapca 1909. aug. 14.15.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyaghajónál, kösvénynd, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás. Természetes vasmentes savanyvíz. Kapható ásványvízkereskedésben vagy a **Szinyo-Liptov** Salvator-forrás Vállalatnál **Budapest, V. Rindölkpart 8**

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés. Kibékülés.

Budapest, február 16. A képviselőház mai ülésén epibent a háborus hangulat és a két napi heveskedésnek általános kibékülés lett a vége. Az elnöki széklet *Návay* Lajos foglalta el. Napirend előtt *Héderváry* Lehel be terjeszti a mentelmi bizottság jelentését *Justh* Gyula házelnök és *Polónyi* Dezső mentelmi ügyében. A bizottság kihallgatta az önként jelentkező *Justh*ot, *Thoroczkay* és *Szentkirályi* jegyzőket és e tanuvalomások alapján meg állapította, hogy a szombati ülésen nagy zaj volt a teremben és ezért az elnök kissé erede kedettebb hangon szólította fel *Polónyi* Géza és *Beniczky* Ödön képviselőket az elnöki emelvényről való távozásra. A bizottság javasolja, hogy a Ház az egész ügy felett térjen napirendre.

Polónyi Dezső kijelenti, hogy rövid nyilatkozatot óhajt tenni. A mentelmi bizottság tegnap kihallgatásai során meggyőződött arról, hogy ő a *Justh* Gyulához intézett levelét félreértés folytán írta meg, mert az elnök őt nem értette meg, ezért az eset felett mély sajnálkozását fejezi ki és a levél tartalmát visszavonja. Kijeleni, hogy az elnök személye iránt mély tisztelettel viseltetik.

A Ház a bizottsági javaslatot egyhangúlag elfogadta és áttérték az unjoncjavaslat tárgyalására.

Nagy György a javaslat ellen beszél. Osorozza a hadsereg magyartalanságát és a honvédség elosztásának átkosítását.

Nagy György beszéde alatt lépett a terembe *Justh* Gyula elnök, kit zajos éljenzéssel fogadtak.

Nagy György az elnök belépte után szokatlanul hosszú szünetet tartott beszédében, mire *Hódy* Gyula oda szólt neki:

— No mi lesz, Gyurka, nem téged éljenzenek.

— Csapán az elnök iránt való tiszteletből tartom ezt a pauzát, — válaszolt *Nagy* György nagy derűséget kelteve. Ezután folytatta beszédét a javaslat ellen.

Beniczky Ödön szintén megköveti a Házat a *Justh* elnökhöz intézett sértő levél miatt.

Mania Gyula a javaslat ellen beszél. Az ü. és folyik.

Megmozdult az Alföld.

Kecskemét, február 16. Ma hajnalban egymásután háromszor megismétlődő heves földrengést éreztek Kecskeméten. Mindegyik földrázkódás mintegy tíz másodpercig tartott. Az emberek rémülten menekültek az utcára és jó időbe telett, míg meggyőződtek róla, hogy nincs nagyobb haj. A földrengés a házakat erősen megrongálta. Mind a három regést érezték Félégyházán, Czegléden és Nagykőrösdön is.

Leégett egy színház.

Háromszáz ember tűzhalála.

London, február 16. Megrendítő katasztrófa történt Mexikóból. Az este előadás közben kigyúlt és leégett a mexikói *Flóra* színház, melynek nézőterét szűkösleg megtöltötte a közönség. A közönségben irodáratos rémület vetett erőt, ami nagyban elősegítette a katasztrófa bekövetkezését. *Háromszáz ember pusztult el a színházban* és igen nagy a sebesülések száma. A tűz átcsapott a szomszéd táviró hivatáiba is, mely szintén elpusztult.

Családi dráma.

Budapest, február 16. *Tausz* Sándor budapesti kereskedő családi perpatvarból kifolyólag ma konyhakésrel halálosan öngyilkosult.

feleségét. Ezután *Ignác* nevű hára rohant, — azonban a fu megelözte s egy vasat bétall úgy vagta fejbe apját, hogy azt haldokolva szállították kórházba.

Az ingyen utas.

Arad, február 16. Palota vasuti állomás közelében egy oltó utas, *Kocsis* János kalauzt egy kessel torkon szarta. A kalauz állapota reménytelen. Az oltó jegy nélkül akart utazni s midőn a kalauz felszólította, hogy szálljon le a vonatról, kést rántva, megszúrta a kalauzt.

Madárkereskedői figyelmébe!
saját nevelésű nemes házi kanári fajmadaraimat eladásra bocsájtottam. Énekesek és tenyész-nőstények *Sugár* Adolf ur fodrászüzletében »Szarvas« szálloda mellett megtekinthetők.

Palkó Péter képesítéssel
* híró *
építő és vállalkozó

Nagykanizsa, VI. kor. Vározdali-utca 63. sz. (Baját házában.)

Elvállal: mindenféle újépület, emeletes házak káncsokait és javításokat szolid árak mellett. Kétszögveszt és terveket felmérésre készítek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelenszék, vagy levélben válaszolok.

Ha a. érd. közönség bizalmát kérem.

Az új bortörvény.

A borhamisításnak és hamisított bor forgalombahozatalának tilalmazásáról jegyzetszerű kiadás ára 1 kor. 20 fill. Az e törvényben előírt nyilvántartás bejelentés nyomtatványok állandó raktára

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében Nagykanizsán.

218/1909 végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.é. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbíróának 1908. évi V. 1186. t.é. 1168/1 számú végzése következtében *Dr. Bródi* Ferenc és *Dr. Fleischner* D. Gyula ügyvéd urak által képviselt *Sugár* Armin, *Braun* Aron és *Hal* Javára 258 K 02 fillér és 241 K 57 fillér és járuléka erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján felül foglalt és 1657 koronára becsült 3 varrógép, szob butorok, különböző férfi ruhák, szövetek, bélesek stbból álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíró az 1908. évi V. 1186.3 számú végzése folytán 268 koronára 12 fillér és 241 korona 52 fillér tőkekövetelés s járuléka erejéig *Légrád*on (Vasuti utca 10 szám) alatt leendő eszközésre 1909. évi február hó 22-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatal meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.é. 107. és 198 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsaron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagykanizsán, 1909. évi február hó 7-ik napján.

Maximovits György
kir. bírósági végrehajtó

Vegyes asztali almat

ajánlok különként 24 fillérért.

A nap bármely szakában kaphatók:

özv. *Sallér* Lajosnéál Teleky-ut 11. sz.

Tüzifa-eladás.

Legjobb minőségű bükk-hasábfát méterelőskint 36 koronáért azonnal házhoz szállít

KONDOR ADOLF fabizományos
Arany J. u. 2.

Megrendeléseket elfogadnak még: *Kondor* Ödön Fő-ut, *Schlesinger* Izidor Ötvös-tér és *Dedovác* Béla Magyar-utca.

Építkezéshez jól használható

állványok, vastaligák, kutfurók és kutszer-számok, tölgyfagerendák és padlók teljesen jó állapotban jutányos áron átvehetőek.

Bővebbet özv. *Sallér* Lajosnéál Teleky-ut 11.

Alsódomborui dr. *Zalán* Gyula és neje szül. *Seyfried* Paula a gyászbaborult szülők mélységes fájdalommal tudatják rokon iükal, barátai-
kal és ismerőseikkel, hogy anyagi leánykájuk

HERMA

folyó hó 16-án reggel, néhány napi betegség után 4 éves korában elhunyt

Angyalkánk földi porhüvelyét szerdán délután 3 óraker az alsódomborui családi sírboltban helyezük örök nyugalomra.

Áldott legyen emlékezte!

Alsódomboru, 1909. február 16-án.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.

Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp Fia könyv- és papirkereskedésben, Városház-palota; ide intézendők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Mulatságok, ball kimutatások és magánközlemények soronként 50 fillér.
Ejegyzési és akadémiai értesítések díja 6 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZÁLA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:
Egy óra . . . . . 1.— K.
Negyedévre . . . . . 3.—
Félévre . . . . . 6.—
Egész évre . . . . . 12.—

Postai szétküldéssel:

Egy óra . . . . . 1,50 K.
Negyedévre 4,50
Félévre . . . . . 9.—
Egész évre . . . . . 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

A bizonytalanság.

Nagykanizsa, február 17.

A magyar politikai élet szemhatárán csak nem akar tisztulni a helyzet. Most is csak ott vagyunk, ahol hetekkel előbb voltunk, vagyis semmi bizonyosat nem tudunk. Azt mondták, hogy az önálló magyar bank létesítése osztrák részen, sőt a király előtt a legnagyobb nehézségekbe ütközik. Viszont más részről azt hangoztatják, hogy a király még semmi tekintetben sem foglalt állást ebben a kérdésben. És hogy álláspontját csak akkor fogja körvonalozni, ha már mindkét kormány határozata előtte lesz. Ha azonban így áll a dolog, akkor miért állítják, hogy a király hallani sem akar a bank szétválasztásáról?

Kossuth Ferenc, aki ez időszereint a legnagyobb magyar párt vezére, betegsége miatt eddig nem jelenhetett meg a király előtt kihallgatáson. Pedig az ő meghallgatása nélkül nem lehet ebben a kérdésben dönteni. Most azt jelentik, hogy e hét végén fog a király elé járulni. Az ő meghallgatása talán új fordulatot adhat a dolgok állásának és ez esetben megszűnik az a bizonytalanság, amely ebben a pillanatban az egész politikai helyzet fölött uralkodik. Ha nincs is még válság, de mindenki látja és érzi, hogy az minden pillanatban kitörhet és felboríthatja az egész helyzetet.

Addig pedig, míg a magyar közelet eshetőleges válság szuggesztív hatása alatt áll, — eredménytelen minden parlamenti munka, mert a politikusokat a válság érdeklő első sorban. Meg kell tehát oldani ezt a lappangó válságot minden áron, mert csak kárára van az egész törvényhozási munkának. Tiszta helyzetet akarunk. Most már nem az a kérdés, hogy használ-e a külön bank, hanem az, hogy a nemzet e tekintetben hangoztatott kívánságát figyelembe veszik-e vagy sem? A monarchia külső tekintélye szempontjából ez olyan mellékes kérdés és a hadsereg harcképességét annyira nem érinti, hogy csak nagyfokú rövidlátás akadályozhatná meg, hogy e tekintetben is a wien centralisztikus törekvéseket helyezték előbbre a nemzet akaratánál.

Igaz, hogy egy új nemzeti küzdelmet nem lehetne csinálni a bankkérdés miatt, de viszont az is igaz, hogy a függetlenségi párt nélkül ma nem lehet pártot alakítani, tehát ha a párt megköti magát, úgy ez esetben mégis csak számolni kell vele.

Magára a függetlenségi pártra is jobb volna, ha a helyzet tisztázódnék. Mert jelenleg olyan árnyalatokból áll ez a párt, a melyekről nem lehet tudni, hogy mely pillanatban mondják fel a barátságot a kormányoknak?

Ezek a kérdések talán megoldhatók lesznek, ha Kossuth Ferenc a király elé járulhat. Az ő kihallgatásától azért is sokat várunk, mert ő a leghiggadtabban gondolkodik e kontroverz kérdésekről és az ő kipróbált hazafisága egyhamar nem idézhet fel könnyelmű válságot.

Egységben az erő.

Mennyi száj és mennyi toll fáradt már bele alaposan annak a régi-régi, örök igazságnak hirdetésébe, hogy az egységben van az erő!

És milyen szépen elfeledtük mi azokat a szépen elmondott vagy leirt ígéseket!

Elhittük, rá is mondtuk az áment; de azért a valóságban, az életben csak tovább építettük néha feltűnően, néha meg feltűnés nélkül való csendben azokat az elválasztó falakat, amik olyan megejtő butasággal tereklik az embercsoportokat más más iskolba. De mindig csak iskolba.

Meg kell ezt is szokni. Mert kiválóan a butaság jármába hajó áramlatok sodorják el egymás mellől az embereket. Bolondos gondolkodások, elméletek ütköznek meg és küzdenek egymással.

Darvinnak nagyon is demokratikus szellemű fejlődési elméletével szembehehelyezkedik a legarisztokratikusabb elmélet, hogy a nagy természetben minden marad örökké annak, aminek született; s hogy az egész világban egy erősen arisztokratikus elv érvényesül; az, hogy az erősebb uralkodik a gyöngébb fölött. Ez így volt és nem lesz soha másképp. Szóval: örök marad az urak hatalmasok s a szolgák, kihasználta között fenálló aránytalanság. Nem lesz megváltás soha. Mert nincs fejlődés, csak változás, némi módosulás, ami azonban nem dönti le az egész mindenségben fenálló arisztokratikus szellemet.

Nohát ezelő a kegyetlen haladás-, fejlődéstagadó elmélet elől egyenesen Tapolcára kell menekülni az embernek.

Még pedig azért oda, mert ott még — úgy látszik — megnyugtatóbb elméletek, fel fogások uralkodnak az emberek.

Amíg mi itt a demokratizmus subájában legénykedve, rettenetesen arisztokratikus hajlandósággal méregetjük egymásnak az orrát, meg kutatgajuk a fene tudja: mikor és hol ringott bölcsőjét, aztán igen igen sok minden kutyabőrös komédiáját; és eképpen egymást méregetve, fitymálva, nem megyünk semmire: addig a kis Tapolcán az az elv, hogy egységben van az erő, olyan szép gyakorlati eredménnyel érvényesül, hogy ez az erő nemcsakára egy szép közkórházban állít magának hatalmas emléket.

A jó tapolcaiak u. i. a helyett, hogy egymás orrát, kutyabőrét, tárcáját vagy bölcsőjét méregetnék, kutatgatnák: a hét egy-egy napján közös társalgási összejövetelt tartanak. Ide elmegy mindenki, lefűti a maga belépődíját; ott eltársalognak néhány óráig, elszórakoznak kellemesen, faszteienül. Így aztán a lelkük egyre közelebb simulnak egymáshoz. Minden nagyobb hű hó nélkül megvalósul a társadalmi egység. A társaság folyton szaporodik. Ha mindenki ott lesz már, senkit sem fognak elriasztani ferde vagy kétséges tekintettel.

A begyűlő fillérekből pedig néhány év alatt fölépül Tapolcán a közkórház.

Tessék csak elgondolni, hogy milyen alkofásokat létesíthettünk volna mi Nagykanizsán, ha igazán hinnénk a valódi haladásban, fejlődésben.

Ha nem ragaszkodnánk az arisztokratikus szellemünk hirdetései, fejlődést nem ismerő világrendhez.

Ha oda tudnánk emelkedni, ahol már a tapolcaiak vannak.

Zichy Aladár gróf beszéde.

— Saját tudósítónktól. —

Röviden megemlékeztünk már a vasvári ünnepségekről, melyeknek keretében *Glassits* Egyednek átadták a királyi kitüntetést. Mint említettük, erre az alkalomra Zichy Aladár gróf miniszter, orsz. képviselőnk is Vasvárra érkezett, — szó szerint a következő beszédet mondta:

»Én nem ünnepi beszédet jövök mondani, hanem szívem sugallatát követem, mikor elmondom, milyen jól esik látnom, hogy Önleltség által kitüntetett ezen főpapot mennyire szeretik, tisztelik és mily ragaszkodással jönnek ide kifejezni hálájukat. De ha ennek örvendünk, némi magyarázatát kell adnom annak a nem szokott eseménynek, hogy a miniszter jön el egy főtisztelendő kitüntetésé alkalmával.

Én barátaim ezt főképp azért tettem, mert igaz ószinte tisztelője vagyok a kitüntetettnek. De ez nem volna elegendő. Sokaknak jut Önleltsége részéről magas kitüntetés s a miniszter nem lehet mindenütt jelen. De ide eljöttem, mert azt akarnám, hogy itt Vasvárott a hazafias összetartás és testvéri szeretet,

Kessler Gérané, Klöger Pálné, Kapossy Antalné, Leitner Lipótné, Licht Sándorné, özv. Lichtné, özv. Mátyás Jánosné, dr. Marton Imréné, Nemes Istvánné (Tótszerdahely), Nagy Jenőné, csicserei O. oss Béláné, O. sterreicher Józsefné, Olgyay Lajosné, Profeld Frigyesné (Rátka), Sparg Lajosné (Egyeduta), Plichta Lajosné, Reich Salamonné, Schneider Józsefné (Tótszerdahely), Sutvok Gyuláné (B. csehely), Tóth Béláné, Vajta Maudoné, Weisz Henrikné.

— **Tarka-estély.** A nagykanizsai katholikuskus legényegylet f. évi február hó 21-én (farsang vasárnap) saját házalapja javára a Polgári Egylet nagytermében zártkörű jótékonvó tréfás jelmez (vagy) tarka-estélyt rendez. Kezdet este fél 9 órakor. Belépő-díj: Páholy 6 korona, Személy-jegy 1 kor. C-aládjegy 2 K 50 fillér. Karzati állónely (tánca nem érvényes) 40 fillér. Ez alkalommal bemutatkoznak: 1. Az Aschanti négerék. 2. A kedélyes söröshordók. 3. A legszörnyűbb anyósok. 4. A robbanó gömbök. 5. Az ördög és anyósa. 6. A békák énekkara. (8 énekes.)

— **Köszönetnyilvánítás.** — A Zala megyei Gazdasági Takarékpénztár a magántisztviselői egyesületének 25 koronát, a szegénygyermeknek felruházására pedig 40 koronát adományozott, melyekért ez uton köszönetet mondának.

— **Grófból — szocialista munkás.** Évek óta előkelő származású munkás dolgozik Miskolcon. Az illető Forgách Tihamér, a ki a Jenei és Társa vasbutor gyárában mint csiszoló-munkás van alkalmazva. A grófi munkás természetesen nem használja címét, amely csak akadályozná existenciájában. Munkástársai tudnak származásáról, de ő maga sohasem, vagy csak nagy ritkán, ha már nem térhet ki a bizalmas kérdés elől, beszél el egyet-mást multjáról. Ez a mult annál érdekesebb, mert a grófból lett munkás, aki odaadó tagja a miskolci szocialista pártnak, érettségizett ember is.

— **Adományok a piknikre.** Hétfői számunkban megkezdtük a sanatoriummegyeleti piknikre befolyt adományok közlését, amit itt folytatunk: Beck Béla, Keleti Mór, Weiszfeld és Fischer, Klein Illésné, Srem Vilmosné, Blumenschein Vilmosné, Böri Szabó Jenőné, Kuorr Kálmánné, Maschler Istvánné, Herteleady Béláné, dr. Tripammer Rezsőné, Dobrin Beátné, Csizmadia Vilma, Bay Györgyné, Löve Adolfné, Rosenheim Sománé, Osskó Péterné, özv. Fischel Fülöpné, Nagyvárad Horváth Dénésné, Kövesdi Boér Gusztáv, Princz Ferencné, Junga S. böné, Schrauz Ödöné, Schrauz Istvánné, dr. Dibó Dezsőné, Ferkas Adárné, Gróber Lászlóné, Sommer Nánáné, Srem Tivadarné, P. uk Vilmosné, Marton Ignácné, Löwy Arnoóné, Hoffmann és Frank, Blankenberg Iréné, Reichenfeld Sándor dr. Erlényi Gérané, dr. Schwarcz Adolfné, Bittos Anna, Rosenberg Richardné, Fischer Ignácné, Hamburger Miksáné, dr. Neumann Edéné, Karischmaroff L. oné, Weisz Tivadarné 3—3 K; dr. Déri Józsefné, Reich Gyula, Schmidt Zsigmond, özv. B. tithim Samuné, dr. Bau Simonné, Pfeifer Péterné, Kirschner Ignácné, Brumaner Árpád, Kellei Mátyás, Kuortzer Györgyné, Hákner Öskárné, Kádár Lajosné, Gallubits Lajosné, László Józsefné, Reichenfeld Gyuláné, Hassáné, Fiedler Hugóné, Waligurszky Antalné, Thalmayerné, Leitner Ödöné, Szenthe Ferencné, Harsayné özv. Zádubanszky Lajosné, dr. Szigethy Károlyné, özv. Simon Zsigmondné, Kasztl Jakabné özv. Hofmanné, Grünhut Józsefné, özv. Neufeld Bernátné, Rothschild Zsigmondné, Rosenfeld Alajosné, Svastits Emélné, Révész Lajosné, Holzer Pálné, Scherz J. Mórné, Pásztor Miksáné, dr. Berecky Viktorné, Szakonyi Gérané, Offenfuss, Halász Jenőné, özv. Kuhár Ferencné, özv. Freundné, Pollák Eléné, Sós L. oné, Kaster Miksáné, Kardos Sándorné, Kaufmann Adolfné, Kertész Lipótné, Kohn

Fülöpné, Vértés Antalné, Rosenberg Pálné, Bun Samu, Rosenberg Henrikné, Hofmann Gyuláné dr. Fischer Józsefné, Székely Nándorné, Berény Ápálné, dr. Bród Tivadarné, Milhofer Kálmánné, Weiszberger Kálmánné, Weisz Emilné, Mavr Józsefné, dr. Bartha Gyula, Házós Arminné, Halphen Mórné, Danneberg Paul, Wolfnövérek, Matosch Jenőné, Havas Samuné, Lang M. kea, Fehér Gyuláné 2—2 K; Reichenfeld Albert, Mayon, Beck Henrik, Kreissler Albertné, Grünfeldné, Kohn Jakabné, Wortmann Bandiné, Bod Samu, özv. Kohn Fülöpné, Pollák Ernőné, Spitzer N., özv. Brück Márkné, Szabados Sománé, Münz, Kohn Lajos 1—1 korona.

— **SZEKELY LAJOS** első nagykanizsai fehéreműző gőzmosó-vasaló és tisztító Intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyezeti ruhatisztító, guvrirozó és pilissirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19 — Elvált! szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Arjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Messaline - Radium - Louisine - Taffet - **Selyem** - Seidentabrt. Henneberg in Zürich.

A kiváló bőr- és lithiasos gyógyforrás
SALVATOR
vese- és hólyagbajoknál, kővérvényesl, csukorbetegségnél és húrtörés-bántal jákórát kúráló hatás.
Természetes vasmentes savanyúvíz.
Kapható ásványvíz-üzemekben vagy a Selyem-Lipóci Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfsplatz 8.

Odol
Fogak legjobb szere.

PESTI MAGYAR
KERESKEDELMI BANK
Részvények 42 millió korona. ALAPÍTÁSTÓL 1841-İK ÉVBEN. Tartalékalap 51 millió korona.
NAGYKANIZSAI FIÓKJA
Elfogad pénzbetéteket
takarékpénztári könyvecskékre
volamint 244
folyószámlára és pénztárjegyekre.
Pénztári órák: D. e. 1/9—12 ig, D. u. 1/3—5-ig.
Betétek, avagy kivétek a délutáni pénztári órák alatt is eszközölhetők.
A fiók vltéki üzleteknek közszegély küld postai befizető-lapozat, melyen veli-náden postahivatalból portómentesen lehet feladni betéteket. □ □ □ □

Máról holnapra.

— **Bidermájer.** —

Vagy másfél esztendővel ezelőtt még csak az asztalláb volt bidermájeres s az ilyen magam formájú szegény napszámos embernek az asztalláb bidermájerságához nem sok köze van. Nekem csak addig van közöm az asztalhoz, míg az enivalomat bekapom. Alája — az én koromban — már nem igen tekinget az ember.

Az ám, csakhogy egy esztendő óta minden bidermájeres lett. Bidermájeres stílusa van a kancsónak, a kéknek, a kópóládának, az ifjabb Szász Károly verscinek, a Herczeg Ferencz Kivándorló ja második felvonása ötödik jelenetének, a bajuszlötőnek, Prém Józsefnek, a Turul-cipőnek, a Magyar-utcának és az Isten tudja minék: nem.

Én igazán nem tudnék hitetlenben olyant mondani, a minék bidermájeres stílusa ne lehetne. A minap új cselédet fogadtunk, jól körünézegettük, és nem is találtam benne semmi kivetni valót, hanem a feleségem egy kicsit furcsájlotta az orrát.

— Az ám, bizonyítom én is — csakugyan olyan bidermájeres stílusa van neki.

— Bidermájeres.
— Ki a Bidermájeres?

Ez a kérdés, amit én sohase vettem föl magamnak, nagyon megdöbbenett. A legtermészetesebb felelet az lett volna: tudja a nőher! Azonban egy férj, aki imponálni akar az asszonynak, soha sem adhat természetes feleletet.

— Hogy ki a Bidermájeres? Paplanos mester Ómoravicán. T. valy találkoztunk vele a Balatonon. — Cudálom, hogy már nem emlékszel rá

A válasz tudomásul szolgál, én pedig rögtön kérdést intéztem őt pestilaphoz, szokhoz, amik legtöbbet bidermájeresnek. A kérdés ez volt: »Ki volt Bidermájeres? Kérdi — egy hú előfizető.«

A keddi számok szerkesztői postájában megjöttek a válaszok. Adom őket szószerint feleberátalm okulására,

Az első: Hollandi festő a mult század huszas éveiben. Nevét csendéleteti tették híressé.

A második: Akármelyik kézi könyvben megtalálhatja. Leginkább ajánlható: Bachmann Károlyról: Az olajfestészet. Ára 3 korona. Megrendelhető e lap kiadóhivatalában.

A harmadik: Bidermájeres nem személynév. Felsőnémetországból indult ki ez az elnevezés; szelid nyárspolgári hangulatokat értenek alatta.

A negyedik: Belga műasztalos volt; — néhány remekét az Iparművészeti Muzem is megszerezte.

— Az ötödik: a tatárjárás 1241—42 ben volt

Hát ime, ezeket a feleleteket kaptam arra a kérdésre: ki volt Bidermájeres? Nem tetszik úgy vélni, hogy ez az ügy kissé bidermájeres? Csipke

ANIMO
sec
Marakózi
Pezsogógyár 11.
CSAKTORNYA

Uj udvari tanácsos.

Budapest, február 17. A király *Pop István* tőköljanum' igazgatónak az udvari tanácsosi címet adományozta.

Kiszabadult tót agitátor.

Budapest, február 17. *Juriga Nándor* orsz. képviselő az ismert tót agitátor lázítás miatt udvavölgy két évi fogházbüntetésre ítélték, melynek egy részét Vácott kitöltötte. *Juriga* kegyelmet nyerve kiszabadult a fogházból, ma megjelent képviselőházban.

A péterváradai erőd vezedelme.

Pétervárad, február 17. A városban az az ellenőrizhetetlen hír van elterjedve, hogy ma egy szerb főhadnagyot letartóztattak, abban a pillanatban, mikor a péterváradai vár löporos tornyát felakarta robbantani. A főhadnagyot erős katonai fedezettel Zágrábba szállították.

A mexikói színházégés.

London, február 17. A mexikói *Flora* színház borzalmas katasztrófájáról újabban azt jelentik, hogy ma délelőtt kétszáz emberi holttestet találtak a romok alatt. A tetemek a felismerhetetlenségig ő-szegették és meg voltak csontkítva. A tűz alig néhány perc alatt hatalmasodott el az épületen és csak hatvan más nyolc, szomszédos épületet is elhamvasztott.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Készaru-üzlet.

Buza tíz fillérről drágább.

Határldó-üzlet:

Buza 1909. április 13.17. Buza 1909. október 11.26
Rozs 1909. április 10.14. Rozs 1909. október 9.46 Zab
1909. április 8.7 Zab 1909. október —. — tengori 1909.
május 7.42 Rapce 1909. aug. 14.15.

Tűzifa-eladás.

Legjobb minőségű bükk-faszénfát méterelően-kint 36 koronáért azonnali házhoz szállít

KONDOR ADOLF Arany J. u. 2.

Megrendeléseket elfogadják még: Kondor Ödön Fő-ut, Schlesinger Izidor Ötvös-tér és Dedovics Béla Magyar-utca.

Vegyes asztali almát

ajánlok különként 24 fillérért.

A nap bármely szakában kaphatók:

özv. Sallér Lajosnénál Teleky-ut II. sz.

Meghívás családi estélyre.

Van szerencsém értesíteni, hogy folyó évi február hó 20-án vendéglőhelyiségemben

CSALÁDI ESTÉLYT

rendezek, melyre a n. érd. közönségét tisztelettel meghívom. — Jó ételekről és italokról gondoskodom. — Az estélyen Drescher kőreműködik. Salvos látogatást kér — teljes tisztelettel

UNGÁR SÁNDOR
vendéglős.

BELEPŐ DIJ NINCS.

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

ALKALIKUS NATRON-LITHIUMOS GYÓGYVIZ

Orvosilag ajánlva: húgysavas diathesis, köszvény, cukorbetegség, gyomor-, vese- és húgyhólvag-bántalmaknál stb.

Mint üdítő és borvíz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a

Központi Iroda: Budapest, VIII., József-körút 60.

Kapható: gyógyszertárak, drogeriák és fűszerüzletekben. 1738

Táviratok

és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, február 17. A képviselőház mai ülésén *Justh Gyula* elnökölt. Felolvassák az Interpellációs könyvet, melybe újabbban nyolc Interpellációt jegyeztek be, köztük *Nagy György* a katonai bünvádi perrendtartásról, kapcsolatban *M. Halovics* kapitány ügyével és *Pop Cs. István* *Andréssy Gyula* gróf belügyminiszternek az orvical alkotmánypárt elnökéhez intézett leveléről.

A Ház folytatta az unjoncjavaslat tárgyalást.

Roics Mihán horvátul beszél a javaslat ellen.

Batthyány Tivadar a függetlenségi párt megbízásából kijelenté, hogy a párt elfogadja a javaslatot, mert az átmeneti kormány kötelezettségét vállalt erre nézve. A párt szükségének tartja, hogy a javaslatot gyorsan letárgyalják, mert a külpolitikai viszonyok háborús jellegűek foglalkozik a nemzetiségiek magatartásával. Az különösen *Maia Gyula* tegnapi rágalmaival. Manu elég merész, hogy rágalmaikat nyilván szórta a nemzet arcába. A nemzetiségiek farsalikusán gyűlölnék bennünket és bécsi ellenségeinkkel szöveteznek ellenünk. Nem fogjuk ezt tűrni.

A nemzetiségiek közbeszólnak, mire zajtámadt. Hallgassanak! Fogadjatok be a szájakat! kiáltják a nemzetiségieknek.

Batthyány Tivadar gróf: Figyelmezteti a nemzetiségieket, hogy ha a nemzet elleni támadásukat nem hagyják abba és visszaélnék a szólás szabadsággal, mint hazaárulókkal fognak velük elbánni. (Zajos éljenzés).

Babics Gyula a javaslat ellen beszél.

Sziklay Ottó elfogadja a javaslatot.

Bozóky Árpád szerint az elnöknek nem volt joga hozzá, hogy e tárgyat napirendre tűzze. E javaslatot nem szavazza meg.

Az ülés folyik.

Madarasi Beck meghalt.

Budapest, február 17. *Madarasi Beck Nándor*, a Jelzálogbank volt vezérigazgatója ma hirtelen meghalt.

A király Budapesten.

Bécs, február 17. Udvari körökben híre jár, hogy a király március elején hosszabb tartózkodásra Budapestre utazik.

Építkezéshez jól használható

Állványok, vastaligák, kulfurók és kutszer-számok, tölgyfagerendák és padlók teljesen jó állapotban jutányos áron átvehetők.

Bővebbet özv. Sallér Lajosnénál Teleky-ut II.

GESSLER SIEGFRIED

cs. és kir. udvari szállító, József főherceg cs. és kir. fensége kamarai szállítója

BUDAPEST,

ajánlja különlegességét, az

ALTWATER" NÖVÉNYLIKÓRT

és egyéb finom likörgyártmányait, valamint

ezüst üstben főtt valódi málnaszörpöt.

Szőlő-oltványokat

szállít fajlisztagáért jöt-álva, legdusabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

KÜKÜLLÖMENTI

első szőlőoltvány telep

tulajdonos: CASPARJ FRIGYES, Medgyes 17/a (Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkező elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségtől ugy szó, mint irásbelileg bizonyosságot szerezhet magának fenti szőlőtelep feltételek megbízhatóságáról.

Dunántúli legrégebbi ékszerüzlete!
1838-1908.

Berény József és Fia
NAGYKANIZSA.

Arany- és ezüst-ékszerek készítése villanyerőre berendezett műhelyünkben.

Dusan felszerelt ékszer arany- és ezüsttáruk raktára.

Jegygyűrűkben legnagyobb választék rendezés és különleges formákban.

Menyasszonyi ajándékok finom izlelésben.

Legjobb férfi- és női aranyórákat!

Teljes étkezőkészletek valódi ezüstdől.

Jutányos olcsó árak!

A beradorfi grár főelárunké helye csak az első minőségű Alpacacszet étkészletekben.

Árjegyzékkel hívónatra szívesen megöltünk.

Eladás részletezésére is.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésben, Városház-palota; ide intézendők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.
Mulatságok ball kimutatások és wagan-körmenyek soronként 50 fillár.
Előgyzárati és emlékei ártesítések díja 3 kor.; előfizetőnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapi kivétellel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben kézhez hárva:

Egy óra	1—K.
Negyedévre	3—"
Félévre	6—"
Egész évre	12—"

Postai szétküldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9—"
Egész évre	18—"

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felölös szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőháza: RÉVÉSZ LAJOS.

Szeszélyes időjárás.

Nagykanizsa, február 18.

Bolondosan szeszélyes az időjárásunk.

Egyik napon: mosolygó tavasz, a másikon: kegyetlen, komor viharos tél.

Még az is megtörténik, hogy délelőtt derűs, meleg az idő, s délután már fagyasztó hidegtől didergünk.

Mintha csak a tél és tavasz küzdenének egymással változó szerencsével.

Szóval: teljesen megbizhatatlan, mert szeszélyes az időjárásunk.

Amit idáig leirtunk, bizonyára a természeti időjárásra értette mindenki.

Nem baj!

Csak méltóztassék a leírottakat a politikai időjárásra vonatkoztatni.

Egészen jól passzol arra is.

Nem is kell valami nagy odaadással figyelni a politikai élet mozzanatait, hogy innen a vidéki távolból is meglássuk ezt a szeszélyes politikai időjárást.

A barometer mindig változékony, vagy mondjuk: szeszélyes időjárást jelez.

És a barometer nagyon jól mutat. . .

A légnyomás általában nagyon ingadozó. Hol ide, hol oda tolódik. Most az egyik párton, másnap meg a másikon érezik jobban annak hatását, súlyát. Ma itt támad felhőzet holnap amott.

Tátrai levél.

A Hotel Palace-nak egész nap szánok csen gőjéről, téli sportolók lármájától, kacagásától hangos környékére már csöndesség borult, mikor most e levél írásába kerül. Ahogy a nap ugy négy óra tájban lecsuszik a Magas-Tátra hegyomzata mögé s szürkület sátrai takaróját a fenyves hegyoldalakra, szép egymásutánban térnek meg a hotel vendégei is halálra fáradtan a szánkázástól, a korcsolya, szki-stb. turokról. Eddig csak ugy pezsgett a szabadban az élet, most künn csönd lesz és elöttétül, a termék és szobák pedig megélték, a hallban, az olvasó, a zenetermekben és szobákban kigyul a villamos fény.

Pompás látványt nyújt a kívülről szemlélőnek, amint a magas hegyoldalel büszkélkedő hotel fényesen kivilágított termel belevetik villanyfényüket a Tátrának hóval szegett sötétségébe. Így pillantottam meg a völgyben levő vasúti állomásról — innen-onnan egy hónapja lesz — legelőször a Palace-t de ugyia mondhatom, hogy a téli Tátralomnicot, mert az itteni téli élet kizárólag ez egy helyre

Majd egyszerre, szinte boszorkányos gyorsasággal forgószél kerekedik, vihar tombol át a pártokon. Rázza a képviselőház folyójának oszlopait, besűvölt a párt-helyiségekbe. Idegeket fölzaklató kegyetlen vihardallal üvöltözi be a helyeket, ahol csak a politikai élet katonái tanyáznak.

Mi, akik innen a vidék messzeségéből figyeljük az eféle kegyetlen viharzást, azt hisszük, hogy no most valami rettenetes politikai katasztrófa lesz.

És másnap: nagy lelki megkönnyebbüléssel látjuk, hogy még se esett ki a világ feneke, még se fordult föl a politikai helyzet; sőt megnyugtató csend, békés derű simul a lelkekre.

Hát így a távolból figyelve a mi szövetszövetkezett pártjainknak, a koalíciónak képviselőházi szereplői nagyon hasonlítanak egy olyan mozgósított hadsereg katonáihoz, akik valami fontos nagy küzdelmi cél előtt állanak tele harci vágygyal, harci tüzzel; s főnizott idegekkel várják a késedelmeskedő harci kiadót.

Mint a kijelölt és ismert cél érdekében sorakoztatott és mozgósított hadsereg, nagyon jól tudják a mi szövetszövetkezett pártjaink is, hogy minő célokra, feladatokra tömörültek, sorakoztak. Azt is nagyon jól tudják, hogy ezek a célok, — nagy fegyverzettségről tanuskodó összetartást, tömörülési erőt követelnek tőlük.

szerítkeznek. A gyönyörű völgyben, melyet igazán üdülőhelynek teremtett az Isten, mi villák vannak szétszórva festői rendtelenségben, de tornyaik most halgatagon merednek ki a hóból, a szaluk becsukva, ajtóik elrejtve, egy árva lélek se zavarja téli álmukat. Tulajdonosaik ha eljönnek ide télre, ők is inkább a Palace Hotelba szállnak.

Hanem itt aztán van élet. A vendégek majd kivétel nélkül a születési- vagy pénzarisztokráciából valók. Nem fog ezen csodálkozni senki, aki csak valamelyest is ismeri a tátrai üdülőhelyek viszonyait és tudja, hogy az itt tartózkodáshoz pénz, igen sok pénz, no meg ráérő idő is kell: csak a nagy urak vannak manapság mindakettővel bőven megáldva. Mert nem hiába oly szép és egészséges a lomtári Tátra fenyves, havas világa, — hogy a gyönyörűség magyar földnek is gyönyge lehet és nem hiába van oly pazar kényelemmel berendezve e valóban modern szálló, est a szépséget és kényelmet meg is kell fizetni jó áron; a közönséges halandó érsénye nem bírja azt meg. Rz az oka annak is, hogy a férfiak többnyire rövidebb időt töltenek itt,

És azért még sem szabályozzák, még sem mértékelik harci tüzüket, fölajzott idegeiket ugy, mint egy fegyvermezett hadsereg; hanem a nagy pillanatokra szükséges erőt, összetartást ugy pazarolják és tékozzolják el, hogy egymás ellen rontanak; hogy belső viharokat idéznek föl.

Csinálnak hadijátékokat; egymáson próbálgatják erejüket. A politikai időjárásban viharosdit rendeznek. Majd egy fordulattal napsugarasdi játékost rögtönöznek. Mulatnak, szórakoznak, szeszélyeskednek. Csinálják a politikai időjárást is szeszélyessé. Olyanná, mint a minő a természeti időjárás.

Arra nem is gondolnak, — hogy ez igazán csak értéktelen idő- és erőfelesztés.

És arra sem, hogy ezt a szeszélyes politikai időjárást még talán nagyon is komolyan találják venni azok, akik a szeszélyesből nézik.

A Nagykanizsa-Alsólendvai vasút közgazgatási bejárása.

— Saját tudósítónktól. —

A nagykanizsai városház tanácssterme jelentős esemény színhelye volt ma délelőtt. Az építendő letenyei vasút közgazgatási bejárását tartották meg és ezzel városunk első vicinális vasutjának ügye a megvalósulás biztos stádiumába jutott. Ha végigtekintünk

inkább családjuk marad hosszabb időre a friss hegyi levegő.

A legutóbbi hetek vendégei közül csak egy párat említek meg. Itt voltak, vagy vannak a Degenfeld, Jesszenszky, Orczy, Gerliczy gróf, illetve bárói családok, több országgyűlési képviselő, egyetemi tanár, földbirtokos s akiket legelőször kellett volna említenem, — akik felé a többi vendégek érdeklődése is leginkább fordul: Frigyes főherceg családja egész udvarával együtt. Öröndetes tényként konstataálhatom, hogy a külföld is szépen van képviselve.

Hogy a tél közepén is olyan kedvvel jön az első világi ide a Tátrába, ahol a többi kellemetlenség mellett időnkint 15—20 fokos hideget is kell kiállania, annak magyarázatát az egészséges levegő és edző téli sportokon kívül abban a feszteles és igazán vidám életben kell keresni, amely az itteni üdülők között állandóan uralkodik. — Az az asszony vagy férfi, aki ilyenkor, lassang idejében ott-hagyja a várost és elmegy a Tátrába rödlizni, nemcsak egészséges üdülést talál ott, hanem a társas élet a szórakozás és mulatságok zsem-

e vasut tervezésének történetén és visszame-lékesünk a sok fiaskóra, mellyel ez járt, a legnagyobb elismerés hangján kell említenünk Szalay Károly főmérnök nevét, ki ezt a nem rég még lehetetlennek látszó feladatot a kiváló szakember tudásával és a maga ismert nagy agilitásával oly sikereseen megoldotta.

A közigazgatási bejárás tárgyalások ma délelőtt 9 órakor kezdődtek a nagykanizsai városban és holnap Letenyén folytatódik.

Jelen voltak: a kereskedelmi miniszter részéről Képesy Árpád miniszteri oszt. tanácsos és Korányi Kálmán műszaki tanácsos; a közös hadügyminiszteriumtól Fischer Károly ez. és kir. kapitány; a földművelési miniszteriumtól Rieger Antal főmérnök; a vasút- és hajózási főfelügyelőségtől Krepuska Lajos biztos; Zalamegye közönségének képviselőitében Viosz Ferenc és Bogvay György főszolgabírók, a megyei közigazgatási bizottság részéről Tripammer Gyula és Reisz Ernő műszaki tanácsos, Nagykanizsa város képviselőitében Vécsey Zsigmond polgármester, dr. Bantzik Ferenc ügyész, Király v. mérnök; az államvasutak részéről Egán Alfréd főfelügyelőhelyettes, Schweitzer Imre főmérnök, Fűös Károly főmérnök, Clementis Ferenc ellenőr; a déli vasut részéről Wéber József főfelügyelő, Rauschenberger Adolf felügyelő; a dunántúli h. é vasutak részéről Hájós Mihály és Gerő Márton mérnök; engedélyes: dr. Wessely Tibor.

Jelen voltak továbbá: Szalay Károly és Paget Olivér, Paget Sándor mérnökök, Dobrovics Milán orsz. képviselő, dr. Rothschild Samu (a Franz-cég részéről), Kálmán Leósz főszekrénybíró, jegyző a bíróságnál, Lévy Mihály szepetneki körjegyző a bíróságnál és több előjárásági tagok, a kiskánizsai v. tanácsosok, Schmiéd, Stromszky földbírtokosok Bacsahelyről, Ländler Antal szepetneki stb.

A tárgyalások délután fél 2 órakor értek véget. Nagyobb nehézségek nem merültek fel, a kisebb jelentőségű ügyekre vonatkozólag pedig hamar megegyeztek. Hosszabb tárgyalást vett igénybe a déli vasut azon kívánsága, hogy az új vasut külön pályán fusson be a

pontjából sem vesz semmit. Mivel a korán berontó szürkület a szállóba kényszerítette a sportolókat, mikor hamarosan elköltöztünk otthonunkunkat, akkor kezdődik meg ez a vidám társas élet.

Igy tart ez a diner idejéig illetőleg az öltözködés megkezdéséig. Az estében ugyanis mindenkinek kötelessége teljes galában megjelenni: a férfiak szmokingban vagy frakkban, a nők hiúság pedig itt is kifejti mindazt a fényt és pompát, amit a városokban az estélyeken és bálokon ki tud fejteni. Az est hangulatát még vidámabbá teszik a gyakorta idevetődő késmárki cigányok ropogós magyar daltákkal. Hogy aztán ilyenkor táncra perdülnek nemcsak a fiatal baronesszek és comtessek, hanem mamák is, hogy olyan majd virradatig tartó báli rögtönöznek, amely becsületére válnék a redout-nak, ki csodálkoznék ezen társang idejében?

Ime tátralomnic belső élete! Olvasóimat bizonyára jobban érdekli ennél a külső, a szabadban való élet.

Legközelebbi levelemben majd erről. Mára azonban legyen elég ennyi, — egyszerre nem akarom kimeríteni a mindig nyájas olvasó türelmét. Tehát a viszont látásra!

Papp Kálmán.

déli vasut állomására és ne torkoljon bele a déli vasuti pályába már a Franz malom táján.

A vicinális vasut második kanizsai állomása a Franz-féle gőzmalom mellett a réten lesz.

Hirek.

— A villamos ügy. A város villamos bizottsága ma este ülést tart, melyen a Franz cég ajánlatával foglalkozik. Mint értesülünk, a város hírdelményére, melyet mi is közöltünk, már érkeztek be ajánlatok.

— A Társas-kör válsága. Az a tény, hogy a katonai helyőrségek tisztikara kivált a Társas-körből, ugy látszik, megmáshíthatatlan. A tisztiek ragaszkodnak elhatározásukhoz, sőt oly merev álláspontra helyezkednek, hogy — mint vélünk közlik, — értesítést kaptak a nagykanizsai tartalékos tisztiek is, hogy katonai oldalon nem látják szivesen, ha a Társas-kör tagjai maradnak. Ma már mind határozottabb alakban terjed annak a híre, hogy a Társas-kör, mely nem élhet meg, beleolvad a Polgári Együletbe.

— A suffragettek apostola Nagykanizsán. A nők választójoga világszereplésének elnöke, Carrie Chapman Catt, legközelebb Budapestre érkezik, hogy ott előadást tartson. Chapman Catt, aki idejét teljesen a különböző országok választójogi mozgalmának szentelte, nagy előszeretettel jön Magyarországra, ahol három év előtt hosszabb idő töltött buzgó munkában. Budapesten kívül Temesvár, Arad, Nagyvárad, Kaposvár, Nagykanizsa, Szombathely, Pécs, Nyitra, Pozsony stb. városokban fog előadást tartani a nők választójogáról.

— Tenyészbikavásár Nagykanizsán. Folyó hó 20-án szombaton lesz megtartva a Nagykanizsa város- és járási-gazdakör által rendezendő bikavásár, mely iránt nemcsak megyénkben, hanem Somogyvármegyében is nagy érdeklődés mutatkozik; eddig előadásra, mintegy 50 drb. tenyészbika jelentettek be, melyek a Zerkovitz Lajos ur udvarában levő raktárhelyiségben lesznek kiállítva. A vásár lefolyásáról annak idején külön értesítést adunk.

— Fősorozások a járásban. A folyó évi katonai fősorozásokat a kanizsai járásban a következő sorrendben tartják meg: március 1-én Kiskomárom és szepetneki körjegyzőség, állításköteles 176; március 2-án Galambok és Szepetnek 191 állításköteles, március 3-án szentbalázi és sárszegi körjegyzőség 199 március 4-én bakónaki, lángvizi és murakereszturi körjegyzőségek, március 5-6-án Gelse és légrádi körjegyzőség, 363 állításkötelessel. Tehát a járásban összesen 929 legényt vizsgálunk meg.

— Grieg zenekíséret. Naponta folynak a próbák és előkészületek a szombati Mikor a tulipánok uralkodtak című nagy látványos dráma szerep előadásához. A tegnapi próbán már az előadás egész tündéri pompájában kibontakozott, mert a pazar táncok, énekszámok és szimbolisztikus drámai jelenetek kifogástalan ensemblejét főműveltségű művészi föléletessé egészítette ki Grieg Eduardnak, a nemrég elhunyt norvég modernista zene költőnek munkája. A ki valaha csak hallotta Grieg zenéjét, ismernie kell azt a minden lelket egyformán lebilincselő frappáns zenéi hatásokban dúsuló, igazi lyrai zenét, mely fölművelje a nagy reformátor Wagnernek zenéi lyráját is. S ha még hozzávesszük, hogy ezt a csupa hangulat és finomságból álló szubtilis muzsikát oly lépezt zenészek és művészelvekek produkálják, mint aminek Böhm Emil,

Lukács József és Görtler István urak, azt hisszük, az előadás hívója mi kívánságul valótl sem fog hagyni maga után.

— A magántisztviselők felolvasása. A magántisztviselők helybeli egyesületének felolvasó sorozata ezúttal jogi témával szolgált annak a korszak, de előkelő közönségnek, mely tegnap este a Polgári Egyület kistermében gyűlt egybe. Dr. Miklós Dezső, az egyesület ügyésze olvasott fel a magántisztviselők jogviszonyairól. A felolvasás rövid, alapos és tartalmas volt és végre hallhattunk olyant is, amit a felolvasásokon eddig fájdalommal nélkülöztünk, t. i. egészséges, bátor kritikát fenálló és alkotandó jogintézményekről. — Jogi vagy közgazdasági kézikönyvek száraz kivonatait avagy a szervilizmus kritikánságát semmiféle előadó egyénisége nem tudja rokonszenvenné tenni. Dr. Miklós erőteljes kritikával tárgyalta az új ipartörvény javaslatát és a fennálló jogszabályokat is. — Előadásából nélkülöztük azonban a betegségleyezésre vonatkozó jogszabályokat; igaz ugyan, hogy ez inkább a munkaadók, a főnökök dolga. — Több felszólaló közül megemlítjük Hamburger Zsigmondot, ki igen ügyes szavakban sürgette, hogy az ipartörvény javaslatának módosítása tárgyában indítson a magántisztviselők helybeli egyesülete országos mozgalmat.

— A nagykanizsai kath. legényegylet vasárnapi tarkaestélyére a meghívókat már szétküldték; a kik tévedésből nem kaptak, sziveskedjenek Eperjesy Gábor úrnál jelentkezni. Az estély iránt nagy érdeklődés mutatkozik, úgy hogy annak sikere máris biztosra van.

— A népkönyha köréből. A nagykanizsai népkönyha emberbaráti cöljaira legutóbb a következő nagyobb adományok voltak: dr. Szigethy Károlyné urnőből száz korona (alapítói díj); a nagykanizsai 1. és 2. ik számú posta és távirtda hivatal tisztii személyzetétől elhalt kartársai: Hussár Ferenc m. kir. posta és távirtda főtiszt emlékére alapítványul száz korona, és a Zalamegyei Gazdasági Takarékpénztártól ötven korona. — Az adományozóknak hálás köszönetét nyilvánítja az elnökség.

— A vízbe fult. A zalamegyei Nagybakonak szerencsétlenség történt tegnap. Boda Mihály gazda 4 esztendőes Imre fia a réten levő tó jegén csuszkaált, a jég beszakadt s a fia a vízbe fult.

— Kösgyűlés. Az Önségilyző Egyület, a cs. és kir. szab. Dési Vaspálya-Társaságnak a Magyar Szent Korona területén levő alkalmazottjai részére, Lasky Pál elnöklés alatt, 1909. évi február hó 20-án, szombaton délután 3 órakor, helyben, Petrics Ödön vendéglőjében (Csengery ut 50 sz.) tartja évi kösgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki előterjesztés. 2. Tiszvári jelentés. 3. Pénztár és ügykezelés rovarosolása. 4. Felmentvény a tisztviselőknél. 5. Ellenőr és több választmányi tag választása. 6. Netáui indítványok.

— Elfogott lélekküvár. A lélekküvárás mesterségét űzi Dargó Rozsabet mesztetgyőől lakos. Ámde addig űzte, míg tegnap rajta-vesztett. Éppen magával akart hurcolni egy fiatal cselédleányt Zigrába, az egyik éjjeli mulatóba, midőn a gyékényesi határrendőrség nyakon csípte. Az asszony mesékkel hozakodott elő, el akarta hitetni a határrendőrséggel, hogy a leány az ő leánya, aki fölött szabadon rendelkezhetik, amide a határrendőrségnek má, megdönthetetlen adatal voltak a letartoztatás a hímző-hámozó szipirtó, aki most a határrendőrség kezében van.

— Egy posszonyi rabbi jelölt király-órája. Egyik posszonyi lapban olvassuk a következő hírt: Breiner Ignác, posszonyi rabbi-jelölt Ő Felsége 78. születésnapja alkalmából ünnepi óráját írt héber nyelven s elküldötte azt a kabinetirodának. Vármegyének és városunk főispánja a napokban értesítette Breiner Ignácot, hogy a király megengedte az órájának a családi hitbizományi könyvtárban való elhelyezését a legmagasabb közsönetének nyilváníttatását.

— Nyilvános köszönet. A nagykanizsai Iz. Jótékony Nőegylet hálás köszönetet mond Napoch Gyuláné urnónek, aki édesanyja, néhai Engel Jónás emlékére száz koronát és a Zala megyei Gazdasági Takarékpénztárnak, amely harminc korona kegyes adományt juttatott az Iz. Jótékony Nőegyletnek.

— A tavasz előfutárai megjelentek: A nagykereskedők szíjjel küldik árjegyzékeiket. Határozniuk kell kitől vegyünk, hol kapunk jó árut? Bizalom kérdése ez mindenkéül fölött, mert a mag. külsejéről minőségét megítélni nem lehet, már pedig ha ocsut vetesz, gazt szatsz, tartja a mondás. A Mautner Ödön budapesti udvari magkereskedő cég, mely 33 éves eredményes fennállása óta mindentekintben megbízhatónak bizonyult, megadja a választ a fönti kérdésre: a cég áruja kitűnő, helyes művelés mellett biztos siker mely mindenkinék örömet szerez. Árjegyzéke, melyet kívántra ingyen és bérmentve küld, kézikönyve a gazdáknak, kertésznek és a természet minden barátjának.

— Az aggodalom halottja. A pécsi zsidó temetőben ma dében Diamant Izsa Jómódu volt fakereskedő fölbáltozte magát és meghalt. Diamant nemrégiben nagy téglagyárat vásárolt, melyet most vett át és azon aggodalmaskodott, hogy jól fogja-e vezetni az új vállalatot. Bár a vétel rá nézve kedvező volt és anyagi gond sem háborgatta, kislelkűségében fegyverhez nyúlt és édesatyja sírján, a ki szintén minden külső ok nélkül öngyilkosságot követett el, vetett véget életének. Diamantnak Nagykanizsán nagy rokonsága van.

— Szőlőbirtokok részére egyszázszáz fajtiasta szőlő csak a „Milleniumtelep” Nagyösz, Töröcskény oltványosival érhető el, melyeket a vállalat legolcsóbban szállít. Ezre 70 koronától följebb. Magyar vagy német, vagy román, szorb fölrögzők ingyen és bérmentve.

— SZÉKELYI LAJOS első nagykanizsai fehérnemű gőzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

— MAYER KÁROLY első dunántúli gőzmű-festő, vegyszert ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19 — Elvált! szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

A Nagykanizsai Takarékpénztár R.-T. közgyűlése.

I.

Tisztelt Közgyűlés!

Az alapszabályainknak megfelelőleg össze hívott intézetünk 64 ik évi rendes közgyűlése alkalmával van szerencsénk az 1908-ik üz letév lefolyásáról, forgalmáról és eredményéről ezennel tisztelettel beszámolni, illetve évi jelentésünket előterjeszteni.

Tehetjük ezt örömmel és megelégedéssel, mert jelentésünk arról tesz tanúságot, hogy intézetünk lefolyt évi üzletforgalma az utolsó években mindinkább nyilvánuló nagyobb verseny ellenére is minden egyes üzletágban emelkedést és gyarapodást mutat.

Betételeink állománya ismét 267106 ko., 36 fillérrel gyarapodott.

Jelzálogkölcsonélük egyenlege 357180 K 08 fill.-rel emelkedett.

Váltótárcánk 147745 K 50 fill. szaporodást mutat, míg értékpapíraink állománya 112397 K 40 fill.-rel növekedett.

Hogy üzletforgalmunk ezen gyarapodása dacára a kifizetett üzleti eredmény nem érte el az előző évit, részben abban lell magyarázatát, hogy az általános kedvezőtlen, sőt valóságos gazdasági és pénzügyi viszonyok folytán az intézetnél elhelyezve lévő betétek után a felemelt magas betéti kamatlábat az 1908. év egész folyamán át fentartanunk kellett.

Oká volt továbbá az is, hogy az értékpapírok, de különösen a 4% os magyar korona járadék árfolyama olyannyira hanyatlott, hogy árfolyam különbözet címén 20462 K 60 fillért leírniunk kellett.

Jölehet, szabadságunkban és módunkban állott volna ezen leírás az árfolyam-füldön-bözetek fedezetére szolgáló külön tartalék-alapból eszközölni, de ezt mellőzni kívántuk és így ezen hiányt teljesen az üzleteredményből fedeztük.

Ezen körülmény azonban legkevésbé sem érinti az eddig fizetett osztalék magasságot, mert az elért eredmény a tartalékalapok kellő dotációja után is bőségesen fedezi azt és még egy jelentékeny nyeresemény többletet vihetünk át a jövő évi nyeresemény- és veszteség-számlára.

Amint már jelentésünk bekezdésében jelezte, intézetünk üzletforgalma minden irányban emelkedést mutat és még nagyobb arányban is fejleszthető lett volna, ha nem a szűk séses mérséklettel, körültekintő óvatossággal óhajtottunk volna eljárni, — nehogy esetleg erőnket meghaladó határon túlterjeszkedjünk.

Az intézet üzlet forgalmának ezen fejlődése arra késztette az igazgatóságot, hogy a bár már jelentékeny részvényűdjét és tartalék-alapjait még tovább is fejlesztendő, egy a részvényitöke felemelésére vonatkozó tervével, melyet már korábban foglalkozott, de annak keresztülvitelt a kedvezőtlen pénzügyi viszonyok mellett akkor időszerűnek nem tartotta, a mai közgyűlés elé lépjen és annak elfogadását ajánlja.

Javasolja ugyanis az igazgatóság, hogy a tárgyszorozat 3 ik pontja alatt előterjesztendő feltételek és módoszatok mellett, a jelenlegi 1,000,000 koronát tévő részvényitöke 250 darab 1000 korona névértékű új részvény kibocsátása útján 250,000 koronával, a tartalék alap pedig 200,000 koronával emeltesse.

Biztos tudatában lévén annak, hogy ezen ténykedésével intézetünk további fejlődését tetemesen előmozdítja, az a részvényesek érdekeit is előnyösen szolgálja, de egyszerűségi a betevő közönségnek intézetünk irányáb n mindenkor nyilvánult bizalmát még inkább emelni és fokozni fogja.

A forgalom az egyes üzletágokban a következő volt:

Estés:

Állomány 1907. december hó 31 én 5845 ar. 6600 fr. 6568067 K 82 fill. Betétek és tőkésített kamatok 402 ar 305 fr. 2398939 K 44 fill., összesen 6247 ar. 6905 fr. 8967007 K 26 f. Visszafizetések 1908 évben 255 ar. — fr. 2131833 K 08 f. Állomány 1908 december hó 31 én 5992 ar. 6905 fr. 6835174 K 18 f.

Jelzálog-kölcsonök.

Állomány 1907. december hó 31-én 3816 ar. 15835 fr. 2453090 K 27 f. Az év folyamán kiadottak 268554 K — f. összesen 3816 ar. 15835 fr. 2721644 K 27 f. Az év folyamán visszatartottak 172 ar. 750 fr. 177408 K 40 f. Állomány 1908. december hó 31-én 3644 ar. 15085 fr. 2544235 K 87 f.

Törlesztéses kölcsonök:

Állomány 1907. december hó 31-én 3978533 K 85 f. Az év folyamán kiadottak új kölcson 531200 K — f. összesen 4059733 K 85 f. Az év folyamán visszafizettetett 285165 K 52 fill. Állomány 1908. dec. hó 31-én 4224568 K 33 f.

Váltók:

Állomány 1907. dec. 31-én 1434468 K 78 f. Lenzámtoltatott az év folyamán 4582274 K 80 f. Összesen 6016743 K 58 f. Visszaváltatott 4434529 K 30 f. Állomány 1908. dec. hó 31 én 1582214 K 28 f.

Visszlenzámtolt váltók:

Állomány 1907. dec. 31 én 1114158 K 92 f. Az év folyamán visszlenzámtoltatott 4330445 99 f. Összesen 5444654 K 91 f. Visszaváltatott 4192553 K 59 f. Állomány 1908. dec. hó 31 én 1252051 K 32 f.

Értékpapírok:

Állomány 1907. dec. 31-én 2371807 K 60 f. Beszeresztett 1908 évben 181600 K — fillér, összesen 2553407 K 60 f. Kisorsoltatott az év folyamán 69202 K 60 f. Állomány 1908. dec. hó 31 én 2484205 K.

Előleg értékpapírokra:

Állomány 1907. dec. 31-én 13526 K. Az év folyamán kiadottak 24230 K, összesen 37756 K. Visszafizettetett az év folyamán 20980 K. Állomány 1908. dec. 31-én 16776 K.

Pénztári forgalom:

Állomány 1907. dec. 31 én 48 ar. 120 fr. 111095 K 41 f. Bevételek 1908 évben 630 ar. 1782 fr. 20231232 K 08 fill. Összesen 678 ar. 1902 fr. 20342327 K 49 fill. Kiadások az év folyamán 677 ar. 1702 fr. 20209197 K 08 fill. Pénztári maradvány 1908 december hó 31 én 1 ar. 200 fr. 133130 K 41 fill. Az 1908. évi összes forgalom 92,245 264 K 19 fill. A lefolyt 1908. évi fizleteredmény 87 ar. 272 fr. 160809 K 54 f. Nyeresemény áthozat 1907. évről 22108 K 85 f. Összesen 87 ar. 272 fr. 182918 K 39 fillér.

Ezen nyeresemény felosztására nézve az igazgatóság a következőket ajánlja:

Az alapszabályok 78 § a értelmében a nyeresemény 5 % a vagyis 5 ar. 20 fr. 8040 kor. 48 fill. a tartalék alaphoz csatolandó.

Az igazgatóságot jutalék címén 15% vagyis 13 ar. 40 fr. 24121 K. 43 fill. illeti összesen 18 ar. 60 fr. 32161 K. 91 fill. Marad rendgelkezésre 69 ar. 212 fr. 150756 K. 48 fillér. Átszámítva 69 ar. 212 fr. 981 K. 10 fillér. Összesen rendelkezésre áll 151,737 K. 58 fill.

Ebből osztalékul részvényenkint 115 K, 1000 db. részvény után 115,000 K. fizetessék. A rendelkezési alapra 10,000 K. helyeztessék. Az intézeti ház leltári értékének csökkenésére 2000 K. leírásba vétessék. A t. közgyűlés elé terjesztendő felosztási tervzet szerint városi és közhasznú jótékony célokra 2070 K. adományoztassék. A fennmaradó 22667 K. 58 fill. az 1909 évi nyeresemény és veszteség számlára vitessék át. A felosztási tervzetnek a javaslatnak megfelelőleg leendő elfogadása esetén alapjainak 18115 kor. 98 fillérrel gyarapodnak, míg a nyugdíjalap évi kamatai által 5022 kor. 96 fillérrel növekedett.

Alapjainak állománya ezek után:

Részvényitöke 1,000,000 kor. Tartalékalap 259,761 kor. 23 fill. Külföntartalékalap 175,000 kor. Rendelkezésre álló tartalék 80,000 kor. Nyugdíjalap 135,620 kor. 2 fill. — Összesen 1,650,381 kor. 25 fill.

Kériük a tisztelt közgyűlést, miként a részvényitöke felemelésére valamint az 1908. évi üzleti nyereség felosztására vonatkozó javaslatunkat elfogadni, az osztalékot részvényenkint 115 kor. szóval egyszázötvenöt koronában megállapítani és a lefolyt 1908. évi ügy és számvitelre vonatkozólag ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak is a felmentvényt megadni méltóztatassék.

Az igazgatóság.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvényél, cukorbetegségnél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatás.

Töröcskényen vasmentes szavanyvíz.

Kapható ártalmatlan csomagolásban vagy a Salva-Lipóval Salvator-fürdő Vállalatnál Dunapost, T. Rindórákpart 5.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, február 18. A képviselőház mai ülésén Jasth Gyula elnökölt. A Ház folytatta az unjocjavaslat tárgyalását. Kmetty Károly visszautasítja Maniu Gyula tegnapielőtti támadásait. Ez hűtlen áruló — nyomd — megkövetést érdemelne, de romlott vérével nem akarjuk beszennyezni a magyar földet, azonban garanciákat kell szerezniük arra nézve, hogy jövőre ily támadások ne ismétlődhessenek. Áttér azokra az impertinens támadásokra, melyeket az osztrák Reichsratban intéztek ellenük.

Elnök figyelmezteti, hogy tartsa be a parlamenti formákat.

Egy hang: De minket nem védenek meg Ausztriában.

Elnök: Isten óvjon meg bennünket, hogy nálunk is olyan parlamenti viszonyok legyenek, mint Ausztriában.

Kmetty Károly bírálja az unjocjavaslatot, melyet elfogad. Kijelenti, hogy nem kell junktumot létesíteni a javaslat és a bankügy között, mert az önálló bankhoz való jogunk kétségtelen. A létszámemelést tárgyalása nem ellenkezik a paktummal. Reméli, hogy a még létező anomáliák rövidesen orvosoltnak.

Pop Cs. István védi Maniut. Nem érti a felháborodást, mert a magyarságnak a hadseregben való előnyomlását már mások is észlelték. A javaslatot nem fogadja el.

Végül Wekerle Sándor miniszterelnök reflektált az elhangzott nyilatkozatokra.

A boszniai katonák kedvezménye.

Bécs, február 18. A közös hadügyminiszter rendeletet bocsátott ki, mely szerint a Boszniában és Hercegovinában szolgáló katonáknak az ideai szolgálati évük, mint háborús szolgálat kétszeresen számítassék.

A budapesti szerb ifjak.

Budapest, február 18. A rendőrség titkos feljelentés folytán arról értesült, hogy a budapesti szerb ifjak egyik Váci utcai vendéglőben bejelentetlen gyűlést tartanak. A rendőrség meglepte a gyűlést és szétoszlatta őket.

Vasuti baleset.

Székesfehérvár, február 18. A budapest—Bumel vonal Adony állomása közelében kiszlott egy tehervonat. A vonat összes kocsjai megromlódtak és több vasúti alkalmazott megsérült.

Gorkijt kitiltották.

Páris, február 18. Hihetetlenül hangzó hírt jelentenek Nápolyból. E hír szerint Gorkij Maximot, a világhírű orosz író, Kínak kiadatlását kérte Oroszországtól. A nápolyi rendőrség kitiltotta Olaszország területéről.

Megszűnt a bojkott.

Konstantinápoly, február 18. Ma érkező jelentések szerint az osztrák és magyar áruk bojkottálására indított mozgalom a Szandzsakban teljesen megszűnt.

A berlini nők rémei.

Berlin, február 18. Berlinben tegnap ismét két nő hasát metszették fel. A két áldozat más-más városrészben lakott és így kizártak tartják, hogy mindkettőt ugyanaz a merénylő ölte volna meg.

Vegyes asztali almát

ajánlok különként 24 fillérért.

A nap bármely szakában kaphatók:

özv. Sallér Lajosnál Teleky-ut 11. sz.

Kerestetik egy ügyes házvezetőnő, aki a főzéshez jól ért, és a házi teendőket is ellátja. — Ajánlatok „F.F.” cím alatt a „Zala” kiadóhivatalához intézendők.

Építkezéshez jól használható

állványok, vastaligák, kufurók és kutszer-számok, tölglyfagerendák és padlók teljesen jó állapotban jutányos áron átvehetőek. —

Bővebbet özv. Sallér Lajosnál Teleky-ut 11.

Tűzifa-eladás.

Legjobb minőségű bükk-hasábfát méterdönté-
ként 36 koronáért azonnal házhoz szállít

KONDOR ADOLF fabizományos Arany J. u. 2.

Megrendeléseket elfogadnak még: Kondor Ödön Fő-ut, Schlesinger Izidor Ötvös-tér és Dedovác Béla Magyar-utca.

Folyó hó 20-iki „Tulipán estélyen”

Indulásvölgyben oly pazar világítás lesz, hogy nem tanácsos a hógyökösöknél a világhírű amerikai porcellán poudert feltevése nélkül megjelenni; ez minden egyéb szert pótol, mert kiválóan az esti világításnál mintegy zomán-cot képez az arcon. — Kapható natúrál, créme, rózsés és fehér színből; mintaboríték 30 fillér. Nysk és karok vakító fehérré tételére márványviz kapható a vele hozott üvegcsekében. — Arcápoló intézet Magyar utca 2.

Fodrászoknak előny-ár!

Palkó Péter

képesítéssel
bíró
építő és vállalkozó

Hegykereszt, VI. ker. Vörözd-utca 68. sz. (Sajódt házban.)

Elvállal: mindenféle újépítést, emeletes há-
zak bővíztetését és javításokat azelőtt
árak mellett. Költőgyeget és tervekkel felszerelt
kérdőleveleket. Levélbeli értesítésre személyesen megje-
lennek, vagy levélben válaszolok.

Ez a. érd. közönség bizomái kérem.

Dunántul legrégibb ékszerüzlet!
1838-1908.

Berény József és Fia

NAGYKANIZSA.

Arany- és ezüst-ékszerek készítése
villanyerőre berendezett műhelyünkben.

Dusan felszerelt ékszer arany- és
ezüstervek raktára.

Jegygyűrtékben legnagyobb választék
rendes és különleges formákban.

Menyasszonyi ajándékok finom izlésben.

Legszebb férfi- és női aranyórák!

Teljes étkezőkészletek valódi ezüstdből.

Jutányos ólós áruk!

A berendorfi gyár felárusítóhelye esak
első minőségű Alpacaezüst étkészletekből.

Megjegyzéssel naponta szívesen szolgálunk.

Eladás részletfizetésre is.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐLTVÁNYISKOLA

AZ ÁRAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM

TELEP
NAGYÖSZ
TORONTÁL N.

TERJEDEKNE 500 KAT. HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRBEJÁRÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Hangya-Sósorszesz

törvényesen védve.

2116

Legjobb fájdalomcsillapító, nélkü-
lözhetlen háziszser bedörzsölésre.

Nagy üveg á 1.50 K. Kis üveg 80 fill.

Kapható Nagykanizsán: Gyógyszertárakban,
Armuth Náthán és társa, Neu és Klein
fűszerüzletében, Bader Henrik (Csengery-
út) és Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

Számos elismerő levél!

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp Fia könyv- és papír-
kereskedésben, Városház-palota; ide
intézendők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Mulatságok, ball kimutatások és magan-
közelvények soronként 30 fillér.
Eljegyzési és esketési díjszámok 3 kor.: előfizetőnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:

Egy óra . . . . . 1.- K.
Negyedévre . . . . . 3.- "
Félévre . . . . . 6.- "
Égész évre . . . . . 12.- "

Postai szétküldéssel:

Egy óra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre . . . . . 4.50 "
Félévre . . . . . 9.- "
Égész évre . . . . . 18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőháza: RÉVÉSZ LAJOS.

A hazaárulás.

Nagykanizsa, február 19.

Mostanában sok szó esett arról, hogy a nemzetiségi torzalkodásoknak végét kellene vetni. Közös megegyezésre, egymás megértésére kellene jutni velük, hogy egységes nemzet legyen a hazában. Az idea mindenesetre szép és kívánatos is lenne, hogy a különböző faji és nemzeti elemek a magyar állameszme körül csoportosulván, belül egységes és kifelé erős államot alkothatnánk, mely minden polgárának az érdekeit, éppen összetartásánál fogva, egyformán tudná megvédeni.

Ezek az ideális óhajások azonban vajmi gyakran törnek meg a nemzetiségi túlvásokon. Pedig a nemzetiségek sehol több szabadságot nem élveznek, mint ebben az országban.

Most itt van ez a Mánia. A magyar országgyűlés tagja, immuns férfiú, akinek tekintélyt és állást ad a magyar állam és ez az ember a magyar állam első nyilvános gyűléstermében a magyar állam s a magyar nemzeti érdekek ellen emeli föl a szavát! És még erre azt mondja ez a kis olácska, hogy ő elnyomva van. Ő és érdektársai. A kik igaztárból és népbolondiasból élnek.

Schweizben a három nemzetiség, a francia, az olasz, a német a legjobb, ideális egyetértésben él egymással évszázadok óta, mert az egyformán színvonalon álló népi intelligencia kizárja azt, hogy ott bármely agiótor is népugrításból megélhessen s ez az ocsmány foglalkozást kenyérkreszté avassa.

Ha az a kis-olácska csak ugynevezett szórványos tünet volna, aligha volna a működése szóra s megvetésre érdemes. De nem szórványos tünet, hanem typos, a néplázító kalandortyposok vezedelmesebb fajtájából. Vajjon egy-e vele a népe? Együtt érez-e vele a hazafias románság? Aligha. Együtt érez-e a Polit féle irányzatokkal a délalföldi szerbség? Egy része talán, de egészében nem. Együtt érez-e Hurbánékkal az a tót-ság, amely Branyiszkot ostromolta s vágyik-e a cári atyuska keze alá az a ruthén, akinek az ősapja Rákóczi Ferenc lobogóját hordozta? Nem. A cári atyuska nagy birodalmában évente ezrével akasztják föl azokat az embereket, akik a zsarnoksággal

szemben liberálisan mernek gondolkodni. Szerbiában ipart, kereskedelmet s vele természetesen a földmívelést is teszi tönkre egy gyerekpolitikus, aki királygyilkosságok árán jutott föl a maga kised operett-brettlijére. Rumániában az éhségben föllázadt parasztság ellen már nem rendőröket és csendőröket, nem is kézi löfegyveres katonaságot, hanem ágyus tüzérezredeket kellett kivezényelni. Jobb-e ott a világ, Mánia és Rumánia?

Dehogy jobb Tudják ezt jól a Mánia és érdektársai. De hát élni kell s az igazság jó kenyér. Gyümölcsöző kenyér. De hát örökké közprédája legyen ezeknek az igaztárnak a magyar becsület? Az nem lehet. A haza érdekei ellen való igazság hazaárulás, amelyet szigorúan büntetni kell. Az az erkölcsi deportálás, amelyet minden tisztességes állampolgár érez az ilyen hazaárulás felel, nem elegendő. Vannak szájak, amelyeket nem keztűs kézzel, hanem ökölcsapással kell befogni.

A villamos-ügy.

A Franz-céggel megszakadtak a tárgyalások.

— Saját tudósítónktól. —

Nevezetes fordulat elé került a villamos világítás ügye a villamos bizottság tegnapi ülésén. A bizottság szóbeli tárgyalást óhajtott folytatni a Franz cég tagjával és ez a tárgyalás a megjelent cégtárs merev magatartása miatt azzal az eredménnyel járt, hogy a bizottság megszakította a tárgyalást a céggel. Ennek a nem várt fordulatnak az előzményei a következők:

Az ismert 30 napos terminus lejártával a cég benyújtotta szerződés-tervezetét a városhoz, mely általános meglepetésre a koncesszió időtartamára, a közvilágítás árára és az utcai lámpák számára vonatkozólag lényegesen eltér a novemberi ajánlattól. Ez a novemberi ajánlat kétségtelenül nagyon előnyös volt; oly előnyös, hogy a közgyűlésnek azt el kellett volna fogadnia, mert annál kedvezőbb megoldás a villamos ügynek nem is képzelhető. Megittunk a december 3-iki közgyűlés előtt, hogy a Franz-cég egyszer tanúsított nagyfokú engedékenységet, mi ennél fogjuk meg, mert kevésbé ismerte magát a céget az, aki azt hiszi, hogy ennek állandó hangulata az engedékenység és hogy üzleti szempontjait mindenkor befolyásolni engedi a városi érdekek követésétől. A közgyűlésnek legalább is nem lett volna szabad kiengednie a céget az obligóból. A következmények bennünket igazolnak. A cég úgy találja, hogy nemcsak

hogy többet nem engedhet, de mereven ragaszkodik ahhoz, hogy a novemberi ajánlat alapján nem vállalhatja a világítást, mely részéről azonnal több százezer koronás befektetést igényelne.

A városban nagy visszatetszést keltett az ügy ilyen fordulata. Az első felháborodás után van tisztában a tárgyalás és a nálunk fölgerjedt izgalom sem itél igazságosan. Az igazság az, hogy a lakosok kívül és belül egyaránt vétkesek. Vétkesek a közgyűlés azzal, hogy a legrosszabb pillanatokban akart taktikázni és homli utolsó pofonokot kiosztani és elitélendő módon járt el a Franz-cég. A cég eljárását mi a következő okokból találjuk elitélendőnek:

Megemlítjük, hogy újabb számításai arról győzték meg, hogy első ajánlatával sokat engedett, ám ha már egyszer megtette ezt, nem másíthatja meg abban a pillanatban, midőn a város ugyszólván kényszerhelyzetbe került. Ha ezt teszi és ragaszkodik a fölemelt feltételekhez, a cég nem kerülheti el a szándékos taktikázás színezetét. Novemberi ajánlata a beérkezett egyéb ajánlatokhoz való viszonyában valóban rendkívül előnyös volt. Azért, hogy az általa kívánt koncessziós időtartam 15 évvel kevesebb mint a többi ajánlaté, ezért a város bizonyára hajlandó lett volna a céget a szerződés egyéb pontjaiban kárpótolni. A közgyűlés hibás taktikája ugyan nem emellett szól, de feltétlenül bizonyos, hogy előbb, vagy utóbb némileg kevésbé előnyös ajánlat mellett is a cég kapta volna meg a koncessziót.

Ha már megtette a novemberi kedvező ajánlatot, legyen benne annyi loyálisítás, hogy azt a lényegesebb pontokban állja. Mi nyilvántabban beszélhetünk, mint a villamos bizottság és kijelenthetjük, hogy az ügy kedvező megoldása másként lehetetlen, mint a Franz-céggel való megegyezés folytatán. Két szakértő nézagos véleménye után is ma végtelenül kockázatosnak, sőt bizonyos igények szem előtt tartásával kivihetetlennek tartjuk a városi kezelést. Ez ma a város részéről végtelen ugrás lenne a sötétbe, de nincs kizárva, hogy a város inkább ezt választja, sem hogy a Franz cég ajánlatát rjektálja. Mi tudjuk, hogy a Franz cég az ügy folyamán nem csak utolsó hanem első és nagy pofonokot is kapott. Ám ha ezek a kedvét szegték is, ezeket a városnak nem lehet visszafizetnie, mert ezt a város nem tűri.

Dr. Franz Rudolf a villamos bizottság tegnapi tárgyalásán kijelentette, hogy nem enged a most benyújtott ajánlatokból. Ezzel megszakadtak a céggel való tárgyalások. Ez lehetetlen állapot és meg vagyunk róla győződve, hogy nem tartós. Ismerve a cég ittemi képviselőit, kik az egész ügy folyamán a legnagyobb méltányosság elemét és a városi érdekek érvényesítésének szándékát is képvisel-

selek, nem mondunk le a reményről, hogy azok nek sikerülni fog meggyőzni a céget arról, hogy neki is legfőbb érdeke a békés meggyezés, a méltányos engedékenység.

A Társaskör válsága.

Országos eset.

— Saját tudósítónktól. —

Ha társadalmi viszonyainkra nem vetne oly szomorú fényt a Társaskör válsága, mosolyognunk kellene a kör tragikumán, mely abból áll, hogy míg eddig a kör légmentesen elzárkózott a világtól és apró ügyeit féltve őrizte a nyilvánosságtól, válságba jutásának kényes ügyét ma ország-világ tárgyalja. Nagy ügy lett belőle. Országos ügy. A fővárosi lapok tárgyalják, sőt egyik nagy újság hasábjain ismerteti. Pedig a dolognak igazán nincsen országos jellege; vidéki társadalmi kép az a javából, a legzínesebbek közül.

Nem akartuk erősebben bolygatni a dolgot, mert azt hittük, hogy a közlebről érdekeltek megnyugodtak már benne. Am a fővárosi tudósítások nem emellett szólnak és így nincs értelme, hogy néhány szóval mi is ne érleltük mélyebben a kellemetlen, sőt — mint mondani szokás, — kínos ügyet.

Hogy nagy egészében mi történt: — azt tudja a közönség, a részleteket pedig mi sem tudjuk; mert ez a katonatiszti kar titka, melyet fejvesztés terhe mellett nem szabad elmondaniok. A kadétoktól, illetve a zászlósoktól kezdve fel az ezredesig titkolózik mindenki a helyőrnaggnál és lehetetlen őket közlékenységre bírni. Am az ő hallgatásunk nem nagy vesztesége a nyilvánosságnak, mely nagy egészében tisztán tudja, hogy mi történt. Csupán egy vasárnap tartott tisztai gyűlés részletes ismeretlenek és hogy az ezredes milyen okok felsorolásával mondta ki a tisztikar határozatát.

Egyik fővárosi lap tudósításával szemben konstatálnunk kell, hogy a tisztikar kilépése nem függ össze a Társaskör tavalyi ismert ügyével. Ha mélyebben fekvő okokat keresünk, ezeket első sorban abban kell találnunk, hogy a tisztikarban uralkodó szellem határozottan megváltozott és pedig nem a korábbi békés megértés és a polgári osztályokkal való együttélés előnyére. Volt-e szükség erre az irányváltozásra, — azt a mi korlátozott polgári felfogásunk nem képes belátni, csupán sajnálni tudjuk a megbontott egyetértést és elítélni a változott állapotot. E változásnak nem a tavalyi incidens az oka, az előtérbe tolt piknik sem. A piknik csupán kapóra jött, mellyel a régóta megerősödött kilépési szándékot valóra váltották.

Kanizsavár — megállóhely.

Az új vasut közg. bejárása.

— Saját tudósítónktól. —

Tegnap röviden közöltük a letenyi vasut ügyében a városbázis tartott tárgyalás lefolyását. A tárgyalás megszakításáig tartott és Vente pusztáig intézték el vasutépítési ügyet. Ma Letenyén folyik a közigazgatási bejárás tovább.

Tegnap kimondták, hogy az új vasut külön vágányon fut be a nagykanizsai déli vasuti állomásra, ami úgy történik, hogy a Kazinczy utcai átjárónál még egy sínpart lefektetnek. Ez az új vágány a Franz malom iparvállalatá-

nál kanyarodik el az új állomásig, mely a réten leaz és Király Sándor v. mérnök lidítványára »Kanizsavár« megállóhely nevet fog viselni. A megállóhely egyelőre csak teljes kocsirakomány fölvetelésre szolgál. Ez az új vonal majd iparvágányul is szolgálhat a réten a jövőben építendő gyárak részére.

A megállóhelytől a vasut lekanyarodik délre, átmege a vágóhídi Kanáison, majd a Principálli Kanálison és a kiskanizsai keretektől mintegy száz méternyire elvezet Kiskanizsa aiatt. Odább a katonai lövőde déli végét soroja a terv szerint, ez azonban még nem befejezett dolog, mert ez ellen a közös belügyminiszterium képviselője panaszt emelt.

Ma Letenyén folytak a tárgyalások és legközelebb Alsólendván folytatják azokat. Mint értesülünk, a vasut építése már biztosítottak tekinthető és a munkálatokat március hóban megkezdik.

Lapzártakor.

A villamos-ügy.

A Franz cég állja a novemberi ajánlatot.

A villamos ügyben már semmi sem lep meg bennünket. Az sem, hogy előbbi cikkünk megírása után három órával ismét elvonultak az aggasztó felhők és megint ott tartunk, hogy a város kedvező helyzetben tárgyalhat a Franz céggel. Ugyanis a cég részéről ma délután értesítették a várost, hogy a cég a *lényegesebb pontokban fenntartja novemberi ajánlatát*, vagyis a közvilágítást 8000 koronáért (a legutóbbi szerződéstervezetben 12 ezer koronát kíván), ad 300 egész éjjel és 200 féléjjeli izzó lámpát, 24 ivilámpát és összesen 98705 kilo-watt mennyiségű villamáramot bocsájt a közvilágítás rendelkezésére. Egyedül ahhoz ragaszkodik, hogy a koncessziót ne huzs, hanem huszonöt évre kapja meg.

Örvendetes dolog az, hogy ezzel ismét rendes ruderbe terelődik a dolog és bizonyára eljut rövidesen a teljes megoldáshoz. Reméljük is most már a végleges elintézését, mert a további taktikázásnak nem lenne értelme.

Hirek.

— **Befejezett tanfolyam.** Február 16 án fejezték be a Nagyvácsán tarolt 6 hetes házi ipari tanfolyamot. *Sárközy* Viktor a Zala megyei Gazdasági Egyesület titkára szép beszédben buzdította az iljakat a további képzésre. *Posty* Lajos tanító megköszönte az ifjak nevében a megcs kormányt. Gazdasági Egyesület ama jóindulatát, hogy a kis embereket is téli kenyérkereseti forráshoz juttatják. Ezek befejeztével ki-ki az általa készített munkáknak felét buzdításul jutalomképp megkapta. Összesen készült 312 drb. tárgy. *Posty* Lajos kérésére megengedték, hogy a fel nem dolgozott anyagot feldolgorhatják saját részükre az ő felügyelete alatt.

— **Házasság.** Sümegen tegnap vezette oltárhoz *Szelényi* Tamás, gróf Festetich Tasziló urodalmi főedzése *Szobovics* Herminé Sümegi Tivadar intézőnek bájos nevelt leányát.

— **A pályabr rojtályon halála.** Rejtélyen ügyben nyomoz a nagykanizsai rendőrség. — *Karafiát* János déli vasuti pályabr, ki a vágóhid mellett 115. számú őrházban lakott, tegnapelőtt hirtelen meghalt. Tegnap felboncolták és megállapították, hogy a halált ütés következtében beállt agyverőmítés okozta. A rendőrség azonnal erélyes nyomozást indított és megruota a következőket: Karafiátot két két előtt az utcán eszméletlen állapotban fekvő találták. Reggelre oly jól érezte magát, hogy szolgálatot teljesíthetett, azonban két nap mulva kezdett zavarosan beszélni és tegnapelőtt meghalt. Karafiátot egy koresmából kidobták és nincs kizárva, hogy ekkor mérték rá a halálos csepást.

— **A Kövessi szintársulat új tagjai.** A pécsi nemzeti színház igazgatója csaknem teljesen reorganizálja társulatát. Szeptembertől kezdve szerződtette *Iszó* Miklós komikust — Pozsonyból, ezuttal operette rendezőt és szerződtette *Zöldi* Vilmat és *Elizát*, akik ezelőtt két évvel vendégszerepeltek Pecssett és jelenleg Pozsonyban működnek. A szintársulat jelenlegi tagjai közül a szerződés *Hajagos* Károly baritonistával és *Heltai* Hugó komikus-sal újított meg, de azért nincsen kizárva annak lehetősége, hogy tagjai sorából egykettőt még itt marasztal.

— **Gazdasági népiskolák.** A közoktatásügyi miniszter külön törvény útján akarja rendezni az ismétlőiskolák kérdését. Köztelezőleg elrendelt a gazdasági népiskolák főállítását minden oly községben, ahol az ismétlő tankötelek gyermekek száma legalább is ötven. Ilyen helyen kisebb fokozatu gazdasági népiskolát kell főállítani. Ott pedig, hol a tankötelek száma legalább 120, a gazdasági népiskola önállóan úgy szervezendő, hogy abban a gazdasági oktatást külön e eőből rendszeresítendő gazdasági szaktanitók lássák el. Két típusa lesz tehát a gazdasági népiskolának: egyik önálló, külön szaktanítóval, 5—20 hold gyakorlati térével. Itt az évi szorgalomidő 8 hónap és a tanításra hetenkint télen 12 órá, nyáron 6 órá fordítanak. Ide szaktanítókat csak olyan okleveles népiskolai tanító alkalmazható, aki külön e cőra szervezendő kötéves szaktanítóképző intézetet jól elvégeste. A kisebb fokozatu gazdasági népiskola céljaira a község 400 négyzetöglőtől 2 holdig terjedő területet köteles adni. A szorgalomidő ugyancsak 8 hónap s az oktatás télen át hetenkint 7 órá, nyáron át 5 órá fog igénybe venni. A kisebb fokozatu iskolákban gazdasági oktatásra csak olyan tanitók alkalmazhatók, kik az evégből rendezendő gazdasági tanfolyamon bizonyítványt nyernek.

— **A népkönyha köréből.** Ily című tegnapi köszönetnyilvánításba sajtóhiba csuszott be. Az alapítvány nem *Huszár*, hanem *Kubár* Ferenc p. és t. főtitár emlékére tétetett, mit ezennel helyreigazítottunk.

— **Sumakovot kihívták.** Nagy Ferenc hivatalos birkózó- és dzsü-dzsü mester, — aki most a szegedi Torna-Egyletben és Athletikai Clubban tanít birkózni, mérközésre hívja ki *Vladimir* és *Sumakov* birkózó- és dzsü-dzsü mestereket görög római birkózásból, — dzsü-dzsüből és box, vagy catch és catch canból. Mindegyik ágból három három me-netre s aki ezekből kettőben győz, az lenne a győztes.

— **Elégett gyermek.** Babócsáról jelentik, hogy *Kudor* Vendel 9 éves *Juliska* leánya fűt rakott a tűzre, miközben a ruhája lángot fogott. Az anyja segítségére sietett, és letépte a lángoló ruhát. A kis leány azonban mindamellett veszélyes égési sebeket szenvedett, úgy, hogy néhány napi szenvedés után meghalt.

— A sümegi vöröskereszt egyesület 1. évi február 17-én Sümegen 28 ik évi közgyűlésében beszámolt jótékonyágáról, mely szegény tanulók ruházása és aggodtak segélyezésére irányult. A főlk egylet készlete 1279 korona 94 fill. A választmányé 2129 kor. 94 fillér. Összesen 5409 kor. 88 fill. — A közgyűlés *Krisztinkovich* Józsefné pénztárosnak a főlmentvény megadta. Bánfi Alajos társelnök az országos vöröskereszt egyesület alapjait ismertette, kiemelte, hogy főnállása óta jótékonyágra 3.119.434 koronát költött. A központban kezelt vagyon 4.832.400 kor. 86 fillér. *Darnay* Kajetánné elnök tudatja, hogy a sümegi egyletnek van alapító tagja 5. rendes 64. Összesen 69. A választmány új tagokkal lesz kiegészítve, 4 új tagot is vettek föl.

— **Belefutak a Balatonba.** Fonyódról írja tudósítónk: Titk János itteni családapa és Keresztes János, egy halászmester 25 éves fia fakutyán Zsálya mentek a Balatonjégén, később átmentek egy lakodalomra Badaosny Lábodiba. Három napi távollét után felütni hozzátartozóiknak, hogy ne alnak magukról ájtelt a a halászek kere erre indultak. Nemsokára megtalálták a fakutya a később egy félig befagyott nagy lék alatt mind a két szerencsétlenül járt embert. — A vizsgálat megállapította, hogy a fakutya a lánknál megakadhatott, majd mikor a két ittas ember kiessett belőle: az erős, hűvös szél elhajította néhány lépésnyire.

— **Rendőri tapintat.** Egyik dunántúli városban, egy vendégházak aikalmból Ibsen Henrik híres színművét, John Gábiel Borkmann t mutatták be. Kezdődik az első felvonás, Borkmann felesége és Ella néni halkán beszélgetnek a multról és jelenről. A jelenet alatt felülről állandóan léptek kopogása hallatszik. Ezek John Gábiel Borkmann léptei, aki öt évi raboskodása és nyolc esztendői önkéntes magánfogsága alatt hozzászokott ahöz, hogy folytonosan négy fal közt járkáljon föl és alá.

A közönséget hirtelen megzavarta egy rendőrbiztos, aki fölemelkedett a nézőtérén és a színpad bejárata felé tartott. Felvonás közben okát tudakolták a rendőrszt hirtelen távozásának, ami nagyon nyugtalanította a publikumot. Később megtudták, hogy a biztos, a kinek tudvalevően az a főladata, hogy a színházban a rendre vigyásson, megjelent a színpadon és a rendezőhöz a következő hivatalos felszólítást intézte:

— Meg kell tiltani a kullisszatologatóknak, hogy folytonos föl- és alájárkálással az előadás menetét zavarják.

— **SZÉKELYI LAJOS** első nagykánissal fehérnemű gőzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykerezt-utca.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyszeti ruhafestő, guvrirozó és pillérszózó gyára Nagykánissza, Köcsel-utca 19. — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

A Nagykánissai Takarékpénztár R.-T. közgyűlése.

II.

Jegyzőkönyv.

Felvéve Nagykánissán 1909. évi február hó 14-én, a Nagykánissai takarékpénztár részvénytársaság hatvannegyedik évi rendes közgyűlésén.

Jelenlévők:

Ujnépi Elek Lípót kir. kereskedelmi tanácsos elnök elnökleite alatt. Trippammer Gyula intézeti igazgató, mint jegyzőkönyv vezető. Aczél Pál 3 részvény, Verő Henrik képviselőként 18 részv. Blau Lajos 3 részv. Csóti Márk 2 részv. Deutsch Mór 1 részv. Ujnépi Elek Lípót 16 részv. Ujnépi Elek Ernő képv. 12 részvény, Ebenspanger Leó 13 részv. Poksonyi Aladár képv. 14 részv. Erlinger Henrik 1 részv. Dr. Rtényi Géza 2 részv. Dr. Páblán Zsigmond 9 részv. Id. Fesselhofer József 7 részv. Dr. Friedl Ödön 3 részv. Goluhhammer Károly 2 részv. Grünhut Henrik 8 részv. Halphen Mór 5 részv. Heimler József 2 részv. Keller Mátyás 2 részv. Kohn Jaques 5 részv. Köhler Gyula 3 részv. Kürschner Ignác 7 részv. Verő Henrik képv. 22 részv. Löwy Adolf 3 részv. Szukits Matild képv. 18 részv. Loewy Arnold 2 részv. Práger Béli 3 részv. Reichenfeld Ede 2 részv. Rosenfeld József 11 részv. Rosenfeld Berta képv. 18 részv. Rosenberg Rikárd 1 részvény, Dr. Rothschild Jakab 3 részvény, Rothschild Zsigmond 5 részv. Dr. Rácz Kálmán 4 részv. Dr. Schwarz Adolf 5 részvény, Schetz M. J. 3 részv. Stern Sándor 4 részv. Sommer Sándor 23 részv. Sommer Ignác 12 részv. Radnai Károly képv. 3 részv. Rosenfeld Emil képv. 3 részv. Sartory Oszlár 8 részv. Sartory Hermin képv. 2 részv. Trippammer Gyula 2 részv. Semetke József képv. 8 részv. Semetke Lajos képv. 7 részv. Unger Ullmann Elek 8 részv. Unger Ullmann Sándor képv. 11 részv. Welser József 37 részvény. Összesen 38 részvényes, kik 380 orb. részvényt bírnak és képviselnek.

Ujnépi Elek Lípót igazgatóság legyszersmind közgyűlési elnök szívélyesen és meleg szavakkal üdvözli a szép számban megjelent részvényeseket, akik számos megjelenésükkel az intézet ügyei iránti élénk érdeklődésüknek adtak tanujelét.

Megállapítja, miszerint az alapszabályok és a kereskedelmi törvényeknek megfelelően összehívott mai közgyűlésen az alapszabályok 17. §-ának megfelelő számú részvényes van jelen, kik az összes részvények egyötödét meghaladó számú birják és képviselik, miért is a jelen közgyűlést határozatképesnek jelenti ki, és azt megnyitja.

A közgyűlési jegyzőkönyv vezetésével Trippammer Gyula intézeti igazgatót bízza meg. Annak hitelesítésére a közgyűlés hozzájárulásával dr. Rácz Kálmán és dr. Friedl Ödön részvényeseket kéri fel.

I. Felolvastatik az igazgatóságnak a felvált 1908. évről szóló jelentése, ezzel kapcsolatban felolvastatik a felügyelő-bizottságnak a szárszámadással egyidejűleg közzétett jelentése, a mely tanúságot tesz arról, hogy az 1908. évi ügy- és számvitel kellőleg ellenőrizték, és hogy a szabályszerűen vezetett könyvek alapján készült mérleg, valamint a nyeresemény- és veszteség-számla a valódi helyzetnek híven megfelel, miért is az igazgatósági eleutésben javasolt felosztási tervetnek elfogadását a közgyűlés is ajánlja; végül az 1908. évi ügy- és számvitelre vonatkozólag ugy az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottság tagjainak a felmentvényt megadni kéri.

II. Előterjesztetik az 1908. évi zármerleg a nyeresemény- és veszteség számla kapcsán, mely szerint a felvált évi üzleti eredmény 87 ar. 272 fr. 160809 K 54 fillér, nyeresemény áthozat 1907. évről 22108 K 85 f. Összesen 87 ar. 272 fr. 182918 K 39 fillér.

Ezen nyeresemény felosztására nézve az igazgatóság a következőket ajánlja:

Az alapszabályok 78. §-a értelmében a nyeresemény 5%, vagyis 5 ar. 20 fr. 8040 K 48 fillér a tartalékához csatolandó.

Az igazgatósági jutalék címen 15%, vagyis 13 ar. 40 fr. 24121 K 43 f. illetül. Összesen 18 ar. 60 fr. 32161 K 91 f. Marad rendelkezésre 69 ar. 212 fr. 150756 K 48 fillér. Átszámítva 69 ar. 212 fr. korona értékre 81 K 10 fill. Rendelkezésre áll összesen 151737 K 58 fillér.

Ebből osztaléklul részvényenkint 115 kor., 1000 drb. részvény után 115,000 K fizetessék.

A rendelkezési alakra 10.000 K helyezettessék. Az intézeti ház leltári értékének csökkentésére 2000 K leírásba vétessék. A t. közgyűlés elé terjesztendő felosztási tervzet szerint városi és közhasznú célokra 2070 K adományoztassék. A fennmaradó 22667 K 58 fill., az 1909. évi nyeresemény- és veszteség-számlára viressék át.

A közgyűlés megalégedással veszi tudomásul a kedvező eredményt, tudomásul veszi továbbá az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentéseket.

Felolvasottnak tekinti a részvényeseknek már a meghívó kapcsán megküldött zármerlegét, ugy a nyeresemény és veszteség-számlát.

Jóváhagyja a tartalékalapnak 5 ar. 20 Frk 8040 K 48 fill. rel történt javadalmaszását, továbbá 10.000 koronának a rendelkezés alá való helyezését és 2000 koronának a háztartásból való leírását.

Elfogadja az igazgatóságnak a városi jótékony és közhasznú adományok felosztására vonatkozó javaslatát, u. m.: 1. Keresztény házi szegényeknek 300 K 2. Izraelita házi szegényeknek 300 K 3. Állami elemi iskola szegénysorsu növendékei ruházatára 140 K 4. Izraelita iskola céljaira 280 K 5. Izraelita iskola szegénysorsu növendékei ruházatára 140 K 6. Kereskedelmi iskola segélyezésére 200 K 7. Önkéntes tűzoltó egyletnek 100 K 8. Népkönyha javára 140 K 9. Széplő egyesületnek 80 K 10. Vöröskereszt egyletnek 50 K 11. Ingyenes népkönyvtár javára 50 K 12. Betegsegélyző egyletnek 50 K 13. Izraelita kórház javára 140 K 14. Keresztény jótékony egyletnek 50 K 15. Főgymnáziumi múzeumnak 50 K. Összesen 2070 korona.

Az osztalékok a közgyűlés részvényenkint egyháztizenöt koronában vagyis 1000 drb. részvény után 115.000 koronában alapítja meg, a fennmaradó 22667 kor. 58 fillert pedig az 1909. évi nyeresemény- és veszteség-számlára átvitetni határozza.

Az 1908. évi ügy- és számvitelre vonatkozólag a felmentvényt az igazgatóságnak, valamint a felügyelő-bizottságnak egyhangulag megadja.

III. A tárgysorozat 3. pontja, az igazgatóság javaslata a részvénytőke felemelési tárgyában vétetik tárgyalás alá.

Az igazgatóság már az évi jelentésben jelezte, miszerint az intézet üzletforgalmának folytonos fejlődése arra indította, hogy a bár már jelentékeny részvényitőkét és tartalékalapot 250 drb. új részvény kibocsátásával szaporítani kívánja, miért is javasolja, hogy a jelenlegi 1.000.000 korona részvénytőke 250 drb. 1000 korona névértékű új részvény kibocsátásával 1.250.000 koronára emeltessek fel, a javaslatban foglalt módosítók szerint.

A közgyűlés az igazgatóságnak a részvénytőke felemelésére vonatkozó javaslatát változatlanul egyhangulag elfogadja és a keresztül vitellel az igazgatóságot megbizna.

IV. A tárgysorozat negyedik pontját az alapszabályok 3. és 11. §-ának módosítása képezi.

Tekintettel az előző pontban eszközölt részvénytőke felemelésére a jelzett szakaszok a következőképpen módosítottassanak illetve szövegeztessenek.

3. §. A társaság alapitőkéje 1250000 korona, mely teljesen befizetett 1—1250 számig terjedő folyószámmal ellátott névre szóló 1250 darab 1000 korona névértékű részvényből áll.

11. §. A közgyűlésen mindeu egyes részvény egy szavazatra jogosít.

Otven szavazatnál többet azonban sem saját személyében sem másnak képviselőtében nem egyesíthet senki, bármennyi legyen is részvényeinek száma.

A közgyűlés fenti módosítást illetve szövegeztést egyhangulag elfogadja.

V. Az igazgatóság tekintettel, hogy az érvényben levő nyugdíjszabályzat szerint az intézet tisztviselői 40 évi szolgálat után nem élvezik fixetésük teljes összegét nyugdíjban, a nyugdíjszabályzat ezen intézkedését megváltoztatni és még némely szakaszt módosítani javasolja, miért is kéri a közgyűlés hozzájárulását a 8. 9. 12. 14. 20. 25. §-ok módosításához és a 30. és 31. §-ok teljes törítéséhez.

A közgyűlés az említett szakaszok módosítását elfogadja.

VI. A tárgvsorozat hatodik pontját a hivatalos lap kijelölése képezvén; a részvényesek és a közönség kényelmére való tekintetből úgy a »Zala« mint a »Zalai Közlöny« helyben megjelölő lapokat jelöli ki a közgyűlés az intézet hivatalos közlönyéül.

VII. Következik az alapszabályok 27. §-a értelmében lelépő 4 igazgatósági tag, valamint a 4 tagból álló felügyelő bizottság megválasztása.

Elnök a közgyűlés hozzájárulásával a szavazatszedő-bizottságba dr. Erlányi Géza, Köhler Gyula, Sommer Ignác és Unger Ullmann Elek urakat jelöli ki, és a választás tartamára a gyűlést felfüggeszti.

A szavazatszedő bizottság befejezvé a működését, a folytatólóg megnyitott közgyűlésnek a bizottság nevében Unger Ullmann Elek a következő választási eredményt jelenti:

Beadatott összesen 351 szavazat. — Ebből nyertek, mint igazgatósági tagok 3 évi időtartamra: Aczél Pál 348, Sartory Oszkár 348, Sommer Sándor 348, Práger Béla 348 szavazatot, mint felügyelő bizottsági tagok 1 évre: Dr. Rothchild Jakab 348, Helmier József 348, Goldhammer Károly 348, Dr. Schwarz Adolf 338 szavazatot mely eredményt a közgyűlés tudomásul vesz és az elnök a fent elősoroltakat megválasztottnak jelenti ki.

VIII. A tárgvsorozat 8. pontját nevelési indítványok előterjesztése képezvén, indítvány azonban az alapszabályok 19. §-ának megfelelően bejelentve nem lett, a jelenlevők közül pedig indítvány tételre ki sem jelentkezik, miért is elnök a tárgvsorozatot kimerítettnek és a közgyűlést befejezettnek jelenti ki. — Mírói jelen jegyzőkönyv felvételét és aláírását:

K. m. i.

Trippammer Gyula Ujvári Elek Lipót
Igazgató, Jev. vezető. Elnök.
Jelen jegyzőkönyv hiteléül:
Dr. Rácz Kálmán, Dr. Fried Ödön.

A kiváló bőr- és lithiomas gyógytorras
SALVATOR
vese- és hólyagbetegségeknél, köszvényes, cukorbetegségnél és krónikus bántalmaknál különösen hatásos.
Törvényszerűen vizsgált és engedélyezett.
Kapható minden nagyvárosban és minden helyen ahol a Salvator-törvényszék működik.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, február 19. A képviselőház ma ülésein Jasty Gyula elnökölt. Wekerle Sándor miniszterelnök Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter nevében bejelentett három vicinális javaslatot.

Pilly István napirend előtt kritikálja Rakovszky István magatartását, melyet tegnap az elnöki székben tennetett.

Elnök figyelmezteti Pillyt, hogy az elnök eljárását nem szabad bíráltni. Ezután áttértek az ujoncjavaslat folytatólógos tárgyalására.

Pilly István bírálja a javaslatot. Egyre eltér a tárgytól, és ezért elnök többször megint Pillyt nem bízik a kormányban és ezért a javaslatot nem fogadja el.

Polónyi Géza foglalkozik Batthyány Tivadar gróf beszédével, melyet a függetlenségi párt megbízásából mondott. Polónyi kijelenti, hogy a paktumban csak az 1905. és 1906. évi ujoncjavaslatról van szó, tehát a függetlenségi párt helytelenül hivatkozik a paktumra. Törvénybe átkötő dolognak tartja, hogy Magyarországon olyan katonai iskolák lehetnek, melyekben a közös hadügyminiszter által kinevezett osztrák tanárok osztrák szel-

lemben nevelik a magyar fiukat. Kívánja, hogy ennek a rendszernek a megszüntetéséhez kössék ezentúl az ujoncjavaslatot. A javaslatot elfogadja csupán azért, hogy ha majd a bankkérdés aktuális lesz az osztrákok ne mondassák, hogy Magyarország veszélyes pillanathatban nehézségeket támasztott.

Elnök: Több szónok nem lévén, berekeszti a vitát és a záró beszédre kerül sor.

Farkasbázi Zsigmond indokolja azon indítványt, hogy a bankkérdés tárgyalásáig az ujoncjavaslatot is vegyék le a napirendről. Az ülés folyik.

A nemzetiségi izgatások ellen.

Budapest, február 19. A képviselőház folyosóján ma híre járt, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök és Günther Antal igazságügyminiszter ma hosszasan tanácsoztak arról, hogy mit kelljen tenni a nemzetiségi izgatásokkal szemben, kik szemérmetlen támadásokkal intéznek a magyar állameszme ellen. — Altitólóg elhatározták, — hogy a büntetőtörvénykönyvre vonatkozó szakaszait legközelebb novelláris úton meg fogják szigorítani és az erre vonatkozó javaslatot legközelebb a képviselőház elé terjesztik.

Kossuth Ferenc állapota.

Budapest, február 19. Kossuth Ferenc állapota oly örvendestesen javult, hogy ma már bot nélkül járhatott. A miniszter kedden királyi kihallgatásra Bécsbe utazik.

Nagy szerb izgatás.

Budapest február 19. Tegnap közölte a Zala, hogy a budapesti szerb újak titkos gyűlést tartottak, melynek lefolyásáról a rendőrségnek még nincsenek adatai. A rendőrség kinyomosta, hogy a budapesti szerb diákokat Ivanovics, a belgrádi kormány sajtófőnöke és Mardica horvát képviselő izgatták, kik hetek előtt itt jártak. A gyűlésező diákok ellen büntető följelentést tesznek.

A Monarchia és Szerbia.

Berlin, február 19. Szen-Andria jelentés érkezett Pétervárról. E szerint hivatalos körökben biztossá veszik, hogy Magyarország — Auszria utóintézetül fog intezni Szerbiához és felszólítja, hogy haladéknélküli szerezjen le, mert különben a monarchia büntető expedíciót küld Szerbia. Oroszország ez esetben az orosz népbírája ellenére is semlegesen viselkedne.

Öngyilkos rendőrtiszt.

Baja február 19. Popovics Lukács rendőrtisztviselő ma szíven lötte magát és meghalt. Öngyilkosságának okát nem ismerik.

Értékpapír tőzsde.

— Mai arcfolyamok. —
(Távirat.)

A Pestii Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 728.50. Osztrák hitel részvény 129.50. 4% magyar koronajáradék 91.95. Kereskedelmi bank részvény 3240.—. Salgótarjáni közönségyári részvény 576.—. Rimacsurányi vasút részvény 527.50. Adria tengerhajózás részvény 397.—. Hazai bank részv. 170.—.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Készáru-üzlet.

Jobb kínálat és gyenge kereslet mellett buza néhány fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet.

Buza 1900. április 13.09. Buzza 1900. október 11.23
Rozs 1900. április 10.83. Rozs 1900. október 9.44
Zab 1900. április 8.77. Zab 1900. október —
tengeri 1900. május 7.39. Repce 1900. aug. 14.30.

DRESCHER

február hó 21-én
a Maschanzker-léle vendéglőben fog
HANGVERSENYEZNI.
Egész új műsor. — Számos látogatást kért
Maschanzker Ignác, vendégös.

Vegyes asztali almát

ajánlok kilónként 24 fillérért.

A nap bármely szakában kaphatók:

özv. Sallér Lajosnál Teleky-ut 11. sz.

Folyó hó 20-iki „Tulipán estélyen”

tudvalevőleg oly pazar világítás lesz, hogy nem tanácsos a hólygközönségnek a világírási amerikai porcellán poudert feltevése nélkül megjelenni; ez minden egyéb szert pótol, mert kiválóan az esti világításnál mintegy románót képez az steon. — Kapható natúr, crème, rózsza és fehér szímben; mintabőrök 30 fillér. Nysk és karok valódi f-hérré tételére márványviz kapható a vele hozott üvegcsekében. — Arcápoló intézet Magyar-utca 2.

Fodrásznóknak előny-ár!

Építkezéshez jól használható

állványok, vastaligák, kutfurók és kutszerszámok, tőgyfagerendák és padlók teljesen jó állapotban jutányos áron átvehetők. —

Bővebbet özv. Sallér Lajosnál Teleky-ut 11.

Salon butor

egészben vagy darabonként igen jutányos áron kapható — Bővebbet a »Zala« kiadó-hivatalánál 2582

Tűzifa-eladás.

Legjobb minőségű bükk-hasább: méterelő-ként 36 koronáért azonnal házhoz szállít

KONDOR ADOLF

fabizományos Arany J. u. 2.

Megtendelését elfogadják még: Kondor Ödön Fő-ut, Schlessinger Izidor Ötvös-tér és Dedovác Béla Magyar-utca.

Szőlő-ültetvények

szőlő-ültetvények

szőlő-ültetvények

első szőlőültvény telep

tulajdonos: CASPARI FRIGYES, Medgyes II u. (Nagyküküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkező elismerő levelek, ennél fogva minden szőlő-birtokos megrendelésének megtehető előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint iróbaillig bizonyosságot mereshet máznak fenti szőlőtelep feltétel megköveteléséről.

Szerkesztőség:

Nagykanizsa, Nádor-utca 4.

Kiadóhivatal:

Fischer Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésben, Városház-palota; ide intézendők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kladóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 79.Munkatársak, béli kimutatások és magánközlemények soronként 60 fillér.
Eljegyzési és esketési értesítések díja 5 kor.; előfizetőknél 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünneppalok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz hordva:

Egy óra	1.-	K.
Negyedévre	3.-	"
Félévre	6.-	"
Égész évre	12.-	"

Postai szétküldéssel:

Egy óra	1.50	K.
Negyedévre	4.50	"
Félévre	9.-	"
Égész évre	18.-	"

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Leghírhedőbb honi gyártmány!

Kobrak cipők

hölgyek, urak, gyermekek részére. Béli és utcai cipők minden bőrlajtában az ideig előrehaladottan folyton kiadónak előnyös áron szerzethetők be.

Kobrak váczi cipőgyár-raktárban, Nagykanizsa, Csengery-ut 2.

Katonák és polgárok viszonya Nagykanizsán.

Nagykanizsa, február 20.

Annak jellemzésül, hogy Nagykanizsán a katonák és polgárok között milyen volt a viszony, talán teljesen elég lesz, ha megállapítjuk, hogy a helyi sajtónak ezzel a viszonytal sohasem kellett foglalkoznia. Olyan jó volt.

Nagy elvéve, talán minden tíz esztendőben egyszer fordult elő valami szeidebb természetű és zajtalanabb lefolyású affér; de ez inkább csak egyénekre érintett, akik azután minden erősebb társadalmi hullámvérés nélkül el is intéztek.

Akik emlékeznek azokra az országosan nagy fölháborodást keltett dolgokra, melyek a katonai tisztikarral szemben rendkívül kiélesztették, elmérgesítették a polgárság hangulatát: egyttal arra is nagyon jól emlékezhetnek, hogy Nagykanizsán még olyankor sem következett be semmiféle feszültség a katonai tisztikar és a polgári társaság között.

Egész határozottan megállapíthatjuk, hogy Nagykanizsán ez a viszony szinte hagyományosan békés, barátságos volt.

A katonai tisztikar mindig készséggel, örömmel vett részt a polgári társaság mulatságain, és viszont a polgári társaság is a katonai tisztikarén.

Mikor egyes vidéki városok sajtó-organumai cikkekben panaszkodtak a katonai tisztikar és a polgári társaság feszült viszonyáról, a katonai merev elzárkózásról, elkülönödésről: mindig bizonyos jóleső megnyugvással gondolunk arra a zavartalan, feszitelen jó viszonyra, mely nálunk uralkodott.

Pedig ne higye senki, hogy talán ez onnan eredt, mivel ide mind csupa galamb-szelidségű, angyalszívű katonatiszteket helyeztek.

Voltak Nagykanizsán katonatisztek, akik országoshírű ügyekben szerepeltek; akikről azt hittük, hogy majd itt is kitör belőlük a puszkaporos természet. És kellemesen csalódtunk.

Nálunk már olyan hagyományosan békés, barátságos a viszony, hogy az idehelyezett tisztak lelkébe szinte beleszuggeralódott ez az egészséges jó közszellem.

A tisztikar tagjai nálunk nem szervezetek külön társaságot. A közös hadseregbeli és honvédtisztek mind a Társaságba tömörültek, ennek polgári tagjai közé.

Igazán példás, mintaszerű volt közöttük a tagtársi együttérzés. Szinte történeti megörökítésre méltó annak megállapítása, hogy az évtizedeken keresztül tartott tagtársi együttérzést és példás jó viszonyt soha semmiféle félreértés vagy kellemetlen incidens meg nem zavarta.

Térparancsnokok jöttek, térparancsnokok mentek; nagy volt időnkint a hullámvás a tisztikarban is a szokásos áthelyezések következtében; de innen minden tiszt a hagyományos jó viszony emlékét vitte magával, és itt mindenki, mikor ide érkezett, kellemesen ható, barátságos, meleg fogadtatásra talált a polgári társaság részéről.

Ennek a példás jó viszonytal megörökítésre méltó, immár történeti múltjával szemben igazán leverő, elszomorító hatással lehetett Nagykanizsán mindenki, hogy a közöshadseregbeli és a honvéd tisztikar tag-

jait mintha csak valami boszorkányos módon rögtönzött-hidegzuhany érte volna, egy ugrással kettészakították a hagyományos jó viszony kötelékeit.

A hidegzuhany rezervoárját nem ismerjük; azt sem tudjuk bizonyosan: hol van; mert letakarta a fegyelem gépezete.

Csak azt tudjuk, hogy közérdekből nagyon jó lenne eltávolítani, hatástalaná tenni: mert rombol.

A befejezés felé.

A Franz cég beadványa.

— Sajtó tudósítónktól. —

Tegnapelőtt este dr. Franz Rudolf kijelentette a város villamos bizottsága előtt, hogy legutóbb benyújtott szerződés-tervezetükből egy betűt sem engednek. Ők újabb számítások alapján úgy találták, hogy nem engedhetnek, a történetek után pedig — úgy látszik — a cég nem lát különösebb okokat fenntartani arra, hogy méltányosságot szempontból a szigorú kalkulációtól eltérjen. És tegnap késő délután mégis engedtek.

Az elhatározás e gyors megváltozása előttünk nyilvánvalóvá teszi a cég elhatározásaira befolyó elemek tendenciáját, befolyásuk érvényesítésének irányát és tegnap már kifejezést adunk annak, hogy ettől várjuk a békítő, kiegyenlítő közvetítést. Franzék üzletemberek, kik e percben és egy ügyben szemben állnak a várossal. És ahogy a város védi a maga érdekét, úgy védik ők is a maguk üzleti érdekeit. Am itteni képviselőik nagykanizsai polgárok, kiknek az egész ügy folyamán sikerült közérdeki szempontok vegyítésével mérlekelni a cég üzleti állapontjainak merevségét és midőn ez a novemberi ajánlat módjára tudták leszállítani, valóban eleget tettek közéleti kötelességüknek is. Franz dr. kemény elhatározással távozott a bizottságtól, ám a helyesebb irányban érvényesült befolyások ezúttal sem maradtak hatástalanok; és a cég ismét állja novemberi ajánlatának lényegesebb pontjait.

Tehát a város most két eshetőség között választhat: vagy elfogadja Tripammer Gyulának a városi kezelésre vonatkozó indítványát, vagy megegyez a Franz céggel. Eltekintve attól, hogy a két ut között melyik a helye-

Merkur Vasművek Nikolai és Tsal

Kendős és olajos hintótengelygyár, szürke és lágyvasöntöde, kovacsma, nikkelező intézet. Gépgyár javító műhely.

NAGYKANIZSÁN.

A gyár foglalkozik gépszerkesztés és gyártással, közlőmű berendezések (transmissió) és ezek részecinek mint tengelyek, szíjkorongok, fogaskerekek, különösen gyűrűskendős perselyek stb., téglagyári gépek, körkemence-öntvény szerelvények, kútszivattyúk, vízvezetékek készítésével, gőzgép és lokomobil, valamint minden egyéb gép javításokkal. Malomhengere csiszolás és rovátkolás olcsón és szakszerűen eszközöltetik.

Költségvetéssel díjtalanul szolgál.

sebb, simább, biztosabb: tegyenek bármint, de amit tesznek, azt nyíltan, egyenesen minden további taktikázás nélkül cselekedjék meg. Az írást immár nem lehet kétség, hogy a Franz cég többet nem enged, tehát vele szemben már semmiféle taktikának nincs helye. Hátha a képviselőtestület úgy találja, hogy ennek a mostani ajánlatnak a főbb pontjait sem kielégítő, nem érnek fel az esetleges perrel és világitási kalamitásokkal súlyosított városi kezelést előnyével, ám határozzák el a városi kezelést, de ezt a lehető legelső alkalommal. Most már igazán nem lenne semmi értelme a további halogatásnak, melyből csak kár és általános nagy csömör, az érdeklődés lefagyása származhat. A Franz céggel is tárgyaljanak gyors tempóban, hogy a lehető legelső alkalom hozza meg az ügy végleges befejezését.

Ezzel nem érintjük a városi kezelés esélyességét, csupán a Franz cég ajánlatára vonatkozólag visszatérünk a novemberben elfoglalt álláspontunkra és ismét hangsúlyozzuk azt, hogy ha még a szerződés némely szerelmes pontját megváltoztatják, a négy öt évi skció oly fényes eredménnyel zárul, melyekről annak megindításakor fogalmunk sem volt. Mit akarunk egyebet? Ilyen eredményt nem tehetünk kockára akkor, midőn más oldalról esetleg kiszámíthatatlan veszteségek fenyegethetnek.

Ezzel itt közöljük a Franz cég beadványához csatolt kérvény egy részét:

Tekintetes városi Képviselőtestület!

A 1. évi február hó 1-ő napján tartott közgyűlésen hozott határozat alapján nekünk 2248/908 sz. a. kézbesített felhívás folytán van szerencsénk ezennel a villamos áram fejlesztésére vonatkozó szerződés-tervezetűvet bemutatni. Annak rendelkezései igazolják azt, hogy bennünket csak a béke helyreállításának eszméje vezérelt, hogy saját érdekeinkről megfeledkezve egyenesen a város közönsége érdekében szabtuk meg a feltételeket és hozzájárultunk mindazon kívánságokhoz, amelyek az e célra működésben volt közegek által előtűnt kifejezést nyertek. Az egyes pontozatok az eddigi tapasztalatok felhasználásával oly szabatosan vannak kö-ülírva, hogy a békes érintkezést feltétlenül biztosítják és minden helytelen magyarázator és feltévést teljesen kizárnak!

Ezután a beadvány azt kéri, hogy a szerződés 25 évig felbonthatatlan legyen, majd így folytatja:

Ezen körülménynek tulajdonítató, hogy óriási áldozatokat hoztunk és a legmesszebb menő engedményeket tettük és olyan feltételeket fogadtunk el, amelyek bennünket nagyobb mérvű újabb befektetésre készítettek, amelyek közül egyik-másik még a szerződési időtartama alatt is nagyobb és újabb áldozatokat fognak igényelni és fogadtunk el drákói szigorral alkotott olyan feltételeket, amelyek az általunk elvállalt kötelezettségek pontos és nem kifogásolható teljesítését a város közönsége javára biztosítják.

A magunk részéről is igérjük, hogy minent el fogunk követni, hogy félreállítások ne legyenek és a béke meg ne bontassék.

Végül bejelentik, hogy vicinális vasutat fognak építeni.

A kiváló bőr- és léghimnos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajknál, kősavnyú, cukorbetegségnél és húrosos bajlalmaknál külön hatékony

Természetes vasmentes savanyvíz.

Kapható érvényes receptre vagy a Bénya-Lépcső 82. sz. utca-Forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolfparkpart 8

Vaskapu vendéglő összes termeiben

1. hó 21-én vasárnap

BÁL

tartatik, melyre a n. é. közönséget meghívja

Czár János, vendéglős.

Belépti-díj személyenkint 40 f.

TÖRLEY CASINO

ALISMAN

GRAND VIN

PESTI MAGYAR

KERESKEDELMI BANK

Részvénytőke: 42 millió korona. ALAPÍTOTT 1864-İK ÉVBEN. Tartalékalap: 51 millió korona.

NAGYVIZSAI FIÓKJA

Elfogad pénzbetéteket

takarékpénztári könyvecskékre

valamint 2448

folyószámlára és pénztárjegyekre.

Pénztári órák: D. o. 1/9-12-ig, D. u. 1/4-8-ig.

Betétek, avagy kivétek a délutáni pénztári órák alatt is eszközölhetők.

A ték vidéki ügyfeleknek készpénzzel kbid postai befizető lapokat, melyekkel minden postai maradványportómentesen lehet leadni betéteket.

Pénzintézetek mérlegei.

Írta: Markovits D. tanár.

A közel multban jelentek meg a pénzintézetek mérlegei, melyek a nyilvánosság részéte szánt összeállításai az üzletvitelnek, il előleg üzleti eredménynek. Ezekben látjuk tükrét gazdasági életünk lüktetésének, mert hisz a hitelintézetekben összpontosul a gazdasági élet majd minden szerve. A mérlegben és ezzel kapcsolatos kimutatásokban szereplő számok és címletek önmagukban véve számviteli képletek, erősen összevont számadatok, végső eredmények, melyeknek megértése külön magyarázatra szorul. A mérleget analizálni kell, a számadatokat egybe kell vetni, röviden szólva és a megfelelő szak kifejezéssel élve, olvasni kell tudni a mérleget.

A pénzintézeti közgyűlések megtartása után időszerűnek tartom a mérlegolvasás főbb szempontjainak ösmertetését. A részvényesek szempontjából első sorban megállapítandó az intézet jövedelmezősége, illetőleg az üzleti tőkenek %-ban kifejezett nyeresége. Üzleti tőke alatt az alaptőke és a tartaléktőkék összege értendő. Az alaptőke %-ban kifejezett üzleti haszon nézetem szerint szemfényvesztés, mert hisz a tartaléktőke is valósággal részt vesz az üzletvitelben.

Különös fontosság tulajdonítandó a tőkeelhelyezés módjának. A realitás szempontjából megállapítandó, vajjon az elhelyezés módja megfelel-e a forgalmi tőke természetének, mely utóbbiba már a betétek összege is bele értendő. A forgalmi tőke egyrésze, vagyis az alaptőke és a tartaléktőkék állandó természetűek, mert ez összegek mindenkor az intézet rendelkezésére állanak. Ezzel szemben a betétek, melyek pedig ma már legszámottevőbb részei főleg a takarékpénztárak forgalmi tőkéjének, átmenő, mobil jellegűek, a mennyiben ez összegek felett a betevők rövidebb vagy hosszabb felmondási idő után szabadon rendelkeznek. A forgalmi tőkék e jellegének helyes üzleti politika esetén érvényesülnie kell e tőkeelhelyezés módjánál. Gondosan kell tehát egybevetnünk a mérleg bírálattánál, mily összegeket helyezett el az intézet váltókban, értékpapirokban, folyószámlán vagyis átmenőleg, mobil. Ezzel szemben vizsgálhunk kell a jelzálogkölcsonokban elhelyezett összegeket, melyek állandósított, immobil befektetések.

Az átmenő befektetések közül a váltók cím alatt szereplő összegből levonandó a visszaleszámitolt váltók összege. Ez utóbbi tételre nézve a mérleg nem fedezi teljesen az üzleti év folyamán tényleg fennálló helyzetet, a mennyiben az üzleti év vége felé a pénzintézetek a lehetőségig redukálják a visszaleszámitolt váltók összegét. Rendes körülmények között a visszaleszámitolt váltók összegéből következtethetünk egyrészt az illető pénzintézet hitelképességére más nagyobb pénzintézetnél illetőleg az Osztrák Magyar Banknál, mely e tekintetben első sorban jön figyelembe. Ez összeg másrészt az üzleti forgalom élénkségének is egyik symptomája, mert mennél nagyobb hiteligenyeket támasztanak valamely pénzintézettel szemben, annál több tárcaváltóját kénytelen visszaleszámitolni.

PAGLIANO-SYRUP

Legjobb v. tisztító szer
ERNESTO PAGLIANO professor Nápolyban.
Cafeta S Marco 4.

Bevezetve a hivatalos olasz gyógyszerkönyvbe. Kltüntetve a gyógyszerészek kiállításán 1894-ben, a Hygienikus kiállításán 1900-ban és a zalaegerszegi nemzetközi kiállításán 1906-ban az aranyéremmel.

Üvegekben, dobozokban (poralakban) valamint comprimál 15b. | Kérje mindég Ernesto Pagliano, Nápoly védjegyével. Megrendelés vagy lakban (pizalak) minden nagyobb gyógyszerésztől kapható. | Tudatásadás miatt tessék Real-Postához Solvayt Bracchioni Via (Sóóóóó) fordulni.

Az állandósított tőkebefektetéseket csökkenti az átruházott jelzálogkölcsondók összege. Ez átruházás a vidéki pénzügyintézetek jelzálogintézetére történik, mely a kebelébe tartozó pénzügyintézetek jelzálogkölcsonneinek egy részét magára cedálhatja és ez összeg erejéig jelzálogleveleket bocsát forgalomba. E művelet által a befektetés e része átmenő jellegűvé lesz.

Még az értékpapírok árbecsléséről akarok röviden szólni. E tekintetben a keresk. törvény 199. §-a kimondja, hogy azok az értékpapírok, melyeknek árfolyamuk van, legfeljebb az üzleti év utolsó napjának árfolyamában vehetők fel. A törvényesen előírt maximumtól a pénzügyintézet természetesen eltérhet. Az árfolyam: állandó változásnak lévén kitéve, célszerű a becslés napjának piaci helyzetét, illetőleg az áralakulás tényezőit is mérlegelni és ezek figyelembe vételével esetleg a napi árfolyamtól eltérő, kisebb árfolyamot számítani. Az ingadozó értékű vagyonrészeknél általában mindig a legvalószínűbb becslést kell alapul venni. A fukarkodás a becslésnél a vagyon konserválását vonja maga után, míg a könnyelmű becslés hamis vagyonkimutásra vezet és esetleg alkalmul szolgál az intézet anyagr. romlásának ideig-óráig való burkolására.

Halál egy pohár borért.

— Saját tudósítónktól. —

Borzalmas gyilkosságról ad hírt tudósítónk:

A közeli Vrázsló község szőlőhegyében vasárnap délután nagyon berugott Jakabfi József hezákos ember s minden pincébe beállított és bort követelt.

Minovics János hegyőr megkísérelte a részeg ember eltávolítását, ajánlotta neki, hogy hazakíséri, de ez hallani sem akart erről. Mikor ez a kísérlet nem sikerült: befárta a szőlőbéli pincéket s kérte a tulajdosokat, hogy zárják be az ajtókat s ne adjanak bort Jakabfiinak.

Ép Hodicsék Györgynél volt Minovics, a milor messziről Jakabfi ordítása hallatszott. Hodicsék hirtelen bezárta a pinceajtót s társaságával elindult haza a közeli Páth községbe. Még a présházhoz vezető úton találkoztak Jakabfiival, aki mindenáron azt akarta, hogy menjenek vissza vele a pincébe.

Minovics vállalkozott arra, hogy elvezetle részegét s így Hodicsékék tovább mentek. Néhány perc múlva dulakodás, majd ordítás hangjai ütődtek meg a füleiket. Hodicsék és a társaságában volt emberek a hang irányába futni kezdtek. Utközben találkoztak Jakabfiival, aki riadtan menekült be előlük a szőlőbe. A présház előtt véresre verve találták Minovicsot, akit elszállítottak lakására, ahol néhány nap után — meghalt.

A járásbírósg részéről megjelent bizottság borcolás után megállapította, hogy a halált az ütlegetés folytán bekövetkezett belső vérzés idézte elő.

A vizsgálat adatai szerint a hegyőr gyilkosa Jakabfi József, aki nem is védekezik, csupán beszámíthatatlan állapotára hivatkozik.

Gyengeséget

még ha betegség után való szervi betegség is, könnyen Te lehet győzni, valamint az egészséget és az erőt gyorsan s biztosan helyre lehet állítani SCOTT féle Emulsió által.

Kényes iny és gyomor

Az Emulsió választásánál a SCOTT-féle módosított emulsiót — a halászt — kerjük figyelembe venni.

a mely nem bírja el a közönséges csukamájolajat, a

SCOTT-féle Emulsiót

eszményi gyógyszerként fogadják. Ehhez még az az előny is járul, hogy háromszorta táplálóbb, mint a közönséges csukamájolaj.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f.

Kapható minden gyógyszerárban.

Mikor a tulipánok uralkodtak!

A nagykanizsai kereskedő ifjak önképző egylete látványos előadását közkívánatra

vasárnap febr. 21-én délután

4 és fél órakor a Polgári Egyletben megismétli.

HELYÁRAK: Páholy 6 K. I—IV. sor K 1.50, V—XII. sor K 1., XII—XVII. 80 fill. Belépő jegy 60 fill. Karzati állójegy 50 fill. — Jegyek előre válthatók a Polgári Egylet termében d. e. 9—12 és délután 3 órától kezdődőleg.

Hirek.

— **Bizottsági ülés.** A város villamos bizottsága ma délután ülést tartott és a Franz cég újabb ajánlatát tárgyalta.

— **Tanácsülés.** A város tanácsa tegnap és ma ülést tartott és ezen egyebek közt foglalkozott **Doák Péter** rendőrkapitány új rendtartási szabályrendelet tervezetével, melyet a tanács pártolóiag terjeszt a közgyűlés elé.

— **Házasságot kötöttek e héten:** Varga Mihály vasúti Nagy Alojziával, Hári György vasúti Zetle Máriaival, — Gudlin Ferenc földműves Dorosán Erzsébettel, Vajka János erdős Válsai Iónával, — Pintér János cipész Latszai Stefániával, Torma József cseléd Balogh Julival, Bolf Ferenc földműves Bentzik Julival, Marics József Kovács Károlinnal, Stemmer Vince szabó Brinner Terézszel, Jám-bor Mihály kocsis Korpics Máriaival, Niklész András munkás Farkas Katalinnal, Szeroga György munkás Lenkovics Annával, Kalovics László földműves Godinek Katalinnal, Vajda Ferenc földműves Hajdu Julival, Veliak József csereszer Dank Veronáival, Flumbort Sándor földműves Sajul Máriaival, Molnár József munkás Ferenc Máriaival, Petó Ferenc kőműves Andri Katalinnal, Horváth János zenész Bicskei Julikával.

— **A gördövényi szőlő.** A város gördövényi szőlője tudvalevőleg **Fekete József** bizottsági titkárnak volt bérbe adva. Feketét most elhelyezték Nagykanizsáról és a város feloldotta a vele kötött szerződést. A város most ismét bérbe akarja adni a szőlőt, akik bérbe akarják venni, jelentkezzenek.

— **A szerajevói ügyvédi kamara elnöke.** Szerajevóból híják nekünk, hogy az ottani ügyvédi kamara elnökévé dr. Fischer József ügyvédet választották meg, kit Nagykanizsán is ismernek, mert 25 év előtt itt volt ügyvédjelölt.

— **A játékgár városi szubvenciója.** Steiner és Spitzer nagykanizsai játékgára, mely az országban egyetlen a maga nemében, tudvalevőleg modern, nagy gyárhelyiséget épített és ehhez városi hozzájárulást kért. A pénzügyi bizottság tegnapi ülésén hozott határozata szerint javasolja, hogy a város a gyárnak tíz évi pótdómentességet és az építéshez két részletben fizetendő 1500 korona hozzájárulást adjon.

— **A nagykanizsai honvédég géppuskái.** Mint velünk közli, a nagykanizsai 20. honvédgyalogezredhez külön gépfegyverosztályt fognak beosztani. Erről értesítették a várost, melynek tanácsa megállapította, hogy a új osztály részére van elegendő hely a honvéd laktanyában, melynek építésekor már számítottak az itteni katonaszállomány növekedésére.

— **A mai tenyészbikavásár.** Igaz nagy érdeklődés mellett folyt le ma délelőtti Zerkovitz Lajos borkereskedő raktárhelyiségében a nagykanizsai tenyészbikavásár. Összesen 52 bikát hajtottak be, melyek közül kitüntettek Ujnépi Elek Ernő 12 darab siemethalji teivér állata, Laendler és Österreicher és a bányászgyörgyi Breuer testvérek bikái Összesen 12 bikát adták el, melyek közül egyet vett magának, a többi községek vették meg. Az árak 380 és ezer korona közt ingadoztak.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testet, megszünteti a köhögést, válódékok, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlja.

Mint ahogy észleltelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

„Roche”

Kapható orvos rendelésre a gyógyszerárban. — Ár 4 frankot 4.—koron.

— **Nagykanizsán e héten elhunytak:** Gál-fusz János vasuti váltódőr 58 éves, Kancsalics György 10 hónapos, Tasner Károly nyomdász 30 éves, Csévető Tamás csizmaárta 76 éves, Tollár József ács 66 éves, Gáspár Boldizsár földműves 79 éves, Kolder József 48 éves, Udrich György munkás 44 éves, Wiltner János szabó 51 éves, Karafiát János pályaudr 43 éves, Benkő Juliánna 8 hónapos, Diltmayer Imre 5 hónapos, Kanot Györgyike 9 hónapos, Polai József 4 napos, Bóli György 16 hónapos, Kanygolics Ferenc napszámos 43 éves, Lőrincz Sándor bankszolga 33 éves.

— **Tarka estély.** A Katholikus Legényegylet holnap tarka estélye iránt oly nagy az érdeklődés, hogy az est anyagi sikere biztosítva van. Ez a nagy érdeklődés indokolt is, mert a legényegylet mint mindig, ezuttal élvezetes előadást fog provokálni.

— **Sumakov tanítja a rendőrséget.** Sumakov, a dráma-dzsi mestere tudvalevőleg ajánlatot tett a városnak, hogy a maga hasznos sportjára kiképezi a rendőrséget. A pénzügyi bizottság ajánlja, hogy a város fogadja el Sumakov ajánlatát és fizessen a 3 heti tanításért Sumakovnak 300 koronát.

— **Szombathely állami főreáliskolát akar.** Szombathely polgárságának, melynek élén a város számottevő faktorai állanak, régi vágya, hogy áll. főreáliskolát kapjanak. Szerdán délután ebben az ügyben értekezletet tartottak, melyen jelen volt Várossy Tivadar tankerületi főigazgató is. A főigazgató kijelentette, hogy az állami főreáliskola eszméjét magáévá teszi és annak megvalósítását elő fogja mozdítani.

— **Nem lesz sorozás.** Egy nagyváradi lapban olvassuk az alábbi hírt, amely széles körű feltűnést van hivatva kelteni: Budapesti tudósítónk jelenti telefonon, hogy a honvédelmi miniszterium ma sürgős és titkos rendeletet küldött Biharvármegye állampáni hivatalához, hogy a már elrendelt sorozások megtartását függeszték fel. A leirat a sorozások felfüggesztését azaz a megokolással rendelte el, hogy be kell várni a létszámmemelés megtörténtét. A nagyjelentőségű miniszteri rendelet értelmében Mikolovics Ferenc dr. állapán a mai napon fogja értesíteni a sorozó bizottságokat az eljárás felfüggesztése iránt.

— **A városi cselédközvetítés.** Egyik kassai lapban olvassuk, hogy Kossuth Lajos ottani városi tanácsos nagyarányú tervezetet dolgozott ki a cselédmizériák megszüntetése végett. A cselédkérdés mizériáinak orvoslását egy városi cselédközvetítő létesítésével keresi. — A cselédügy ma elsőrangú szociális ügy és örömmel kell üdvözölni az olyan törekvést, mely ennek rendezésére törekszik. Az ideális városi közigazgatás nem elégszik meg a maga sablonos munkakörével, hanem igyekszik a városi polgárság bajait, ahol csak azok közigazgatásba bevonhatók szabályozni. Ma nemcsak a cselédek rosszságának, hanem a cselédszertörőknek is ki van a lakosság szolgálatva, amellet, hogy a szuftolt cselédelhelyes irodák az erkölcselenség és társadalomellenes romlottság melegágyai. Jó lenne ha e tervezetet Nagykanizsa város tanácsa is elkérné és ennek mintájára nálunk is berendezkedne.

— **Cukorbetegségek** olyannyira makacs székrekedései ellen valóóságos specifikum a Ferenc József keserűvíz. Reg. el éhgyomorru adnak 1 decit felmelegítve.

— **A hölgyvilág** nem használ zsiros kenőcsöt vagy krémet, hanem csupán kristatint, egy növényekből összeállított kristálymasszát,

mely a bőrt széppé és vastító fehérré varázsolja, szeplőket, vimmerliket és májfoltokat eltávolít, a ráncokat elsimítja és az ifjúkori üdéséget visszaszerez. Kapható mindenütt. — **KRISTALIN** vezérképvislet Magyarország részére Budapest, Baros-utca 97. Egy próbadozár ára 50 fillér, üvegdozozé 3 kor. Kristalinszappan 1 kor. Kristalinpuder 1 kor. Póstaí széküldés naponta.

— **Jótekonyság.** A nagykanizsai *Izr. jótekonyság* Nőegylet hálás köszönetet mond néhai Kohn Rudolfné szül. Fleischmann Teréz volt pusztababodi lakos gyermekeinek, a kik ódas anyjuk emlékére száz koronás alapítványt tettek a nőegyletnél.

— **SZÉKELYI LAJOS** első nagykanizsai fehérmű gőzmosó-vasaló és tisztító Intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvri-ozó és pillésirozó gyára Nagykanizsa, Kölesesi-utca 19. — **Elvállal** szakmájába vágó munkákat a legjutányosabb áron, — **ugy helybe, mint a vidékre is. Arjegyék Ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.**

Missió Nagykanizsán.

A ferenciek felhívása.

Népmisiót tartunk s erre hívjuk a nagykanizsai kath. közönséget. Meghívjuk a keresztény öntudat s a tiszta isteni erkölcsök nevében, hogy a krisztusi ige és a népnevelés magasztos munkája által kiépítsük lelkünkben azt a képet, melyben ég és föld, Isten és lélek, idő és örökkévalóság egy szép egységbe olvad össze. Missió, más szóval küldetés, melyben apostoli buzgámu férfiak isteni küldetéssel járva, hogy a ker. társadalmat isteni és emberi kötelességeire buzdítsák. Szükségünk van arra, hogy a megfoglyatkozott hit és erkölcs romjai közé bevonuljon az Isten országa; szükségünk van arra, hogy az Isten országa bennünk legyen jellemben, erőben, lelkiismeretben, igazságban, szentségben, kötelességtudásban s jellemes nagy lelkek legyenek a társadalom minden rétegében. — Egy nagy ügy van a világon: a lélek értékének felismerése, s ezt a nemes célt szolgálja a missió! Ker. társadalom! — Minden emberi nagyságod: isteni lelkületed! Állj a ker. művelődés, szentség, engesztelődés, a krisztusi szeretet és lelked nagyságának oltára elé, — emeld fel szivedet a föld porából az Isten örök igazságához s fogadd el a kegyelmeket, melyeket Krisztusod kínál neked!

Itt köszöljük a szent missió napirendjét. A missió utolsó napján, március 7 én egyik fiatal rendtársunk ms. *Dolochal* Bertalan első szent miséjét fogja tartani.

Bécsi Vazul.

*

Napirend Nagykanizsán:

Február 27-én, szombaton este 6 órakor a sz. missió megnyitása, szent beszéd és áldás. Február 28 án, vasárnap reggel 7 órakor sz. mise, utána sz. beszéd. Délelőtt 10 órakor sz. beszéd és a plébániai sz. mise. Délután 2 órakor keresztuti ájtatosság, utána litánia Szentségkítétellel. Este 6 órakor sz. beszéd és áldás.

Március 1 én, hétfőn a 8 órai sz. mise után sz. beszéd. Délután 2 órakor keresztuti ájtatosság. Este 6 órakor sz. beszéd és áldás.

Március 2 án, kedden és 3 án, szerdán úgy mint hétfőn.

Március 4 én, csütörtökön reggel 8 órakor sz. mise és sz. beszéd. Délután 2 órakor keresztuti ájtatosság. Este 6 órakor sz. beszéd, ünnepélyes körmenet a legfölségebb Oltáriszentséggel a templomtéren.

Március 5 én, pénteken úgy mint hétfőn. Március 6 án, szombaton a 8 órai sz. mise, után sz. beszéd, a betegek látogatása és gyóntatása. Délután 2 órakor sz. keresztut.

Este 6 órakor sz. beszéd, utána körmenet a bold. Szűz Mária szobrával, áldás.

Március 7 én, vasárnap délelőtt 10 órakor a plébániai nagymise, utána a missio kereszt megáldása, záró beszéd, Téged Isten dicsérünk.

Napirend Kiskánizsán.

Február 27 én, szombaton: Este 6 órakor a sz. missio megnyitása, szent beszéd és áldás.

Február 28 án, vasárnap: Reggel 8 órakor nagymise, utána sz. beszéd. — Délután 2 órakor keresztuti ájtatosság, utána litánia Szentségkítétellel. Este 6 órakor sz. beszéd és áldás.

Március 1 én, hétfőn a 7 és fél órai sz. mise után sz. beszéd. — Délután 2 órakor ismétlő iskolás fiúk és lányok oktatása, azután keresztuti ájtatosság. — Este 6 órakor sz. beszéd és áldás.

Március 2 án, kedden a 7 és fél órai sz. mise után sz. beszéd — Délután 2 órakor a hajadonok oktatása, utána keresztuti ájtatosság. Este 6 órakor sz. beszéd, áldás.

Március 3 án, szerdán a 7 és fél órai sz. mise után sz. beszéd — Délután 2 órakor az asszonyok oktatása, mely után a keresztut végeztetik. — Este 6 órakor sz. beszéd, áldás.

Március 4-én, csütörtökön: Reggel 7 és fél órakor sz. mise, utána sz. beszéd. — Délután 2 órakor a legények oktatása, azután keresztuti ájtatosság. — Este 6 órakor szent beszéd, ünnepélyes körmenet a legfölségebb Oltáriszentséggel.

Március 5 én, pénteken fél 8 órakor szent mise és sz. beszéd. Délután 2 órakor a férfiak oktatása, azután keresztuti ájtatosság. Este 6 órakor sz. beszéd és áldás.

Március 6 án, szombaton fél 8 órakor szent mise, utána sz. beszéd, a betegek látogatása és gyóntatása. Délután 2 órakor sz. keresztut. Este 6 órakor sz. beszéd, utána a bold. Szűz dicső körmenet, áldás.

Március 7 én, vasárnap: Reggel 8 órakor nagymise, utána a missio kereszt megáldása, záró beszéd. Téged Isten dicsérünk.

Táviratok

és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, február 20 A képviselőház mai ülésén *Justh* Gyula elnökölt. Bejelentette, — hogy egy Várnai Dezső nevű budapesti lakos összeférhetlenségi bejelentést tett *Bonyovszky* Sándor gróf orsz. képviselő ellen azon az alapon, hogy a gróf igazgatósági tagja az állammal összeköttetésben álló tártai vasutaknak. Miután a levélhez a szükséges okmányok nem voltak csatolva, a Ház a bejelentést mellőzi.

A képviselőház ma folytatta és befejezte az unjoncjavaslat tárgyalását.

Molnár Jenő és *Piliay* István zárszó címén megindokollják határozati javaslatukat, melyeknek elfogadását kéri. Miután több képviselő nem kívánt élni a zárszó joggal,

Jakoffalussy Lajos honvédelmi miniszter reflektált az elhangzott nyilatkozatokra. —

Ördömmel konstatálja, hogy a felalóalók nagy része ezuttal a katonaság praktikus kérdéseivel is foglalkozott. Kéll, hogy az altisztek ügye rendezés alatt áll, a katonai oktatás reformja már folyamatban van, a katonai büntető bíraskodás reformja pedig nemsokára kézen lesz. A katonai becsületügyi eljárás is változni fog. Téves felfogás az — ugymond, — mely különbséget tesz katonai és polgári becsület között, ezért a mai becsületügyi eljárás már idejét mülta. — A hadseregben különösen a céllövészetre kíván nagy súlyt helyezni és büszkén mondhatjuk, hogy e tekintetben hadseregünket vezető szerep iljetti meg. Kéri a javaslat elfogadását.

A Ház nagy többsége a javaslatot általánosságban elfogadta, majd rövid vita után részleteiben is megszavazták azt.

Ezután az elnök indítványára a Ház elhatározta, hogy hétfőn és kedden farsangi szünetet tart és így a képviselőház legközelebb szerdán üléses.

Végül Pető Sándor interpellál a Népszava vasuti elárúsítása ügyében és Hoffmann Ottó Bozsnai tmányáról.

Ezzel az ülés véget ért.

Mese a léghajóról.

Bécs, február 20. A közös hadügyminiszterium ma jelentést tett közzé, melyben megcáfolja azt a hírt, hogy Belgrád fölött az osztrák-magyar katonai léghajót látták elrepülni. A hír nem egyéb mint a belgrádi sajtóiroda koholmánya.

Uj báró.

Bécs február 20. A király Tott Emil tábornoknak a bárói méltóságot adományozta.

Egy gavallér bank.

Bécs, február 20. Az Osztrák-magyar bank igazgatósága mai ülésén elhatározta, hogy törli összes hivatalnokainak a banknál levő adósságait és elölgejt. Ez a határozat a bank 980 alkalmazottjának körében nagy lelkesedést keltett.

Az oravicei választás.

Oravica, február 20. A kerület igen nagy izgalmak közt készül a választásra. Különösen a nemességiek fejtenek ki nagy agitációt és valóssággal terrorizálják a kerületet. Legujabban a szocialista központból hozattak le agitátorokat,

Megölte az apját.

Szegzárd február 20. Borzalmas gyilkosság történt ma a tolnamegyei Bőlcikén. Tóth József, ki most tért vissza Amerikából, valami örökségi ügy miatt összetűzött apjával, kit a veszekedés hevében nyolc késszurással megölt. A gyilkos fiu önként jelentkezett.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

A Pest Magyar Kereskedelmi Bank nyughéjazási állójának jelentése:

Magyar hitelrészvény 724. — Osztrák hitel részvény 636. — 4% magyar koronajáradék 91.30. Kereskedelmi bank részvény 3815. — Salgótarjáni közszénbánya részvény 579. — Rimamurányi vasmű részvény 826.50. Adria tengelhajós részvény 397. — Haasi bank részv. 370. —

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Készáru-Üzlet.

Az időjárás behatása albt Luza 10 ill. magasabb.

Határidő-Üzlet:

Buza 1909. április 13.10. Buza 1909. október 11.33
Rozsa 1909. április 10.40. Rozsa 1909. október 9.58. Zab 1909. április 8.50. Zab 1909. október —. —. tengeri 1909 május 7.44. Repce 1909. aug. 14.25.

Uj könyvek

- Dr. Horváth Károly. Az ember élete, élettani és népmisemeri tanulmány, számos ábrával, nagy 8-ad rét K 6.—
- Beko László. Mezőgazdasági bakteriológia gyakorlati gazdák és gazdasági akadémiai hallgatók részére. — Második lényegesen bővebb kiadás K 7.—
- Olah Gábor. Keletiek nyugaton. — A mezitelen aszszony. Második kiadás. K 7.—
- Szomaházy István. Aranykéd Regény. I. 2.—
- Gagyhy Dénes. A vetélytársak. Regény. K 3.—
- Harland H. A biboros burnószelencéje. K 1.20 (Az Egyet. regénytár XXV. 8. kötetes.)
- Aszlányi Dezső. Elettünk és nemünk. Az összes nem problémák megfejtése K 5.—
- Aréubászév M. Szamin, orosz regény. K 5.—

SARG-féle 60
KALODONT
LEC-JOSE
Filtre 700-GRÉME

Igen jó eredménnyel alkalmazzák
MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
SÁVANYUVIZ
A légutak megbetegedéséi, a garat és hörgők hurtajánál, 1824-és mellhártya-gyulladásnál.

Két kis gyermek
mellé kisasszony kerestetik, ki egyszerűs mind az elemi iskola első osztályu anyagát tanítani tudná.
Cim: Fischl Jakob Dráskovecz.

DOHÁNYZÓK
tegyetek próbát az egyedül létező édesített
Roselle
cigaretta-papírossal.
Kellamos édes ízével állítottai a dohány maró nikotinját.

500 koronát
fizetek annak, ki a Bartilla fogvisnek használata mellett (üvegje 80 fillér) valaha ismét fogfájást kap, vagy szája büzlik. Bartilla Winkler Ede Wien, 19/1. Sommergasse 1. Kap ható minden gyógyszerárban és drogueriarban. Csakis »Bartilla fogvis« kérendő. Tami-sítások bejelentése jutalmaztatik. — Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve külpök 7 üveget 5 korona 80 fillérért. Raktár Nyughéjazásán Gelloch és Graef drogueriarja, Csengery-u.

MÜHLE
KERTÉSZETI TELEPEZ
TEMESVÁR
Képgyűjtemény.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vossz-oladási biradtmény.

A nagyméltóságú Földmívelésügyi Miniszterium 60900/1908. számú szohványrendelete szerint válogatott első osztályu szima és gyökerez.

Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege faja

gyökerez, fás és zöldoltványok

ugysintén hazai szima és gyökerez vesszők kerülnek nálunk ezen érben nagymértékben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége, Tapolca, (a Balaton mellett).

A GYOMOR
egészségben való megőrzése

főleg az emésztés megtartásán, előmozdításon szabályozásán és az elhanyagolt székrekedés elhárításán alapul. Egy kipróbált a keresettek közül a legjobb és hatásos gyógyfűvekből gondosan előállított étvágyelősztítő, emésztés előmozdító és enyhén leveztető háziszser, mely a mértékeltenség ismert következményeit, *hibás diét, meghűlés és elhanyagolás által előidézt székrekedést, mint gyomorégést, székcsorulást, mérlelőlen savképződést és görcsözést fájdalomokat csillapítja és megszünteti, az a dr. Rosa-féle gyomorbalzsam, Fragner B. prágai gyógyszerárától 1/2 üveg 1 korona, 1/1 üveg 2 korona.*

FIGYELEM! A csomagolás minden részén törvényileg bejegyzett védjegy van.

Föraktár:
FRAGNER B. ca. és kir. udvari szállító
A „Fekete sashor“ Prága, Kleinsekte 203. Irudagasse sarján.
Postai széküldés naponta.
2 kor, 80 fillérnek előre való beküldése után egy nagy üveg és 1 kor, 50 fillérnek beküldése után egy kis üveg bérmentve küldetik meg Ausztria-Magyarország bármely részébe. — Raktár: Ausztria és Magyarországi gyógyszerárakban. Főlerak: Törökfőjessel gyógyszerárakban Budapest, Király-utca.

Még azokat is, kik éreken át mási használtak, meghódította a valódi

Erő
sósorszesz,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háziszser. 31 várni lehet. Öre az egészségnek, fertőtleníti, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrápolószser.

Szükséges minden háztartásban. Kapható mindenütt 30 f, 40 f és 1 koronás üvegekben. Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellet, vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS laboratorium Győr.

Kapható mindenütt. Föraktár Nyughéjazásán: Schwarz és Tauber uraknál.

Keresetetik egy ügyes házvezetőt, aki a főzéshez jól ért, és a házi teendőket is ellátja. — Ajánlatok „F. F.” cím alatt a „Zala” kiadóhivatalához intézendők. 2582

Vegyes asztali almat

ajánlok különként 24 fillérért. A nap bármely szakában kaphatók: özv. Sallér Lajosnál Teleky-ut II. sz.

Elegáns, kevéssé használt

Salon butor

egészben vagy darabonként igen jutányos áron kapható — Bővebbet a »Zala« kiadóhivatalánál 2582

Építkezéshez jól használható

Állványok, vastaligák, kutfurók és kutszer-számok, tölgyfagerendák és padlók teljesen jó állapotban jutányos áron átvehetőek. —

Bővebbet özv. Sallér Lajosnál Teleky-ut II.

Tüzifa-eladás.

Legjobb minőségű tűzifa eladást méterelő-ként 36 koronáért azonnal házhoz szállít **KONDOR ADOLF** fabizományos Arany J. u. 2. Megrendeléseket elfogadják még: Kondor Ödön Fő-ut, Schlesinger Izidor Ötvös-tér és Dedovác Béla Magyar-utca.

Kosár és fonottbutorok

utazó, fatartó, ruha- és egyéb kosár, továbbá igen kedvelt gyékény, vessző-butorok gyönyörű kézimunka, papirkosár jutányos áron szép és finom kivitelben kaphatók.

Kosár és fonottbutortelepen, Muravid állomás Kotor-Alsó-Dautberu.

— Kívánságra ajegyzék ingyen és bérmentve. —

Nagykanizsaiak találkozó helye

Kisfaludi kávéház

Terez-körút 44 BUDAPEST.

Tulajdonos

nagykanizsai Sebők (Schwarz)

Stechenpferd-

Liliumtejszappan

Legenyhébb szappan arcbőrre és szeplő ellen jó hatással.

MINDENÜTT KAPHATÓ!

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a Réthy-féle pemetetű cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk jól és határozottan „Réthy”-felét kerjünk mivel sok haszontalan utánzata van 1 doboz 60 fillér.

Csak RÉTHY-felét fogadjunk el!

Palkó Péter képesítéssel x bíró z építő és vállalkozó

Kegyutalca, VI. ker. Verezői-utca 64. sz. (Saját házban.)

Elvállal: mindeusváj újépület, emelvény házak tervezését és javításokat szolid árak mellett. Költségvetés és terveket felzárkóztatás, kivitelt. Levélbeli értesítésre személyesen megjelölnek, vagy levélben válaszolok.

Előre érdeklődés bizalmát kérem.

„NIGRIN”

a gyűjtő hüvelyben

Törvényesen védve. Ara 40 fillér

LEGJOBB cipő crème

Legtisztább és leggyorsabb készülő. Az első rész egyszerű forgatásánál az elfogyasztott krém párolva lesz és így nem száradhat ki.

Dr. FERDINAND BÉCS III/1 Cs és kir. udv. szállító.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

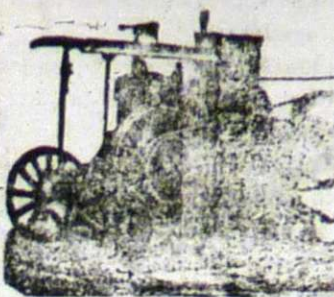
egy régióknak bizonyított háziasszer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult károsodásnál, sebzésnél és meghűlésnél, bedzsebszélésnél, köpöcszélésnél használva.

Figyelmeztetés. Bármely hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyével és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozban van csomagolva. Am üvegekben K-50, K1.60 és K2-és ágyasolva minden gyógyszertárban kapható. — **Főhadisz: Török József gyógyszertár, Budapest.**

Dr. Richter gyógyszerháza az „Arany országház”, Prágában, Hrabovská utca 5. sz. Mindennapi szállítás.

150 000 korona vagyonnal bíró hajadon, földbir-
lókos leánya, 21 éves, férjre keres. Azonkívül
még több száz vagyonos parthas előjegyzésben
egy hogy minden igénynek bármikor megfeleltet-
tünk. Forduljon minden házassulandó Schlesinger
céghoz, Berlin 18.

GNOM-MOTOR

4000-nél több
üzemben Leg-
egyszerűbb,
szolid építés.
Villamos gyújtó
Gépész nem
szükséges
Legcsekélyebb
fogyasztás.
Kedvező fizeté-
sek. Prospektus
ingyen.

Oberurseli Motorgyár Részvény-Társaság
Bécs, VI/2, Gumpendorferstrasse 72.

KÖHÖGŐ

gyermek- és felnőtteknek
a leghatásosabb és legeredményesebb
THYMOMELSCILLAE

készítményt ajánlják az orvosok, mert
leggyorsabban enyhíti a gőrcsős köhögési
rohamokat, oldja fel a nyálkásodást, meg-
szünteti a lélegzési zavarokat. — Száz
meg száz orvos véleménye szerint meg-
lepő és gyors hatása van a „Thymomel
Scillae”-nek rekedtség és köhögésnél.

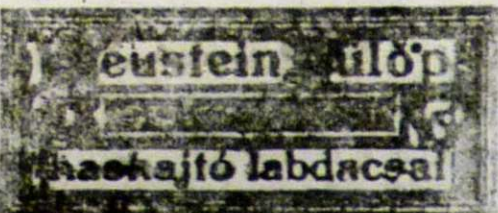
Tessék orvosát megkérdezni.
1 üveg K. 20, postán bérmentve az
összeg előzetes beküldése mellett 2
K. 90 fill. 3 üveget küldök bérment-
ve 7 kor. és 10 üveget 20 korona
előzetes beküldése mellett.

Készítő és főraktár:

FRAGNER B. cs. és királyi udvari szőlítő.

gyógyszertára a „Fekete Sas-
hoz. Prága, Kleinsche 203.
Bécs, Károlyi utca 10.
Figyeljünk a készítő és a szer nevére
és védjegyére.

Legelőcsőbb és legjobb hatású

(NEUSTEIN ERŐSÍTŐ-PILULÁI)

feldolgozza minden tekintetben a hasonló készítmé-
nyeket. Földön már mentes minden káros alkati-
rejtől, a legjobb cukorral használják az által-
banos használat, könnyű székletet szerző, vertisítők
egy gyógyszer, az általában a legjobb és sikeres.

Neustein's Hashajtó

legelőcsőbb, mint a legjobb betegség okok.
Cukormentes volta miatt a gyermekek is szívesen
veszik. Egy doboz 15 pillula tartalommal 20 fillér.
A doboz ára 8 dobozzal együtt 180 pillulával 2 korona.

A pénzre küldése mellett bérmentve.
Óvás! Utánzatoktól óvakodjunk
párhatásos készítmények! Csak akkor va-
that, ha minden dobozban a törv. bejegye-
zett Neustein Lipót védjegy és Pálffy
Neustein gyógyszerháza aláírás látszik
vörös nyomásban olvasható. A keresk.
sz. által védett csomagjainkon ed-
gütnél rajta kell lennie.

Neustein's Hashajtó gyógyszertár Szendrő-Lipóthoz
Wien, Pflanzengasse 6.
Kapható K. Károlyi Utca 10. és Dautberu utca 10. sz. gyógyszertáraknál.

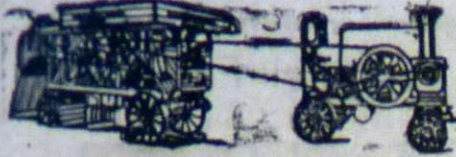

Kalmár és Engel

motor és gépgyára

Városi raktár: **BUDAPEST** Gyár és iroda: VI. Óteget-utca 19.

Ajánlja ugy cséplőgépet, mint malomüzemre leggyakoribb benzínmotorjait, benzínlokomobiljait, valamint szivógásmotorjait, melyek V. Lipót-körut 18 sz. hármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes készlettel együtt **egyszerű telező újdonság!**
Ezen motorok egyenletes járnak és hűvösítő, egyszerű szerkezetük folytán bármely legjárattal, náb ember által is azonnal könnyen kezelhetők.
Árjegyzék ingyen. Olcsó árak részletfizetésre

KLYTHIA a bőr ápolására az arcbőr szépítésére és áramítására PUDER

Legelőgásmakb, toleste, hull és salom puder. Fehér, rózsaszín vagy sárga.

Vagylig analýsálva és ajánlva Dr. J. J. Póhlyos. kir. tanár által Bécsben Elismerő levelek a legjobb körökből mindegyik dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

és. és kir. udv. toleste. aszappan és illatszergyára
Főraktár: BECS, I. Weitzelle 2.

Szétküldés utánvétel vagy az összeg előleges beküldése mellett.
Kapható a legjobb állatkereskedésekben és gyógyszerárban. Nagykanizsán: Alt és Böhm Keleti a. Mór, Kreiner Gyula, Geltek és Graef cégénél.

STOCK
Cognac Medicinal
szavatolt valódi borpárlat

Camis & Stock

gőzpároló telepéből
BARCOLA.

Egyedüli cognac gőzfőződe
állandó hivatalos vegyi ellen-
őrzés alatt.

Kapható minden jobb áztetben.

2133

Szőlő- oltványokat

szállít fajtisz-
taságáért jól-
Allva, legdusabb választékban a már évek óta első-
nek és legmegbízhatóbbnak ismert:

KÖKULLÓMENTI első szőlőoltvány telep

Alapítványos: CASPARI FRIGYES, Medgyes 17 m
(Nagykanizsa megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből
érkezett elismerő levelek, ennélfogva minden szőlő-
birtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős
személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizony-
ságot kérhet magának feletti szőlőtelep feltétlen
megbízhatóságáról.

Dunántul leg jobb ékszerüzlete!
1838-1908.

Berény József és Fia

NAGYKANIZSA.

Arany- és ezüst-ékszerek készítése
villanyerőre berendezett műhelyünkben.
Dusan felszerelt ékszer arany- és
ezüstárak raktára.

Jeggyárakban legnagyobb választék
rendes és különleges formákban.

Menyasszonyi ajándékok finom ízlésben.

Legszébb férfi- és női aranyóráknak!

Teljes étkezőkészletek valódi ezüsből.

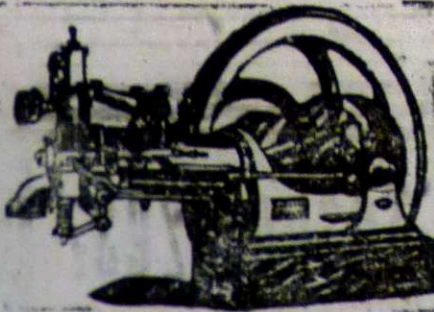
Jutányos olcsó árak!

A berendoffi gyár főelárusítóhelye csakis
első minőségű Alpaca- és étkészletekből.

Árjegyzékkel hivatalos szivezen megöltünk.

Eladás részletfizetésre is.

Legmesszebbmenő jótállás!
Kedvező fizetési feltételek

A drezdai motorgyár Részvénytársaság.

Nemetsország egyik legrégebb és legnagyobb mo-
torgyára szállítja az elismert legtehetősebb, leg-
tartósabb, legszabatosabb járásu, legbiztosabb és
legelősebb üzemi

Benzin, Nyersolaj, Gáz, Acetylen
szivógáz motorokat és lokomobilokat.

Vezérképviselet és raktár: Gellért Ignác és Tsa.
Budapest, Teréz-körut 41. sz. Telefon: szám 12-91

Az írógépek terén

egyedül áll a

Teljesen látható írásu
írógép. z z z z
Szilárd konstrukció z
Könnyű kezelés z z
Kivónatra díjtalanul be-
mutatjuk. z z z z
Lukács és Schwarz
Budapest, V. Váci-körut 60.

Rheuma

és köszvényben szenvedőket szívesen értesitem levélileg díjmentesen, mikép gyógyultam ki teljesen makacs fájdalmas betegségemből.

Carl Bader. München Kurfürstenstrasse 40a.

Óvatosság sohasem árt,

azért vegyük a legjobb higiénikus gumi-
övszert Auer-nél. 3 minta 1 kor.,
6 minta 1 K 80 f., 12 minta 2 K
20 f., 4 K 20 f., 6 K 20 fill. (bé-
lyegekben is küldhető) utasítással és nagy
képes árjegyzékkel együtt, amely az ösz-
szes övszereket és különlegességeket tar-
talmazza.

AUER H. gummigyárak, WIEN I.,
Wipplingerstrasse No. 15-20.

Kérjen Aspirint mindig a mi
eredeti tablettáinkban.

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co.,
Elberfeld.

Ezelőtt ha valaki elrontotta a gyomrát, elvesztette étvágyát vagy
székesszűrésben szenvedett s ebből kifolyólag gyomorégése,
gyomorfájdalma, vagy fejfájása támadt, vagy nagyon elhízott, kénytelen
volt az ucedító ízű keveréket, pilulákat, teákat vagy keserűvizet hasz-
nálni, melyeket igen gyakran gyomra nem tört meg s azokat ki is hányta.
MOST szükségtelen magát sanyargatni, mert az

INDA-CUKORKA

ize a legkellemeesebb, hatása pedig minden eddig létező hashajtó és
gyomorjavító készítménynél sokkal jobb. Nem csak felnőttek, de a gyer-
mekek is igen szívesen beveszik s még csecsemőknek is adható. Ha éves
előtt megessük 1 vagy 2 darabka Inda cukrot, akkor bármily erős
székrekedése is van, azt göröcsök és erőlködési fájdalmak előidézése
nékül 1 vagy 2 óra alatt megszűníteli. Ha pedig egész nán bevesz 1
darabka Inda-cukrot akkor gyomra kitűnően fog emésztetni s étvágya
batalman fog gyarapodni és székszerűsége sohasem lesz. Ha gyomor-
égést, savanyu fejbőgő-t érez, 1 darabka Inda cukor azonnal meg-
szűníteli azt. Azok, kik túlságosan elhízottak és karesubbak akarnak lenni, egy
bizonyos ideig használják rendszeresen az Inda-cukorkát s rövid idő
alatt tapasztalni fogják annak kitűnő hatását. Szóval az Inda cukor a
legjobb gyomor-szabályzó. Minthogy pedig egészségünk alapját a gyomor
rendes működése képezi, mert onnan veszi fel a táplálékot s azokat és
italokat s azokat megemésztve vér alakjában a testbe juttatja, azért hasz-
náljunk állandóan Inda-cukrot s akkor gyomrunk mindig rendben lesz.

KAPHATÓ MINDENÜTT!

Ára 1 tekercsnek (10 darab) 40 fillér. 2575-10

Készítő: Balázsovich Sándor sepsiszentgyörgyi Korona gyógyszerháza és szé-
kelyföldi gyógyszermekeket feldolgozó szaklabora-
toriuma, Sepsiszentgyörgy.
Központi raktár: Budapest, VIII. ker., József utca 35-37. sz.

Aranyozások,
szalagok nyomása,

könyvkötészeti munkák

FISCHEL FÜLÖP FIA

legjobban berendezett és felsze-
relt könyvkötészetében készülnek

Nagykanizsán.

Szőlő-oltvány

in vándrúl nagy képes árjegyzékemel

ingyven és bérmentve küldöm meg

aki címét tudatja. — Ezen könyvet még az is
kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos
tudnivalót tartalmaz.

Gyökerez oltványból, amerikai és európai sors és
gyökerez vesszőkből a világhírű Delawareből 1 1/2
millió készlet. — Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Cím: Szűcs Sándor fia szőlőtelepe Bihardíószeg.

Hirdetések

felvételnek

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkötészetében

Nagykanizsán.

3629/R szám.

Cs. kir. szab. déli vaspálya társaság.

Hirdetmény.

A kézbesíthetetlen és számfölöttes, valamint a talált
tárgyak

1909. február hó 25-én

d. e. 9 órakor Nagykanizsa állomásunk teheráruraktárában
az idevágó határozmányok alapján elárvereztetnek, mihez
a venni szándékozók ezennel meghívatnak.

Budapest, 1909. február hó.

Az üzletigazgatóság.

Az alsólendvai Uradalmi Főbérnökség ezennel
közölni teszi, hogy ALSÓLENDVA városban
évenként megtartani szokott

**hét országos vásár helypénzszedési
joga február 22-én d. e. 10 órakor**

bezárólag 1912. november hó 1-ig Alsólendván a
főbérlet központi irodájában nyilvános árverés
útján albérlésre adatik.

Az árverési föltételeket érdeklődőknek kész-
séggel megküldi az

Uradalmi főbérnökség főszámvevősége Alsólendván.

Hangya-Sósorszesz

törvényesen védve. 2216

Legjobb fájdalomcsillapító, nélkü-
lözhetlen háziszor bedörzsölésre.

Nagy üveg á 1.50 K. Kis üveg 80 fill.

Kapható Nagykanizsán: Gyógyszertárakban,
Armuth Náthán és társa, Neu és Klein
fűszerüzletében, Bader Henrik (Csengery-
út) és Drogeria a „Vörös kereszt”-hez.

— Számos ellamerő levél! —

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.

Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp fia könyv- és papír-
kereskedésben, Városház-palota; ide
intézendők az előfizetések és hirdetések;

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Mulatságok, ball kimutatások és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Előjegyzési és esakétál ártsítések díja
5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik napenkint este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben nézők hordya:

Egy hónap . . . . . 1.— K.
Negyedévre . . . . . 3.—
Félévre . . . . . 6.—
Egész évre . . . . . 12.—

Postai szétküldéssel:

Egy hónap . . . . . 1.50 K.
Negyedévre 4.50
Félévre . . . . . 9.—
Egész évre . . . . . 18.—

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolvasó szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőháza: RÉVÉSZ LAJOS.

A nyugtalan szomszéd.

Nagykanizsa, február 22.

Néhány ezer szuronyunk áll hónapok óta a határszélen. A magyar-osztrák monarchia hadseregét demonstrálják. Szükség volt rájuk ott lent és bizonyos fokig le is hűtötték a nyugtalan szomszéd háborus kedvét. Lehet, hogy ennél különb feladatuk is lesz. A politikai jóvendőmondók a hóolvadáshoz kötötték a balkáni bonyodalmak elintézését. Jóslatok szerint, amint a bosnyák lejtőkön a nap megkezdte a hótakarítást, a Drina mentén és a montenegrói határon megdördülnek a fegyverek. A hóolvadás ideje megérkezett és ezzel együtt a legharciasabb hírek kovályognak a levegőben. Míg a dermedt hideg fagyasztotta a boszniai határokon őrt álló katonáinkat, a politikai horizontot ellepő sötét fellegek oszladozni kezdtek. Még néhány nap előtt alapos volt a kilátás, hogy minden félreértés elsimul.

Törökországgal megegyezésünk a legjobban volt és szelvényben beszéltek, hogy Szerbia megelégszik néhány gazdasági engedménnyel. A nagyhatalmak is állítólag

arra igyekeztek, hogy a nyugtalankodókat csendre intsék. Egyszóval a Balkán felől barátságosabb szelek kezdtek fujdogálni. — De ekkor elérkezett a fatális hóolvadás és Belgrád, ahonnan a legvéresebb fenyegetések repülnek a monarchia felé, újból harci táborra alakult. Gyogye trónörökös ismét — elemében van és megint oly hangon beszél a világgal, mint mikor Milánovicot arra oktatta, hogy a külföldi hatalmakkal úgy tárgyaljon, mint akinek minden szavát kétszázötvenezer szurony támogatja. A Szkupstina ugyan akadékoskodni akart és a 35 millió hadihitel csak részletekben akarta megszavazni, de amikor Zsifkovic hadügyminiszter duzzogni kezdett, rögtön engedékenyebb lett, mert ma Szerbiában mindenki bahaaruló, aki az orrahegyénél tovább lát a jövő eseményeibe.

Hogy pedig a felfordulás teljes legyen, néhány nap óta az osztrák fővárosból is olyan szenzációkat röpitenek világgá, amelyek élénken emlékeztetnek a szerb sajtóiroda működésére. Tegnapelőtt például tudatták a világgal, hogy a monarchia felhatalmazást kapott a nagyhatalmaktól, hogy Szerbiával kénye-kedve szerint bánjon el.

Két napig várták a hatást, de amikor látták, hogy Belgrádban nem ijedtek meg, most ismét szenzációval szolgálnak, mert nem kisebb dologról adnak hírt, mint hogy a monarchia mandátumot kapott Szerbiának szükség esetén való okkupálására.

Akármiilyen célt is akarnak szolgálni ezek a szenzációk, bizonyos, hogy hatásuknak nem lesz meg a kívánt eredménye, mert azzal ma már mindenki tisztában van, hogy ilyen mandátummal egy hatalom sem bizná meg Ausztria-Magyarországot. Hiszen eltekintve az entente hatalmaktól, Németország is ellenezne ilyen akciót, a másik szövetséges Olaszország miatt. Már Bosznia annektálásában is monarchiánk terjeszkedését látják Rómában. Pedig az ellentétben állva azokkal a megállapodásokkal, melyektől függővé van téve Itáliának benamaradása a hármasszövetségben. Elképzelhető-e, hogy Olaszország ezek után támogatna olyan megbízást, mely Ausztria-Magyarországnak újabb terjeszkedést biztosítana a Balkánon, ha mindjárt az ideiglenes is lenne.

Mikor a tulipánok uralkodtak.

A kereskedő ifjak szombati estélye.

Ha már eddig vagyok, megírom a tudósítást is a szombati estélyről. Ezen előadás körül ugyanis nekem nemcsak hírló, hanem rendezői, sugói, díszlettológatói, karoszekhordozói és egyéb bokros érdemeim is vannak. Ezért okolom meg e tudósítás megírását azzal, hogy: „Ha már eddig vagyok . . . . Egyébként pedig senki más nem vállalkozott erre, pedig én ehhez kevésbé ragaszkodtam, mint ahhoz, hogy Böhm Emil mikor vonassa azt a függőnyt, vagy hogy Faragó és Sas pirosra fessék a tulipánt és esetleg ne feketére, amilyenek az ő modernebb szögbe állított szemük a tulipánt látja. Végre is, tekintettel kellett lennem az u. n. gyengébbekre is, kik talán még ma is pirosnak látják a piros tulipánt. Határozottan, vannak még ilyen emberek.

Kanizsán ismeretlen, Amerikában otthonos gyorsasággal perdült a dolog. Ma két hete még nem is gondoltak arra a kereskedő ifjak, hogy mulatságot rendezzenek és tizennégy nap múlva megrendezték a idei farsangnak egyik legsikerültebb és mindenekelőtt legérdekesebb mulatságát. Engedelmet kérek: nem az előadás prózájáról beszélek, de még csak nem is a tökéletes zenei trióról, sem a művészi díszletekről, vagy a szereplők ószinte, nagy

sikerrel, hanem arról a tisztán művészi célról, mely — legalább a közreműködők részéről — az előadást megteremtette, továbbá az előadás egységes hangulatáról, melyet bátor vagyok magam is valami művészi félnék tartani. Bizonyára van értéke annak, hogy az egész itthon csinalódott és ebből mit sem vonhat le az, hogy ezt e helyen érdekelt fél állapítja meg. Itthon született a darab eszméje és itthon, igen gyors munkában, a kidolgozása. A kik kritikával fogadták az előadás hangulatát, azokat meglepte ennek az egysége. És ez a legnagyobb dicsérete Faragó és Sas festőművészeknek, Böhm Emilnek, Lukács tanárnak és Görtler Istvánnak, a zenei trió tagjainak.

Az első ötlet valóban nagy igényekkel teljessé dagadt. Hatalmas díszleteket kellett festetni és ezt a munkát a mi piktorjaink fiatal művészek nagy ambíciójával, pompás megértésével és invenciójával végezték. Az elsősz tulipánkertje végtelen távlatával tördött a káprázatos színekben. A színek! Ezek domináltak az egész előadáson. Minden „holnapos” ambíció nélkül festői hatásra törekedett a szöveg is és Grieg musikája színekben tündöklök, mint a kristály. A szereplő leányok gyönyörű jelmezeinek színeit is a festők határozták meg: lehetetlen, hogy ex a szín pompás kép, lassu kibontakozásával és gyors eltűnésével, a reflektorok erős fényében

ne kapja meg a nézőt. Nagyon színes volt a második kép, a hollandi táj is, mely harmoniás kerete volt a ríkté színekbe válogatott hollandi kosztümökhöz, Anitra táncához és Abonyi Andor hangulatok, szép verséhez.

A zenei trió Grieget játszotta: elejétől végig a norvég fjordok bánatos hangulatát. Mikor a szöveg tragikai motívumai erőre kaptak, végig stradt a termen Azé halálának hatalmas, mélyeséges bánata és úgy tetszett, hogy Weiss Lujza e megdagadt hanghullámok egész torlaszán szavalja a tulipánok katasztrófáját. Összesen mintegy negyedórán át játszott a zene a zárt függönyök mögött és a mi türelmetlen közönségünk egy pizzenés nélkül, a hangulatba felolvadva élvezte végig. Három igazán művészember: Böhm Emil, Lukács József és Görtler István magas színvonalu hangversenyt produkált.

Az estély oszloposai közül megemlítünk még egy csupa elegancia, csupa ritmus embert: Szabó István, ki a táncokat tanította. Rendkívül ügyes ember.

Az előadás szombat este és vasárnap délután igen jól folyt le. Hogy tudósítói tisztéről se feledkezsem meg egészen: az esti előadásnak óriási közönsége volt, ember ember mellett szorongott. Ezuttal örömmel konstaltuk, hogy az egyszerűség teret nyer Kanizsán. Erre vallott az, hogy a páholyok és az első sorok női közönségének egy része való-

A villamos-ügy.

Városi közgyűlés.

Husz, vagy huszonöt év.

— Saját tudósítónktól. —

Ma ismét ott tartunk, hogy csillapultabb izgalmakkal foglalkozhatunk a villamos világítás ügyével, mely a csütiörtöki városi közgyűlésen talán végleges megoldást nyer. Az utóbbi napok eseményeit annyiban összegezzük, hogy a villamos bizottság szombat délutáni ülésén pontról-pontra megegyezteték a Franz-cég szerződés-tervezetét a bizottság álláspontjaival és egy pont kivételével teljes megegyezés jött létre. A Franz-cég ajánlatának egyetlen pontja, mely nem fedi a bizottság álláspontját, az, hogy a cég ragaszkodik a szerződés 25 évi felmondhatatlanságához, amit azzal indokol, hogy a most szükségesé váló nagy befektetéseket korábbi felmondás esetén nem tudná törleszteni a vállalkozás jóvedelméből, másrészt pedig nem akarja magát kiténi annak, hogy a mostani kellemetlen incidensek megismétlődjenek.

A 25 évi felmondhatatlanság kérdésével legközelebb bővebben foglalkozunk. Meg vagyunk róla győződve, hogy ezen 25 pontos nem fog hajótörést szenvedni a békés megegyezés, mely ma ismét a város nagy előnyére történne. Igaz, hogy a cégnek ezen egy feltételhez való ragaszkodását nem értjük, mert a mi számításunk szerint a tizenötödik év végén bekövetkezendő megváltás neki nagyobb hasznot biztosítana, mint a még hátra levő tíz évi koncesszió.

Kétségtelen, hogy a csütiörtöki közgyűlés valamely irányban döntő határozatot fog hozni.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyszereti ruhatisztító, guvrirozó és plüsselrozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19 — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legjutányosabban, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítás: év 1892.

ban dicseretes egyszerűséggel öltözött jelent meg. Akár csak az utcán.

A szereplőkről odát szeretnék írni, ha Abonyi szaktárs helyén én gazdálkodhatnám és én tudnék centiméteres mondatban beszélni. Ezeknek az áldozatkészsége a szereplő leányok keresztelen, kedves buzgótsága az előadás céljai iránt, finom női izlésük, mely a rendezést legelőnyösebben befolyásolta, valóban megbecsülhetetlen és a legnagyobb köszönetre kötelező eleme volt az előadásnak. Soha többé nem bujnik be a sugólyukba, nem tologatnék díszleteket és nem hordoznék karosszéket! — azaz, talán az ilyen társaságban mégis megpróbálnám még egyszer.

Hajos tudósítást írni róluk: hiszen mindnyájan ügyesek, szépek voltak és ami a fő, alkottak arattak. Csodaszép kosztümökben vonultak a színpadra mint tulipánok, holland nők, halak, táncosnők. A tulipánok királynőjét igazán fejedelmi méltósággal, meglepően tisztán, egységes feljeggyással és igen sok érzékelő *Weisz* Lujzika játszotta, a holland nők élén *Löbl* Gizella szavalt megható bensőséggel és közvetlenséggel, a halak hívogatását *Augenfeld* Rozika tolmácsolta nagyon szépen. A tulipánok közül még magánszerepe volt *Boron* Ilonkának, ki néhány költemény előadásával élt el igen nagy hatást, *Rochnitzer*

Odol

Fogak legjobb szere.

Hírek.

— **Előléptetés.** A magy. kir. pénzügyminiszter *Bagary* Zsigmond nagykanizsai pénzügyőri biztost jelenlegi állomás helyén való meghagyása mellett pénzügyőri főbiztonná léptette elő.

— A kószthelyi katolikus népszövetség február 28-án tartja alakuló gyűlését a Hungaria szálloda nagytermében délután fél 4 órakor. Az alakuló gyűlésre Kószthelyre érkeznek *Gisswein* Sándor dr. *Zboray* Miklós orsz. képviselő, *Mihályi* Ákos egyetemi tanár és *Haller* István, a népszövetség titkára.

— **A nagykanizsai rabsegélyező egyesület** tegnap akarta megtartani évi rendes közgyűlését azonban a törvénytörési tárgyaló teremben oly kevesen jelentek meg, hogy a közgyűlést el kellett halasztani. Reméljük hogy a legközebbi alkalommal nagyobb érdeklődést fognak tanúsítani e kiválóan nemes célu egyesület iránt.

— **A nagykanizsai Társaskör** piknikje. Ugyancsak rácsfolt a nagykanizsai Társaskörnek szombaton este, a kör helyiségeiben megtartott piknikje azokra a híresztelésekre, amelyek utóbbi időben a Társaskör válságáról és feloszlásáról keltek szárnyra. A megjelent — mintegy 100 főnyi résztvevő a legkitünőbb hangulatban fogyasztotta el a kör tagjai által felhozott pompás vacsorát s vacsora után kitörő jókedvvel roptá a táncot a

«kivillagos kiviradton» jóval túl reggeli 8 óráig, A kör legrégibb tagjainak állítása szerint, kedélyesebb mulatság még sohasem zajlott le a kör helyiségeiben. A kör életrevalóságát ez a fényesen sikerült estély a legelőnyösebben bizonyítja. A négyeseket 28 pár táncolta.

Jelenvoltak. **Asszonyok:** Dr. *Eöri* Szabó Jenőné özv. *Baranyai* Ödönné, dr. *Fábián* Zsigmondné özv. *Forintos* Kálmáné, *Knortzer* Györgyné, dr. *Kenedi* Imréné, özv. *Márkó* Náándorné, özv. *Pálfi* Ferencné, *Plihá* Viktorné, *Rubint* Károlyné, özv. *Maár* Lászlóné, özv. dr. *Tuboly* Gyuláné. *Müller* Bélané, özv. *Stirling* Sándorné, dr. *Szigelhy* Károlyné, — **Kaffka** Józsefné, *Véber* Károlyné, *Unger* Ulmann Elekne, *Léjpczig* Antalné, *Vosz* Ferencné, *Kayser* Elekne, *Witza* Gyözőné, özv. *Vosz* Lászlóné, *Schmidt* Frigyesné stb. **Leányok:** *Baranyai* Mariska, *Barabás* Regina, *Forintos* Lili, *Hörváth* Jenny, *Isma* és *Böszl*, *Kenedi* Aura, *Köbler* Nina, *Knortzer* Annuska, *Okenfuss* Ilonka és *Mariska*, *Sirling* Marianné, *Zivody* Olga stb.

— **Hamis hír a sikkasztó katonáról.** Kalandos hír uralkodik két nap óta Nagykanizsán. Egy közös hadseregbeli közkapitányról beszélnek, ki hadnagyaival tizezer koronát vett föl az adóhivatalban s mikor a hadnagya a katonát rövid időre magára hagyta, ez megszökött a pénzzel és most keresi a katonanaság *Kecskeméti* Győzőjét. Nem tudjuk, honnan származik ez a hír, azonban illetékes oldalról nyert információ alapján a leghatározottabban megcáfolhatjuk. Az egész szenzációból egy betű sem igaz.

— **Megfagyott szökött katona.** Egy zalaerdői legény október 1-én bevonult Szombathelyre a huszárokhoz. Karácsonykor szabadságot kért, de nem kapott. Erre megszökött. A nyomorult azonban sohasem látta meg többé szülőfaluját, szüleit, meg a szeretőjét, a kinek látása haza csábította, de a regimentjét sem. Január 21-én egy jánosházai ember a Zalaerdő és Jánoshéza közötti kútban vette észre holt testét. Az oszlásnak indult holttesten rajta volt a katona ruha, oldalán a kard. Valószínű hogy kóborlása közben belebukott a kútba s ott veszett.

Olga elragadó show girl volt, amint két tulipán jelmeben ibolyavilágításnál, *Gürtler* hegedűszólóját markirozta. Gyönyörű dísz volt a színpadnak a másik három színes tulipán: *Strasser* Irma, *Kaufmann* Ilonka és *Dani* Terka, a legszebb nagyatádi leány. A holland nők bájos csoportjában részt vettek még *Singer* Mariska, *Fischer* Etel, *Harczog* Ilonka - *Frank* Mancikával, *Mathea* Micikével és *Steiner* Elilácskával. Pompás, csillogó kosztümjekben, táncos megjelenésükkel frappáns hatást keltek a halak: *Augenfeld* Rozika, *Mihályi* Rozika és *Strasser* Jolán. Itt említjük az öt derék hollandit: *Fischer* Jenőt, *Ehrenstein* Károlyt, *Fisch* Ármint, *Illés* Sándort és *Vály* Károlyt.

És most: *Nyitrai* Margit, *Pelcz* Ibolyka, *Moshammer* Mariska, *Saly* Gizi és a kis *Moshammer* leánya, a Mariska 6 észtenős kis nővére, a négy bájosabb gyermeket ugyan még nem láttam, de a keresztnevét, azt elfeledtem és ma nem sikerült megtudnom. Édes, gyönyörű kis gyermek, ki csodálatos bátorsággal táncolt, emelgette lábocskáit és kis szoknyáját. A közönség valóságos lázba jött a bájos gyermekért. *Pelcz* Ibolykát valahogy kiemelték a tudósítás eddigi keretéből, mely műkedvelőkhöz alkalmazkodik, mert *Pelcz* kisasszony művésznője a táncnak. Leheletszerűen finom

szövésszerű és fantasztikus jelmezében a »Harmatok tündértáncát« járta, lebegte. Mindenmozdulata báj és ritmus; maga volt az életre kelt zene. Azon a határon van, hol valóban művészet a tánc. Leírhatatlan hatása volt. A közönség úgy ünnepelte, hogy az általános ovációban megakadt az előadás, mignem *Ibolyka* kisasszony kedves készséggel megismételte az egész táncszámot. Méltó nagy tetszésben részesült *Moshammer* Mariska és *Saly* Gizi táncduettje, a »Csábtánc«, melyet ketten festői vonalakban, remek könnyedséggel járta el. És végül *Nyitrai* Margit, kinek gazdag hanganyagát, ennek szép színezetét ismeri a közönség. Az alátájo, nyílt szobeli száma frenetikus hatást keltek, úgy, hogy az utóbbit ráadásul kellett megtoldani. Az est sikerének egy része hozzá fűződik.

Eddig van. Bemondjuk meg, hogy az estélyt *Fischer* Jenő nyitotta meg a helyes, izléses prólóggal.

Aztán táncoltak hajnalig, sokan, nagyon sokan, ennél is többen. Az első négyest két zsufolt kolonban 230 pár táncolta.

Mindent dicsértem, mert minden jó volt. Ezt én mondóm és pedig azért mondom, hogy ne higgyen szerény embernek a közönség, amely engem a színpadra hitessékelni látott.

— A Legényegylet tarkacstélye. Aki kedélyesen akar mulatni, szereti az egyszerű, pór nélküli, jókedvű mulatságokat, az legyen állandó vendége a kath. legényegylet estélyeinek. Nincsenek itt nagyhangú allűrök, kézenlötlen társadalmi elkülönülések: mindenki jól érzeni akarja magát és ezt az igényt a legényegylet mulatságai kielégítik is. — A tegnapi tarkacstélyen is az igazi, hamisítatlan farsangi jókedv uralkodott, amit még fokozott a különféle, komikus hatást keltő jelmezek, figurás alakok bevonulása és a béka hangverseny, mely Lukács tanár tanításában pompásan sikerült. Ez egyszer korán kelt fel a nap Nagykanizsán, mert még most is tartana a bál, ha a földelő nap munkára nem hívta volna a legényegylet munkás tagjait.

— Korosmanavetés. A zalamegyei Kerkaszentmihályon korosmát nyitottak s azt avatta fel a falu népé. Megjelent az ünnepegyen Salamon Ödön is, akit hiába vártak haza egész reggelig. Akkor az apja érte küldte az öccsét, Pétert. De Péter szintén nem jött haza, hanem mulatott kiválóan kivirradig, amikor részegen támoigogott. Az apa haragjában arculította és kidobta a fiát. Salamon Péter pedig azonnal gyufát vett elő s felgyújtotta az apja házát, amely rögtön lángba borult. Az öreg Salamon alig tudott kimenekülni az égő házból. A gyújtogatót letartóztatták.

— Kezdődő vakbélgyulladásnál igyék reggel éhgyomorra fél pohár természetes Ferenc József keselűvizet, mely a legbiztosabb és legnyersebb hashajtó. Kiváló előnye, hogy a gyomorra és a belekre nincs semmiféle káros hatással és még napionkinti használat mellett is kiűnően hat.

— Felülfizetések a jogásztáncestélyen. A rendezőbizottság alább felsorolt adakozóknak a felülfizetésekért, továbbá Franz Lajos és fia nagykanizsai cégnek a pazar villamos világítás ingyenes szolgáltatásáért, végül a keresztény jóhatóság nagyletelnek a kölcsönadott díszletekért hálaa köszönetet mond. — Felülfizettek: Podolay János 3 K, Dr. Miklós Dezso 7 K, Bubics Károly 3 K, Steiner Zsigmond 3 K, Dr. Reményi Zoltán (Periak) 3 K, Dr. Kreisler József 10 10 K, Dr. Havas Hugó 10 K, Wolf Lipi 3 K, Dr. Kiss István (Pécs) 5 K, Dr. Pojányi Lajosné (Kaposvár) 3 K, Dr. Bród Tivadar 5 K, Szommer Nándor 3 K, Dr. Blosser István 6 K, Rohnitz József 3 K, Oosterhuber László 30 K, Millényi Gyula 3 K, Dr. Lőke Emil 2 K, Dr. Sartory Zsigmond 5 K, Ujvári Elek Lipót 10 K, Eben-spanger Leó 10 K, Dr. Hajdu Gyula 20 K, Herteleidy Béla 3 K, Vebor Károly 10 K, Jozsifovics Milivo 10 K, Dr. Schwarz Adolf 2 K, Weiss Erő 2 K, Neufeld Jakab 2 K, Aczél Pál 5 K, Tripammer Gyula 5 K, Dr. Szabó Zsigmond 4 K, Unger Ulmann Elek 5 K, Rádai János 5 5 K, Dobrovics Mihály 7 K, Ösv. Pflanzner Gábor 2 K, Dr. Schwarz Károly 2 K, Ledócsy Erő 4 K, Vidor Samu 17 K, Batus Lajos 10 K, Dr. Fabian Zsigmond 10 K, Királyi Béla Gusztáv 4 K, Steiner Lajos 3 K, N. N. 4 K, Sperjesy Gábor 5 K, Löwenstein Emil 5 K, Dr. Puskás Viktor 4 K, Zircowicz Lajos 10 K, Dr. Ritschold Jakab 6 K, Bjuu Emil 4 K, Rosenfeld János 5 K, Goldmanner Károly 7 K, Rosenfeld Samu 50 K, Dr. Friedl Ödön 5 K, Bognereder Károly 5 K, Rosenberg Richárd 4 K, Raposa Gyula 10 K, Rosenberg Erő 2 K, Dr. Vihányi Henrik 3 K, Franz Lajos és Fiai 47 K, Dr. Steiner László 4 K, Dobos Richárd 2 K, Weiss Imre 7 K, Fleischner Miksa 3 K, Ácsai Lajos 10 K, Stern Sándor 14 K, Grünwald Ádám 10 K, Dr. Hapasa János 5 K, Dr. Bjuu János 5 K, Dr. Hibner János 10 K, Rosenheim János 10 K, N. N. 2 K, Bemesi Géza 10 K, Jurecsky

Iván 10 kor, Faltó Lajos 10 kor, Grünhut Henrik 10 koronát, Úszkasan 551 koronát, Be-leptidijakból 307 koronát 88 fillér, Ózgen bevétel 1158 koronát 86 fillér, Kládán 778 koronát 86 fillér, Tlaxta Józsefnek tenet 380 koronát, mely összeget a rendezőbizottság a „Nagykanizsai Gyermekevédelmi Bizottság”-nak adott át további rendelkezés végett.

— SZEKELYI LAJOS első nagykanizsai fehérnemű gőzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

— ORÁT venni vagy javítani a legjobban SZÍVÓS ANTAL műorásnál lehet, u. o. egy megfelelő szemüveg már egy koronáért kapható.

„VASKAPU” vendéglőben
f. hó 23-án hushagyó kedden

Farsangi Bál

tartatik, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja
Czár János, vendéglős.

== BELÉPTI-DIJ NINCSE ==

Szoportató anyák

tejük hatását csak növelik és gazdagítják a SCOTT féle Emulsio használat által.

Kimarultság megszűnik,

sa csecsemő rózsásabbá vidámabbá és pajzánabbá válik, mint valaha volt.

Az anyaságnak bármily válságos percében, a

SCOTT-féle Emulsio erőt kölcsönöz, bátort, s emellett kellemes ízű és könnyen emészthető.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerüzletben.

PESTI MAGYAR

KERESKEDELMI BANK

Röszsnyitási 42 millió korona. ALAPÍTÁSI ÉVI 1878. Tartalék 51 millió korona.

NAGYKANIZSAI FIÓKJA

Effogad pénzbetéteket

takarékpénztári könyvtárakékre

velamin 2445

folyószámlára és pénztárjegyekre.

Pénztári órák: D. o. 9-12-ig, D. u. 9-6-ig. Betétek, avagy kivétek a pénztári órák alatt is eszközölhetők.

A fők vidéki ügyfeleink kezére postai befutó lapokat, melyekkel minden postahivatásnál portómentesen lehet feladni betéteket.

A két verklis.

— Esküdtársai tárgyalás. —
— Saját tudósítónkól. —

Sárközy Mihály kőborcigány bűnügye képezte a most folyó zalaegerszegi esküdtársai ülészek legnagyobb szenzációját.

Sárközy nem volt foglalkozás nélküli ember, ámbar sehohsem lakott. Egy rozszant kintornát szerzett valahol s azzal járta a falvakat. A régi verklis szuszogott, hamis hangokat adott, de azért beszerezte a cigány kenyerét.

Mult év október hó 16 án Renkőczon járt Sárközy s ott találkozott Rózsás Imre zalaegerszegi vándorló kintornással.

Az öreg Rózsás már előkeiőbb zenész volt, mert a hangszere targoncára volt szerelve, míg Sárközy a hátán hordozta az instrumentumát. Emellett a Rózsás sipládája szebben is szóit, amit Korén István korosmájában meg is állapítottak. A két kintornás a korosmában volt vendégekkel együtt kipróbálta a hangszereket s Sárközy nagyon megirigyelte a Rózsás hangszereit. Cserét ajánlott. — Rózsás azonban nem volt hajlandó a kenyerkeresőtől megválni. Az alkunak nem lett eredménye.

Másnap az öreg Rózsás a Dobronak község határában fekvő berekfás erdőben halva találták. A hullja nagy vértócsában feküdt; fején, nyakán, mellén tátongó sebek, amelyek a kintornás halálát okozták. A hullát Torma József dobronaki lakos találta meg s jelentést tett a csendőrségnek. A nyomozó csendőrök azután 100—150 lépés távolságban egy kintornát s egy összetört X alakú széklet találtak.

Amint a csendőrök a tettes után kutattak, az alsómaróci erdőben egy csapat cigányra bukkantak. A csapat egy tagja a kakastollások láttára megfutamodott, de az edőben elfogták. A fogoly Sárközy Mihály volt. Ruháján vérfoltokat találtak.

Sárközy bevallotta, hogy Rózsás sipládáját akarta megszerezni s azért elment az erdőbe. Azzal biztatta, hogy a felesége várja, az majd jó ebédet főz, sőt még feketekávéval is kedveskedik az erdemes vendégnek. Az Égerfás berekben leültek pihenni. Ekkor Sárközy felvette Rózsás hangszereit s el akart menni, de Rózsás utána futott, hogy jogos tulajdonát megvédelmezze. Sárközy ekkor a kintorna állványánál szolgáló székkel fejbévágta, azután pedig szurkálta egy késsel s vésővel, amíg élet volt benne. Azután a Lendvai patakban megmosta a kezét s elmenekült Vasmege felé.

A vizsgálóbíró előtt vallomását módosította s tagadta, hogy a kintorna végett történt volna az eset, hanem állítása szerint összeszó-lalkozott Rózsás Imrével, az többször fejbe is ütötte, de csak jelentéktelen sérülések okozott.

Volt azonban tennu arra, hogy Sárközy hosszú időn át várakozott az uton, nyilván Rózsást várva. Bizonyították azt is, hogy két kintornás az uton békésen beszélgetve haladt s látták őket egymás mellett ülni azon a helyen, ahol másnap Rózsás holttestét találták. Sárközy ruhája teljesen vértől volt átitatva s jobb kezén több sérülést találtak, amelyek a Rózsással való dulakodásból származtak.

Sárközy bűnösségét kétségtelenül bebiztosította az, hogy a nyomozás során a közönségi előjárásnak pontosan megmutatta a helyet, ahová Rózsás sipládáját elrejtette, ahol véres kezét megmosta. Sárközyre tehát bebizonyult, hogy a kintornást megölte azért, hogy a sipládát eltulajdoníthassa.

Az esküdtek rablással párosult szándékos emberölés bűntettével vádolták bűnösnek Sárközy Mihályt, akit a bíróság 15 évi fegyháza ítélt.

litást beszüntették. Ugyanebben a kerületben jelentik, hogy Szerajevoba 18 évesült katonát hoztak a határázról.

A román trónörökös ezrede.

Bécs, február 22. A király Ferdinand román trónörökösét a Magyarországon állomásozó 96 közigyelőezred tulajdonosává kinevezte. Az ezred tisztikara tegnap délelőtt tisztelgett Bukarestben az ezredtulajdonosnál.

Vasuti baleset.

Zsolna, február 22. A ma reggeli gyorvont kalauzocsija kisiklott és összezúzódott. A vonatvezető halálosan, egy utas pedig súlyosan megsebesült. A vonat csak 4 órai késéssel folytathatta útját. Szigorú vizsgálatot indítottak a katasztrófa okának kiderítése végett.

Vidéki tőzsde.

Temesvár, február 22. A temesvári Lloyd társulat tegnap igen látogatott rendkívüli közgyűlést tartott, melyen elhatározták, hogy Temesvárott áru és értéktőzsdét létesítsenek.

Egy hajó lángokban.

Borzalmas pusztulás.

Madrid, február 22. Buenos-Ayresből jelentik, hogy egy Spanyol hajó délelőtt a nyílt tengeren tűz támadt, mely az egész hajót megsemmisítette. A hajó tisztikara, legénysége és kétszáz utasa a tengerbe veszett.

A gabonauzletről.

(Távirat.)

Keszáru-üzlet.

Buza 5-10 fillérel magasabb.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. április 13.33. Buza 1909. október 11.43
Rozs 1909. április 10.58. Rozs 1909. október 9.65 Zab
1909. április 8.85 Zab 1909. október —.— tengeri 1909.
május 7.45 Repes 1909. aug. 14.30.

Elegáns, kevéssé használt

Salon butor

egészben vagy darabonként igen jutányos áron kapható — Bővebbet a »Zala« kiadó-hivatalánál 2582

Tüzifa-eladás.

Legjobb minőségű bőkk hasábfát méterőnként 36 koronáért azonnal házhoz szállít
KONDOR ADOLF fabizományos Arany J. u. 2.
Mester-teléket elfogadják még: Kondor Ödön Fő-ut, Schlesinger Izidor Ötvös-tér és Dedovác Béla Magyar-utca.

Palkó Péter

képesítéssel a bíró a

építő és vállalkozó

Budapesti, R. Ltr. Varsanyi-utca-22. sz. (Sajtó háza.)

Elvállal: mindennemű újépítést, emelése házak tartozékait és javíthatókat melldínek mellett. Költségvetést és terveket felmérések készítés. Levélbeli értékelése személyesen megtekintésnek, vagy levélben válaszolok.

El a. ér. közönség bizama! kérem.

Két kis gyermek

mellett kisasszony korosztály, ki egyszerűen az elemi iskola első osztályu anyagát tanítani tudna.

Cím: Fiachl Jakab Dráskovecz.

178/1909 végrh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 107. §-a értelmében ezennel közhírrá teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbíróságnak 1908. évi V. 1453/1. számú végzése következtében Dr. Balazs Zsigmond nagykanizsai ügyvéd által képviselt Danneberg J. és Weisz nagykanizsai cég javára 107 korona 42 fillér s járuléai erejéig 1908. évi december hó 9-én-foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1000 koronára becsült 2 ló, 2 szekér, 2 kazal szalmából álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíróság 1908. évi V. 1453/2. számú végzése folytán 107 korona 42 fillér tőkekövetés ennek 1908. évi szeptember hó 15. napjától járó 6 százalékos kamatai, egyharmad százaléka váltó díj és eddig összesen 65 korona 90 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Felsőrajkon (Főuton sarokház kormahelyiség) leendő eszközlésre 1909. évi február hó 24-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igazónak becsoron alul is el fognak adatni.

Kelt Nagykanizsán, 1909. évi február hó 9-ik napján.

Maximovits György

kir. bírósági végrehajtó

Szőlő-
oltványokat

szőlő fajták-
tanagért jót-
állva, legdusabb választékban a már évek óta első-
nek és legmeghírbizhatóbbnak ismert:

KÜLLÖMÉNTI

első szőlőoltvány telep

tulajdonos: CASPARJ FRIGYES, Medgyes 17 M
(Nagyküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkező elismert levelek. ennél fogva minden szőlő-birtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyítást keresnet marának fecti szőlőtelep feltételei megbizhatóságáról.

Kossuth Ferenc Bécsben.

Budapest február 22. Kossuth Ferenc ke reskedelmi miniszter ma délután Apponyi Albert gróf kultuszminiszterrel és Szatmáry József államtitkárral Bécsbe utazott, hol holnap délelőtt 11 órakor jelenik meg királyi kihallgatáson. Az audienca után Kossuth az osztrák miniszterelnökkel is tanácskozni fog és szerdán visszatér Budapestre. A pálvandvarra sok orsz. képviselő kísérel ki a minisztert, ki elutazása előtt a következő kijelentéssel fordult környezetéhez:

— Fontos elhatározások várhatók, mert a helyzet bizonytalansága nem húzható tovább. Én teljes bizalommal megyek. Azt hiszem, — józan várakozásaink teljesülni fognak.

Bonyodalmak Szerbiával.

Oroszország álláspontja

London, február 22. Diplomáciai körökből nyert értesülés szerint minden jel arra mutat, hogy Oroszország megmáskította álláspontját és Szerbiát pártfogolai fogja. A nagyhatalmak sürgősen intézkednek, hogy Oroszországot e szándékától eltérítsék.

Belgrád, február 22. A belgrádi egvetemi hallgaték tegnap tiltakozó meetinget tartottak, melyen mintegy ötezer ember jelent meg. A gyűlés a magyarországi nagyszabású összeesküvés ügyével foglalkozott és elfogadott egy határozati javaslatot, melyben megbotránkozva visszautasítják Ausztria-Magyarországnak ártatlan szerb polgárok ellen tanúsított eljárását. A gyűlés a horvát királyság élteté sével és Ausztria-Magyarország abcugolásával ért véget.

Belgrád, február 22. A kormány sajtóirodája megcáfolja azt a hírt, hogy Szerbiában emelkedett a harcias hangulat és hogy a fegyverkezések tovább folynának.

Itt említjük, hogy egy nagykanizsai kereskedő cég, főnöke, ki Boszniába is exportál Szerajevóban tartózkodó utazójától, február 18-án keltezett levelében azt a jelentést kapta, hogy a boszniai és hercegovinai vasut vonalakon febr. 20-ától kezdve a teherzáll-

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischer Ferenc Pfa könyv- és papír-
kereskedésben, Városház-palota; ide
jelenedők az előfizetések és hirdetések.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.
Művelődési, hálókimutatók és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Előfizetés és azokatál értesítések díja
5 kor.; előfizetőknak 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órákor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben kézhez hárva:

Egy óra . . . . . 1.- K.
Negyedévre . . . . . 3.- "
Félévre . . . . . 6.- "
Egész évre . . . . . 12.- "

Postai szétküldéssel:

Egy óra . . . . . 1.50 K.
Negyedévre . . . . . 4.50 "
Félévre . . . . . 9.- "
Egész évre . . . . . 18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztő: RÉVÉSZ LAJOS.

Nagykanizsa a Moderne Kunstban

Nagykanizsa, február 23.

Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszterünk úgy akarja és nagyon helyesen akarja, hogy Magyarországról minden tekintetben hű és megbízható képet nyerjenek a külföldiek, idegenek is. Hogy azok a hülyeségek és képtelenségek, amiket egy-egy, hazánkon átfutó idegen a pillanatnyi és rosszul felfogott hatások eredményéül bocsátott világágra különböző terjedelmű utelírásokban, tovább már ne grasszáljanak. Hogy ne tekintsenek bennünket közvetlenül nem ismerő idegenek aféle barbár, félvad cigány népnek, akik — miként egy idegen utelírásában olvasható — »nyers disznóhúst esznek és ezt szalonánáknak nevezik.«

Kossuth Ferenc hazánk- és lakóinak megismertelése, haladottsági színvonalának a valósághoz híven való bemutatása céljából úgy intézkedett, hogy a Moderne Kunst című újság hasábjain ismertessék Magyarországot írásban és képből.

Ugy tudjuk, hogy a Moderne Kunst teljesen megbízható források alapján ismertetni fogja Magyarország vidéki városait is. Tehát Nagykanizsa is bele fog kerülni.

Hát itt álljunk meg egy pillanatra! Ha jól tudjuk, a hazánkon átfutó idegenek közül eddig csupán Tissot francia utazó méltatta arra, hogy vele néhány szóban foglalkozzék.

Az volt a szerencsénk, hogy éppen egy udvarias francia vállalkozott erre a kitérítésre.

Csupán annyit írt városunkról hogy: *csendes kis vidéki városka, ahol olyan szelidék, csendesek az emberek is, — mint Franciaországban az istenek.*

Végtelenül öröhlhetünk annak idején, hogy az udvarias Tissot — amint a pár szóból kitérünk — jobban szerette a frázist, mint az igazságot.

Szóval: Tissot érdeklődésén és kitérítő megemlékezésén szerencsésen átestünk.

Ez a nyájas francia teljesen beírta azal, hogy szeliden, nyájasan néztek reá a kanizsaiak és hogy jól aludhatott a Szarvasban vagy a Koronában; mert nem verte föl nyugalmából az utcai zaj. Ezért a lucullusi kényelemért egy rangra emelt bennünket a francia istenekkel.

De hát áteshetünk-e majd ilyen sima szerencsével a Moderne Kunst érdeklődésén?

Sok ördögöt, poklot számon-kérhetek ám most tőlünk!

Megkérdezhetik többek között, hogy hol van az a csoda-kertünk, az a körülbelül három holdnyi, európai hírű park, mely a vasuti állomáshoz vezető Kazinczy-utca végén, a Batthyány herceg majorja mellett terült el. A herceg egyik vadásza tervezte és készítette, aki ottis lakott, a kert bejárájánál levő erkélyes lakásban. Ennek a kertnek bámulására Angol- és Franciaországból is jöttek ide látogatók. Arról volt nevezetes, hogy egy kis remek labirintust alkotott. Akit bevezettek, kalauzolás nélkül a rendes uton nem bírt kijutni belőle. — Váracsák és különböző gyönyörű mű-alakzatok, alagutak, barlangok voltak benne. Miért nem hatott oda a város akkor való vezetősége, hogy ez a remek alkotás, mely világhírű lett volna, megmentessék az elpusztítástól?

Kereshetik majd Nagykanizsa várának helyét és annak megőrzött, összegyűjtött régiségeit, műemlékeit.

Kereshetik a város monografiáját, hogy abból történeti adatokat jegyezzenek ki arról a városról, mely a török-világban is, meg a szabadságharc idején is jelentékeny szereppel illeszkedett be a magyar nemzet történetébe.

Kereshetik a humanitárius intézmények palotáit vagy hát legalább mintás helyiségeit. (Kórház, szegényház, népkorvya.)

Be merjük-e vajjon mutatni?

Kereshetik a kulturális alkotásokat. Az iskolákat! Hogy mintául fölemléggessék.

Vajjon mivel takarjuk le egyikét, másikat?

Kereshetik a város közegészségét, köztisztaságát biztosító csatornahálózatot.

Kereshetik . . .

Kereshetnek sok mindent, amit nem fognak megtalálni. És fognak találni sok mindent, amit nem keresnek.

Ha csak valami bosszorkányos, szemfényvesztő rögtönzéssel. Potemkin-alkotásokkal nem takarjuk el a valóságot!

Mert hát mi — nagykanizsaiak nem csak abban hasonlítunk a franciaországi istenekhez, hogy szelidék és csendesek vagyunk, hanem abban is, hogy nem akarunk változtatni megalkotott világunkon.

Ezt majd a Moderne Kunstban való színű, hogy úgy fogják megemlíteni, mint az isteni konzervativizmus őseréjének megnyilatkozását.

Szóval: nem kell félni! Porosan, zárosan, vízben, pocsolóyában, örökmozdulatlanságunkban is egyrangúak maradunk mi már a franciaországi istenekkel.

Városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete e hó 25-én, csütörtökön délután 3 órákor a városháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart.

Tárgysorozat:

A v. képviselőtestületnek 9/909. jkv. sz. a. véghatározata alapján a Siemens és Schuckert valamint Franz Lajos és fiai cégnek végleges előterjesztéseik megtételére adott 14 napl záros határidőre beérkezett nyilatkozatok előterjesztése tanácsai javaslattal.

A Prigyea főherceg laktanya tiszti épületének első emeletén levő 21. sz. szobának a tiszti étkező céljaira leendő átengedése tárgyában tanácsi javaslat.

A messinai földrendés és ajkai bányarobbanás áldozatai segélyezése érdekében tanácsi javaslat.

A fővezetvám beszédési jog engedélye meghosszabbítása iránti kérelmezés tárgyában tanácsi javaslat.

Illetőségi ügyek.

Huszonöt év.

— A villamos-ügy.

A városi ügyek egykori intézői 40 éves szerződést kötöttek a Franz-céggel. A város ezzel 40 évre lemondott a jogáról, hogy a világítást házi kezelésben lássa el. A Franz-cégnek adott jogot ugyan korábban is megválthatja, de csak oly súlyos feltételekkel, melyek a megváltás értékét kétséssé teszik. A 15 év előtt kötött szerződés tényleg sok sérelmes pontot tartalmaz reánk nézve, azt azonban rendben valónak találjuk, hogy a koncessziót ily hosszú időre adták meg, mert akkor még senki sem sejtette, hogy a világítási vállalkozás nyereséges lesz Nagykanizsán. Marburgból kellett jönnie egy cégnek, hogy nálunk is kigyuljanak a villamoskörtek, Nagykanizsán nem akadt vállalkozó. Hát ha a Franz-cég belement a rizikóba, megillette az engedmény, hogy az esetleges kockázat vállalásáért elvegye a vállalkozás kelendő anyagi jutalmát.

Tehát egy kényes, megmásíthatatlan pozitívummal állunk szemben: azsal, hogy tizenöt év előtt negyven évre elkötelték a

világítási monopóliumot. Ezt a tényt el kell fogadnunk, ezzel számolnunk kell. A felforgó esztendőben tehát valv dolog olyan formában áll-
vevni a kérdést, hogy »miért ne legyen ement-
tul a szép haszon a városé?« Mi is célsze-
rűbbnek, helyesebbnek tartanók, ha ez már
holnaptól kezdve így lehetne, de a 40 éves
koncesszió ténye megmásíthatatlan valóság.
A város és egyetlen kanizsal polgár nem
mert belevágni 15 év előtt a vállalkozásba,
melynek eredménye akkor még kiszámíthatat-
hatatlan volt. A Franz-cég vállalta a kocká-
zatos, ezért a kockázástért megillette őt a hu-
zamos koncesszió és korábbi megváltás ese-
tén a kárpótlás. Ez az adott eset, melyet
nem lehet figyelmen kívül hagyni és csak
ennek szem előtt tartásával lehet foglalkozni
az ügyvel.

Kevésbé megmagyarázható és menthető
pontja a szerződésnek az, mely a megváltás
pontját állapítja meg. Ez vitás homályával
kérdésessé teszi a megváltás értékét, úgy,
hogy kötelező gondosság mellett a megváltá-
sra gondolni sem lehet. Ilyen körülmények
között a város ki volt annak téve, hogy a
teljes 40 évet eltöltse a Franz-céggel való
viszonyban a régi, kedvezőtlen szerződés
rendelkezésel szerint. E kellemetlen esethe-
ség helyett ma, a tizenötödik év vé- . . . gy
nyereséges középut kínálkozik nekünk: az,
hogy ha a viszony fenmarad is, a szerződés
a mi határozott és igen nagy előnyünkre
módosul: harmadára leszall a közvilágítás
ára, ellenben növekszik tetemesen az utcai
lámpák száma, olcsóbb lesz az ipari és ma-
gánvilágítás, eltűnnek a szerződés sérelmes
pontjai és a telepet a világítás intenzivitásá-
nak növelésére alakítják. Ha tekintetbe
vesszük, hogy mi ma a 40 évre kiadott kon-
cesszió ténye előtt állunk, akkor a közbejött
változást váratlan nagy kedvezménynek kell
tekintenuk, melyet — ismét csak az emlit-
tekt felforgó körülményre való tekintettel —
nagyon meg lehetünk elégedve.

Ez a méltányos igazság, melyet minden
gondolkodó és tárgyilagosan gondolkodó em-
bernek be kell látnia és ez igazság marad
akkor is, ha esetleg a közgyűlés ezt nem
látná be. Ma már igazán nincs ok a taktiká-
zásra: több eredményt ezzel sem érhetünk el.
Ezt a nyílt, őszinte beszéd idején való és
különösen mi nem tudunk ettől vissza, amint
hogy akkor is emellett voltunk, mikor ez az
igazság még népszerűtlenebb volt. Óhajjuk,
hogy mindenféleképpen, akinek köze van az ügy-
höz, legyen ennyi erkölcsi bátorság.

De a mi merészségünk tovább is terjed.
Nem álljuk — talán elsőnek — kifejezni azt
a véleményünket, hogy ha a Franz-cég meg-
másíthatatlannal ebben látna az üzleti hasznát,
— a hárs, vagy huszadöt évi koncesszió kér-
dése nem lehet már akadály a békes meg-
egyezségek és a villamos-ügy befejezésének.
Az új szerződés határozottan olyan lesz, mely
előnyeinkkel jár és mely mellett kellemetlen
ségektől kibírhajjuk az öt esztendő differenciát.
Itt csupán ezen öt év elmaradt
hasznáról beszélhetünk, mert azt igazán való-
színűtlennek tartjuk, hogy a város 15 év
mulva drágán (35% felülfizetéssel) megvegye
azt a berendezést, melyet 20 év mulva ingyen
megkaphat. Itt csak arról van szó, hogy öt
évvel előbb, vagy utóbb kapja-e meg. A tár-
gyalások további folyamán törekedjünk arra,
hogy ezt az öt évet megnyerjük, az azonban
világos előttünk, hogy ha a város akceptálja
a egyéb feltételeket, ezen öt esztendő miatt

nem fog hajótörést szenvedni a megegyezés.
Ezzel az öt évvel telik le az első koncesszió
teljes negyven éve, ezért érthető, ha a cég
ragaszkodik hozzá akkor, midőn időközben a
szerződés az ő hátrányára változott, bár a 15
év utáni megváltás legalább is felér ennek
az értékével. Természetesen mi óhajtanók,
hogy az öt évet mi nyerjük meg.

Hirek.

Feltámadt egyesület.

— február 23.

Egy fényesen sikerült mulatság, melyet városunk urai társadalmának színe-java élénk részvételével tett ilyené, állítja most az általános érdeklődés központjává a Nagykanizsai Kereskedőifjak Önképző Egyesületét. — Sokan voltak a mulatni, szórakozni vágyók között olyanok, akik jóformán azt sem tudták, hogy hová is mennek tulajdonképpen, midőn a bál foraristos szalondresztjét magukra öltötték. Kik rendezik ezt a nagy mulatságot? — hangzott akárhányszor épp oly furcsán, mint érthetően a jegyvásárlók népes táborában. Meg kell vallanunk őszintén, ennek a nagy ismeretlenségnek oka éppen azokban rejlik, akik valamikor maguk élvezték legjobban mind azokat az előnyöket, melyeket most is, régen is csak nyújthatott minden társadalmi egyesülés. A kereskedők, a ma principálisai lettek hűtlének ehhez a valóban szép multtal dícserekvő, feltétlenül kulturális misszióra hivatott együlethez és ebben kell végső okát keresnünk annak a sajnálatos visszafejlődésnek, mely már-már a végső szétzűléssel fenyegette ezt. Amikor még nem voltak oly súlyosak az anyagi megélhetés gondoljai, mint manapság, mindennapos dolog volt az, hogy az egyesület egy-egy tagja önállóítva magát, üzletet alapított. Akkoriban nem jutott eszébe egyetlen új üzlettulajdonosnak sem, hogy megvonja a pártfogását attól a társaságtól, melyben jövedő kártársai foglalnak helyet. De az idők változtak. Ma már legfeljebb a főnökökből lesznek alkalmazottak és akárhányan voltak már olyanok, akik jóleső érzéssel látták a régi barátok változatlan meleg rokonszenvét, melyet a körükbe visszatért tagot fogadta az egyesület. Nem a sors intó ujját akarjuk derék kereskedőink lelki szemei elé idézni e szerencsére, ritka példával, csak arra akarunk itt utalni, mennyire méltatlan az a lanyha érdeklődés, melyet a jólétben élő régi tagok, az egyesület megalapítói, egykori oszlopoi annak az érdekes együletnek küzdését tétlenül nézik, melyből egész existenciájuk minden mai jólétével együtt kiindult. Mi szólunk fel az elhagyott kereskedőifjuság érdekében, ne engedjék érdemes kereskedőink a szállás útjára azt az egyesület, melyből önépítelmük kiindult, s ahol vagyonuknak, minden üzleti érdeküknek őrei, alkalmazottai kulturális életszükségletüket egyedül kielégíthetik.

Nem tudjuk eléggé kiemelni azt a nemes önzetlenséget és igazán ritka altruizmust, melyet az egyesület új vezetője Schnell

Allred ur, az Osztrák Magyar Bank helybéli fiókjának helyettes főnöke az egyesület elnöki tisztére vállalkozott. Az ő minden személyi érdeken és hiúságon felül álló áldásos tevékenysége lesz hivatott az új életnek lendült egyesület régi prestigejét helyreállítani. De ez a nemes törekvése meddő lenne akkor, ha e munkájában nem segítik elő azok, akik erre a leghivatottabbak, a kereskedők.

— Vége a farsangnak. »Cinnadrattabum bum-bum« . . . s ezzel a mélabus akkorddal befejezi ma estére a Nagykanizsai Tűzoltó egyesület az idei vig farsango. Kissé rövid volt az idén a Karneval herceg urakodása, de akinek meg volt hozzá a jókedve és birta a lába, meg az erszénye, az mindenki jólérezte magát azon a 30-40 bálon, mely fényes csófolata volt annak a ferde híresztelésnek, hogy Nagykanizsán nem lehet mulatni. Holnap pedig — hamvazó szerdával megkezdődik a böjt, ami azonban korántsem a szónak mindennapi használatára szánt értelmében veendő, mert ez korántsem jelenti azt, hogy holnaptól kezdve megszüntünk mulatni. Sőt. Aki mindent, de mindent elmulasztott a mai határrapig, vigasztalódjék, bőven pótolhatja azon a vagy feltucatnyi bálon és mulatságon, amelyre a feltámadás ünnepeig még kilátás van.

— A függetlenségi sajtószervezet értekezlete. A függetlenségi és 48-as párt országos sajtószervezete vasárnap délután 4 órakor — Budapesten a függetlenségi és 48-as párt Erzsébet-köruti körhelyiségében gyűlést tartott, melyen Sas Ede és Halász Lajos országgyűlési képviselő, a szervezet elnökei, valamint a szövetség számos tagja vett részt az ország minden részéből. A gyűlésen az elnökség beszámolt a szervezet érdekében eddig tett lépéseiről s előterjesztette a létesítendő központi képviselet és iroda tervezetét. A gyűlés végül határozati javaslatot fogadott el, melyben rámutatnak a párt sajtó sérelmeire és felsorolják az intenzívebb függetlenségi sajtópropaganda érdekében szükséges intézkedéseket. A határozatot tudomására hozták Kosuth Ferencnek, a párt elnökének, egyben pedig megbízták a szervezet egyik elnökét, Halász Lajos országgyűlési képviselőt, hogy a függetlenségi sajtó sérelmeiről a párttervezeten előterjesztést tegyen. A gyűlésen a Zala Fischer Lajos kiadónk képviselte.

— Új püspök-helyettes. A megyéspüspök az elhunyt Palotay Ferenc dr. helyett püspök-helyettesé és általános ügyhalygatóvá János Ágoston c. püspök, apát és olvasókanonokot nevezte ki.

— Elő munkálatti engedelem. A kereskedelmi miniszter Bertalan István pápai lakosnak a főrmend — muraszombati h. é. vasutnak Zalaölvő állomásából kiágazólag Csébi, Salamonvár, Apátia és Andrásbuda irányában Zalaegerszegig, ugyancsak Zalaölvő állomásából kiágazólag Kalosfa és Baksa, esetleg Nova irányában a dunántúli h. é. vasutak Csönödér, illetve Rédcis állomásáig vezetendő gőzüzemi h. é. vasutvonalra kiadott előmunkálatti engedelem érvényét egy évre meghosszabbította.

— Megszűnt tiszteletbeli állások. A Belügyi Közlöny 1909. évi február hó 21-iki számában a következőket olvassuk: A belügyminiszternek 185361/1908. sz. a. valamennyi vármegye főispánjához intézett közzendelése szerint a vármegyei segéd- és kezelő hivatalnoki állásoknál tiszteletbeli kinevezések nem

ezek is lehetők. Ezen rendelkezés indoka az, hogy az 1886. XXI. t. c., mely határozott megkülönböztetést tesz a tisztviselők, másrészt a segéd- és kezelő-személyzet tagjai között, 57. §. B. g. pontjában csak a tisztviselőknek a mutatózó szükséghez képest való tiszteletbeli kinevezésről rendelkezik; a többi természetesen következethet, hogy segéd és kezelő állásokra tiszteletbeli minőségben annál kevésbé esközhetők/kinevezések, mert ezeknél a törvény által megkívánt szükségesség esete — tekintettel arra, hogy a segéd- és kezelő-személyzet tagjai főispáni hatáskörben más munkakörrel is megbíthatók, — elő sem fordulhat.

— Az utolsó zsúr. A nagykanizsai izr. jótékony nőegylet a legközelebbi vasárnap, folyó hó 28-án tartja az évadban utolsó zsúrt, mely rendkívül szórakoztató műsorával nagy látogatottságra számíthat. Értesülésünk szerint zene-, ének- és táncprodukciók fogják a vendégeket szórakoztatni, a szereplők pedig műkedvelőink legjavából kerülnek ki.

Carmellini kanizsai előadásai. Carmellini, a világhírű bűvész, a bűvészek királya holnap, szerdán és csütörtökön este a Szarvas szállóban előadást tart. Carmellini nevét nálunk is ismerik, mint mindentűt, egész Európában.

— Julia major és a Potófi Társaság. A Kossuthi Hírlap írja: Potófi Sándorné Szendrey Julia újmajori nádorházának emléktáblával leendő megjelölése és Újmajor-nak Julia major-ra leendő névváltoztatása ügyében megindított mozgalmunk szépen halad a megvalósulás felé. A Potófi Társaság Dr. Csák Árpádot bízta meg a tulajdonos Festetics Tassilo gróf urhoz intézendő levél megfogalmazásával, melyben a főúr engedélyét kéri ki a szép eszme megvalósításához. A levelet a Potófi Társaság és a Balatoni Múzeum-Egyesület vezetősége írja alá.

— Versenybirkózás. A következő levelet vettük: Tek. Szerkesztő Ur! A »Zala« f. hó 20-iki számában Nagy Ferenc szegedi dzsü dzsü mester verseny birkózására hívott föl, mint 5000 kor, díj kifizése mellett elfogadok, 4000 kor. a nyerő. 1000 kor. a veszítő; a birkózást csak dzsü dzsü módszerrel fogadom el. A díj felemelést azért kérem, mert veszélyes birkózás, baleset történhet. A birkózást csak Budapesten fogadom el és egy havi traininget kérek. Kiváló tisztelettel S. Sauskoff dzsü-dzsü mester.

— Nyári Rudi Nagykanizsán. A cigány romantikának egyik legaktuálisabb hőse, Nyári Rudi körutira megy a jövő héten. A csinos ifjú cigányprimás, aki egy grófnőt hódított meg magának, feleségének Festetics Ilma grófnőnek halála után újra kezébe veszi a hegedűt, hogy belesírja gyászát a szászokba. Nyári Rudi Nagykanizsán is tart hangversenyt és így a kanizsai közönségnek is alkalma lesz gyönyörködni a híres cigányprimás játékában.

— A templom tolvaja. Csabrendeken Plachner László plébános még 1908. március havában fölfedezte, hogy valaki a szent Antal és a Mária szobor perselyét meglopta. Ekkor új zárat csináltatott a perselyekre. De ez nem használt. Az ismeretlen tettes tovább is dezarmálta a perselyeket. Maga a plébános is tett bele megjelölt pénzeket, ezek is eltűntek. A tolvajt elcsipni nem sikerült. Végre folyó hó 7-től kezdve mindennap lesték a tolvajt. Február 19-én estefelé a plébános, Nyírő József és Persaits József ismét elrejtették a templomban, várva a tettest. 6 órákor csak nyitott ám a sekrestyébe vezető ajtó a belépett rajta Bibók István csabrendeki kovács és gép-

lakatos. A templomba érve meggyújtotta tolvajlámpáját s egyenesen a szent Antal perselyéhez ment. Ezt álkulcsal kinyitotta, belőle egy marék pénzt kiemelt s ezt nadrágja zsebébe csuszította. Mikor a második izben nyit a perselybe, Vajda Pál hátulról átölelte, a plébános és Persaits szintén oda lettek és lefogni segítettek. Azután a plébános lakására kísérték. Bibók itt egy hegyes vaslyukasítóval egymásután háromszor mellbe szurta magát, de nagyobb kárt magán nem okozott. A csabrendeki elhíjjárság távirati... följelentésére a sümegi csendőrség azután Bibókat bevitte Sümegre s valatára fogta. — A tolvaj beismerte, hogy három izben csakélyebb mennyiségű pénzt lopott a perselyből, holott a plébános számítása szerint 400 koronára rugott az eltárolt összeg.

— A »Nyugat« Ignóus, Fenyő Miksa és Orát Ernő folyóiratának 4-ik száma most jelent meg. A tartalom gazdagsága és magas minősége, a külső kiállítás izléses volta egyaránt egyik legjobb irodalmi folyóiratunkká avatják a »Nyugat«-ot. Bevezetőnek Ignóus mond el rendkívül figyelemre méltó megjegyzéseket a modern irodalom töréseiről: »Irodalmi viszonyaink s a magyar lélek címmel. Ady Endre, Peterdy István, Móróc Zsigmond bitor hangu versei Balázs Béla fiom novellája (Embermese), Lengyel Géza (A grafikus tárlata), Lackó Géza (A stílus és az iskola), Csáth Géza (Oplum) tanulmányai teszik a szám tartalmát. A figyelőbe Hegedűs Gyula, Bródy Miksa, Babits Mihály, Lengyel Menyhért és Csáth Géza írta. A »Nyugat« előfizetési ára egy évre 20 korona, félévre 10 korona, egyes szám ára 1 kor. A kiadónival, VII. Akácfa utca 5. szám alatt van.

— MAYER KÁROLY első dunántúli gézmű-festő, vegyeszeti ruhatisztító, guvrirozó és pisztirozó gyára Nagykanizsa, Köles-utca 19. — Elváltai szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Arjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

— ORÁT venni vagy javítani a legjobban SZIVOS ANTAL műrészénél lehet, u. o. egy megfelelő szemüveg már egy koronáért kapható.

— SZÉKELY LAJOS első nagykanizsai fohérnemű gézmű-vasaló és tisztító intézete Hunyady utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

1500 lap legjobb növényrosti eloslopapírf 40 f.
1000 lap " " " " 90 f.
1000 lap " " " " 1 K 20 f.

Fischer Fülöp fia könyvkereskedésében Nagykanizsa.

Építkezők figyelmébe.

Van szerencsém a n. é. építkező közönség szives tudomására hozni, miszerint e hó folyamán a kőműves mesteri vizsgát a legnagyobb sikerrel tettem le, melynek alapján kitüntető oklevelet nyertem, sok évi gyakorlatom és működésem által úgy az

új építkezésnél,

valamint minden átalakításnál és javításnál a n. é. közönség teljes bizalommal fordulhat hozzám, annál inkább mert minden felvilágosítással az építő szakmában díjmentesen szolgálak

Nagybecsű pártfogást kér teljes tisztelettel

Mankovits Jakab,

okleveles kőműves mester

Nagykanizsa, Magyar utca 61. szám.

Szuronyos katonák a bálteremben.

— Saját tudósítónktól. —

Kaposvári tudósítónk jelenti:

A kaposvári festőmunkások farsangi álarcosbálijukat tartották tegnap egyik Fő-utcai tisztességes vendéglőben. Éjjel felé nagy garra), rejtendő ajtócsapkodások között bevonult a táncterembe hét főszuronyozott, fegyveres 44 es baka, teljes szolgálati felszerelésben. Az őjárat volt. Nemcsak az illem, de a katonai szolgálati szabályzat tilalma ellenére is, letelepedtek egy asztal mellé és italozásba, hangos diskurzusba fogtak. Minden lénykedésük, hangos megjegyzéseik arra mutattak, hogy megakarják zavarni a mulatságot. Mikor a beitalozott hadfiak viselkedése már provokálta az általános fölháborodást, a rendezőség fölszólította őket, hogy hagyják el a termet. Erre kitört a vitézekből a karakán civilelles katonai virtus. Cserolokics József káplár, az őjárat vezetője főtüzette a bakákkal a szuronyt és aztán bataimánák tudatában ordítózni kezdett a zsufolt teremben:

— Főnyársaltatom; agyonlövetem az egész bandát! Addig maradunk itt, ameddig nekünk tetszik. Coki tőlünk a cibüvek.

E közben valaki kifutott az utcára és lövöldözni kezdett. A lövések zajára rendőrök siettek elő. Ezek látva a helyzet veszedelmes voltát megerősítést, segítséget kértek az őrszobából. Néhány perc múlva tizenkét rendőr jelent meg a bálteremben és mert meggyőződtek róla, hogy a botrányt a katonák inszenálták, távozásra szólították fel őket.

A bergott hadfiak azonban nem csak hogy nem engedelmessétek, de ellenszegültek a rendőröknek. Szurony szegezve vették körül a rendőröket, akik a rettenetesen tulzsufolt teremben még a kardjukat sem tudták volna használni. Már-már összeütközésre került a sor, mikor az egyik rendőr figyelmeztette az őjárat vezetőjét vakmerő eljárásának következményeire és értésére adta, hogy telefonált kaszárnnyába a készültégért.

Erre aztán felohadt egy kicsit Korporál ur Cserolokics harci kedve.

— Adjanak utat, akkor elmegyünk, de ha valaki utunkba áll, vagy rossz szót szól, leszuratom! — ordította a káplár. A rendőrök erre utat csináltak a hadfiaknak, mire azok nagy peckesen kitakarodtak.

A katonai őjárat eljárása olyan vakmerő, melyért a legszigorubb megtorlás el nem maradhat.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —

(Távirat.)

Magyar Kereskedelmi Bank nagybankosai hírlójának jelente:

Magyar hitelrészvény 724.—. Osztrák hitel részvény 626.—. 4% magyar koronajáradék 91.30. Kereskedelmi bank részvény 3815.—. Salgótarjáni közénbánya részvény 579.—. Rimamurányi vasmű részvény 528.50. Adria tengerhajózás részvény 397.—. Hasi bank részv. 270.—.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Készaru-üzlet.

Kínálat gyenge Buza 5 fillérral magasabb.

Határidő-üzlet:

Buza 1909. Április 43.37. Buza 1909. október 11.44
Rosa 1909. Április 10.56. Rosa 1909. október 9.65 Zab
1909. Április 8.88 Zab 1909. október — tengeri 1909.
május 7.47. Ropos 1909. aug. 14.60.

Táviratok és telefonjelentések.

Kossuth Ferenc a királynál.

Bécs február 23. Kossuth Ferenc ma délután 9 órakor *Sohnaich* közös hadügyminiszter látogatását fogadta. Később megérkezett *Apponyi* Albert gróf miniszter és *Sztérenyi* József államtitkár és ezután négyen hosszabb ideig tanácskoztak. 10 órakor Kossuth Sztérenyi kíséretében kikocsizott és *Bienerth* osztrák miniszterelnöknél, továbbá *Bilinszky* pénzügyminiszternél leadta névjegyét. — A miniszter háromnegyed 11 órakor a Burgba hajtott, hol pontban 11 órakor megjelent a király előtt. Kihallgatás után Kossuth a bankgassal magyar házba tért vissza, hol a reá várakozó hírlapíróknak kijelentette, hogy csupán a kihallgatás külsőségeiről nyilatkozhat. *Ófelsége*, kit jó hangulatban talált, rendkívül kegyesen fogadta. A kihallgatás egy óra és 10 perc hosszat tartott. »Én a feleiségtől elég jó impressziókkal távoztam« — végezte a miniszter, aztán búcsút véve az újságíróktól, Sztérenyi államtitkárral dolgozó szobájába vonult, hol később Apponyi is fölkereste. Kossuth Ferenc délután az osztrák államférfiakkal és *Aehrenthal* báró külügyminiszterrel is tanácskozik.

Budapest, február 23. Kossuth Ferenc mai királyi kihallgatásával kapcsolatosan felhivatalosan jelentik: Egys bécsi és budapesti lapok azon várakozása teljesen túlzott, hogy a mai kihallgatással a bankkérdésben, vagy a pártok egymáshoz való viszonyában döntés, vagy fordulat következzen be. Kossuth Ferenc mai kihallgatásának tisztán informatív jellege van.

Háborus jelek.

Bécs, február 23. A lovassági kaszárnyában ma egy vezérkari tiszt az iskolában kitanította az önkénteseket, hogy háboru esetén hogy kell szolgálatot teljesíteni. Együttal meghagyták, hogy ha valamely önkéntes a farsang alkalmával csak fel napi szabadságot kap is, köteles a lakcimet bejelenteni.

Az oravicai választás.

Oravica, február 23. A román agitátorok izgatójai nyomán nagy nyugtalanság támadt a kerületben. Közben a *Siegescu* pártiakat terrorizálják minden eszközökkel. Ma délután Saegedről újabb 75 csendőr érkezett ide.

Törlik a nagyszerű part.

Budapest, február 23. Szenzációs hírt közöl egy rövid bécsi távirat, mely azt jelenti hogy a *ságrábi nagyszerű bálnapörben a király pertörőléssel áll.*

Halálos automobil szerencsétlenség

Pozsony, február 23. Halálos automobil-katasztrófa történt ma Pozsony közelében. *Sienek* Lajos és *Polacsek* földbírtokosok automobillirándulás közben a gépkocsi nekivágódott egy határkőnek. *Sienek* oly szerencsétlenül bukkott ki a kocsiból, hogy halálosan megsebesült. Mire baza szállították, meghalt.

A rejtélyes idegen.

Baja, febr. 23. Városszerte feltűnést kellett, hogy ma a csendőrség a kassai ügyészség megkeresése folytán itt letartóztatta *Bokor* Brenner Oszkárt és a báttaszéki jegyző leányát, kit *Bokor* megszőkteett. *Bokor* két hónapja él Baján *Sipos* Béla álnév alatt és hírlapírónak adja ki magát. Ilyen minőségben befurakodott a legjobb társaságokba és megszőkte a báttaszéki jegyző leányát. *Bokor* alias *Sipos* lelkiismeretét csalások és sikasztások elkövetés-terheit, emiatt tartóztatták le.

Két kis gyermek

mellé kisasszony koretetik, ki egyszermind az elemi iskola első osztályu anyagát tanítani tudná. Cím: *Fischl* Jakab Dráskovecz.

Egy fodrászsegéd

Nagykanizsára huzamosabb időre *szombatvasárnapi kisegítői állást keres.* Címe: megtudható a Zala kiadóhivatalában.

Elegáns, kevéssé használt

Salon butor

egészben vagy darabonként igen jutányos áron kapható — Bővebbet a »Zala« kiadóhivatalánál 2582

Tűzifa-eladás.

Legjobb minőségű bükkszászfát méterölevesként 36 koronáért azonnal házhoz szállít

KONDOR ADOLF fabizományos Arany J. u. 2. Megrendeléseket elfogadnak még: *Kondor* Ödön Fő-ut, *Schlesinger* Izidor Ötvös-tér és *Dedovác* Béla Magyar-utca.

Az újonnan épülő gymnasium mellett egy üzleti célokra is kiválóan alkalmas **HÁZ** 9000 koronáért eladó; bankteher kétezer korona; Bővebbet *Palkó* postafőosztásnál, Csányi-utca 14. szám.

Az új bortörvény.

A borhamisításnak és hamisított bor forgalombelátolásának tiltásáról jegyzetkészítő kiadás ára 1 For. 20 fill. Az e törvényben előírt nyilvántartás bejelentés nyomtatványok állandó raktára

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésben Nagykanizsán.

Palkó Péter képesítéssel a bírósági építő és vállalkozó

Nagykanizsa, V. ker. Berzsenyi-utca 63. sz. (Bajai házban.)

Elvállal: mindenféle újépítet, emeletes házak, konyhák és javításokat szolid áron, mellet. Kétszobás és tervekkel felszerelt kényelm. Levélbeli értesítésre személyesen megjelenek, vagy levélben válaszolok.

El n. érd. közönség bizalmát kérem.

Szőlőoltványok

szállít fajtisztaságért jótállva, legdurább választékban a már évek óta elsőnek és leghíresebbnek ismert:

KÖKÜLLÖMENTI első szőlőoltvány telep

tulajdonos: *CASPARI FRIGYES*, Medgyes 37 sz. (Nagykanizsa megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni! Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkezett elismerő levelek, emellett minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől úgy szó, mint iránshírlégg bizonyítást vehetnek magának fenti szőlőtelep feltételei megbízhatóságáról.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐOLTVÁNYISKOLA
AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELLETT LÉTESÜLT
MILLENNIUM TELEP
NAGYÖSZ TORONTÁL N.
TERJEDELME 500 KAT.NOLD
KESZLET 500 MILLIÓ
ÁRJEYZÉN IMBYEM

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM

Hangya-Sósorszesz
törvényesen védve. 2216
Legjobb fájdalomcsillapító, nélkülözhetlen háziszser bedörzsölésre.
Nagy üveg à 1.50 K. Kis üveg 80 fill.
Kapható Nagykanizsán: Gyógyszertárakban, *Armuth* Nathán és társa, *Neu* és *Klein* fűszerüzletében, *Bader* Henrik (Csengery-út) és *Drogeria* a „Vörös kereszt”-hez.
Számos elismerő levél!

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hozzá:

Egy hónap	1.— K.
Negyedévre	3.— K.
Félévre	6.— K.
Egész évre	12.— K.

Postai szétküldéssel:

Egy hónap	1.50 K.
Negyedévre	4.50 K.
Félévre	9.— K.
Egész évre	18.— K.

Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.

Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésben, Városház-palota; ide intézendők az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Mulatságok, ball kimutatások és magánközlemények soronként 50 fillér.
Eljegyzési és sarkatási értesítések díja 5 kor.; előfizetőknek 3 korona.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Tarlózások.

Nagykanizsa, február 24.

Szerbiában közeledik a krízis. A zavaros helyzet élesebben kezd kialakulni s van remény arra, hogy Szerbia nem bocsátkozik bele az oktalan és könnyen végzetessé válható kalandba. A király határozottan a béke pártján áll s a lemondott kormány helyett alakítandó minisztérium vezetését csak olyan férfira hajlandó bízni, aki a bonyodalom békés megoldására törekszik.

Pasic, az ó-radikálisok vezére a háborút az országra és a dinasztíára is végzetesnek mondta s ezen a véleményen van az összesküvőknek még mindig jelentős pártja is. A békés hangulatra valószínű nagy hatással van a hatalmak intervenciója és Oroszországnak közbelépése a béke érdekében.

György trónörökös ugyan még egyre lévit és harcot hirdet, de nem valószínű, hogy eszelős beszéde eredményes legyen. A szerb egyetemi ifjúság nagy garral hirdetett gyűlése a zágrábi felségárulási pör dolgában csendesen folyt le, mindössze egy nagyhangu, zavaros határozati javaslatot fogadott el a megjelent ötezer főnyi tömeg.

*

Megegyezésünk készen van Törökországgal. Az aláírás még e héten meglesz s ezzel kapcsolatban egyre kedvezőbb hírek érkeznek a bojkott megszűnéséről. Több helyen hivatalosan is bejelentették a bojkott végét.

A bolgár királyság elismerése dolgában újabb esemény nem történt. Oroszország elismerése talán néhány nap múlva meglesz s eddig csupán a porta izgatottsága miatt késett, mely az első ilyenü híre keletkezett.

A Vladimir nagyherceg temetésére Pétervárra érkezett Ferdinándot hivatalosan fejedelmnek címezték, de apró formalitásokban megnyilvánult az elismerésre való hajlandóság. Így a disszidátot vezető tábornok cári felségnek szólította a bolgár uralkodót.

*

Különböző helyekről kapunk az értesítést, hogy a közeli Szlavóniában egy ág. ev. esperes sorra járja a községeket s hitközségi gyűléseken izgat a magyar iskolák ellen. Arra szólítja fel az ág. ev.

hitefekezethez tartozó német ajku híveket, hogy gyermekeiket vegyék ki a Julián és máv. iskolákból s taníttassák inkább horvát iskolákban, minthogy a magyar nyelvre Horvátországban nincs szükség. Ugyanezen oldalról már kísérlet történt arra is, hogy a Szlavóniában létező ág. ev. hitközségek elszakadjanak a magyarországi egyházmegyétől s talán Zágrábban egy önálló ág. ev. püspökség állíttassék föl. De ez a terv kudarcot vallott. A páuszláv pap a magyar állameszméhez hű németiséget akarja ellenségünké tenni, azt a németiséget akarja ellenségünké tenni, azt a németiséget, a melynek érdekei és törekvései teljesen azonosak a szlavóniai magyarokéval. Örömmel jegyezzük meg, hogy a magyar iskolák ellen irányult emez aknamunka ez ideig nem vezetett eredményre. Minden rábeszélés meghiusult a hazafias németiség bölcseségén és józan belátásán. Nem akadt eddig német szülő, aki felült volna ennek a törekvésnek s kivette volna gyermekét a magyar iskolából.

Közgyűlés előtt.

Franz, vagy házi kezelés.

A város villamos bizottsága ma este még ülést tart és ezen véglegesen megalkotja előterjesztendő véleményét.

Nem tudjuk, mit fog javasolni a bizottság, de mi nem sokat remélünk az esti üléstől, amint hogy nem lehetünk zavartalan bizalommal mindazokhoz, kik december 3-án a Franz céget kiengedték az obligóból. Már pedig a bizottság is ezek közé tartozik. Kétségtelen, hogy a bizottság, mely az utolsó pillanatban véleményt változtatott és mindazok, kik további alaposabb tanulmányozás ürügyével elodázták a végleges és kedvező megoldást ma szemben vannak a Franz cég ajánlatával szemben. Nekik ezt ellenezniök kell, mert ha a közgyűlés elfogadja Franz mai ajánlatát, a város színtérképe az elvesztett öt esztendő az októli, kik utolsó pofonok osztogatásának élvezetéről ettől a várost megfosztották. Nekik állniok kell a sarat; történjen bármi: egyelőre nem szabad bebizonyulnia annak, hogy ők december 3-án helytelenül cselekedtek, vagy legalább is elszámították magukat. Pedig akkor nagyon világos volt a helyzet, amint hogy a következők azt is igazolták, hogy a tanulmányozás vágy tisztán ürügy. Ki akar ma még tanulmányozni? Ki nem érti az ajánlatot? Sőt ki nem lett egyszerre szakértő, mihelyt a városi kezelés és a komplikált ideiglenes villagítás kérdése szóba került.

Merészség lenne az a gyanúsítás, hogy a közgyűlési teremben bárki is szem elől akarná tévesztetni a város érdekeit, de emberi sajátosságok mellett kikerülhetetlen, hogy akár öntudatlanul is ne vegyüljenek egyéni, érzelmi momentumok a városi érdekek szolgálatának tisztos törekvéseivel. És mint a ma uralkodó hangulatból kivethető: vegyülnek is. Azok, kik előidéztek, ma is védeni akarják a cég elmúlt december 3-ikát amit pedig nem védeni, hanem jóvá tenni kell. Azzal kell jóvá tenni, hogy ne zavarják tovább az ügyet, ne görditsenek újabb nehézségeket a végleges megoldás elé, ne vigyék neki a várost kiszámíthatatlan bonyodalomnak, apró hiszagi kérdéseket ne akarjanak olyan kétes kísérletezésekkel megoldani, melyek ma keresztülvihetetlenek, melyeknek a végét, eredményeit senki nem számíthatja ki. Engem, egyénileg, sérti, de a várost nem sérti meg egy alkudozó kereskedő és az ezzel szemben táplált érzelmeik nem befolyásolhatják a világosan kidomborodó városi érdekeket. Ezek az érdekek pedig tiltakoznak az ellen, hogy biztos, meglevő, nagy előnyöket kockáztassunk, midőn talán a mérleg másik serpenyőjében ugyanily biztos, nagy károsodás foglal helyet.

A husz, vagy huszonötévi koncesszió kérdésével már nem foglalkozunk bővebben. Reánk nézve a 20 évi járna előnyvel, de megértjük a Franz cég ragaszkodását a huszonötözhöz. Erre ugyanis letelne az 5 szerződésének teljes negyven éve, amelyből nem akar engedni akkor, midőn az egyéb feltételeket az 5 hátrányára megváltoztatják és midőn töle újabb, nagyarányu beruházásokat követelnek.

A cég a bizottsággal és a tanácsal megállapította a szerződéstervezetet és ezt az egyéb tervekkel együtt ma benyújtotta a városhoz. Az ajánlatból megemlítjük a következő pontokat:

A cég kötelezi magát, hogy a város területe szerinti utvonalon három kilométernyi utvonalon kábelvezetékét létesít;

A közvilágítás évi 8000 koronáért látja el és ezért 300 egész éjjeli lámpát ad, megadja a kívánt mennyiségű félelmeiket és az ivólámpákat. Évente 98 ezer kilowatt áramenergiaiért bocsájt a város rendelkezésére. Tehát még sok lámpát szerelhet fel a város, anélkül, hogy ez pénzbe kerülne.

A város ellenőrzési joga majdnem korlátlan. Az ellenőrzési jog kiterjed az egész üzemre és berendezésre. A malomtelepen egy, a modern technika eszközével felszerelt mérőszobát állíttanak kísérleti célokra; ez a város szakértőinek rendelkezésére áll.

A felsoroltakon kívül sok szigorú intézkedést tartalmaz a tervezet, melyek a vállalkozót kötelezéseknek pontos teljesítésére szorítják. A tervezet 15 évi tapasztalat alapján precízre készült, hogy minden félreértést és belemagyarázást kizárjon.

Telefoncenzura.

Tilos a háboru.

— Saját tudallónktól. —

Bár a szerződés kétségtelen igen nagy előnyöket biztosít. Az eddigi állapothoz képest a legelőnyösebb változást jelenti. Ennek az előnyei megvannak: bizonyosak. Megvannak e és bizonyosak-e a másik megoldás előnyei is?

Nem. Sőt a legugyobb mértékben kétesek és bizonytalanok. Mindenekelőtt a megváltás bonyodalmas és kockázatos kérdése mered elénk, melyet figyelmen kívül hagyni akkor sem lehet, ha az erre való hivatkozást terrorizálásnak minősítik is. Igenis számolni kell egy nagy perrel, mely kedvezőtlen esetben városi csődöt okozhat.

Utána az ideiglenes világlítás kérdése következik. Akik mellett vannak, azt mondják, meg lehet oldani. Mindenek előtt arra alapítják a véleményüket, hogy a vezetéseket a város rögtön használatba veheti, holott a szerződés szerint ezek csak akkor szállhatnak vissza a városra, „ha a megváltásuk ténye bebiztosított”. Vagyis ha a Franz cég ki lesz fizetve, esetleg több esztendő per befejezte után.

Az előttünk kiszámíthatatlan technikai bonyodalimoktól eltekintve, még csak a következőkre utalunk: Bizonyos, hogy Nagykanizsa egy esztendőn át kétségbeesett világlítási bonyodalimokkal fog küzdeni és ezek a mizériák, ez a nyomorúságos állapot az egész városba fog kerülni a városnak, mint az esztendői közviláglítás költsége, ha a Franz-féle szerződés érvényesül. Csak egy példát említenek: mint halljuk, a legolcsóbb lokomobil, melyet a városnak rögtön szállításra ajánlanak, 200 ezer koronába kerül. Hatalmas összeg ez, melyet, lehet, hogy a sárba tiprunk, mert nem egészen bizonyos, hogy ez az ideiglenes világlítás előjára kapkodó gyorsasággal beszerzett másina alkalmas lesz-e a végleges telep céljaira is. Franztól most újabb félmilliósi beruházást követelnek, a mi városi telepünket pedig elronthatja egy meg nem felelő lokomobil. Óriási, fedezhetetlen költségek fenyegetnek: honnan vesszünk mi akkor még kábeleket és vasoslopokat, melyet Franztól ma követelünk?

Csodálatos pazarsági mániába esett egyszerre ez a város, melynek eddig a fillérekkel is fucarkodnia kellett. Hajlandó meglevő, biztos, nagy előnyöket kockáztatni olyasvalamire, ami esetleg ugyanilyen irányu károsodást jelent. Igaz, hogy általánosságban üdvös, kívánatos, egyszerű, jövedelmező dolog a házi készlet, de nem nálunk, nem a jelen esetben, midőn a város csak egy kockázatos nagy szerencse és irratatos pénzt fogyasztó ideiglenes világlításon át juthatunk el!

Ha a közgyűlési teremben hoinap a közéleti lelkiismeret kötelességérzése és belátása uralkodik, de fog fejeződni a villamos ügy a város nagy hasznával. Minden más eset, még az elhalasztás is kiszámíthatatlan eredményekkel járhat.

Ezek megmásíthatatlan tények, igazságok, melyeket bárki letagadhat, de nem cáfolhat meg.

Bár a hivatalos sajtóapparátus erősen tagadja, bizonyos, hogy a telefon és a távíró a vidéki lapok részére nem továbbítja a Lábórus híreket. A mi tudósítók, ki egy félhivatalos könyvomatónál működik, tegnap már meg sem kísérelte, hogy belgrádi híreket telefonáljon, mert — ha jól emlékezünk, — szombaton a mi összeköttetésünket is megszakították pontban akkor, mikor a háborura került a sor. A telefoncenzurára vonatkozólag érdekes adatokat szolgáltat egyik vidéki lap-társunk. A lap a következőket írja:

Este 9 órakor és éjjel 12 órakor kapjuk a budapesti és külföldi híreket a Pester Lloyd szerkesztőségétől. Amint a tudósító a szerbiai híreket kezdte a telefonba diktálni, hirtelen szétszakadt az összeköttetés.

— Mi az, nagysád? — tudakoljuk a mi központunktól.

— Elromlott a vonal. Majd adok másik vonalat.

Pár perc múlva újra adja a Pester Lloydot. A tudósító magyar politikai híreket ad le s a telefon kitűnően működik. Azután ismét szerbiai híreket közöl. Ekkor újra szétkapcsoltak bennünket.

— Mi történt, nagysád? — kérdezzük ismét a központtól.

— Megint elromlott a vonal — mondja.

Mi azonban már nem hittünk ebben és erőlyesen követeltük a zavartalan beszélgetést. A mi központunk szolt budapesti kollégájának:

— Adja ezt a számot!
Amire a budapesti központ haragosan szolt:

— De nagysád, hiszen tudja, hogy a szerb ügyeket nem szabad továbbítani. Vonalfelvágások örködnek.

Ezt mi véletlenül meghallottuk, mert a kagylónkat nem tettük le. Ekkor aztán már megértettük, hogy a telefonközpont cenzurát gyakorol a szerbiai hírek fölött.

Hírek.

— Vármegyei tisztviselők fizetéssszabályozása. A vármegyei alkalmazottal illetmény-szabályozásának kiegészítéséről a bel- és pénzügyminiszterek által 1906-ban kiadott utasítás úgy rendelkezik, hogy a szolgálati idő számításánál csak az ideiglenes nyugdíjazást megelőzőleg ugyanazon fizetési osztályban eltöltött szolgálati idő számít. E rendelkezés szerint tehát a nyugalmazott állapotban töltött idő csakis az ideiglenesen nyugdíjazottaknál nem számítja meg a magasabb illetményre igényt biztosító szolgálat idejét. A legtöbb vármegyei nyugdíjszabályrendelet azonban az ideiglenes nyugdíjazás módját nem ismeri és mert az ideiglenes nyugdíjzárás a törvényhatóságoknál érvényben levő választási rendszerű fogva a vármegyei tisztviselőkre ugy sem alkalmazható. A bel- és pénzügyminiszter utasítása tehát a vármegyei tisztviselőkkel szemben sok esetben méltatlanságra vezet, mert hátrányosabb helyzetbe juttatja őket. Ezen hátrányosabb következményeket fölismerte már a kormány is. A belügyminiszter hatályon kívül helyezte tehát ezen sérelmes utasítást és mint egy ma érkezett leiratában értesíti az alispáni hivatal, hogy a pénzügy-

miniszterrel egyetértőleg úgy rendelkezik, hogy a szolgálati idő leszámításánál az ugynevezett kedvezményes évek, továbbá a helyettes minőségben és nyugalmazott állapotban töltött idő be nem számítható. A nyugdíjazást megelőzőleg eltöltött szolgálati idő azonban már igenis számít. A belügyi kormány ezen intézkedése általános megelégedést keltett a vármegyei tisztviselők körében, mert ez egy reájuk nézve sérelmes intézkedést szüntet meg.

— A Balatoni Szövetség legutóbbi közgyűlésén tiszteletbeli tagjává választotta Sztéryni József kereskedelmiügyi államtitkár a ki a megválasztást a szövetség elnökségéhez intézett következő levélben köszönte meg: Tiszteletes Elnökség! E hónap 2-án kelet nagybecsű átiratából őszinte örömmel értesültem arról a megtiszteltetéséről, melyben a Balatoni Szövetség engem részesíteni méltóztatott. Kérem a tekintetes Elnökséget, fogadja ezéért őszinte köszönetemet és tolmácsolja azt a t. szövetség előtt. Nagy örömmel fog szolgálni, ha a t. szövetség hazafias és közhasznú, a Balaton vidékének fölvirágztatására irányuló törekvését előmozdítatom. Kiváló tisztelettel Sztéryni.

— Nagy idők tanuja. Kozáry György volt negyvennyolcas honvéd 80 éves korában meghalt a zalamegyei Túrjén. Az öreg dicőseges idők tanuja volt. Résztvett Budavár bevételénél, több győzedelmes harcban és végül ott volt a gyászos Világosnál. A nagy idők vitézét vasárnap temették Túrjén, igen nagy részvéttel. Ravatalánál Lernár plebános mondott magas szónoklást a gyászbeszédet.

— Eljegyzés. Szenthe Margit okl. polg. iskolai tanítónő, Szenthe Ferenc nagykanizsai magy. kir. állatorvos leánya, eljegyezte Hajdu Aladár, bellatinai urodalmi tisztartót.

— Maró Gergely bolyong... Szomorú emlékeztető tanára a kaposvári főgimnáziumnak a nagykanizsai származású Surányi Károly, vagy ahogy jobban ismerik: Kacádárúmcsináló Maró Gergely csak bojong, csak bolyong... A hivatalos lap mai száma közli, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter Surányi Károly (alias Maró Gergely) dévai főreáliskolai tanárt hasonló minőségben a kőrmöcbányai főreáliskolához áthelyezte. Hasonló minőségben! Pedig, ha jól tudjuk Déváról azért kellett elhelyezni, mert a tanártársai kijelentették, hogy nem működnek együtt vele! Most tehát Kőrmöcbányára kerül — hasonló minőségben!... Nagyvitékü Maró Gergely bolyong egyik városból a másikba.

— A kivándorlás korlátozása. A belügyminiszterium egy ma érkezett leirata értesíti az alispáni hivatal, hogy a Cunard Line hajózási társaságnak 1904-ben adott azon engedélyt, hogy magyar kivándorlókat az észak-nyugati európai Hamburg, Bréma, Antwerpen kikötőkre keresztül is ekszportálhat, hatályon kívül helyezi és a kivándorlás egyedüli irányának Fiuméi határozza meg.

— Tizennyolc ház lángokban. Óriási tűzvész pusztított vasárnap, Vasvárosfalui községben. A falunak majdnem fele mártalékán esett a lángoknak. Tizennyolc lakóház, 30 melléképület leégett. A nagy szélviharban az oltás szinte lehetetlen volt és a vidék egybegyűlt túrultósága a legnagyobb erőfeszítéssel sem tudott gátat vetni a veszedelemnek, mely csak akkor szűnt meg, amikor az egész utcacsor leégett és egy közbeeső nagy kert újja állta a lángoknak. A tűr, amint eddig megállapítható volt, Csordás István házában keletkezett. Csordásnak öt tehene bennégett az istállóban. A község a pusztulás borzasztó képét tárja a

szemléltet elő. A vizsgálatot még nem lehetett megtartani és így a közelebbi adatok a rettenetes hírvésztől még ismeretlenek.

— **Német nyelvörök** *Rechnitzer* Amália kisasszony, kinek Krenfeld Ida kisasszonnyal együttesen tartott francia-angol-német nyelvkurusa a legnagyobb látogatottságnak örvend városunkban, holnaptól kezdve *német kálondórák* adására is vállalkosik. Akik a kurzusokat látogatják, mindnyájan el vannak ragadtatva a kisasszony gyakorlati értékű tanítási módszerétől és főleg a gyengébben előrehaladottak óhajának tesz eleget ónagysága, midőn privátleckeik adását vállalja. Jelenkezéseket a magánórákra Rechnitzer Mór osemegyekereskedésében (Krszásbó ter) lehet teljesíteni.

— **Sikkaasztó tejeskocnis.** Üzv. Benicsky Gáborné, szül. gróf Batthyány Iona romogyszentmiklósi uradalmában szolgált kocniként Nagy István, aki Nagykanizsára szállított tejet. E hó elején bosszúta a havi számlák összegét, de mindeddig nem szolgáltatotta be az uradalmi pénztárba. Hitegette, amit gátta a tisztartót, míg végre ziderült a turpisság a tejeskocsist sikkaasztó miatt feljelentették.

— **Harapós ember.** Nem kutya, hanem ember marcangolta össze annyira *Németh György* molnári gazda fejét, hogy ezt haldokolva szállították a nagykanizsai kórházba. — *Németh* és *Bestián György* szepetneki legény együtt mulattak Szepetneken és mikor végül összevesztek, *Bestián* elkapta a barátja fejét és azt borzalmasan összeharapdálta. Az állati *Bestiánt* följelentették.

— **Elvesztett.** Hushagyókedden délután a Casino-épület előtt elvesztett két darab aranygyűrű. Kérteik a megtalálót, hogy adja át azokat a rendőrségnek, ahol megfelelő jutalomban fog részesülni.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gózmű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvriró és pilasirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19. — **Elváltia** szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

— **ÓRÁT** venni vagy javítani a legjobban **SZIVÓS ANTAL** műrészénél lehet, u. o. egy megfelelő szeműveg már egy koronáért kapható.

— **SZEKELYI LAJOS** első nagykanizsai tehénnemű gózmű-szállító és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykörös-utca.

vadházasságban él: *Illés Istvánné*, szül. *Scalál Zsuzsánájával*.

Asszonyi sze-kély, vagy mi lehetett az oka: ez év elején *Scalál Zsuzsánia* visszatért hitles férjéhez, *Illés Istvánhoz* kit két évvelzed előtt hűtlenül elhagyott. De szeretőjével sem szakított. Igen gyakran, amikor csak szeret tette, összetalálkozott azzal egy-egy bizalmasabb órára a karli erdőben. Ezek a találkozások azonban az utóbbi időben nem voltak ment minden prózaí részletektől sem. A régebbi időkből datálódott még az asszonynak valami 60 koronás követelése. Emléke folyton zaklatta *Sipost*. A páztorórák így nagyon sokat veszítettek édességükből. *Sipos Sándor* nem tudott fizetni, de nem is akart. Az asszony folytonos követeléseivel annyira fölingerelték, hogy az a szőnyvű terv fogamzott meg az agyában, hogy ha az asszony még egyszer kéri az adósságot, megöli.

E napokban *Sipos Horvát Károly* megyeri lakostól ellopott egy vadászfegyvert. A legközelebbi találkozásra már fegyveresen ment; bár nem is gondolt arra hogy azt már használni is fogja. Bizonyítja ezt az a körülmeny, hogy két liter bort és enniivalót vitt magával az erdőbe, hol *Illésné* már várakozott rá. Az étel-ital elfogyott, az envelgést is megelégették, az asszony megint csak a 60 koronával hozakodott elő. A kisebb beitalozott ember dühösen kiáltott rá az asszonnyra, hogy menten agyonlövi, ha még egyszer kéri a pénzt. *Illés Istvánné* talán tréfára vette a dolgot, avagy sz ítal neki is a fejébe szállt; megfogta a fegyver csövét, odaillesztette a melébe és kihívó módon ingerkedett a földühödött emberrel:

— A szívembe lölj, ha meg akarsz ölni, de a pénzemet add vissza azt mondom!

Az indulatos ember megrántotta a kakast, a fegyver eldőrdült és az asszony szíven találva, holtan bukott az erdő avarjára. A halálos páztorórától tudomást szerzett a csendőrség és a gyilkosságba esett deresfejú szeretőt letartóztattá

Táviratok és telefonjelentések.

Budapesti, február 24. A képviselőház mai ülésén *Justh Gyula* elnökölt. Felolvasták az interpellációs könyvet, melybe *Mezősi Vilmos* jegezt be interpellációt a miniszterelnökhöz és kérte, hogy igyeke, hogy a háboru küszöbön áll és kitől is már csak napok kérdése. Özintén fölvilágosított kér és amennyiben a hírek tulzotak, a miniszterelnök nyugtassa meg a gyermekekért aggódó szülőket.

A Ház a harmadszori olvasásban is elfogadta az unjonclétszámról szóló javaslatot és áttért az unjoncmegajánlási javaslat tárgyalására.

Parkasháry Zsigmond bizalmatlan a kormány iránt, mert megszegte a vállalt paktumot.

Elnök figyelmezteti, hogy itt paktumról nem beszélhet. Erre *Parkasháry* szó nélkül leül.

Nagy György kritizálja az elnök eljárását. *Elnök* figyelmezteti, hogy az elnök eljárását nem szabad bírálni és ha folytatja megvonja tőle a szót.

Nagy György szövetve beterjeszt egy határozati javaslatot, melyben azt kívánja hogy a javaslatot vegyék le a napirendről és helyébe a bankügvet tázzék napirendre. A király *Bécsbe* cíltáta *Kossuth Ferencet* és *Justh Gyulát*, hogy tudtuk adja, hogy az önálló bankból semmi sem lehet. A javaslatot nem fogadtá el.

Szünet után *Kmetty Károly* beszélt. Az ülés folyik.

Kossuth Ferenc hazatérése.

Pozsony, február 24. A gyorsvonat, melyen *Kossuth Ferenc*, gróf *Apponyi Albert* és *Szterényi József* Bécsből Budapestre utaztak, délelőtti fél tí órakor ide érkezett. Itt már várt a vonatra *Rakovszky István* képviselőházi alelnök, ki felzárta *Kossuth Ferenc* kocsijába és a miniszterekkel tovább utazott.

Kornfeld báró.

Bécs, február 24. A király *Kornfeld Zsigmond*-nak, a Hitelbank elnökének és utódainak a bárói méltóságot adományozta.

Hódossy Imre meghalt.

Budapest, február 24. *Hódossy Imre*, a kiváló államférfiu, a budapesti ügyvédi kamara tiszteletbeli elnöke, ki a szabadelvű párti éra alatt egy ízben igazságügyminiszteri jelölt is volt, ma délelőtti 69 éves korában meghalt.

Háborus bonyodalmak.

Bécs, február 24. *Forgách* gróf belgrádi követünk Bécsbe érkezett a ma hosszasan tanácskozott a közös hadügy- és belügyminiszterekkel.

Bécs, február 24. Katonai körökben hirc jár, hogy háboru esetén *Klobucsár* honvédségi főfelügyelőt fogják megbízni a fővezérlettel.

Konstantinápoly, február 24. Az *Ikdam* értesítése szerint Bulgária titokban még mindig folytatja a katonai készülődéseket.

Zimony, február 24. A belgrádi 7. sz. gyorsvonat ma nem érkezett meg, ami igen nagy feltűnést kelt. A belgrádi posta is kimaradt.

Belgrád, február 24. A király mégis *Zsifkovics* tábornokot nevezte ki hadügyminiszterre, aki előbb vonakodott a tárcát elfogadni. *Zsifkovics* határozottan a háborus párt-hoz tartozik s ezért kinevezése nagy jelentőségű.

Bécs, február 24. Az *Augsburger Zeitung* arról értesül, hogy Ausztria-Magyarországon a 15. 13. 7. sz. hadtestek mozgósítása március 1 ére várható. Az augsburgi ujság hírért nem erősítik meg.

Értékpapír tőzsde

— Mai árfolyamok. —
(Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nyughyánzai főhjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 721. — Osztrák hitel részvény 619.50. 4%, magyar koronajáradék 90.95. Kereskedelmi bank részvény 3270. — Salgótarjáni közszabánnya részvény 570. — Rimanurányi vasmű részvény 518. — Adria tengerhajósás részvény 390. — Hazai bank részv. 267.—.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Kőszáru-üzlet.

Buza kereslet hiányában 5-10 fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet.

Buza 1908. április 13.40. Buza 1909. október 11.48. Rossz 1909. április 10.60. Rossz 1909. október 9.70. Zab 1909. április 8.89. Zab 1909. október —. tengeri 1909. május 7.44. Repce 1909. aug. 14.60.

Fogzas.

Ugyan adjatok a szenvedőnek SCOTT-féle Emulsiót és kíméltétek meg álmatlan éjszakától. A fogak minden fájdalom és bélbaj nélkül bujnak elő, fehérek, erősek és egynenek lesznek.

A gyermek szereti a **SCOTT-féle Emulsiót** és készségesen fogja azt szedni. Az emésztést, ha meg van zavartva, mindenkor helyre állítja és előmozdítja.

Az Emulsió valószínűsége, hogy a SCOTT-féle emulsió nem fogja meg a halat, hanem a halat a kezük fogja meg.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerárban.

A kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás
SALVATOR
vese- és hólyagbetegségeknél, köbvednyéknél, cukorbetegségnél és húrurak bántalmazásánál kiváló hatás. Természetes vasmentes savanyviz. Kapható ártáryutáerkedésekben vagy a Széchenyi-Lipóczy Utca 10. sz. Aláírtatván Budapest, V. Rudolfsplatz 7.

Véres dráma az erdőben.

— Gyilkosság a páztorórán. —

Agyonlőtte volt vadházasztársát.

— Saját tudósítónkól. —

Részleteiben, előzményeiben nem minden napli szerelmi drámáról ad hirt ma megyeri tudósítónk. — Egy ószbevegyült asju ember agyonlőtt egy asszonyt, husz even át volt vadházasztársát, aki husz év multán visszatért ugyan férjéhez, a viszonyt azonban nem szakította meg szeretőjével sem.

A véres eset részleteit a következők adják: *Sipos Sándor* megyeri lakos 20 évig

1500 lap legjobb nyúnyrosal closepapir 40 f.
1000 lap " " " " 90 f.
1000 lap " " " " 1 K 20 f.

Fischel Fülöp fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

150 000 korona vagyonnal bíró hajadon, földbir
tokos leánya, 21 éves, férjért keres. Asonkivül
még több száz vagyonos parthle előjegyzésben
egy hogy minden igénynek bármikor megfelelhe
tünk. Forduljon minden házassulandó Schlesinger
öcshöz. Berlin 18.

Két kis gyermek

mellé kissasszony keresetlik, ki egyszerűs mind az
elemi iskola első osztályu anyagát tanítani tudná.
Cim: Fischl Jakob Dráskovecz.

Tűzifa-eladás.

Legjobb minőségű bükk-hasábfát méterölen-
kint 36 koronáért azonnal házhoz szállít

KONDOR ADOLF fabizományos Arany J. u. 2.

Megrendeléseket elfogadják még: Kondor
Ödön Fő-ut, Schlesinger Izidor Ötvös-ter
és Jedovác BÉla Magyar-útv.

Ezelőtt ha valaki elrontotta a gyomrát, elvesztette érvágyát vagy
székesszűrésben szenvedett s ebből kifolyólag gyomorégése,
gyomorfajdalma, vagy fejfájása támadt vagy nagyon elhízott, képtelen
volt az undorító ízű keveréket, piúákat, teákat vagy keserűvizeket hasz-
nálni, melyeket igen gyakran gyomra nem tűrt meg s azokat ki is hányta.
MOST szélségtelen magát hanyargatni, mert az

INDA-CUKORKA

ize a legkellemesebb, hatása pedig minden eddig létező haszajtó és
gyomorjavító készítménynél sokkal jobb. Nem csak felnőttek, de a gyer-
mekök is igen szívesen beveszik s meg csecsemőknek is adható. Ha evés
elött megessük 1 vagy 2 darabka Inda cukrot, akkor bármily erős
székrekedés is van, azt görcsök és erőlködési fájdalmak előidézésé-
nélkül 1 vagy 2 óra alatt megszünteti. Ha pedig evés után bevesz 1
darabka Inda-cukrot akkor gyomra kitűnően fog emészteti s érzé-
batalmassz fog gyarapodni és székszűrését is gátszám 1-sz. Ha gyomor-
égést, savanyu felbőgödést érez, 1 darabka Inda cukor azonnal megszünt-
teti azt. Azok kik túlságosan elhízottak és karcsubbak akarnak lenni, egy
bizonyos ideig használják rendszeresen az Inda-cukorkát s rövid idő
alatt tapasztalni fogják annak kitűnő hatását. Szóval ha Inda cukor a
legjobb gyomoroszabályzó. Minthogy pedig egészségtünk alapját a gyomor
rendszer működése képezi, mert az vékel fel s táplálkozára szűs ételket és
italokat s azokat megemésztve vér alakjában a testbe juttatja, azért hasz-
náljunk általában Inda-cukorkát s akkor gyomrunk mindig rendben lesz.

KAPHATÓ MINDENÜTT! Ara 1 tegercsnek (10 darab) 40 fillér. 2575-10

Készít: Balázsovich Sándor sepsziszentgyörgyi Korona gyógyszertára és székelyföldi gyógyszermekeket feldolgozó szaklabora-
toriuma, Sepsziszentgyörgy.
Közöneti rakár: Budapest, VII. ker., József-utca 35-37. sz.

Aranyozások,
szalagok nyomása,
könyvkötészeti munkák
FISCHEL FÜLÖP FIA
legjobban berendezett és felsze-
relt könyvkötészetében készílnék
Nagykanizsán.

878. 1909. tk. számv.
Árverés hírdetmény kiadván.
Zalamegye összesített árverára végrehajthatóknak —
Sebők István elleni 240 K 70 fillér és járulékaik iránti
végrehajtsai ügyében a Zala című újság február 10-iki
számában az árverés megtartására kitűzött óra lévoan
léteztet közzé, mert az árverés folyó évi március
12-én, Polán d. e. 9 órákor, Becehelyen ugyanazon
napon d. e. 11 órákor, Egyedülán ugyanazon napon
d. u. 3 órákor, mindgyik helyen a községi bíró háza-
nál lesz megtartva.
A kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.
Letenye, 1909. évi február hó 21-ik napján.
Dr. Forbár László
kir. a járásbíró.

Palkó Péter képesítővel
" bíró " z
építő és vállalkozó
Nagykanizsa, VI. ker. Vörösmál-utca 63. sz. (Bajji házban.)
Elvállal: mindennemű újépítet, emeltes há-
zak tartozásait és javításokat meold
ának mellett Kélműgyártást és turkakat felmőltetés-
készségek. Levélbeli ártmésítésre személyesen megje-
menek, vagy levélben válaszolok.
E u. érd. közönség bizamaí kérem.

Elegáns, kevéssé használt!
Salon butor
egészben vagy darabonként igen jutányos
áron kapható — Bővebbet a »Zala« kiadó-
hivatalánál 2582

**Szülő-
oltványokat**
szülit fajtis-
taságáért jót-
álva, legdusabb választékban a már évek óta első-
nek és legmegbízhatóbbnak ismert:
KÖKULLÓMENTI
első szülőoltvány telep
tulajdonos: CASPARI FRIGYES, Medgyes 37 sz.
(Nagykanizsa megye).
Tessék képes árjegyzéket kérni!
Az árjegyzékben található az ország minden részéből
érkesztett elismerő levelek, ennelfogva minden szülő-
birtokos megrendelésének megteete előtt az ismerős
személyiségektől úgy szó, mint irashallig bizony-
ságot szerekel meának fenti szülőtelep feltétel-
megbízhatóságáról.

Hangya-Sósorszesz

törvényesen védve. 2216

Legjobb fájdalomcsillapító, nélkü-
lözhetlen háziszser bedörzsölésre.
Nagy üveg á 1.50 K. Kis üveg 80 fill.

Kapható Nagykanizsán: Gyógyszertárakban,
Armuth Náthán. és társa, Neu és Klein
fűszerüzletében, Bader Henrik (Csengery-
út) és Drogeria a „Vörös kereszt“-hez.
Számos elismerő levél!

1655/908.

Hirdetmény.

Muraszenti-máriai közságvben Nagyboldog-
asszony napján, augusztus 15-én, a nagy-
méltóságú m. kir. kereskedelemügyi miniszter
84898/IV. 908. sz. a.

kirakodó bucsuvásárt

engedélyezett.
Ezen bucsuvásár engedélyezésével a hívó
közönség régi óhaja ment teljesedésbe és az-
zal hozatik köztudomásra, hogy itt bármimemű
ipárcikkek elárushatók, illetve beszerezhetők.
Kelt Muraszenti-mária, 1909. év.
Előljáróság.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.Kiadóhivatal:
Fischer Földp. Fia könyv- és papirkereskedésben, Városház-palota; ide intézendők az előfizetések és hirdetések.Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Műveltség, béli kimutatások és magánközlemények soronként 50 fillér.

Eljegyzési és esketési dírtételek díja 5 kor.; előfizetőknél 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz érve:

Egy óra	1.— K.
Negyedévre	3.— "
Félévre	6.— "
Egész évre	12.— "

Postai szétküldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.— "
Egész évre	18.— "

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felelős szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ LAJOS.

Az utazó ipar, és kereskedelem.

Nagykanizsa, február 26.

Figyeljük a Nagykanizsán történő dolgokat és úgy véljük, hogy kötelességünk megírni, ami itt következik.

Ha városunk iparosaival, kereskedőivel beszélgetünk, majdnem valamennyien panaszkodnak. Rossz az üzlet-menet. Nincs forgalom. Az emberek a pénzükön ülnek.

Aki ennek okát mélyebben és körülmenyesebben nem kutatja, az egyszerűen belenyugszik abba, hogy ez így van, — ez igaz. Legfőleg az élelmi cikkek megdrágulására gondol, és azt mondja, hogy az emberek most kénytelenek megeenni azt a pénzt is, amit előbb a ruházatkodásban való fényűzésre vagy egyéb kényelmi cikkekre költöttek.

Aki azonban szorgosabban, éberebben figyel és mélyebben kutat, hamar megállapíthatja, hogy nem ebben gyökerezik a baj.

Aki jól megfigyel minden mozzanatot, ami csak városunk iparára vagy kereskedelmére nézve jó vagy rossz hatással lehet: az megállapíthatja azt az eltagadhatatlan valóságot, hogy Nagykanizsáról az utazó iparosok és kereskedők minden esztendőben ezereket tesznek zsebre. Megállapíthatja, hogy ez a házaló vagy utazó ipar és kereskedelem Nagykanizsa iparának és kereskedelmének minden esztendőben nagy, érzékeny vérvetést okoz. Ezért szenved vérszegénységben a mi iparunk és kereskedelmünk; ezért nem bír egyszer már igazán meggyamosodni.

Ezt a vérszegénységet okozó bajt okvetlenül orvosolnunk kell.

Az orvoslást legelsőbben is a méltányosan érző és gondolkodó közönségnél magánál keressük. Annál a közönségnél, aki a mi városunk iparosaival, kereskedőivel állandóan egy levegőt sziv, együttélésnél fogva nagyon jól tudja, hogy ezeknek az iparosoknak és kereskedőknek jóléte biztosít haladást, fejlődést, föllendülést, fölvirágozást Nagykanizsának is. Náluk, a megrendelő, vásárló közönségnél van az orvoslás legbiztosabb módja. Ne vásároljanak, ne rendeljenek ipari és kereskedelmi cikkek utazó iparosoknál, kereskedőknél! Hiszen itt vannak a mi iparosaink és kereskedőink! Ezeknél is megrendelhetik, megkaphatják mind azt, amit az utazó, házaló

iparosoktól és kereskedőktől szoktak megvásárolni.

Az nem igaz; az csak naiv hiszékenység- vagy beteges képzelődésből eredhet, hogy Nagykanizsa iparosainál olyan minőségű árucikkeket nem kaphatunk.

Van itt minden. Csak méltóztassék elfáradni az üzletekbe és ott az árucikkek válogatásánál és minőségének elismerésénél ugyanolyan türelmet és méltányosságot tanusítani, mint a házaló, utazó kereskedői és iparosi megbizottakkal szemben.

De az a különös, hogy míg a házaló kereskedő egy kézitáskában vagy kissé nagyobb utazóládában hozott, többnyire selejtes holmikért minden nehézség nélkül ügyes rábeszéléssel százakat, ezeket zsebel ki 24 vagy 48 óra alatt: addig a helybeli iparosnak vagy kereskedőnek igazán csak ritka esetben sikerül megkapnia a legszolidabb portékáért is a megillető árt. Ezt már egészen más szemmel bírálja és korlátolt előkelőséggel fitymálja mindenki.

Ennek okvetlenül meg kell változnia. Ennek megváltoztatását jogosan várhatjuk és várjuk is a vásárló közönség lokalpatriotizmusától.

Ha közönségünk az orvosláshoz őszinte, becsületes jóakarattal hozzájárul: akkor már főlölegessé lesz minden egyéb intézkedés; szükségtelenné válik a házaló ipart és kereskedelmét ellenőrző hatóság szigora is; mert a házaló, utazó iparnak és kereskedelem vért apaszja — nem lesz többé talaja Nagykanizsán.

Zichy Aladár gróf a királynál. Bécsből táviratozzák a Budapesti Tudósítónak: Zichy Aladár gróf, ő feisége személye körüli miniszter, tegnap délelőtti tizenegy órakor Schönbrunnban külön kihallgatáson jelent meg ő feisége előtt. A kihallgatás, melyen a miniszter jelentést tett a királynak félóránál tovább tartott. Zichy Aladár gróf kihallgatásának a rendesnél nagyobb jelentőséget kell tulajdonítani, mert a feiség személye körüli miniszter nem hivatalos minőségben, hanem mint a néppárt vezére jelent meg a királynál hogy őt a néppártnak a bankkérdés dolgában elfoglalt álláspontjáról fölvilágosítsa és az aktuális politikai helyzetéről informálja. Miután ezzel mind a három koalíciós párt vezére, és a képviselőház elnöke is előterjesztést tett a királynak, már most a bankkérdés dolgában való kihallgatások sorozata véget ért.

A miniszterelnök bécsi utazása. Wekerle Sándor miniszterelnök a jövő hét elején Bécsbe utazik, hogy a Kossuth Ferenc andentiaja következtében támadt politikai helyzetéről és a bankkérdésben való tárgyalás meg-

kezdéséről jelentést tegyen a királynak. — Bécsi tudósítónk azt jelenti, hogy Wekerle vasárnap érkezik Bécsbe s a királynál való kihallgatása után Aehrenthal báró külügyminiszterrel fog tanácskozni. A magyar kormány jegyzékét a bank dolgában a jövő hét elejére várják Bécsbe.

A Társaskör válsága.

Mi a valóság.

— Saját tudósítónktól. —

Miután a helyi lapok egyrésze és a fővárosi sajtó is letárgyalták a Nagykanizsai Társaskör ügyét a nyomdafestéket látott sok tévedés és még több tendenciózítás után szükségessé látszik, hogy ebbe az odúzás ügybe az igazságnak egy fényugarával belevilágítsunk.

Tudósítónk ma illetékes helyen érdeklődött a kör közelmúltban történt eseményeiről. Értesüléseink, — melyek hitelessége minden kétségen felül áll, a következők.

Szó sincs arról, mintha a helybeli honvéd és közös tisztikar kilépése a Társaskört válság szélére vitte volna. Annak a valóságos 70 kültagnak kilépése már csak annál kevésbé érinthette érzékenyen a kört, mert a kilépett katonatisztek mindnyójának kültagok, s mint ilyenek csak felet fizetik a rendes tagsági díjnak. Ami a kétségteleenül rosszhiszeműen imputált antiszemita hátteret illeti, arra nézve elégséges csak annyit megjegyezni, hogy a körnek a legrégebb idő óta mindig mintegy 15—20 izraelita hivallású rendes tagja volt. Azzal az erőszakolt magyarázattal szemben, melyet a katonatisztek kilépéséhez a közönség uton-utárlan indokolásként liáz, a tényállás a következő.

Ki van zárva annak lehetősége, hogy a katonatisztek kilépésének indító okai az a körülmény szolgálhatna, hogy velük szemben a f. hó 20 iki piknik rendezése körül bármiféle méltánytalanság — vagy formásértés történt volna. Ennek a pikniknek története ugyanis a következő:

Január hó utolsó napjaiban a kör elhatározta, hogy pikniket rendez. E célból a választmány február hó első napjaiban választmányi ülést tartott, melyre a választmányiak katonatiszti tagjai is hivatalosak voltak. Az ülésen abban állapodtak meg, hogy a kör más tagjaihoz felhívást bocsátanak ki, melyben megkérdezik ezeket katonákat, civileket egyaránt, hogy mivel járulnak hozzá a piknik rendezéséhez.

A válaszadás határnapja február 13-a volt, amikor is a piknik-rendező bizottság megállapította, hogy a piknik megtartható lesz. Másnap, 14 én délután akarták a meghívottak az összes tagok részére kibocsátani, de megelözték, ezt a katonaság lemondó levelével, melyek a kilépésnek minden indoklását nélkülözik.

Formasírtásból, vagy más ezzel a mulatság-rendezéssel összefüggő körülményről tehát itt szó sem lehet. A katonaságot más, alkalmassint, sőt bizonyos a egyéni okok késztették a kilépésre. Ezek az okok is nyilvánvalók és az egyik laptudósítás gyengén érintette is őt. A pliknikre való hivatkozás csak gyenge, nagyon gyenge ürügy lehet.

Meg kell még cáfolni azt a hírt, hogy a Társaskör újtagokat verbálál. Ez a hír nem felel meg a valóságnak. A Társaskör senkit nem szolgált fel a beépésre. Mindössze egy új tag jelentkezett az incidens óta, azonban még ennek felvételéről sem határoztak.

Milliók kölcsönök.

A pénztintézetek ajánlata

— Saját tudósítónktól. —

Nagykanizsa az előtt áll, — hogy esetleg milliók kölcsönt kell felvennie. Ezért annál is fontos lesz, ha közöljük, hogy egy gazdagabb városnak, Kassának a pénztintézetek milyen feltétellel ajánlanak négy millió kölcsönt.

Egy kassai lap írja: A város még eddig nem intézte el a négymillió nagy kölcsönt. Ennek a kérdésnek mielőbbi feloldása az volt, — hogy a közgyűlés megbizta a polgármestert és lapácsot, hogy az annak idején ajánlatot tett pénztintézetekkel a kölcsönfelvétel körülményeit részletesen állapítsák meg, hogy aztán az intézetek által teendő részletes és konkrét ajánlatot tárgyalhassa majd egy újabb közgyűlés.

A pénztintézetek a Pesti Hazai Takarékpénztár, a Jelzálog Hitelbank és Pesti Magyar Kereskedelmi Bank részletes ajánlata már megérkezett Éder Ötön polgármesterhez és annak szövegét a következőkben adjuk:

Vau szerencsém nagyságoddat közölni, — hogy az előírt pénztintézetek hajlandók — a Kassa szab. kir. város közönsége által csatornázási, vízvezetési és utcarendezési munkálatok költségeinek fedezésére kért 400,000 koronás kölcsönt a megszabályszerű biztosíték ellenében a t. városi közönség rendelkezésére bocsátani.

A kölcsön biztosítéka gyanánt lekötendő a város összes közhagyona, közföldjei és a városi pótdadó.

A kölcsönt intézeti kötvényeinkben 50 éves törlesztésre három egyenként 1333-333-33 koronából szóló kötvény ellenében a következő feltételek mellett nyújtjuk.

Az előzetes felvétel részletekben fizetendő 7% annuitás a kölcsön mindegyik évértékű 100 koronája után 5,54%-ot fog tenni.

Az intézeti kötvényeket 94 és fél százalékos árfolyammal számolják le folyó készpénzben.

A város a kölcsönt előre bocsátott egy évi felmondás után lejárat előtt is bármikor jogosult visszafizetni vagy a törlesztési részletek bizonyos számában foglalt tőkeösszeg erejéig rendkívüli tőkétörlesztéseket eszközölni. Ny visszafizetések azonban csakis készpénzben és a visszafizetésre kerülő tőkeösszeget után számított 3% kártalanítási díj fizetésének kötelezettsége mellett eszközölhetők.

MAYER KÁROLY első dunántúli gőzmű-festő, ügyvezetői ruhatisztító, kúvírózó és plüssrózó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 18. — Elváltai szakmájában vágó munkákat a legjutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

Hírek.

Feltámadt egyesület.

— A kereskedők rokonszenve.

Egy öreg hiba.

Tegnapelőtti cikkünkre ismert kézből a következő választ kaptuk:

Igen tisztelt Szerkesztő Uram!

Minden nagykanizsai kereskedő, ki emlékszik a keresk. ifjak. önképző egyesületnek nagy multjára és ki fiatalabb korában talán részt is vett az egyesületben, örömmel fogadja azt, hogy ez az egyesület a »Zala« révén ismét a közérdeklődés fórumára került. Az önk. cikke egy fontos kötelességünkre figyelmeztet bennünket, kanizsai kereskedőket, arra, hogy pártoljuk ezt az egyesületet, melyből mi is kikérültünk és mely mai alkalmazottaink és jövődó utódaink érdekében működik. Fogjuk is pártolni, kötelességünket teljesíteni is fogjuk. Az egyesület legutóbbi életképeségéről tett tanúságot és arról, hogy még mindig erősen gyökeredzik a kanizsai társadalomban. Működjék az egyesület tovább is törekvően, életkedvvel, a »Zala«-t meg kérem, támogassa e hivatással bíró kört, — biztosítom, hogy a kereskedők nem fogják elhanyagolni kötelességüket.

De nekünk is vannak igényeink az egyesülettel szemben. Kivanjunk, hogy az egyesület ismét emelkedjék hivatása magaslatára, önképzőkörre, hivatással bíró egylete legyen a kereskedelmi alkalmazottaknak s ne csupán szórakozási helye, pláne kártyaszobája. Olvassanak, tanuljanak, ismerjenek eszmét, igyekezzenek tartalmasan szórakozni, mi, kereskedők szívesen felfogjuk őket keresni, ha ott nem csupán kártyapártikat látunk és kártyázás közben tulságosan fesztelen ifjakat.

Biztosítom, hogy mi az egyesület mellé állunk és ahogy önk. kívánják, ott fogjuk keresni ifjú pályatársainkat, csak kérem a vezetőséget, színtén vegye fontolóra az itt elmondottakat. Azt hiszem vissza fogjuk állítani az egyesület régi színvonalát.

Egy kereskedő.

Festőiskola és képtárlat.

— Saját tudósítónktól. —

Akik a szombati estély színpadjának káprázatos színeiben és a tulipánkert végtelen távlatában gyönyörködtek, felejtethetetlen tudomást szereztek arról, hogy két fiatal festőművészünk van: *Faragó* és *Sas*, kik nemcsak életkoruk tekintetében fiatalok, hanem bennük él a művészet szeretetének, a művészi látásnak, felfogásnak ifjú tüze, rajongása, vágya, reménye, törekvése. Azok a mecénások, kik a társadalmi konkurrálásért pártolják a művészeteket, csak a beérkezetteket, hírnév-től, összehajótáséktól és újságkritikáktól ajánlottakat becsülik; a mi rokonszenvünk több melegséggel fordul az utban levők, a keresők, a fiatalok felé, kiknél még nem csupán kenyérgond és a művészet, hanem művészi vágyak, őszinteség, merész meggyőződések kérdése. *Faragó* és *Sas* ifjak, művészek és keresők. Ha itt tartózkodásuknak nem lenne egyéb eredménye, eredménynek megbecsülendő lenne az is, hogy husz-huszonöt kanizsai leány megismerkedik a művészi hangulatoknak a befejezettség előtti forrongásával és kevésbé népszerű, még nem akcep-

tált irányok értékének megismerésével az önálló kritika bátorságára tesz szert.

Napi hírként annyit közölhetünk, hogy *Sas*, a kanizsai iskola vezetője egy hónappal megtoldotta az iskola működésének idejét, tehát március hó egész folyamán is nyitva lesz a festő-iskola. Ez minden egyéből eltekintve, művészi szempontból is helyes dolog, mert a zsendülő tavasszal mód kínálkozik arra, hogy a növendékek a természetet festhessék, *Sas* utbaigazításával megáthasák, főfedezték annak eleven színeit és levegőjét.

A másik hír az, hogy *Faragó* és *Sas* a saját és növendékeik képéből április elején tárlatot rendeznek Nagykanizsán. Ez elé érdeklődéssel nézünk.

— Öngyilkos egerszegi kereskedő.

Zalaegerszegi tudósítónk telefonja: Egy fiatal kereskedő öngyilkossága tartja izgalomban a város lakosságát. *D. Horváth Győző* zalaegerszegi vaskereskedő tegnap reggel agyonlőtte magát. Midőn felesége reggel fél 7 óra tájban távozott a szobából, a szerencsétlen ember ötször magára lőtt. Először a szájába lőtt; egy golyó nem talált és három a mellébe hatolt. Hátrahagyott levelében azt írja, hogy nem bírja tovább viselni az életet, bocsássanak meg neki azok, kiket halálával gyászba dönt. Valószínű, hogy *Horváth Győző* súlyos idegbaja kergette halálba. Temetése ma délután folyt le nagy részvétellel.

— Az Irod. és Műv. Kör felolvasásai.

Az Irod. és Műv. Kör, mint minden évben, úgy az idén is szép és terjedelmes sorozatát állította össze a felolvasó délutánoknak közönségünk hasznos szórakoztatására. A farsang tartama alatt süff. egymásutánban rendezett estélyek és mulatságokra való tekintetből a felolvasásokat a bőséges halasztotta a Kör, most azonban 8—10 héten át minden vasárnap délután lesz felolvasás, melyek egy részén ének, szavaltat és zeneszámok is előadnak. Az első előadás most vasárnap délután 6 órakor lesz a Polgári Egylet nagytermében. A felolvasást *Pfeifer Elek* fogja tanár tartja, és tartja: *A festészet uttörői I. Rómaiak*. A felolvasás vetített képek kíséretében történik. A belépő díj — úgy mint eddig — nem tavoknak 40 fillér, a Kör tagjainak és a tanuló-ijúságnak 20 fillér.

— A 60 watt. Annak az illusztrálására, hogy mily alaposan tanulmányozták a villamos ügyet azok, kik az alaposabb tanulmányozás kedvéért hozták meg a december 3-1 közgyűlés határozatát, elmondjunk a következő kis esetet:

A legújabbban választott házi kezelési bizottság egy tagja részt vett a bizottság egyik ülésén, hol sokat hallott beszélni a wattokról, a voltokról, gyertyafényről, de mégis leg-többet a 60 wattról. Gyűlés után egy zsúrta látogatott el. A feje már szédült a beszédett nagy villamos tudástól s végre azzal segített magán, hogy rámutatott a szalon egy égő villamos körtéjére és kijelentette:

— Látjátok, ez az a 60 watt.

A társaságot megépté szakértő kijelentés, mely csupán a gyertyafényt tévesztette össze a wattokkal. Egyik jelenlévő ékes jargonban, de találó humorral így válaszolt:

— Ez 60 watt? *Was't* nur, bis du das ver-stehst!

Megtörtént.

— Carmellini előadása. Carmellini, az európai hírű bővívő tegnap este a Szarvas éttermében előadást tartott. Páratlanul ügyes mutatványai, melyek közül nem egy csodával határos igen nagy tetszést keltenek. A közönséget valószínűleg megigézték e megmagyarázhatatlan produkciók, melyek közül a leg-szenzációsabb a gondolatolvasás volt, mellyel minden jelenlevő gondolatait eltalálta. Bámulatra méltók Carmellinié mutatványai is. Az előadást ma este 8 órakor a Szarvasban megismétlik. Valóban sokat mulaszt az, aki Carmellini csodálatos mutatványait nem nézi meg.

— Gőzkotrógép a Balatonon. A Balaton Szövetség előterjesztésére és kérelmére a földművelésügyi miniszter nagyobb szabású gőzkotrógép beszerzését engedte meg a Balatonra. Az új kotrógép május hónapban már üzemben lesz és napi tíz órai munkával 300 köbméter iszap (homok) kikotrását végzi el. A gőzkotrónak nagy szerepe lesz a balatoni hajókikötők építésénél és a partrendező munkálataknál.

— A gyékényesi állomás kibővítése. Az az élénk forgalom mely a gyékényesi állomáson van, szükségessé tette a régen épült és nagyon szűknek bizonyult gyékényesi állomás sürgős kibővítését. A kereskedelmi miniszterium nemrégiben el is rendelte a kibővítés előmunkálatait és utasította a törvényhatóságot, hogy a helyszíni tárgyalásokon képviseltesse magát az első ilyen helyszíni szemle ma volt.

— Német nyelvórák. Rechnitzer Amália kisasszony, kinek Krontold Ida kisasszonnyal együttesen tartott francia—angol—német nyelv-kursum a legnagyobb látogatótságnak örvendő városunkban, holnaptól kezdve német különórák adására is vállalkozik. Akik a kurzusokat látogatják, mindnyájan el vannak ragadtatva a kisasszony gyakorlati órák tanítási módszerétől és főleg a gyengébben és örehaladottak óhajának tesz eleget ónagysága, midőn privátleckék adását vállalja. Jelentkezéseket a magánórákra Rechnitzer Mór csomagekereskedésében (Erzsébet tér) lehet teljesíteni.

— Halál a Balatonban. Kiss Gergely és Farkas István faluszemesi 14 év körüli gyermekek a Balaton jegén lakutyaáltak. Kiss Gergely társát elhagyva, messze bémerészkedett a jégre, de egy rianásban hirtelen eltűnt. Farkas István látva a nagy veszedelemet, hazaszaladt a faluba segítségért. A segítség azonban már későn érkezett. Kiss Gergely holttestét még nem sikerült megtalálni.

— A rendezett tanácsú városok ügye. A városi országgyűlési képviselőknek a városok rendezését tárgyaló emlékirata komolyan foglalkoztatja a kormányt. A belügyminisztérium az emlékiratban foglalt megerősítésétől, azt is tárgyaini fogja, vajjon mely rendezett tanácsú városok bírnak létjogosultsággal arra, hogy a fejlődött közigazgatás kategóriájában meghagyassanak. Mert nincs értelme annak, hogy 2—3 ezer lakosú város, amely a megfelelő föltételekkel nem rendelkezik, rendezett tanácsú város legyen.

— Az Idő című hetilap legújabb számában vezetőcikkkel r. a. verset Nil, tárcát Miklós Jutka, politikai karcolatot Pakots József és írónikát Háspoly Ist. Komáromi Kacs Endre képzőművészeti kritikája. Farkas Emőd egy tanulmánya, az eson cikk egy kis tudományos apróság. Pótszék a kincs, fordított novella és gazdag közigazgatás rovat teszi változatosabbá a lapot. Az Idő félévre 6 koronáért rendelhető meg Péterfy Gyula szerkesztő tulajdonos címen: Felelős szerkesztő 52.

— Kezdődő vándorulatoknál igyék reggel éhgyomorral fél pohár természetes Ferenc József kezelevelét, mely a legbirtosabb és legenyhébb háshajtó. Kiváló előnye, hogy a gyomorra és a belekre nincs semmiféle káros hatással és még naponkinti használat mellett is kitűnően hat.

— SZÉKELY LAJOS első nagykanizsai roháremű gőzmosó-vasaló és tisztító Intézete Hunyady-utca 8. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

— ÓRÁT venni vagy javítani a legjobban SZIVÓS ANTAL műrészénél lehet, u. o. egy megfelelő szemüveg már egy koronáért kapható.

1500 lap legjobb növényrosti closepapír 40 f.
1000 lap " " " " " 90 f.
1000 lap " " " " " 1 K 20 f.

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsa.

Építkezők figyelmébe.

Van szerencsém a n. é. építkezési közönség szives tudomására hozni, miszerint e hó folyamán a kőműves mestert viselő a legnagyobb sikerrel tettem le a meyenek alapján kitüntető oklevelet nyertem, sok évi gyakorlatom és működésem által úgy az

új építkezésénél,

valamint minden átalakításnál és javításnál a n. é. közönség teljes bizalommal fordulhat hozzám, ennél inkább mert minden felvilágosítással az építő szakmában

díjmentesen szolgálak

Nagybecsű pártfogást kér teljes tisztelettel

Mankovits Jakab,

okleveles kőműves mester

Nagykanizsa, Magyar utca 61. szám.

Lapzártakor.

Városi közgyűlés.

Gyors határozat a villamos ügyben.

A ma délutáni városi közgyűlésen Lengyel Lajos v. főjegyző ismertette a villamos ügy állását. Közölte, hogy a Siemens-Schuckert cég tovább nem tartotta fenn ajánlatát, ezáltal, hogy a bizottság és a Franz cég a szerződés minden pontjára vonatkozólag meggyeztek, csupán a koncesszió időtartamára és a megválthatóságra vonatkozólag nem jött létre megállapodás.

A tanács javasolja, mondja ki a közgyűlés, hogy a bizottság eljárását és a tanács javaslatát tudomásul veszi és elrendeli, hogy március 1-ára új közgyűlést hívjanak össze és utasítsák a tanácsot, hogy a közgyűlésre vagy a Franz céggel való szerződésalkotásra, vagy a házi kezelésre vonatkozólag javaslatot terjesszen elő. Ezt megelőzően a tanács kinyomajja a szerződéstervezetet és felhívja a Franz céget, hogy a 24. és 25. § érdemében febr. 27-ig kötelező nyilatkozatot tegyen.

A közgyűlés ezt a javaslatot vita nélkül elfogadta.

Ezen kívül még kisebb ügyeket intézett el a közgyűlés.

A közgyűlés négy óra előtt véget ért.

Szerkesztői üzenetek.

Bizottsági tag. Hangsúlyoztuk, hogy azokat az igazságokat csak letagadni lehet, megcfolni nem. A szerződés 21. § a világosan megmondja, hogy a vállalkozóknak a vezetésekre stb. vonatkozó használati joga csak a megváltás tényének bekövetkezése után szűnik meg.

Táviratok

és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, február 25. A képviselőház mai ülésén Jasth Gyula elnökölt. Az ülés folytatta az ujoncjavaslat tárgyalását.

Szappanos István jelenti, hogy a balpárt nem akar obstruálni, azonban csupán a magyar hadsereg részére szavaz meg ujoncokat. Kéri az elnököt függessze fel öt percere a javaslat tárgyalását, ezalatt megszavazhatják az önálló barkra vonatkozó indítványát, melyet ezennel beuyjt.

Molnár Jenő osztja Mezőfi Vilmos véleményét és tiltakozik a szerb háború ellen. A háború céjaira nem szavaz meg ujoncokat.

Elnök bezárja a vitát, miután több szónok ünsöen.

Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter reflektál az elhangzott beszédekre. Kijelenti, hogy a hadseregben a létszám pontosan megvan állapítva. A rendes állományon felüliek pedig a póttartalékba kerülnek és kiképzetésük után hazamehetnek polgári foglalkozásukhoz. A háború kérdése a javaslattal nem függ össze, mert a háborubán mindenki tartozik részt venni, aki nem nyomorék. Kéri a javaslat elfogadását.

A Ház a javaslatot általánosságban elfogadta. A részletes vitánál Nagy György a balpárt nevében határozati javaslatot nyújt be, mely szerint utasítják a honvédelmi minisztert, hogy tegyen jelentést a besorozott katonák számáról. A Ház többsége Nagy György indítványát elfogadta, s ezután részleteiben is elfogadták a javaslatot.

Szűnet után folytatták a házadójavaslat megszakított tárgyalását.

Minisztertanács.

Fonyegető külügyi helyzet.

Budapest, február 25. Ma délután minisztertanács lesz, melyen Kossuth Ferenc beszámol bécsi utjáról. Politikai körökben elterjedt hírek szerint a minisztertanácsban a bankkérdés nem kerül szóba, mert ez a fonyegető külügyi helyzetre való tekintettel egyáltalán lekerül a napirendről.

Vlad Aurélné ügye.

Budapest, február 25. A kir. kuria ma foglalkozott Vlad Aurél orsz. képviselő feleségének ügyével. Vladnét a dévai törvényszék nemzeti ellenes izgatásért egy hónapi államfogházra és 300 korona pénzbüntetésre ítélte. A kuria elutasította Vladné felfolyamodását és a törvényszék ítéletét helybenhagyta. — Tehát az ítélet jogerős.

Véres kardpárbaj

Budapest, február 25. A Fedor félg vívóteremben ma véres kimenetelű kardpárbajt vívtak Rácz Vilmos ügyvédjelölt és Bécsi Miklós segédorvos. A párbajban Bécsi Miklós

életveszélyesen megsebesült. A párbajra ősz szeszalkohólizás adott okot.

Háberus bonyodalom.

Belgrád, február 25. Országszerte nagy örömet keltett az új miniszterium kinevezése. Az új kormány ma letette a hivatali esküt és még délután bemutatkozik a skupstinában. A mai lapok véres fenyegetésekkel vannak tele. A *Politika* című lap többek közt azt írja, hogy Ausztria—Magyarországból érkező minden levelet, mely a gazdasági kompenzációkra vonatkozik, felbontatlanul fognak visszaküldeni. A cikk további része hevesen támadja *Ferencz Ferdinánd* trónörökösét és a bécsi udvart.

Nagybeteg főrend.

Bécs, február 25. *Eszterházy* Ferenc gróf főrendiházi tag, a fiatal gróf életveszélyesen megbetegedett. A család ma egy bécsi szanatóriumba szállította.

A kiváló bőr- és lúhiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbetegségek, köszvény, cukorbetegség, a húgyvese betegségeinek megelőzése

Terméskészítés: *Yasnyuk*

Kapható: *Yasnyuk* vagy a *Yasnyuk*

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Mai arányok. —
(Távirat.)

■ Pestl Magyar Kereskedelmi Bank nagyjánosi fiókjának jelentése:

Magyar hitelrészvény 722.50. Osztrák hitel részvény 620.75 4%, magyar koronaárak 90.70. Kereskedelmi bank részvény 3270.—. Salgótarjáni közénhánya részvény 572.—. Rimannéanyi vasúti részvény 618.50. Adria tengerhajózási részvény 395.—. Hazai bank részv. 265.—.

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Készáru-üzlet.

Buza öt filterrel magasabb.

Hataridő-üzlet:

Buza 1909. április 13.49. Buza 1909. október 11.47
Rozs 1909. április 10.61. Rozs 1909. október 9.68
Zab 1909. április 8.89. Zab 1909. október — tengeri 1909. május 7.49. Repce 1909. aug. 14.60

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESSÉG GYÓGYTÁSÁRA A GYENGE GYERMEKÉK VALAMINT FELNŐTTEK SÁPKÖRÖS FIATAL LEÁNYOK ERŐSBÍTÉSÉRE a legkiválóbb készítmény a **KRIEGER-féle TOKAJI CHINA VASBOR.**

Valódi 5 Puntorob TOKAJI BORBÓL KÉSZÜL, NAJON KÉI HATÁSA BIZTOS.

KIS ÜVEG ÁRA 3.20 K, NAGY ÜVEG 6 K A GYÓGYTÁRAKBAN. POSTAI SZÉTKÜLDÉS NAPONTI UTANVÉTEL VAGY A PENZ ELŐZETES BEKÜLDÉSE UTÁN.

KORONA-GYÓGYSZERTÁR BUDAPEST, KALVIN-TÉR.

Két kis gyermek

mellé kisasszony kerestetik, ki egyszermind az elemi iskola első osztályu anyagát tanítani tudná. Cím: *Fischl Jakab Dráskovecz.*

Az újonnan épülő gymnasium mellett egy üzleti célokra is kiválóan alkalmas

HÁZ 9000 koronáért eladó; bankteher kétezer korona;

Bővebbet *Palkó postafőosztásnál, Csányi-utca 14. szám.*

Elegáns, kevésbé használt

Salon butor

egészben vagy darabonként igen jutányos áron kapható — Bővebbet a »Zala« kiadóhivatalánál 2582

Üzlethelyiség kiadó.

Egyeduta községben letenei járásban, egy igen jó forgalmu üzlethelyiség, vegyeskereskedésnek május 1-ére kiadó. Bővebbet *Mikó György* háztulajdonos

Kirdessünk a Zalában.

Üzleti leány

felvétetik. Czim a kiadóhivatalban megtudható.

Tüzifa-eladás.

Legjobb minőségű bükk hasábfát méterdöntésként 56 koronáért azonnal házhoz szállít **KONDOR ADOLF** fabizományos Arany J. u. 2. Megrendeléseket elfogadnak még: *Kondor Ödön Fő-ut, Schlesinger Izidor Ötvös-tér és Dedovác Béla Magyar-utca.*

Az új bortörvény.

A borhamisításnak és hamisított borforgalombahozatalának tilalmazásáról jegyzetszerű kiadás ára 1 bor. 20 fill. Az e törvényben előírt nyilvántartás bejelentés nyomtatványok állandó raktára

Fischel Fülöp Fia
Könyvkereskedésben Nagykánizsán.

Palkó Péter képesítéssel bíró építő és vállalkozó

Nagykanizsa, VI. ksz. Vereződ-utca 98. sz. (Saját házában.)
Elvállal: mindenféle újépítet, emeletes házak tervezését és javításokat szőlőszőlők mellett. Költségvetést és terveket felmérések készítek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelensz, vagy levélben válaszolok.
H n. ér. közönség bizalmát kérem.

1655/908.

Hirdetmény.

Magyarzeneművészi Társaságban Nagyboldogasszony napján, augusztus 15-én, a nagyjánosi miniszter 84898/IV. 908. sz. a.

kirakodó bucsuvásáért

engedélyezett.

Ezen bucsuvásár engedélyezésével a hívó közönség régi óhaja ment teljességbe és azal hozatik köztudomásra, hogy itt bármilyen iparcikkek előruháthatók, illetve beszerezhetők. Kelt Muraszentmária, 1909. év.

Előjáróság.

Arányozások,
szalagok nyomása,
könyvkötészeti munkák

FISCHEL FÜLÖP FIA

legjobban berendezett és felszerelt könyvkötészetében készülnek

Nagykanizsán.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, Nádor-utca 4.
Kiadóhivatal:
Fischel Fülöp Fia könyv- és papir-
kereskedésben, Városház-palota; ide
küldendő az előfizetés és hirdetés.
Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Mulatságok, balladák és magán-
közlemények soronként 50 fillér.
Egyeztetési és szerkesztési díja
5 kor.; előfizetésnek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben házhoz kordva:

Egy óra	1.- K.
Negyedévre	3.- "
Félévre	6.- "
Egész évre	12.- "

Postai szétküldéssel:

Egy óra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9.- "
Egész évre	18.- "

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőtárs: RÉVÉSZ L. AOS.

Nyomor és szenvedés.

A kózkórház és a kanizsai Gorkij menhely.

— Cikksorozat. —

I.

Nagykanizsa, február 26.

(n. s.) — Ez is létezik?! — kérdeztem megdöbbenve Josifovics Milivojt, társamat a rémületes nyomor utjain való vándorlásaimban. — A Kossuth Lajos utcai 14. sz. kis hajlékból jöttünk ki, a nagykanizsai szegényházból. Ebédidő volt. A téli nap némi tavaszi barátsággal sütött, és szinte szikrázva csillogott a kórház keresztjén. Ahonnan mi kijöttünk, ott nincs tavasz, nincsen fény, — még a kereszt is hiányzik. Ott csak nyomor van, az élet aljára lerugdalt emberek vannak és végtelen lemondás, szomorúság, állati tojábbtengődés, piszok és bűz. Ez a szegényügy Nagykanizsán. Aki ezt nem látta, aki ettől a fekete züllöttségtől, ezektől az állatiaságba butult emberektől távol tartja a tekintetét, ettől a jajgatástól távol tartja a füleit és ettől a nyomortól a szívét, annak oka van rá, hogy szebb színben lássa a világot a valónál.

Gyakran láttam az utcán ezeket a toldott-foldott öreg koldusokat, hallottam stereotip jajgatásukat; képzeltem, hogy nyomorban élnek. De azt hittem, hogy ez a nyomor végleg lemondó, vágytalan, a viselői beletörődtek. És ez igazságtaló lenne. A fájdalmas az, ha a szegényház kilencvennyolc éves öreg vak asszonya még szebb napokat remél, ha az öreg ember, ki öt éve, télen-nyáron nyitott pajtában alszik egy bádoglemezzel takarózva, — ábrándozik puhas, vetett ágyról, ha távozásunkkor egy raj piszokba, rongyba burkolt ember rimánkodva vonul utánunk és az Istenre kér, hogy segítsünk rajtuk. Még vágyak élnek a rongyokban, emberi igényeket tápláltak e bűzben, piszokban! Mily arrogancia ez tőlük, de mennyire emberi és mennyire megrendítő!

A tanulságokat a végére hagyjuk. Előbb elmondjuk, megkíséreljük leírni azt, amit láttunk.

A szegényházban és a kózkórházban voltunk. Ha sikerül e leírás, a tanulságok talán el is maradhatnak, mert ha a látottak leírásának képzetét fel tudjuk kelteni a közönségben, meg fog mozdulni a társadalom

lelke és megoldja azt a célt, melyet hosszú szóval, de kevés eredménnyel »humanitárius«-nak mondanak a városi közgyűlésen. Szép szó. A városi díszteremben különösen szépen visszhangzik.

Borzalom.

A szegényházban.

Öt évig a pléhtábla alatt.

Kossuth Lajos utca 14. Kicsiny két ablakos parasztház, apró ablakos Mária szoborokkák, szentképek, szentelt gyertyák vannak kitéve. Bizonyosan szent életű emberek laknak benne.

A nap langy-melegén süti a ház déli falát és mint májusban a cserebogarakat, kicsalja az öreg koldusokat az udvarra. Az udvar kopár, gondozatlan terület, bedőlt kerítéssel. A végén nyitott pajta van, melyben a kórház halottas kocsija áll. Az udvar egyik sarkában, a szemétdombon (ide mennyi szemét!) ószebcsavarodott öreg ember rongyok közt válogat. Amint meglát bennünket, abba hagyja különös foglalkozását és a koldusok alázatával állt elénk. Derék, köpcös, jó arcú öreg ember. A bajusza ki van pödörve, mintha feleség nézőbe menne. Ez a szegényház legderékabb és legtisztább embere.

— Mit válogat öreg? — kérdelem.

— Rongyot, követem. Ebből élek — mondja és rámutat a rongyhalmazra. Én még ilyen rongyokat sem láttam. Ezek a csatok a rongynak is rongyai.

— Mióta van itt?

— Öt esztendeje, öt éve, hogy kineveztek a szegényházba.

— Mi volt az előtt?

— A Blau uraságnál szolgáltam. Meg más hol is. Urasági kocsis voltam. Aztán megrokkantam.

— Benn lakik a házban?

Az öreg sunyin int. Általában nagyon kedélyes, rokonszenves, sőt itt is jóhumoru ember. Egyre a nadrágjához kapkod, hogy le ne csusszék, beszél, beszél és maga nevet legjobbat a nyomorúságán. Akkorákat nevet, hogy néha a könnye is elered. Aztán egyre kacsingat sunyin, ravaszul. A szegényházban van egy sereg öreg asszony, öreg bábú, kik megbecsülik, sőt szeretik az öreget. Szinte rokonszenves lenne, ha az öregről e téren valami huncutság szálna ki.

— Hogy benn lakom-e? Inhol, uraim, a pajtában — kuszant az öreg és elveszt bennünket a pajtához. Mert hogy öt éve kineveztek a szegényházba, de belül minden el van foglalva. Most, hogy majd az egyik kihál, bekerülök a szobába. Itt a pajtában van egy kis szabad hely. Itt-e! Ide teregettem a rongyokat, fenn meg »bezsaltam« a tetőt, mert nagyon bevert a hó.

— Hát télen is itt alszik?

— De itt ám! — kacag az öreg. Aztán ha lázom, betakaródom. És ezzel rámutatott egy összegörbített pléhtáblával, melyet nem tudom, hol szerzett. Ez alá bujlik, ha erős a tél. Egy pléhtábla. Így van, ahogy írom.

— Az a szerencsém, uram — sugja az öreg diszkrétén, hogy nem tudok aludni. Mert ha egyszer elaludnék, menten megfagynék.

— Hihetetlen! És mit csinál, ha a pléh sem elég meleg?

— Akkor bizony fel kell ugrani és kiszaladok az exedriplaccra és addig futok, míg kimelegszem. Aztán újra lefekszem.

— Hány éves, öreg?

— Hetvennyolc, követem alásan. Még soha nem volt kutyabajom sem. — Az öreg ismét kacag szívből, vidáman.

— És öt éve alszik itt?

— Nema! Mikor ide kineveztek, akkor még el volt foglalva a pajta. Más aludt itt. Én két évig az exedriplaccra aludtam.

— Télen is?

— Télen is. A hóban. Mikor a fülemben becselt a hó, akkor felébredtem. Aztán elkezdtem futni a térdig érő hóban, a sötétben. Le az órházig. Egyszer annyira hideg volt, hogy ez sem volt elég. Akkor megfagytam volna. De futottam. Csak futottam. Aztán egyszer csak a Sopron-utcán voltam a — (megmondta a hó), az is nyitva volt. Oda becsukódtam és ott voltam reggelig. Ugyam! De uhuhugyám! — rikoltott az öreg.

Nevetett, kacagolt nagyot, erősen, aztán egyre halkult a vidám nevetés. Az öreg rám meredt:

— Mint a kutya, a kivert kutya, uram, tekintetes ur — így vagyok. Krisztus urunk a keresztifán nem szenvedett annyit, mint én, mert öt csak egyszer feszítették meg, aztán neki isteni türelme volt, nekem meg »gyarló emberi türelmem adatott.« Nem bírom . . . Mint a kutya, uram.

Hová lett az öreg jó kedve? Levágta a fejét és sirt.

— No, no. Csak a Krisztust ne említsé, mert ő értünk halt meg — szól szeliden egy öreg, letört favágó, ki oda jött és vigasztalva átölelte az öreget. Öreg Schiffert józsefet, a hetvennyolc éves városi szegényt. A legösszintébb humoristát, kit valaha láttam.

Így van, ahogy írom. Holnap tovább írom.

Még mindig ráérünk.

Városi közgyűlés.

— Száji tudósítónktól. —

A város tegnap közgyűléséről a következő részletesebb tudósítást közöljük:

A népes közgyűlést Vácsey Zsigmond polgármester negyed 4 órakor nyitotta meg.

Lengyel Lajos főjegyző jelenti, hogy a legutóbbi közgyűlés határozatát kézbesítették a Siemens-Schuckert és a Frauz cégeknek, mire az első azt válaszolta, hogy a pályázattól eláll, a Franz cég azonban idejében benyújtotta újabb ajánlatát. A céggel a bizottság szóbeli tárgyalásokba bocsátkozott és végre a koncesszió megváltására vonatkozó szakaszon kívül a szerződés minden pontjára meg egyezés jött létre. Mivel azonban a megváltóhatóság kérdésére nézve nem tudtak meg egyezni, a bizottság az ajánlatot nem ajánlja elfogadásra. A tanács most kinyomatta a szerződés-tervezetet és felhívja a céget, hogy a 24. és a 25. §-ra vonatkozólag február 27-ig tegyen kötelező nyilatkozatot. A cég kérte a malom előtt elterülő 300 négyzetölnyi terület átengedését. Ezt a kérdést most mellőzik. A tanács javasolja, mondja ki a közgyűlés, hogy a bizottság és a tanács határozatát tudomásul veszi és elrendeli, hogy március 2-ára közgyűlést hívjanak össze és erre a tanács a Franz céggel kötendő szerződést is, esetleg a házi kezelés előkészítéséről tegyen javaslatot.

A főjegyző ismerteti a vitás 24. és 25. §-okat, melyek a felmondásra vonatkoznak. A cég ugyanis a 25. évi felmondhatatlan koncessziót kér, a bizottság meg ahhoz ragaszkodik, hogy a városnak legyen joga a szerződést 15 év múlva, 1922. július 3-ára és ezután bármikor két évre felmondani a következő feltételekkel:

a) A mostani földi zárlás értékét 1909. július 3-ára 204 ezer koronára becsülik és ettől kezdve évente 2%, ot vonnak le az értékesítésért. A 15. és 25. év között a 204 ezer koronának 50% a fizetendő.

b) Az újabb, ezután történő bernéházások: a cég mindenkor bejelentési és ezekből is 2%, vonandó le évente értékesítésért. Ha a régi földszerelem valamely tárgya kicseréltek, ez a régi értékkel fog szerepelni a feltárban.

c) A megváltás feltételei: 15 és 20 év között az említett értékek 35% felállításával, 20 és 25 év között ugyancsak 35% levonással.

A bizottság az egyik pontot akként módosítja, hogy ha a régi tárgyak közül valamelyik kicseréltek, becsértékként az igazságtól új beszerzési ár érvényes és ebből számítható le az értékesítés.

A 25. § a következőket mondja: A szerződési idő lejártával, vagy a vállalat megváltásakor vállalkozó összes jogai megszűnnek és tartozik az összes berendezést azonnal átadni; ez kötelessége akkor is, ha a megváltásra vonatkozólag meg egyezés nem is jön létre mindjárt.

Vácsey Zsigmond polgármester: Tárgyalás alá bocsátom a tanács javaslatát.

Mivel egy szónok sem jelentkezett, a polgármester elrendelte a szavazást.

Vácsey polgármester: El méltóztatnak fogadni a tanács javaslatát?

A teremben itt-ott gyenge befogadnak a kiáltások hallatszottak, mire a polgármester kijelentette a határozatot.

— A további ügyek közül még csak a meszinalak és az ajkak részére folyt gyűjtés

eredménye említendő. A begyűlt összeget a közgyűlés 1500 koronára kiegészítette és a polgármester szép szavakban köszönetet mondott a gyűjtőknek és az adakozóknak.

Néhány illetőségi ügy elintézésével véget ért a csendes közgyűlés.

Hirek.

A bankár szíve

Budapestről közlik velünk ezt a megható történetet: Évekkel ezelőtt történt. Egy magyar írónak áldást küldött az ég karácsonyi ajándékkul, családi áldást, egy pöttön aranyhajru, kékszemű leánykát, ki hetediknek érkezett az író gyermekének sorába.

Hét gyermek nagy áldás, nagy öröm, de nagy gond is egy magyar író házában. Sok apró betűt kell vetni a papírosra, míg előkerül minden, ami kell hét apró szájacskába, ami kell hét pár lábacska, ami kell megvédelmezni hét gyenge kis drága testet hidegtől, melegtől, bajtól, betegségtől.

Megírta a magyar író a hetedik gyermek című tárcájában ezt az édes-bus gondot és lapja karácsonyi számában százszernyi apa, anya érzett együtt az író soraival s míg mesze vidékeken a bubos kemence mellett magukhoz szoritották az ő apróságait, mosolyogva dörmögött a férfi: — Szegény ördög! Mosolyogva pirult el az asszony: — boldog emberek!

De nemcsak vidéki portákon érintette meg a tárcza az apai szív hurját, visszhangra talált az egy budapesti palotában is.

Karácsony másodnapján csomagot hozott egy lívrés inas — mint mesékben szokott ez lenni — a magyar író lakására. Egy francia hajás-baba volt a csomagban, gyönyörű kegyével, bevált volna a királyi palotába hercegnőnek. De a baba ékszer is viselt. — Fülében, ujjain, karjain valódi karbunkulusok, gyöngyök és kalász.

Kisérő levél is jött, — mely inkognitóban hagyta a csomag küldőjét, csak ennyi volt a levélre írva:

»A hetedik gyermeknek áldást és boldogságot, a nagy magyar írónak még sok sikert kíván egy másik családapa.«

Sokáig kutatta az író, hogy ki lehet a fejedelmi ajándék küldője, de bizony éveken át nem derült ki. A gyermekek nőttek, fejlődtek, a hetedik gyermek is immár elnyitotta az első gyermekcipőket, sőt már az ötödik tucatot is, a fiuk nagy legények lettek, a legnagyobb maga is író már — mintha az ismeretlen áldást kívánó áldása igazán áldást hozott volna. Közben persze sejtetni kezdte az író, hogy ki volt az ajándék küldője.

Nagy ur, bankár, ki nem is milliók, de milliók mérteje fejedelmek, kihez fejedelmek mennek, ha pénzmágra van odahaza szükség, szóval valami olyan pót- király ebben a szegény országban, kitől több ember jóléte függ, mint a korona uralkodótól.

Csak egy ember tudta, hogy nemcsak hatalas, de szíve is van a pénzfejedelmek: az író. De most már késő lett volna erről beszélni.

Gyászos alkalom, családi katasztrófa adta meg az alkalmat. A pénzfejedelmek családjában rejtőzetes gyász történt. Betele virágában tört le egy fiatal hajtás, a bankár fia, legkedvesebb gyermeke.

Néhány éve lehet evez. Az író most szólalt meg. Lapjában egy árcát írt e címen:

»Egy bánatos szívű apának « Elmondta e történetet a hozzáfűzte, hogy eddig nem beszélhetett erről. De most, midőn a legszörnyőbb családi gyászban roskadt össze az, ki ismeretlenül részt kért az ő családi örömeiből, ő is ide kell, hogy álljon a gyászolók sorába, mint e pár sor írást, az emlékezés szálaiból font koszorút, egy családapán és bánatos szívű családapának, a gyémántszívű embernek.

Sirva borult a pénzfejedelmek az új-áppirostra, hiszen nincs annyi hatalom, ami az elvesztett gyermeket, lelkük földi üdvösségét visszaadhatná.

A pénzfejedelmek neve: Kornfeld Zsigmond, kit ma nevezett ki báróvá ő felsége, az író pedig Benedek Elek.

Azt hisszük, mindkettőjük szívében megrezdül egy hur régi, régi öröm, bánat és gyász újraérzésekor.

— A Franz-cég egyesített magyar címere.

A miniszterelnökség hivatalos lapja közli: A magyar korona országai egyesített címerének iparcikkain árulni, üzleti helyiségeiben, címtábláin, üzleti nyomtatványain és szakjain leendő használatát az 1883. évi XVIII. t. c. i. §-a értelmében a m. kir. miniszterelnök Franz Lajos és fiai nagykanizsai cégnek megengedte.

Az országos címer használatának engedélyezése tudvalevőleg a miniszterelnök diskrecionális jogai közé tartozik és nagy ipari kitüntetésként a miniszterelnök az engedélyt csak akkor adja meg, ha arra az illető vállalatot a közigazgatási hatóságok, az iparkamara és az iparfelügyelőség méltányosnak tartják. Az engedélyezés körüli nagy óvatossággal járnak el, a vállalat szolidaritásáról, előkelőségéről kétségtelen tudomással kell bírni, nehogy a címert blamázs érje. — A Franz-cég vállalatának legszebb elismerése az, hogy neki az egyesített címer használatát megengedték, az egyesített nagy közjogi címerét, mely Magyar-Horvát-Szlavonországok, Fiume stb. címerelt magában foglalja. Bár bizonyos oldalról gúnyos mosollyal fogadják azt, hogy a villamos ügy folyamán a Franz-cég már létező nagy vállalatára is hivatkozott, mi azt hisszük, hogy az olyan vállalat, mely az országos nagy címer engedélyezése erejéig bizalmat élvez, előnyére van a város hírnevének és legalább is nyelvet érdemel.

— Igantalan támadás. Tegnap kevéssé sikerült ötletesség leple alatt serdítő támadást intéztek a nagykanizsai rendőrség büntető osztálya, főképpen annak vezetője, Bay György rendőrkapitány ellen. A részben érhetetlen hírlapi cikk merőben *alaptalan, koholt* eseményből kiindulva az elképzelhető legnagyobb rendőri blamázsot imputálja Bay kapitánynak. Ez az igantalan támadás feltűnést kelt azok körében, kik értesültek róla. E kell ismerünk, hogy rendőrségünk túl van terhelve munkával és ezt megfeszített erővel, az adott körülmények közt végzi. Bay kapitány megéppen nem szolgál rá sem a vádra, sem a kicsinylésre, mert az ő jelentékeny rendőri sikerei, ambíciója és jó érteke mindnyájunk előtt ismertek. Szükségtelen is, hogy mi védelmünkbe vegyük őt, kit negyedszázados közszolgálat nemcsak patinája véd a vádak ellen, különösen, ha azok merőben koholt eseményeken alapulnak.

— Kitüntetett ősrabbli. A király Ernst Ignác varasdi ősrabbinak, sok évi hasznos működése elismeréséül a korona arany érdemkeresztet adományozta.

— Uj magyar báró. Mint a hivatalos lap mai száma közli, a király *Kornfeld* Zsigmond főrendiházi tagnak, a budapesti áru- és értéktársaság és a Magyar Általános Hitelbank elnökének, valamint törvényes utódának, a közügyek, különösen a közgazdaság terén szerzett érdemeinek elismeréséül, a magyar bárói címet díjmentesen adományozta.

— A zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti kör Messinaiért és Ajkaiért. A zalaegerszegi Irodalmi és Művészeti kör, mely minden nemzeti, társadalmi és emberbaráti mozgalomból kivesszi a maga méltó részét, február hó 21. én vasárnap délután a délolaszországi földrengés és az ajkai bányarobbanás szerencsétlenségeinek segélyezésére a zalaegerszegi főgimnázium tornatermében felolvasással kapcsolatos hangversenyt rendezett. A felolvasás tárgyát írta és felolvasta Dr. *Keresztury* József ügyvéd. ki 57 gyönyörű vetített képből a földrengésről, annak fajtáiról és okairól, a délolaszországi földrengés lefolyásáról, legvalószínűbb okairól, Messina keletkezéséről, fejlődéséről és fekvéséről, népének erkölcsi és szokásairól, végül pedig környékének nevezetességéről tartott rendkívül érdekfeszítő, tanulságos és az események napi jelentősége folytán, nagy hatást keltő előadást. Az irodalmi és művészeti kör zenekara a felolvasás előtt *Baife* W. »A cigányok« című művének operanyitányát, a felolvasás után *Kéler* Béla »Magyar Vigjáték Nyitányát«, a közönség szűnni nem akaró tapsára pedig »Kinematográf hangokban« című egyveleget adta elő *Ertl* Domonkostól. A zenekart *Sándor* Zsigmond kir. mérnök, a művészeti szakosztály elnöke vezette az ő nagy zenei tudásával és fáradhatatlan lelkes buzgalomával, mely a zalaegerszegi irodalmi és művészeti kör zenekarát szabatos előadás, pompás zenei színészség és rendkívül technikai képzettség dolgában immár a vidéki egyesületi zenekarok legelsőbbjé közé emelte.

— r. — s.

— Állatorvosok előléptetése. A m. kir. földművelésügyi miniszter *Vass* József zalaegerszegi X. fizetési osztálybeli m. kir. állatorvost a IX. fizetési osztályba, és *Füst* Sándor XI. fizetési osztálybeli m. kir. állatorvost a X. fizetési osztályba m. kir. állatorvosokká nevezte ki.

— Jótékonyág. Örv. *Pollák* Arminé urnő nagykanizsai lakos férje, néhai *Pollák* Armin emlékére kétszáz korona alapítási összeget adományozott a nagykanizsai népkönyvtárnak, mely kegyeletes adományért ez uton halás köszönetet nyilvánítja a népkönyvtára elnöke.

— Német nyelvi órák. *Rechnitzer* Amália kisasszony, nyelvtanítónő közli, hogy a *Kornfeld* Ida kisasszonnyal közösen vezetett idegen nyelvi társasági órákon kívül a német nyelven felneveltek és gyermekek részére külön órákat is ad. Jelentkezni lehet *Rechnitzer* Mór Erzsébet-né iránt.

— A vasárnapi saur. A nagykanizsai Izs. Jótékony Négyesét vasárnapi saurjának előkészületi sorényon folytak. A pazar műsor szereplői közt elősoroltunk szerint vannak: *Blumenschlein* Vilmosné, *Hofrichter* Emma, *Polcz* Ljubi, *Radnai* József stb.

— Betörés a gősfürdőbe. Nagyrádu bejárás és lopás következett el az éjjel a nagykanizsai gősfürdőben. A gősfürdő bérletje, *Cailling* Jenő, feleségével az este látogatásban volt, a midőn tíz óra tájban haza értek, az ebédjük ablakán nyitva találják és a szobát kifosztva. A betörők, kik az udvar felőli ablakon át hatoltak a szobába, mintegy 4500 korona értékű kass-

pénzt, ékszert és egyéb tárgyakat raboltak el. A betörésről azonnal jelentést tettek a rendőrségnek, mely erélyes nyomozást indított.

— Nagy táncestély. A nagykanizsai Kereskedő Ifjak Összefogó Egyesülete vasárnap este a Polgári Egylet nagytermében nagy táncestélyt rendezt. Kezdetre este 8 órakor. Belpó-jegy 50 fillér.

— Este jött a parancsolat. Igaz, hogy nem violaszin pecsét alatt, mint hajdanta, mikor ezt a szép nótát írták, de azért a parancsolat megjött most is a tartalékos tiszteknek. Két írást is kaptak. Az egyikben az van, — hogy a másik levelet, amely le van pecsételve, csak akkor szabad felbontatni, ha előre nézve távirati utasítást kapnak. Csak a vak nem látja ebből, hogy a mozgósítás küszöbén állunk és hogy a lepecsételt levélben nincs más, mint annak a meghatározása, hogy a tartalékos tisztek hova vonuljanak be. A tartalékos tisztek körében természetesen nem kis riadalmat okozott ez a lepecsételt levél, mert minden pillanatban megkaphatják a táviratot, amely azonnali bevonulásukat rendeli el. Az is feltűnő, hogy az ideiglenes hónappal előbb kell a tartalékos tiszteknek bevonulniuk a szokottnál.

— Gyilkos cigányprimás. Rozmán Kálmán szentgyörgyi lakos portáján lakodalom volt. A lakodalom Toki József cigány, rimás muzsikái bandájával. A mulatóság alatt Toki József és a hatalmát kösött nézelgetés, majd heves összeszólalkozás támadt, minckor Toki József cigányprimás kirodott a lakodalmas házból. Németh István 18 éves szentgyörgyi legény meg is fojtogatta a verekedő primást. Toki József bosszút forralt bántalmazói ellen s azok között első sorban Németh ellen. Nyitott biciklijával kezében, lebe állott a lakodalmas ház tornácán s várta, hogy kijöjjen valaki. Nem sokig kellett várnia. Nyitott a szobáját s kilépett rajta Németh István, aki kissé levegőzni akart a hős tornácán. Toki József a következő pillanatban egy ugrással rávetette magát a legényre s kifert bicikliját markolatig a legény mellébe dőtte. A legény egyetlen siklikással összekasott s néhány perc múlva kiszabadult. A futásnak eredt cigányprimást elődörbén vette a nácsnép, elfogták s csaknem szegényítették. A községi bíró erélyes fellépésének köszönhetően csak a gyilkos, hogy a felháborodott nép sikárlális ítéletét végre nem hajtotta rajta.

— Hangszerelőstan. Az összes hangszerkészítésére számos képpel. Konzervatóriumok, tanítóképző intézetek és a zenekedvelő nagyközönség számára írta Erdős Tivadár tanár. Ezen szakmunka a magyar zeneirodalomban hiányt pótol. Ára 3 korona. Kapható *Fischel* Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

— Megfőtt az üstben. Rettig János garalakovai és feleségéné Müller Gertrudnál tegnapelőtt disznót volt. Míg a szülők benn a konyhában foglalatostkodtak, addig hat éves János fiuk az udvaron játszadozott. Az udvaron egy üst állott tele forró vízzel, amelybe a vizgázatlan gyermek belebukott. Mire a szülők észrevették, a kis fiu már halódott. A csendőrség megindította a vizsgálatot a gondatlan szülők ellen.

— Alhatatlan szerelem. Egy helybeli jó módú gazdának használandó sorban levő legényfia érthetetlen módon szerelemre lobbant egy nála 10—15 évvel kisebb lányasszony iránt. Az asszony, aki úgy látta, kijárta az élet iskoláit, a helyzet magaslatára emelkedve, értette a módját, hogy mikép kell a pénzes legényt

fogva tartani. A férj pedig azok közé a doré férfiak közé tartozik, akik a családi béke kedvéért mindent elárulnak, még azt is, ha szavaikat megnövesztik. Meg azután az igazat megvallva, a változott viszonyokkal a férjnek megjavult a helyzete, mert a szerelmes legény pénze nyomán jó mód költözött a házba. Így tehát mi sem zavarta volna a szerelmi hármast; mert hisz férj, feleség és az udvarló megértették egymást, ha a dofog tudomására nem jut a legény szüleinek. Ezek amikor tudomásukra jutott az eset, rögtön tisztában voltak azzal, hogy miért idegenkedett fiuk a farsang folyamán kinálkozó jobbnál jobb házasságoktól. Elhatározták, hogy minden lehetőséget kihasználva, hogy fiukat megmentse az asszony körmei közül. Először szép szóval akarták rábírnai a szakításra, majd pedig kitagadással fenyegették, de mindez semmire sem használt. A kétségbeesett szülőknek most egy mentő gondolata támadt. Háttha az asszonnyal lehetne okosan beszélni, hogy zavarja el a fiút. Az ötletet tett követte. A szülők magukhoz kérték az asszonyt. Miután a beszéd és könyörgés itt sem használt, pénzzel próbálták rábírnai a szakításra és 400 koronát ígértek neki. Az asszony azonban kerekén visszautasította a felajánlott egyezséget. Erre a legény hozzátartozói nekiesetek az asszonynak összevissza verték, ruháit lezaggatták és kidobták a házból. Az asszony súlyos testisértés címén feljelentést tett bántalmazói ellen.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gőzmű-festő, vegyszertári ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kölcsei-utca 19 — Elvállal szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.

— **SZÉKELYI LAJOS** első nagykanizsai fehérnemű gőzmosó-vasaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

A kiváló bor- és likőrök gyógyítására

SALVATOR

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségben, húsvetési bántalmaknál kitűnő hatás.

Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható a nagykanizsai városban vagy a Salnye-Lipősi Salvator-Ferri Társaság Budapest, V. Rudolfsplatz 5.

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, február 26. A képviselőház mai ülésén *Justh* Gyula elnökölt. A Ház harmadszori olvasásban elfogadta az ujoncmegajánlási javaslatot, aztán áttértek a házadó részletes tárgyalására.

Pető Sándor és *Polónyi* Géza az albérlet rendszer ellen beszéltek. *Mesőfi* Vilmos a kis-lakások proletárjairól beszélt és figyelmeztetett arra, hogy a lakásuzsora a legazegényebb osztályokat sújtja legérezkenyebben. Ez ellen sürgős intézkedést kért.

Erődy Ernő a budapesti lakásnyomorrall foglalkozik.

Wekerle Sándor miniszterelnök reflektál az elhangzott beszédre. Kijelenti, hogy az adókérdés egész komplexumával igen alaposan foglalkozott mint a közigazgatási bíróság elnöke és mint pénzügyminiszter és ezért megágygathatja a Házat, hogy a fenförgő bajokon segíteni fog.

Sármegi Vilmos a hazai fürdőz érdekeit tolmácsolja és kívánja, hogy ezekre vonatkozólag az adókulcsot leszántsák.

Polanyi Géza a hársád kivételén körül
elforduló anomáliákkal foglalkozik.
Az ülés folyik.

Haberus hírek.

Az új miniszterelnök nyilatkozata.

Belgrád, február 26. *Novakovic* miniszter
elnök ma egy külföldi hírlapírók fogadott és
előtte fontos kijelentéseket tett. Többek kö-
zött közölte, hogy az új szerb kormány tör-
hetetlenül ragaszkodik a területi kárpótláshoz
és *Bosnia-Herzegovina* autonómijához. — A
belgrádi és sobáci hadtestek egy részét azért
küldték a határra, hogy az esetlegesen betöré-
sek ne találják készületlenül Szerbiát. A For-
gách gróf osztrák-magyar követ elleni me-
rényletterv hírére a miniszterelnök megcáfolta.

Kornfeld nagybeteg.

Budapest, február 26. *Kornfeld* Zsigmond
báró állapota az éjjel rosszabbra fordult. Ke-
zelő orvosainak kijelentése szerint aggodal-
omra ad okot.

Öngyilkos menyasszony.

Lippa, február 26. *Müller* Mariška, özv.
Müller Jánosné előkelő és dúsgazdag föld-
birtokosnő nagyon szép 20 éves leánya ma
délelőtt mellbe lötte magát. A szép leány
haldoklik. Vasárnap volt az eljegyzése és
mindenki boldog menyasszonynak hitte. Kör-
nyezete sem sejtí, hogy miért akart meg-
válni az élettől.

Vasuti összeütközés.

Vágújhely február 26. *Boroszló* állomás
közeliében az éjjel 2 tehervonat összeütközött.
Az egyik éppen kiment az állomásról, midőn
a másik berobogott és egy sín páron talál-
koztak. Mindkét vonat kocijai összetörték
és több vasuti alkalmazott megsebesült. A
pályatest annyira megrongálódott, hogy a
forgalmat csak átszállással lehet fenntartani.

A megbánt váltóhamisítás

Budapest február 26. A budapesti rendőr-
főkapitányságon ma jelentkezett *Illés* Fő-
rián debreceni iparos és elmondta, hogy
apósa nevére 10 ezer koronás váltót hamis-
ított, a pénzt fölvette és elkártározta.
Kérte, hogy tartóztassák le. A rendőrség *Illés*
hazaszállítja Debrecenbe.

A gabonaházletről.
(Távira!)

Körmény-Szék.
Duna és Illérral magasabb.
Hátsóterület-ünetet:
Duna 1908. Április 13.45. Duna 1908. október 11.88
Rosa 1908. Április 10.48. Rosa 1908. október 9.82 Zab
1908. Április 8.84 Zab 1908. október —. — tengeri 1908.
május 7.44. Ropos 1908. aug. 14.96.

Üzleti leány

felvétetik.

Czim a kiadóhivatalban megtudható.

Két kis gyermek

mellé kisasszony keresetlik, ki egyszermind az
elemi iskola első osztályú anyagát tanítani tudná.
Cim: Fischl Jakab Dráskovacz.

Üzlethelyiség kiadó.

Egyeduta községben letenyei járásban, egy
igen jó forgalmu üzlethelyiség vegyeske-
reskedésnek május 1-ére kiadó. Bővebbet
a *Milkó György* háztulajdonosnál

Egáns, kevéssé használt

Salon butor

egészen vagy darabonként igen jutányos
áron kapható — Bővebbet a »Zala« kiadó
hivatalánál 2582

Palkó Péter képesítőessel
bíró és
építő és vállalkozó

Hogykésleten, VI. ker. Varsányi-utca 62. n. (Haját hárdoz.)

Elvállal: mindenféle újépítet, emelés há-
nak minozását és javításokat azelőtt
szak mellett. Kétszázötlet és terveket felszólítás
készen. Levélbeli értesítésre személyesen megje-
henek, vagy levélben válaszolok.

H n. érd. közönség bizalmi kérem.

Tűzifa-eladás.

Legjobb minőségű tűzifa használatát méterdier-
kint 36 koronáért szonnal háshoz szállít
KONDOR ADOLF fabizományos
Arany J. u. 2.
Megrendeléseket elfogadnak még: Kondor
Ödön Fő-ut, Schlesinger Izidor Ötvös-tér
és Dedovacz Béla Magyar-utca.

STOCK
Cognac Medicinal
szavatolt valódi borpárlat
Camis & Stock
gőzpároló telepéből
BARCOLA.
Egyedüli cognac gőzfőzde
Állandó hivatalos vegyi ellen-
őrzés alatt.
Kapható minden jobb áruházban.

**Szőlő-
oltványokat**

szőlő fajtá-
szagért jól-
Állva, legdusabb választékban a már évek óta el-
nek és legmegbízhatóbbnak ismert:
KÖKULLÓMENTI
eiső szőlőoltvány telep
tulajdonos: **CASPARI FRIGYES, Medgyes 37 n.**
(Nagyköküllő megye).
Tessék képes árjegyzéket kérni!
Az árjegyzékben található az ország minden részéből
érkezett elismerő levelek, ennel fogva minden szőlő-
birtokos megrendelésének megtele előtti az ismerős
személyiségű, úgy az, mint irashalleg bizony-
ságot szaracnel jnaxának feuti szőlőtelep feltel-
megbízhatóságáról.

Hangya-Sósorszesz
törvényesen védve. 2216

Legjobb fájdalomcsillapító, nélkü-
lözhetlen háziszor bedörzsölésre.

Nagy üveg á 1.50 K. Kis üveg 80 fill.

Kapható Nagykanizsán: Gyógyszertárakban,
Armuth Náthán és társa, Neu és Klein
fűszerüzletében, Bader Henrik (Csengery-
út) és Drogeria a „Vörös kereszt“-hez.

==== Számos elismerő levél! ====

Aranyozások,
szalagok nyomása,
könyvkötészeti munkák
FISCHEL FÜLÖP FIA
legjobban berendezett és felsze-
relt könyvkötészetében készülnek
Nagykanizsán.

Szerkesztőség:
Nagykanizsa, nádor-utca 4.

Kiadóhivatal:
Fischer Fülöp Fia könyv- és papírkereskedésben, Városház-palota; ide hársondók az előfizetések és hirdetések.

Telefon: Kiadóhivatal: 103.
Szerkesztőség: 78.

Műveltség, dal kimutatások és magán-közlönyök soronként 50 fillér.
Külföldi és szakmai ártalálások díja 5 kor; előfizetőknek 3 korona.

ZALA

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 6 órakor ünnepnapok kivételével.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben hához hordva:

Egy hóra	1— K.
Negyedévre	3— "
Félévre	5— "
Egész évre	12— "

Postai szétküldéssel:

Egy hóra	1.50 K.
Negyedévre	4.50 "
Félévre	9— "
Egész évre	18— "

Egyes szám ára 6 fillér.

Főszerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Felolós szerkesztő: NAGY SAMU.

Szerkesztőfő: NEVEZÉY JÓZS.

Legkiválóbb honi gyártmány!

Kobrak cipők

hölgyek, urak, gyermekek részére. Bál- és utcai cipők minden bőrfajtában az ideig előrehaladás folytán kiválóan előnyös áron szerethetők be.

Kobrak váczi czipőgyár-raktárban,
Nagykanizsa, Csengery-ut 2.

Nagykanizsa kereskedelmének fejlődése.

Nagykanizsa, február 27.

Az utóbbi években mindinkább túlsúlyra jutó agrár irányzat mellett is, kereskedelmi életünk nagyobb és ezernyi apróbb ügyelből szívesen figyelhetjük meg, hogy jelenlegi kereskedelmi kormányzatunk olyan jóindulattal és előzékenységgel viseltetik városunk iránt, amilyen jóindulatot és előzékenységet az előző kormányok alatt nem igen tapasztaltunk.

Kereskedelmi kormányunkban a minisztereken kívül, főleg Szerényi államtitkár az, aki teljesen tisztában van azzal a missióval, melyet városunk különösen földrajzi fekvésénél illetve vasúti összeköttetésénél fogva hivatva van betölteni és hogy szimpátiával viseltetik kormányunk kereskedőink jogos kívánásai iránt, azt első sorban annak tulajdoníthatjuk, hogy városunk kereskedői a kereskedelmi kormány előtt úgy kereskedői tisztesség, mint megbízhatóság és modernség tekintetében magas nívón állanak. Nem kell ezirányban más bizonyítékkal szolgálni, mint azzal, hogy a kereskedelmi miniszteriumban, magánszemélyekként megjelenő kereskedőinket mindenkor messzemenő előzékenységgel fogadják és köismert, hogy a fedezetlen határidő-üzlet bonyolult kérdésénél és a tőzsdeszabályozás előkészítése so-

rán egy egy kiválóbb kereskedőnk szava a vezető faktorok előtt kellő súllyal bírt.

Önkénytelenül kutatnunk kell az okát annak, hogy ilyen kedvező körülmények között miért nem konstatalhatunk látható fellendülést kereskedelmünkben. Tagadhatatlan, hogy erkölcsiek és anyagiak dolgában városunk kereskedelme örvedetesen magas nívón áll az utolsó években, de az a haladás, mely városunkat lényegesen magasabb fokra juttatná, még mindig nem állott be. Ilyen körülmények között lép előtérbe az OMKE helybeli fiókjának és az azzal szoros nexusban álló kereskedelmi testületnek hivatása, eltekintve az esetleg bővebb ismertetésre szoruló kérdésektől meg kell állapítani, hogy a legismertebb és a gyakrabban sérelmeket okozó kereskedelmi hátrányok elhárításának ideje mihamarabb bekövetkezik. Az állomásunkhoz közvetve vagy közvetlenül csatlakozó helyi érdekű vasutak szaporodásával égetően szükségessé vált menetrendi változások, teheráruforgalmunk emelése végett tarifális viszonyaink javítása, a bécs-nagykanizsa-barcsi nagyfontosságú összeköttetések és e pályán a gyorsvonati forgalom részbeni életbeléptetése, részbeni rendszeresítése, vitális érdekünk. A modernebb igényeket ki nem elégítő postaépület kicserélése sem késhet már loká.

És amíg ezen kérdések legalább jó úton vannak a lassu megvalósulás felé, addig a tisztán helyi tényezőktől függő és e helyen is általam megindokolt tőzsde — felállítására még minél nem tud a megvalósulás stádiumába jutni.

Bizunk abban, hogy amint a politikai élet oda jut el, hogy a sürgősen megoldásra váró országos gazdasági kérdéseket elintézhesse, akkor kereskedelmi testületünk, karöltve az iparosokkal, akár közvetve országos egyeületeik révén, akár közvetlenül már az OMKE helyi fiókjának nagytelentélyű elnöksége révén oda fog hatni,

hogy városunk kereskedelmi és ipari érdekei megóvassanak és kívánásai teljesüljenek. Így érhető csak el, hogy a mostani állapot azilárd alapon virágzó kereskedelmé fejlődjék.

H. Zs.

Felekezeti türelem.

Zalaegerszeg, feb. 27.

A felekezeti türelmeség igazán felemelő példáját találjuk a Katholikus Népszövetség hasoncímű legutóbbi hivatalos lapjában.

Mint mindenki előtt ismeretes, Dobrovics Milán országgyűlési képviselő lapvesztése alatt egy hetilap fog megindulni.

Ez bántja a Néppárt hivatalos organumát.

Egy végtelen gunyolódó, hetet havast öszszehordó cikkében rátör azokra, akik a nemes, önzetlen vállalkozás mögött állnak, hazugságnak jelzi egész állásponjtjukat, börtönviselt egyének bélyegzi meg közéletünk olyan kimagasló alakját, mint Kalmár Antal, aki közjogi munkáival, nagy tudással megírt könyvével a magyar állam szupremáciájának már eddig többet használt, mint a Katholikus Népszövetség. — ha ugy is gondoljuk, hogy a bíróság hosszú időn keresztül történeendő fennállása alatt.

Emlékeztetünk rá, hogy mily készséggel, tele torokkal igyekezett a Kath. Népszövetség hirdetni megalakulásukat, hogy kebeléből a politika ki van zárva és hogy az egyeülésnek nincs más célja csak az, hogy a katolikusok tömörülésével annak a vallásfelekezethez, amely Magyarország többségét alkotja, kifelé is méltó szervezete legyen.

Mi akkor mindjárt megállapítottuk, hogy ez csak olyan ígéret, amelyet a néppárttól már megszoktunk, hogy ez tiszta jes utáskodás, a most meg is győződünk, hogy a Kath. Népszövetség csakis politikai szervezet, a vallásnak a politikába való bevitelle, a fegyűlölet élesítésére szolgáló hivatalos szervezet. A ilyen hamar kilógott a lóláb.

Csak nemrégiben történt a híres Barkóczy eset alkalmából, hogy a néppárt egyik vezére nyíltan hangoztatta a Ház folyosóján, hogy ha Barkóczynek az anyakönyvesetől előtti viselkedéséből bármilyen baja lesz, a Katholikus Népszövetség egy szerte egy napon több ezer helyen gyűlést tartanak, hogy a kormány eljárása ellen védekezzenek, hogy a napi politikát irányítsák.

Merkur Vasművek Nikolai és Tsal

Kendcsés és olajos hintőgolygyár, szürke és lágyvasöntőde, kovacsma, nikkelező intézet. Gépgyár javító műhely.

NAGYKANIZSÁN.

A gyár foglalkozik gépszervek és gyártással, közlömü berendezések (transmissió) és ezek részeinek mint tengelyek, szijkorongok, fogaske-rekek, különösen gyárúkenős perselyek stb., téglagyári gépek, körkémence-öntvény szerelvények, kútszivattyúk, vízvezetékek készítésével, gőzgép és lokomobil, valamint minden egyéb gép javításokkal. Malomhenger csiszolás és rovátkolás olcsón és szakemberen eszközöltek. Költségvetéssel díjtalanul szolgál.

Nyomor és szenvedés.

A szegények háza.

A többi tizenhárom.

— Cikksorozat. —

II.

Nagykanizsa, február 27.

Most ismét a politika mesején kalandos a Népszövetség hivatalos köldönye — mikor valóságokkal telt cikkében Dobrovics önként vállalkozását hazugságnak tünteti fel, sőt magát a végtelenségig, az Országos Néplap szerkesztő voltát igyekezik bizonyítani, midőn a fellelkesült túrelmeesség jó példájul szülő üdvöket sorol fel olyanok gyanánt, mint akik az Országos Néplap szerkesztésén belül ingyen jogi tanácsokat adnak.

Igen különös ez az eljárás. Hídeim, hogy nem politizálunk; bírcetn, hogy tisztán lsten fellelemből, vallásunk iránti szeretetből szövetkezünk és a legtúrelmetlenebb sajtóüldölet színtul, országos politikát keverni a vallás szent dogmái közé!

Börtönviselt embernek bélyegezni olyan kiváló egyént, mint Kalmár Antal, a ki izzó hazaszeretetéből kifolyólag császár ellenes tent hirdetett akkor, midőn a háza, az alkotmány veszélyben volt, a mely miatt az akkori jogszolgáltatás szelleme sajtópört zúdított a nyakába és ennek folyamányaként letétezt el államfogházra; ismét em: államfogházra hazaszeretete miatt, olyan tett a melyet egy politikai pártól nem vártunk s a melyet egyik pártunk a másik párt elleni legnagyobb lovagatlansággal tartunk.

Véjjon a néppártnak azon zámálhatatlan tagjait a kik igazat miatt államfogházat ülték, színtuln börtönviseltneknek bélyegezi-e a népszövetség?

Ugy látszik: nagyon fáj a néppártnak, hogy erős ellenfélre akad minden függetlenség lapban, a mely igaz politikájával a magyar nép szívét ahhoz az eszményhez láncolja, a mely minden magyar lelkében ott ég.

—r.—s

Kossuth eg'zsége Budapestről írják: A képviselőházban ma sz a hír terjedt el, hogy Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter újra veszedelmesen megbetegedett. A hír a tözsdéről került ki, a hol állítólag már arról is tudták, hogy Kossuth haldoklik. Természetesen hamarosan kiderült, hogy a hír hamis a hogy Kossuth egészséges. Néppárti képviselők különben ma lélelőtt a Ház folyosóján beszéltek, hogy a király tegnap Zichy Aladár gróf minisztertől megkérdezte, hogy Kossuth hogyan van. Ő felségének ez volt a kérdése:

— Hogy van Kossuth? Nyugtalan voltam miatta, mert Bécsben jártakor rossz volt az időjárás.

Zichy Aladár gróf megnyugtatta a királyt. A felség személye körül miniszter különben ma reggel Budapestre érkezett.

Megszakított katonai tárgyalás. Azokat a katonai tárgyalásokat, melyeket az új véderőtörvényjavaslat tárgyában a közös hadügy-miniszterium és a két honvédelmi miniszterium képviselői Hoffmann Hugó altábornagynak a közös hadügyminiszterium osztályfőnökének elnöklésével a legutóbbi napokban Bécsben folytattak, tegnap — a Budapesti Tudósító értesülése szerint félbeszakították. A magyar honvédelmi miniszterium kiküldöttel, élükön Baltz ezredessel, visszatértek Budapestre.

Mondtam: mint a cserebogarakat, ugy csalta ki az első napsugár az öreg koldusokat a kopár udvarra. Innen onnan, minden oldalról rongyokba burkolt, rokkant és aláazatos öregek vánszorogtak elő, — férfiak, asszonyok. Mikor megtudták, hogy mi járatban vagyunk, mindnek, de különösen az asszonyoknak megeredt a nyelve. A koldusasszony tud csak igazán, kifogyhatatlanul panaszkodni, de köztük is legjobban egy kis gömbölyű öreg néni, a *Bábi*. Szapora nyelvű, nagy mondásu néni, éppen ellentéte annak a sovány, magas, ősz asszonynak, ki a falhoz lapulva távol maradt tőlünk. Ez szegénylős szegény. Az arca intelligens és komor. Őt kérdezzük elsőben:

— Mióta van itt?

— Két éve.

— Mi volt azelőtt?

— Mesteremberné. Az u.am esztergályos volt. Jómódu emberek voltunk. Mindig rendszeresen megéltünk. Soha se hittem, hogy ide kerülök.

A Babi sűrű forog köröttünk. Egyre jár a szája, melyből ömlik a panasz.

— Ja, ja, so ist es. Niemand war da. Négy éve nem volt itt egy lélek sem. Csak mi vagyunk. Senki nem törődik velünk. Beszéltünk is már a férfiakkal, mi lesz, ha egyszer másik tizenöt ember idejön, és kiver bennünket? Minket senki sem véd meg. Csak itt van ez az üres hajlék. Ezt ránk bízta. Schluss! Senki nem törődik velünk.

— Hány esztendő, Babi?

— Hatvankilenc.

— Meennyit kapnak a várostól?

— Mindegyik *nyolevan krajcárt* kap a várostól — *egy hónapra*. Hogy abból éjünk Koldulni meg nem szabad. Éhen is halnánk, ha azok a drága angyalok, a jólelkű apácák a maguk jószívűségéből nem küldenének minden délben egy kis kórházi ebédet. — A város még a nyolevan krajcárunkból is levon, minden hónapban levon tíz krajcárt ruhára.

— Az ám, Ruhára! — kesereg az öreg.

— Négy év óta tizenötfontól ötven forintot vontak le. Minap számítottuk ki. Mitőlünk — ötven forintot!

— És kaptak érte ruhát? — kérдем.

— Egy cénaszálát sem, uram, egy cérna szálát sem. Felénk se jön senki, — csak a pénzt, azt levonják.

— Maga hány esztendő? — kérдем az öreg favágót.

— Hetvennyolc — válaszol az öreg levett kalappal. — Két hónappal idősebb vagyok a

királynál. A királynál, uram. A fő-mhez hajol és besugja: — Talán ha írnek neki... Hogy még egyszer szeretnék jobb napokat látni.

— Hát maga mit szeretne? — kérдем az öreg Schiffert.

— Én már egyszer szeretnék puha tollas ágyban aludni.

— Bemegyünk a házba. A ház, a szegényház két kis szoba és egy nagyon kicsiny konyha, melyben főznek a koldusok, ha van mit. E három lyukban lakik tizenöt ember. Ágyon, ágy alatt, asztal alatt alusznak. A házban kiálthatatlan bűz csap meg, pedig mindenhol meglátszik az asszonyi kéz tiszogató munkája. A bűz onnan van, hogy a város, az állítólag Európában levő Nagykanizsa gyógyíthatatlan elmebetegeket is helyez el a koldusok közé, így praktikus rövidséggel oldva meg egy csapásra a szegény-ügyet és a közegészséget. Most két elmebetegje van a hajléknak: a népszerű Szuzsi Lajcsi, ki már végleg beszűntette a hegedülést és egy másik fiatalember, ki állati értelmelenséggel röhög felénk. Szuzsi Lajcsi napokon át nem megy ki a szobából. Már a szót sem érti.

Az asszonyok szobájában, az utcai szobában egy *kilenvennyolc esztendő vak asszony fekszik*. Ezt is ide tették. Mikor belepünk, felül az ágyon és a hang irányában figyel. Borzalom! Az öreg asszony félig meztelen, csak itt-ott takarják rongyok aszott testét.

— Ja, ja — magyaráz a Babi — szeretne fölkelni az öreg, de nem lehet, mert nincs rajta ruha. Nincs egy inge sem. Hát hogy keijen fel? Muszáj neki feküdni. Múdig feküdni kell neki. Mi meg ápoljuk, megmossuk a szemét is. No, tant, auf, auf! Újjon fel, megjött az apácáktól a jó kis leves.

A vak öregasszony, a kilenvennyolc éves, mohón kapkod a levegőben a leves után. Azt mondja: még csak egyszer szeretne szebb napokat látni. Ha az ember elnézi, — ne vegyék kegyetlenségnek, — azt kérde magában: miért nincs egy adag jó, finom kis arzenikum abban a levesben.

Mindenütt fekete nyomor és bűz és emellett emberi vágyak, sóhajok, igények. Mi elmegyünk; ebéd előtt ép elég volt ennyi. Mi átme gyünk a kózkórházba, ide pedig jöjjenek mások. De jöjjenek ám! Ott van éppen a temető mellett.

— **SZÉKELYI LAJOS** első nagykanizsai fehéremű gőzmosó-vásaló és tisztító intézete Hunyady-utca 6. (saját ház) volt Nagykereszt-utca.

PAGLIANO-SYRUP

Legjobb vértisztító szer
ERNESTO PAGLIANO *patent* **Magyarországban.**
Calata S. Marco 4.

Bevezetve a hivatalos olasz gyógyszerkönyvbe. **Kitüntetve** a gyógyszerészek kiállításán 1894-ben, a Hygienikus kiállításán 1900-ban és majlandi nemzetközi kiállításán 1906-ban az **aranyéremmel.**

Üvegekben, dobozokban (porelakban) valamint comprimókban. **Kérje** a **Dr. Ernesto Pagliano**, **Magyar** védjeggyel. **Megrendelése** vagy **lélekben (pizulak)** minden nagyobb gyógyszerházban kapható. **Írja** a **Dr. Ernesto Pagliano** **Magyar** védjeggyel. **Megrendelése** vagy **lélekben (pizulak)** minden nagyobb gyógyszerházban kapható. **Írja** a **Dr. Ernesto Pagliano** **Magyar** védjeggyel. **Megrendelése** vagy **lélekben (pizulak)** minden nagyobb gyógyszerházban kapható.

Mozgósítás előtt.

Elhalasztott sorozások.

Pecsétes levelek és nyílt parancs.

Negy kocsai tölteny.

— Saját tudósítónktól. —

Bár egyrészt a közönség/szenzációéhsége tuzozza az események jelentőségét, másrészt a hivatalos óvatosság kisebbiteni igyekszik azt, egy tény kétségtelenül megállapítható. Az, hogy *katonai mozgósítás előtt állunk*. Erre vallanak a következő események:

Elhalasztott sorozások.

A Zala közölte már ez idei fősorozások napjait. Ezek szerint *Nagykanizsán* március hó 8-án kezdődtek volna és 10-én értek volna véget a sorozások. Bár ez a terminus már közel van, sem a falragaszok még nem jelentek meg, sem az értesítések, a behívók még nem mentek szét. Biztos tudomásunk szerint ennek az az oka, hogy a *vármegyei alispáni hivataltól* leirat érkezett a városhoz, mely közli, hogy a *sorozásokat valószínűleg elhalasztják*, tehát az értesítéseket tartásuk vissza. A megye összes főszolgabíró hivatalában készen vannak az értesítések, azonban addig nem küldhetők szét, míg erre távirati felhatalmazás nem érkezik. Az ma már kétségtelen, hogy a nagykanizsai sorozást *nem kezdik meg március 8-án*.

Pecsétes levelek és nyílt parancs.

Mint már megírtuk, a budapesti IV. hadtesthez tartozó kanizsai tisztek (mindössze kettő van) lepecsételt levelet kaptak egy másik levél kíséretében. Hogy a zárt levélben mi van, az titok. A kísérő levél azonban már egészen világos. Meg van benne írva szigorú katonai parancsként, hogy a *pecsétes levél csak akkor bontandó fel, ha erre távirati utasítás érkezik*. Ez a távirati utasítás minden pillanatban megérkezhet és akkor kipattan a lepecsételt levelek titka: a tartalékos tiszt azonnal vonuljon be ezredéhez.

Ugy látszik, hogy első sorban a budapesti IV. hadtestet mozgósítják, melyhez a kaposvári 44. ezred is tartozik. Ugyanis *Kaposvár város katonai ügyosztályához nyílt parancs érkezett*, melyet ma *falragaszok útján* közölnek. A felhívás szövege — mint kaposvári tudósítónk írja — a következő:

Mindazok, akik a honvédségnél, vagy közös hadseregben akár mint egyéves önkéntesek, akár egyébként tényleges szolgálatot teljesítettek, póttartalékosok voltak s a népfelkelőállományba felvéve még nincsenek, továbbá, akik a tényleges szolgálatra megállapított korhatáron belül szabadságoltattak, végül pedig mindazok, akik 1890-ik évben, vagy azelőtt születtek s állításkötelesek még nem voltak: *tartoznak a nyílt parancs visszavonásáig jelenlegi lakóhelyükön tartózkodni; igazolt fontos esetben a hadkiegészítő parancsnokság, vagy a városi katonai ügyosztály adhat ez alól 24 órai felmentést*.

Mint egyik lapírtásunk értesül, már a *népfelkelőkről* intézkedő parancs is itt van s csak értesítést várnak, hogy a parancsot proklamálják.

Negy kocsai tölteny.

A *nagykanizsai* 20. honvédegyleget vezető minap négy szerkocsira való tölteny érkezett. A hatalmas tárkocsik szinte rozkadoztak a töltenyládák súlya alatt. Ez a szállítmány semmi összefüggésben sincs a mozgósítással, csupán azért említjük, mert óvatos szállítása jellemző a

katonai körök titkolózására. A töltenyeket késő este, sötétben, egyetlen katonai kíséretével hozták be a vasutról és szállították át a városra.

Odol

Fogak legjobb szere.

A Balatonpart fejlesztése.

Somogy mozgalmat indított.

Zalavármegye csatlakozik a mozgalomhoz.

— Saját tudósítónktól. —

A Balatonpart gazdasági és kulturális fejlesztéséért eleven mozgalom indult meg mintegy másfél évtizeddel eze őtt. Ez a mozgalom sok szép és értékes eredményt mutathat föl. Az állam, a törvényhatóságok, egyes községek és magánosok áldozatkészsége a fejlődési folyamatai szinte természetellenesen meggyorsította.

A fejlődés szabályozásáról azonban teljesen megelégedeztek. E hiány azonban — éppen az iramos nekilendülés következtében — mind érezhetőbbé lesz. Legfőltűndőbb és legnagyobb akadály a további fejlődésnek a balatonparti birtokviszonyok majdnem teljes rendezetlensége.

A Balatonpart telekkönyvelése nagyon de nagyon hiányos. A kataszteri fölmérések, beosztások, birtokviszonyrendezések még a múlt század ötvenes hatvanas éveiben végezték. Azóta senkinek sem volt rá gondolja, hogy a zülait viszonyokat korrigálni, rendezni kellene.

E veszedelmekkel fenyegető állapot megszüntelése érdekében Somogyvármegye közigazgatási bizottsága nemrégiben föllíratot intézett a miniszterelnökhöz és pénzügyminiszterhez és a Balatonpart birtokviszonyának soron kívül rendezését kérte.

Hogy ez az óriási munka kellő sikerrel és megfelelő gyors idő alatt elvégezhető legyen, előterjesztést tett a közigazgatási bizottság, hogy állítson föl a kormány Somogy- és Zalavármegye területeire kiterjedő hatáskörrel egy új külön kataszteri fölmérő hivatalt, mely a 40-50 esztendővel ezelőtt eszközölt fölméréseket, az akkor megállapított és ma már nagyon hiányos, hibás kataszteri beosztást, birtokrendezést kigazítsa.

Ehhez a jogos, méltányos, indokolt helyénvaló és rendkívül fontos érdekeket szolgáló hivatott föllíratához most — mint értesülünk — a szintén erősen érdekelt Zalavármegye közigazgatási bizottsága is csatlakozik. Hasonló célú föllíratot intéz a kormányhoz, hogy egy nagy vidék elsőrangú gazdasági és kulturális érdeke követelte mozgalom sikerét pártoló állásfoglalásukkal előmozdítsa.

— **ÓRÁT** venni vagy javítani a legjobban **SZIVÓS ANTAL** mérésnél lehet, u. e. egy megfelelő eszményeg már egy koronáért kapható.

Hírek.

— **A villamos ügy.** Két hírt közlünk minden megjegyzés nélkül. Az első az, hogy a Franz cég beadványa lapunk zárt takoz beérkezett a városhoz. A cég érteitli a várost, hogy ajánlatát *valtoztalanul* felfogja. A másik a következő: *Vécsey Zsigmond* polgármester holnap Budapestre utazik és hétfőn kihallgatáson jelenik meg *Andrássy Gyula* gróf belügy miniszternél, kitől engedélyt kér arra, hogy a város a világlátást saját kezelésébe vehesse, esetleg olcsóbb külföldi cégektől szerezhesse be a szükséges gépeket. A polgármesterrel utazik *Király Sándor* v. mérnök; és *Martos* szakértővel együtt fővárosi cégeknél is fognak érdeklődni a beszerzendő gépek iránt.

— **Városi közgyűlés.** A város képviselőtestülete március 2-án, kedden délután 3 órakor közgyűlést tart. A közgyűlés tárgya a meghívó szerint: *»A képviselőtestületnek február 25-iki közgyűlésében hozott határozata alapján a villavilágítási ügyben elrendelt tanulmányi javaslatok előterjesztése.«* A v. képviselők a meghívókkal együtt a Franz féle régi szerződést és az új szerződéstervezetet is megkapták.

— **Tanácsülés.** A város tanácsa tegnap délután *Vécsey Zsigmond* polgármester elnöklésével ülést tartott, melyen többek közt tudomásul vették a megyei közigazgatási bizottság azon határozatát, mellyel elutasítják a decemberi tisztújító közgyűlés határozata ellen beadott felelőbevitelt. Tehát *Orbán József* végérvényesen lelévált a városnak.

— **Vasuti értekezlet.** A tervezett vas—zala—sopronmegyei vasút végrehajtó bizottsága tegnap Budapesten *Batthyány Lajos* gróf v. b. t. t. orsz. képviselő rakpart palotájában értekezletet tartott, amelyen *Batthyány Lajos* grófn kívül *Herbst Géza* alispán, *Másáth Mihály* hercegi uradalmi jószágigazgató és *Fábián Lajos* mérnök vett részt. A végrehajtó bizottság a traszírozás és a részvényjegyzés ügyében tárgyalt.

— **Gyászrovat.** Nagykanizsán a héten elhunytak: *Szelig Ilona* 6 hónapos, *Polai László* 1 hónapos, özv. *Flozati Jánosné* napaszmos 80 éves, *Halász Rozália* eszléd 18 éves, *Pap Mária* varróné 18 éves, *Plander József* 11 hónapos, özv. *Plizsár Józsefné* 71 éves, *Krenk Mária* 3 hónapos, *Ungár Ferenc* 4 óras, *Horvát Anna* 1 óras, *Vörös József* napaszmos 45 éves, özv. *Stancsics Lajosné* 79 éves, *Baracsics Anna* 46 éves, özv. *Molnár Józsefné* 36 éves, *Kovács József* kocsi 50 éves, özv. *Mózes Henrikné* szül. *Herz Sarolta* 87 éves.

— **Farsangi házasságok.** Az ideig farsang jól bevált Nagykanizsán 72 házasságot kötöttek, ami nagyon szép szám. Ebből a többséget *Klakanizsa* képviseli, mert *Klakanizsán* csak farsangkor házasonak. Az ideig farsang nevezetességel közé tartozik a kilenc házasság, melynek szereplői nem írták alá az anyakönyvet. E héten a következők kötöttek házasságot: *Marosi Iván* kocsi Soós *Katalinnal*, *Balog János* kocsi *Német Borbálával*, *Kálmán Ferenc* munkás *Gerencsér Katalinnal*, *Magyar István* pinogár *Jurmics Juliannával*, *Wéber Rupert* örmester *Singer Malvinnal*, *Horvát István* szénész *Horvát Juliannával*.

— **Modern tejszandások.** Amíg egyrészt a kizagadnak arra tömörülnek, hogy a tejszand-

vetkezésben értékesítik egy két tehénük tejét: a szövetségi fejlődéssel párhuzamosan az ületi alapon való szervezkedés. Sőt ez utóbbi fejlődésben a szövetségeket is túlhaladja. Maholnap a faul tejszarnokok el fogják érní a szövetségeket. A nagyobb birtokokon is állandóan nagyobbodik a tehén- és öcök száma. A gazdák lassau-lassau arra a tapasztalatra jönnek, hogy az állattenyésztés és a tejből való jövedelem sok helyen előnyösebb a hízalásnál. Amíg a belső fogvasztás állandóan növekszik, a kivétel évről-évre emelkedik, úgy hogy ma már a tejtermékek értéke meghaladja a 18 millió korona értékét. A németországi vajkereslet ismét előtérbe állította a vajtermelő központok létesítésének fontosságát. Darányi földmívelési miniszter megbízta a tejgazdasági országos felügyelőséget, hogy a gazdákat ilyen központok szervezésére ösztönözze. A miniszter a jóirányu termelő központokat segítében is részesíti.

— **A kapitány fia.** Kaposvárot sok bejvan az újságokkal. Ennek az oka az, hogy a kaposvári újságok tulságosan ösztinték: mindent megírnak, ami megírható, pedig vidéki kisvárosban első sorban az a kötelesség vár a hirlapokra, hogy mindent elhallgassanak, a mi a nyilvánosság elé kívánkozik. A *Somogyvármegye* című lap legutóbb a rendőrség működését kezdte kritikus szemmel vizsgálni és úgy találta, hogy különösen Csörsz Lajos alkaptány tevékenysége némi kíváncsi valókat hagy fenn. Eddig az előzmények. A következőkről így számol be a *Somogyvármegye*: Vakmerő orvántudást intézett ma délben egy éretlen sunanc *Salgó Sándor*, lapunk felelős szerkesztője ellen. Ahogy szerkesztőnk ma délben haza igyekezett fő-utcai lakására, a Somssich Pál utca sarkán lésből eléje ugrott egy előtte tejesen ismeretlen kamazs és gyanútlanul haladó szerkesztőnket ököllal úgy ütötte meg bal fülén, hogy a fülkagylója megsérült. A másik pillanatban már szerkesztőnk pofonvágtat előtte tejesen ismeretlen támadóját, aki erre elmenekült. Csak a közelben álló rendőr segítségével tudta meg szerkesztőnk, hogy támadója Csörsz Lajos 16 éves órásnac. Csörsz Lajos rendőralkaptány fia volt, ki az inzultus után bemenekült atyja házába. Valószínű, hogy a sihedert úgy biztatták föl tettének elkövetésére.

— **Hangerelésen.** Az összes hangszeres ismertetése számos képpel. Konzervatóriumok, tanítóképző intézetek és a zenekedvelő nagyközönség számára a tanár Erdős Tivadár tanár. Ezen szakmunka a magyar zeneirodalomban hiányt pótol. Ára 3 korona. Kapható Fischel Fülöp Pia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

— **Az Irod. és Műv. Kör első felolvasása** hoinap, vasárnap délután 6 órakor lesz a Polgári Egylet nagytermében. A felolvasó Pfeiler Elek főgymnáziumi tanár, ki „A festészet uttörő. I. Rómaiak” cím alatt tartja felolvasását, melyet érdekes vetüet képek fognak kísérni.

— **Táncmulatság.** A „Zalamegyei Aggharcosok Testülete” 1909 évi március hó 6-án Krausz Samu-féle „Magyar Királyhoz” címzett vendéglős ünnepi helyiségében egy kitűnő cigányzenekar közreműködésével saját betegsegélyező alapja javára zártkörű táncmulatságot rendez.

Kezdeté este fél 9 órakor. Belépődíj: Személyjegyző 60 fillér. Csajádíj 1 korona 40 fillér.

— **Közgyűlés.** A nagykanizsai Izs. Szentegylet folyó 6-ai február hó 28-án, vasárnap, délután 4 órakor az Izs. hitközség tanácstermé-

ben évi rendes közgyűlést tart, melyre a nagyérdemű egyleti tag urakat szennel hivatalos tisztelettel meghívja. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Előjárásági jelentés az 1908. évről. 2. Az 1908. évi zárszámadások előterjesztése. 3. Hatválasztmányi és 3 számvizsgáló-bizottsági tagválasztása. 4. Netáni indítványok tárgyalása. Sorrend szerint kilépnek Fried Ödön dr., Gutmann Vilmos báró, Halphen Mór, Neumann Ede dr., Schulhof Adolf és Weiszer József választmányi tagok és Loewy Arnold, Rosenberg Richard és Rothschild Samu számvizsgáló-bizottsági tagok, akik újból megválaszthatók, illetve helyettük mások választandók. Az időközben elhunyt Klein Ilés helyébe egy gondnok is választandó. **Jegyzet:** Az évi zárszámadások a hitközségi irodában betekintheők. A közgyűlésen csak azon indítványok tárgyalhatók, melyek három nappal előbb írásban beadattak. A szokásos istentisztelet közvetlenül a közgyűlés után lesz megtartva.

A kiváló bőr- és lithiumos gyógyforrás

SALVATOR

vese- és hólyagbajknál, köszvénynél, cukorbetegségél és hurutos bántalmaknál kitűnő hatású.

Természetes vasmentes savanyuvíz.

Kapható ásványvízkereskedésben vagy a Salnye-Lápócsal

Salvator-forrás Vállalatnál Budapest, V. Rudolftraktus 8

SARG-féle 60

KALODONT

LEOJOSS

FILM FOG-GRÉME

Szamárköhögés

könnnyen elmúlik a SCOTT-féle Emulsió használata folytán. Orvosok, bábák és szülők bizonyítják ezt ezer és ezer levélben.

Scott-féle Emulsió

Az Emulsió védjegyénél a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük megismerni és megismerni.

segít azért mert elsőrangú alkatrészei és az eredeti

Scott-féle

eljárás kiváló szerré teszik, sőt tápereje is elsőrangú. Már az első adagtól csodálatosan javul az általános egészség.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógyszerüzletben.

Építkezők figyelmébe.

Van szerencsém a n. é. építkező közönség szives tudomására hozni, miszerint a hó folyamán a kőműves mesteri vizsgát a legnagyobb sikerrel tettem le. Melynek alapján kitüntető oklevelet nyertem, sok évi gyakorlatom és a közhírem által úgy az

új építkezésnél,

valamint minden átalakításnál és javításnál a n. é. közönség teljes bizalommal fordulhat hozzám, annál inkább mert minden felvilágosításnál az építkezési szakmában díjmentesen szolgállok.

Nagybecsű pártfogást kér teljes tisztelettel

Mankovits Jakob,

okleveles kőműves mester

Nagykanizsa, Magyar utca 61. szám.

— **A messinaiakért.** A messinai szerencsétlenekért folyt vármegyei gyűjtés eredményéről a következő kimutatást közlik:

Pálffy László pacsal főszolgabíró gyűjtése a déliországi földrendes áldozatai javára: Pálffy László 10 kor. Dr. Koller István 10 k. Bukovich Árpád 1 k. Böhm Zsigmond 2 k. Büchler Gy. 2 k. Károlyi Iván 50 fill. Záhorszki Géza 1 k. Somlyó Ignác 50 fill. R. chnitzer Jakab 50 fill. Lacher József 2 k. Dr. Fodor Gyula 2 k. Brand János 1 k. A. A. A. szentmihályi jegyző gyűjtése 462 k. Kovács habóti jegyző gyűjtése 1580 k. H. n. n. n. esperes gyűjtése 1248 k. Szabari jegyző gyűjtése 928 k. Felsőrajai jegyző gyűjtése 27 k. Szentpéteri jegyző gyűjtése 5323 k. Pálffy újabb gyűjtése 34,28 k. Összesen 189 korona 19 fillér.

Dr. Hajdu Gyula nagykanizsai lakos gyűjtése: 63 korona.

Závody Albin kurial bíró, nagykanizsai kir. törvényszéki elnök gyűjtése: Závody 10 kor. Knorr 2 k. Dr. Fischer 2 k. Véber Károly 3 k. Kayser Elek 2 k. Gyenes Sándor 2 k. Dr. Kenedi Imre 2 k. Csesznák Miklós 7 k. Gózonv Sándor 1 k. Solczner László 1 k. Bodolay Juszlin 1 k. Dr. Sartory Zs. 2 k. Szugvill János 1 k. Witzl György 1 k. Weisz Tivadár 5 k. Dr. Szigety 2 k. Dr. Eöri 2 k. Drevén Lajos 1 k. Összesen 47 korona.

Dr. Szabó Zsigmond perlaki orvos gyűjtése: Dr. Szabó Zsigmond 10 kor. Szentes Dezsdő 1 k. Farkas Lajos 1 k. Erdős Imre 1 k. Svastich Ödön 1 k. Heidenfeld Ignác 1 k. Friedrich Nándor 1 k. Összesen 16 korona.

— **Vértörölődások a Ferenc-József** keserűviz rendszeres használata mellett biztosan és rendkívül enyhe módon gyógyvulnak. — Mint rendszeres adag elegendő egy fél pohár reggel elhgyomorra. Pevásárlásnál ugy a fűszerüzletekben mint a gyógvtárakban kéjen határozottan „Ferenc József” keserűvizet. 3

— **A hölgyvilág nem használ zsíros kenőcsöt** vagy kremet, hanem csupán kristatint, egy növényekből összeállított kristálymasszát, mely a bőrt széppé és vakító fehérré változtatja, szeplőket, vimmeritket és májfoltokat eltávolít, a ráncokat elcsimítja és az ifjúkori üdéséget visszaszerzi. Kapható mindeütt. — **KRISTALIN** vezérképviselő Magyarország részére Budapest, Baros-utca 91. Egy próbadoboz ára 50 fillér, üvegdobozé 3 kor. Kristalinszappan 1 kor. Kristalinpuder 1 kor. Postaíszétkülés naponta.

— **MAYER KÁROLY** első dunántúli gémű-festő, vegyészeti ruhatisztító, guvrirozó és plissirozó gyára Nagykanizsa, Kölesesi-utca 19. — **Elvállal szakmájába vágó munkákat a legutányosabb áron, — úgy helybe, mint a vidékre is. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Alapítási év 1892.**

Nyílt-tér.

A Chewra Kadischa igen tisztelt választóitól!

A vasárnap délután 4 órakor megejtendő szentegyleti választásra vonatkozólag felhívjuk az igen tisztelt egyleti tagokat, hogy szavazataikat az alább megnevezett egyleti tagokra adják, mint akiknek egyénisége és multja a tiszteltbeli állásokra őket kifejezetten minősíti.

Íde olyan férfiak kellenek, akiknél az egylet vezetése avatott kezekben vannak s akik az egylet haladását nemcsak erkölcsileg, de anyagilag is garantálják. Szavazólapunk a következő: Gondnok: **Sauer** Ignác. Választmányi tagok: **Dr. Fried** Ödön, **Báró Gutmann** Vilmos, **Halphen** Mór, **Dr. Neumann** Ede, **Schulhof** Adolf, **Weiszer** József, **Számvizsgáló bizottság:** **Loewy** Arnold, **Rosenberg** Richard, **Rothschild** Samu. Szavazólapok rendelkezésre állanak a választóhelyiségben is. — Több független választó nevóban én megbízásából **Österreicher Bernát.**

Táviratok és telefonjelentések.

Országgyűlés.

Budapest, február 27. A képviselőház mai ülésén **Rakovszky** István elnökölt. Felolvasták az interpellációs könyvet, melybe 11 interpellációt jegyeztek be: hatot a horvát **Popovic** Dusan, kettőt **Surmin** György, egyet **Bozóky** Árpád a szerb kereskedelmi szerződésről, a további kettő régibb interpellációk megújítása.

Rakovszky elnök elparentálta **Hódossy** Imrét, aztán folytatták a házadójavaslat tárgyalását.

Bozóky Ernő azt kívánja, hogy külön törvényt hozzanak a házbéruzsora ellen.

Mezőfi Vilmos a szellérakások adómentesítését kívánja.

Polónyi Géza a harmadosztályú házadót igazságtalannak találja.

Farkasházy Zsigmond a kis és nagy lakások megadóztatása közti aránytalanságot teszi szóvá.

Wekerle Sándor miniszterelnök kifogásolja, hogy a felszólalók elég könnyelműen olyan javaslatokat tesznek, melyek az állam részére milliók veszteséget jelenthetnek. Kéri, hogy a javaslatot változatlanul fogadják el.

Erután a Ház a 27. §-ig letárgyalta a javaslatot, majd megállapította a hétfői ülés napirendjét.

Nagy György indítványozza, hogy a darabont kormány megbélyegzéséről szóló igazságügyi bizottsági jelentést tűzzék napirendre.

Wekerle Sándor miniszterelnök azt hiszi, hogy a bizottsági jelentés napirendre tűzése nem oly sürgős, hogy emiatt egy fontos javaslat tárgyalását félbe kelljen szakítani. Nagy Nyörgynek az az indoklása, hogy házfelosztástól kell tartani, alaptalan, mert **erről szó sincs.**

Végül az interpellációk kerültek sorra.

Wekerle a királynál.

Budapest, február 27. **Wekerle** Sándor miniszterelnök ma délután a gyorsvonattal Bécsbe utazik, hogy holnap délelőtt Schö-

bruban királyi kihallgatáson jelenjen meg. A miniszterelnök holnap este visszatér Budapestre.

Haberu hírek.

Belgrád, február 27. A szentpétervári orosz diákok üdvözlő táviratot intéztek szerb kollegáikhoz, melyben biztosítják ezeket, hogy Bosznia és Hercegovina felszabadításáért folytatandó küzdelmükben velük szolidaritásak lesznek.

Belgrád, február 27. Diplómáciai körökben megállapítják, hogy sok jel arra mutat, hogy Oroszország valamely irányban pozitív ígéretet tett Szerbiának és a szerbek ebből merítik hátrálalan vakmerőségüket. A belgrádi hadtestet ma délelőtt elküldték a boszniai határra.

Az elített Vládno.

Budapest, febr. 27. **Vlád** Auréli orsz. képviselő ma Budapestre érkezett és egy újságíró kérdésére kijelentette, hogy felesége ki fogja löteni a fogházbüntetést, melyre el volt készülve. Vládne senkitől sem fog kegyelmet kérni. A román nők elhatározták, hogy Vládnet a fogházban tüntetve, tömegesen meg fogják látogatni.

Ujabb földrenges Calabriában.

Róma, február 27. Calabriában az éjjel ismét heves földrengés volt, mely a házakat erősen megrongálta. Több ember megsebesült. A lakosságon nagy félelem vett erőt.

Közgazdaság.

Értékpapír tőzsde

— Működés a napot. —
(Távirat.)

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagyhorizontú ifjúságunk jelentése:

Magyar hitelrészvény 734.80. Osztrák hitel részvény 428.— 4%, magyar koronakredék 91.85. Kereskedelmi bank részvény 3300.— Salgótarjáni kőszénbánya részvény 577.— Románurányi vasérc részvény 825.— Adriai tengercsajós részvény 390.— Haasi bank részv. 971.50

A gabonaüzletről.

(Távirat.)

Készaru-üzlet.

Buxa tíz fillérrel olcsóbb.

Határidő-üzlet.

BUDA 1909. Április 13.45. BUDA 1909. október 11.28
BUDA 1909. Április 10.47. BUDA 1909. október 9.51
Zala 1909. Április 8.33. Zala 1909. október —. —. tengeri 1909. május 7.43. Riga 1909. aug. 14.85.

1500 lap legjobb növényrosti closetpapír 40 f.
1000 lap „ „ „ 90 f.
1000 lap „ „ „ 1 K 20 f.

Richter-Földi-Pia könyvkereskedésében Nagykanizsa.

„NIGRIN”
LEGJOBB cipő krémek
Legújabb és leggyorsabb közlés. Az újóan egyeztetett forgatással az elfogyasztott orsót pótolva lesz az új nem szaradhat ki.
Dr. FERENCZKY
Bécs III/1.
Cs. és kir. udv. szállító.

Badacsonyi vendéglőben

március hó 1-én hétfőn este 8 óráig **HERING LAKOMA** tartatik **Sárközy János** zenei nekara közreműködésével.

MÜHLE
KERTÉSZETI TELEPE
TEMESVÁR
Árjegyzék ingyen.

Hirdetmény.

Az 1907. évi V. t.c. értelmében minden mérleg, súly f. évben hitelesítés alá bocsájtandó. — A kereskedőknek, vagy mérleget, súlyt használó feleknek saját érdekük, hogy mérőeszközeiket hitelesítés céljából javítás alá bocsássák.

Javítást elfogad.

Golenczky Ferenc, mérlegkészítő
Nagykanizsa, Eötvös-tér 31. szám.

Palkó Péter képesítéssel
bíró
építő és vállalkozó

Nagykanizsa, VI. ker. Vörösmarty-utca 83. sz. (Saját házban.)

Elvállal: mindenféle újépület, emeltes házak tervezését és javításokat szolid munkákkal. Költségvetést és terveket felmérésre készítek. Levélbeli értesítésre személyesen megjelölnek, vagy levélben válaszolok.

El a. ér. közönség bizalmát kérem.

GESSLER SIEGFRIED

cs. és kir. udvari szállító, József főherceg és. és kir. fensége kamarai szállítója

BUDAPEST,

ajánlja különlegességét, az

„ALTVATER” NÖVÉNYLIKÓRT

és egyéb finom likörgyártmányait, valamint ezüst üstben főtt valódi málnaszörpöt.

Sirolin

Ennél az étvágyat és a testhelyet megzavaró köhögést, váladékot, éjjeli izmádat.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értékes utazástokat is kínálunk, kérjen mindenkor „Roche” cseppel **csomagolást.**

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerterekben. — Ár: üvegenként 4.— korona

Az újonnan épülő gymnasium mellett egy üzleti célokra is kiválóan alkalmas **HÁZ** 9000 koronáért eladó; bankteher kéteszer korona; — Bővebbet Polkö postafőosztásnál, Csányi-utca 14. szám.

Még azokat is, kik éveken át más használtak, meghódította a valódi

Erő

— sósborszesz, —

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos házi szerfélől várni lehet. Öre az egészségnek, fertőtlenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szőlő, haj- és bőrápolószert.

Szükséges minden háztartásban.

Rapható mindenütt 30 l, 40 l és i koronás üvegekben. Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvételrel, vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS laboratorium Győr.

Rapható mindenütt. Főraktár Nagykanizsán:

Schwarz és Tauber uraknál.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vessző- — eladási hirdetés. —

A nagyméltóságú Földművelésügyi Miniszterium 60900 1908. számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályú sima és gyökeres

Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis

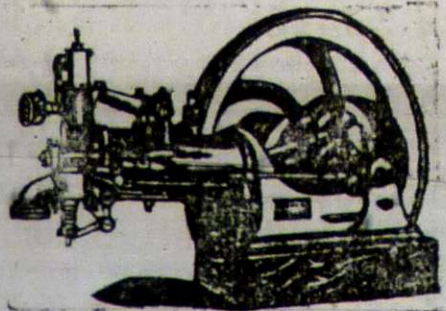
amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege faja

gyökeres, fás és zöldoltványok

ugysintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymértékben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége,
Tapolca, (a Balaton mellett).

Legmesszebbmenő jótállás!
— Kedvező fizetési feltételek

A drezdai motorgyár — Részvénytársaság. —

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára szállítja az elismert legelőkeltebb, legártatóbb, legrugalmasabb jármű, legbiztosabb és legolcsóbb üzemű

Benzin, Nyersolaj, Gáz, Acetylen Szivógáz motorokat és lokomobilokat.

Vezérképviselet és raktár: **Gellért Ignác és Tsa.** Budapest, Teréz-körút 41. sz. Telefon: szám 12-91

Kossuth Ferencz levele!

Tek. Balázsovich Sándor gyógyszerész urnak, Sepsiszentgyörgy.

„Csuzos bántalmaknál az **INDASZESZ** bedörzsölése jó hatásának mutatkozott. Kérem legyen szives nekem három üveggel küldeni.”

KÖSSUTH FERENCZ.

Számos előkelőségek és orvosok igazolják, hogy a törvényesen védett székelyhavasi

INDASZESZ

gyógyfű sósborszesz

legjobb szernek bizonyult a test és izmok edzésére. Üdít és frissít. Megóvja a testet a hideg káros befolyásától. Massázehoz (gyuró-kenő-kura) fellettel ajárlatos. Leghatásosabb szer csusz, köszvény, rheuma, fejfájás nátha, influenza, tagzsúvadás és mindenemű meghűlésből eredő bajok ellen. A székelyhavasi **INDASZESZ** össze nem tévesztendő más sósborszesz készítményekkel, melyek egyszerű szeskeverékek, holott az **INDASZESZ** székelyhavasi gyógyfűvekből előállított és hatásában felülmúlhatatlan gyógyszerkülönlegesség.

Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész Sepsiszentgyörgy. A törvényesen védett székelyhavasi **INDASZESZ** kapható a és i koronás üvegekben az országban mindenütt.

Szőlő-oltvány

és vesszőről nagy képes árjegyzékemet

ingyen és bérmentve küldöm meg

aki címét tudja. — Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz.

Gyökeres oltványból, amerikai és európai sima és gyökeres vesszőből a világhírű Delawareből 1/2 millió készlet. — Olcsó ár és pontos kiszolgálás.

Cím: Szücs Sándor fia szőlőtelepe Bihardíószeg.

Sebesülések

mindenkor megóvándók minden tisztátalanság ellen, hogy ne fájjanak el nehezen gyógyuló sebekké. — 40 év óta legalkalmasabbnak bevált puhított kenőcs az úgynevezett **Prágai házikenőcs**, kötszer. Megóvja a sebeket, enyhíti a gyulladást és fájdalmakat, hűsítőleg hat és elősegíti a varrkozásost és gyógyulást.

Postal szétküldés naponként 1 doboz 70 fillér. — Postán 3 K 16 f. előzetes beküldése után 4 doboz, 7 K beküldéssel után 10 doboz szállított bérmentve Magyar-országról ország minden állomására **Valódi csak ezzel a védjeggyel.**

Főraktár: **B. FRAGNER** és és kir. a „Fekete aszhoz” Prága III. Eke der Nerudagasse 203 továbbá Török József, Dr. Egger L. és Egger J. gyógyszeriarában Bpestben. Kapható minden gyógyszerárban.

Tűzifa-eladás.

Legjobb minőségű bakk-hasáblát méterenként 36 koronáért azonnal házhoz szállít

KONDOR ADOLF fabizományos Arany J. u. 2.

Megrendeléseket elfogadnak még: Kondor Ödön Fő-ut, Schlesinger Izidor Ötvös-tér és Dedovác Béla Magyar-utca.

Stedienpferd- Liliumtejszappan

Legenyhébb szappan arcbőrre és szeplő ellen jó hatással.

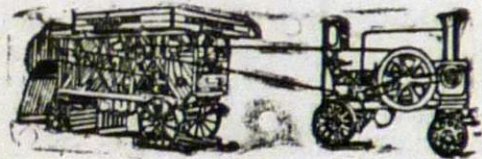
— MINDENÜTT KAPHATÓ! —

Kalmár és Engel

motor és gépgyára

Városi raktár: **BUDAPEST** Gyár és iroda: V. Lipót-körút 18. VI. Öteg-utca 19.

Ajánlja úgy cséplőgépet, mint malomüzemre leggyorsabb benzinkomobilt, benzinkomobilt, valamint szivógázmotorjait, melyek V., Lipót-körút 18 sz. bármikor üzemben megtekinthetők.

Teljes jótállás kitűnő **Egyedül létező újdonság!** — cséplő-ért! — Ezen motorok egyenletes járásuk és hámulatos egyszerű szerkezetük folytán bármely legjárathalabb ember által is azonnal könnyen kezelhetők. **Árjegyzék ingyen.** Olcsó árak részletfizetésre

Dunántul legrégebbi ékszerüzlete!
1838-1908.

Berény József és Fia
NAGYKANIZSA.

Arany- és ezüst-ékszerek készítése

villanyerőre berendezett műhelyünkben.

Dusan felszerelt ékszer arany- és

— ezüstárak raktára. —

Jegygyűrűkben legnagyobb választék

rendes és különleges formákban.

Menyasszonyi ajándékok finom izlésben.

Legszebb férfi- és női aranyóráncok!

Teljes étkezőkészletek valódi ezüstből.

— Jutányos olcsó árak! —

A berndorfi gyár főelárusítóhelye csakis

első minőségű Alpaccaesüst étkezőkészletekből.

Árjegyzékkel kívánatra szívesen szolgálunk.

— Eladás részletfizetésre is. —

Alapítási tervezet.

Az Országos Gazdasági Bank r. t. budapesti központi intézete, Zalaegerszegen 1909. február 13-án tartott alakuló gyűlésen bankfiók felállítását határozta el.

A fiók felállítása a bank alapszabályainak természet-szerű folyamánya, amennyiben alapszabály szerint a bank egyes mezőgazdasági gócpontokon fiókokat létesít és a mezőgazdaságot érintő üzletágakat intenzívebben fogja cultiválni.

A társaság célja a magyar gazdaközönségnek olcsó hitellel való ellátása és anyagi érdekeinek előmozdítása céljából mezőgazdasági intézmények létesítése, illetve a meglevők támogatása.

A bank tehát első sorban a mezőgazdaságot akarja szolgálni; de emellett becsületesen fogja védeni az ipari és támogatni a kereskedelmet.

Mint hogy Zalaegerszeg és különösen környéke csaknem mezőgazdasággal foglalkozik, így bank felállítása és fennmaradása első rangú érdek.

Céljainak elérésére a bankfiók a következő üzletágakat veszi fel üzletkörébe:

1. Árnyosztály létesítése, mely foglalkozik mindenemű gabona, gyapju és más nyerstermények értékesítésével, gazdasági gépek és eszközök eladásával és minden olyan árucikk beszerzésével, melyek a mezőgazdaságban használatnak.

2. Jelzálog kölcsönök engedélyezése.

3. A parcellársadalmi egyesületeknek és gazdaköröknek az átalányezés előmozdítása, verőmag beszerzése és háziiparkészítmények értékesítésére irányuló örekvéseit pénzügyileg támogatni.

4. Parcellázás saját számlára és parcellázás céljából alakult alkalmi egyesülések finanszírozása.

5. Földhasznobérlő szövetségek létesítése.

6. Lakásépítő szövetkezetek létesítése.

7. Olyan kereskedelmi társaságok létesítése, a melyek a mezőgazdaság szolgálatában állanak.

8. Váltók, utalványok, kötelezvények, járadékok, közraktári zálogjegyek és más bárminemű hitelpapírok vagy követelések leszámítolása.

9. Váltóüzlet keretébe tartozó ügyletek kötése.

10. Értékpapírok adása és vétele megbízásból.

11. Pénzbetéteknek kamatozás végett való elfogadása:

a. Betéti könyvre,

b. Pénztári jegyekre és

c. Folyószámlára.

12. Kölcsönök nyújtása:

a. értékpapírokra és egyéb kezizálogra,

b. a társaság raktáraiban vagy más raktárakban elhelyezett nyersterményekre és feldolgozott iparcikkekre.

c. folyószámlára fedezet mellett vagy anélkül.

d. tisztviselő kölcsönök nyújtása életbiztosítással kapcsolatosan.

13. Bor értékesítése, borpincék felállítása.

14. Mindennemű egyéb bank- és takarékpénztári üzletek művelése.

A központ a fiók létesítését 750 darab 200 koronás intézeti részvény jegyzéséhez kötötte.

A fióknak a központtal való jogviszonyát az alakuló közgyűlés fogja megállapítani.

Az anyaintézet a fiókot már a megnyitás napjától kezdve teljes anyagi erejével támogatja.

A részvény tulajdonosa egyszersmind az anyaintézet részvényese is és így a részvények után már 1909. január 1-től kap osztalékot, ennek ellenében tartozik 1909. január 1-től a részvény befizetése napjáig 5% kamatot visszatéríteni.

A részvények fizetési határideje a következőképpen állapított meg:

5 korona részvényenként bélyeg és alapítási költségekre.

60 korona 30% 1909. március 15-ig

60 korona 30% 1909. április 15-ig

80 korona 40% 1909. május 15-ig

fizetendő a társaság pénztárába.

Szabadságában áll azonban a részvényjegyzőknek az egész összege előbb is lefizetni.

Az Országos Gazdasági Bank r. t. budapesti főintézet vezetője: Nagy Andor vezérigazgató. Az igazgatóság tagjai: Széll Ignác v. b. t. ny. államtitkár, Lestyánszky Sándor ny. államtitkár, báró Fejérváry Imre, gróf Nákó Sándor v. b. t. t. fiúmei kormányzó, kántorjánosi Mátyás Samu stb. A helybeli fiók felállítására az alakuló gyűlés által kiküldött előkészítő bizottság:

herceg **Sulkovsky** Viktor földbirtokos, Kámaháza; **Berger** Emil bir. lovag, földbirtokos Borsfa; **Bartha** László földbirtokos, Rádiháza; **Szily** Dezső földbirtokos, Ollár; **Csertán** Károly, földbirtokos, Bagod; **Nagy** László földbirtokos, Andrásida; **Eitner** Sándor földbirtokos, Salomvár; **Reich** Samu kereskedő, Zalaegerszeg; **Dr. Kaszter** Ödön gyógyszerész, Zalaegerszeg; **Reisinger** Rudolf kereskedő, Zalaegerszeg; **Dr. Csák** Károly árvaszéki ülnök, laptulajdonos Zalaegerszeg; **Elek** Márton felsőkereskedelmi isk. tanár, Zalaegerszeg; **Sárközy** Viktor gazd. egyesületi titkár, Zalaegerszeg; **Ábrányi** Gyula kereskedő, Zalaegerszeg.

Zalaegerszeg, 1909. február hóban.

Részvényjegyzéseket elfogad Ábrányi Gyula, Zalaegerszeg.

Országos Gazdasági Bank Részvénytársaság

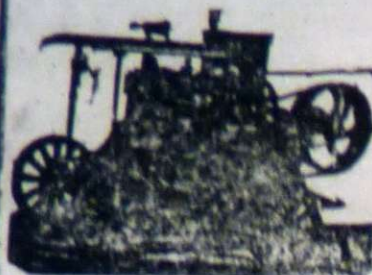
Zalaegerszegi fiók Előkészítő bizottsága.

Elegáns, kevéssé használt

Salon butor

egészben vagy darabonként igen jutányos áron kapható — Bővebbet a »Zala« kiadó-hivatalánál 2582

GNOM-MOTOR

4000-nél több üzemből Leg-egyszerűbb, szilárd építés. Villamos gyújtó Gépész nem szükséges. Legcsökélyebb fogyasztás. Kedvező fizetések Prospektus ingyen.

Oberurseli Motorgyár Részvény-Társaság
Bécs, VI/2, Gumpendorferstrasse 77.

Övátosság sohasem drt,

szórt vegyük a legjobb higiénikus-gummi-óvszert Auer-nél. 3 minta 1 kor., 6 minta 1 K 80 f., 12 minta 2 K 20 f., 4 K 20 f., 6 K 20 f. (bá-lyegekben is küldhető) utaltatással és nagy képes árjegyzékkel együtt, amely az óvszert-árjegyzéket és különlegességeket tartalmazza.

AUER H. gummigyárak, WIEN I.,
Wipplingerstrasse No. 15-20.

Kérjen Aspirint mindig a mi **eredeti tablettáinkban.**

Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co.,
Elberfeld.

Hirdessen a Zalában.

Kosár és fonottbutorok

utazó, tartó, ruhá- és egyéb kosár, továbbá igen kedvelt gyékény, vessző-butorok gyönyörű kézimunka, papirkosár **JUTÁNYOS ÁRON** — szép és haom kivitelben kaphatók: —

Kosár és fonottbutortelepen, Muravid állomás Koter-Alsó-Demboru.
— Kíváncsra árjegyzék ingyen és bérmentve. —

Nagykanizsaiak találkozó helye

Kisfaludi kávéház Teréz-körút 44
BUDAPEST.

Tulajdonos

nagykanizsai Sebők (Schwarz Mór)

Angelica-Deilchen-Glycerin-Seife
Gottlieb Taussig
Karl Hof und Sommer-Gesellschaft
Wien.

Kapható minden drogeriában, és illatszerkoreskedésben
gyógyszertárban.

SZÁLLODA ÁTVÉTEL

Ezennel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy a

PALAST HOTEL CROATIA, ZÁGRÁB.

(Akadémia-tér)

vezetését átvettem. Hosszu évi gyakorlat és nagy tapasztalatok képezték arra, hogy a legjobbat nyújtsam a vendégimnek minden tekintetben kielégítem — Az utazó urak úgy a szobárából, mint a modernul berendezett vendégőm-ben hol a legkitűnőbb italokat és legizélesebb ételeket szolgálják föl, jelentékeny árendeményt élveznek.

Szíves látogatásért esd, **M. D. Gostimirovic**, (a zágrábi Hotel Royal volt vendéglőse) 22

Szőlő-oltványokat

szőlő-fajta-
választásért jól-

álló, legdusabb választékban a már évek óta első-
nek és legmeghízebbnek ismert:

KÖKÜLLÖMENTI

első szőlőoltvány telep

tulajdonos: CASPARI FRIGYES, Medgyes II n
(Nagyköküllő megye).

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben található az ország minden részéből érkező elismerő levelek, ennél fogva minden szőlő-
birtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségtől úgy szó, mint irásbelileg bizony-
ságot szerezhet magának frutt szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótlék

egy régiónak bizonyult káosz, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult káosz, szeszél és meghűléskezelés, bedőz-
sőt képpen használva.

Figyelmeztetés. Milyen hamisítványok miatt bevásárlásakor óvatosan legyünk és csak olyan üve-
get vegyünk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.—
és tetszőleg minden gyógyszerárban kapható. —
Főraktár: Török Mózsef gyógyszerár, Budapest.
R. Richter gyógyszerár az „Arany országhoz”,
Frágában, Kőszegstrasse 5 nos.
Mindennapi szétküldés.

Az írógépek terén

egyedül áll a

STOEBER

Teljesen látható írás
írógép. z z z z
Szilárd konstrukció z
Könnyű kezelés z z
Kíváncsra díjtalanul be-
mutatjuk. z z z z

Lukács és Schwarz
Budapest, V. Váci-körút 60.